سورة الفاتحة

بِسْمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحْمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الْحَمْدُ هەرچی سوپاس و ستایشە لِلَّهِ هەر بۆ خودای گەورە رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی الْعَالَمِينَ هەموو جیهانەکان (٢)

الرَّحْمَنِ ئەوپەڕی میهرەبان الرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (٣) مَالِكِ خاوەن وپاشای يَوْمِ رۆژی الدِّينِ پاداشت و سزادانەوە (٤)

إِيَّاكَ خودایە هەر تۆ نَعْبُدُ دەپەرستین (واتە ئەوپەڕی ملکەچي بۆ تۆ دەکەین لەگەڵ خۆشەویستی) وَ و إِيَّاكَ خودایە هەر لە تۆ

نَسْتَعِينُ داواي یارمەتي دەکەین (٥) اهْدِنَا رێنماییمان بکە و سەرکەوتومان بکە بۆ پەیڕەوی الصِّرَاطَ تاکە ریگاي

الْمُسْتَقِيمَ حەق و راست (ڕێگای ئیسلام) (٦) صِرَاطَ تاکە رێگاي الَّذِينَ ئەوانەي أَنْعَمْتَ نیعمەتت باراندوە عَلَيْهِمْ بەسەریان

غَيْرِ نەک الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ ئەوانەی وەبەر تورەیی کەوتوون وَ و لَا الضَّالِّينَ نەک ئەوانەش کە گومڕان (٧)

سُورَةُ يُونُس سورەتی یُونُس

بِسْمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحْمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الٓر ئەلف لام را تِلۡكَ ئەوە ءَايَٰتُ چەندەها بەڵگە و نیشانەی گەورە ی ٱلۡكِتَٰبِ کیتابی ٱلۡحَكِيمِ تەواو کاربەجێ (یە) (١)

أَكَانَ ئایا- لِلنَّاسِ بۆ خەلک عَجَبًا شتێکی سەرسامکەر (-بوو) أَنۡ کە أَوۡحَيۡنَآ سروش و نیگامانکرد إِلَىٰ بۆ رَجُلٖ پیاوێک

مِّنۡهُمۡ لەوان أَنۡ کە: أَنذِرِ بترسێنە و بێداربکەوە ٱلنَّاسَ خەلک وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُوٓاْ بروایان هێنا أَنَّ کەوا لَهُمۡ بۆیان هەیە قَدَمَ پێگەی صِدۡقٍ ڕاستی و ڕاستگۆیی عِندَ لای رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان

قَالَ - ٱلۡكَٰفِرُونَ کافر و بێبڕواکان (-گوتیان) إِنَّ بەدڵنیایی هَٰذَا ئەوە لَسَٰحِرٞ هەر سیحرباز و جادووگەرێکی

مُّبِينٌ دیار و ئاشکرای ە (٢) إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكُمُ پەروەردیگارتان ٱللَّهُ الله یە ٱلَّذِي ئەوەی

خَلَقَ بەدیهێناوە و دروستیکردوە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضَ و زەوی فِي لە سِتَّةِ شەش أَيَّامٖ ڕۆژان ثُمَّ پاشان

ٱسۡتَوَىٰ چوو عَلَى بۆ سەر ٱلۡعَرۡشِۖ عەرش و تەختی فەرمانڕەوایی يُدَبِّرُ بەڕێ دەکات وهەڵدەسوڕێنێ

ٱلۡأَمۡرَۖ فەرمایشت و کارەکان مَا مِن نیە بۆی شَفِيعٍ تکاکارێک إِلَّا مەگەر مِنۢ لە بَعۡدِ دوای إِذۡنِهِۦۚ ڕێپێدانی خۆی

ذَٰلِكُمُ ئەوەیە ٱللَّهُ خودای رَبُّكُمۡ پەروەردیگارتان فَٱعۡبُدُوهُۚ ئیتر ئەوبپەرستن أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ئایا بیرناکەنەوە و پەند وەرناگرن

(٣) إِلَيۡهِ هەر بۆ لای ئەو ە مَرۡجِعُكُمۡ گەڕانەوەتان جَمِيعٗاۖ هەمووتان وَعۡدَ بەڵێن ی ٱللَّهِ خودا حَقًّاۚ هەق و درووستە

إِنَّهُۥ بەدڵنیایی هەر ئەوە يَبۡدَؤُاْ دەست دەکات بە ٱلۡخَلۡقَ دروستکردنی دروستکراوەکان ثُمَّ پاشان يُعِيدُهُۥ دووبارەی دەکاتەوە

لِيَجۡزِيَ تا جەزابداتەوە ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بروایان هێنا وَعَمِلُواْ و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان

بِٱلۡقِسۡطِ بەدادوەری وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَفَرُوا كوفریانكرد و بێ بڕوابوون لَهُمۡ بۆیان هەیە شَرَابٌ خواردنەوە و شەرابێک

مِّنۡ لە حَمِيمٍ ئاگراوێک وَعَذَابٌ و عەزاب و ئەشکەنجەیەک ی أَلِيمٌۢ زۆر بەژان و ئازار بِمَا بەوەی كَانُوا پێشان

يَكۡفُرُونَ كوفرتان دەكرد (٤) هُوَ هەر ئەوە ٱلَّذِي ئەوەی جَعَلَ دایناوە و دروستیکرد وە ٱلشَّمۡسَ ڕۆژ

ضِيَآءٗ ببێتە ڕۆناکی و ڕۆشنایی وَٱلۡقَمَرَ و مانگ (ی کردۆتە) نُورٗا نوور و ڕۆناکییەک وَقَدَّرَهُۥ و بڕداری کردوە

مَنَازِلَ (بە) چەند جێگایە لِتَعۡلَمُوا تا بزانن عَدَدَ ژمارەی ٱلسِّنِينَ ساڵان وَٱلۡحِسَابَ و ژماردن مَا -

خَلَقَ بەدی(-نە) هێناوە و دروستی(-نە) کردوە ٱللَّهُ خودا ذَٰلِكَ ئەویان إِلَّا ئیللا بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی

يُفَصِّلُ شیدەکاتەوە و ڕۆن دەکاتەوە ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَعۡلَمُونَ بزانن (٥)

إِنَّ بەدڵنیایی فِي لە ٱخۡتِلَٰفِ جیاوازی ٱلَّيۡلِ شەو وَٱلنَّهَارِ و ڕۆژگار وَمَا و ئەوەی خَلَقَ -

ٱللَّهُ خودا (-بەدیهێناوە و دروستیکردوە) فِي لە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان و ٱلۡأَرۡضِ و زەوی

لَأٓيَٰتٖ ئایەت و نیشانەی زۆر گەورە و مەزن (هەیە) لِّقَوۡمٖ بۆقەومێک يَتَّقُونَ لەخودا بترسن و پارێزکاری بکەن (٦) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يَرۡجُونَ ناخوازن لِقَآءَنَا دیداری ئێمە وَرَضُوا و ڕازی بوینە بِٱلۡحَيَوٰةِ بە ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا

وَٱطۡمَأَنُّوا و ئارام و دڵنیا بوینە بِهَا پێی وَ ٱلَّذِينَ ئەوان هُمۡ ئەوانەن (کە) عَنۡ لە

ءَايَٰتِنَا ئایەتەکانمان (بەڵگە و نیشانەگەورەکان و موعجیزات) غَٰفِلُونَ بێئاگا و غافڵ (بوون) (٧) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان

مَأۡوَىٰهُمُ ماڵ و جێگایان ٱلنَّارُ ئاگر ە بِمَا بەوەی كَانُوا پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا (٨) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا۟ بڕوایان هێناوە وَعَمِلُوا۟ و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان يَهْدِيهِمْ ڕێنمونیان دەکات

رَبُّهُم پەروەردگاریان بِإِيمَٰنِهِمْ بە بڕوایان تَجْرِي - مِن لە تَحْتِهِمُ ژێریاندا ٱلْأَنْهَٰرُ ڕوبارەکان (-گوزەر دەکات) فِي لەناو

جَنَّٰتِ باخ و بەهەشتانی ٱلنَّعِيمِ ناز و نیعمەتەکان (٩) دَعْوَىٰهُمْ بانگ و پاڕانەوەیان فِيهَا تیایدا

سُبْحَٰنَكَ پاکی و بێگەردی بۆ تۆ ٱللَّهُمَّ ئەی خودایە وَتَحِيَّتُهُمْ و سەلاویان فِيهَا تیایدا سَلَٰمٌ سەلام ە وَءَاخِرُ و دوایین

دَعْوَىٰهُمْ بانگ و پاڕانەوەیان أَنِ ئەوەیە کە ٱلْحَمْدُ هەرچی سوپاس و ستایشە لِلَّهِ بۆ خودای رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی

ٱلْعَٰلَمِينَ جیهانیان (١٠) وَلَوْ وئەگەر يُعَجِّلُ - ٱللَّهُ خودا لِلنَّاسِ بۆ خەلک

ٱلشَّرَّ خراپە و شەڕ (-زوو بێنێت و دوانەخات) ٱسْتِعْجَالَهُم (وەک ئەوەی) داوای زوو هاتنی ئەوان بِٱلْخَيْرِ بۆ خێر و چاکە

لَقُضِيَ بەدڵنیایی دەبڕایەوە إِلَيْهِمْ بۆیان أَجَلُهُمْ ئەجەل و کاتی مردنی ئەوان فَنَذَرُ جا لێدەگەڕێین لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

لَا يَرْجُونَ هیوایان نیە بە لِقَآءَنَا دیداری ئێمە فِي لەناو طُغْيَٰنِهِمْ طوغیان و سەرەڕۆییان يَعْمَهُونَ کوێرانە بەناوبکەون

(١١) وَإِذَا وئەگەر مَسَّ بەرکەوت بە ٱلْإِنسَٰنَ مرۆڤ ٱلضُّرُّ زەڕ و زیانێک دَعَانَا هاواری (دێنێ) بۆمان

لِجَنۢبِهِۦٓ لە سەر تەنیشت أَوْ یان قَاعِدًا بە دانیشتن أَوْ یان قَآئِمًا بەپێوە فَلَمَّا جا کاتێ كَشَفْنَا لامانبرد عَنْهُ لێی

ضُرَّهُۥ زەڕ و زیانەکەی مَرَّ تێدەپەڕێ كَأَن هەروەک لَّمْ قەت- يَدْعُنَآ هاواری (-نە) کردبێ و (-نە) پاڕابێتەوە إِلَىٰ بۆ

ضُرٍّ زیان و زەرەرێک مَّسَّهُۥ پێی کەوتبێ كَذَٰلِكَ ئاوا زُيِّنَ ڕازاندراوەتەوە لِلْمُسْرِفِينَ بۆ زێدەڕەوەکان مَا كَانُوا۟ ئەوەی پێشان

يَعْمَلُونَ دەیانکرد (١٢) وَلَقَدْ و بەدڵنیایی أَهْلَكْنَا لەناومانبرد ٱلْقُرُونَ چەندەها خەڵکی سەردەمانێک ی مِن لە

قَبۡلِكُمۡ پێش ئێوه لَمَّا كاتێ ظَلَمُوا ستەمكاریانكرد وَجَآءَتۡهُمۡ و بۆیان هێنان رُسُلُهُم پەیامبەرانیان

بِٱلۡبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشكراو موعجیزات وَمَا و- كَانُوا وا(-نه) بوو لِيُؤۡمِنُوا بڕوابێنن كَذَٰلِكَ ئاوا نَجۡزِي سزادەدەین

ٱلۡقَوۡمَ خەلک و قەومە ٱلۡمُجۡرِمِينَ ستەمكارەكان (١٣) ثُمَّ پاشان جَعَلۡنَٰكُمۡ ئێوەمان كرده خَلَٰٓئِفَ جێنشینانێک فِي له

ٱلۡأَرۡضِ زەوی دا مِنۢ له بَعۡدِهِمۡ لەدوای ئەوان لِنَنظُرَ تا سەیركەین كَيۡفَ - تَعۡمَلُونَ ئێوه (-چۆن) كاردەكەن (١٤)

وَإِذَا وئەگەر تُتۡلَىٰ دەخوێندرێتەوه عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ءَايَاتُنَا ئایاتەكانمان بَيِّنَٰتٖ هەمووی ڕۆن و ئاشكرا ن قَالَ -

ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يَرۡجُونَ ناخوازن لِقَآءَنَا دیداری ئێمه (-دەڵێن) ٱئۡتِ دەی بهێنه بِقُرۡءَانٍ قورئانێكی غَيۡرِ تر غەیری

هَٰذَآ ئەوه أَوۡ یان بَدِّلۡهُ بیگۆڕه قُلۡ بڵێ مَا يَكُونُ نابێ لِيٓ بۆم أَنۡ كه أُبَدِّلَهُۥ بیگۆڕم مِن له تِلۡقَآيِٕ خودی

نَفۡسِيٓ خۆم إِنۡ أَتَّبِعُ من دوای شتێ ناكەوم إِلَّا جگەله مَا يُوحَىٰٓ ئەوەی سروش دەكرێ إِلَيَّ بۆم إِنِّيٓ بەدڵنیایی من

أَخَافُ ئەترسم إِنۡ ئەگەر عَصَيۡتُ سەرپێچی بكەم له رَبِّي پەروەردیگارم عَذَابَ (له) عەزاب و ئەشكەنجەیی يَوۡمٍ ڕۆژێكی

عَظِيمٖ زۆر گەورە و مەزن و مەزن (١٥) قُل بڵێ لَّوۡ ئەگەر شَآءَ - ٱللَّهُ خودا (-ویستبای) مَا تَلَوۡتُهُۥ نەمدەخوێندەوه

عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان وَلَآ أَدۡرَىٰكُم و نەتاندەزانی بِهِۦ پێی فَقَدۡ بەدڵنیایی لَبِثۡتُ من مامەوه فِيكُمۡ لەناوئێوه عُمُرٗا تەمەنێک

مِّن له قَبۡلِهِۦٓ پێش ئەوه أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ئایا تێناگەن و پێناگەن (١٦) فَمَنۡ جا كێ أَظۡلَمُ ستەمكارترە مِمَّنِ لەوەی

ٱفۡتَرَىٰ هەڵبەستوه عَلَى له سەر ٱللَّهِ خودا كَذِبًا درۆیەک أَوۡ یان كَذَّبَ بەدرۆی داناو بڕوای پێنەهێنا

بِـَٔايَٰتِهِۦٓ به ئایەتەكانی وی إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوه لَا يُفۡلِحُ - ٱلۡمُجۡرِمُونَ تاوانبارەكان (-دەربازیان نابێت و سەركەوتوو نابن) (١٧)

وَيَعۡبُدُونَ و ئەوان دەپەرستن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا مَا لَايَضُرُّهُمۡ ئەوەی زیان و زەرەریان پێناگەیەنێ

وَلَا يَنفَعُهُمۡ و سودیان پێنابەخشێ وَيَقُولُونَ و دەڵێن هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێهێ شُفَعَٰٓؤُنَا تکاکارانمانن عِندَ لای ٱللَّهِ خودا قُلۡ بڵێ

أَتُنَبِّـُٔونَ ئایا ئێوە خەبەر دەدەنە ٱللَّهَ خودا بِمَا بەوەی لَا يَعۡلَمُ ئەو نایزانێ فِي لە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَلَا فِي و نە لە

ٱلۡأَرۡضِ زەوی ؟! سُبۡحَٰنَهُۥ پاکی و بێگەردی بۆئەو وَتَعَٰلَىٰ و پیرۆز و گەورە و بڵندترە عَمَّا لەوەی

يُشۡرِكُونَ ئەوان هاوەڵ و هاوبەشی بۆ دادەنێن (١٨) وَمَا (شتێ) نە كَانَ بووە ٱلنَّاسُ خەڵک إِلَّآ ئیللا أُمَّةً -

وَٰحِدَةً یەک (-ئومەت و کۆمەڵ) فَٱخۡتَلَفُواْ ئیتر جیاوازبوونەوە وَلَوۡلَا كَلِمَةٌ و ئەگەر وتەیەک نەبوا

سَبَقَتۡ پێشتر کرابوو (گوترابوو) مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارتەوە لَقُضِيَ بەدڵنیایی دەبڕێنرا یە و کۆتایی دەهێنرا بَيۡنَهُمۡ نێوانیان

فِيمَا دەربارەی ئەوەی فِيهِ تیایدا يَخۡتَلِفُونَ ناتەبەییان دەکرد (١٩) وَيَقُولُونَ و ئەوان دەڵێن لَوۡلَآ لۆ -

أُنزِلَ دا(-نە) بەزێنراوە عَلَيۡهِ لەسەری ءَايَةٌ ئایەتێک (نیشانەیەکی گەورە ، موعجزەیەک) مِّن لە رَّبِّهِۦ پەروەردگاری وی

فَقُلۡ ئەوە بڵێ إِنَّمَا لەڕاستیدا - ٱلۡغَيۡبُ غەیب و پەنهانی و نادیارەکان (-هەر تەنها) لِلَّهِ هی خودایە فَٱنتَظِرُوٓاْ جا چاوەڕێ بکەن

إِنِّي بەدڵنیایی من مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مِّنَ لە ٱلۡمُنتَظِرِينَ چاوەڕوانکاران م (٢٠) وَإِذَآ وئەگەر أَذَقۡنَا چەشتمان بە

ٱلنَّاسَ خەڵک رَحۡمَةً بەزەیی و میهرەبانیەک مِّنۢ لە بَعۡدِ دوای ضَرَّآءَ زیان و زەرەرێک مَسَّتۡهُمۡ بەریانکەوتبێ إِذَا ئەوکات

لَهُم بۆیان (دەبێ) مَّكۡرٌ گاڵتە و فێڵێک فِيٓ لە ءَايَاتِنَا ئایاتەکانمان قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا أَسۡرَعُ خێراترە مَكۡرًا فێڵی

إِنَّ بەدڵنیایی رُسُلَنَا نێردراوەکانمان يَكۡتُبُونَ دەنووسن مَا تَمۡكُرُونَ ئەوەی ئێوە پلانی فێڵاوی بۆ دادەنێن (٢١)

هُوَ هەر ئەوە ٱلَّذِي ئەوەی يُسَيِّرُكُمۡ ئەتاتبزوێنێ و بەڕێتاندەخات فِي لەناو ٱلۡبَرِّ زەوی وشکانی وَٱلۡبَحۡرِ دەریا و ئۆقیانوسەکان

حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَا کاتێ كُنتُمۡ ئێوە - فِي لەناو ٱلۡفُلۡكِ کەشتی (-بوون) وَجَرَيۡنَ و ڕواندمان بِهِم ئەوان بِرِيحٖ بە بایێکی

طَيِّبَةٖ چاک و باش وَفَرِحُواْ و دڵیان خۆش بوو بِهَا پێی جَآءَتۡهَا بۆیان هات رِيحٌ ڕەشەبایێک

عَاصِفٞ ڕەگهەلکێش و درەخت شکێن وَجَآءَهُمُ و بۆیان هات ٱلۡمَوۡجُ شەپۆل گەل مِن لە كُلِّ هەموو مَكَانٖ لایەک

وَظَنُّوٓاْ و هەرگومانی ئەوەیان کرد کە أَنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان أُحِيطَ دەوردراوە بِهِمۡ پێیان (لەناوچوو چوینە) دَعَوُاْ پاڕانەوە لە

ٱللَّهَ خودا مُخۡلِصِينَ بە پاک و تەنیایی لَهُ بۆئەوی ٱلدِّينَ دین و ملکەچی کردنیان : لَئِنۡ بەدڵنیایی ئەگەر

أَنجَيۡتَنَا دەربازمان بکەیت مِنۡ لە هَٰذِهِۦ ئەوە لَنَكُونَنَّ بەدڵنیایی ئێمە- مِنَ لە ٱلشَّٰكِرِينَ سوپاسگوزارەکان (-دەبین) (٢٢)

فَلَمَّآ جاکاتێ أَنجَىٰهُمۡ ئەو ئەوانی ڕزگار کرد إِذَا ئائەوەتە هُمۡ ئەوان يَبۡغُونَ دەستدرێژی دەکەن فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی

بِغَيۡرِ بەبێ ٱلۡحَقِّ هیچ هەق و ڕەوایەک يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلکینە إِنَّمَا لەڕاستیدا -

بَغۡيُكُمۡ سنووربەزێنی و دەستدرێژیکردنتان (-هەر) عَلَىٰٓ بۆ سەر أَنفُسِكُمۖ خودی خۆتانە مَّتَٰعَ ڕابوێرینی ٱلۡحَيَوٰةِ ژیان

ٱلدُّنۡيَاۖ دونیا یە ثُمَّ پاشان إِلَيۡنَا هەر بۆلای ئێمە یە مَرۡجِعُكُمۡ گەڕانەوەتان فَنُنَبِّئُكُم ئیتر هەواڵی ڕاستیتان پێدەدەین بِمَا بەوەی

كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد (٢٣) إِنَّمَا لەڕاستیدا - مَثَلُ نموونە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیان ی ٱلدُّنۡيَا دونیا (-هەر) كَمَآءٍ وەک ئاوێکە

أَنزَلۡنَٰهُ دامانبەزاند (بێ) مِنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان فَٱخۡتَلَطَ جا تێکەڵ بوو بِهِۦ پێی نَبَاتُ ڕووەکی ٱلۡأَرۡضِ زەوی

مِمَّا لەوەی يَأۡكُلُ - ٱلنَّاسُ خەلک وَٱلۡأَنۡعَٰمُ و مەڕ و ماڵات و ئاژەڵان (-دەیخۆن) حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَآ کاتێ أَخَذَتِ -

ٱلۡأَرۡضُ زەوی زُخۡرُفَهَا ڕازاندراوەی خۆی (-هەڵخست) وَٱزَّيَّنَتۡ و خۆی جوانکرد وَظَنَّ و -

أَهۡلُهَآ خەڵکەکەی (-هەرگومانی ئەوەیانکرد) أَنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان قَٰدِرُونَ توانای تەواویان هەیە عَلَيۡهَآ لەسەری

أَتَىٰهَآ بۆیان هات أَمۡرُنَا فەرمانی ئێمە لَيۡلًا بەشەو أَوۡ یان نَهَارٗا بەڕۆژ فَجَعَلۡنَٰهَا جا ئەومانکردە حَصِيدٗا درووێنەکراوێک

كَأَن هەروەک ئەوەی لَّمۡ نە تَغۡنَ بوو بێت بِٱلۡأَمۡسِ ڕۆژی پێشتر كَذَٰلِكَ ئاوا نُفَصِّلُ ڕوون و شی دەکەینەوە

ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکانمان لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَتَفَكَّرُونَ بیربکەنەوە (٢٤) وَٱللَّهُ و خودا يَدۡعُوٓاْ بانگدەکات إِلَىٰ بۆ ، بۆلای

دَارِ ماڵی ٱلسَّلَٰمِ ئاشتی و ئاسایش و هێمنی (بەهەشت) وَيَهۡدِي و ڕێنموونی دەکات مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت

إِلَىٰ بۆ ، بۆلای صِرَٰطٖ شا ڕێگایێکی مُّسۡتَقِيمٖ ڕاست و ڕەوان (٢٥) لِّلَّذِينَ بۆ ئەوانەی أَحۡسَنُواْ چاکییان کردوە (دەبێت)

ٱلۡحُسۡنَىٰ ئەوەی چاکترینە (بەهەشت) وَزِيَادَةٞ و زێتریش وَلَا يَرۡهَقُ و داناپۆشێ وُجُوهَهُمۡ دەموو چاوەکانیان

قَتَرٞ هیچ تارمایی و ڕەشاتییێک وَلَا ذِلَّةٌ و(نە هیچ) ڕسواییێک أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان أَصۡحَٰبُ خاوەنەکانی ٱلۡجَنَّةِ بەهەشت ن هُمۡ ئەوان

فِيهَا لێی ، تیایدا خَٰلِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٢٦) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَسَبُواْ بەدەستیان هێناوە و

ٱلسَّيِّـَٔاتِ خراپەکان (یان -کردوە) جَزَآءُ سزای سَيِّئَةِۭ هەرخراپەیەک بِمِثۡلِهَا بە یەکێ وەک خۆیەتی

وَتَرۡهَقُهُمۡ و تەواو هیلاکیان دەکات و دایان دەپۆشێ ذِلَّةٞ زەلیلی و ڕیسواییەک مَّا نیە لَهُم بۆیان مِّنَ لە (ڕاست) ٱللَّهِ خودا

مِنۡ هیچ عَاصِمٖ پارێزەرێک كَأَنَّمَآ هەروەک ئەوەی أُغۡشِيَتۡ داپۆشیێ وُجُوهُهُمۡ ڕووەکانیان قِطَعٗا پارچەپارچە مِّنَ لە

ٱلَّيۡلِ شەو مُظۡلِمًا تاریکهێن أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان أَصۡحَٰبُ هاوەڵ وخەڵکی ٱلنَّارِ ئاگرن هُمۡ ئەوان فِيهَا تیایدا

خَٰلِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٢٧) وَيَوۡمَ و ئەو ڕۆژەی نَحۡشُرُهُمۡ کۆیان دەکەینەوە جَمِيعٗا هەموویان ثُمَّ پاشان

نَقُولُ دەڵێین لِلَّذِينَ بە ئەوانەی أَشۡرَكُواْ هاوبەشیان دانا (بۆ خودا): مَكَانَكُمۡ جێی خۆتان (نەگۆڕن) أَنتُمۡ ئێوە

وَشُرَكَآؤُكُمۡ و هاوبەش شەریکەکانتان فَزَيَّلۡنَا ئیتر جیامانکردەوە بَيۡنَهُمۡ نێوانیان وَقَالَ و -

شُرَكَآؤُهُم هاوبەش شەریکەکانیان (-گوتیان) مَّا - كُنتُمۡ هەرگیز ئێوە پێشان إِيَّانَا ئێمەتان تَعۡبُدُونَ (-نە) دەپەرست (٢٨)

فَكَفَىٰ ئیتر بەسسە بِٱللَّهِ کە خودا شَهِيدَۢا شایەت بێ بَيۡنَنَا نێوان ئێمە وَبَيۡنَكُمۡ و نێوان ئێوە إِن کەوا كُنَّا ئێمە -

عَنۡ لە عِبَادَتِكُمۡ پەرستشی ئێوە (-پێشان) لَغَٰفِلِينَ بەڕاستی بێ ئاگابووین (٢٩) هُنَالِكَ ئا لەوێ

تَبۡلُواْ تاقی دەکرێتەوە (و بۆی دەردەکەوێ) كُلُّ هەموو نَفۡسٖ کەسێک مَّآ ئەوەی أَسۡلَفَتۡ پێشتر کردوویەتی

وَرُدُّوٓاْ و گێردرانەوە إِلَى بۆلای ٱللَّهِ خودای مَوۡلَىٰهُمُ پەروەردگاری ٱلۡحَقِّ حەق یان وَضَلَّ و- عَنۡهُم لێیان (-ون بوو)

مَّا ئەوەی كَانُواْ ئەوان پێشان يَفۡتَرُونَ هەڵیاندەبەست بەڤرو (٣٠) قُلۡ بڵێ مَن کێیە ئەوەی

يَرۡزُقُكُم ڕزق و ڕۆزیتان دەداتێ مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی أَمَّن یان کێیە؟ يَمۡلِكُ بەدەست ئەوە

ٱلسَّمۡعَ بیستن و گوێیەکان وَٱلۡأَبۡصَٰرَ و بیناییەکان وَمَن و کێیە يُخۡرِجُ دەردێنێ ٱلۡحَيَّ زیندوو مِنَ لە ٱلۡمَيِّتِ مردوو

وَيُخۡرِجُ و دەردێنێ ٱلۡمَيِّتَ مردوو مِنَ لە ٱلۡحَيِّ زیندوو وَمَن و کێیە يُدَبِّرُ و هەڵدەسوڕێنێ و جێبەجێ دەکات

ٱلۡأَمۡرَ فەرمایشت و کارەکان فَسَيَقُولُونَ ئیتر بەدڵنیایی دەڵێن ٱللَّهُ خودا فَقُلۡ جا بڵێ

أَفَلَا تَتَّقُونَ ئەرێ لەخودا ناترسن و پارێزکاری ناکەن (٣١) فَذَٰلِكُمُ ئا ئەوەیە ٱللَّهُ خودا رَبُّكُمُ پەروەردگاری

ٱلْحَقُّ هەق و ڕاستیتان فَمَاذَا ئیتر چی هەیە بَعْدَ لەدوای ٱلْحَقِّ حەق إِلَّا جگەلە ٱلضَّلَٰلُ گومڕای و سەرلێشێواوی

فَأَنَّىٰ جا چۆن تُصْرَفُونَ لادەبرێن (لەحەق) (٣٢) كَذَٰلِكَ ئاوا حَقَّتْ چەسپا و سەپا كَلِمَتُ وتەی

رَبِّكَ پەروەردیگارت عَلَى لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی فَسَقُوٓاْ فاسق و لاتەڕێ بوون أَنَّهُمْ بەدڵنیایی ئەوان لَا يُؤْمِنُونَ بڕوا ناهێنن

(٣٣) قُلْ بڵێ هَلْ ئایا مِن لە شُرَكَآئِكُم شەریک و هاوبەشەکانتان مَّن کەسانێک (هەیە؟) يَبْدَؤُاْ دەست بکات بە

ٱلْخَلْقَ دروستکردنی دروستکراوەکان ثُمَّ پاشان يُعِيدُهُۥ دووبارە(دروستی) بکاتەوە قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا يَبْدَؤُاْ دەست دەکات بە

ٱلْخَلْقَ دروستکردنی دروستکراوەکان ثُمَّ پاشان يُعِيدُهُۥ دووبارە(دروستی) دەکاتەوە فَأَنَّىٰ جا چۆن

تُؤْفَكُونَ لادەدرێن و وێڵدەکرێن (٣٤) قُلْ بڵێ هَلْ ئایا مِن لە شُرَكَآئِكُم شەریک و هاوبەشەکانتان

مَّن کەسانێک (هەیە؟) يَهْدِيٓ ڕێنموونی بکات إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلْحَقِّ حەق قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا يَهْدِي ڕێنموونی دەکات

لِلْحَقِّ بە حەق و ڕاستی أَفَمَن ئایا ئەوەی يَهْدِيٓ ڕێنموونی دەکات إِلَى بۆلای ٱلْحَقِّ حەق أَحَقُّ هەقترە أَن کە

يُتَّبَعَ دوای بکەوترێ أَمَّن یان ئەوەی؟ لَّا - يَهِدِّيٓ ڕاستەڕێ نابێ إِلَّآ مەگەر ئەوەی أَن کە يُهْدَىٰ خۆی ڕێنمونی بکرێ

فَمَا جا ئایا لَكُمْ ئێوە چیتانە؟ كَيْفَ چۆن تَحْكُمُونَ بڕیار دەدەن (٣٥) وَمَا و - يَتَّبِعُ --

أَكْثَرُهُمْ زۆربەیان (-نا --کەونە دوای) إِلَّا شتێ جگەلە ظَنًّا گومان إِنَّ بەدڵنیایی ٱلظَّنَّ گومان

لَا يُغْنِي دەوڵەمەند ناکات و نابەخشێ مِنَ لە ٱلْحَقِّ حەق شَيْـًٔا هیچ إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا عَلِيمٌۢ تەواو زانا یە بِمَا بەوەی

يَفْعَلُونَ ئەوان دەیکەن (٣٦) وَمَا ونە كَانَ بووە هَٰذَا ئەو ٱلْقُرْءَانُ قورئانە أَن کە يُفْتَرَىٰ هەڵبەسترێ

مِن له لایەن دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا وَلَٰكِن بەڵام تَصۡدِيقَ بەڕاستدانەری ٱلَّذِي ئەوەی بَيۡنَ له بەر

يَدَيۡهِ دەستەکانیەتی (پێشی وی) وَتَفۡصِيلَ و ڕۆنکردنەوە و شیکردنەوەی ٱلۡكِتَٰبِ کیتابە لَا رَيۡبَ بچوکترین گومان نیە

فِيهِ تیایدا مِن له رَّبِّ پەروەردگاری ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان ەوەیە (٣٧) أَمۡ یان يَقُولُونَ ئەوان دەڵێن

ٱفۡتَرَىٰهُ بەدرۆ هەڵیبەستوە قُلۡ بڵێ فَأۡتُواْ دەبێنن بِسُورَةٖ سوورەتێکی مِّثۡلِهِۦ وەک وی وَٱدۡعُواْ و بانگ بکە مَنِ ئەوەی

ٱسۡتَطَعۡتُم پێتانکرا مِّن له دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە - صَٰدِقِينَ ڕاستگۆ (-بوو) بن (٣٨)

بَلۡ بەلکو كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِمَا بەوەی لَمۡ يُحِيطُواْ چواردەوریان نەداوە (باش تێنەگەیشتونە)

بِعِلۡمِهِۦ له زانین و زانستی ئەو وَلَمَّا لەکاتێ هێشتا - يَأۡتِهِمۡ بۆیان (-نە) هاتوە تَأۡوِيلُهُۥ لێکدانەوەی كَذَٰلِكَ ئاوا

كَذَّبَ بەدرۆی داناو بڕوای پێنەهێنا ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِن له قَبۡلِهِمۡ پێش ئەوان (بوون) فَٱنظُرۡ جا سەیرکە كَيۡفَ چۆن

كَانَ بوو عَٰقِبَةُ سەرئەنجام ی ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (٣٩) وَمِنۡهُم و لەوان هەیە مَّن کەسانێک يُؤۡمِنُ بڕوا دێنێ

بِهِۦ پێی وَمِنۡهُم ولەوان هەیە مَّن کەسانێک لَّا - يُؤۡمِنُ بڕوا(-نا) هێنێ بِهِۦ پێی وَرَبُّكَ و پەروەردیگارت

أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە بِٱلۡمُفۡسِدِينَ بە تێکدەر و خراپکەران (٤٠) وَإِن و ئەگەر كَذَّبُوكَ بڕوایان نەکرد و تۆیان بەدرۆدانا

فَقُل ئەوە بڵێ لِّي بۆ منە عَمَلِي کاری خۆم وَلَكُمۡ و بۆ خۆتانە عَمَلُكُمۡ کارەکانتان أَنتُم ئێوە بَرِيٓـُٔونَ پاک و بێبەشن

مِمَّآ لەوەی أَعۡمَلُ دەیکەم وَأَنَا۠ و من بَرِيٓءٞ پاکانەکار و بێبەشم مِّمَّا لەوەی تَعۡمَلُونَ ئێوە دەیکەن (٤١)

وَمِنۡهُم و لەوان هەیە مَّن کەسانێک يَسۡتَمِعُونَ گوێدەگرن إِلَيۡكَ بۆ تۆ أَفَأَنتَ ئایا تۆ تُسۡمِعُ دەتوانی وابکەی -

ٱلصُّمَّ کەڕەکان (-ببیسن) وَلَوۡ وئەگەر كَانُوا ئەوان پێشتر لَا يَعۡقِلُونَ تێنەگەن و هۆش نەکەن (٤٢) وَمِنۡهُم و لەوان هەیە

مَّن کەسانێک يَنظُرُ دەڕوانێت إِلَيۡكَۚ بۆ تۆ أَفَأَنتَ ئایا تۆ تَهۡدِي ڕێ نیشان دەدەی بە ٱلۡعُمۡيَ کوێرەکان وَلَوۡ ئەگەر

كَانُوا ئەوان پێشان لَا يُبۡصِرُونَ نەبین (-بووبن) (٤٣) إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يَظۡلِمُ ستەم ناکات لە ٱلنَّاسَ خەلک

شَيۡـٔٗا هیچ وَلَٰكِنَّ بەڵام ٱلنَّاسَ خەلک أَنفُسَهُمۡ هەرلە خۆیان يَظۡلِمُونَ زوڵم وستەم دەکەن (٤٤) وَيَوۡمَ و ئەو ڕۆژەی

يَحۡشُرُهُمۡ کۆیاندەکاتەوە (لەمەیدانی مەحشەر) كَأَن هەروەک لَّمۡ نە يَلۡبَثُوٓا۟ (نە) مابنەوە إِلَّا جگەلە سَاعَةٗ ساتێک مِّنَ لە

ٱلنَّهَارِ ڕۆژێک يَتَعَارَفُونَ یەکترناسین بکەن بَيۡنَهُمۡۚ نێوان خۆیان قَدۡ بەدڵنیایی خَسِرَ خەسارەتمەند بوون ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَذَّبُوا۟ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِلِقَآءِ بەدیداری ٱللَّهِ خودا وَمَا و - كَانُوا۟ ئەوان پێشان--

مُهۡتَدِينَ لە سەر ڕێگای ڕاست (-نە--بوون) (٤٥) وَإِمَّا و ئەگەر نُرِيَنَّكَ پێت نیشانبدەین بَعۡضَ هەندێک لە ٱلَّذِي ئەوەی

نَعِدُهُمۡ بەڵێنیان پێدەدین أَوۡ یان نَتَوَفَّيَنَّكَ بتتمرێنین و تەواوت بکەین فَإِلَيۡنَا ئەوە هەر بۆلای ئێمەیە مَرۡجِعُهُمۡ گەڕانەوەیان

ثُمَّ پاشان ٱللَّهُ خودا شَهِيدٌ شایەتە عَلَىٰ لە سەر مَا يَفۡعَلُونَ ئەوەی ئەوان دەیکەن (٤٦) وَلِكُلِّ لۆ هەر -

أُمَّةٖ ئوممەت و گەلێک رَّسُولٞۖ پێغەمبەر ێ ((-هەیە)) فَإِذَا جاکاتێ جَآءَ هات (بۆیان) رَسُولُهُمۡ پێغەمبەرەکەیان

قُضِيَ مەحکەمەکرا و کۆتایی هێنرا بَيۡنَهُم نێوانیان بِٱلۡقِسۡطِ بەدادوەری وَهُمۡ و ئەوان لَا يُظۡلَمُونَ ستەمیان لێناکرێ (٤٧)

وَيَقُولُونَ و ئەوان دەڵێن مَتَىٰ کەیە؟ هَٰذَا ئەو ٱلۡوَعۡدُ وادە و بەڵێنە إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە - صَٰدِقِينَ ڕاستگۆ (-بووبن)

(٤٨) قُل بڵێ لَّآ - أَمۡلِكُ بەدەست من (-نییە) لِنَفۡسِي بۆ خۆم ضَرّٗا (هیچ) زیانێک وَلَا نَفۡعًا و نە (هیچ) سودێک یش

إِلَّا ئیللا مَا شَآءَ ئەوەی - ٱللَّهُ خودا (-ویستبی) لِكُلِّ لۆ هەر - أُمَّةٍ گەل و ئومەتێک أَجَلٌ کات و ماوەیەک ((-هەیە))

إِذَا جا کاتێ جَآءَ هات أَجَلُهُمۡ ئەجەل و کاتی مردنی ئەوان فَلَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ ئەوە دواناخرێن سَاعَةً ساتێک

وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ و پێشیش ناخرێن (٤٩) قُلۡ بلێ أَرَءَيۡتُمۡ بینیوتانە و تێڕاماون إِنۡ ئەگەر أَتَىٰكُمۡ بۆتان هات

عَذَابُهُۥ عەزاب و ئەشکەنجەی وی بَيَٰتًا کاتی نوستنی شەو أَوۡ یان نَهَارًا بە ڕۆژ مَّاذَا - يَسۡتَعۡجِلُ پەلەدەکەن مِنۡهُ لە (-چی)

ٱلۡمُجۡرِمُونَ تاوانبارەکان؟ (٥٠) أَثُمَّ ئایا پاشان إِذَا کاتێ مَا وَقَعَ کە ڕوویدا (عەزاب هات) ءَامَنتُم ئێوە بڕواتان هێنا

بِهِۦٓ پێی ءَآلۡـَٰٔنَ ئا ئێستا! وَقَدۡ و ئەوەبوو كُنتُم ئێوە پێشان بِهِۦ - تَسۡتَعۡجِلُونَ پەلەتان دەکرد (-لێی) (٥١) ثُمَّ پاشان

قِيلَ گوترا لِلَّذِينَ بە ئەوانەی ظَلَمُواْ ستەمکاریانکرد ذُوقُواْ دە بچێژن عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی

ٱلۡخُلۡدِ هەتاهەتایی و نەبڕاوە هَلۡ ئایا تُجۡزَوۡنَ سزادەدرێن إِلَّا (بە شتێ) جگە بِمَا بەوەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان

تَكۡسِبُونَ بەدەستتان دەهێنا (لە تاوان) (٥٢) وَيَسۡتَنۢبِـُٔونَكَ و داوای هەواڵی ڕاست و دروستت لێ دەکەن أَحَقٌّ ئایا هەقە

هُوَ ئەو قُلۡ بلێ إِي ئەرێ وَرَبِّيٓ و الله (سوێند بە پەروەردیگارم) إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە لَحَقٌّ گومانی تێدانیە حەقە وَمَآ و -

أَنتُم ئێوە بِمُعۡجِزِينَ لەدەستدەرچوو و قوتاربوو (-نینە) (٥٣) وَلَوۡ وئەگەر أَنَّ کە لِكُلِّ لۆ هەر

نَفۡسٍ نەفس و کەسێک ی ظَلَمَتۡ زوڵم و ستەمی کردبێ (هەبوا) مَا فِي ئەوەی لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی (هەیە)

لَٱفۡتَدَتۡ ئەوە بێگومان قوربانی دەکرد بِهِۦ پێی وَأَسَرُّواْ و شاردیانەوە ٱلنَّدَامَةَ پەشیمانی لَمَّا کاتێ رَأَوُاْ بینیان

ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە وَقُضِيَ و بڕایەو مەحکەمەکرا بَيۡنَهُم نێوانیان بِٱلۡقِسۡطِ بەدادوەری وَهُمۡ و ئەوان

لَا يُظۡلَمُونَ ستەمیان لێناکرێ (٥٤) أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی لِلَّهِ بۆ خودایە مَا فِي لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان

وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی وَعۡدَ بەڵێن ی ٱللَّهِ خودا حَقّٞ هەق و ڕاستە وَلَٰكِنَّ بەڵام

أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان لَا يَعۡلَمُونَ نازانن (٥٥) هُوَ (هەر) ئەوە يُحۡيِۦ ئەژیێنتەوە و زیندوو دەکاتەوە وَيُمِيتُ و دەمرێنێ

وَإِلَيۡهِ و هەر بۆلای ئەو تُرۡجَعُونَ دەگێردرێنەوە (٥٦) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلکینە قَدۡ بەدڵنیایی

جَآءَتۡكُم بۆتان هات مَّوۡعِظَةٞ ئامۆژگارییێک مِّن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان وَشِفَآءٞ و شیفا و چاکبوونە لە دەرد ی لِّمَا ئەوەی

فِي لەناو ٱلصُّدُورِ سینگ و دڵەکان ە وَهُدٗى و هیدایەت و ڕێنموونی وَرَحۡمَةٞ و بەزەیی و میهرەبانیە لِّلۡمُؤۡمِنِينَ بۆ بڕواداران

(٥٧) قُلۡ بڵێ بِفَضۡلِ بە فەزڵ و زێدە چاکەی ٱللَّهِ خودا وَبِرَحۡمَتِهِۦ و بە رەحمەت و بەزەیی ئەو فَبِذَٰلِكَ ئەوە با بەو

فَلۡيَفۡرَحُواْ دڵخۆش بن هُوَ ئەو خَيۡرٞ چاکتر ە مِّمَّا لەوەی يَجۡمَعُونَ ئەوان کۆی دەکەنەوە (٥٨) قُلۡ بڵێ

أَرَءَيۡتُم ئایا بینیوتانە مَّآ ئەوەی أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاندووە) لَكُم بۆتان مِّن لە رِّزۡقٖ رزق و رۆزییەک فَجَعَلۡتُم جا-

مِّنۡهُ هەندێک لەویتان (-کردوە بە) حَرَامٗا حەرام و ناڕەوا وَحَلَٰلٗا و (هەندێکیش بە) حەڵاڵ و پەسەند قُلۡ بڵێ

ءَآللَّهُ ئایا خودای گەورە أَذِنَ مۆڵەتی داوە لَكُمۡ پێتان أَمۡ یان عَلَى بەدەم ٱللَّهِ خودا تَفۡتَرُونَ درۆ هەڵدەبەسن (٥٩)

وَمَا و چییە ظَنُّ گومانی ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَفۡتَرُونَ هەڵدەبەستن عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا ٱلۡكَذِبَ درۆیان يَوۡمَ لە ڕۆژی

ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت و زیندووبوونەوە إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَذُو هەرخاوەن فَضۡلٍ زێدەچاکەیی عَلَى لە سەر ٱلنَّاسِ خەلک

وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان لَا يَشۡكُرُونَ سوپاسگوزاری ناکەن (٦٠) وَمَا و (هیچ) نا- تَكُونُ -بێت فِي لە

شَأۡنٖ کاروبارێک وَمَا و نا- تَتۡلُواْ -خوێنیتەوە مِنۡهُ لێی مِن لە قُرۡءَانٖ قورئان وَلَا تَعۡمَلُونَ و (هیچ) ناکەن مِنۡ لە

عَمَلٍ کارێکی إِلَّا ئیللا كُنَّا ئێمە ئەوکات عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان شُهُودًا شایەتین إِذۡ کاتێ کە

تُفِيضُونَ قسەی دەکەن و دەست بەکردنی دەکەن فِيهِ تیایدا وَمَا ونا- يَعۡزُبُ -شاردرێتەوە عَن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت

مِن هیچ لە مِّثۡقَالِ سەنگی ذَرَّةٖ گەردێک فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَلَا فِي و نەلە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان

وَلَآ أَصۡغَرَ ونە بچووکریش مِن لە ذَٰلِكَ ئەویان وَلَآ أَكۡبَرَ ونە گەورەتر إِلَّا ئیللا فِي لەناو- كِتَٰبٖ کیتاب و نوسراوێکی

مُّبِينٍ دیار و ئاشکرا (-دایە) (٦١) أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی أَوۡلِيَآءَ دۆستانی ٱللَّهِ خودا لَا خَوۡفٌ ترسێ نیە

عَلَيۡهِمۡ لەسەریان وَلَا هُمۡ و نە ئەوانیش يَحۡزَنُونَ خەم دەخۆن و دڵ توند دەبن (٦٢) ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَكَانُواْ و پێشان يَتَّقُونَ لەخودا دەترسان و پارێزکاریان دەکرد (٦٣) لَهُمُ لۆیان هەیە ٱلۡبُشۡرَىٰ مزگێنی

فِي لە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا وَفِي و لە ٱلۡأٓخِرَةِ ڕۆژی دوایی لَا تَبۡدِيلَ گۆڕانکاری نیە لِكَلِمَٰتِ بۆ وتەکانی ٱللَّهِ خودا

ذَٰلِكَ ئا ئەوە هُوَ هەر خۆیەتی ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡعَظِيمُ ئەوپەڕی شکۆداری گەورە (٦٤) وَلَا يَحۡزُنكَ و خەمبارت نەکات

قَوۡلُهُمۡ قسەی ئەوان إِنَّ بەدڵنیایی ٱلۡعِزَّةَ باڵادەستی و عیززەت لِلَّهِ هەر بۆ خودایە جَمِيعًا هەمووی هُوَ هەر ئەوە

ٱلسَّمِيعُ تەواوبیسەر(ناوێکی پیرۆزی خودایە) ٱلۡعَلِيمُ تەواو زانا و ئاگادار (ناوێکی پیرۆزی خودایە) (٦٥) أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی

لِلَّهِ هی خودایە مَن ئەوەی فِي لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَمَن و ئەوەی فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی دایە وَمَا و-

يَتَّبِعُ -- ٱلَّذِينَ ئەوکەسانەی يَدۡعُونَ دەپەرستن و هاواردەکەن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا (-نا--کەونەدوای)

شُرَكَآءَ هاوبەشانێک إِن نا- يَتَّبِعُونَ -کەونە دوای (شتێ) إِلَّا جگە لە ٱلظَّنَّ گومان وَإِنۡ و- هُمۡ ئەوان إِلَّا شتێ جگەلە

يَخۡرُصُونَ درۆکردن (-نا) کەن (٦٦) هُوَ هەر ئەوە ٱلَّذِي ئەوەی جَعَلَ دایناوە و وایلێکردوە لَكُمُ بۆتان ٱلَّيۡلَ شەو

لِتَسۡكُنُواْ تاکوو خامۆش و کڕ بن فِيهِ تیایدا وَٱلنَّهَارَ و ڕۆژگار مُبۡصِرًا بینراو و ببین (بێت) إِنَّ بەدڵنیایی فِي هەیە لە

ذَٰلِكَ ئەوەیان لَأٓيَٰتٖ بەڵگە و نیشانەی زۆر گەورە و مەزن لِّقَوۡمٖ بۆقەومێک يَسۡمَعُونَ ببیسن (٦٧) قَالُواْ گوتیان

ٱتَّخَذَ هەڵیبژاردووە ٱللَّهُ خودا (بۆخۆی) وَلَدٗا کوڕێک! سُبۡحَٰنَهُۥ پاکی و بێگەردی بۆئەو هُوَ ئەو

ٱلۡغَنِيُّ تەواو دەوڵەمەند و بێ نیازە لَهُۥ هی ئەوە مَا فِي ئەوەی لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکانە وَمَا و ئەوەی فِي لەناو

ٱلۡأَرۡضِ زەوی دایە إِنۡ - عِندَكُم لاتان(-نیە) مِّن هیچ سُلۡطَٰنِۭ بەڵگەیەک (ی دەسەڵات بەخش) بِهَٰذَآ بەوە

أَتَقُولُونَ ئایا دەڵێن قسەیەک عَلَى بەدەم ٱللَّهِ خودا مَا لَا تَعۡلَمُونَ شتێ ئێوە زانستتان نیە پێی (٦٨) قُلۡ بڵێ إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَفۡتَرُونَ هەڵدەبەستن عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا ٱلۡكَذِبَ درۆ لَا يُفۡلِحُونَ سەرناکەون و ڕزگار نابن (٦٩)

مَتَٰعٞ ڕابوێرینێکە فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا ثُمَّ پاشان إِلَيۡنَا بۆلای ئێمە یە مَرۡجِعُهُمۡ گەڕانەوەیان ثُمَّ پاشان

نُذِيقُهُمُ پێیان دەچێژین ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی ٱلشَّدِيدَ زۆر توند بِمَا بەوەی كَانُواْ ئەوان پێشان

يَكۡفُرُونَ کوفریان دەکرد (٧٠) وَٱتۡلُ و بخوێنەوە عَلَيۡهِمۡ لەسەریان نَبَأَ گرنگە هەواڵی نُوحٍ (پێغەمبەر) نووح إِذۡ کە

قَالَ گوتی لِقَوۡمِهِۦ بە نەتەوەکەی يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم إِن ئەگەر كَانَ - كَبُرَ گەورە (-یە) عَلَيۡكُم بەسەرتان ، لەسەرتان

مَّقَامِي مانەوەم و وەستانم وَتَذۡكِيرِي و بیرخستنەوەم بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی ٱللَّهِ خودا فَعَلَى ئەوە هەر بە ٱللَّهِ خودا

تَوَكَّلۡتُ پشتم بەستوە و متمانەم كردوە فَأَجۡمِعُوٓاْ جا كۆبكەنەوە أَمۡرَكُمۡ كار و فەرمانەكانتان

وَشُرَكَآءَكُمۡ و هاوبەش شەریكەكانتان ثُمَّ پاشان لَايَكُنۡ با- أَمۡرُكُمۡ كار و فەرمانەكانتان عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان

غُمَّةٗ شاراوە و نارۆن (-نەبێت) ثُمَّ پاشان ٱقۡضُوٓاْ بڕیار بدەن و ببڕێننەوە إِلَيَّ بۆ من

وَلَاتُنظِرُونِ و مۆڵەتم پێمەدەن (چی دەكەن بیكەن!) (٧١) فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّيۡتُمۡ پشتتان هەڵكرد فَمَا ئەوە-

سَأَلۡتُكُم داوام (-نە) كردوە لێتان مِّنۡ (هیچ) أَجۡرٍ پاداشتێ إِنۡ - أَجۡرِيَ پاداشتم (-لەسەر كەس نیە) إِلَّا جگەلە عَلَى لای

ٱللَّهِ خودا وَأُمِرۡتُ فەرمانم پێكراوە أَنۡ كە أَكُونَ - مِنَ لە ٱلۡمُسۡلِمِينَ موسڵمان و ملكەچكاران (-بم) (٧٢)

فَكَذَّبُوهُ جا بەدرۆیاندانا فَنَجَّيۡنَٰهُ ئیتر ڕزگارمانكرد وَمَن لەگەڵ ئەوەی مَّعَهُۥ لەگەڵی بوون فِي لەناو ٱلۡفُلۡكِ كەشتی

وَجَعَلۡنَٰهُمۡ و ئەوانمانكرد بە خَلَٰٓئِفَ جێنشینان وَأَغۡرَقۡنَا و ژێر ئاوومانخستن و خنكاندمان ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایات و موعجیزاتەكانمان فَٱنظُرۡ جا سەیركە كَيۡفَ چۆن كَانَ بوو

عَٰقِبَةُ سەرئەنجام ٱلۡمُنذَرِينَ ترسێنراوان و بێداركراوان (٧٣) ثُمَّ پاشان بَعَثۡنَا ڕەوانمانكرد مِنۢ لە بَعۡدِهِۦ دوایی ئەو

رُسُلًا پەیامبەرانێك إِلَىٰ بۆ قَوۡمِهِمۡ قەومی خۆیان فَجَآءُوهُم جا بۆیان هێنانن بِٱلۡبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشكراو موعجیزات

فَمَا جا - كَانُواْ ئەوە (-نە) بوو لِيُؤۡمِنُواْ بڕوا بهێنن بِمَا بەوەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد بِهِۦ پێی مِن لە

قَبۡلُ پێشا كَذَٰلِكَ ئاوا نَطۡبَعُ مۆردەدەین عَلَىٰ لە سەر قُلُوبِ دڵانی ٱلۡمُعۡتَدِينَ دەستدرێژكار و سنوربەزێنان (٧٤)

ثُمَّ پاشان بَعَثۡنَا ڕەوانمانكرد مِنۢ لە بَعۡدِهِم دوای ئەوان مُّوسَىٰ موسا وَهَٰرُونَ و هاروون إِلَىٰ بۆلای فِرۡعَوۡنَ فیرعەون

وَمَلَإِيْهِۦ و دەست و پێوەند و پیاو ماقوولەکانی بِـَٔايَٰتِنَا به ئایەت و نیشانه گەورەکان و میعجیزاتەکان

فَٱسْتَكْبَرُوا۟ ئیتر خۆیان بەگەوره گرت وَكَانُوا۟ و ئەوان - قَوْمًا قەومێ مُّجْرِمِينَ تاوانبار (-بوون) (٧٥) فَلَمَّا جا کاتێ

جَآءَهُمُ بۆیان هات ٱلْحَقُّ هەق و ڕاستی مِنْ له عِندِنَا لایەن ئێمەوه قَالُوٓا۟ گوتیان إِنَّ بەدڵنیایی هَٰذَا ئەمه

لَسِحْرٌ هەر جادوێکی مُّبِينٌ دیار و ئاشکرا یه (٧٦) قَالَ - مُوسَىٰٓ موسا (-گوتی) أَتَقُولُونَ ئایا-

لِلْحَقِّ به حەق و ڕاستی (-دەڵێن) لَمَّا کاتێ جَآءَكُمْ بۆ ئێوه هات أَسِحْرٌ ئەرێ سیحر و جادووه هَٰذَا ئەمه ؟! وَلَا يُفْلِحُ و -

ٱلسَّٰحِرُونَ سیحرباز و جادوکەران (-ڕزگاریان نابێت) (٧٧) قَالُوٓا۟ گوتیان أَجِئْتَنَا ئایا بۆمان هاتی لِتَلْفِتَنَا تاکو وەرمانگێڕی

عَمَّا لەوەی وَجَدْنَا دیتمان عَلَيْهِ - ءَابَآءَنَا باب و باپیرانمان (-لەسەری بوون) وَتَكُونَ و - لَكُمَا بۆ ئێو (-بێت)

ٱلْكِبْرِيَآءُ گەورەیی و بەرزی فِى له ٱلْأَرْضِ زەوی وَمَا و - نَحْنُ ئێمه لَكُمَا به ئێوه بِمُؤْمِنِينَ باوەڕدار (-نین) (٧٨)

وَقَالَ و - فِرْعَوْنُ فیرعەون (-گوتی) ٱئْتُونِى بۆم بهێنن بِكُلِّ هەموو سَٰحِرٍ جادوگەرێکی عَلِيمٍ تەواو لێزان (٧٩)

فَلَمَّا جا کاتێ جَآءَ - ٱلسَّحَرَةُ جادوگەرەکان(-هاتن) قَالَ گوتی لَهُم پێیان مُّوسَىٰٓ موسا: أَلْقُوا۟ هەڵبدەن مَآ ئەوەی

أَنتُم ئێوه مُّلْقُونَ هەڵدەرینه (٨٠) فَلَمَّآ جاکاتێ أَلْقَوْا۟ هەڵیاندا قَالَ - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی)

مَا جِئْتُم ئەوەی هێناوتانه بِهِ ... ٱلسِّحْرُ سیحر و جادوو ه إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا سَيُبْطِلُهُۥٓ بەمزوانه پوچی دەکاتەوه

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يُصْلِحُ - عَمَلَ کاری ٱلْمُفْسِدِينَ خراپکار و خراپخوازان (-چاک ناکات) (٨١) وَيُحِقُّ و -

ٱللَّهُ خودا ٱلْحَقَّ هەق و ڕاستی (-دەچەسپێنێ) بِكَلِمَٰتِهِۦ به وتەکانی وَلَوْ وئەگەر كَرِهَ کرِه ٱلْمُجْرِمُونَ تاوانبارەکان (٨٢)

فَمَآ جا - ءَامَنَ برِوای (-نه) هێناوه لِمُوسَىٰٓ به موسا إِلَّا ئیللا ذُرِّيَّةٌ نه‌وه‌یه‌ک مِّن له قَوۡمِهِۦ نه‌ته‌وه‌که‌ی عَلَىٰ له سه‌ر

خَوۡفٍ ترس (بوون) مِّن له فِرۡعَوۡنَ فیرعه‌ون وَمَلَإِيْهِمۡ و پیاوماقوڵان و ده‌ست و پێوه‌ندانه‌کانی أَن نه‌کا

يَفۡتِنَهُمۡ وه‌ریانگێڕی و توشی فیتنه‌یان بکات وَإِنَّ و به‌دڵنیایی فِرۡعَوۡنَ فیرعه‌ون لَعَالٍ هه‌ر خۆبه‌لزان ێک (بوو) فِي له

ٱلۡأَرۡضِ زه‌وی وَإِنَّهُۥ و به‌دڵنیایی ئه‌و لَمِنَ هه‌رله ٱلۡمُسۡرِفِينَ زێده‌ڕه‌وان (بوو) (٨٣) وَقَالَ و - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی)

يَٰقَوۡمِ ئه‌ی قه‌ومی خۆم إِن ئه‌گه‌ر كُنتُمۡ ئێوه پێشتر ءَامَنتُم برواتان هێنابوو بِٱللَّهِ به‌خودا فَعَلَيۡهِ ئه‌وه هه‌ر به‌و

تَوَكَّلُوٓاْ پشت ببه‌ستن إِن ئه‌گه‌ر كُنتُم پێشتر ئێوه- مُّسۡلِمِينَ موسڵمان و ملکه‌چ (-بووبن) (٨٤) فَقَالُواْ ئیتر گوتیان

عَلَىٰ هه‌ربه ٱللَّهِ خودا تَوَكَّلۡنَا پشتمان به‌ستووه رَبَّنَا ئه‌ی په‌روه‌ردیگارمان لَا تَجۡعَلۡنَا نه‌مانکه‌یته فِتۡنَةً فیتنه و تاقیکردنه‌وه‌یه‌ک

لِّلۡقَوۡمِ بۆ ئه‌و قه‌ومه‌ی ٱلظَّٰلِمِينَ سته‌مکارن (٨٥) وَنَجِّنَا و ڕزگارمان بکه بِرَحۡمَتِكَ به میهره‌بانی خۆت مِنَ له

ٱلۡقَوۡمِ ئه‌و نه‌ته‌وه وگه‌له‌ بێ ٱلۡكَٰفِرِينَ کافر و بێبڕوان (٨٦) وَأَوۡحَيۡنَآ و سروش و نیگامانکرد إِلَىٰ بۆ مُوسَىٰ مووسا

وَأَخِيهِ و براکه‌ی أَن که تَبَوَّءَا ته‌واو بگرن لِقَوۡمِكُمَا بۆ نه‌ته‌وه و گه‌له‌که‌تان بِمِصۡرَ له میصر بُيُوتٗا خانوو و مالانێک

وَٱجۡعَلُواْ و - بُيُوتَكُمۡ ماڵه‌کانتان (-بکه‌ن به) قِبۡلَةٗ قیبله و رووگه‌یه‌ک وَأَقِيمُواْ و ڕێک و دامه‌زراو بکه‌ن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژان

وَبَشِّرِ و مزگێنی بده ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕواداره‌کان (٨٧) وَقَالَ و - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی) رَبَّنَآ په‌روه‌ردیگاره إِنَّكَ به‌دڵنیایی تۆ

ءَاتَيۡتَ پێتداوو به فِرۡعَوۡنَ فیرعه‌ون وَمَلَأَهُۥ و پیاوماقوڵانی زِينَةٗ زینه‌ت و جوانکاری وَأَمۡوَٰلٗا و ماڵ و سامانێک فِي له

ٱلۡحَيَوٰةِ ژیان ی ٱلدُّنۡيَا دونیا رَبَّنَا ئه‌ی په‌روه‌ردیگارمان لِيُضِلُّواْ تا گومڕا بن (بکه‌ن) عَن له سَبِيلِكَ ڕێگای تۆ

رَبَّنَا ئەی پەروەردیگارمان ٱطۡمِسۡ دا بتەپێنە عَلَىٰٓ سەر أَمۡوَٰلِهِمۡ ماڵ و سامانیان وَٱشۡدُدۡ و توندی بکە عَلَىٰ سەر

قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان فَلَا يُؤۡمِنُواْ ئیتر بڕوانەهێنن حَتَّىٰ تاکو يَرَوُاْ دەبینن ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە

ٱلۡأَلِيمَ زۆر بە ئازار (ی دۆزەخ) (٨٨) قَالَ گوتی قَدۡ بەدڵنیایی أُجِيبَت وەڵامدرایەوە و قبوڵکرا

دَّعۡوَتُكُمَا دووعا و پاڕانەوەکەتان فَٱسۡتَقِيمَا ئیتر ئێوە بەردەوامی ڕاستەڕێ بن وَلَا تَتَّبِعَآنِّ و شوێنی - سَبِيلَ ڕێگای

ٱلَّذِينَ ئەوانە (-نەکەون) کە لَا يَعۡلَمُونَ نەنازانن (٨٩) وَجَٰوَزۡنَا و پەڕاندمانەوە بِبَنِيٓ نەوە و هۆزی

إِسۡرَٰٓءِيلَ یەعقوب پێغەمبەر (جولەکەکان) ٱلۡبَحۡرَ (لە) دەریا فَأَتۡبَعَهُمۡ ئەوەبوو - فِرۡعَوۡنُ فیرعەون

وَجُنُودُهُۥ و سەبازەکانی (-دوایانکەوتن) بَغۡيًا بە ستەمکاری وَعَدۡوًاۖ و دوژمنداري حَتَّىٰٓ هەتا إِذَآ کاتێ أَدۡرَكَهُ -

ٱلۡغَرَقُ خنکان و نقووم بوون (-گەیشتە سەری) قَالَ گوتی ءَامَنتُ بڕوامهێنا أَنَّهُۥ کەوا بەڕاستی لَآ نیە

إِلَٰهَ (هیچ) خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە ٱلَّذِيٓ ئەوەی ءَامَنَتۡ بڕوایان هێناوە بِهِۦ پێی بَنُوٓاْ خانەوادەی

إِسۡرَٰٓءِيلَ یەعقوب پێغەمبەر (جولەکەکان) وَأَنَا۠ و من مِنَ لە ٱلۡمُسۡلِمِينَ موسڵمان و ملکەچکاران م (٩٠) ءَآلۡـَٰٔنَ ئا ئێستا!

وَقَدۡ و بەدڵنیایی عَصَيۡتَ - قَبۡلُ پێشتر (-سەرپێچیت کرد) وَكُنتَ و - مِنَ لە ٱلۡمُفۡسِدِينَ خراپکار و خراپخوازان (-بووی)

(٩١) فَٱلۡيَوۡمَ جا ئیمرۆ نُنَجِّيكَ ڕزگارت دەکەین بِبَدَنِكَ بە جەستەت لِتَكُونَ تا - لِمَنۡ بۆئەوەی

خَلۡفَكَ لەدوای تۆیە (-ببیتە) ءَايَةٗۚ نیشانە و بەڵگەیەکی گەورە وَإِنَّ و بەڕاستی كَثِيرٗا زۆرێک مِّنَ لە ٱلنَّاسِ خەلک عَنۡ لە

ءَايَٰتِنَا ئایەتەکانمان (بەڵگە و نیشانە و موعجیزات) لَغَٰفِلُونَ تەواو بێئاگان (٩٢) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی بَوَّأۡنَا جێگیرمانکرد

بَنِيٓ رۆڵە و هۆزی إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) مُبَوَّأَ بنکەو جێگای صِدۡقٖ ڕاستی و ڕاستگۆیی

وَرَزَقۡنَٰهُم و پێماندان لە رزق و رۆزی مِّنَ لە ٱلطَّيِّبَٰتِ شتە خۆش و پاکەکان فَمَا جا - ٱخۡتَلَفُواْ دووبەرەکیان (-نە) کرد

حَتَّىٰ تاکو جَآءَهُمُ بۆیان هات ٱلۡعِلۡمُ زانین و زانست إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكَ پەروەردیگارت يَقۡضِي دادوەری دەکات لە

بَيۡنَهُمۡ نێوانیان يَوۡمَ ڕۆژی ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر) فِيمَا لەوەی

كَانُواْ ئەوان پێشان فِيهِ تیایدا يَخۡتَلِفُونَ ناتەبەییان دەکرد (٩٣) فَإِن جا ئەگەر كُنتَ تۆ پێشتر - فِي لە

شَكّٖ گومان و ڕاڕایی (-بووی) مِّمَّآ لەوەی أَنزَلۡنَآ دامانبەزاند إِلَيۡكَ بۆ تۆ فَسۡـَٔلِ ئەوە پرسیار بکە لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَقۡرَءُونَ - ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) (-دەخوێننەوە) مِن لە قَبۡلِكَ پێش تۆ لَقَدۡ بەدڵنیایی جَآءَكَ بۆت هات

ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستی مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت فَلَا تَكُونَنَّ جا\sهەرگیز - مِنَ لە ٱلۡمُمۡتَرِينَ دوودڵ و گومانکاران (-مەبە)

(٩٤) وَلَا تَكُونَنَّ وهەرگیز- مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی

ٱللَّهِ خودا (-مەبە) فَتَكُونَ ئەوساکە- مِنَ لە ٱلۡخَٰسِرِينَ خەسارەتمەند و دۆڕاوەکان (-دەبی) (٩٥) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی حَقَّتۡ چەسپا و سەپا عَلَيۡهِمۡ بەسەر یان كَلِمَتُ وتەی رَبِّكَ پەروەردیگارت لَا يُؤۡمِنُونَ بروا ناهێنن

(٩٦) وَلَوۡ هەرچەند جَآءَتۡهُمۡ بۆیان بێت كُلُّ هەموو ءَايَةٍ نیشانە و بەڵگەیەکی گەورە حَتَّىٰ تاکو يَرَوُاْ دەبینن

ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی ٱلۡأَلِيمَ زۆر بە ئازار (٩٧) فَلَوۡلَا كَانَتۡ ئەگەر- قَرۡيَةٌ گوند و نشینگایەک (-نەبوایە)

ءَامَنَتۡ بڕوابێنێ فَنَفَعَهَآ جا سوود ببینێ لە إِيمَٰنُهَآ بڕواهێنانەکەی إِلَّا بێجگە لە قَوۡمَ قەومی يُونُسَ یوونس لَمَّآ کاتێ

ءَامَنُوا بڕوایان هێنا كَشَفۡنَا لامانبرد عَنۡهُمۡ لێیان عَذَابَ عەزاب و ئەشكەنجەیی ٱلۡخِزۡيِ شەرمەزاری و ڕیسوایی فِي لە

ٱلۡحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا وَمَتَّعۡنَٰهُمۡ و ڕابوێرینمان پێدان إِلَىٰ تاكوو حِينٖ ماوەیەک (٩٨) وَلَوۡ وئەگەر شَآءَ بیویستبا

رَبُّكَ پەروەردیگارت لَأٓمَنَ ئەو بەدڵنیایی بڕوایان دەهێنا مَن هەر كەسێک فِي لە (سەر) ٱلۡأَرۡضِ زەوی دایە

كُلُّهُمۡ هەموویان جَمِيعًاۚ پێكەوە أَفَأَنتَ ئایا تۆ تُكۡرِهُ زۆردەكەی لە ٱلنَّاسَ خەلک حَتَّىٰ تاكو يَكُونُوا ببنە

مُؤۡمِنِينَ بڕوادار (٩٩) وَمَا نە كَانَ بوو ە لِنَفۡسٍ بۆ هیچ كەسێ أَن كە تُؤۡمِنَ بڕوا بهێنێ إِلَّا مەگەر

بِإِذۡنِ بە ئیزن و ڕێپێدانی ٱللَّهِۚ خودا وَيَجۡعَلُ و (خودا) - ٱلرِّجۡسَ پیسی و ناپاكی (-دادەنێت) عَلَى لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی

لَا يَعۡقِلُونَ تێناگەن و هۆش ناكەن (١٠٠) قُلِ بڵێ ٱنظُرُوا تەمەشا بكەن و تێڕابمینێن مَاذَا چی فِي لەناو

ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەكان وَٱلۡأَرۡضِۚ و زەوی وَمَا و - تُغۡنِي سود(-نا) بەخشێ ٱلۡأٓيَٰتُ ئایەت و نیشانە گەورەكان و موعجیزات

وَٱلنُّذُرُ و ترسێنەرەكان عَن لە (ڕاست) قَوۡمٖ قەومێک لَّا - يُؤۡمِنُونَ بڕوا(-نە) هێنن (١٠١) فَهَلۡ جا ئایا

يَنتَظِرُونَ ئەوان چاوەڕوانی شتێ دەكەن إِلَّا جگەلە مِثۡلَ (شتێ) وەک أَيَّامِ ڕۆژان ی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

خَلَوۡا بەسەرچوون و لەناوچوون مِن لە قَبۡلِهِمۡۚ پێش ئەوان قُلۡ بڵێ فَٱنتَظِرُوٓا جا چاوەڕێ بكەن إِنِّي بەدڵنیایی من

مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مِّنَ لە ٱلۡمُنتَظِرِينَ چاوەڕوانكارانم (١٠٢) ثُمَّ پاشان نُنَجِّي ڕزگاردەكەین رُسُلَنَا پەیامبەرانمان

وَٱلَّذِينَ و ئەو(كەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێنا كَذَٰلِكَ ئاوا حَقًّا هەق و جێگیرە عَلَيۡنَا لەسەرمان نُنجِ ڕزگاردەكەین

ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەكان (١٠٣) قُلۡ بڵێ يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلكینە إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە- فِي لەناو

شَكٍّ گومان و ڕاڕایی (-بوون) مِّن له دِينِي پەرستش و ملکەچی من فَلَآ ئەوە - أَعۡبُدُ من (-نا) پەرستم ٱلَّذِينَ ئەوانەی

تَعۡبُدُونَ ئێوە دەیپەرستن مِن له دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا وَلَٰكِنۡ و بەڵام أَعۡبُدُ دەپەرستم ٱللَّهَ خودا ٱلَّذِي ئەوەی

يَتَوَفَّىٰكُمۡ تەواوتان دەکات وَأُمِرۡتُ و فەرمانم پێکراوە أَنۡ کە أَكُونَ - مِنَ له ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان (-ببم) (١٠٤)

وَأَنۡ و ئەوەی أَقِمۡ ڕێک و ڕاست بکە وَجۡهَكَ ڕووگەی خۆت لِلدِّينِ بۆ دین حَنِيفٗا دوورلەخواروخێچی وَلَا تَكُونَنَّ و -

مِنَ له ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران (-مەبە) (١٠٥) وَلَا تَدۡعُ و هاوارمەکە و نەپاڕێوە مِن له دُونِ غەیری

ٱللَّهِ خودا مَا لَا يَنفَعُكَ لەوەی سودێکت پێنابەخشێ وَلَا يَضُرُّكَ و زیانێکیشت لێنادات فَإِن جا ئەگەر فَعَلۡتَ واتکرد

فَإِنَّكَ ئەوە دڵنیابە تۆ- إِذٗا کەوابێت مِّنَ له ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (-دەبیت) (١٠٦) وَإِن و ئەگەر يَمۡسَسۡكَ -

ٱللَّهُ خودا بِضُرّٖ زیان و زەرەرێکت (-بەرکەوێنێت) فَلَا كَاشِفَ ئەوە لابەرێک نیە لَهُۥٓ بۆی إِلَّا تەنها هُوَ ئەوخۆی

وَإِن و ئەگەر يُرِدۡكَ تۆی بوێت بِخَيۡرٖ بە چاکە و سودێک فَلَا رَآدَّ ئەوە گێڕەر و ڕەتکەرەوەیەک نیە

لِفَضۡلِهِۦ لۆ زێدەبەخشینی ئەو يُصِيبُ بەریدەخات بِهِۦ پێی مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت مِنۡ له عِبَادِهِۦ بەندەکانی

وَهُوَ و هەر ئەوە ٱلۡغَفُورُ ئەوپەڕی لێبووردە ی ٱلرَّحِيمُ ئەوپەڕیبە بەزەیی و بەخشندە (١٠٧) قُلۡ بڵێ يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلنَّاسُ خەڵکینە قَدۡ بەدڵنیایی جَآءَكُمُ هات بۆ ئێوە ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستی مِن له رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان فَمَنِ جا هەرکەسێ

ٱهۡتَدَىٰ هیدایەتی وەرگرت و ڕێنموونی کرا فَإِنَّمَا ئیتر ئەو هەر يَهۡتَدِي ڕێنمونی وەردەگرێ لِنَفۡسِهِۦ بۆ خۆی وَمَن و هەرکەسێ

ضَلَّ وێڵ و گومڕا بوو فَإِنَّمَا ئیتر ئەو هەر يَضِلُّ گومڕادەبێ و لادەدا عَلَيۡهَا بەسەر خۆی وَمَآ و- أَنَا۠ من عَلَيۡكُم لەسەرتان

بِوَكِيلٍ وەکیل و ڕاسپێردراو (-نیم) (١٠٨) وَٱتَّبِعۡ و بکەوە دوای مَا يُوحَىٰٓ ئەوەی سروش دەکرێ إِلَيۡكَ بۆ تۆ

وَٱصۡبِرۡ و ئارامبگرە و خۆڕاگربە حَتَّىٰ تاکو يَحۡكُمَ - ٱللَّهُ خودا (-حوکمێک دەکات) وَهُوَ و هەر ئەوە خَيۡرُ چاکترین

ٱلۡحَٰكِمِينَ حوکمکار و بڕیارداران (١٠٩)

سورة الفاتحة

بِسۡمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحۡمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الْحَمْدُ هەرچی سوپاس و ستایشە لِلَّهِ هەر بۆ خودای گەورە رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی الْعَالَمِينَ هەموو جیهانەکان (٢)

الرَّحْمَنِ ئەوپەڕی میهرەبان الرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (٣) مَالِكِ خاوەن وپاشای يَوْمِ رۆژی الدِّينِ پاداشت و سزادانەوە (٤)

إِيَّاكَ خودایە هەر تۆ نَعْبُدُ دەپەرستین (واتە ئەوپەڕی ملکەچی بۆ تۆ دەکەین لەگەڵ خۆشەویستی) و إِيَّاكَ خودایە هەر لە تۆ

نَسْتَعِينُ داوای یارمەتی دەکەین (٥) اهْدِنَا ڕێنماییمان بکە و سەرکەوتومان بکە بۆ پەیرەوی الصِّرَاطَ تاکە ڕێگای

الْمُسْتَقِيمَ حەق و ڕاست (ڕێگای ئیسلام) (٦) صِرَاطَ تاکە ڕێگای الَّذِينَ ئەوانەي أَنْعَمْتَ نیعمەتت باراندوە عَلَيْهِمْ بەسەریان

غَيۡرِ نەک ٱلۡمَغۡضُوبِ عَلَيۡهِمۡ ئەوانەی وەبەر تورەیی کەوتوون وَ و لَا ٱلضَّآلِّينَ نەک ئەوانەش کە گومڕان (٧)

سُورَةُ يُونُس سورەتی یُونُس

بِسۡمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحۡمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الٓر ئەلف لام ڕا تِلۡكَ ئەوە ءَايَٰتُ چەندەها بەڵگە و نیشانەی گەورە ی ٱلۡكِتَٰبِ کیتابی ٱلۡحَكِيمِ تەواو کاربەجێ (یە) (١)

أَكَانَ ئایا- لِلنَّاسِ بۆ خەلک عَجَبًا شتێکی سەرسامکەر (-بوو) أَنۡ کە أَوۡحَيۡنَآ سروش و نیگامانکرد إِلَىٰ بۆ رَجُلٖ پیاوێک

مِّنۡهُمۡ لەوان أَنۡ کە: أَنذِرِ بترسێنە و بێداربکەوە ٱلنَّاسَ خەلک وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُوٓاْ بروایان هێنا أَنَّ کەوا لَهُمۡ بۆیان هەیە قَدَمَ پێگەی صِدۡقٍ ڕاستی و ڕاستگۆیی عِندَ لای رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان

قَالَ - ٱلۡكَٰفِرُونَ کافر و بێبڕواکان (-گوتیان) إِنَّ بەدڵنیایی هَٰذَا ئەوە لَسَٰحِرٞ هەر سیحرباز و جادووگەرێکی

مُّبِينٌ دیار و ئاشکرای ە (٢) إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكُمُ پەروەردیگارتان ٱللَّهُ الله یە ٱلَّذِي ئەووەی

خَلَقَ بەدیهێناوە و دروستیکردوە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضَ و زەوی فِي لە سِتَّةِ شەش أَيَّامٖ ڕۆژان ثُمَّ پاشان

ٱسۡتَوَىٰ چوو عَلَى بۆ سەر ٱلۡعَرۡشِ عەرش و تەختی فەرمانڕەوایی يُدَبِّرُ بەڕێ دەکات وهەڵدەسوڕێنێ

ٱلۡأَمۡرَ فەرمایشت و کارەکان مَا مِن نیە بۆی شَفِيعٍ تکاکارێک إِلَّا مەگەر مِنۢ لە بَعۡدِ دوای إِذۡنِهِۦ ڕێپێدانی خۆی

ذَٰلِكُمُ ئەوەیە ٱللَّهُ خودای رَبُّكُمۡ پەروەردیگارتان فَٱعۡبُدُوهُ ئیتر ئەوبپەرسترن أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ئایا بیرناکەنەوە و پەند وەرناگرن

(٣) إِلَيۡهِ هەر بۆ لای ئەو ە مَرۡجِعُكُمۡ گەڕانەوەتان جَمِيعًا هەمووتان وَعۡدَ بەڵێن ی ٱللَّهِ خودا حَقًّا هەق و درووستە

إِنَّهُۥ بەدڵنیایی هەر ئەوە يَبۡدَؤُاْ دەست دەکات بە ٱلۡخَلۡقَ دروستکردنی دروستکراوەکان ثُمَّ پاشان يُعِيدُهُۥ دووبارەی دەکاتەوە

لِيَجۡزِيَ تا جەزابداتەوە ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَعَمِلُواْ و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان

بِٱلۡقِسۡطِ بەدادوەری وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون لَهُمۡ بۆیان هەیە شَرَابٌ خواردنەوە و شەرابێک

مِّنۡ لە حَمِيمٍ ئاگراوێک وَعَذَابٌ و عەزاب و ئەشکەنجەیەک ی أَلِيمُۢ زۆر بەژان و ئازار بِمَا بەوەی كَانُواْ پێشان

يَكۡفُرُونَ کوفرتان دەکرد (٤) هُوَ هەر ئەوە ٱلَّذِي ئەوەی جَعَلَ دایناوە و دروستیکرد وە ٱلشَّمۡسَ ڕۆژ

ضِيَآءً ببێتە ڕۆناکی و ڕۆشنایی وَٱلۡقَمَرَ و مانگ (ی کردۆتە) نُورًا نوور و ڕۆناکییەک وَقَدَّرَهُۥ و بڕداری کردوە

مَنَازِلَ (بە) چەند جێگایە لِتَعۡلَمُواْ تا بزانن عَدَدَ ژمارەی ٱلسِّنِينَ ساڵان وَٱلۡحِسَابَ و ژماردن مَا -

خَلَقَ بەدی(-نە) هێناوە و دروستی(-نە) کردوە ٱللَّهُ خودا ذَٰلِكَ ئەویان إِلَّا ئیللا بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی

يُفَصِّلُ شیدەکاتەوە و ڕۆن دەکاتەوە ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان لِقَوۡمٍ بۆ قەومێک يَعۡلَمُونَ بزانن (٥)

إِنَّ بەدڵنیایی فِي لە ٱخۡتِلَٰفِ جیاوازی ٱلَّيۡلِ شەو وَٱلنَّهَارِ و ڕۆژگار وَمَا و ئەوەی خَلَقَ -

ٱللَّهُ خودا (-بەدیهێناوە و دروستیکردووە) فِي لە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَ ٱلۡأَرۡضِ و زەوی

لَأٓيَٰتٖ ئایەت و نیشانەی زۆر گەورە و مەزن (هەیە) لِّقَوۡمٖ بۆقەومێک يَتَّقُونَ لەخودا بترسن و پارێزکاری بکەن (٦) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يَرۡجُونَ ناخوازن لِقَآءَنَا دیداری ئێمە وَرَضُواْ و ڕازی بوینە بِٱلۡحَيَوٰةِ بە ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا

وَٱطۡمَأَنُّواْ و ئارام و دڵنیا بوینە بِهَا پێی وَ ٱلَّذِينَ ئەوان هُمۡ ئەوانەن (کە) عَنۡ لە

ءَايَٰتِنَا ئایەتەکانمان (بەڵگە و نیشانەگەورەکان و موعجیزات) غَٰفِلُونَ بێئاگا و غافڵ (بوون) (٧) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان

مَأۡوَىٰهُمُ ماڵ و جێگایان ٱلنَّارُ ئاگر ە بِمَا بەوەی كَانُواْ پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا (٨) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە وَعَمِلُواْ و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان يَهۡدِيهِمۡ ڕێنمونیان دەکات

رَبُّهُم پەروەردگاریان بِإِيمَٰنِهِمۡۖ بە بڕوایان تَجۡرِي - مِن لە تَحۡتِهِمُ ژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕووبارەکان (-گوزەر دەکات) فِي لەناو

جَنَّٰتِ باخ و بەهەشتانی ٱلنَّعِيمِ ناز و نیعمەتەکان (٩) دَعۡوَىٰهُمۡ بانگ و پاڕانەوەیان فِيهَا تیایدا

سُبۡحَٰنَكَ پاکی و بێگەردی بۆ تۆ ٱللَّهُمَّ ئەی خودایە وَتَحِيَّتُهُمۡ و سەلاویان فِيهَا تیایدا سَلَٰمٌۚ سەلام ە وَءَاخِرُ و دوایین

دَعۡوَىٰهُمۡ بانگ و پاڕانەوەیان أَنِ ئەوەیە کە ٱلۡحَمۡدُ هەرچی سوپاس و ستایشە لِلَّهِ بۆ خودای رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی

ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (١٠) وَلَوۡ وئەگەر يُعَجِّلُ - ٱللَّهُ خودا لِلنَّاسِ بۆ خەڵک

ٱلشَّرَّ خراپە و شەڕ (-زوو بێنێت و دوانەخات) ٱسۡتِعۡجَالَهُم (وەک ئەوەی) داوای زوو هاتنی ئەوان بِٱلۡخَيۡرِ بۆ خێر و چاکە

لَقُضِيَ بەدڵنیایی دەبڕایەوە إِلَيۡهِمۡ بۆیان أَجَلُهُمۡ ئەجەل و کاتی مردنی ئەوان فَنَذَرُ جا لێدەگەڕێین لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

لَا يَرۡجُونَ هیوایان نیە بە لِقَآءَنَا دیداری ئێمە فِي لەناو طُغۡيَٰنِهِمۡ طوغیان و سەرەڕۆییان يَعۡمَهُونَ کوێرانە بەناوبکەون

(١١) وَإِذَا وئەگەر مَسَّ بەرکەوت بە ٱلۡإِنسَٰنَ مرۆڤ ٱلضُّرُّ زەڕ و زیانێک دَعَانَا هاواری (دێنێ) بۆمان

لِجَنۢبِهِۦٓ لە سەر تەنیشت أَوۡ یان قَاعِدًا بە دانیشتن أَوۡ یان قَآئِمٗا بەپێوە فَلَمَّا جا کاتێ كَشَفۡنَا لامانبرد عَنۡهُ لێێ

ضُرَّهُۥ زەڕ و زیانەکەی مَرَّ تێدەپەڕێ كَأَن هەروەک لَّمۡ قەت- يَدۡعُنَآ هاواری (-نە) کردبێ و (-نە) پاڕابێتەوە إِلَىٰ بۆ

ضُرّٖ زیان و زەرەرێک مَّسَّهُۥ پێی کەوتبێ كَذَٰلِكَ ئاوا زُيِّنَ ڕازاندراوەتەوە لِلۡمُسۡرِفِينَ بۆ زێدەڕەوەکان مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان

يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (١٢) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی أَهۡلَكۡنَا لەناومانبرد ٱلۡقُرُونَ چەندەها خەڵکی سەردەمانێک ی مِن لە

قَبۡلِكُمۡ پێش ئێوە لَمَّا کاتێ ظَلَمُواْ ستەمکاریانکرد وَجَآءَتۡهُمۡ و بۆیان هێنان رُسُلُهُم پەیامبەرانیان

بِٱلۡبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشکراو موعجیزات وَمَا و- كَانُواْ وا(-نە) بوو لِيُؤۡمِنُواْ بڕوابێنن كَذَٰلِكَ ئاوا نَجۡزِي سزادەدەین

ٱلۡقَوۡمَ خەلک و قەومە ٱلۡمُجۡرِمِينَ ستەمکارەکان (١٣) ثُمَّ پاشان جَعَلۡنَٰكُمۡ ئێوەمان کردە خَلَٰٓئِفَ جێنشینانێک فِي لە

ٱلۡأَرۡضِ زەوی دا مِنۢ لە بَعۡدِهِمۡ لەدوای ئەوان لِنَنظُرَ تا سەیرکەین كَيۡفَ - تَعۡمَلُونَ ئێوە (-چۆن) کاردەکەن (١٤)

وَإِذَا وئەگەر تُتۡلَىٰ دەخوێندرێتەوە عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ءَايَاتُنَا ئایاتەکانمان بَيِّنَٰتٖ هەمووی ڕۆن و ئاشکرا ن قَالَ -

ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يَرۡجُونَ ناخوازن لِقَآءَنَا دیداری ئێمە (-دەڵێن) ٱئۡتِ دەی بهێنە بِقُرۡءَانٍ قورئانێکی غَيۡرِ تر غەیری

هَٰذَآ ئەوە أَوۡ یان بَدِّلۡهُ بیگۆڕە قُلۡ بڵێ مَا يَكُونُ نابێ لِيٓ بۆم أَنۡ کە أُبَدِّلَهُۥ بیگۆڕم مِن لە تِلۡقَآيِٕ خودی

نَفۡسِيٓ خۆم إِنۡ أَتَّبِعُ من دوای شتێ ناکەوم إِلَّا جگەلە مَا يُوحَىٰٓ ئەوەی سروش دەکرێ إِلَيَّ بۆم إِنِّيٓ بەدڵنیایی من

أَخَافُ ئەترسم إِنۡ ئەگەر عَصَيۡتُ سەرپێچی بکەم لە رَبِّي پەروەردیگارم عَذَابَ (لە) عەزاب و ئەشکەنجەیی يَوۡمٍ ڕۆژێکی

عَظِيمٍ زۆر گەورە و مەزن و مەزن (١٥) قُل بڵێ لَّوْ ئەگەر شَآءَ - ٱللَّهُ خودا (-ویستبای) مَا تَلَوْتُهُۥ نەمدەخوێندەوە

عَلَيْكُمْ لەسەرتان وَلَآ أَدْرَىٰكُم و نەتاندەزانی بِهِۦ پێی فَقَدْ بەدڵنیایی لَبِثْتُ من مامەوە فِيكُمْ لەناوئێوە عُمُرًا تەمەنێک

مِّن لە قَبْلِهِۦٓ پێش ئەو ە أَفَلَا تَعْقِلُونَ ئایا تێناگەن و پێناگەن (١٦) فَمَنْ جا کێ أَظْلَمُ ستەمکارترە مِمَّنِ لەوەی

ٱفْتَرَىٰ هەڵیبەستوە عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا كَذِبًا درۆیەک أَوْ یان كَذَّبَ بەدرۆی داناو بڕوای پێنەهێنا

بِـَٔايَٰتِهِۦٓ بە ئایەتەکانی وی إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە لَايُفْلِحُ - ٱلْمُجْرِمُونَ تاوانبارەکان (-دەربازیان نابێت و سەرکەوتوو نابن) (١٧)

وَيَعْبُدُونَ و ئەوان دەپەرستن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا مَا لَايَضُرُّهُمْ ئەوەی زیان و زەرەریان پێناگەیەنێ

وَلَايَنفَعُهُمْ و سودیان پێنابەخشێ وَيَقُولُونَ و دەڵێن هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێهێ شُفَعَٰٓؤُنَا تکاکارانمانن عِندَ لای ٱللَّهِ خودا قُلْ بڵێ

أَتُنَبِّـُٔونَ ئایا ئێوە خەبەر دەدەنە ٱللَّهَ خودا بِمَا بەوەی لَايَعْلَمُ ئەو نایزانێ فِي لە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَلَافِي و نە لە

ٱلْأَرْضِ زەوی ؟! سُبْحَٰنَهُۥ پاکی و بێگەردی بۆئەو وَتَعَٰلَىٰ و پیرۆز و گەورە و بڵندترە عَمَّا لەوەی

يُشْرِكُونَ ئەوان هاوەڵ و هاوبەشی بۆ دادەنێن (١٨) وَمَا (شتێ) نە كَانَ بوو ە ٱلنَّاسُ خەلک إِلَّآ ئیللا أُمَّةً -

وَٰحِدَةً یەک (-ئومەت و کۆمەڵ) فَٱخْتَلَفُوا ئێتر جیاوازبوونەوە وَلَوْلَا كَلِمَةٌ و ئەگەر وتەیەک نەبوا

سَبَقَتْ پێشتر کرابوو (گوترابوو) مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارتەوە لَقُضِيَ بەدڵنیایی دەبڕێنرا یە و کۆتایی دەهێنرا بَيْنَهُمْ نێوانیان

فِيمَا دەربارەی ئەوەی فِيهِ تیایدا يَخْتَلِفُونَ ناتەبەییان دەکرد (١٩) وَيَقُولُونَ و ئەوان دەڵێن لَوْلَآ لۆ -

أُنزِلَ دا(-نە) بەزێنراوە عَلَيْهِ لەسەری ءَايَةٌ ئایەتێک (نیشانەیەکی گەورە ، موعجزەیەک) مِّن لە رَّبِّهِۦ پەروەردگاری وی

فَقُلْ ئەوە بڵێ إِنَّمَا لەڕاستیدا - ٱلْغَيْبُ غەیب و پەنهانی و نادیارەکان (-هەر تەنها) لِلَّهِ هی خودایە فَٱنتَظِرُوٓا۟ جا چاوەڕێ بکەن

إِنِّى بەدڵنیایی من مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مِّنَ لە ٱلْمُنتَظِرِينَ چاوەڕوانکاران م (٢٠) وَإِذَآ وئەگەر أَذَقْنَا چەشتمان بە

ٱلنَّاسَ خەڵک رَحْمَةً بەزەیی و میهرەبانیەک مِّنۢ لە بَعْدِ دوای ضَرَّآءَ زیان و زەرەرێک مَسَّتْهُمْ بەریانکەوتبێ إِذَا ئەوکات

لَهُم بۆیان (دەبێ) مَّكْرٌ گاڵتە و فێڵێک فِىٓ لە ءَايَاتِنَا ئایاتەکانمان قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا أَسْرَعُ خێراترە مَكْرًا فێڵی

إِنَّ بەدڵنیایی رُسُلَنَا نێردراوەکانمان يَكْتُبُونَ دەنووسن مَا تَمْكُرُونَ ئەوەی ئێوە پلانی فێڵاوی بۆ دادەنێن (٢١)

هُوَ هەر ئەوە ٱلَّذِى ئەوەی يُسَيِّرُكُمْ ئەتاتبزوێنێ و بەڕێتاندەخات فِى لەناو ٱلْبَرِّ زەوی وشکانی وَٱلْبَحْرِ دەریا و ئۆقیانوسەکان

حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَا کاتێ كُنتُمْ ئێوە - فِى لەناو ٱلْفُلْكِ کەشتی (-بوون) وَجَرَيْنَ و ڕواندمان بِهِم ئەوان بِرِيحٍ بە بایێکی

طَيِّبَةٍ چاک و باش وَفَرِحُوا۟ و دڵیان خۆش بوو بِهَا پێی جَآءَتْهَا بۆیان هات رِيحٌ ڕەشەبایێک

عَاصِفٌ ڕەگهەلکێش و درەخت شکێن وَجَآءَهُمُ و بۆیان هات ٱلْمَوْجُ شەپۆل گەل مِن لە كُلِّ هەموو مَكَانٍ لایەک

وَظَنُّوٓا۟ و هەرگومانی ئەوەیان کرد کە أَنَّهُمْ بەدڵنیایی ئەوان أُحِيطَ دەوردراوە بِهِمْ پێیان (لەناوچوو چوینە) دَعَوُا۟ پاڕانەوە لە

ٱللَّهَ خودا مُخْلِصِينَ بە پاک و تەنیایی لَهُ بۆئەوی ٱلدِّينَ دین و ملکەچی کردنیان : لَئِنْ بەدڵنیایی ئەگەر

أَنجَيْتَنَا دەربازمان بکەیت مِنْ لە هَٰذِهِۦ ئەوە لَنَكُونَنَّ بەدڵنیایی ئێمە- مِنَ لە ٱلشَّٰكِرِينَ سوپاسگوزارەکان (-دەبین) (٢٢)

فَلَمَّآ جاکاتێ أَنجَىٰهُمْ ئەو ئەوانی ڕزگار کرد إِذَا ئائەوەتە هُمْ ئەوان يَبْغُونَ دەستدرێژی دەکەن فِى لەناو ٱلْأَرْضِ زەوی

بِغَيْرِ بەبێ ٱلْحَقِّ هیچ هەق و ڕەواییەک يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەڵکینە إِنَّمَا لەڕاستیدا -

بَغۡيُكُمۡ سنووربەزێنی و دەستدرێژیکردنتان (-هەر) عَلَىٰٓ بۆ سەر أَنفُسِكُم خودی خۆتانە مَّتَٰعَ ڕابویرینی ٱلۡحَيَوٰةِ ژیان

ٱلدُّنۡيَا دونیا یە ثُمَّ پاشان إِلَيۡنَا هەر بۆلای ئێمە یە مَرۡجِعُكُمۡ گەڕانەوەتان فَنُنَبِّئُكُم ئیتر هەواڵی ڕاستیتان پێدەدەین بِمَا بەوەی

كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد (٢٣) إِنَّمَا لەڕاستیدا - مَثَلُ نموونە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیان ی ٱلدُّنۡيَا دونیا (-هەر) كَمَآءٍ وەک ئاوێکە

أَنزَلۡنَٰهُ دامانبەزاند (بێ) مِنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان فَٱخۡتَلَطَ جا تێکەڵ بوو بِهِۦ پێی نَبَاتُ ڕووەکی ٱلۡأَرۡضِ زەوی

مِمَّا لەوەی يَأۡكُلُ - ٱلنَّاسُ خەلک وَٱلۡأَنۡعَٰمُ و مەڕ و ماڵات و ئاژەڵان (-دەیخۆن) حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَآ کاتێ أَخَذَتِ -

ٱلۡأَرۡضُ زەوی زُخۡرُفَهَا ڕازاندراوەی خۆی (-هەڵخست) وَٱزَّيَّنَتۡ و خۆی جوانکرد وَظَنَّ و -

أَهۡلُهَآ خەڵکەکەی (-هەرگومانی ئەوەیانکرد) أَنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان قَٰدِرُونَ توانای تەواویان هەیە عَلَيۡهَآ لەسەری

أَتَىٰهَآ بۆیان هات أَمۡرُنَا فەرمانی ئێمە لَيۡلًا بەشەو أَوۡ یان نَهَارًا بەڕۆژ فَجَعَلۡنَٰهَا جا ئەومانکردە حَصِيدًا دروێنەکراوێک

كَأَن هەروەک ئەوەی لَّمۡ نە تَغۡنَ بوو بێت بِٱلۡأَمۡسِ ڕۆژی پێشتر كَذَٰلِكَ ئاوا نُفَصِّلُ ڕوون و شی دەکەینەوە

ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکانمان لِقَوۡمٍ بۆ قەومێک يَتَفَكَّرُونَ بیربکەنەوە (٢٤) وَٱللَّهُ و خودا يَدۡعُوٓاْ بانگدەکات إِلَىٰ بۆ ، بۆلای

دَارِ ماڵی ٱلسَّلَٰمِ ئاشتی و ئاسایش و هێمنی (بەهەشت) وَيَهۡدِي و ڕێنموونی دەکات مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت

إِلَىٰ بۆ ، بۆلای صِرَٰطٍ شا ڕێگایێکی مُّسۡتَقِيمٍ ڕاست و ڕەوان (٢٥) لِّلَّذِينَ بۆ ئەوانەی أَحۡسَنُواْ چاکیان کردوە (دەبێت)

ٱلۡحُسۡنَىٰ ئەوەی چاکترینە (بەهەشت) وَزِيَادَةٌ و زێتریش وَلَا يَرۡهَقُ و داناپۆشێ وُجُوهَهُمۡ دەموو چاوەکانیان

قَتَرٌ هیچ تارمایی و ڕەشاتیێک وَلَا ذِلَّةٌ و(نە هیچ) ڕسوایێک أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان أَصۡحَٰبُ خاوەنەکانی ٱلۡجَنَّةِ بەهەشت ن هُمۡ ئەوان

فِيهَا لێی ، تیایدا خَٰلِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٢٦) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَسَبُوا بەدەستیان هێناوە و

ٱلسَّيِّـَٔاتِ خراپەكان (یان -كردوە) جَزَآءُ سزای سَيِّئَةِۭ هەرخراپەیەک بِمِثْلِهَا بە یەكی وەک خۆیەتی

وَتَرْهَقُهُمْ و تەواو هیلاكیان دەكات و دایان دەپۆشێ ذِلَّةٌ زەلیلی و ڕیسواییەک مَّا نیە لَهُم بۆیان مِّنَ لە (ڕاست) ٱللَّهِ خودا

مِنْ هیچ عَاصِمٍ پارێزەرێک كَأَنَّمَآ هەروەک ئەوەی أُغْشِيَتْ داپۆشیێ وُجُوهُهُمْ ڕووەكانیان قِطَعًا پارچەپارچە مِّنَ لە

ٱلَّيْلِ شەو مُظْلِمًا تاریكهێن أُو۟لَٰٓئِكَ ئەوان أَصْحَٰبُ هاوەڵ وخەڵكی ٱلنَّارِ ئاگرن هُمْ ئەوان فِيهَا تیایدا

خَٰلِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٢٧) وَيَوْمَ و ئەو ڕۆژەی نَحْشُرُهُمْ كۆیان دەكەینەوە جَمِيعًا هەموویان ثُمَّ پاشان

نَقُولُ دەڵێین لِلَّذِينَ بە ئەوانەی أَشْرَكُوا هاوبەشیان دانا (بۆ خودا) : مَكَانَكُمْ جێی خۆتان (نەگۆڕن) أَنتُمْ ئێوە

وَشُرَكَآؤُكُمْ و هاوبەش شەریكەكانتان فَزَيَّلْنَا ئیتر جیامانكردەوە بَيْنَهُمْ نێوانیان وَقَالَ و -

شُرَكَآؤُهُم هاوبەش شەریكەكانیان (-گوتیان) مَّا - كُنتُمْ هەرگیز ئێوە پێشان إِيَّانَا ئێمەتان تَعْبُدُونَ (-نە) دەپەرست (٢٨)

فَكَفَىٰ ئیتر بەسسە بِٱللَّهِ كە خودا شَهِيدًۢا شایەت بێ بَيْنَنَا نێوان ئێمە وَبَيْنَكُمْ و نێوان ئێوە إِن كەوا كُنَّا ئێمە -

عَنْ لە عِبَادَتِكُمْ پەرستشی ئێوە (-پێشان) لَغَٰفِلِينَ بەڕاستی بێ ئاگابووین (٢٩) هُنَالِكَ ئا لەوێ

تَبْلُوا تاقی دەكرێتەوە (و بۆی دەردەكەوێ) كُلُّ هەموو نَفْسٍ كەسێک مَّآ ئەوەی أَسْلَفَتْ پێشتر كردوویەتی

وَرُدُّوٓا و گێردرانەوە إِلَى بۆلای ٱللَّهِ خودای مَوْلَىٰهُمُ پەروەردگاری ٱلْحَقِّ حەق یان وَضَلَّ و- عَنْهُم لێیان (-ون بوو)

مَّا ئەوەی كَانُوا ئەوان پێشان يَفْتَرُونَ هەڵیاندەبەست بەڕۆرو (٣٠) قُلْ بڵێ مَن كێیە ئەوەی

يَرۡزُقُكُم رزق و رۆزیتان دەداتێ مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی أَمَّن یان کێیە؟ یَمۡلِكُ بەدەست ئەوە

ٱلسَّمۡعَ بیستن و گوێیەکان وَٱلۡأَبۡصَٰرَ و بیناییەکان وَمَن و کێیە یُخۡرِجُ دەردێنێ ٱلۡحَيَّ زیندوو مِنَ لە ٱلۡمَيِّتِ مردوو

وَيُخۡرِجُ و دەردێنێ ٱلۡمَيِّتَ مردوو مِنَ لە ٱلۡحَيِّ زیندوو وَمَن و کێیە یُدَبِّرُ و هەڵدەسوڕێنێ و جێبەجێ دەکات

ٱلۡأَمۡرَ فەرمایشت و کارەکان فَسَيَقُولُونَ ئیتر بەدڵنیایی دەڵێن ٱللَّهُ خودا فَقُلۡ جا بڵێ

أَفَلَا تَتَّقُونَ ئەرێ لەخودا ناترسن و پارێزکاری ناکەن (٣١) فَذَٰلِكُمُ ئا ئەوەیە ٱللَّهُ خودا رَبُّكُمُ پەروەردگاری

ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستیتان فَمَاذَا ئیتر چی هەیە بَعۡدَ لەدوای ٱلۡحَقِّ حەق إِلَّا جگەلە ٱلضَّلَٰلُ گومڕای و سەرلێشێواوی

فَأَنَّىٰ جا چۆن تُصۡرَفُونَ لادەبرێن (لەحەق) (٣٢) كَذَٰلِكَ ئاوا حَقَّتۡ چەسپا و سەپا كَلِمَتُ وتەی

رَبِّكَ پەروەردیگارت عَلَى لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی فَسَقُوٓاْ فاسق و لاتەرێ بوون أَنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن

(٣٣) قُلۡ بڵێ هَلۡ ئایا مِن لە شُرَكَآئِكُم شەریک و هاوبەشەکانتان مَّن کەسانێک (هەیە؟) يَبۡدَؤُاْ دەست بکات بە

ٱلۡخَلۡقَ دروستکردنی دروستکراوەکان ثُمَّ پاشان يُعِيدُهُۥ دووبارە(دروستی) بکاتەوە قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا يَبۡدَؤُاْ دەست دەکات بە

ٱلۡخَلۡقَ دروستکردنی دروستکراوەکان ثُمَّ پاشان يُعِيدُهُۥ دووبارە(دروستی) دەکاتەوە فَأَنَّىٰ جا چۆن

تُؤۡفَكُونَ لادەدرێن و وێڵدەکرێن (٣٤) قُلۡ بڵێ هَلۡ ئایا مِن لە شُرَكَآئِكُم شەریک و هاوبەشەکانتان

مَّن کەسانێک (هەیە؟) يَهۡدِيٓ ڕێنموونی بکات إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلۡحَقِّ حەق قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا يَهۡدِي ڕێنموونی دەکات

لِلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی أَفَمَن ئایا ئەوەی يَهۡدِيٓ ڕێنموونی دەکات إِلَى بۆلای ٱلۡحَقِّ حەق أَحَقُّ هەقترە أَن کە

يَتَّبِعَ دواى بكەوترێ أَمَّن يان ئەوەى؟ لَّا - يَهِدِّيٓ ڕاستەڕێ نابێ إِلَّآ مەگەر ئەوەى أَن كە يُهۡدَىٰ خۆى ڕێنمونى بكرێ

فَمَا جا ئايا لَكُمۡ ئێوە چيتانە؟ كَيۡفَ چۆن تَحۡكُمُونَ بڕيار دەدەن (٣٥) وَمَا و - يَتَّبِعُ --

أَكۡثَرُهُمۡ زۆربەيان (-نا --كەونە دواى) إِلَّا شتێ جگەلە ظَنًّا گومان إِنَّ بەدڵنيايى ٱلظَّنَّ گومان

لَا يُغۡنِي دەوڵەمەند ناكات و نابەخشێ مِنَ لە ٱلۡحَقِّ حەق شَيۡـًٔا هيچ إِنَّ بەدڵنيايى ٱللَّهَ خودا عَلِيمُۢ تەواو زانا يە بِمَا بەوەى

يَفۡعَلُونَ ئەوان دەيكەن (٣٦) وَمَا ونە كَانَ بووە هَٰذَا ئەو ٱلۡقُرۡءَانُ قورئانە أَن كە يُفۡتَرَىٰ هەڵبەسترێ

مِن لە لايەن دُونِ غەيرى ٱللَّهِ خودا وَلَٰكِن بەڵام تَصۡدِيقَ بەڕاستدانەرى ٱلَّذِي ئەوەى بَيۡنَ لە بەر

يَدَيۡهِ دەستەكانيەتى (پێشى وى) وَتَفۡصِيلَ و ڕۆنكردنەوە و شيكردنەوەى ٱلۡكِتَٰبِ كيتابە لَا رَيۡبَ بچوكترين گومان نيە

فِيهِ تيايدا مِن لە رَّبِّ پەروەردگارى ٱلۡعَٰلَمِينَ جيهانيان ەوەيە (٣٧) أَمۡ يان يَقُولُونَ ئەوان دەڵێن

ٱفۡتَرَىٰهُ بەدرۆ هەڵيبەستوە قُلۡ بڵێ فَأۡتُوا دەبێنن بِسُورَةٖ سوورەتێكى مِّثۡلِهِۦ وەک وى وَٱدۡعُوا و بانگ بكە مَنِ ئەوەى

ٱسۡتَطَعۡتُم پێتانكرا مِّن لە دُونِ غەيرى ٱللَّهِ خودا إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە - صَٰدِقِينَ ڕاستگۆ (-بوو) بن (٣٨)

بَلۡ بەلكو كَذَّبُوا بەدرۆياندانا وباوەڕيان نەكرد بِمَا بەوەى لَمۡ يُحِيطُوا چواردەوريان نەداوە (باش تێنەگەيشتونە)

بِعِلۡمِهِۦ لە زانين و زانستى ئەو وَلَمَّا لەكاتێ هێشتا - يَأۡتِهِمۡ بۆيان (-نە) هاتوە تَأۡوِيلُهُۥ لێكدانەوەى كَذَٰلِكَ ئاوا

كَذَّبَ بەدرۆى داناو برواى پێنەهێنا ٱلَّذِينَ ئەوانەى مِن لە قَبۡلِهِمۡ پێش ئەوان (بوون) فَٱنظُرۡ جا سەيركە كَيۡفَ چۆن

كَانَ بوو عَٰقِبَةُ سەرئەنجام ى ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمكارەكان (٣٩) وَمِنۡهُم و لەوان هەيە مَّن كەسانێك يُؤۡمِنُ بروا دێنێ

بِهِۦ پێی وَمِنۡهُم ولەوان هەیە مَّن کەسانێک لَّا - يُؤۡمِن بڕوا(-نا) هێنێ بِهِۦ پێی وَرَبُّكَ و پەروەردیگارت

أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە بِٱلۡمُفۡسِدِينَ بە تێکدەر و خراپکەران (٤٠) وَإِن و ئەگەر كَذَّبُوكَ بڕوایان نەکرد و تۆیان بەدرۆدانا

فَقُل ئەوە بڵێ لِّي بۆ منە عَمَلِي کاری خۆم وَلَكُمۡ و بۆ خۆتانە عَمَلُكُمۡ کارەکانتان أَنتُم ئێوە بَرِيٓـُٔونَ پاک و بێبەشن

مِمَّآ لەوەی أَعۡمَلُ دەیکەم وَأَنَا۠ و من بَرِيٓءٞ پاکانەکار و بێبەشم مِّمَّا لەوەی تَعۡمَلُونَ ئێوە دەیکەن (٤١)

وَمِنۡهُم و لەوان هەیە مَّن کەسانێک يَسۡتَمِعُونَ گوێدەگرن إِلَيۡكَ بۆ تۆ أَفَأَنتَ ئایا تۆ تُسۡمِعُ دەتوانی وابکەی -

ٱلصُّمَّ کەڕەکان (-ببیسن) وَلَوۡ وئەگەر كَانُواْ ئەوان پێشتر لَا يَعۡقِلُونَ تێنەگەن و هۆش نەکەن (٤٢) وَمِنۡهُم و لەوان هەیە

مَّن کەسانێک يَنظُرُ دەڕوانێت إِلَيۡكَ بۆ تۆ أَفَأَنتَ ئایا تۆ تَهۡدِي ڕێ نیشان دەدەی بە ٱلۡعُمۡيَ کوێرەکان وَلَوۡ ئەگەر

كَانُواْ ئەوان پێشان لَا يُبۡصِرُونَ نەبین (-بوونن) (٤٣) إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يَظۡلِمُ ستەم ناكات لە ٱلنَّاسَ خەڵک

شَيۡـٔٗا هیچ وَلَٰكِنَّ بەڵام ٱلنَّاسَ خەڵک أَنفُسَهُمۡ هەرلە خۆیان يَظۡلِمُونَ زوڵم وستەم دەکەن (٤٤) وَيَوۡمَ و ئەو ڕۆژەی

يَحۡشُرُهُمۡ کۆیاندەکاتەوە (لەمەیدانی مەحشەر) كَأَن هەروەک لَّمۡ نە يَلۡبَثُوٓاْ (نە) مابنەوە إِلَّا جگەلە سَاعَةٗ ساتێک مِّنَ لە

ٱلنَّهَارِ ڕۆژێک يَتَعَارَفُونَ یەکترناسین بکەن بَيۡنَهُمۡ نێوان خۆیان قَدۡ بەدڵنیایی خَسِرَ خەسارەتمەند بوون ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِلِقَآءِ بەدیداری ٱللَّهِ خودا وَمَا و - كَانُواْ ئەوان پێشان--

مُهۡتَدِينَ لە سەر ڕێگای ڕاست (-نە--بوون) (٤٥) وَإِمَّا و ئەگەر نُرِيَنَّكَ پێت نیشانبدەین بَعۡضَ هەندێک لە ٱلَّذِي ئەوەی

نَعِدُهُمۡ بەڵێنیان پێدەدین أَوۡ یان نَتَوَفَّيَنَّكَ بتمرێنین و تەواوت بکەین فَإِلَيۡنَا ئەوە هەر بۆلای ئێمەیە مَرۡجِعُهُمۡ گەڕانەوەیان

ثُمَّ پاشان ٱللَّهُ خودا شَهِيدٌ شایەتە عَلَىٰ لە سەر مَا يَفۡعَلُونَ ئەوەی ئەوان دەیکەن (٤٦) وَلِكُلِّ لۆ هەر -

أُمَّةٖ ئوممەت و گەلێک رَّسُولٞ پێغەمبەر ێ ((-هەیە)) فَإِذَا جاکاتێ جَآءَ هات (بۆیان) رَسُولُهُمۡ پێغەمبەرەکەیان

قُضِيَ مەحکەمەکرا و کۆتایی هێنرا بَيۡنَهُم نێوانیان بِٱلۡقِسۡطِ بەدادوەری وَهُمۡ و ئەوان لَا يُظۡلَمُونَ ستەمیان لێناکرێ (٤٧)

وَيَقُولُونَ و ئەوان دەڵێن مَتَىٰ کەیە؟ هَٰذَا ئەو ٱلۡوَعۡدُ وادە و بەڵێنە إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە - صَٰدِقِينَ ڕاستگۆ (-بووبن)

(٤٨) قُل بلێ لَّآ - أَمۡلِكُ بەدەست من (-نییە) لِنَفۡسِي بۆ خۆم ضَرّٗا (هیچ) زیانێک وَلَا نَفۡعًا و نە (هیچ) سودێک یش

إِلَّا ئیللا مَا شَآءَ ئەوەی - ٱللَّهُ خودا (-ویستبی) لِكُلِّ لۆ هەر - أُمَّةٍ گەل و ئوممەتێک أَجَلٌ کات و ماوەیەک ((-هەیە))

إِذَا جا کاتێ جَآءَ هات أَجَلُهُمۡ ئەجەل و کاتی مردنی ئەوان فَلَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ ئەوە دواناخرێن سَاعَةٗ ساتێک

وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ و پێشیش ناخرێن (٤٩) قُلۡ بلێ أَرَءَيۡتُمۡ بینیوتانە و تێڕاماون إِنۡ ئەگەر أَتَىٰكُمۡ بۆتان هات

عَذَابُهُۥ عەزاب و ئەشکەنجەی وی بَيَٰتًا کاتی نوستنی شەو أَوۡ یان نَهَارٗا بە ڕۆژ مَّاذَا - يَسۡتَعۡجِلُ پەلەدەکەن مِنۡهُ لە (-چی)

ٱلۡمُجۡرِمُونَ تاوانبارەکان؟ (٥٠) أَثُمَّ ئایا پاشان إِذَا کاتێ مَا وَقَعَ کە ڕوویدا (عەزاب هات) ءَامَنتُم ئێوە برواتان هێنا

بِهِۦٓ پێی ءَآلۡـَٰٔنَ ئا ئێستا! وَقَدۡ و ئەوەبوو كُنتُم ئێوە پێشان بِهِۦ - تَسۡتَعۡجِلُونَ پەلەتان دەکرد (-لێی) (٥١) ثُمَّ پاشان

قِيلَ گوترا لِلَّذِينَ بە ئەوانەی ظَلَمُواْ ستەمکاریانکرد ذُوقُواْ دە بچێژن عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەیی

ٱلۡخُلۡدِ هەتاهەتایی و نەبڕاوە هَلۡ ئایا تُجۡزَوۡنَ سزادەدرێن إِلَّا (بە شتێ) جگە بِمَا بەوەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان

تَكۡسِبُونَ بەدەستتان دەهێنا (لە تاوان) (٥٢) وَيَسۡتَنۢبِـُٔونَكَ و داوای هەواڵی ڕاست و دروستت لێ دەکەن أَحَقٌّ ئایا هەقە

هُو ئەو قُلْ بڵێ إِي ئەرێ وَرَبِّيٓ و الله (سوێند بە پەروەردیگارم) إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە لَحَقٌّ گومانی تێدانیە حەقە وَمَآ و -

أَنتُم ئێوە بِمُعۡجِزِينَ لەدەستدەرچوو و قوتاربوو (-نینە) (٥٣) وَلَوۡ وئەگەر أَنَّ کە لِكُلِّ لۆ هەر

نَفۡسٖ نەفس و کەسێک ی ظَلَمَتۡ زوڵم و ستەمی کردبێ (هەبوا) مَا فِي ئەوەی لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی (هەیە)

لَٱفۡتَدَتۡ ئەوە بێگومان قوربانی دەکرد بِهِۦ پێی وَأَسَرُّواْ و شاردیانەوە ٱلنَّدَامَةَ پەشیمانی لَمَّا کاتێ رَأَوُاْ بینیان

ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە وَقُضِيَ و براپەو مەحکەمەکرا بَيۡنَهُم نێوانیان بِٱلۡقِسۡطِ بەدادوەری وَهُمۡ و ئەوان

لَا يُظۡلَمُونَ ستەمیان لێناکرێ (٥٤) أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی لِلَّهِ بۆ خودایە مَا فِي لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان

و ٱلۡأَرۡضِ و زەوی أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی وَعۡدَ بەڵێن ی ٱللَّهِ خودا حَقّٞ هەق و ڕاستە وَلَٰكِنَّ بەڵام

أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان لَا يَعۡلَمُونَ نازانن (٥٥) هُوَ (هەر) ئەوە يُحۡيِۦ ئەژێێنتەوە و زیندوو دەکاتەوە وَيُمِيتُ و دەمرێنێ

وَإِلَيۡهِ و هەر بۆلای ئەو تُرۡجَعُونَ دەگێردرێنەوە (٥٦) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلکینە قَدۡ بەدڵنیایی

جَآءَتۡكُم بۆتان هات مَّوۡعِظَةٞ ئامۆژگارییێک مِّن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان وَشِفَآءٞ و شیفا و چاکبوونە لە دەرد ی لِّمَا ئەوەی

فِي لەناو ٱلصُّدُورِ سینگ و دڵەکان ە وَهُدٗى و هیدایەت و ڕێنموونی وَرَحۡمَةٞ و بەزەیی و میهرەبانیە لِّلۡمُؤۡمِنِينَ بۆ بڕواداران

(٥٧) قُلۡ بڵێ بِفَضۡلِ بە فەزڵ و زێدە چاکەی ٱللَّهِ خودا وَبِرَحۡمَتِهِۦ و بە ڕەحمەت و بەزەیی ئەو فَبِذَٰلِكَ ئەوە با بەو

فَلۡيَفۡرَحُواْ دڵخۆش بن هُوَ ئەو خَيۡرٞ چاکترە مِّمَّا لەوەی يَجۡمَعُونَ ئەوان کۆی دەکەنەوە (٥٨) قُلۡ بڵێ

أَرَءَيۡتُم ئایا بینیوتانە مَّآ ئەوەی أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاندووە) لَكُم بۆتان مِّن لە رِّزۡقٖ رزق و ڕۆزییەک فَجَعَلۡتُم جا-

مِّنْهُ هەندێک لەویتان (-کردوە بە) حَرَامًا حەرام و نارەوا وَحَلَٰلًا و (هەندێکیش بە) حەڵاڵ و پەسەند قُلْ بڵێ

ءَآللَّهُ ئایا خودای گەورە أَذِنَ مۆڵەتی داوە لَكُمْ پێتان أَمْ یان عَلَى بەدەم ٱللَّهِ خودا تَفْتَرُونَ درۆ هەڵدەبەسن (٥٩)

وَمَا و چییە ظَنُّ گومانی ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَفْتَرُونَ هەڵدەبەستن عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا ٱلْكَذِبَ درۆیان يَوْمَ لە ڕۆژی

ٱلْقِيَٰمَةِ قیامەت و زیندووبوونەوە إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَذُو هەرخاوەن فَضْلٍ زێدەچاکەیی عَلَى لە سەر ٱلنَّاسِ خەڵک

وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكْثَرَهُمْ زۆربەیان لَايَشْكُرُونَ سوپاسگوزاری ناکەن (٦٠) وَمَا و (هیچ) نا- تَكُونُ -بێت فِي لە

شَأْنٍ کاروبارێک وَمَا و نا- تَتْلُوا -خوێنیتەوە مِنْهُ لێی مِن لە قُرْءَانٍ قورئان وَلَاتَعْمَلُونَ و (هیچ) ناکەن مِنْ لە

عَمَلٍ کارێکی إِلَّا ئیللا كُنَّا ئێمە ئەوکات عَلَيْكُمْ لەسەرتان شُهُودًا شایەتین إِذْ کاتێ کە

تُفِيضُونَ قسەی دەکەن و دەست بەکردنی دەکەن فِيهِ تیایدا وَمَا ونا- يَعْزُبُ -شاردرێتەوە عَن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت

مِن هیچ لە مِّثْقَالِ سەنگی ذَرَّةٍ گەردێک فِي لەناو ٱلْأَرْضِ زەوی وَلَافِي و نەلە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان

وَلَآ أَصْغَرَ ونە بچووکریش مِن لە ذَٰلِكَ ئەویان وَلَآ أَكْبَرَ ونە گەورەتر إِلَّا ئیللا فِي لەناو- كِتَٰبٍ کیتاب و نوسراوێکی

مُّبِينٍ دیار و ئاشکرا (-دایە) (٦١) أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی أَوْلِيَآءَ دۆستانی ٱللَّهِ خودا لَاخَوْفٌ ترسێ نیە

عَلَيْهِمْ لەسەریان وَلَاهُمْ و نە ئەوانیش يَحْزَنُونَ خەم دەخۆن و دڵ توند دەبن (٦٢) ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُوا بڕوایان هێنا وَكَانُوا و پێشان يَتَّقُونَ لەخودا دەترسان و پارێزکاریان دەکرد (٦٣) لَهُمُ لۆیان هەیە ٱلْبُشْرَىٰ مزگێنی

فِي لە ٱلْحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنْيَا دونیا وَفِي و لە ٱلْأَخِرَةِ ڕۆژی دوایی لَاتَبْدِيلَ گۆڕانکاری نیە لِكَلِمَٰتِ بۆ وتەکانی ٱللَّهِ خودا

ذَٰلِكَ ئا ئەوە هُوَ هەر خۆیەتی ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡعَظِيمُ ئەوپەڕی شکۆداری گەورە (٦٤) وَلَا يَحۡزُنكَ و خەمبارت نەکات

قَوۡلُهُمۡۘ قسەی ئەوان إِنَّ بەدڵنیایی ٱلۡعِزَّةَ باڵادەستی و عیززەت لِلَّهِ هەر بۆ خودایە جَمِيعًاۚ هەمووی هُوَ هەر ئەوە

ٱلسَّمِيعُ تەواوبیسەر(ناوێکی پیرۆزی خودایە) ٱلۡعَلِيمُ تەواو زانا و ئاگادار (ناوێکی پیرۆزی خودایە) (٦٥) أَلَآ دەبزانن إِنَّ بەدڵنیایی

لِلَّهِ هی خودایە مَن ئەوەی فِي لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَمَن و ئەوەی فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِۗ زەوی دایە وَمَا و-

يَتَّبِعُ -- ٱلَّذِينَ ئەوکەسانەی يَدۡعُونَ دەپەرستن و هاواردەکەن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا (-نا--کەونەدوای)

شُرَكَآءَۚ هاوبەشانێک إِن نا- يَتَّبِعُونَ -کەونە دوای (شتێ) إِلَّا جگە لە ٱلظَّنَّ گومان وَإِنۡ و- هُمۡ ئەوان إِلَّا شتێ جگەلە

يَخۡرُصُونَ درۆکردن (-نا) کەن (٦٦) هُوَ هەر ئەوە ٱلَّذِي ئەوەی جَعَلَ دایناوە و وایلێکردوە لَكُمُ بۆتان ٱلَّيۡلَ شەو

لِتَسۡكُنُواْ تاکوو خامۆش و کڕ بن فِيهِ تیایدا وَٱلنَّهَارَ و ڕۆژگار مُبۡصِرًاۚ بینراو و ببین (بێت) إِنَّ بەدڵنیایی فِي هەیە لە

ذَٰلِكَ ئەوەیان لَأٓيَٰتٖ بەڵگە و نیشانەی زۆر گەورە و مەزن لِّقَوۡمٖ بۆقەومێک يَسۡمَعُونَ ببیسن (٦٧) قَالُواْ گوتیان

ٱتَّخَذَ هەڵبیژاردووە ٱللَّهُ خودا (بۆخۆی) وَلَدٗاۗ کوڕێک! سُبۡحَٰنَهُۥۖ پاکی و بێگەردی بۆئەو هُوَ ئەو

ٱلۡغَنِيُّۖ تەواو دەوڵەمەند و بێ نیازە لَهُۥ هی ئەوە مَا فِي ئەوەی لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکانە وَمَا و ئەوەی فِي لەناو

ٱلۡأَرۡضِۚ زەوی دایە إِنۡ - عِندَكُم لاتان(-نیە) مِّن هیچ سُلۡطَٰنِۭ بەڵگەیەک (ی دەسەڵات بەخش) بِهَٰذَآۚ بەوە

أَتَقُولُونَ ئایا دەڵێن قسەیەک عَلَى بەدەم ٱللَّهِ خودا مَا لَا تَعۡلَمُونَ شتێ ئێوە زانستتان نیە پێی (٦٨) قُلۡ بڵێ إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَفۡتَرُونَ هەڵدەبەستن عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا ٱلۡكَذِبَ درۆ لَا يُفۡلِحُونَ سەرناکەون و ڕزگار نابن (٦٩)

مَتَٰعٞ ڕابوێرینێکە فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا ثُمَّ پاشان إِلَيۡنَا بۆلای ئێمە یە مَرۡجِعُهُمۡ گەڕانەوەیان ثُمَّ پاشان

نُذِيقُهُمُ پێیان دەچێژین ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی ٱلشَّدِيدَ زۆر توند بِمَا بەوەی كَانُواْ ئەوان پێشان

يَكۡفُرُونَ کوفریان دەکرد (٧٠) وَٱتۡلُ و بخوێنەوە عَلَيۡهِمۡ لەسەریان نَبَأَ گرنگە هەواڵی نُوحٍ (پێغەمبەر) نووح إِذۡ کە

قَالَ گوتی لِقَوۡمِهِۦ بە نەتەوەکەی يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم إِن ئەگەر كَانَ - كَبُرَ گەورە (-یە) عَلَيۡكُم بەسەرتان ، لەسەرتان

مَّقَامِي مانەوەم و وەستانم وَتَذۡكِيرِي و بیرخستنەوەم بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی ٱللَّهِ خودا فَعَلَى ئەوە هەر بە ٱللَّهِ خودا

تَوَكَّلۡتُ پشتم بەستوە و متمانەم کردوە فَأَجۡمِعُوٓاْ جا کۆبکەنەوە أَمۡرَكُمۡ کار و فەرمانەکانتان

وَشُرَكَآءَكُمۡ و هاوبەش شەریکەکانتان ثُمَّ پاشان لَا يَكُنۡ با- أَمۡرُكُمۡ کار و فەرمانەکانتان عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان

غُمَّةٗ شاراوە و نارۆن (-نەبێت) ثُمَّ پاشان ٱقۡضُوٓاْ بڕیار بدەن و بیرێیننەوە إِلَيَّ بۆ من

وَلَا تُنظِرُونِ و مۆڵەتم پێمەدەن (چی دەکەن بیکەن!) (٧١) فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّيۡتُمۡ پشتتان هەڵکرد فَمَا ئەوە-

سَأَلۡتُكُم داوام (-نە) کردوە لێتان مِّنۡ (هیچ) أَجۡرٍ پاداشتێ إِنۡ - أَجۡرِيَ پاداشتم (-لەسەر کەس نیە) إِلَّا جگەلە عَلَى لای

ٱللَّهِ خودا وَأُمِرۡتُ فەرمانم پێکراوە أَنۡ کە أَكُونَ - مِنَ لە ٱلۡمُسۡلِمِينَ موسڵمان و ملکەچکاران (-بم) (٧٢)

فَكَذَّبُوهُ جا بەدرۆیاندانا فَنَجَّيۡنَٰهُ ئێتر ڕزگارمانکرد وَمَن لەگەڵ ئەوەی مَّعَهُۥ لەگەڵی بوون فِي لەناو ٱلۡفُلۡكِ کەشتی

وَجَعَلۡنَٰهُمۡ و ئەوانمانکرد بە خَلَٰٓئِفَ جێنشینان وَأَغۡرَقۡنَا و ژێر ئاوومانخستن و خنکاندمان ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِـَٔايَٰتِنَاۖ بە ئایات و موعجیزاتەکانمان فَٱنظُرۡ جا سەیرکە كَيۡفَ چۆن كَانَ بوو

عَٰقِبَةُ سەرئەنجام ٱلْمُنذَرِينَ ترسێنراوان و بێدارکراوان (٧٣) ثُمَّ پاشان بَعَثْنَا ڕەوانمانکرد مِنۢ لە بَعْدِهِۦ دوایی ئەو

رُسُلًا پەیامبەرانێک إِلَىٰ بۆ قَوْمِهِمْ قەومی خۆیان فَجَآءُوهُم جا بۆیان هێنانن بِٱلْبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشکراو موعجیزات

فَمَا جا - كَانُوا۟ ئەوە (-نە) بوو لِيُؤْمِنُوا۟ بڕوا بهێنن بِمَا بەوەی كَذَّبُوا۟ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِهِۦ پێی مِن لە

قَبْلُ پێشا كَذَٰلِكَ ئاوا نَطْبَعُ مۆردەدەین عَلَىٰ لە سەر قُلُوبِ دڵانی ٱلْمُعْتَدِينَ دەستدرێژکار و سنوربەزێنان (٧٤)

ثُمَّ پاشان بَعَثْنَا ڕەوانمانکرد مِنۢ لە بَعْدِهِم دوای ئەوان مُّوسَىٰ موسا وَهَٰرُونَ و هاروون إِلَىٰ بۆلای فِرْعَوْنَ فیرعەون

وَمَلَإِي۟هِۦ و دەست و پێوەند و پیاو ماقوولەکانی بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان

فَٱسْتَكْبَرُوا۟ ئیتر خۆیان بەگەورە گرت وَكَانُوا۟ و ئەوان - قَوْمًا قەومێ مُّجْرِمِينَ تاوانبار (-بوون) (٧٥) فَلَمَّا جا کاتێ

جَآءَهُمُ بۆیان هات ٱلْحَقُّ هەق و ڕاستی مِنْ لە عِندِنَا لایەن ئێمەوە قَالُوٓا۟ گوتیان إِنَّ بەدڵنیایی هَٰذَا ئەمە

لَسِحْرٌ هەر جادوێکی مُّبِينٌ دیار و ئاشکرا یە (٧٦) قَالَ - مُوسَىٰٓ موسا (-گوتی) أَتَقُولُونَ ئایا-

لِلْحَقِّ بە حەق و ڕاستی (-دەڵێن) لَمَّا کاتێ جَآءَكُمْ بۆ ئێوە هات أَسِحْرٌ ئەرێ سیحر و جادووە هَٰذَا ئەمە ؟! وَلَا يُفْلِحُ و -

ٱلسَّٰحِرُونَ سیحرباز و جادوکەران (-ڕزگاریان نابێت) (٧٧) قَالُوٓا۟ گوتیان أَجِئْتَنَا ئایا بۆمان هاتی لِتَلْفِتَنَا تاکو وەرمانگێڕی

عَمَّا لەوەی وَجَدْنَا دیتمان عَلَيْهِ - ءَابَآءَنَا باب و باپیرانمان (-لەسەری بوون) وَتَكُونَ و - لَكُمَا بۆ ئێو (-بێت)

ٱلْكِبْرِيَآءُ گەورەیی و بەرزی فِى لە ٱلْأَرْضِ زەوی وَمَا و - نَحْنُ ئێمە لَكُمَا بە ئێوە بِمُؤْمِنِينَ باوەڕدار (-نین) (٧٨)

وَقَالَ و - فِرْعَوْنُ فیرعەون (-گوتی) ٱئْتُونِى بۆم بهێنن بِكُلِّ هەموو سَٰحِرٍ جادوگەرێکی عَلِيمٍ تەواو لێزان (٧٩)

فَلَمَّا جا کاتێ جَآءَ - ٱلسَّحَرَةُ جادوگەرەکان(-هاتن) قَالَ گوتی لَهُم پێیان مُّوسَىٰٓ موسا: أَلۡقُوا۟ هەڵبدەن مَآ ئەوەی

أَنتُم ئێوە مُّلۡقُونَ هەڵدەرینە (٨٠) فَلَمَّآ جاکاتێ أَلۡقَوۡا۟ هەڵیاندا قَالَ - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی)

مَا جِئۡتُم ئەوەی هێناوتانە بِهِ ... ٱلسِّحۡرُ سیحر و جادوو ە إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا سَيُبۡطِلُهُۥٓ بەمزوانە پوچی دەکاتەوە

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يُصۡلِحُ - عَمَلَ کاری ٱلۡمُفۡسِدِينَ خراپکار و خراپخوازان (-چاک ناکات) (٨١) وَيُحِقُّ و -

ٱللَّهُ خودا ٱلۡحَقَّ هەق و ڕاستی (-دەچەسپێنێ) بِكَلِمَٰتِهِۦ بە وتەکانی وَلَوۡ وئەگەر كَرِهَ کرِە ٱلۡمُجۡرِمُونَ تاوانبارەکان (٨٢)

فَمَآ جا - ءَامَنَ بڕوای (-نە) هێناوە لِمُوسَىٰٓ بە موسا إِلَّا ئیللا ذُرِّيَّةٞ نەوەیەک مِّن لە قَوۡمِهِۦ نەتەوەکەی عَلَىٰ لە سەر

خَوۡفٖ ترس (بوون) مِّن لە فِرۡعَوۡنَ فیرعەون وَمَلَإِيْهِمۡ و پیاوماقوڵان و دەست و پێوەندانەکانی أَن نەکا

يَفۡتِنَهُمۡ وەریانگێڕی و توشی فیتنەیان بکات وَإِنَّ و بەدڵنیایی فِرۡعَوۡنَ فیرعەون لَعَالٖ هەر خۆبەلزان ێک (بوو) فِي لە

ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَإِنَّهُۥ و بەدڵنیایی ئەو لَمِنَ هەرلە ٱلۡمُسۡرِفِينَ زێدەڕەوان (بوو) (٨٣) وَقَالَ و - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی)

يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە پێشتر ءَامَنتُم بڕواتان هێنابوو بِٱللَّهِ بەخودا فَعَلَيۡهِ ئەوە هەر بەو

تَوَكَّلُوٓا۟ پشت ببەستن إِن ئەگەر كُنتُم پێشتر ئێوە- مُّسۡلِمِينَ موسڵمان و ملکەچ (-بووبن) (٨٤) فَقَالُوا۟ ئیتر گوتیان

عَلَى هەربە ٱللَّهِ خودا تَوَكَّلۡنَا پشتمان بەستووە رَبَّنَا ئەی پەروەردیگارمان لَا تَجۡعَلۡنَا نەمانکەیتە فِتۡنَةٗ فیتنە و تاقیکردنەوەیەک

لِّلۡقَوۡمِ بۆ ئەو قەومەی ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارن (٨٥) وَنَجِّنَا و ڕزگارمان بکە بِرَحۡمَتِكَ بە میهرەبانی خۆت مِنَ لە

ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە وگەلەبێ ٱلۡكَٰفِرِينَ کافر و بێبڕوان (٨٦) وَأَوۡحَيۡنَآ و سروش و نیگامانکرد إِلَىٰ بۆ مُوسَىٰ مووسا

وَأَخِيهِ و براكەی أَن كە تَبَوَّءَا تەواو بگرن لِقَوْمِكُمَا بۆ نەتەوە و گەلەكەتان بِمِصْرَ لە میصر بُيُوتًا خانوو و مالانێک

وَٱجْعَلُوا و - بُيُوتَكُمْ ماڵەكانتان (-بكەن بە) قِبْلَةً قیبلە و رووگەیەک وَأَقِيمُوا و رێک و دامەزراو بكەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژان

وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە ٱلْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەكان (٨٧) وَقَالَ و - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی) رَبَّنَآ پەروەردیگارە إِنَّكَ بەدڵنیایی تۆ

ءَاتَيْتَ پێتداو بە فِرْعَوْنَ فیرعەون وَمَلَأَهُۥ و پیاوماقولانی زِينَةً زینەت و جوانكاری وَأَمْوَٰلًا و ماڵ و سامانێک فِي لە

ٱلْحَيَوٰةِ ژیان ی ٱلدُّنْيَا دونیا رَبَّنَا ئەی پەروەردیگارمان لِيُضِلُّوا تا گومڕا بن (بكەن) عَن لە سَبِيلِكَ رێگای تۆ

رَبَّنَا ئەی پەروەردیگارمان ٱطْمِسْ دا بتەپێنە عَلَىٰٓ سەر أَمْوَٰلِهِمْ ماڵ و سامانیان وَٱشْدُدْ و توندی بكە عَلَىٰ سەر

قُلُوبِهِمْ دڵەكانیان فَلَا يُؤْمِنُوا ئیتر بڕوانەهێنن حَتَّىٰ تاكو يَرَوُا دەبینن ٱلْعَذَابَ عەزاب و ئەشكەنجە

ٱلْأَلِيمَ زۆر بە ئازار (ی دۆزەخ) (٨٨) قَالَ گوتی قَدْ بەدڵنیایی أُجِيبَت وەڵامدرایەوە و قبوڵكرا

دَّعْوَتُكُمَا دووعا و پاڕانەوەكەتان فَٱسْتَقِيمَا ئیتر ئێوە بەردەوامی ڕاستەڕێ بن وَلَا تَتَّبِعَآنِّ و شوێنی - سَبِيلَ رێگای

ٱلَّذِينَ ئەوانە (-نەكەون) كە لَا يَعْلَمُونَ نەنازانن (٨٩) وَجَٰوَزْنَا و پەڕاندمانەوە بِبَنِيٓ نەوە و هۆزی

إِسْرَٰٓءِيلَ یەعقوب پێغەمبەر (جولەكەكان) ٱلْبَحْرَ (لە) دەریا فَأَتْبَعَهُمْ ئەوەبوو - فِرْعَوْنُ فیرعەون

وَجُنُودُهُۥ و سەبازەكانی (-دوایانكەوتن) بَغْيًا بە ستەمكاری وَعَدْوًا و دوژمنداري حَتَّىٰٓ هەتا إِذَآ كاتێ أَدْرَكَهُ -

ٱلْغَرَقُ خنكان و نقووم بوون (-گەیشتە سەری) قَالَ گوتی ءَامَنتُ بڕوامهێنا أَنَّهُۥ كەوا بەڕاستی لَآ نیە

إِلَٰهَ (هیچ) خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە ٱلَّذِيٓ ئەوەی ءَامَنَتْ بڕوایان هێناوە بِهِۦ پێی بَنُوٓا خانەوادەی

إِسۡرَٰٓءِيلَ یەعقوب پێغەمبەر (جولەکەکان) وَأَنَا۠ و من مِنَ لە ٱلۡمُسۡلِمِينَ موسڵمان و ملکەچکاران م (٩٠) ءَآلۡـَٰٔنَ ئا ئێستا!

وَقَدۡ و بەدڵنیایی عَصَيۡتَ - قَبۡلُ پێشتر (-سەرپێچیت کرد) وَكُنتَ و - مِنَ لە ٱلۡمُفۡسِدِينَ خراپکار و خراپخوازان (-بووی)

(٩١) فَٱلۡيَوۡمَ جا ئیمرۆ نُنَجِّيكَ رزگارت دەکەین بِبَدَنِكَ بە جەستەت لِتَكُونَ تا - لِمَنۡ بۆئەوەی

خَلۡفَكَ لەدوای تۆیە (-ببیتە) ءَايَةٗ نیشانە و بەڵگەیەکی گەورە وَإِنَّ و بەڕاستی كَثِيرٗا زۆرێک مِّنَ لە ٱلنَّاسِ خەلک عَنۡ لە

ءَايَٰتِنَا ئایەتەکانمان (بەلگە و نیشانە و موعجیزات) لَغَٰفِلُونَ تەواو بێئاگان (٩٢) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی بَوَّأۡنَا جێگیرمانکرد

بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) مُبَوَّأَ بنکەو جێگای صِدۡقٖ ڕاستی و ڕاستگۆیی

وَرَزَقۡنَٰهُم و پێماندان لە رزق و ڕۆزی مِّنَ لە ٱلطَّيِّبَٰتِ شتە خۆش و پاکەکان فَمَا جا - ٱخۡتَلَفُواْ دووبەرەکیان (-نە) کرد

حَتَّىٰ تاکو جَآءَهُمُ بۆیان هات ٱلۡعِلۡمُ زانین و زانست إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكَ پەروەردیگارت يَقۡضِي دادوەری دەکات لە

بَيۡنَهُمۡ نێوانیان يَوۡمَ ڕۆژی ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر) فِيمَا لەوەی

كَانُواْ ئەوان پێشان فِيهِ تیایدا يَخۡتَلِفُونَ ناتەبەییان دەکرد (٩٣) فَإِن جا ئەگەر كُنتَ تۆ پێشتر - فِي لە

شَكّٖ گومان و ڕاڕایی (-بووی) مِّمَّآ لەوەی أَنزَلۡنَآ دامانبەزاند إِلَيۡكَ بۆ تۆ فَسۡـَٔلِ ئەوە پرسیار بکە لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَقۡرَءُونَ - ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) (-دەخوێننەوە) مِن لە قَبۡلِكَ پێش تۆ لَقَدۡ بەدڵنیایی جَآءَكَ بۆت هات

ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستی مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت فَلَا تَكُونَنَّ جا\هەرگیز - مِنَ لە ٱلۡمُمۡتَرِينَ دوودڵ و گومانکاران (-مەبە)

(٩٤) وَلَا تَكُونَنَّ وهەرگیز- مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی

ٱللَّهِ خودا (-مەبە) فَتَكُونَ ئەوساکە- مِنَ لە ٱلْخَٰسِرِينَ خەسارەتمەند و دۆڕاوەکان (-دەبی) (٩٥) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی حَقَّتْ چەسپا و سەپا عَلَيْهِمْ بەسەر یان كَلِمَتُ وتەی رَبِّكَ پەروەردیگارت لَايُؤْمِنُونَ بڕوا ناهێنن

(٩٦) وَلَوْ هەرچەند جَآءَتْهُمْ بۆیان بێت كُلُّ هەموو ءَايَةٍ نیشانە و بەڵگەیەکی گەورە حَتَّىٰ تاکو يَرَوُا دەبینن

ٱلْعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی ٱلْأَلِيمَ زۆر بە ئازار (٩٧) فَلَوْلَا كَانَتْ ئەگەر- قَرْيَةٌ گوند و نشینگایەک (-نەبوایە)

ءَامَنَتْ بڕوابێنێ فَنَفَعَهَآ جا سوود ببینێ لە إِيمَٰنُهَآ بڕواهێنانەکەی إِلَّا بێجگە لە قَوْمَ قەومی يُونُسَ یوونس لَمَّآ کاتێ

ءَامَنُوا بڕوایان هێنا كَشَفْنَا لامانبرد عَنْهُمْ لێیان عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەیی ٱلْخِزْيِ شەرمەزاری و ڕیسوایی فِي لە

ٱلْحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنْيَا دونیا وَمَتَّعْنَٰهُمْ و ڕابوێرینمان پێدان إِلَىٰ تاکوو حِينٍ ماوەیەک (٩٨) وَلَوْ وئەگەر شَآءَ بیویستبا

رَبُّكَ پەروەردیگارت لَءَامَنَ ئەو بەدڵنیایی بڕوایان دەهێنا مَن هەر کەسێک فِي لە (سەر) ٱلْأَرْضِ زەوی دایە

كُلُّهُمْ هەموویان جَمِيعًا پێکەوە أَفَأَنتَ ئایا تۆ تُكْرِهُ زۆردەکەی لە ٱلنَّاسَ خەلک حَتَّىٰ تاکو يَكُونُوا ببنە

مُؤْمِنِينَ بڕوادار (٩٩) وَمَا نە كَانَ بوو ە لِنَفْسٍ بۆ هیچ کەسێ أَن کە تُؤْمِنَ بڕوا بهێنێ إِلَّا مەگەر

بِإِذْنِ بە ئیزن و ڕێپێدانی ٱللَّهِ خودا وَيَجْعَلُ و (خودا) - ٱلرِّجْسَ پیسی و ناپاکی (-دادەنێت) عَلَى لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی

لَايَعْقِلُونَ تێناگەن و هۆش ناکەن (١٠٠) قُلِ بڵێ ٱنظُرُوا تەمەشا بکەن و تێڕابمینێن مَاذَا چی فِي لەناو

ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلْأَرْضِ و زەوی وَمَا و - تُغْنِي سود(-نا) بەخشێ ٱلْأَيَٰتُ ئایەت و نیشانە گەورەکان و موعجیزات

وَٱلنُّذُرُ و ترسێنەرەکان عَن لە (ڕاست) قَوْمٍ قەومێک لَّا - يُؤْمِنُونَ بڕوا(-نە) هێنن (١٠١) فَهَلْ جا ئایا

يَنتَظِرُونَ ئەوان چاوەڕوانی شتێ دەکەن إِلَّا جگەلە مِثۡلَ (شتێ) وەک أَيَّامِ ڕۆژان ی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

خَلَوۡاْ بەسەرچوون و لەناوچوون مِن لە قَبۡلِهِمۡ پێش ئەوان قُلۡ بلێ فَٱنتَظِرُوٓاْ جا چاوەڕێ بکەن إِنِّي بەدلنیایی من

مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مِّنَ لە ٱلۡمُنتَظِرِينَ چاوەڕوانکارانم (١٠٢) ثُمَّ پاشان نُنَجِّي ڕزگاردەکەین رُسُلَنَا پەیامبەرانمان

وَ ٱلَّذِينَ و ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا كَذَٰلِكَ ئاوا حَقًّا هەق و جێگیرە عَلَيۡنَا لەسەرمان نُنجِ ڕزگاردەکەین

ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان (١٠٣) قُلۡ بلێ يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلکینە إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە- فِي لەناو

شَكّٖ گومان و ڕاڕایی (-بوون) مِّن لە دِينِي پەرستش و ملکەچی من فَلَآ ئەوە - أَعۡبُدُ من (-نا) پەرستم ٱلَّذِينَ ئەوانەی

تَعۡبُدُونَ ئێوە دەیپەرستن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا وَلَٰكِنۡ و بەڵام أَعۡبُدُ دەپەرستم ٱللَّهَ خودا ٱلَّذِي ئەوەی

يَتَوَفَّىٰكُمۡ تەواوتان دەکات وَأُمِرۡتُ و فەرمانم پێکراوە أَنۡ کە أَكُونَ - مِنَ لە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان (-ببم) (١٠٤)

وَأَنۡ و ئەوەی أَقِمۡ ڕێک و ڕاست بکە وَجۡهَكَ ڕووگەی خۆت لِلدِّينِ بۆ دین حَنِيفٗا دوورلەخواروخێچی وَلَا تَكُونَنَّ و -

مِنَ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران (-مەبە) (١٠٥) وَلَا تَدۡعُ و هاوارمەکە و نەپاڕێوە مِن لە دُونِ غەیری

ٱللَّهِ خودا مَا لَا يَنفَعُكَ لەوەی سودێکت پێنابەخشێ وَلَا يَضُرُّكَ و زیانێکیشت لێنادات فَإِن جا ئەگەر فَعَلۡتَ واتکرد

فَإِنَّكَ ئەوە دڵنیابە تۆ- إِذٗا کەوابێت مِّنَ لە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (-دەبیت) (١٠٦) وَإِن و ئەگەر يَمۡسَسۡكَ -

ٱللَّهُ خودا بِضُرّٖ زیان و زەرەرێکت (-بەرکەوێنێت) فَلَا كَاشِفَ ئەوە لابەرێک نیە لَهُۥٓ بۆی إِلَّا تەنها هُوَ ئەوخۆی

وَإِن و ئەگەر يُرِدۡكَ تۆی بوێت بِخَيۡرٖ بە چاکە و سودێک فَلَا رَآدَّ ئەوە گێڕەر و ڕەتکەرەوەیەک نیە

لِفَضۡلِهِۦ لۆ زێدەبەخشینی ئەو يُصِيبُ بەریدەخات بِهِۦ پێی مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت مِنۡ لە عِبَادِهِۦ بەندەکانی

وَهُوَ و هەر ئەوە ٱلۡغَفُورُ ئەوپەڕی لێبووردە ی ٱلرَّحِيمُ ئەوپەڕیبە بەزەیی و بەخشندە (١٠٧) قُلۡ بڵێ يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلنَّاسُ خەلکینە قَدۡ بەدڵنیایی جَآءَكُمُ هات بۆ ئێوە ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستی مِن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان فَمَنِ جا هەرکەسێ

ٱهۡتَدَىٰ هیدایەتی وەرگرت و ڕێنموونی کرا فَإِنَّمَا ئیتر ئەو هەر يَهۡتَدِي ڕێنمونی وەردەگرێ لِنَفۡسِهِۦ بۆ خۆی وَمَن و هەرکەسێ

ضَلَّ وێڵ و گومڕا بوو فَإِنَّمَا ئیتر ئەو هەر يَضِلُّ گومڕادەبێ و لادەدا عَلَيۡهَا بەسەر خۆی وَمَآ و- أَنَا۠ من عَلَيۡكُم لەسەرتان

بِوَكِيلٖ وەکیل و ڕاسپێردراو (-نیم) (١٠٨) وَٱتَّبِعۡ و بکەوە دوای مَا يُوحَىٰٓ ئەوەی سروش دەکرێ إِلَيۡكَ بۆ تۆ

وَٱصۡبِرۡ و ئارامبگرە و خۆڕاگربە حَتَّىٰ تاکو يَحۡكُمَ - ٱللَّهُ خودا (-حوکمێک دەکات) وَهُوَ و هەر ئەوە خَيۡرُ چاکترین

ٱلۡحَٰكِمِينَ حوکمکار و بڕیاردااران (١٠٩)

سورة ٱلۡبَقَرَة سورەتی بەقەرە

بِسۡمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحۡمَٰنِ ئەوپەڕیبە بەزەیی و میهرەبان (ناوێکی پیرۆزی خودایە) ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الٓمٓ ئەلف لام میم (١) ذَٰلِكَ ئا ئەوە (یە) ٱلۡكِتَٰبُ کتێب (ە) لَا رَيۡبَۛ هیچ گومانێک نیە، فِيهِۛ تیایدا (یە)

هُدًى ڕێنیشاندەرێک ە لِّلْمُتَّقِينَ بۆ لەخودا ترس وپارێزکاران (٢) الَّذِينَ ئەوانەی يُؤْمِنُونَ بڕوادێنن بِالْغَيْبِ بە غەیب و نادیارەکان

وَيُقِيمُونَ و بە ڕێکی دادەمەزرێنن الصَّلَاةَ نوێژان، وَمِمَّا و لەوەی رَزَقْنَاهُمْ پێماندراون و بەهرەدارمانکردوون يُنفِقُونَ دەبەخشنەوە

(٣) وَالَّذِينَ و ئەوانەی يُؤْمِنُونَ بڕوادێنن بِمَا بەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْكَ بۆت وَمَا و ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە مِن لە

قَبْلِكَ پێش تۆدا، وَبِالْآخِرَةِ و بە ڕۆژی دوایی هُمْ ئەوان يُوقِنُونَ باوەڕی یەقینیان هەیە (٤) أُولَٰئِكَ ئەوانە عَلَىٰ لەسەر

هُدًى (ڕێی حەق) و هیدایەتن مِّن لە رَّبِّهِمْ ۖ پەروەردگاریانەوە وَأُولَٰئِكَ هُمُ و هەر ئەوانن الْمُفْلِحُونَ سەرکەوتوو وسەرفراز

(٥) إِنَّ بەدڵنیایی الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کافر بوون سَوَاءٌ یەکسانە عَلَيْهِمْ لایان أَأَنذَرْتَهُمْ ئاخۆ بێدارت کردبنەوە أَمْ یان

لَمْ تُنذِرْهُمْ بێدارت نەکردبنەوە لَا يُؤْمِنُونَ ئەوان بڕواناهێنن (٦) خَتَمَ مۆری ناوە اللَّهُ خودا عَلَىٰ بەسەر قُلُوبِهِمْ دڵەکانیان

وَعَلَىٰ و بەسەر سَمْعِهِمْ بیستنیان وَعَلَىٰ و لەسەر أَبْصَارِهِمْ بینایيەکانیان غِشَاوَةٌ داپۆشەرێک (هەیە) وَلَهُمْ و بۆیان هەیە

عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی عَظِيمٌ زۆر گەورە و مەزن (٧) وَمِنَ و لەناو النَّاسِ خەلک (کەسانێک هەیە) مَن ئەوەی

يَقُولُ دەڵێت: آمَنَّا بڕوامان هێنا بِاللَّهِ بەخودا وَبِالْيَوْمِ و بەڕۆژی الْآخِرِ دواییش وَمَا - هُم و (لە ڕاستیدا) ئەوان

بِمُؤْمِنِينَ (هیچ) بڕوادار -نین (٨) يُخَادِعُونَ (وادەزانن) دەخەڵەتێنن و فێڵ دەکەن لە اللَّهَ خودا وَالَّذِينَ و ئەوانەی کە

آمَنُوا بڕوایان هێناوە! وَمَا يَخْدَعُونَ و (کەس) ناخەڵەتێنن إِلَّا جگەلە أَنفُسَهُمْ خۆیان وَمَا يَشْعُرُونَ و هەستیش ناکەن (٩)

فِي لەناو قُلُوبِهِم دڵەکانیاندا مَّرَضٌ نەخۆشیەک (-هەیە) فَزَادَهُمُ - اللَّهُ جا خودا مَرَضًا نەخۆشی -بۆیان زیاترکرد

وَلَهُمْ و بۆیان هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆر بە ئازار بِمَا بە (هۆی) ئەوەی كَانُوا يَكْذِبُونَ درۆیان دەکرد (١٠)

وَإِذَا و كاتێک قِيلَ - لَهُمْ پێیان (-دەوترێ) لَا تُفْسِدُوا فەساد و خراپی بەرپا مەکەن فِي لە الْأَرْضِ زەویدا، قَالُوا ئەوان (دەڵێن)

إِنَّمَا نَحْنُ بێگومان ئێمە (هەر ئێمە) مُصْلِحُونَ چاکەکارین و چاکە دەکەیین (١١) أَلَا دە بزانن إِنَّهُمْ هُمُ بەڕاستی هەر ئەوان (ن)

الْمُفْسِدُونَ خراپکار (ی تەواو) ن وَلَٰكِن بەڵام لَّا يَشْعُرُونَ هەست پیناکەن! (١٢) وَإِذَا و کاتێ قِيلَ - لَهُمْ پێیان (-دەوترێ)

آمِنُوا بروا بێنن كَمَا هەرچۆن آمَنَ - النَّاسُ خەڵک -بروایان هێناوە، قَالُوا ئەوان (دەڵێن) أَنُؤْمِنُ ئایا ئێمە بروا بێنین كَمَا هەرچۆن

آمَنَ - السُّفَهَاءُ نەفامەکان -بروایان هێناوە؟! أَلَا دە بزانن إِنَّهُمْ هُمُ بەدڵنیایی هەر ئەوان خۆیان السُّفَهَاءُ نەفامن وَلَٰكِن بەڵام

لَّا يَعْلَمُونَ نازانن (١٣) وَإِذَا و کاتێ لَقُوا ڕووبەڕوو (دەبنەوە) لەگەڵ الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا برِوایان هێناوە قَالُوا (دەڵێن)

آمَنَّا بڕوامان هێنا وَإِذَا و کە خَلَوْا (تەنیا بوون) إِلَىٰ (لەگەڵ) شَيَاطِينِهِمْ شەیتانەکانیان، قَالُوا (دەڵێن:) إِنَّا بێگومان ئێمە

مَعَكُمْ لەگەڵ ئێوەین إِنَّمَا نَحْنُ بەدڵنیایی ئێمە هەر مُسْتَهْزِئُونَ گاڵتەپێکەرین (١٤) اللَّهُ خودا يَسْتَهْزِئُ (گاڵتەدەکات)

بِهِمْ پێیان وَيَمُدُّهُمْ و مۆڵەتیان دەدات وبۆیان درێژدەکاتەوە فِي لەناو طُغْيَانِهِمْ سەرکەشی وسنووربەزاندنیان يَعْمَهُونَ سەرگەردان بن

(١٥) أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ئەوانن کە اشْتَرَوُا - الضَّلَالَةَ گومڕاییان بِالْهُدَىٰ بەهیدایەت -کڕیووە

فَمَا رَبِحَت جا قازانج بەخش نەبووە تِّجَارَتُهُمْ سەودا و بازرگانیەکەیان وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ و (ئەوان) ڕاستەڕێش -نەبوون (١٦)

مَثَلُهُمْ نمونەو شێوەی ئەوان كَمَثَلِ وەک نمونەی الَّذِي ئەوەی(ە کە) اسْتَوْقَدَ دایگیرساندبێ نَارًا ئاگرێک، فَلَمَّا جا کاتێک

أَضَاءَتْ - مَا ئەوەی حَوْلَهُ دەوروبەری خۆی -ڕۆناك کردەوە، ذَهَبَ - اللَّهُ خودا بِنُورِهِمْ ڕۆناکیەکەیانی -لێبردن

وَتَرَكَهُمْ وجێیهێشتن فِي لەناو ظُلُمَاتٍ تاریکاییاندا لَّا يُبْصِرُونَ (هیچ) نابینن (١٧) صُمٌّ کەڕ (ن) بُكْمٌ لاڵ (ن)

عُمْيٌ کوێر (ن) فَهُمْ ئیترئەوان لَا يَرْجِعُونَ ناگەڕێنەوە (١٨) أَوْ یان (نمونەیان) كَصَيِّبٍ وەک بارانێکی بەلێزمە باریوو (وایە)

مِّنَ لە السَّمَاءِ ئاسمانەوە (کە) فِيهِ تیایدابێت ظُلُمَاتٌ تاریکایی زۆر وَرَعْدٌ و گرمە وهۆڕ وَبَرْقٌ و بروسکە يَجْعَلُونَ -

أَصَابِعَهُمْ پەنجەکانیان فِي لە ناو آذَانِهِم گوێچکەکانیان -دادەنێن مِّنَ لە الصَّوَاعِقِ تریشقان حَذَرَ بۆ وریایی وخۆپارێزی لە

الْمَوْتِ ۚ مردن وَاللَّهُ و خوداش مُحِيطٌ دەورەیداوە (لێی دەرباز نابن) بِالْكَافِرِينَ کافرەکان (١٩) يَكَادُ خەریکەدەبێ

الْبَرْقُ بروسک يَخْطَفُ بفڕێنێ أَبْصَارَهُمْ بیناییەکانیان كُلَّمَا هەر جارێ أَضَاءَ ڕۆناك دەكا لَهُم بۆیان مَّشَوْا وەڕێ دەکەون

فِيهِ تیایدا وَإِذَا و کاتێ أَظْلَمَ تاریك دەکات عَلَيْهِمْ بەسەریاندا قَامُوا ۚ دەوەستن وَلَوْ جا ئەگەر شَاءَ بیویستایە اللَّهُ خودا

لَذَهَبَ هەر دەیبرد بِسَمْعِهِمْ بیستن وَأَبْصَارِهِمْ ۚ وبیناییەکانیان إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا عَلَىٰ لەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ

قَدِيرٌ تواناداره (٢٠) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی النَّاسُ خەلکینە اعْبُدُوا بپەرستن رَبَّكُمُ پەروەردیگارتان الَّذِي ئەوەی

خَلَقَكُمْ خولقاندوویەتی ئێوە وَالَّذِينَ وئەوانەی مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوەن لَعَلَّكُمْ بەلکو تَتَّقُونَ لەخودادەترسن و پارێزکاری دەکەن

(٢١) الَّذِي ئەوەی جَعَلَ - لَكُمُ بۆتان الْأَرْضَ زەوی -کردۆتە فِرَاشًا ڕایەخ وَالسَّمَاءَ وئاسمانیش (ی کردۆتە)

بِنَاءً بونیادێک وَأَنزَلَ ودایبەزاندوە مِنَ لە السَّمَاءِ ئاسمانەوە مَاءً ئاوێک فَأَخْرَجَ جا دەریکردوە بِهِ پێی مِنَ لە

الثَّمَرَاتِ بەروبوومەکان رِزْقًا رزق و ڕۆزیەک لَّكُمْ بۆتان فَلَا تَجْعَلُوا ئیتر دامەنێن لِلَّهِ بۆ خودای گەورە

أَندَادًا پەرستراوی تر و شەریك وَأَنتُمْ لەکاتێکا ئێوە تَعْلَمُونَ بیزانن (٢٢) وَإِن و ئەگەر كُنتُمْ ئێوە پێشان- فِي لە

رَيْبٍ گوماندا (-بووبن) مِّمَّا لەوەی نَزَّلْنَا دامانبەزاند عَلَىٰ بۆ سەر عَبْدِنَا بەندەکەمان فَأْتُوا ئەوە بێنن بِسُورَةٍ سورەتێک مِّن لە

مِّثْلِهِ نمونەو شێوەی ئەو وَادْعُوا و بانگ بکەن شُهَدَاءَكُم شایەتەکانتان مِّن لە دُونِ غەیری اللَّهِ خودا إِن ئەگەر هاتوو

كُنتُمْ ئێوە- صَادِقِينَ ڕاستگۆ (-بوبن) (٢٣) فَإِن جا ئەگەر لَّمْ تَفْعَلُوا (واتان) نەکرد وَلَن تَفْعَلُوا وبەدڵنیایشهەرگیز واناکەن

فَاتَّقُوا ئەوە بترسن و خۆ بپارێزن لە النَّارَ - الَّتِي ئەو -ئاگرەی وَقُودُهَا سوتەمەنیەکەی النَّاسُ خەلک وَالْحِجَارَةُ و بەردەکانە

أُعِدَّتْ ئامادەکراوە لِلْكَافِرِينَ بۆ کافر و یەکخوا نەپەرستان (٢٤) وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕوایان هێناوە

وَعَمِلُوا وکردویانە الصَّالِحَاتِ (کردەوە) چاکەکان أَنَّ کەوا لَهُمْ بۆیان هەیە جَنَّاتٍ چەندین باخ تَجْرِي تێدەپەڕێ ودەڕوات

مِن لە تَحْتِهَا ژێریدا الْأَنْهَارُ ڕوبارەکان كُلَّمَا هەر جارێ رُزِقُوا پێیان دەدرێ مِنْهَا لێی مِن لە ثَمَرَةٍ بەرەوبومێک رِّزْقًا وەک رزق

قَالُوا ئەوە دەڵێن هَٰذَاالَّذِي ئائەمەیە رُزِقْنَا پێماندەدرا لەرزق مِن لە قَبْلُ پێشان وَأُتُوا بِهِ و ئەویان هێناوە

مُتَشَابِهًا هاوشێوە و لێکچووە وَلَهُمْ و بۆیان هەیە فِيهَا تیایدا أَزْوَاجٌ هاوسەرانی مُّطَهَّرَةٌ پاککراوە وَهُمْ و ئەوانیش فِيهَا تیایدا

خَالِدُونَ هەتاهەتا ماوەن (٢٥) إِنَّ بەدڵنیایی اللَّهَ خودا لَايَسْتَحْيِي شەرم نایگرێ و باکی نیە أَن کە يَضْرِبَ (بهێنێتەوە)

مَثَلًا مَّا هەر نمونەیەک بَعُوضَةً مێشولەیەک فَمَا جا ئەوەی فَوْقَهَا ۚ لەسەروی ئەویشە فَأَمَّاالَّذِينَ جا ئەوانەی

آمَنُوا بڕوایان هێناوە فَيَعْلَمُونَ ئەوە دەزانن أَنَّهُ کە ئەوە الْحَقُّ حەق و ڕاستییە مِن لە رَّبِّهِمْ پەروەردگاریانە -وە

وَأَمَّا الَّذِينَ و ئەوانەش کە كَفَرُوا کوفریان کردوە فَيَقُولُونَ ئەوە دەڵێن مَاذَا چی أَرَادَ ویستووە اللَّهُ خودا بِهَٰذَا بەم

مَثَلًا ۘ نمونەیە يُضِلُّ گومڕادەکات بِهِ پێی كَثِيرًا زۆرانێک وَيَهْدِي و ڕێنمونی دەکات بِهِ پێی كَثِيرًا ۚ زۆرانێک

وَمَا يُضِلُّ و گومڕاناکات بِهِ پێی إِلَّا الْفَاسِقِينَ تەنها فاسق و دەرچوەکان (نەبێت) (٢٦) الَّذِينَ ئەوانەی

يَنقُضُونَ هەڵدەوەشێننەوە عَهْدَ پەیمانی اللَّهِ خودا مِن لە بَعْدِ پاش مِيثَاقِهِ گرێدانی پەیمانەکەی وَيَقْطَعُونَ و دەپچڕێنن

مَا ئەو (شتەی) أَمَرَ - اللَّهُ خودا -ئەمری کردووە بِهِ پێی أَن کە يُوصَلَ ببەسترێ و بگەیەنرێت

وَيُفْسِدُونَ وەفەساد وخراپە بڵاودەکەنەوە فِي لە الْأَرْضِ ۚ زەوی أُولَٰئِكَ هُمُ هەر ئەوانەن الْخَاسِرُونَ زیانمەندان (٢٧)

كَيْفَ چۆن تَكْفُرُونَ کوفر دەکەن بِاللَّهِ بە خودا وَكُنتُمْ (لە کاتێ ئێوە) - أَمْوَاتًا مردوو -بوون فَأَحْيَاكُمْ جا زیندووی کردنەوە

ثُمَّ پاشان يُمِيتُكُمْ دەتانمرێنێت ثُمَّ پاشان يُحْيِيكُمْ زیندوتان دەکاتەوە ثُمَّ پاشان إِلَيْهِ هەر بۆلای ئەو تُرْجَعُونَ دەگێڕدرێنەوە

(٢٨) هُوَالَّذِي هەر ئەو خَلَقَ خولقاندویەتی لَكُم بۆتان مَّا هەرچی (هەیە) فِي لە الْأَرْض زەویدا جَمِيعًا گشتی ثُمَّ پاشان

اسْتَوَىٰ إِلَى ڕووی کردە السَّمَاءِ ئاسمان فَسَوَّاهُنَّ جا کردنی بە سَبْعَ حەوت سَمَاوَاتٍ ۚ ئاسمانان وَهُوَ و (هەر) ئەو

بِكُلِّ بە هەمو شَيْءٍ شتێک عَلِيمٌ زانای تەواوە (٢٩) وَإِذْ و (باس بکە) کاتێ قَالَ گوتی رَبُّكَ پەروەردیگارت

لِلْمَلَائِكَةِ بە فریشتەکان إِنِّي من جَاعِلٌ - فِي لە الْأَرْضِ زەوی -دانەری خَلِيفَةً جێنشینێک م قَالُوا (ئەوان) گوتیان

أَتَجْعَلُ ئایا دادەنێی فِيهَا تیایدا مَن ئەوەی يُفْسِدُ فەساد وخراپە بڵاودەکات فِيهَا تیایدا وَيَسْفِكُ و بە ناحەق دەڕژێنێ

الدِّمَاءَ خوێنەکان وَنَحْنُ وئێمەش نُسَبِّحُ تەسبیحت دەکەین وبە پاك دەتناسین بِحَمْدِكَ وێڕای حەمد وستایشکردنت

وَنُقَدِّسُ و مەزن و بەرز و پیرۆز ناسین لَكَ بۆتۆ قَالَ (خودا) گوتی إِنِّي بەڕاستی من أَعْلَمُ دەزانم مَا ئەوەی

لَاتَعْلَمُونَ ئێوە نایزانن (٣٠) وَعَلَّمَ - آدَمَ وئادەمی -فێری الْأَسْمَاءَ ناوەکان -کرد كُلَّهَا گشتی ثُمَّ پاشان عَرَضَهُمْ عەرزی کردن

عَلَى بۆ سەر الْمَلَائِكَةِ فریشتەکان فَقَالَ جا گوتی أَنبِئُونِي دەی (پێم بڵێن) بِأَسْمَاءِ ناوەکانی هَٰؤُلَاءِ ئەوانە إِن ئەگەر

كُنتُمْ ئێوه- صَادِقِينَ ڕاستگۆ -بووبن (٣١) قَالُوا گوتیان سُبْحَانَكَ (بەرزی وپیرۆزی) بۆ تۆ لَا عِلْمَ هیچ زانینێک نیە لَنَا بۆمان

إِلَّا تەنها مَا ئەوەی عَلَّمْتَنَا فێرت کردووین إِنَّكَ أَنتَ خودایە هەر تۆی الْعَلِيمُ زانای الْحَكِيمُ ئەوپەڕی دانا و کاربەجێ (٣٢)

قَالَ گوتی يَا آدَمُ ئەی ئادەم أَنبِئْهُم خەبەریان بدێ بِأَسْمَائِهِمْ بەناوەکانیان فَلَمَّا جاکاتێک أَنبَأَهُم خەبەری پێدان

بِأَسْمَائِهِمْ بە ناوەکانیان قَالَ (خودا) فەمووی: أَلَمْ أَقُل ئەدی نەمووت لَّكُمْ پێتان إِنِّي کە من أَعْلَمُ دەزانم

غَيْبَ پەنهان و شاراوەی السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ و زەوی وَأَعْلَمُ و دەشزانم مَا چی تُبْدُونَ دەردەخەن

وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ وەچیشتان دەرنەدەبڕی ودەشاردەوە (٣٣) وَإِذْ و کاتێک قُلْنَا گوتمان لِلْمَلَائِكَةِ بە فریشتەکان

اسْجُدُوا سوژدەببەن لِآدَمَ بۆ ئادەم فَسَجَدُوا ئەوەبوو سوژدەیان برد إِلَّا جگەلە إِبْلِيسَ ئیبلیس أَبَىٰ ناڕازی بوو

وَاسْتَكْبَرَ وخۆی بەزلزانی وَكَانَ - مِنَ الْكَافِرِينَ وئەو لە کافران -بوو (کافر بوو) (٣٤) وَقُلْنَا و گوتمان يَاآدَمُ ئەی ئادەم

اسْكُنْ نیشتەجێ ببە أَنتَ خۆت وَزَوْجُكَ و خێزانت الْجَنَّةَ (لە) بەهەشت وَكُلَا وەبخۆن مِنْهَا لێی

رَغَدًا بەخۆشی و بەتێر و تەسەلی حَيْثُ هەرچۆن شِئْتُمَا ویستتان وَلَاتَقْرَبَا ونزیک مەکەونەوە لە هَٰذِهِ ئەو الشَّجَرَةَ درەختە

فَتَكُونَا -چونکە مِنَ لە الظَّالِمِينَ ستەمکاران -دەبن (٣٥) فَأَزَلَّهُمَا -ئەوەبوو

الشَّيْطَانُ شەیتان -لەخشتەی بردن و هەڵیخلیسکاندن عَنْهَا لێی (لەبەهەشت) فَأَخْرَجَهُمَا جا دەریکردن مِمَّا لەوەی

كَانَا فِيهِ تیایدابوون وَقُلْنَا وگوتمان اهْبِطُوا بڕۆنەخوارێ بَعْضُكُمْ هەندێکتان لِبَعْضٍ بۆ هەندێک عَدُوٌّ دوژمن

وَلَكُمْ و بۆتان هەیە فِي لە الْأَرْضِ زەوی مُسْتَقَرٌّ جێگیری و نیشتەجێی وَمَتَاعٌ و ڕابواردنێک إِلَىٰ تاکوو حِينٍ ماوەیەکی دیار

(٣٦) فَتَلَقَّىٰ ئەوسا وەریگرت آدَمُ ئادەم مِن لە رَّبِّهِ پەروەردگاری كَلِمَاتٍ چەند وتەیەک فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ جا تۆبەی لێ وەرگرتن

إِنَّهُ هُوَ بەڕاستی هەر خودا التَّوَّابُ گەلێک قبولكاری تەوبەو پەشیمانی یە الرَّحِيمُ وئیجگار میهرەبان و بەخشندەیە (٣٧)

قُلْنَا وتمان اهْبِطُوا دابەزن مِنْهَا لێیەوە جَمِيعًا گشتتان فَإِمَّا جا یان يَأْتِيَنَّكُم بۆتان دێت مِّنِّي لە منەوە هُدًى ڕێنمونی

فَمَن جاهەر كەسێک تَبِعَ كەوتە شوێن هُدَايَ ڕێنمونیم فَلَا خَوْفٌ ئەوە ترس نیە عَلَيْهِمْ لەسەریان وَلَا هُمْ و نە ئەوانیش

يَحْزَنُونَ خەمباردەبن (٣٨) وَالَّذِينَ وەئەوانەی كَفَرُوا كافربوون وَكَذَّبُوا و درۆیانكرد بِآيَاتِنَا بەئایات وبەڵگەكانم

أُولَٰئِكَ ئەوە ئەوان أَصْحَابُ النَّارِ یار و یاوەرانی ئاگر (دۆزەخ) ن هُمْ ئەوان فِيهَا تیایدا خَالِدُونَ هەتاهەتا ماوەن (٣٩)

يَا ئەی بَنِي نەوەكانی إِسْرَائِيلَ ئیسرائیل (یعقوب) اذْكُرُوا یادبكەنەوە نِعْمَتِيَ بەهرە و نیعمەتەكانم الَّتِي ئەوەی

أَنْعَمْتُ چاكەم باراند عَلَيْكُمْ بەسەرتان وَأَوْفُوا و بە وەفا و ئەمەكدار بن بِعَهْدِي بە پەیمانی من أُوفِ ئەوسا وەفام دەبێت

بِعَهْدِكُمْ بەپەیمانتان وَإِيَّايَ و هەر لە من فَارْهَبُونِ بترسن (٤٠) وَآمِنُوا و بروا بێنن بِمَا بەوەی أَنزَلْتُ دامبەزاندووە

مُصَدِّقًا بەڕاست دانەر لِّمَا بۆ ئەوەی مَعَكُمْ لاتانە وَلَا تَكُونُوا - أَوَّلَ ویەكەمین كَافِرٍ بێ بروا وكافر -مەبن بِهِ پێی

وَلَا تَشْتَرُوا ومەكڕن بِآيَاتِي بە ئایەتەكانم ثَمَنًا نرخێكی قَلِيلًا كەم وَإِيَّايَ و هەر لە من فَاتَّقُونِ بترسن و خۆ بپارێزن (٤١)

وَلَا تَلْبِسُوا و تێكەڵ مەكەن و لەیەكتر مەئاڵێنن الْحَقَّ حەق بِالْبَاطِلِ بە ناحەق وَتَكْتُمُوا و (نەكەن) بشارنەوە الْحَقَّ حەق

وَأَنتُمْ لەكاتێک ئێوە تَعْلَمُونَ دەیزانن (٤٢) وَأَقِيمُوا و ڕێک و پێک دامەزرێنن الصَّلَاةَ نوێژ وَآتُوا وبێنن الزَّكَاةَ زەكات

وَارْكَعُوا و كرنۆش بەرن مَعَ لەگەڵ الرَّاكِعِينَ كرنۆشبەران (٤٣) أَتَأْمُرُونَ ئایا فەرمان دەكەن بە النَّاسَ خەلک

بِالْبِرِّ بەخێر و چاکە وَتَنسَوْنَ ولەبیردەکەن أَنفُسَكُمْ خۆتان وَأَنتُمْ لەکاتێ ئێوە تَتْلُونَ دەخوێننەوە الْكِتَابَ ۚ کتێبی تەورات

أَفَلَا تَعْقِلُونَ ئایا تێناگەن وهۆش ناکەن (٤٤) وَاسْتَعِينُوا و کۆمەک وەرگرن بِالصَّبْرِ لە خۆڕاگری وَالصَّلَاةِ ۚ و نوێژ

وَإِنَّهَا و بێگومان ئەوەیان لَكَبِيرَةٌ (کارێکی) گەورە و گرانە إِلَّا تەنها عَلَى بۆ الْخَاشِعِينَ ملکەچ و خۆبەکەمزانان (نەبێت) (٤٥)

الَّذِينَ ئەوانەی يَظُنُّونَ هەر ئەوگومانەیان هەیە أَنَّهُم کە ئەوان مُّلَاقُو گەیشتەی رَبِّهِمْ پەروەردگاریانن وَأَنَّهُمْ و کە ئەوان

إِلَيْهِ هەر بۆلای ئەو رَاجِعُونَ گەڕاوەن (٤٦) يَابَنِي ئەی نەوەکانی إِسْرَائِيلَ ئیسرائیل اذْكُرُوا یادکەنەوە

نِعْمَتِيَ نیعمەت و چاکەی من الَّتِي ئەوەی أَنْعَمْتُ چاکەم باراند عَلَيْكُمْ بەسەرتان وَأَنِّي و ئەوەی کە من

فَضَّلْتُكُمْ ڕێز و فەزڵی ئێوەم دا بوو عَلَى بەسەر الْعَالَمِينَ هەمو عالەمەکان (٤٧) وَاتَّقُوا و پارێزکاری بکەن و بترسن لە

يَوْمًا ڕۆژێک لَّا تَجْزِي سزاو پاداشت نادرێ نَفْسٌ هیچ نفس و کەسێک عَن لەجیاتی نَّفْسٍ هیچ نفسێکی تر شَيْئًا هیچ شتێک

وَلَا يُقْبَلُ و قبوڵ ناکرێت مِنْهَا لێی شَفَاعَةٌ هیچ تکاکاریەک وَلَا يُؤْخَذُ و وەرناگیرێ مِنْهَا لێی عَدْلٌ هیچ بەرامبەرێک

وَلَا هُمْ و نە ئەوانیش يُنصَرُونَ یاریدە دەدرێن وسەردەخرێن (٤٨) وَإِذْ (بیربکەنەوە) کاتێ نَجَّيْنَاكُم دەربازمانکردن مِّنْ لە

آلِ فِرْعَوْنَ دار و دەستەی فیرعون يَسُومُونَكُمْ پێتان دەچێژن سُوءَ خراپترینی الْعَذَابِ عەزاب و ئەشکەنجە

يُذَبِّحُونَ ژێر سەربڕینیان دەخست أَبْنَاءَكُمْ کوڕەکانتان وَيَسْتَحْيُونَ وبەزیندویی دەیانهێشتەوە نِسَاءَكُمْ ۚ ئافرەتەکانتان

وَفِي ذَٰلِكُم و لەمەشدا هەیە بَلَاءٌ بەڵاو تاقیکردنەوەیەک مِّن لە رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتانەوە عَظِيمٌ زۆر گەورە و مەزن (٤٩)

وَإِذْ و(بیربکەنەوە لە نیعمەتەکانمان) کاتێک فَرَقْنَا لێکمانکردەوە و لەتمانکرد بِكُمُ بەنگۆ الْبَحْرَ دەریایەکە

فَأَنجَيْنَاكُمْ جا دەربازمانکردن وَأَغْرَقْنَا و نقومان کردن و خنکاندمان آلَ فِرْعَوْنَ داروودەستەی فیرعەون وَأَنتُمْ لەکاتێک ئێوە

تَنظُرُونَ تەماشاتان دەکرد (٥٠) وَإِذْ و کاتێ وَاعَدْنَا بەڵێن و وادەماندا بە مُوسَىٰ موسا أَرْبَعِينَ چل لَيْلَةً شەوان ثُمَّ پاشان

اتَّخَذْتُمُ - الْعِجْلَ گوێلکەکەتان -کردە (پەرستراو) مِن لە بَعْدِهِ دوای ئەو وَأَنتُمْ لەبارێکا ئێوە ظَالِمُونَ ستەمکاربوون (٥١)

ثُمَّ پاشان عَفَوْنَا خۆشبووین عَنكُم لێتان مِّن لە بَعْدِ پاش ذَٰلِكَ ئەویان لَعَلَّكُمْ بەڵکو تَشْكُرُونَ شوکرانەبژێری بکەن (٥٢)

وَإِذْ و کاتێ آتَيْنَا هێنامان و دامان بە مُوسَى موسا الْكِتَابَ کیتابی تەورات

وَالْفُرْقَانَ و ئەوەی کیتابەی (لێکجیاکەرەوەی حەق و ناحەقە) لَعَلَّكُمْ بەڵکو تَهْتَدُونَ ڕێنموونی وەربگرن و ڕێی حەق بگرنەبەر (٥٣)

وَإِذْ و کاتێ قَالَ - مُوسَىٰ موسا -گوتی لِقَوْمِهِ بەکەس و نەتەوەکەی يَا ئەی قَوْمِ نەتەوە وکەسەکانم إِنَّكُمْ بەڕاستی ئێوە

ظَلَمْتُمْ ستەمتان کردوە لە أَنفُسَكُم خۆتان بِاتِّخَاذِكُمُ بە (بەپەرستراو) دانانتان بۆ الْعِجْلَ گوێلکەکە

فَتُوبُوا دەی بگەڕێنەوە و تۆبەبکەن إِلَىٰ بۆ بَارِئِكُمْ خولقێنەرتان(کەدروستکراوەکانی بەرییە لەلاسەنگی) فَاقْتُلُوا جا بکوژن

أَنفُسَكُمْ خۆتان ذَٰلِكُمْ ئەوە خَيْرٌ چاکترە لَّكُمْ بۆتان عِندَ لای بَارِئِكُمْ خولقێنەرتان فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ ئەوسا تۆبەی وەرگرت لێتان

إِنَّهُ هُوَ بەڕاستی ئەو هەرخۆی التَّوَّابُ ئێجگار تۆبە وەرگری الرَّحِيمُ ئێجگار میهرەبانی بەخشندەیە (٥٤) وَإِذْ و کاتێ قُلْتُمْ گوتتان

يَا ئەی مُوسَىٰ موسا لَن نُّؤْمِنَ هەرگیز بروا ناهێنین لَكَ بۆت حَتَّىٰ هەتاکوو نَرَى دەبینین اللَّهَ خودا جَهْرَةً بە دیار وئاشکرایی

فَأَخَذَتْكُمُ ئەوەبوو بردنی (لێیدان) الصَّاعِقَةُ تریشقە وَأَنتُمْ لەکاتێ ئێوە تَنظُرُونَ تەمەشاتان دەکرد (٥٥) ثُمَّ پاشان

بَعَثْنَاكُم زیندومانکردنەوە مِّن لە بَعْدِ پاش مَوْتِكُمْ مردنتان لَعَلَّكُمْ بەڵکو تَشْكُرُونَ سوپاسگوزاری بکەن (٥٦)

وَظَلَّلْنَا و كردمانە سێبەر عَلَيْكُمُ بەسەریاندا الْغَمَامَ هەور وَأَنزَلْنَا وەدامانبەزاند عَلَيْكُمُ بەسەرتان الْمَنَّ گەزۆ

وَالسَّلْوَىٰ وپەلەوەری شەلاقە كُلُوا بخۆن مِن لە طَيِّبَاتِ خۆش و چاكەكانی مَا ئەوەی رَزَقْنَاكُمْ پێماندابوون لە رزق و رۆزی

وَمَاظَلَمُونَا وستەمیان لە ئێمە نەكرد وَلَٰكِن بەڵكو كَانُوا أَنفُسَهُمْ هەر لەخۆیان يَظْلِمُونَ ستەمیان دەكرد (٥٧) وَإِذْ و كاتێ

قُلْنَا گوتمان ادْخُلُوا بچنە ناو هَٰذِهِ ئەم الْقَرْيَةَ شار و دێیە فَكُلُوا جا بخۆن مِنْهَا لێ حَيْثُ چۆنتان شِئْتُمْ ویست

رَغَدًا بەتێر و تەسەلی و خۆشی وَادْخُلُوا و بچنەناو الْبَابَ دەرگاكە سُجَّدًا بە سوژدەوە وَقُولُوا و بڵێن

حِطَّةٌ حطة (داوەڕێ گوناحەكانمان) نَّغْفِرْ خۆش دەبین لَكُمْ بۆتان لە خَطَايَاكُمْ تاوانەكانتان

وَسَنَزِيدُ و بەدڵنیایی لەئایندە زێتر دەدەینە الْمُحْسِنِينَ چاكەكاران (٥٨) فَبَدَّلَ -هەر زوو الَّذِينَ ئەوانەی

ظَلَمُوا ستەمیانكرد -گۆڕیانەوە قَوْلًا وتەیەک غَيْرَ غەیری الَّذِي ئەوەی قِيلَ گوترابوو لَهُمْ پێیان فَأَنزَلْنَا جا دامانبەزاند

عَلَى بەسەر الَّذِينَ ئەوانەی ظَلَمُوا ستەمیانكردبوو رِجْزًا عەزابێک مِّنَ لە السَّمَاءِ ئاسمانەوە بِمَا بەوەی

كَانُوا يَفْسُقُونَ دەردەچوون (لە فەرمانی خودا و فاسق دەبوون) (٥٩) وَإِذِ و كاتێک اسْتَسْقَىٰ داوای ئاوی كرد مُوسَىٰ موسا

لِقَوْمِهِ بۆ نەتەوەكەی فَقُلْنَا ئەوەبوو گوتمان اضْرِب لێدە بِّعَصَاكَ بە دارەكەت لە الْحَجَرَ بەردەكە

فَانفَجَرَتْ ئەوسا تەقیەوە و هەڵقوڵا مِنْهُ لێ اثْنَتَا عَشْرَةَ دوازدە عَيْنًا چاوگە وكانی قَدْ عَلِمَ - كُلُّ گشت

أُنَاسٍ خەڵكێک -زانی وناسی مَّشْرَبَهُمْ لێخۆرە(كانیەكە)ی خۆیان كُلُوا بخۆن وَاشْرَبُوا وبخۆنەوە مِن لە رِّزْقِ رزق ورۆزی

اللَّهِ خودا وَلَا تَعْثَوْا وبڵاومەكەن خراپەكاری فِي لە الْأَرْضِ زەوی مُفْسِدِينَ خراپەكارانە (٦٠) وَإِذْ و كاتێ قُلْتُمْ وتتان

يَا مُوسَىٰ ئەی موسا لَن نَّصْبِرَ چیتر ئارام ناگرین عَلَىٰ لەسەر طَعَامٍ وَاحِدٍ یەک جۆر خواردن فَادْعُ جا بپاڕێوە لَنَا بۆمان لە

رَبَّكَ پەروەردیگارت يُخْرِجْ دەربێنێ لَنَا بۆمان مِمَّا لەوەی تُنبِتُ دەیڕوێنێ الْأَرْضُ زەوی مِن لە بَقْلِهَا سەوزە و پاقلەمەنی

وَقِثَّائِهَا و ترۆزی و خیاری وَفُومِهَا وسیری وَعَدَسِهَا ونیسکی وَبَصَلِهَا ۖ پیازی قَالَ گوتی أَتَسْتَبْدِلُونَ ئایا دەگۆڕنەوە

الَّذِي هُوَ ئەوەی خۆی أَدْنَىٰ نزم و کەم بەهاترە بِالَّذِي بەرامبەر ئەوەی هُوَ ئەو خَيْرٌ ۚ چاکترە اهْبِطُوا دە شۆڕببەنەوە خوارێ بۆ

مِصْرًا شارێک فَإِنَّ ئەوەبێگومان لَكُم بۆتان هەیە مَّا ئەو شتەی سَأَلْتُمْ ۗ داواتانکرد وَضُرِبَتْ ودرا عَلَيْهِمُ بەسەریاندا

الذِّلَّةُ ژێردەستەیی وڕیسوایی وَالْمَسْكَنَةُ و نەداری و هەژاری وَبَاءُوا و گەڕانەوە و دەستیانکەوت بِغَضَبٍ قین و خەشم مِّنَ لە

اللَّهِ ۗ خوداوە ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمْ بە (هۆی) ئەوەی كَانُوايَكْفُرُونَ کوفریان دەکرد بِآيَاتِ بە ئایەتەکانی اللَّهِ خودا

وَيَقْتُلُونَ دەکوژن النَّبِيِّينَ پێغەمبەران بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ بەناحەق ذَٰلِكَ ئەوەش بِمَا بە (هۆی) ئەوەی عَصَوا سەرپێچیان کرد

وَّكَانُوا يَعْتَدُونَ و دەستدرێژیان دەکرد (٦١) إِنَّ بێگومان الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕوایان هێناوە وَالَّذِينَ وئەوانەی

هَادُوا یهود بوون وَالنَّصَارَىٰ و گاور(مەسیحی)ەکان وَالصَّابِئِينَ صابیئەکان مَنْ هەر کەسێک آمَنَ باوڕی هێنابێت

بِاللَّهِ بەخودا (ی تاک و تەنها) وَالْيَوْمِ وڕۆژی الْآخِرِ دوایی وَعَمِلَ وکردبێ کاری صَالِحًا چاکە فَلَهُمْ ئەوە بۆیان هەیە

أَجْرُهُمْ پاداشتیان عِندَ لای رَبِّهِمْ پەروەردگاریان وَلَا خَوْفٌ وەترسێک نیە عَلَيْهِمْ لەسەریان وَلَا هُمْ و نە ئەوانیش

يَحْزَنُونَ خەمبار دەبن (٦٢) وَإِذْ و کاتێک أَخَذْنَا وەرمانگرت مِيثَاقَكُمْ بەڵێن و پەیمانتان وَرَفَعْنَا وبەرزمانکردەوە

فَوْقَكُمُ بەسەرتان الطُّورَ کێوی طوڕ خُذُوا دە وەرگرن مَا ئەوەی آتَيْنَاكُم پێماندابوون بِقُوَّةٍ بەتوندی وَاذْكُرُوا ویادکەنەوە

مَا ئەوەی فِيهِ تیایدایە لَعَلَّكُمْ بەڵكو تَتَّقُونَ لەخوداترس و وپارێزکار دەبن (٦٣) ثُمَّ پاشان تَوَلَّيْتُم پشتتان تێکرد مِّن لە

بَعْدِ دوای ذَٰلِكَ ئەمە فَلَوْلَا جائەگەر - فَضْلُ فەزڵ و چاکەی اللَّهِ خودا -نەبوا عَلَيْكُمْ بەسەرتان وَرَحْمَتُهُ لەگەڵ میهرەبانی ئەو

لَكُنتُم ئەوە بەدڵنیایی ئێوە- مِّنَ لە الْخَاسِرِينَ زیانمەندان -دەبوون (٦٤) وَلَقَدْ و بێگومان عَلِمْتُمُ زانیوتان و ناسیوتانە

الَّذِينَ ئەوانەی اعْتَدَوْا دەستدرێژیان کرد مِنكُمْ لەنگۆ فِي لە (ڕۆژی) السَّبْتِ شەممە فَقُلْنَا ئەوەبوو گوتمان لَهُمْ پێیان

كُونُوا ببنە قِرَدَةً مەیمونانێکی خَاسِئِينَ دورخراو و ریسوا کراو (٦٥) فَجَعَلْنَاهَا جا ئەمەمان کردە نَكَالًا سزا و پەندێک

لِّمَا بۆ ئەوەی بَيْنَ يَدَيْهَا (لەپێشیان) وَمَا و ئەوەی خَلْفَهَا دوای ئەوان وَمَوْعِظَةً وئامۆژگاریەک (بێ)

لِّلْمُتَّقِينَ بۆ لەخوداترس وپارێزکاران (٦٦) وَإِذْ و کاتێ قَالَ - مُوسَىٰ موسا -گوتی لِقَوْمِهِ بە نەتەوەکەی إِنَّ بەدڵنیایی

اللَّهَ خودا يَأْمُرُكُمْ فەرمانتان پێدەکات أَن کە تَذْبَحُوا سەربڕن بَقَرَةً گۆلکێک قَالُوا گوتیان

أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا (ئایا گاڵتەمان پێدەکەی) قَالَ گوتی أَعُوذُ پەنادەخوازم بِاللَّهِ بە خودا أَنْ کە أَكُونَ - مِنَ لە

الْجَاهِلِينَ نەزان و نەفامان -بم (٦٧) قَالُوا گوتیان ادْعُ بانگ بکەو بپارێوە لَنَا بۆمان لە رَبَّكَ پەروەردیگارت يُبَيِّن ڕوون بکاتەوە

لَّنَا بۆمان مَا هِيَ ئەوەچی یە (وچۆنە) ؟ قَالَ گوتی إِنَّهُ بێگومان (پەروەردیگار) يَقُولُ دەفەرموێ إِنَّهَا بەدڵنیایی ئەوە

بَقَرَةٌ گۆلکێکە لَّا فَارِضٌ نەپیرە وَلَا بِكْرٌ ونەپارێنەیە عَوَانٌ و میانە ساڵە بَيْنَ ذَٰلِكَ لەنێوانیان فَافْعَلُوا دەی بیکەن (دوای مەخەن)

مَا ئەوەی تُؤْمَرُونَ فەرمانتان پێدەکرێ (٦٨) قَالُوا گوتیان ادْعُ بانگ بکەو بپارێوە لَنَا بۆمان لە رَبَّكَ پەروەردیگارت

يُبَيِّن ڕۆنبکاتەوە لَّنَا بۆمان مَا چی یە لَوْنُهَا ڕەنگەکەی قَالَ گوتی إِنَّهُ ئەو يَقُولُ دەڵێت إِنَّهَا بَقَرَةٌ گۆلکێکە صَفْرَاءُ زەردە

فَاقِعٌ تۆخێكە لَّوْنُهَا ڕەنگەكەی تَسُرُّ شاد دەكات النَّاظِرِينَ تەمەشاكەرەكان (٦٩) قَالُوا گوتیان ادْعُ بانگ بكەو بپاڕێوە

لَنَا بۆمان لە رَبَّكَ پەروەردیگارت يُبَيِّن ڕوون بكاتەوە لَّنَا بۆمان مَاهِيَ ئەوەچی یە (وچۆنە) ؟ إِنَّ بەڕاستی الْبَقَرَ مانگاكان

تَشَابَهَ لێكدەچن عَلَيْنَا لەلامان وَإِنَّا وەبێگومان ئێمە إِن گەر شَاءَ - اللَّهُ خودا -بیەوێت

لَمُهْتَدُونَ هەر وێكەوتووین و ڕێناس بوین (٧٠) قَالَ گوتی إِنَّهُ بەدڵنیایی ئەو يَقُولُ دەڵێت إِنَّهَا بێگومان ئەوە بَقَرَةٌ مانگایەكە

لَّاذَلُولٌ نە زەلیلكراوە تُثِيرُ بكێڵێ الْأَرْضَ خاك وَلَاتَسْقِي و نەئاودێری - الْحَرْثَ كشتوكالیش -دەكات مُسَلَّمَةٌ بێ عەیبە

لَّاشِيَةَ هیچ پەڵەیەكی نیە فِيهَا تیایدا قَالُوا گوتیان الْآنَ ئا ئائێستا جِئْتَ - بِالْحَقِّ حەقت -هێنا فَذَبَحُوهَا ئەوسا سەریان بڕی

وَمَا كَادُوا و (هێشتاش) خەریك بوون- يَفْعَلُونَ وا(-نە)كەن (٧١) وَإِذْ و كاتێ قَتَلْتُمْ كوشتتان نَفْسًا نەفسێك

فَادَّارَأْتُمْ جا خۆتان حەشاردا فِيهَا تیایدا وَاللَّهُ و خوداش مُخْرِجٌ دەرخەری مَّا ئەوەیە كە كُنتُمْ تَكْتُمُونَ دەتانشاردەوە (٧٢)

فَقُلْنَا جا گوتمان اضْرِبُوهُ لێی بدەن بِبَعْضِهَا بە بەشێكی (مانگا سەربڕاوەكە) كَذَٰلِكَ ئاوا يُحْيِي - اللَّهُ خودا -زیندوو دەكاتەوە

الْمَوْتَىٰ مردوان وَيُرِيكُمْ و نیشانی ئێوە دەدات آيَاتِهِ ئایەت و بەڵگەدیارەكانی خۆی لَعَلَّكُمْ بەڵكو تَعْقِلُونَ تێدەگەن و پێدەگەن

(٧٣) ثُمَّ پاشان قَسَتْ ڕەق بوو قُلُوبُكُم دڵەكانتان مِّن بَعْدِ لەدوای ذَٰلِكَ ئەوەدا فَهِيَ جا ئەوان (دڵەكانتان)

كَالْحِجَارَةِ وەک بەرد وان أَوْ یان أَشَدُّ قَسْوَةً گەلێك ڕەقترە وَإِنَّ و بەدڵنیایی مِنَ لە الْحِجَارَةِ بەردەكاندا هەیە لَمَا ئی وا

يَتَفَجَّرُ دەتەقێتەوە و هەڵدەقوڵێ مِنْهُ لێی الْأَنْهَارُ ڕووبارەكان وَإِنَّ و بێگومان مِنْهَا لەوان هەیە لَمَا ئەوەی

يَشَّقَّقُ لەت لەت دەبێت فَيَخْرُجُ جا دەردەچی مِنْهُ لێی الْمَاءُ ئاو وَإِنَّ وەبەڕاستی مِنْهَا لەوان هەیە لَمَا ئی وا يَهْبِطُ دادەبەزێت

مِنْ له خَشْيَةِ ترسى اللَّهِ خودا وَمَا اللَّهُ وەخودا- بِغَافِلٍ بێ ئاگاو غافل -نیە عَمَّا لەوی تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن (٧٤)

أَفَتَطْمَعُونَ ئایا چاوتان لەوەیە أَن کە يُؤْمِنُوا بڕوا بهێنن لَكُمْ بۆتان وَقَدْ لەکاتێ بەدڵنیایی و تحقیق كَانَ فَرِيقٌ کۆمەڵێک

مِّنْهُمْ لەوان يَسْمَعُونَ دەیانبیست كَلَامَ قسەی اللَّهِ خودا ثُمَّ پاشان يُحَرِّفُونَهُ دەستکاریان دەکرد مِن له بَعْدِ مَا پاش ئەوەی

عَقَلُوهُ تێی گەیشتبون وَهُمْ و ئەوانیش يَعْلَمُونَ دەیانزانی (٧٥) وَإِذَا و کاتێ لَقُوا (دەگەشتنه) الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا بڕوایان هێنابوو قَالُوا (دەیان گوت) آمَنَّا ئێمە بڕوامان هێنا و بڕواداریین وَإِذَا و کاتێ خَلَا - بَعْضُهُمْ هەندێکیان -تەنیا دەبون

إِلَىٰ بۆ بَعْضٍ هەندێک قَالُوا (دەیانگوت) أَتُحَدِّثُونَهُم ئایا باسیان بۆ دەکەن بِمَا بەوەی فَتَحَ کردیتیەوە اللَّهُ خودا

عَلَيْكُمْ بۆتان (واتە باسی کردوە و ئاشکرای کردوە دەربارەی پێغەمبەر) لِيُحَاجُّوكُم بِهِ تاکو بیکەن بە بەڵگە و حوجەت بەسەرتان

عِندَ لای رَبِّكُمْ پەروەردیگارتان أَفَلَا تَعْقِلُونَ ئایا تێناگەن و هۆش ناکەن (٧٦) أَوَلَا يَعْلَمُونَ ئایا نازانن أَنَّ کە بەدڵنیایی

اللَّهَ خودا يَعْلَمُ دەزانێت مَا هەر شتێک کە يُسِرُّونَ دەیشارنەوە (وەک نهێنی و سڕ لەنێوان خۆیان دەیهێڵنەوە) وَمَا و هەر چیش

يُعْلِنُونَ ئاشکرای دەکەن (٧٧) وَمِنْهُمْ وەتێیاندا هەیە أُمِّيُّونَ نەخوێندەوارانێکن لَا يَعْلَمُونَ شتێ نازانن له

الْكِتَابَ کتێبەکە (تەورات) إِلَّا جگەلە أَمَانِيَّ چەند ئاواتێک وَإِنْ هُمْ إِلَّا و ئەوان تەنها يَظُنُّونَ گومان دەکەن (٧٨)

فَوَيْلٌ واوەیلا لِّلَّذِينَ بۆئەوانەی يَكْتُبُونَ دەنوسن الْكِتَابَ کتێب بِأَيْدِيهِمْ بە دەستەکانیان ثُمَّ پاشان يَقُولُونَ دەڵێن هَٰذَا ئەمە

مِنْ له عِندِ لای اللَّهِ خوداوە یە لِيَشْتَرُوا تا بکڕن و دەستیان کەوێ بِهِ پێی ثَمَنًا پارەونرخێکی قَلِيلًا کەم فَوَيْلٌ جا واوەیلا

لَّهُم بۆیان مِّمَّا لەوەی كَتَبَتْ نوسیویەتی أَيْدِيهِمْ دەستەکانیان وَوَيْلٌ و واوەیلا لَّهُم بۆیان مِّمَّا لەوەی يَكْسِبُونَ بەدەستی دێنن

(٧٩) وَقَالُوا وگوتیان لَن تَمَسَّنَا هەرگیز بەرمان ناكەوێ النَّارُ ئاگر إِلَّا مەگەر أَيَّامًا ڕۆژانێكی مَّعْدُودَةً ژماردراوی كەم

قُلْ بلێ أَتَّخَذْتُمْ ئایا وەرتانگرتوە عِندَ اللَّهِ لای خودا عَهْدًا بەڵێن و پەیمانێك ؟ فَلَن يُخْلِفَ ئەوساهەرگیز ناشكێنی اللَّهُ خودا

عَهْدَهُ پەیمانەكەی أَمْ یان تَقُولُونَ دەڵێن عَلَى بەسەر (بەدەم) اللَّهِ خودا وە مَا شتێك كە لَا تَعْلَمُونَ نایزانن (٨٠)

بَلَىٰ بەڵێ مَن هەركەسێ كَسَبَ بەدەستی هێنابێت سَيِّئَةً خراپەیەک وَأَحَاطَتْ بِهِ - خَطِيئَتُهُ و تاوانەكەی -گەمارۆی داوە

فَأُولَٰئِكَ ئەوە ئەوان أَصْحَابُ یارویاوەری النَّارِ ئاگرن هُمْ خۆیان فِيهَا تیایدا خَالِدُونَ هەتاهەتا ماوەن (٨١)

وَالَّذِينَ و ئەوانەی آمَنُوا بڕوایان هێناوە وَعَمِلُوا وكردوویانە الصَّالِحَاتِ چاكەكان أُولَٰئِكَ ئەوە ئەوان أَصْحَابُ یارویاوەری

الْجَنَّةِ بەهەشتن هُمْ خۆیان فِيهَا تیایدا خَالِدُونَ هەتاهەتا ماوەن (٨٢) وَإِذْ و كاتێ أَخَذْنَا وەرمانگرت مِيثَاقَ وادە و بەڵێنی

بَنِي نەوەی إِسْرَائِيلَ یعقوب (كە) لَا تَعْبُدُونَ نەپەرستن (شتێک) إِلَّا جگە لە اللَّهَ خودا وَبِالْوَالِدَيْنِ و بۆ باوانتان (دایک و باوك)

إِحْسَانًا (چاكەكارین) وَذِي و (چاكەكارین بۆ) خاوەن الْقُرْبَىٰ نزیكی و خزمایەتی وَالْيَتَامَىٰ و هەتیوو وَالْمَسَاكِينِ ودەستكورتەكان

وَقُولُوا و بلێن لِلنَّاسِ بەخەلک حُسْنًا (قسەی) چاك وَأَقِيمُوا و ڕێک و پێک دامەزرێنن الصَّلَاةَ نوێژ وَآتُوا و بێنن

الزَّكَاةَ زەكات و خۆپاككردنەوە ثُمَّ پاشان تَوَلَّيْتُمْ پشتتان تێكرد إِلَّا تەنها قَلِيلًا كەمێک مِّنكُمْ لەنگۆ (نەبێت)

وَأَنتُم لەو كاتەی ئێوەش مُّعْرِضُونَ پشت تێكەرن (٨٣) وَإِذْ وەكاتێ أَخَذْنَا وەرمانگرت مِيثَاقَكُمْ پەیمان و بەڵێنەكانتان

لَا تَسْفِكُونَ بەناحەق نارێژن دِمَاءَكُمْ خوێنی خۆتان وَلَا تُخْرِجُونَ وەدەرناكەن أَنفُسَكُم خۆتان (یەكتر) مِّن لە

دِيَارِكُمْ ماڵ و حاڵی خۆتان ثُمَّ پاشان أَقْرَرْتُمْ دانتان پێدانا وَأَنتُمْ لەحاڵێك ئێوە تَشْهَدُونَ شایەتی ئەوەن (٨٤) ثُمَّ پاشان

أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ ئێوه هەر ئەوانە تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ خۆتان (یەکتر) ـدەکوژن وَتُخْرِجُونَ ـ فَرِيقًا وکۆمەڵێک

مِّنكُم لەخۆتان ـدەردەکەن (شاربەدەر دەکەن) مِّن لە دِيَارِهِمْ مال و حاڵیان تَظَاهَرُونَ پشتی یەکدەگرن عَلَيْهِم لەسەریان (دژیان)

بِالْإِثْمِ بە گوناح وتاوان وَالْعُدْوَانِ و دوژمنداری و دەستدرێژی وَإِن و ئەگەر يَأْتُوكُمْ بێنەلاتان أُسَارَىٰ بە دەستبەسەری

تُفَادُوهُمْ ئەوە فیدیەی دەدەن بۆیان (تا لە دەستبەسەری دەریانکەن) وَهُوَ لەکاتێ ئەو مُحَرَّمٌ حەرامکراوە عَلَيْكُمْ لەسەرتان

إِخْرَاجُهُمْ ۚ دەربەدەر کردنیان أَفَتُؤْمِنُونَ ئایا بڕوادێنن بِبَعْضِ بە هەندێکی الْكِتَابِ کتێب (تەورات)

وَتَكْفُرُونَ و کوفر و بێ باوەڕی دەکەن بِبَعْضٍ ۚ بە هەندێک فَمَا جَزَاءُ جا نیە سزای مَن ئەو کەسەی يَفْعَلُ ذَٰلِكَ وا دەکات

مِنكُمْ لەنگۆ إِلَّا تەنها خِزْيٌ شەرمەزاری فِي لە الْحَيَاةِ ژیانی الدُّنْيَا دونیادا وَيَوْمَ و ڕۆژی الْقِيَامَةِ قیامەت و هەڵسانەوە

يُرَدُّونَ دەگێردرێنەوە إِلَىٰ بۆ أَشَدِّ توندترینی الْعَذَابِ ۗ ئەشکەنجە و عەزاب وَمَا اللَّهُ وەخودا هیچ بِغَافِلٍ بێ ئاگا نیە عَمَّا لەوەی

تَعْمَلُونَ دەیکەن (٨٥) أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ئەوانەن ئەوەی اشْتَرَوُا کڕیویانە الْحَيَاةَ ژیانی الدُّنْيَا دونیا بِالْآخِرَةِ بەژیانی دوایی

فَلَا يُخَفَّفُ جا سوك ناکرێت عَنْهُمُ لێیان الْعَذَابُ ئەشکەنجە وعەزاب وَلَا هُمْ و نەئەوانیش يُنصَرُونَ سەردەخرێن (نەجات دەدرێن)

(٨٦) وَلَقَدْ بێگومان و بە تحقئق آتَيْنَا بەخشیمانە مُوسَى موسا الْكِتَابَ کیتابی تەوڕات وَقَفَّيْنَا و وەدوای یەکترمان خستن

مِن لە بَعْدِهِ پاش ئەو بِالرُّسُلِ بە پێغەمبەران وبەخشیمانە عِيسَى عیسا ی ابْنَ کوڕی مَرْيَمَ مەریەم

الْبَيِّنَاتِ بەڵگەو و موعجیزاتە ڕوون و ئاشکراکان وَأَيَّدْنَاهُ و پاڵپشتمانکرد بِرُوحِ الْقُدُسِ ۗ بە ڕوحی قودس (جبريل) أَفَكُلَّمَا جا هەر جارێ

جَاءَكُمْ بۆتان هات رَسُولٌ پێغەمبەرێک بِمَا بەوەی کە لَا تَهْوَىٰ ـ أَنفُسُكُمُ خۆتان و نەفستان ـحەزی لێناکات

اسْتَكْبَرْتُمْ ئەوە خۆتان بەگەورەدانا فَفَرِيقًا جا کۆمەڵێکتان كَذَّبْتُمْ بەدرۆدانا وَفَرِيقًا وکۆمەڵێکیش تَقْتُلُونَ دەکوژن (٨٧)

وَقَالُوا وگوتیان قُلُوبُنَا دڵەکانمان غُلْفٌ ۚ لەناوپەردەیە بَل بەلکو لَّعَنَهُمُ لەعنەتی لێکردونەو (دەریکردوون لە بەزەی و میهرەبانی)

اللَّـهُ خودا بِكُفْرِهِمْ بەهۆی کوفر و بێ نمەکیان فَقَلِيلًا جا کەمێک

مَّا يُؤْمِنُونَ بڕوا ناهێنن (یان کەمێکیان نەبێ بڕوا ناهێنن یان کەمێکن ئەوەی بڕوا دێنن) (٨٨) وَلَمَّا و کاتێک جَاءَهُمْ بۆیان هات

كِتَابٌ کتێبێک مِّنْ لە عِندِ لای اللَّـهِ خودا وە مُصَدِّقٌ بەڕاستدانەر لِّمَا بۆئەوەی مَعَهُمْ لایان (بوو)

وَكَانُوا مِن قَبْلُ و ئەوان لەپێشاندا يَسْتَفْتِحُونَ سەرکەوتنیان دەخواست عَلَى بەسەر الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کافربوون

فَلَمَّا جا کاتێ جَاءَهُم بۆیان هات مَّا ئەوەی عَرَفُوا دەیانناسی كَفَرُوا باوەڕیان نەکرد وکوفریان کرد بِهِ ۚ پێی

فَلَعْنَةُ جا لەعنەت و دەرکراوی لە ڕەحمەت ی اللَّـهِ خودا عَلَى بۆ سەر الْكَافِرِينَ کافرەکان (٨٩) بِئْسَمَا خراپترین شتە

اشْتَرَوْا (فرۆشتویانە) بِهِ پێی أَنفُسَهُمْ خۆیان أَن کە يَكْفُرُوا کوفر دەکەن بِمَا بەوەی أَنزَلَ - اللَّـهُ خودا -دایبەزاندوە

بَغْيًا بەزوڵم (وحەسودی) أَن کە يُنَزِّلَ - اللَّـهُ خودا (-دابەزێنێ) مِن لە فَضْلِهِ چاکەو فەزڵی خۆی عَلَىٰ بەسەر مَن هەرکەسێ

يَشَاءُ بیەوێت مِنْ لە عِبَادِهِ بەندەکانی فَبَاءُوا بەدەستیان هێنا بِغَضَبٍ ڕق و خەشم عَلَىٰ لەسەر غَضَبٍ ۚ ڕق و خەشم

وَلِلْكَافِرِينَ وەبۆکافرانیش هەیە عَذَابٌ عەزاب وئەشکەنجەیەکی مُّهِينٌ ڕیسواکەر (٩٠) وَإِذَا و کاتێ قِيلَ وترا لَهُمْ پێیان

آمِنُوا بڕوا بێنن بِمَا بەوەی أَنزَلَ - اللَّـهُ خودا -دایبەزاندوە قَالُوا (دەڵێن) نُؤْمِنُ بڕوا دێنین بِمَا بەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە

عَلَيْنَا بەسەرمان وَيَكْفُرُونَ وبڕوا ناهێنن وکوفر دەکەن بِمَا بەهەر شتێک وَرَاءَهُ دوای ئەوە وَهُوَ لەکاتێ ئەوە الْحَقُّ حەققە

مُصَدِّقًا بەڕاستدانەرە لِّمَا بۆ ئەوەی مَعَهُمْ لایانە قُلْ بڵێ فَلِمَ جا بۆ تَقْتُلُونَ دەکوژن أَنبِيَاءَ پێغەمبەرانی اللَّهِ خودا مِن لە

قَبْلُ پێشدا إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە- مُّؤْمِنِينَ بڕوادار -بوون (٩١) وَلَقَدْ و بە تحقیق و دڵنیایی جَاءَكُم - مُّوسَىٰ موسا -هێنای

بِالْبَيِّنَاتِ بەڵگەدیارو ئاشكرایەكان ثُمَّ پاشان اتَّخَذْتُمُ - الْعِجْلَ گۆلكەكەتان -بۆخۆتان دیاریكرد (پەرستتان) مِن لە بَعْدِهِ دوای ئەو

وَأَنتُمْ لەكاتێ ئێوە ظَالِمُونَ زاڵم و ستەمكار بوون (٩٢) وَإِذْ و كاتێ أَخَذْنَا وەرمانگرت مِيثَاقَكُمْ بەڵێن و پەیمانتان

وَرَفَعْنَا و بەرزمانكردەوە فَوْقَكُمُ لەژوور سەرتان الطُّورَ (كێوی) طور خُذُوا وەرگرن مَا هەرچی آتَيْنَاكُم بۆمان هێناون

بِقُوَّةٍ بەتوندی و بەهێزەوە وَاسْمَعُوا و گوێگر بن قَالُوا گوتیان سَمِعْنَا بیستمان وَعَصَيْنَا و یاخی بوین وَأُشْرِبُوا وئاوێتەبوە فِي ناو

قُلُوبِهِمُ دڵەكانیان الْعِجْلَ گۆلكەكە بِكُفْرِهِمْ ۚ بەكوفریان قُلْ بڵێ بِئْسَمَا خراپترین شتە يَأْمُرُكُم فەرمانتان بِهِ پێ دەكات

إِيمَانُكُمْ ئیمانەكەتان إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە- مُّؤْمِنِينَ ئیماندار(-بوون) (٩٣) قُلْ بڵێ إِن ئەگەر كَانَتْ - لَكُمُ بۆئێوە -بێت

الدَّارُ ماڵی الْآخِرَةُ دوایی عِندَ لای اللَّهِ خودا خَالِصَةً بەتەنهایی وبەتایبەت مِّن دُونِ بێجگە لە النَّاسِ خەڵك

فَتَمَنَّوُا دەی ئاواتەخواز بن بۆ الْمَوْتَ مردن بكەن إِن ئەگەر كُنتُمْ صَادِقِينَ ڕاستگۆ بن (٩٤) وَلَن يَتَمَنَّوْهُ و ئاواتەخواز نابن

أَبَدًا هەرگیز بِمَا بەهۆی ئەوەی قَدَّمَتْ پێشوو كردوویەتی أَيْدِيهِمْ دەستەكانیان وَاللَّهُ و خوداش عَلِيمٌ زانایە

بِالظَّالِمِينَ بەزاڵم و ستەمكاران (٩٥) وَلَتَجِدَنَّهُمْ و بەدڵنیایی هەر دەیانبینی أَحْرَصَ سووترینی النَّاسِ خەڵكن عَلَىٰ لەسەر

حَيَاةٍ (هەر) ژیانێك وَمِنَ و لە الَّذِينَ ئەوانەی أَشْرَكُوا ۚ هاوەڵیان داناوە و موشریك بوون يَوَدُّ -

أَحَدُهُمْ (هەر) یەكێكیان -ئاواتەخوازە لَوْ ئەگەر بێتو يُعَمَّرُ تەمەن درێژ بێت أَلْفَ هەزار سَنَةٍ ساڵ وَمَا - هُوَ وەئەویش

بِمُزَحْزِحِهِ نايلەقێنیٖ و لایانادات مِنَ لە الْعَذَابِ عەزاب أَن کە يُعَمَّرَ تەمەندرێژ بێت وَاللَّهُ و خودا بَصِيرٌ بینەری تەواوە

بِمَا بەهەر شتێ يَعْمَلُونَ ئەوان دەیکەن (٩٦) قُلْ بلێ مَن هەرکەسێ كَانَ عَدُوًّا دوژمن -بو بێت لِّجِبْرِيلَ بۆ جبریل

فَإِنَّهُ ئەوە ئەو نَزَّلَهُ دایبەزاندوە عَلَىٰ بۆ سەر قَلْبِكَ دڵت بِإِذْنِ بەئیزنی اللَّهِ خودا مُصَدِّقًا بەڕاستدانەر لِّمَا بۆ ئەوەی

بَيْنَ يَدَيْهِ لەپێش دەستی (پێشوو) وَهُدًى و ڕێنمونی وَبُشْرَىٰ مزگێنیەکە لِلْمُؤْمِنِينَ بۆ بڕواداران (٩٧) مَن هەر کەسێک

كَانَ - عَدُوًّا دوژمن -بووە لِّلَّهِ بۆ خودا وَمَلَائِكَتِهِ و فریشتەکانی وَرُسُلِهِ و پەیامبەرانی وَجِبْرِيلَ و جبریل وَمِيكَالَ و میکال

فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا عَدُوٌّ دوژمنە لِّلْكَافِرِينَ بۆ کافران (٩٨) وَلَقَدْ بەدڵنیایی وبەتحقیق أَنزَلْنَا دامانبەزاند

إِلَيْكَ بۆت آيَاتٍ چەندین ئایەت و بەڵگەی بَيِّنَاتٍ ڕۆن و ئاشکرا وَمَا يَكْفُرُ وەبێباوەڕی و کوفر ناکات بِهَا پێی إِلَّا تەنها

الْفَاسِقُونَ فاسق و (لەدین) دەرچوەکان (نەبێت) (٩٩) أَوَ ئایا كُلَّمَا هەر جارێ عَاهَدُوا پەیمانیاندا عَهْدًا پەیمانێک

نَّبَذَهُ واز(دێنن) فَرِيقٌ کۆمەڵێک مِّنْهُم لەوان بَلْ بەڵکو أَكْثَرُهُمْ زۆربەیان لَا يُؤْمِنُونَ بڕوا ناهێنن (١٠٠) وَلَمَّا و کاتێ

جَاءَهُمْ بۆیان هات رَسُولٌ پەیامبەرێک مِّنْ لە عِندِ لای اللَّهِ خودا وە مُصَدِّقٌ بەڕاستدانەر لِّمَا بۆ ئاوەی مَعَهُمْ لایانە

نَبَذَ وازیان لێهێنا فَرِيقٌ کۆمەڵێک مِّنَ لە الَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا الْكِتَابَ کتێبیان -پێدرابوو كِتَابَ کتێبی اللَّهِ خودا

وَرَاءَ لە پشت ظُهُورِهِمْ پشتیان كَأَنَّهُمْ وەک ئەوەی ئەوان لَا يَعْلَمُونَ نەزانن (١٠١) وَاتَّبَعُوا وەکەوتنە دوای مَا ئەوەی

تَتْلُو دەیانخوێندەوە الشَّيَاطِينُ شەیتانەکان عَلَىٰ دەربارەی مُلْكِ پادشایی و دەسەڵاتداری سُلَيْمَانَ سلیمان

وَمَا كَفَرَ و کوفری نەکردوە سُلَيْمَانُ سلیمان وَلَٰكِنَّ بەڵام الشَّيَاطِينَ شەیتانەکان كَفَرُوا کوفریان کرد يُعَلِّمُونَ فێری-

النَّاسَ خەلک -دەکەن السِّحْرَ سیحر و جادوو وَمَا لەگەل ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنرا عَلَى بەسەر الْمَلَكَيْنِ دوو فریشتەکە

بِبَابِلَ لە بابل هَارُوتَ هاروت وَمَارُوتَ و ماروت وَمَايُعَلِّمَانِ وفێرناکەن مِنْ هیچ أَحَدٍ کەسێک حَتَّىٰ هەتاکو يَقُولَا نەلێن

إِنَّمَا نَحْنُ بەدڵنیایی ئێمە هەر فِتْنَةٌ فیتنەو تاقیکردنەوەین فَلَا تَكْفُرْ جا کوفر مەکە فَيَتَعَلَّمُونَ ئێتر فێردەبن مِنْهُمَا لێیان

مَا ئەو شتەی کە يُفَرِّقُونَ جیادەکەنەوە بِهِ پێی بَيْنَ نێوانی الْمَرْءِ کەس وَزَوْجِهِ هاوسەرەکەی وَمَا - هُم و ئەوان

بِضَارِّينَ -هیچ زیاندار نابن بِهِ پێی مِنْ أَحَدٍ هیچ یەکێک إِلَّا تەنها بِإِذْنِ بە مۆڵەتی اللَّهِ خودا وَيَتَعَلَّمُونَ و فێردەبن مَا ئەوەی

يَضُرُّهُمْ زیانیان لێدەدات وَلَا يَنفَعُهُمْ وسودیان پێنابەخشێ وَلَقَدْ وبەدڵنیایی عَلِمُوا زانیویانە لَمَنِ بەڕاستی ئەوەی اشْتَرَاهُ کڕیویەتی

مَالَهُ نیەتی فِي لە الْآخِرَةِ (ڕۆژی) دوایی مِنْ (هیچ) خَلَاقٍ بەشێک وَلَبِئْسَ و هەرخراپترین شتە مَا ئەوەی شَرَوْا فرۆشتیان

بِهِ پێی أَنفُسَهُمْ خودی خۆیان لَوْ ئەگەر كَانُوايَعْلَمُونَ دەیانزانی (١٠٢) وَلَوْ و ئەگەر أَنَّهُمْ ئەوان آمَنُوا بڕوایان هێنابوا

وَاتَّقَوْا و لەخودا بترسابوان و پارێزکار بوان لَمَثُوبَةٌ بەدڵنیایی هەر پاداشتێك مِّنْ لە عِندِ لایەن اللَّهِ خوداوە خَيْرٌ چاکتر بوو

لَّوْ ئەگەر كَانُوا يَعْلَمُونَ بیانزانیبوا (١٠٣) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا باوڕتان هێناوە لَاتَقُولُوا مەڵێن

رَاعِنَا راعینا وَقُولُوا بەلکو بڵێن انظُرْنَا چاوت لێمان بێت وَاسْمَعُوا وگوێبگرن وَلِلْكَافِرِينَ و بۆ کافرەکانیش هەیە عَذَابٌ عەزابێکی

أَلِيمٌ زۆر بە ئازار (١٠٤) مَّا يَوَدُّ - الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریان کردوە و بێ بڕوا بوون مِنْ لە أَهْلِ خاوەنی

الْكِتَابِ کیتاب (ە ئاسمانیەکان) وَلَا و نە الْمُشْرِكِينَ موشریك و هاوەڵ دانەرانیش -حەز ناکەن و ئاوەتەخواز نابن أَن کە

يُنَزَّلَ دابەزێنرێت عَلَيْكُم بەسەرتان مِّنْ (هیچ) خَيْرٍ خێروچاکەیەک مِّن لە رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتانەوە وَاللَّهُ و خوداش

يَخْتَصُّ تايبەتمەند دەكات بِرَحْمَتِهِ بەرەحمەتی خۆی مَن هەر کەسێک يَشَاءُ (خۆی) بیەوێت وَاللَّهُ و خوداش ذُو خاوەنی

الْفَضْلِ - الْعَظِيمِ مەزنترین -فەزڵ و بەخششە (١٠٥) مَا ئەوەی نَنسَخْ دەیسڕینەوە و لایدەبەین مِنْ (هەر چی)

آيَةٍ ئایەتێک (بێت) أَوْ یان نُنسِهَا لەبیری ببەین نَأْتِ (ئەوە) - بِخَيْرٍ چاکتر مِّنْهَا لەو -دێنین أَوْ یان مِثْلِهَا هەروەک خۆی

أَلَمْ تَعْلَمْ ئایا نەتزانیوە أَنَّ کە اللَّهَ خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێک قَدِيرٌ تەواو دەسەڵاتدارە (١٠٦)

أَلَمْ تَعْلَمْ ئایا نەتزانیوە أَنَّ کەوا اللَّهَ خودا لَهُ هەیەتی مُلْكُ خاوەنداریەتی و مولکی السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ و زەوی،

وَمَا لَكُم و ئێوە نیتانە مِّن لە دُونِ غەیری اللَّهِ خودا مِن (هیچ) وَلِيٍّ دۆستێک وَلَا نَصِيرٍ و (نە هیچ) پشتیوانێکیش

(١٠٧) أَمْ تُرِيدُونَ یان دەتانەوێت أَن کە تَسْأَلُوا پرسیار و داوا بکەن (لە) رَسُولَكُمْ پەیامبەرەکەتان كَمَا هەرچۆن

سُئِلَ داواکرا لە مُوسَىٰ موسا مِن قَبْلُ لە پێشدا وَمَن و هەرکەسێ يَتَبَدَّلِ بگۆڕێتەوە (و وەرگرێ) الْكُفْرَ کوفر و بێ بڕوایی

بِالْإِيمَانِ بە ئیمان وبڕواداری فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی و بە تەحقیق ضَلَّ وێڵی کردوە سَوَاءَ - السَّبِيلِ ڕێگا وڕێبازی -ڕاست و دروست

(١٠٨) وَدَّ - كَثِيرٌ زۆرێک مِّنْ لە أَهْلِ الْكِتَابِ ئەهلی کتێب -ئاواتەخوازی(دەکەن) لَوْ ئەگەر (پێیان بکرێت)

يَرُدُّونَكُم بتانگێڕنەوە - مِّن لە بَعْدِ دوای إِيمَانِكُمْ ئیمان و بڕواداریتان كُفَّارًا (-وبتانکەن بە) کافرانێک حَسَدًا (بەهۆی) حەسودی

مِّنْ لە عِندِ لای أَنفُسِهِم نەفسی خۆیانەوە مِّن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی تَبَيَّنَ دەرکەوت و ڕوون بووەوە لَهُمُ بۆیان

الْحَقُّ حەق و ڕاستی، فَاعْفُوا جا ببورن و وَاصْفَحُوا و چاوپۆشی بکەن گوێ مەدەنێ حَتَّىٰ تاکوو يَأْتِيَ - اللَّهُ خودا

بِأَمْرِهِ فەرمانی خۆی -دەهێنێ إِنَّ (بەدڵنیایی) اللَّهَ خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێک قَدِيرٌ ئەوپەڕی توانا ودەسەلاتدارە

(١٠٩) وَأَقِيمُوا و بە ڕێک و پێکی ئەنجام بدەن الصَّلَاةَ نوێژان وَآتُوا و بێنن و ببەخشن الزَّكَاةَ ۚ زەکات وَمَا و هەر شتێک

تُقَدِّمُوا پێشکەش بکەن لِأَنفُسِكُم بۆ خۆتان مِّنْ لە (هەر) خَيْرٍ خێروچاکەیەک تَجِدُوهُ دەیبیننەوە عِندَ لای اللَّهِ ۗ خودا

إِنَّ (دڵنیابن) اللَّهَ خودا بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ دەیکەن بَصِيرٌ تەواو بینایە (١١٠) وَقَالُوا (هەروەها) گوتیان

لَن يَدْخُلَ هەرگیز ناچێتە الْجَنَّةَ بەهەشت إِلَّا جگە لە مَن ئەوەی كَانَ - هُودًا یەهودی و جولەکە -بووبێت أَوْ یان

نَصَارَىٰ ۗ گاور(مەسیحی) و نەصرانی -بووبێت تِلْكَ ئەوە أَمَانِيُّهُمْ ۗ خەیاڵ و ئاواتەخوازی خۆیانە قُلْ بڵێ هَاتُوا بێنن

بُرْهَانَكُمْ بەڵگە تان إِن ئەگەر كُنتُمْ ئێوە- صَادِقِينَ ڕاستگۆ -بووبن (١١١) بَلَىٰ بەڵێ مَنْ هەرکەسێ أَسْلَمَ -

وَجْهَهُ ڕووی (خۆی) -تەسلیم بکا لِلَّهِ بە خودا وَهُوَ و ئەو مُحْسِنٌ چاکەکار بێت فَلَهُ ئەوە بۆی هەیە أَجْرُهُ پاداشتی خۆی

عِندَ لای رَبِّهِ پەروەردگاری خۆی وَلَا و نیە خَوْفٌ (هیچ) ترسێک عَلَيْهِمْ لەسەریان وَلَا و نە هُمْ ئەوانیش

يَحْزَنُونَ خەم و پەژارە دایاندەگرێت (١١٢) وَقَالَتِ و - الْيَهُودُ جولەکە -گوتیان لَيْسَتِ - النَّصَارَىٰ گاور(مەسیحی)ەکان

عَلَىٰ لەسەر شَيْءٍ هیچ شتێ -نینە وَقَالَتِ و - النَّصَارَىٰ گاور(مەسیحی)ەکانیش -گوتیان لَيْسَتِ - الْيَهُودُ جولەکە عَلَىٰ لەسەر

شَيْءٍ شتێ -نینە وَهُمْ لەو کاتەی ئەوان يَتْلُونَ - الْكِتَابَ ۗ کتێب (ی ئاسمانی) -دەخوێننەوە كَذَٰلِكَ هەر ئاوا قَالَ دوان

الَّذِينَ ئەوانەی لَا يَعْلَمُونَ (هیچ) نازانن مِثْلَ وەک قَوْلِهِمْ ۚ گوفتاری ئەوان فَاللَّهُ جا هەر خودا يَحْكُمُ دادەوەری دەکا

بَيْنَهُمْ لەنێوانیان يَوْمَ ڕۆژی الْقِيَامَةِ قیامەت (هەڵسانەوە بۆ حیساب) فِيمَا لەوەی كَانُوا فِيهِ تیایدا يَخْتَلِفُونَ ناکۆکیان دەکرد

(١١٣) وَمَنْ جا کێ أَظْلَمُ ستەمکارترە مِمَّن لەوەی مَّنَعَ قەدەغەی - مَسَاجِدَ (مزگەوتەکانی) اللَّهِ خودای -کردوە أَن کە

يُذْكَرَ - فِيهَا تياييدا اسْمُهُ ناوی (خودا) -بهێنرێ و یادبکرێتەوە وَسَعَىٰ و هەوڵی داوە و کۆششی کردوە فِي لە

خَرَابِهَا ۚ تێکدان و وێرانکردنیان أُولَٰئِكَ ئەوانە مَا كَانَ - لَهُمْ بۆیان -نەبووە أَنْ کە يَدْخُلُوهَا بچنە ناوی إِلَّا مەگەر

خَائِفِينَ ۚ بە ترساوی، لَهُمْ (ئەوانە) بۆیان هەیە فِي لە الدُّنْيَا دونیادا خِزْيٌ شەرمەزاری وَلَهُمْ و بۆشیان هەیە فِي لە

الْآخِرَةِ ڕۆژی دووایی عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی عَظِيمٌ زۆر گەورە و مەزن (١١٤) وَلِلَّهِ و (هەر) هی خودایە

الْمَشْرِقُ ڕۆژهەڵات وَالْمَغْرِبُ ۚ و ڕۆژئاوا فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا جا ڕوو لە هەرکوێیەک بکەن فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ ۚ ئەوە خودا ڕووی لێیە،

إِنَّ بە دڵنیایی اللَّهَ خودا وَاسِعٌ فرەوانگیری عَلِيمٌ زانایە (١١٥) وَقَالُوا و گوتیان اتَّخَذَ - اللَّهُ خودا

وَلَدًا ۗ ڕۆڵەیەکی -داناوە بۆخۆی سُبْحَانَهُ پاکی و پیرۆزی بۆی بَلْ بەڵکوو لَهُ هی ئەوە مَا هەرچی فِي لەناو السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان

وَالْأَرْضِ و زەوی دایە كُلٌّ گشتی لَهُ هەر بۆ ئەو قَانِتُونَ ملکەچ و فەرمانبەردارن (١١٦) بَدِيعُ بەدیهێنەری

السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ و زەوی وَإِذَا و ئەگەر قَضَىٰ (خودا) بڕاندیەوە أَمْرًا هەرکار و فەرمانێک (کەبیەوێت)

فَإِنَّمَا ئەوە هەر ئەوەندە يَقُولُ بڵێت لَهُ پێی كُنْ ببە فَيَكُونُ یەکسەر دەبێت (١١٧) وَقَالَ - الَّذِينَ و ئەوانەی

لَا يَعْلَمُونَ نازانن -گوتیان لَوْلَا بۆ - يُكَلِّمُنَا گفتوگۆمان لەگەڵ -ناکات اللَّهُ خودا أَوْ یان (بۆ) تَأْتِينَا بۆمان نایێت

آيَةٌ ۗ نیشانەیەکی گەورە و موعجیزەیەک كَذَٰلِكَ ئاوایان قَالَ گوت الَّذِينَ ئەوانەی مِنْ لە قَبْلِهِمْ پێش وان بوون مِثْلَ هەروەک

قَوْلِهِمْ ۘ گوفتاری ئەوان، تَشَابَهَتْ وێکچوو بوو قُلُوبُهُمْ ۗ دڵەکانیان، قَدْ (بەدڵنیایی) و بە تەحقیق بَيَّنَّا ڕوونمانکردەوە

الْآيَاتِ ئایەتەکان لِقَوْمٍ بۆ قەومێک يُوقِنُونَ یەقین و دڵنیایی وەربگرن (١١٨) إِنَّا ئێمە خۆمان أَرْسَلْنَاكَ تۆمان ناردووە

بِالْحَقِّ بەحەق و ڕاستی بَشِيرًا مزگێنی بەخش وَنَذِيرًا و ترسێنەر (یت) وَلَا تُسْأَلُ و بەرپرس نیت ووپرسیارت لێناکرێ عَنْ دەربارەی

أَصْحَابِ یارانی الْجَحِيمِ دۆزەخ (١١٩) وَلَن وەهەرگیز - تَرْضَىٰ ڕازی -نابن عَنكَ لێت الْيَهُودُ جولەکەکان وَلَا ونە

النَّصَارَىٰ گاور(مەسیحی)ەکانیش حَتَّىٰ هەتاکو تَتَّبِعَ دوای - مِلَّتَهُمْ ئاینی وان (-نە) کەوی، قُلْ بڵێ إِنَّ (بەدڵنیایی)

هُدَى هیدایەت و ڕێنمووی اللَّهِ خودا هُوَ هەر ئەوە الْهُدَىٰ ڕێنمونی و هیدایەتی تەواو، وَلَئِنِ و ئەگەر اتَّبَعْتَ کەوتیە دوای

أَهْوَاءَهُم حەز وئارەزووەکانی ئەوان بَعْدَ دوای الَّذِي ئەوەی جَاءَكَ بۆت هات مِنَ لە الْعِلْمِ زانست و زانیاری(وەحی)

مَا لَكَ ئەوە - مِنَ لە اللَّهِ خودا وە مِن (هیچ) وَلِيٍّ دۆستێک وَلَا ونە (هیچ) نَصِيرٍ پشتیوانێکیشت -نابێت (١٢٠)

الَّذِينَ ئەوانەی آتَيْنَاهُمُ پێماندا‌ون الْكِتَابَ کتێب يَتْلُونَهُ دەیخوێننەوە حَقَّ - تِلَاوَتِهِ خوێندنەوەی -حەق و دروست

أُولَٰئِكَ هەر ئەوانە يُؤْمِنُونَ بڕوا دێنن بِهِ پێی، وَمَن و هەر کەسێک يَكْفُرْ کوفر بکات بِهِ پێی فَأُولَٰئِكَ هُمُ ئەوە هەر ئەوانن

الْخَاسِرُونَ خەسارەتمەندانی تەواو (١٢١) يَا ئەی بَنِي نەوەی إِسْرَائِيلَ ئیسرائیل (جولەکەکان) اذْكُرُوا یادبکەنەوە

نِعْمَتِيَ ناز و نیعمەتی من الَّتِي ئەوەی أَنْعَمْتُ بەهرەداریم کرد عَلَيْكُمْ بەسەرتان وَأَنِّي و من بەڕاستی

فَضَّلْتُكُمْ ئێوەم بەگەورەیی هەڵبژارد عَلَى بەسەر الْعَالَمِينَ هەموو جیهانیان (لەڕابردوو) (١٢٢) وَاتَّقُوا و پاێزکار بن و بترسن لە

يَوْمًا ڕۆژێک لَّا تَجْزِي - نَفْسٌ هیچ نەفسێک عَن لەجیات نَّفْسٍ هیچ نەفسێک (ی تر) -تۆڵە و پاداشتی

شَيْئًا هیچ شتێک -ناداتەوە وَلَا يُقْبَلُ و قبوڵ ناکرێت مِنْهَا لێی عَدْلٌ (هیچ) بارمەتەیەک وَلَا تَنفَعُهَا و سود نابینێ لە

شَفَاعَةٌ (هیچ) شەفاعەت و تکاکاریەک وَلَا هُمْ و نە ئەوانیش يُنصَرُونَ سەردەخرێن و پشتیوانی دەکرێن (١٢٣) وَإِذِ و کە

ابْتَلَىٰ - إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیمی -تاقیکردەوە رَبُّهُ پەروەردگاری بِكَلِمَاتٍ بە چەند وتە و فەرمایشتێک

فَأَتَمَّهُنَّ ئیتر ئەو بە تەواوی جێبەجێی کرد قَالَ (پەروەردگاری) گوتی إِنِّي بە دڵنیایی من جَاعِلُكَ - لِلنَّاسِ بۆ خەلک -تۆ دەکەم بە

إِمَامًا پێشەوایَ قَالَ (ئیبراهیم) گوتی وَمِن و لە ذُرِّيَّتِي نەوەی منیش قَالَ (خودای پەروەردیگار) گوتی لَا يَنَالُ -

عَهْدِي پەیمانی من (لە کردن بە پێشەوا) -ناگرێتەوە و نابێتە بەشی الظَّالِمِينَ ستەمکاران (١٢٤) وَإِذْ (یادی ئەوەش بکەنەوە) کاتێ

جَعَلْنَا - الْبَيْتَ ئەو ماڵە (کەعبە) مان -کردە مَثَابَةً جێگای کۆبوونەوە لِّلنَّاسِ بۆ خەڵک

وَأَمْنًا و (کردمانە شوێنێکی) هێمن و ئارام و بێ ترس وَاتَّخِذُوا (دەئێوەش، خەڵکینە) - مِن لە مَّقَامِ مەقام وشوێنی خوداپەستی

إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم مُصَلًّى شوێنێکی نوێژکردن -بۆخۆتان دیاریبکەن وَعَهِدْنَا و پەیمانمان وەرگرت إِلَىٰ لە إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم

وَإِسْمَاعِيلَ و ئیسماعیل أَن کە طَهِّرَا پاك بکەنەوە بَيْتِيَ ماڵی من (کەعبە) لِلطَّائِفِينَ بۆ ئەوانەی بەدەوری کەعبە دەخولێنەوە

وَالْعَاكِفِينَ و ئەوانەی بۆ ئیعتیکاف لەوێ دەمێننەوە وَالرُّكَّعِ وکڕنۆش بەرانی السُّجُودِ سوژدەبەر (ئەوانەی نوێژ دەکەن) (١٢٥)

وَإِذْ (یادی ئەوەش بکەنەوە) کاتێ قَالَ - إِبْرَاهِيمُ ئیبراهیم -گوتی رَبِّ پەروەردیگارە اجْعَلْ - هَٰذَا ئەوە(ئێرە) -بکە بَلَدًا شارێکی

آمِنًا ئارام و ئاسایش و بێ ترس وَارْزُقْ و ڕزق و ڕۆزی بدە أَهْلَهُ دەنیشتوانەکەی مِنَ لە الثَّمَرَاتِ بەروبومەکان مَنْ ئەو کەسەی

آمَنَ بڕوای هێناوە مِنْهُم لەوان بِاللَّهِ بە خودا وَالْيَوْمِ وڕۆژی الْآخِرِ دوایی، قَالَ (پەروەردیگار لە وەڵامدا) گوتی

وَمَن هەروەها ئەوەی كَفَرَ کوفریشی کردوە وباوەڕی نەهێناوە فَأُمَتِّعُهُ ئەوە (مۆڵەتی دەدەم ڕابوێرێ) قَلِيلًا کەمێک ثُمَّ پاشان

أَضْطَرُّهُ ناچارو پەلکێشی دەکەم إِلَىٰ بۆ عَذَابِ عەزاب و ئەشکەنجەی النَّارِ ئاگر (ی دۆزەخ) وَبِئْسَ و خراپترین

الْمَصِيرُ سەرئەنجام (١٢٦) وَإِذْ و كاتێ يَرْفَعُ - إِبْرَاهِيمُ ئیبراهیم الْقَوَاعِدَ ئەساس و بناغەکان مِنَ لە

الْبَيْتِ ماڵ (ی خودا کەعبە) -بەرزدەکاتەوە وَإِسْمَاعِيلُ لەگەڵ ئیسماعیل (دەیانگوت): رَبَّنَا پەروەردیگارە تَقَبَّلْ قبوڵ بفەرموو

مِنَّا لێمان إِنَّكَ بەڕاستی تۆ أَنتَ هەر تۆ السَّمِيعُ تەواو بیسەری الْعَلِيمُ تەواو زانای (١٢٧) رَبَّنَا پەروەردیگارە

وَاجْعَلْنَا هەردوکمان بکەیتە مُسْلِمَيْنِ بەرفەمان و ملکەچبوو لَكَ بۆ خۆت وَمِن ولە ذُرِّيَّتِنَا نەوەی ئێمەش (فەراهەم بێنە)

أُمَّةً گەل و ئوممەتێکی مُّسْلِمَةً ملکەچ لَّكَ بۆ خۆت وَأَرِنَا و نیشانمان بدە مَنَاسِكَنَا ڕێوشوێنی حەج و خوداپەرستیمان

وَتُبْ عَلَيْنَا و بەرەو پەشیمانی و تۆبەکردنمان ببە و لێمانی قبوڵ بکە إِنَّكَ أَنتَ پەروەردیگارە بەڕاستی هەر تۆی

التَّوَّابُ قبوڵکاری تۆبە وپەشیمانی الرَّحِيمُ ئەوپەڕی بەخشندەی میهرەبانی (١٢٨) رَبَّنَا پەروەردیگارە وَابْعَثْ و ڕەوان بکە

فِيهِمْ لەناویان رَسُولًا پێغەمبەرێک مِّنْهُمْ لەخۆیان يَتْلُو بخوێنێتەوە عَلَيْهِمْ - آيَاتِكَ ئایەتەکانت -بەسەریاندا

وَيُعَلِّمُهُمُ و فێریان بکات الْكِتَابَ کتێب وَالْحِكْمَةَ وحیکمەت وکاربەجێی وَيُزَكِّيهِمْ ۚ و پاکیان بکاتەوە برەویان پێبدات

إِنَّكَ أَنتَ بەڕاستی هەر تۆ الْعَزِيزُ دەسەڵاتداری الْحَكِيمُ خاوەن حیکمەت و کاربەجێی تەواوی (١٢٩) وَمَن جا کێ

يَرْغَبُ عَن حەزناکات و پشت دەکا لە مِّلَّةِ ئاینی إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم إِلَّا مەگەر مَن کەسێک سَفِهَ -

نَفْسَهُ ۚ خۆی -گێل و نەفامکردبێ وَلَقَدِ و بە تەحقیق و بەدڵنیایی اصْطَفَيْنَاهُ ئێمە ئەومان بژاردە کرد فِي لە الدُّنْيَا دونیادا

وَإِنَّهُ و بێگومان ئەو فِي لە الْآخِرَةِ (ژیانی) دواییش لَمِنَ هەر لە الصَّالِحِينَ چاکانە (١٣٠) إِذْ کاتێ قَالَ لَهُ -

رَبُّهُ پەروەردگاری -پێی گوت أَسْلِمْ تەسلیم و ملکەچ بە قَالَ گوتی أَسْلَمْتُ تەسلیم و ملکەچ بووم لِرَبِّ بۆ پەروەردگاری

الْعَالَمِينَ هەموو جیهانیان (١٣١) وَوَصَّىٰ بِهَا و وەسیەتی پێ کرد إِبْرَاهِيمُ ئیبراهیم بَنِيهِ بۆ کورەکانی وَيَعْقُوبُ و یەعقوبیش

يَا ئەی بَنِيَّ کورەکانم إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا اصْطَفَىٰ بژاردەی کردوە لَكُمُ بۆتان الدِّينَ دینی حەق (ئیسلام)

فَلَا تَمُوتُنَّ جاهەرگیز نەکەن بمرن إِلَّا مەگەر وَأَنتُم کاتێ کە ئێوە مُّسْلِمُونَ ملکەچ و موسڵمان بن (١٣٢) أَمْ یا

كُنتُمْ شُهَدَاءَ ئێوە ئامادە و شایەت بوون إِذْ کە حَضَرَ گەیشتە سەر يَعْقُوبَ یەعقوب الْمَوْتُ مەرگ إِذْ کە قَالَ -

لِبَنِيهِ بە کوڕ (و نەوە) کانی -گوتی: مَا چی تَعْبُدُونَ دەپەرستن مِن لە بَعْدِي دوای من؟ قَالُوا گوتیان نَعْبُدُ دەپەرستین

إِلَٰهَكَ خودای تۆ وَإِلَٰهَ خودای آبَائِكَ باوانت إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم وَإِسْمَاعِيلَ و ئیسماعیل وَإِسْحَاقَ و ئیسحاق إِلَٰهًا خودایەک

وَاحِدًا یەک خودا وَنَحْنُ و ئێمەش لَهُ هەر بۆ ئەو مُسْلِمُونَ ملکەچ وتەسلیمین (١٣٣) تِلْكَ ئەوە أُمَّةٌ ئومەت و گەلێک بوون

قَدْ خَلَتْ تەواو تێپەڕین، لَهَا - مَا هەرچی كَسَبَتْ کردوویانە و بەدەستیان هێناوە -بۆ خۆیانە وَلَكُم و بۆ خۆتانە مَّا ئەوەی

كَسَبْتُمْ کردووتانە و بەدەستتان هێناوە وَلَا تُسْأَلُونَ و پرسیارتان لێناکرێت عَمَّا دربارەی ئەوەی كَانُوا يَعْمَلُونَ ئەوان دەیانکرد

(١٣٤) وَقَالُوا و گوتیان كُونُوا ببنە هُودًا یەهودی (جولەکە) أَوْ یان نَصَارَىٰ گاور(مەسیحی)

تَهْتَدُوا ڕێنمونیکراو دەبن و دەکەونە سەرڕێی ڕاست قُلْ بڵێ بَلْ بەڵکو (پەیڕەودەکەین) مِلَّةَ ئاینی إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم

حَنِيفًا بەپاکی (لار لەگشت ئاینێکی تر بەرەو تاکە ئاینی حەق) وَمَا كَانَ و ئەو- مِنَ و لە الْمُشْرِكِينَ موشریك و هاوبەشدانەران -نەبووە

(١٣٥) قُولُوا بڵێن آمَنَّا بڕوامان هێنا بِاللَّهِ بە خودا وَمَا و ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْنَا بۆمان وَمَا و ئەوەی

أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَىٰ بۆ إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم وَإِسْمَاعِيلَ و ئیسماعیل وَإِسْحَاقَ و ئیسحاق وَيَعْقُوبَ و یەعقوب

وَالْأَسْبَاطِ و دوازده کوڕەکەی یەعقوب و ونەوەکانیان وَمَا و ئەوەی أُوتِيَ هاتووە بۆ مُوسَىٰ موسا وَعِيسَىٰ و عیسا وَمَا و ئەوەی

أُوتِيَ هاتووە بۆ النَّبِيُّونَ پێغەمبەران مِن لە رَّبِّهِمْ پەروەردگاریانەوە لَا نُفَرِّقُ جیاکاری ناکەین بَيْنَ نێوان أَحَدٍ هیچ یەکێک

مِّنْهُمْ لەوان وَنَحْنُ و ئێمەش لَهُ هەر بۆئەو مُسْلِمُونَ ملکەچ و لەژێر فەرمانین (١٣٦) فَإِنْ جا ئەگەر آمَنُوا بڕوایان هێنا

بِمِثْلِ بە هەمان شێوەی مَا ئەوەی آمَنتُم ئێوە بڕواتان هێناوە بِهِ پێی فَقَدِ ئەوە بەدڵنیایی اهْتَدَوا ئەوان ڕێنمونیان وەرگرتووە

وَّإِن و ئەگەر تَوَلَّوْا پشت تێبکەن (وبەمجۆرە باوەڕنەهێنن) فَإِنَّمَا هُمْ ئیتر ئەوان هەر فِي لە شِقَاقٍ دووبەرەکین

فَسَيَكْفِيكَهُمُ وئەوسا بەدڵنیایی لە وەودوا - اللَّهُ ۚ خودا -بەس دەبێ بۆ تۆ بەرامبەریان وَهُوَ و هەر ئەویش السَّمِيعُ تەواو بیسەری

الْعَلِيمُ تەواو زانایە (١٣٧) صِبْغَةَ (ئەم ئاینە) ڕەنگ و دارِشتنی اللَّهِ خودایە وَمَنْ جا کێ أَحْسَنُ چاکترە مِنَ لە اللَّهِ خودا

صِبْغَةً لە ڕەنگکردن و نەخشەسازی وَنَحْنُ و ئێمەش لَهُ هەر بۆئەو عَابِدُونَ پەرستیارین (١٣٨) قُلْ بڵێ

أَتُحَاجُّونَنَا ئایا ئێوە کێشە و دەمەقاڵە دەکەن لەگەڵ ئێمە فِي دەربارەی اللَّهِ خودا وَهُوَ لەکاتێ ئەوە رَبُّنَا پەروەردیگارمانە

وَرَبُّكُمْ وپەروەردگاری ئێوەشە وَلَنَا و هەر بۆخۆمانە أَعْمَالُنَا کاروکردەوەکانمان وَلَكُمْ وهەر بۆ خۆشتانە أَعْمَالُكُمْ کاروکردەوەکانتان

وَنَحْنُ وئێمەش لَهُ هەر بۆ وی مُخْلِصُونَ پاك و دڵسۆزین (١٣٩) أَمْ یان تَقُولُونَ دەڵێن إِنَّ (بێگومان) إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم

وَإِسْمَاعِيلَ و ئیسماعیل وَإِسْحَاقَ و ئیسحاق وَيَعْقُوبَ ویەعقوب وَالْأَسْبَاطَ و دوازده کوڕەکەی یەعقوب و ونەوەکانیان كَانُوا -

هُودًا یەهودی (جولەکە) أَوْ یان نَصَارَىٰ ۗ گاور(مەسیحی) -بوون قُلْ بڵێ أَأَنتُمْ ئایا ئێوە أَعْلَمُ زاناترن أَمِ یان اللَّهُ ۗ خودا ؟

وَمَنْ و کێ أَظْلَمُ ستەمکارترە مِمَّن لەوەی كَتَمَ شاردبێتیەوە شَهَادَةً شایەتیەک عِندَهُ لای خۆی مِنَ (کە هاتبێ) لەلایەن

اللَّهِ ۗ خوداوه وَمَا اللَّهُ و خودا - بِغَافِلٍ هەرگیز بێئاگا -نییە عَمَّا لەوەی تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن (١٤٠) تِلْكَ ئەوە

أُمَّةٌ دەستە و ئوممەتێک بوون قَدْ تازە خَلَتْ تێپەڕین (وبڕایەوە) لَهَا هەر بۆخۆیەتی مَا چی كَسَبَتْ کرد و دەستی کەوت

وَلَكُم و هەر بۆ ئێوەشە مَّا ئەوەی كَسَبْتُمْ کردتان و دەستتان کەوت وَلَا تُسْأَلُونَ و پرسیار ناکرێ لێتان عَمَّا دەربارەی ئەوەی

كَانُوا يَعْمَلُونَ ئەوان پێشان دەیانکرد (١٤١) سَيَقُولُ لەوەودوا - السُّفَهَاءُ گێل و نەفامەکان مِنَ لە النَّاسِ خەلکان -دەلێن

مَا چی وَلَّاهُمْ وەریگێڕان عَن لە قِبْلَتِهِمُ قیبلەکەیان الَّتِي ئەوەی كَانُوا - عَلَيْهَا ۚ لەسەری -بوون (ڕوویان تێدەکرد) قُل بلێ

لِّلَّهِ هەر هی خودایە الْمَشْرِقُ ڕۆژهەلات وَالْمَغْرِبُ ۚ و ڕۆژئاوا يَهْدِي - مَن ئەوەی يَشَاءُ بیەوێت -ڕێنموونی دەکات إِلَىٰ بۆ

صِرَاطٍ شارێگایێکی مُّسْتَقِيمٍ ڕاست و دروست (١٤٢) وَكَذَٰلِكَ هەروا جَعَلْنَاكُمْ ئێوەمان کردۆتە أُمَّةً ئومەت و کۆمەلێکی

وَسَطًا ناوەند لِّتَكُونُوا تاکو ببنە شُهَدَاءَ شایەت و چاودێرانێک عَلَى بەسەر النَّاسِ خەلک وَيَكُونَ - الرَّسُولُ و پێغەمبەریش

عَلَيْكُمْ بەسەرتان -ببێتە شَهِيدًا ۗ شایەت و چاودێرێ وَمَا جَعَلْنَا - الْقِبْلَةَ الَّتِي ئەو قیبلەیەی

كُنتَ عَلَيْهَا تۆ لەسەری بوویت -وامان لێنەکرد إِلَّا تەنها بۆئەوە (نەبێت) لِنَعْلَمَ تا بزانین مَن کێ يَتَّبِعُ دەکەوێتە دواى

الرَّسُولَ پێغەمبەر (جیای بکەینەوە) مِمَّن لەوەی يَنقَلِبُ وەردەگەڕێتەوە عَلَىٰ لەسەر عَقِبَيْهِ ۚ پاژنەپێکانی وَإِن هەرچەند كَانَتْ -

لَكَبِيرَةً بەڕاستی (تاقیکردنەوەیەکی) گەورە(-بوو) إِلَّا تەنها - عَلَى بۆ الَّذِينَ ئەوانە (-نەبێت) کە هَدَى -

اللَّهُ ۗ خودا -هیدایەتی دابوون وَمَا كَانَ - اللَّهُ و خودا -هەرگیز وانییە لِيُضِيعَ بەفیڕۆ بدات إِيمَانَكُمْ ۚ ئیمان و بڕواتان إِنَّ بەڕاستی

اللَّهَ خودا بِالنَّاسِ بۆ خەلک لَرَءُوفٌ هەر زۆر بەسۆزی رَّحِيمٌ میهرەبان و بەخشندەیە (١٤٣) قَدْ بەدلنیایی نَرَىٰ دەبینین

تَقَلُّبَ وەرگێڕان وئەولا ئەولا کردنی وَجْهِكَ ڕووی تۆ فِي ڕوو لە السَّمَاءِ ئاسمان

فَلَنُوَلِّيَنَّكَ جا بەدڵنیای هەر ئاڕاستەت دەگۆڕین بەرەو قِبْلَةً قیبلەیەک (ڕووگەیەک) تَرْضَاهَا ۚ پێی ڕازی بیت فَوَلِّ ئیتر ئاڕاستەی -

وَجْهَكَ ڕووت -بکە شَطْرَ بەرەو الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ (کەعبە) وَحَيْثُ مَا و لەهەرشوێنێک كُنتُمْ بووبن فَوَلُّوا ئەوە ئاڕاستەکەن

وُجُوهَكُمْ ڕووتان شَطْرَهُ ۗ بەرەو ئەوێ وَإِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا - الْكِتَابَ کتێبی (ئاسمانیان) -پێدراوە

لَيَعْلَمُونَ هەردەزانن أَنَّهُ کە ئەوە بەدڵنیایی الْحَقُّ حەق و ڕاستییە مِن لە رَّبِّهِمْ ۗ پەروەردگاریانەوە وَمَا و - اللَّهُ خودا

بِغَافِلٍ هەرگیز بێئاگا -نییە عَمَّا دەربارەی ئەوەی يَعْمَلُونَ ئەوان دەیکەن (١٤٤) وَلَئِنْ و ئەگەر أَتَيْتَ بۆ - الَّذِينَ ئەوانەی

أُوتُوا - الْكِتَابَ کتێبی (ئاسمانیان) -پێیاندراوە بِكُلِّ هەموو آيَةٍ ئایەت و بەڵگە و نیشانێک -بێنیت مَّا تَبِعُوا ناکەونە دوای

قِبْلَتَكَ ۚ قیبلەی تۆ وَمَا و نە أَنتَ تۆش بِتَابِعٍ دواکەوتەی - قِبْلَتَهُمْ ۚ قیبلەی وان -دەبیت وَمَا و نە بَعْضُهُم هەندێکیانیش

بِتَابِعٍ دواکەوتەی - قِبْلَةَ قیبلەی بَعْضٍ ۚ هەندێک (ی تر) -دەبن وَلَئِنِ و ئەگەر اتَّبَعْتَ بکەویتە دوای

أَهْوَاءَهُم حەز و ئارەزووی وان مِّن لە بَعْدِ پاش مَا ئەوەی جَاءَكَ بۆت هاتووە مِنَ لە الْعِلْمِ ۙ زانست (بە وەحی)

إِنَّكَ (بەدڵنیایی) تۆ إِذًا کە وابێت لَّمِنَ هەرلە الظَّالِمِينَ ستەمکاران یت (١٤٥) الَّذِينَ ئەوانەی آتَيْنَاهُمُ پێماندراون

الْكِتَابَ کتێب (ی ئاسمانی) يَعْرِفُونَهُ ئەو دەناسن كَمَا وەک ئەوی يَعْرِفُونَ - أَبْنَاءَهُمْ کوڕەکانیان -دەناسن وَإِنَّ و بێگومان

فَرِيقًا دەستەیەک مِّنْهُمْ لەوان لَيَكْتُمُونَ - الْحَقَّ حەق و ڕاستی -هەر دەشارنەوە وَهُمْ لەو کاتەی ئەوان يَعْلَمُونَ دەشزانن

(١٤٦) الْحَقُّ حەق و ڕاستی مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارتەوەیە فَلَا تَكُونَنَّ جاهەرگیز - مِنَ لە الْمُمْتَرِينَ گومانکاران -مەبە

(١٤٧) وَلِكُلٍّ بۆ هەر یەکێک وِجْهَةٌ ئاراستە و ڕووگەیەک (هەیە) هُوَ ئەو مُوَلِّيهَا ڕووی تێکردووە فَاسْتَبِقُوا جا پێشبڕکێ بکەن بۆ

الْخَيْرَاتِ ۚ چاکە و خێرەکان أَيْنَ مَا لە هەرکوێیەک تَكُونُوا ئێوەی لێبێت يَأْتِ بِكُمُ - اللَّهُ خودا -دەتان هێنێت جَمِيعًا ۚ گشتتان،

إِنَّ بێگومان اللَّهَ خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ قَدِيرٌ دەسەڵاتی تەواوی هەیە (١٤٨) وَمِنْ و لە

حَيْثُ هەرکوێ خَرَجْتَ دەرچوویت فَوَلِّ ئەوە ئاڕاستەبکە وَجْهَكَ ڕووی خۆت شَطْرَ بەرەو الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ (کەعبە)

وَإِنَّهُ و (بەدڵنیایی) ئەوە لَلْحَقُّ هەرحەققە مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارتەوە وَمَا وهەرگیز - اللَّهُ خوداش بِغَافِلٍ بێئاگا -نیە

عَمَّا دەربارەی ئەوەی تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن (١٤٩) وَمِنْ و لە حَيْثُ هەرکوێ خَرَجْتَ دەرچوویت فَوَلِّ ئەوە ئاڕاستەبکە

وَجْهَكَ ڕووی خۆت شَطْرَ بەرەو الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ (کەعبە) وَحَيْثُ مَا ولە هەکوێیەک كُنتُمْ بووبن فَوَلُّوا ئەوە ئاڕاستەی -

وُجُوهَكُمْ ڕووتان -بکەن شَطْرَهُ بەرەو وێ لِئَلَّا يَكُونَ تاکو نەبێت لِلنَّاسِ بۆ خەڵک عَلَيْكُمْ لەسەرتان حُجَّةٌ بەڵگە و بیانوویێک

إِلَّا جگە لە الَّذِينَ ئەوانەی ظَلَمُوا ستەمیانکردووە مِنْهُمْ لەوان فَلَا تَخْشَوْهُمْ جا لێیان مەترسن وَاخْشَوْنِي و لە من بترسن،

وَلِأُتِمَّ و تا تەواو بکەم نِعْمَتِي ناز و نیعمەتی خۆم عَلَيْكُمْ بەسەرتان وَلَعَلَّكُمْ و بەلکو تَهْتَدُونَ حەق بدۆزنەوە و پیادەی بکەن

(١٥٠) كَمَا هەروەک أَرْسَلْنَا ڕەوانمان کرد فِيكُمْ لەنێوتاندا رَسُولًا پێغەمبەرێک مِّنكُمْ لەخۆتان يَتْلُو دەخوێنێتەوە

عَلَيْكُمْ بەسەرتاندا آيَاتِنَا ئایەتەکانمان وَيُزَكِّيكُمْ و پاکتان دەکاتەوە و برەوتان پێدەدات وَيُعَلِّمُكُمُ و فێری - الْكِتَابَ کتێب (قورئان)

وَالْحِكْمَةَ وحیکمەتتان -دەکات وَيُعَلِّمُكُم و فێرتان دەکات مَّا ئەوەی لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ئێوە نەتاندەزانی (١٥١)

فَاذْكُرُونِي جا یادم بکەنەوە أَذْكُرْكُمْ یادتان دەکەمەوە وَاشْكُرُوا و سوپاسگوزاری بکەن لِي بۆم

وَلَا تَكْفُرُونِ وسپڵە مەبن و کوفری نیعمەتەکانم مەکەن (١٥٢) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هۆ ئەی ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە

اسْتَعِينُوا کۆمەک وەرگرن بِالصَّبْرِ لە ئارامگری و خۆڕاگری وَالصَّلَاةِ ۚ و لە نوێژ - إِنَّ (بەدڵنیایی) اللَّهَ خودا مَعَ لەگەڵ

الصَّابِرِينَ ئارامگران ە (١٥٣) وَلَا تَقُولُوا و مەڵێن لِمَن بەوەی يُقْتَلُ دەکوژرێت فِي لە سَبِيلِ ڕێگای اللَّهِ خودا

أَمْوَاتٌ ۚ مردوون، بَلْ بەڵکو أَحْيَاءٌ زیندوون وَلَٰكِن بەڵام لَّا تَشْعُرُونَ (ئێوە) هەست ناکەن (١٥٤)

وَلَنَبْلُوَنَّكُم (بەدڵنیایی) هەر تاقیتان دەکەینەوە بِشَيْءٍ بە شتێک مِّنَ لە الْخَوْفِ ترس وَالْجُوعِ و برسێتی وَنَقْصٍ و کەمبوون

مِّنَ لە الْأَمْوَالِ پارە و سامان وَالْأَنفُسِ و کەس (وکار) وَالثَّمَرَاتِ ۗ و بەروبووم وَبَشِّرِ و مزگێنی بەدە الصَّابِرِينَ ئارامگران

(١٥٥) الَّذِينَ ئەوانەی إِذَا کاتێ أَصَابَتْهُم توشیان دێت مُّصِيبَةٌ بەڵاو موسیبەتێک قَالُوا (دەڵێن) إِنَّا بەڕاستی ئێمە

لِلَّهِ هی خوداین وَإِنَّا و بەدڵنیاییش ئێمە إِلَيْهِ هەر بۆ ویش رَاجِعُونَ دەگەڕێینەوە (١٥٦) أُولَٰئِكَ ئەوانە عَلَيْهِمْ -

صَلَوَاتٌ چەندەها درووود و ستایشیان -لەسەر مِّن لە رَّبِّهِمْ پەروەردگاریانەوە وَرَحْمَةٌ لەگەڵ ڕەحمەتێک

وَأُولَٰئِكَ هُمُ و هەر ئەوانە الْمُهْتَدُونَ ڕێنموونیکراوی تەواون (١٥٧) إِنَّ (بەدڵنیایی) الصَّفَا سەفا وَالْمَرْوَةَ ومەڕوە مِن لە

شَعَائِرِ دروشمەکانی اللَّهِ خودا ن فَمَنْ جا هەرکەسێ حَجَّ ڕووی کردەوێ بۆ مەبەستی حەجی الْبَيْتَ ماڵ (ی خودا ، کەعبە) أَوِ یان

اعْتَمَرَ عومرەی کرد فَلَا جُنَاحَ ئەوە تاوانێک نیە عَلَيْهِ لەسەری أَن کە يَطَّوَّفَ تەواف وهاتووچۆ بکات بِهِمَا ۚ لەنێوانیان

وَمَن و هەرکەسێ تَطَوَّعَ خۆبەخشانە بکات خَيْرًا خێرو چاکە فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا شَاكِرٌ سوپاسگوزارێکی عَلِيمٌ زانایە

(١٥٨) إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەو کەسانەی يَكْتُمُونَ حەشاردەدەن ودەشارنەوە مَا ئەوی أَنزَلْنَا ئێمە دامانبەزاندووە مِنَ لە

الْبَيِّنَاتِ بەڵگە ڕۆن وئاشکراکان وَالْهُدَىٰ ورێی حەق و حەق ناسی مِن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی بَيَّنَّاهُ ڕونمانکردەوە

لِلنَّاسِ بۆ خەڵک فِي لەناو الْكِتَابِ کتێبە ئاسمانیەکان أُولَـٰئِكَ ئەوانە يَلْعَنُهُمُ - اللَّهُ خودا -نەفرەتیان لێدەکات وَيَلْعَنُهُمُ و -

اللَّاعِنُونَ هەموو نەفرەتکارانیش -نەفرەتیان لێدەکەن (١٥٩) إِلَّا جگە لە الَّذِينَ ئەوانەی تَابُوا پەشیمان بوونەوە و تەوبەیانکرد

وَأَصْلَحُوا و چاکبوونەوە و چاکیانکرد وَبَيَّنُوا و ئاشکرایانکرد و ڕوونیاکردەوە فَأُولَـٰئِكَ ئەوە - أَتُوبُ عَلَيْهِمْ تەوبە وەردەگرم -لەوان

وَأَنَا و هەر من التَّوَّابُ تەواو وەرگری تۆبە م الرَّحِيمُ تەواو بەخشندەی میهرەبان م (١٦٠) إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریانکرد وَمَاتُوا و مردن وَهُمْ لەو کاتەی ئەوان كُفَّارٌ کافر بوون أُولَـٰئِكَ ئەوە ئەوان عَلَيْهِمْ بەسەریان (دادێت)

لَعْنَةُ نەفرەتی اللَّهِ خودا وَالْمَلَائِكَةِ و فریشتەکان وَالنَّاسِ وخەڵک أَجْمَعِينَ هەرهەمووی (١٦١) خَالِدِينَ هەتاهەتاێن

فِيهَا تیاییدا لَا يُخَفَّفُ هیچ هیچ سووک ناکرێ عَنْهُمُ لەسەریان الْعَذَابُ تەواوی عەزاب وئەشکەنجە وَلَا هُمْ و نەئەوانیش

يُنظَرُونَ چاوەڕوان دەکرێن (سزایان دواناخرێت) (١٦٢) وَإِلَـٰهُكُمْ و پەرستراوتان (کە بەڕاستی خودایە) إِلَـٰهٌ خودا و پەرستراوێکە

وَاحِدٌ یەک (خودا) ، لَّا إِلَـٰهَ نییە هیچ خودا و پەرستراوێک إِلَّا جگەلە هُوَ ئەوە الرَّحْمَـٰنُ (ئەوپەڕی میهرەبانی)

الرَّحِيمُ (ئەوپەڕی بەخشندە) (١٦٣) إِنَّ بەڕاستی فِي لە خَلْقِ دروستکردنی السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ و زەوی

وَاخْتِلَافِ وجیاوزی اللَّيْلِ شەو وَالنَّهَارِ و ڕۆژ وَالْفُلْكِ الَّتِي و ئەو کەشتیانەی تَجْرِي گوزەر دەکەن و دێن و دەچن فِي لەناو

الْبَحْرِ دەریا دا بِمَا بەوشتانەی يَنفَعُ سود بە - النَّاسَ خەڵک -دەبەخشن وَمَا و ئەوەی أَنزَلَ - اللَّهُ خودا -دایبەزاندوە مِنَ لە

السَّمَاءِ ئاسماندا مِن لە مَّاءٍ ئاوێک فَأَحْيَا جا زیندووی کردەوە بِهِ بەوە الْأَرْضَ زەوی بَعْدَ پاش مَوْتِهَا مردنی

وَبَثَّ و بڵاوی کردەوە فِيهَا تێیدا مِن لە كُلِّ هەموو دَابَّةٍ ڕەوەندە و زیندەوەرێک وَتَصْرِيفِ و ئاڵ و گۆڕی الرِّيَاحِ بایەکان

وَالسَّحَابِ و هەوری الْمُسَخَّرِ ڕامکراوی بَيْنَ نێوان السَّمَاءِ ئاسمان وَالْأَرْضِ و زەوی

لَآيَاتٍ بەدڵنیایی (لەوشتانە دا) هەیە نیشانە و گەلێک بەڵگە لِّقَوْمٍ (بۆ گەل و قەومێک) يَعْقِلُونَ تێبگەن (١٦٤) وَمِنَ و لە

النَّاسِ خەڵک (هەیە) مَن کەسانێک يَتَّخِذُ بۆخۆیان دادەنێن مِن دُونِ اللَّهِ جگەلەخودا أَندَادًا هاوەڵ و هاوبەشانێک

يُحِبُّونَهُمْ خۆشیان دەوێن كَحُبِّ وەک خۆشەویستی اللَّهِ خودا وَالَّذِينَ و ئەوانەی آمَنُوا بڕوایان هێناوە أَشَدُّ بەگوڕ وبەتین ترن

حُبًّا لە خۆشەویستیان لِّلَّهِ بۆ خودا، وَلَوْ جا ئەگەر يَرَى ببینن الَّذِينَ ئەوانەی ظَلَمُوا ستەمیانکردوە إِذْ ئەو کاتەی کە

يَرَوْنَ دەبینن الْعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە أَنَّ (ئەزانن) کە الْقُوَّةَ هەرچی هێزە لِلَّهِ هی خودایە جَمِيعًا هەرهەمووی

وَأَنَّ و (دەزانن) کە بەڕاستی اللَّهَ خودا شَدِيدُ زۆر توندە الْعَذَابِ عەزابی (١٦٥) إِذْ کاتێ تَبَرَّأَ - الَّذِينَ ئەوانەی

اتُّبِعُوا (خەڵک) دوایان کەوتوون -پاکانە دەکەن و بێ بەری دەبن مِنَ لە الَّذِينَ ئەو (کەس) انەی اتَّبَعُوا دوایان کەوتوون وَرَأَوُا و -

الْعَذَابَ عەزاب -دەبینن وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ و لێیان پچڕا الْأَسْبَابُ هەموو پەیوەندی و هۆکارەکان (١٦٦) وَقَالَ -

الَّذِينَ و ئەوانەی اتَّبَعُوا بەدووکەوتبوون -گوتیان لَوْ ئەگەر بێت أَنَّ کە لَنَا ئێمە هەمان بێت كَرَّةً گەڕانەوەێ (بۆ دونیا)

فَنَتَبَرَّأَ ئەوسا پاکانەێ دەکەین و بێبەری دەبین مِنْهُمْ لەوان (ەی دوایاندەوتبووین) كَمَا هەرچۆن تَبَرَّءُوا (ئەوان) پاکانییانکرد مِنَّا لێمان

كَذَٰلِكَ ئاوا يُرِيهِمُ - اللَّهُ خودا أَعْمَالَهُمْ کار وکردەوەکانیان -نیشاندەدات حَسَرَاتٍ وەک حەسرەت و پەشیمانیەکێ زۆر

عَلَيْهِمْ بەسەریاندا وَمَا - هُم و ئەوان بِخَارِجِينَ هەرگیز دەر(-نا)چن مِنَ لە النَّارِ ئاگر (١٦٧) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی

النَّاسُ خەلکینە كُلُوا بخۆن مِمَّا لەوەی فِي لەناو الْأَرْضِ زەوی دایە حَلَالًا خواردنی ڕێپێدراوی حەڵاڵی طَيِّبًا پاك و چاك

وَلَا تَتَّبِعُوا ومەکەونە دوای خُطُوَاتِ هەنگاوەکانی الشَّيْطَانِ ۚ شەیتان إِنَّهُ بەدڵنیایی ئەو لَكُمْ بۆتان عَدُوٌّ دوژمنێکی مُبِينٌ دیارە

(١٦٨) إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ هەر تەنها فەرمانتان پێدەکات بِالسُّوءِ بە خراپە وَالْفَحْشَاءِ وتاوانی گەورەی دزێو و قێزەوەن

وَأَنْ هەروەها (فەرمانتان پێدەکات) بەوەی تَقُولُوا - عَلَى بەدەم اللَّهِ خودا وە مَا شتێک -بڵێن

لَا تَعْلَمُونَ (کە) نایزانن وزانیاریتان نیە دەربارەی (١٦٩) وَإِذَا و ئەگەر قِيلَ گوترا لَهُمُ پێیان اتَّبِعُوا بکەونە دوای مَا ئەوەی

أَنْزَلَ - اللَّهُ خودا -دایبەزاندوە قَالُوا (ئەوە) ئەوان دەڵێن بَلْ بەڵکو نَتَّبِعُ دەکەوینە دوای مَا ئەوەی أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ -

آبَاءَنَا ۗ باب و باپیرانمان -لەسەری بینیبوو و ڕاهات بووین لەگەڵی أَوَلَوْ كَانَ باشە ئەگەر وابوو آبَاؤُهُمْ باب و باپیرانیان

لَا يَعْقِلُونَ تێنەدەگەیشتن شَيْئًا لە هیچ وَلَا يَهْتَدُونَ و ڕێی حەقیان نەدەناسی؟! (١٧٠) وَمَثَلُ نمونەی الَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریان کردوە كَمَثَلِ وەک نموونەی الَّذِي ئەو (کەسە) یە کە يَنْعِقُ هاوار دەکا بِمَا بەسەر ئەو (ئاژەڵەی) ەی

لَا يَسْمَعُ نابیستێ (هیچ) إِلَّا تەنها دُعَاءً هاوارێ وَنِدَاءً ۚ و بانگێک (نەبێ) صُمٌّ کەڕن بُكْمٌ لاڵن عُمْيٌ کوێرن فَهُمْ ئیتر ئەوان

لَا يَعْقِلُونَ تێناگەن و پێناگەن (١٧١) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە كُلُوا بخۆن مِنْ لە

طَيِّبَاتِ پاك و چاکەکانی مَا ئەوشتانەی رَزَقْنَاكُمْ پێمانداون لە رزق و ڕۆزی وَاشْكُرُوا و سوپاسگوزاری بکەن لِلَّهِ بۆ خودا

إِنْ ئەگەر كُنْتُمْ إِيَّاهُ ئێوە هەر تەنها ئەو تَعْبُدُونَ دەپەرستن (١٧٢) إِنَّمَا هەر ئەوەندەی حَرَّمَ قەدەغە و حەرامکردوە

عَلَيْكُمُ لەسەرتان الْمَيْتَةَ مردار بوو وَالدَّمَ و خوێن وَلَحْمَ و گۆشتی الْخِنْزِيرِ بەراز وَمَا و ئەوەی

أُهِلَّ بِهِ (له کاتی سەربڕینەکەیدا) ناوێک بەرزکرابێتەوە وسەربڕابێ لِغَيْرِ بۆ غەیری اللَّهِ خودا فَمَنِ جا هەرکەسێ

اضْطُرَّ کەوتە تەنگانە و ناچاری غَيْرَ بَاغٍ (خۆی) داواکار نەبێ وَلَا عَادٍ و لەسنووردەرچوو (نەبێت) فَلَا إِثْمَ ئەوە تاوانێک نیە

عَلَيْهِ ۚ لەسەری، إِنَّ بێگومان اللَّهَ خودا غَفُورٌ زۆر لێبوردەی رَّحِيمٌ زۆرمیهرەبانی بەخشندەیە (١٧٣) إِنَّ بەڕاستی

الَّذِينَ ئەو (کەس) انەی يَكْتُمُونَ دەشارنەوە مَا (هەر شتێک له) ئەوەی أَنزَلَ - اللَّهُ خودا -دایبەزاندوە مِنَ لە

الْكِتَابِ کتاب (ە ئاسمانیەکان) وَيَشْتَرُونَ و - بِهِ پێی ثَمَنًا پارە ودەستکەوتێکی قَلِيلًا ۙ کەم -دەکڕن و دەستەبەر دەکەن

أُولَٰئِكَ ئەوانە مَا يَأْكُلُونَ ناخۆن و ناخەنە فِي ناو بُطُونِهِمْ سکیان إِلَّا جگەلە النَّارَ ئاگر وَلَا يُكَلِّمُهُمُ و نایاندوێنێ اللَّهُ خودا

يَوْمَ رۆژی الْقِيَامَةِ قیامەت وَلَا يُزَكِّيهِمْ وپاکیان ناکاتەوە وَلَهُمْ و بۆیان هەیە عَذَابٌ عەزابێکی أَلِيمٌ ئێجگار سەخت (١٧٤)

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ئەوانەن ئەوەی اشْتَرَوُا - الضَّلَالَةَ گومڕاییان -کڕیوە بِالْهُدَىٰ بە ڕێناسی و هیدایەت

وَالْعَذَابَ و عەزاب وئەشکەنجە (ی دۆزەخشیان کڕیوە) بِالْمَغْفِرَةِ ۚ بە لێخۆش بوون فَمَا أَصْبَرَهُمْ جا (چەندە ئارامگرن) عَلَى لەسەر

النَّارِ ئاگر !!! (١٧٥) ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّ بەهۆی ئەوەی کە اللَّهَ خودا نَزَّلَ - الْكِتَابَ کتێبی -ناردۆتەخوارەوە

بِالْحَقِّ ۗ بە حەق وڕەوایی وَإِنَّ و بەدڵنیای الَّذِينَ ئەوانەی اخْتَلَفُوا تەبا نەبوون و جیاوازی کەوتە نێوانیان فِي لە میانەی

الْكِتَابِ کتێب لَفِي بەڕاستی لەناو شِقَاقٍ ناکۆکی و ترازانێکن بَعِيدٍ زۆر دوور (١٧٦) لَّيْسَ -

الْبِرَّ چاکەی تەواو (-هەر ئەوە نییە) أَن کە تُوَلُّوا - وُجُوهَكُمْ ڕووەکانتان -ئاڕاستە بکەن قِبَلَ بەرەو الْمَشْرِقِ ڕۆژهەڵات

وَالْمَغْرِبِ و ڕۆژئاوا وَلَٰكِنَّ بەڵکو الْبِرَّ چاکەی تەواو ئەوەیە: مَنْ ئەوی آمَنَ بڕوای هێناوە بِاللَّهِ بە خودا وَالْيَوْمِ و ڕۆژی

الْآخِرِ دوایی وَالْمَلَائِكَةِ و فریشتەکان وَالْكِتَابِ و کتێب وَالنَّبِيِّينَ و پێغەمبەران وَآتَى و - الْمَالَ ماڵ و پارەی عَلَىٰ سەرەڕای

حُبِّهِ حەزلێبوونێشی -هێناوە و بەخشیویەتی بۆ ذَوِي کەسیانێک خاوەنی الْقُرْبَىٰ نزیکی و خزمایەتین وَالْيَتَامَىٰ و هەتیوان

وَالْمَسَاكِينَ و هەژاران وَابْنَ السَّبِيلِ و ڕێبواران (کە لێیان بڕاوە) وَالسَّائِلِينَ و سواڵکەران

وَفِي الرِّقَابِ و لەپێناو (ئازادکردنی) کۆت وزنجیرلەملان وَأَقَامَ و ڕێک وپێکی کردوە الصَّلَاةَ نوێژان وَآتَى و هێناویەتی و بەخشیویەتی

الزَّكَاةَ زەکات وَالْمُوفُونَ هەروەها وەفادارن بِعَهْدِهِمْ بۆ پەیمانەکانیان إِذَا کە عَاهَدُوا پەیمانیان دا بێ وَالصَّابِرِينَ و ئارامگران

فِي لە الْبَأْسَاءِ هەژاری وناخۆشیەکانی وَالضَّرَّاءِ و (ئارامگران لەسەرزەرەر و ئازارەکانی) نەخۆشی وَحِينَ و (ئارامگران) کاتی

الْبَأْسِ ۗ توندوتیژی جەنگ وشەڕ وشۆڕ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ بەڕاستی ئەوانە صَدَقُوا ڕاستگۆ بوون وَأُولَٰئِكَ هُمُ و بەڕاستی هەر ئەوانە

الْمُتَّقُونَ لەخواترسی پارێزکارن (١٧٧) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە كُتِبَ -

عَلَيْكُمُ لەسەرتان -نوسراوە (فەرز کراوە) الْقِصَاصُ حوکمی تۆڵە سەندنەوە (بە کوشتنەوە) فِي لە (مەسەلەی) الْقَتْلَى کوژراوان

الْحُرُّ ئازاد بِالْحُرِّ بە (رامبەر) ئازاد وَالْعَبْدُ و بەندە بِالْعَبْدِ بە (رامبەر) بەندە وَالْأُنثَىٰ مێ یە بِالْأُنثَىٰ ۚ بە (رامبەر) مێ یە،

فَمَنْ جا هەرکەسێ عُفِيَ - لَهُ لۆی مِنْ لە أَخِيهِ براکەیەوە -چاوپۆشی کرا لە شَيْءٌ شتێ (لەخوێنەکەی)

فَاتِّبَاعٌ ئیتر بەدوا دا چوون (با بکرێ) بِالْمَعْرُوفِ بە (ڕەفتار) چاکی وَأَدَاءٌ و بەخشین و پێدانیش (با بکرێ) إِلَيْهِ بۆی

بِإِحْسَانٍ ۗ بە چاکەکاری، ذَٰلِكَ ئەوە تَخْفِيفٌ سووک کردنێکە مِّن لە رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتانەوە

وَرَحْمَةٌ ۗ لەگەڵ بەزەیی و میهرەبانیەک فَمَنِ جا هەرکەسێ اعْتَدَىٰ سنوری بەزاند و تەعەددای کرد بَعْدَ دوای ذَٰلِكَ ئەوە (ئەوپێکهاتنە)

فَلَهُ ئیتر بۆی هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆر بە ئازار (١٧٨) وَلَكُمْ و بۆ ئێوە - فِي لە

الْقِصَاصِ حوکمی تۆڵە سەندنەوە (بە کوشتنەوە) حَيَاةٌ ژیانێ (-هەیە) يَا ئەی أُولِي خاوەنی الْأَلْبَابِ هیزر و هۆشەکان

لَعَلَّكُمْ بەڵکو تَتَّقُونَ لەخودا ترس و پارێزکاردەبن (١٧٩) كُتِبَ نوسراوە (فەرزکراوە) عَلَيْكُمْ لەسەرتان إِذَا کاتێ

حَضَرَ ئامادەی أَحَدَكُمُ یەکێکتان -بوو الْمَوْتُ مەرگ (واتە لەسەرە مەرگدا) إِن ئەگەر تَرَكَ -

خَيْرًا چاکەیێ (ماڵ و سامانێ) -بەجێی هێشت الْوَصِيَّةُ (لەسەرتان نوسراوە) وەسیەت کردن لِلْوَالِدَيْنِ لۆ دایک و باوک

وَالْأَقْرَبِينَ و نزیک نزیکان بِالْمَعْرُوفِ بە چاکی و ڕێک و پێکی حَقًّا حەقێکی چەسپاو عَلَى لەسەر الْمُتَّقِينَ لەخواترس و پارێزکاران

(١٨٠) فَمَن جا هەرکەسێ بَدَّلَهُ گۆڕانکاری تێکرد بَعْدَ دوای مَا ئەوەی سَمِعَهُ بیستی فَإِنَّمَا ئەوە - إِثْمُهُ تاوانەکەی -هەر

عَلَى لەسەر الَّذِينَ ئەوانەیە کە يُبَدِّلُونَهُ ۚ دەیگۆڕن إِنَّ (بەدڵنیایی) اللَّهَ خودا سَمِيعٌ زۆر بیسەری عَلِيمٌ زۆر زانایە (١٨١)

فَمَنْ جا هەرکەسێ خَافَ ترسا مِن لە مُّوصٍ وەسیەتکارێ جَنَفًا هەڵەکردنێ أَوْ یان إِثْمًا گوناە و مافخواردنێ

فَأَصْلَحَ جا چاککردنەوەی ئەنجامدا بَيْنَهُمْ نێوانیان فَلَا إِثْمَ ئەوە هیچ گوناە نیە عَلَيْهِ ۚ لەسەری، إِنَّ بەدڵنیایی اللَّهَ خودا

غَفُورٌ زۆر لێبوردەی رَّحِيمٌ زۆربە بەزەیی ومیهرەبانە (١٨٢) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا باوڕتان هێناوە

كُتِبَ نوسراوە و (فەرز کراوە) عَلَيْكُمُ لەسەرتان الصِّيَامُ بەرۆژوو بوون كَمَا هەر چۆن كُتِبَ نوسرا (بوو) عَلَى لەسەر

الَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوەبوون لَعَلَّكُمْ بەڵکوو تَتَّقُونَ (لەخودا) دەترسن و پارێزکاردەبن (١٨٣) أَيَّامًا ڕۆژانێ

مَّعْدُودَاتٍ ۚ (کەمی) ژمێردراو فَمَن جا هەرکەسێ كَانَ - مِنكُم لەنگۆ مَّرِيضًا نەخۆش(-بوو) أَوْ یان عَلَىٰ لەسەر

سَفَرٍ سەفەر(-بوو) فَعِدَّةٌ ئەوە ژمارەیێ مِّنْ لە أَيَّامٍ ڕۆژانی أُخَرَ ۚ دیکە (با بەڕۆژی بێت) وَعَلَى و لەسەر الَّذِينَ ئەوانەی

يُطِيقُونَهُ بەزەحمەت و بەحاڵ (یێکی زۆرناخۆش) دەیگرن فِدْيَةٌ فیدیەک (بدەن بۆ هەررۆژێ) طَعَامُ خواردنی مِسْكِينٍ هەژارێ

فَمَن جا هەرکەسێ تَطَوَّعَ لەخۆڕا - خَيْرًا خێرێ -زیاتری بەخشی فَهُوَ ئەوە خَيْرٌ چاکترە لَّهُ ۚ بۆخۆیی وَأَن و ئەوەی کە

تَصُومُوا بەڕۆژوو بن خَيْرٌ چاکترە لَّكُمْ بۆخۆتان إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ئەگەر بزانن (١٨٤) شَهْرُ مانگی رَمَضَانَ ڕەمەزان

الَّذِي ئەو (مانگەی) ەی أُنزِلَ دابەزێنراوە فِيهِ تیایدا الْقُرْآنُ قورئان هُدًى ڕێنمونی و هیدایەتە لِّلنَّاسِ بۆ خەڵک

وَبَيِّنَاتٍ لەگەڵ بەڵگەگەلێکی ئاشکرا مِّنَ لە الْهُدَىٰ هیدایەت وڕێناسی

وَالْفُرْقَانِ ۚ و لێک جیاکردنەوە (ی ڕاست لە ناڕاست و ڕەوا لە ناڕەوا) فَمَن جا هەرکەسێ شَهِدَ - مِنكُمُ لەنگۆ الشَّهْرَ ئەومانگەی -ببینی

فَلْيَصُمْهُ ئەوە با لێی بەڕۆژوو بێت وَمَن و هەرکەسێ كَانَ - مَرِيضًا نەخۆش أَوْ یان عَلَىٰ لەسەر سَفَرٍ سەفەر(-بوو)

فَعِدَّةٌ ئەوە ژمارەیێ مِّنْ لە أَيَّامٍ ڕۆژانی أُخَرَ ۗ دیکە، يُرِيدُ - اللَّهُ خودا بِكُمُ بۆ ئێوەی -دەوێت الْيُسْرَ ئاسانی وَلَا يُرِيدُ و -

بِكُمُ بۆتان الْعُسْرَ زەحمەتی -ناوێت، وَلِتُكْمِلُوا و تاکو - الْعِدَّةَ ژمارەکە -تەواوکەن وَلِتُكَبِّرُوا و تەکبیر بکەن و بە گەورە ڕاگرن -

اللَّهَ خودا عَلَىٰ لەسەر مَا ئەوەی هَدَاكُمْ ڕێنمونی کردوون و هیدایەتی داون وَلَعَلَّكُمْ و بەڵکوو تَشْكُرُونَ سوپاس گوزاری دەکەن

(١٨٥) وَإِذَا و ئەگەر سَأَلَكَ پرسیاریان لێکردی عِبَادِي بەندەکانم عَنِّي دەربارەی من فَإِنِّي ئەوە بەدڵنیایی من قَرِيبٌ نزیکم

أُجِيبُ وەڵام دەدەمەوە دَعْوَةَ هاوار و نزای الدَّاعِ نزاکار إِذَا کە دَعَانِ لێم بپاڕێتەوە فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي جا با بۆم بەدەم بانگاواز بێن

وَلْيُؤْمِنُوا و با بروا بهێنن بِي پێم لَعَلَّهُمْ بەڵکو ئەوان يَرْشُدُونَ ڕاستەرێ دەبن (١٨٦) أُحِلَّ حەڵاڵ کراوە لَكُمْ بۆتان

لَيْلَةَ شەوی الصِّيَامِ بەرۆژووبوون الرَّفَثُ ناوجێیی و تێکەڵ بوون إِلَىٰ رووله نِسَائِكُمْ ۚ خێزانەکانتان، هُنَّ ئەوان لِبَاسٌ پۆشاکێکن

لَّكُمْ بۆتان وَأَنتُمْ و ئێوەش لِبَاسٌ پۆشاکێکن لَّهُنَّ ۗ بۆیان، عَلِمَ - اللَّهُ خودا -زانی أَنَّكُمْ کە ئێوە كُنتُمْ تَخْتَانُونَ -

أَنفُسَكُمْ خۆتان -دەخەڵەتاند فَتَابَ عَلَيْكُمْ ئیتر تۆبەی وەرگرت لێتان وَعَفَا و - عَنكُمْ لێتان -خۆش بوو، فَالْآنَ جا ئێستا

بَاشِرُوهُنَّ تێکەڵ بن و بڕۆنە لایان وَابْتَغُوا و داوابکەن مَا ئەوەی كَتَبَ - اللَّهُ خودا لَكُمْ ۚ بۆتان ی -نووسیوە وَكُلُوا و بخۆن

وَاشْرَبُوا و بخۆنەوە حَتَّىٰ هەتا يَتَبَيَّنَ - لَكُمُ بۆتان -دەردەکەوێ و جیادەبێتەوە الْخَيْطُ داوی الْأَبْيَضُ سپی مِنَ لە

الْخَيْطِ داوی الْأَسْوَدِ ڕەش مِنَ ی الْفَجْرِ بەرەبەیان، ثُمَّ پاشان أَتِمُّوا تەواوکەن الصِّيَامَ بەرۆژوو بوون إِلَى تاکوو اللَّيْلِ ۚ شەو

وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ و تخوون (ژنان) مەکەون وَأَنتُمْ لەو کاتەی ئێوە عَاكِفُونَ ئیعتیکافتان کردوە فِي لەناو الْمَسَاجِدِ ۗ مزگەوتەکاندا،

تِلْكَ ئەوە حُدُودُ سنووری اللَّهِ خودایە فَلَا تَقْرَبُوهَا ۗ جا نزیکی مەکەون ، كَذَٰلِكَ ئاوا يُبَيِّنُ - اللَّهُ خودا -ڕۆن دەکاتەوە

آيَاتِهِ ئایەتەکانی لِلنَّاسِ بۆ خەڵک لَعَلَّهُمْ بەڵکوو يَتَّقُونَ خۆدەپارێزن (١٨٧) وَلَا تَأْكُلُوا و -

أَمْوَالَكُم ماڵ و سامانتان -مەخۆن بَيْنَكُم لەنێوخۆدا بِالْبَاطِلِ بە ناحەق وَتُدْلُوا بِهَا ورەوانی (نە) کەن إِلَى بۆ

الْحُكَّامِ کاربەدەست و حاکمەکان لِتَأْكُلُوا تاکوو بخۆن فَرِيقًا کۆمەڵێ مِّنْ لە أَمْوَالِ ماڵ و سامانی النَّاسِ خەڵک

بِالْإِثْمِ بە گوناح و تاوان وَأَنتُمْ لەو کاتەی ئێوەش تَعْلَمُونَ دەزانن (١٨٨) يَسْأَلُونَكَ پرسیارت لێدەکەن عَنِ دەربارەی

الْأَهِلَّةِ ۖ مانگەکان قُلْ بڵێ هِيَ ئەو(مانگان) ە مَوَاقِيتُ دیاریکەری کاتەکانن لِلنَّاسِ بۆ خەڵک وَالْحَجِّ ۗ و حەج، وَلَيْسَ و -

الْبِرُّ چاکە -ئەوە نییە بِأَن کە تَأْتُوا بێنە الْبُيُوتَ ماڵەکان مِن لە ظُهُورِهَا دواوەیان وَلَٰكِنَّ بەڵام الْبِرَّ چاکە (ئەوەیە)

مَنِ کەسێ اتَّقَىٰ پارێزکاری بکا وَأْتُوا و برۆنە الْبُيُوتَ ماڵەکان مِنْ لە أَبْوَابِهَا ۚ دەرگاکانیان وَاتَّقُوا و پارێزکاری بکەن و بترسن لە

اللَّهَ خودا لَعَلَّكُمْ بەڵکوو تُفْلِحُونَ سەرکەوتوو و سەرفراز دەبن (١٨٩) وَقَاتِلُوا و بجەنگن - فِي لە سَبِيلِ ڕێی

اللَّهِ خودا -بەرامبەر الَّذِينَ ئەوانەی يُقَاتِلُونَكُمْ دژتان دەجەنگن وَلَا تَعْتَدُوا ۚ و دەستدرێژی و تەعەددا مەکەن إِنَّ -

اللَّهَ خودا (-بەڕاستی) لَا يُحِبُّ - الْمُعْتَدِينَ دەستدرێژکاران ی -خۆش ناوێت (١٩٠) وَاقْتُلُوهُمْ و بیانکوژن حَيْثُ لەهەرکوێ

ثَقِفْتُمُوهُمْ ئەوانتان دەستکەوت وَأَخْرِجُوهُم و دەربەدەریان بکەن مِّنْ لەو حَيْثُ شوێنەی أَخْرَجُوكُمْ ۚ ئێوەیان وەدەرنا

وَالْفِتْنَةُ و فیتنەی تەواو (بەڵا لە دین) أَشَدُّ زۆر خراپترە مِنَ لە الْقَتْلِ ۚ کوشتن وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ و مەجەنگن دژیان عِندَ لای

الْمَسْجِدِ مزگەوتی الْحَرَامِ پیرۆزکراوی (مەککە) حَتَّىٰ هەتاکوو يُقَاتِلُوكُمْ ئەوان نەجەنگن دژتان فِيهِ تیایدا فَإِن جا ئەگەر

قَاتَلُوكُمْ لەدژتان جەنگان فَاقْتُلُوهُمْ ۗ ئەوە بیانکوژن كَذَٰلِكَ ئاوایە جَزَاءُ سزای الْكَافِرِينَ کافران (١٩١) فَإِنِ جا ئەگەر

انتَهَوْا دەستیان هەڵگرت و وکۆتاییان پێهێنا فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا غَفُورٌ لێبوردەی رَّحِيمٌ میهرەبانی بەخشندەیە

(١٩٢) وَقَاتِلُوهُمْ و بجەنگن دژیان حَتَّىٰ هەتاکو لَا تَكُونَ - فِتْنَةٌ بەڵای دینی (کوفر و شیرک) -نەمێنێ وَيَكُونَ و -

الدِّينُ دین (شەرع و قانوون و ملکەچی و فەرمانڕەوایی هەمووی) لِلَّهِ هەر بۆ خودا -بێت فَإِنِ جا ئەگەر

انتَهَوْا دەستیان هەڵگرت و وکۆتاییان پێهێنا فَلَا ئەوە هیچ - عُدْوَانَ دژایەتیەک -نییە إِلَّا تەنها - عَلَى بۆ سەر

الظَّالِمِينَ ستەمکاران -نەبێ (١٩٣) الشَّهْرُ مانگی الْحَرَامُ حەرام بِالشَّهْرِ بەرامبە مانگی الْحَرَامِ حەرامە

وَالْحُرُمَاتُ و شتە ڕێزلێنراو و حورمەتدارەکانیش قِصَاصٌ ۚ تۆڵەبەتۆڵەیە فَمَنِ جا هەرکەسێ اعْتَدَىٰ دەستدرێژی و تەعەددای کردە

عَلَيۡكُمۡ سەرتان فَٱعۡتَدُواْ ئەوە دەستدرێژکەنە عَلَيۡهِ سەری بِمِثۡلِ بەشێوەی مَا ئەوەی ٱعۡتَدَىٰ دەستدرێژی کردۆتە عَلَيۡكُمۡۚ سەرتان

وَٱتَّقُواْ و خۆبپارێزن و بترسن لە ٱللَّهَ خودا وَٱعۡلَمُوٓاْ و بشزانن أَنَّ کە - ٱللَّهَ خودا -بەدڵنیایی مَعَ لەگەڵ

ٱلۡمُتَّقِينَ خۆپارێز و لەخودا ترسان ە (١٩٤) وَأَنفِقُواْ و ماڵ و سامان خەرج بکەن فِي لە سَبِيلِ پێناوی ٱللَّهِ خودا

وَلَا تُلۡقُواْ و - بِأَيۡدِيكُمۡ دەستی خۆتان -فڕێ مەدەن (و خۆ مەخەن) ە إِلَى ناو ٱلتَّهۡلُكَةِۛ تیاچوون وَأَحۡسِنُوٓاْۛ و چاکە بکەن،

إِنَّ بەڕاستی ٱللَّهَ خودا يُحِبُّ - ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارن ی -خۆشدەوێت (١٩٥) وَأَتِمُّواْ و - ٱلۡحَجَّ حەج

وَٱلۡعُمۡرَةَ و عومرە -تەواوبکەن لِلَّهِۚ بۆ خودا فَإِنۡ جا ئەگەر أُحۡصِرۡتُمۡ ڕێگەنەدران (و پێتان نەکرا) فَمَا ئەوە شتێ

ٱسۡتَيۡسَرَ ئاسان و لەتوانادابێت مِنَ لە ٱلۡهَدۡيِۖ قوربانی (سەربڕن وەک هەدیی) وَلَا تَحۡلِقُواْ و -

رُءُوسَكُمۡ سەرەکانتان -مەتاشن (و ئیحرام مەشکێنن) حَتَّىٰ هەتاکوو يَبۡلُغَ - ٱلۡهَدۡيُ قوربانییەکە -دەگاتە مَحِلَّهُۥۚ جێی خۆی،

فَمَن جا هەرکەسێ كَانَ - مِنكُم لەنگۆ مَّرِيضًا نەخۆش(-بوو) أَوۡ یان بِهِۦٓ أَذٗى شتێکی هەبوو - مِّن لە

رَّأۡسِهِۦ سەری -ئازاری بدات فَفِدۡيَةٞ ئەوە فیدیە بکا مِّن لە صِيَامٍ بەڕۆژوو بونێ أَوۡ یان صَدَقَةٍ خێرو صەدەقەیێ أَوۡ یان

نُسُكٖۚ قوربانیێک فَإِذَآ جا ئەگەر أَمِنتُمۡ بێ ترس و ئاسایی بوون فَمَن ئەوە هەرکەسێ تَمَتَّعَ تەمەتوع بکا و ڕابوێرێ بِٱلۡعُمۡرَةِ بە عومرە

إِلَى هەتا ٱلۡحَجِّ حەج فَمَا ئەوە (با سەببڕێ) هەر شتێک ٱسۡتَيۡسَرَ ئاسان بوو مِنَ لە ٱلۡهَدۡيِۚ ماڵات و قوربانی فَمَن و هەرکەسێ

لَّمۡ يَجِدۡ نەیبوو فَصِيَامُ ئەوە (لەسەریەتی) بەڕۆژوو بوونی ثَلَٰثَةِ سێ أَيَّامٖ ڕۆژان فِي لە ٱلۡحَجِّ حەج وَسَبۡعَةٍ و حەوتیش

إِذَا کاتێ کە رَجَعۡتُمۡۗ گەڕانەوە ، تِلۡكَ ئەوە عَشَرَةٞ دەی كَامِلَةٞۗ تەواو ذَٰلِكَ ئەوەش لِمَن بۆکەسێکە لَّمۡ يَكُنۡ -

أَهْلُهُ كەس و کاری حَاضِرِي ئامادەی (و خەڵکی) الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ مزگەوتی حەرام (مەککە) -نەبێ، وَاتَّقُوا و تەقوای -

اللَّهَ خودا -بکەن وَاعْلَمُوا و بزانن أَنَّ کەوا اللَّهَ خودا شَدِيدُ زۆر توونده و تیژه الْعِقَابِ سزای (١٩٦) الْحَجُّ حەج

أَشْهُرٌ چەند مانگێکی مَّعْلُومَاتٌ ۚ دیارو زانراوه فَمَن جاهەرکەسێ فَرَضَ خۆی خستە ژێرباری فەرزی فِيهِنَّ -

الْحَجَّ حەج (بەبەستنی ئیحرام) -تیایاندا فَلَا رَفَثَ ئەوە نییە جیماع وَلَا فُسُوقَ نییە گوناهکردن و سەرپێچی

وَلَا جِدَالَ و نییە دمەقاڵە فِي لە الْحَجِّ ۗ حەج وَمَا و ئەوەی تَفْعَلُوا دەیکەن مِنْ لە خَيْرٍ هەر خێر و چاکەیێ يَعْلَمْهُ پێیدەزانێ

اللَّهُ ۗ خودا وَتَزَوَّدُوا و زاد و توێشووی قیامەت بۆ خۆ کۆکەنەوە فَإِنَّ چونکە - خَيْرَ چاکترین الزَّادِ زاد و توێشوو -بەڕاستی

التَّقْوَىٰ ۚ لەخوا ترسان و پارێزکاری یە ، وَاتَّقُونِ و پارێزی بکەن و بترسن لێم يَا هەی أُولِي خاوەنی

الْأَلْبَابِ بیر و هۆشەکان(هۆشمەندەکان) (١٩٧) لَيْسَ - عَلَيْكُمْ لەسەرتان -نییە جُنَاحٌ (هیچ) گوناهێک أَن کە

تَبْتَغُوا بتانەوێ و (بکەونە دوای) فَضْلًا فەزڵ و بەخشیشێ مِّن لە رَّبِّكُمْ ۚ پەروەردیگارتان ، فَإِذَا جا کاتێ

أَفَضْتُم ئیفاضەتانکرد و گەڕانەوە مِّنْ لە عَرَفَاتٍ عەرەفات فَاذْكُرُوا ئەوە یادی - اللَّهَ خودا -بکەنەوە و زیکرد بکەن عِندَ لای

الْمَشْعَرِ مەشعەری الْحَرَامِ حەرام وَاذْكُرُوهُ و یادی بکەن كَمَا هەرچۆن هَدَاكُمْ ڕێنموونی کردن و هیدایەتی دان،

وَإِن كُنتُم و هەرچەندە ئێوە - مِّن لە قَبْلِهِ پێش ئەوەدا لَمِنَ بەڕاستی لە الضَّالِّينَ گومڕاو سەرلێشێواوان -بوون (١٩٨)

ثُمَّ پاشان أَفِيضُوا ئیفاضە بکەن و بگەڕێنەوە مِنْ لە حَيْثُ ئەوشوێنەی أَفَاضَ - النَّاسُ خەڵکی -لێ گەڕایەوە

وَاسْتَغْفِرُوا و داوای لێخۆشبوون بکەن لە اللَّهَ ۚ خودا إِنَّ - اللَّهَ خودا -بەڕاستی غَفُورٌ زۆر لێبوردەی

رَّحِيمٌ زۆر بەخشندەو میهرەبانە (١٩٩) فَإِذَا جا کاتێ قَضَيْتُم تەواوتانکرد مَّنَاسِكَكُمْ ڕێو شوێن و کردەوە پەرستشیەکانی حەج

فَاذْكُرُوا ئەوە یادی - اللَّهَ خودا -بکەنەوە كَذِكْرِكُمْ وەک یادکردنەوە و ناوبردنی آبَاءَكُمْ باب و باپیرانتان أَوْ بەلکوو أَشَدَّ -

ذِكْرًا یادێکی -زۆر زیاتر، فَمِنَ جا لە ناو النَّاسِ خەلکان (کەسانێ هەن) مَن ئەوەی يَقُولُ دەڵێ رَبَّنَا پەروەردیگارە

آتِنَا پێمان ببەخشە و بماندەرێ فِي لە الدُّنْيَا دوونیا وَمَا لَهُ و- فِي لە الْآخِرَةِ ڕۆژی دووایی دا مِنْ (هیچ)

خَلَاقٍ بەش و نەصیبێکی -نییە (٢٠٠) وَمِنْهُم و لەوانیش (هەیە) مَّن ئەوەی يَقُولُ دەڵێ رَبَّنَا پەروەردیگارە

آتِنَا پێمان ببەخشە فِي لە الدُّنْيَا دونیادا حَسَنَةً چاکەیێ وَفِي و لە الْآخِرَةِ ڕۆژی دواییش حَسَنَةً چاکەیێ وَقِنَا و بمانپارێزە لە

عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی النَّارِ ئاگر (٢٠١) أُولَٰئِكَ ئەوانە لَهُمْ بۆیان هەیە نَصِيبٌ بەشێ مِّمَّا لەوەی

كَسَبُوا ۚ بەدەستیان خستووە وَاللَّهُ و خودا سَرِيعُ - الْحِسَابِ حیساب و لێپرسینەوەی ی -خێرایە (٢٠٢) وَاذْكُرُوا و یادی -

اللَّهَ خودا -بکەن فِي لە أَيَّامٍ چەند ڕۆژێکی مَّعْدُودَاتٍ ۚ کەمی ژمێردراو فَمَن جا هەرکەسێ تَعَجَّلَ پەلەی کرد فِي لە

يَوْمَيْنِ دوو ڕۆژان فَلَا ئەوە - إِثْمَ هیچ گوناهێکی عَلَيْهِ لەسەر -نییە وَمَن و هەرکەسێ تَأَخَّرَ دوواکەوت فَلَا ئەوە -

إِثْمَ هیچ گوناهێکی عَلَيْهِ ۚ لەسەر -نییە لِمَنِ بۆ کەسێ اتَّقَىٰ خۆ بپارێزێ وَاتَّقُوا و خۆببپارێزن و بترسن لە اللَّهَ خودا وَاعْلَمُوا و بزانن

أَنَّكُمْ بەدڵنیایی إِلَيْهِ (هەر) بۆلای ئەو تُحْشَرُونَ کۆدەکرێنەوە و حەشر دەکرێن (٢٠٣) وَمِنَ و هەیە لە النَّاسِ خەلکان

مَن ئەوەی يُعْجِبُكَ - قَوْلُهُ قسە و گوتاری فِي لەبارەی الْحَيَاةِ ژیانی الدُّنْيَا دوونیادا -سەرسامت دەکا وَيُشْهِدُ و -

اللَّهَ خودا -دەکاتە شایەت عَلَىٰ لەسەر مَا ئەوەی فِي لە قَلْبِهِ دڵیدا هەیە وَهُوَ کەچی ئەو أَلَدُّ سەرسەختترینە (لە)

الْخِصَامِ ناتەبایی و دوژمنایەتی (٢٠٤) وَإِذَا و ئەگەر تَوَلَّىٰ پشت هەڵبکا ڕوو وەرگێڕێ سَعَىٰ هەوڵ و کۆشش دەکا فِي لە

الْأَرْضِ زەووی لِيُفْسِدَ تاکوو فەساد و خراپە بڵاوبکاتەوە فِيهَا تیایدا وَيُهْلِكَ و لەناوببات الْحَرْثَ کشتوکاڵ و وَالنَّسْلَ وەچە

وَاللَّهُ و خودا لَا يُحِبُّ حەزناکات لە الْفَسَادَ فەسادو و خراپەکاری (٢٠٥) وَإِذَا و ئەگەر قِيلَ - لَهُ پێی -گوترا

اتَّقِ خۆ بپارێزە و بترسە لە اللَّهَ خودا أَخَذَتْهُ (ئەوساکە) - الْعِزَّةُ شکۆیی بە خۆی -دەیگرێ و دەیبا بِالْإِثْمِ بۆ تاوان و گوناە

فَحَسْبُهُ ئیتر- جَهَنَّمُ دۆزەخ -بەسیەتی وَلَبِئْسَ و بەڕاستی خراپترین الْمِهَادُ (جێی) ئامادەکراوە (٢٠٦) وَمِنَ و لە ناو

النَّاسِ خەڵک (دا هەیە) مَن ئەوەی يَشْرِي - نَفْسَهُ خۆی -دەفرۆشێ ابْتِغَاءَ بەمەبەست ووەدەستهێنانی مَرْضَاتِ ڕەزامەندی

اللَّهِ خودا وَاللَّهُ و خوداش رَءُوفٌ زۆر(میهرەبانە) بِالْعِبَادِ بۆ بەندەکان (٢٠٧) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا بڕواتان هێناوە ادْخُلُوا بڕۆنە فِي ناو السِّلْمِ ملکەچی و ئیسلامەتی كَافَّةً بە گشتی وَلَا تَتَّبِعُوا و مەکەونە دوای

خُطُوَاتِ هەنگاوەکانی الشَّيْطَانِ شەیتان إِنَّهُ بەڕاستی ئەو لَكُمْ بۆ ئێوە عَدُوٌّ دوژمنێکی مُّبِينٌ دیار و ئاشکرایە (٢٠٨)

فَإِن جا ئەگەر زَلَلْتُم پێتان خلیسکا و لە حەق لاتاندا مِّن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی جَاءَتْكُمُ -

الْبَيِّنَاتُ بەڵگە و نیشانە دیارەکانتان -بۆ هات فَاعْلَمُوا ئەوە بزانن أَنَّ کە اللَّهَ خودا عَزِيزٌ دەسەڵاتداری حَكِيمٌ کاربەجێ یە

(٢٠٩) هَلْ يَنظُرُونَ ئایا چاوەڕێی چی دەکەن إِلَّا جگە لەوەی أَن کە يَأْتِيَهُمُ - اللَّهُ خودا -بۆیان بێ فِي لە

ظُلَلٍ سێبەرانێک مِّنَ لە الْغَمَامِ تەم و سوکە هەور وَالْمَلَائِكَةُ و فریشتەکان وَقُضِيَ - الْأَمْرُ و فەرمان و کارەکە -تەواو بوو

وَإِلَى و هەر بۆ لای اللَّهِ خودا تُرْجَعُ دەگێڕدرێتەوە الْأُمُورُ کار و فەرمانەکانەکان (٢١٠) سَلْ پرسیار بکە لە

بَنِي إِسْرَائِيلَ بەنی ئیسرائیل (جولەکەکان) كَمْ چەند مان آتَيْنَاهُم بۆیان هێنان مِّنْ لە آيَةٍ ئایەت و نیشانەی بَيِّنَةٍ ۗ دیار،

وَمَن و هەرکەسێ يُبَدِّلْ بگۆڕێتەوە نِعْمَةَ نیعمەتی اللَّهِ خودا مِن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی جَاءَتْهُ کە بۆی هات

فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا شَدِيدُ زۆر توندە الْعِقَابِ سزا ی (٢١١) زُيِّنَ ڕازاندراوەتەوە لِلَّذِينَ بۆ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریان کردوە و بێ بڕوان الْحَيَاةُ ژیانی الدُّنْيَا دوونیا، وَيَسْخَرُونَ و گاڵتە دەکەن مِنَ بە الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا ۘ بڕوایان هێناوە ، وَالَّذِينَ و ئەوانەی اتَّقَوْا لە خودا ترساو و پارێزکارن فَوْقَهُمْ لە سەروی ئەوانن يَوْمَ ڕۆژی الْقِيَامَةِ ۗ دووایی

وَاللَّهُ و خوداش يَرْزُقُ ڕزق دەبەخشێ بە مَن ئەوەی يَشَاءُ دەیەوێ بِغَيْرِ بە بێ حِسَابٍ هیچ حیساب وئەژماردنێک (٢١٢)

كَانَ پێشان- النَّاسُ خەڵک أُمَّةً ئوممەتێک (-بوون) وَاحِدَةً یەک فَبَعَثَ ئینجا ڕەوانی کرد اللَّهُ خودا النَّبِيِّينَ پێغەمبەران

مُبَشِّرِينَ مزگێنی بەخش وَمُنذِرِينَ و ترسێنەر بن وَأَنزَلَ و دایبەزاند و ناردی مَعَهُمُ لە گەڵیاندا الْكِتَابَ کتێب بِالْحَقِّ بە حەق

لِيَحْكُمَ تاکو دادوەری و حوکم بکات بَيْنَ لە نێوان النَّاسِ خەڵک فِيمَا لەوشتانەی اخْتَلَفُوا جیاواز و ناتەبا بوون فِيهِ ۚ تیایدا،

وَمَا اخْتَلَفَ و کەس جیاواز نەبوو فِيهِ تیایدا (لە کتێبەکە یان لە حەقەکە) إِلَّا جگە لە الَّذِينَ ئەوانەی

أُوتُوهُ (کتێب) پێیان بەخشرابوو مِن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی جَاءَتْهُمُ بۆیان هاتبوو الْبَيِّنَاتُ بەڵگە ڕۆن و ئاشکراکان

بَغْيًا بە هۆی حەسادەت و دەستدرێژی (بوو) بَيْنَهُمْ لە نێوان خۆیانەوە، فَهَدَى جا- اللَّهُ خودا الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا بڕوایان هێنابوو (۰ڕینموونی کرد) لِمَا بۆ ئەو شتەی اخْتَلَفُوا جیاواز بوون فِيهِ تیایدا مِنَ لە الْحَقِّ حەق

بِإِذْنِهِ ۗ بە ئیزنی خۆی وَاللَّهُ و خوداش يَهْدِي - مَن ئەوەی يَشَاءُ بیەوێ -ڕێنمایی دەکا و هیدایەت دەدات إِلَىٰ بۆ

صِرَاطٍ شارێگاییێکی مُّسْتَقِيمٍ ڕاست و ڕەوان (٢١٣) أَمْ یان حَسِبْتُمْ واو زانییوە أَن کە تَدْخُلُوا دەچنە ناو الْجَنَّةَ بەهەشت

وَلَمَّا يَأْتِكُم لەو کاتەی هێشتان بۆتان نەهاتوە مَّثَلُ نموونەی الَّذِينَ ئەوانەی خَلَوْا بەسەرچوون مِن لە قَبْلِكُم پێش ئێوە:

مَّسَّتْهُمُ وێیان کەوت الْبَأْسَاءُ چەشنەها نەبوونی و نەداری وَالضَّرَّاءُ و چەشنەها ئازار و نەخۆشی وَزُلْزِلُوا و ڕاهەژێندران

حَتَّىٰ هەتاکوو (گەیشتە ئەوەی) يَقُولَ - الرَّسُولُ پێغەمبەر و وَالَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕوایان هێنابوو مَعَهُ لەگەڵی دا -بڵێن

مَتَىٰ کەی دێ نَصْرُ پشتیوانی و سەرخستنی اللَّهِ خودا ؟ أَلَا دە بزانن إِنَّ کە بەڕاستی نَصْرَ سەرخستن و پشتیوانی اللَّهِ خودا

قَرِيبٌ نزیکە (زۆر نزیک) (٢١٤) يَسْأَلُونَكَ پرسیارت لێدەکەن مَاذَا چی يُنفِقُونَ ببەخشن و خەرج بکەن قُلْ بڵێ مَا هەرچی

أَنفَقْتُم بەخشیوتانە مِّنْ لە خَيْرٍ خێر و چاکەیەک فَلِلْوَالِدَيْنِ ئەوە بۆ دایک و باوکان وَالْأَقْرَبِينَ و نزیک نزیکەکان

وَالْيَتَامَىٰ وهەتیوەکان وَالْمَسَاكِينِ و دەست کورتەکان وَابْنِ السَّبِيلِ و ڕێبوارە(لێ بڕاوە) کان وَمَا تَفْعَلُوا و هەرچی بیکەن مِنْ لە

خَيْرٍ و چاکە و خێرێ فَإِنَّ ئەوە بە دڵنیایی اللَّهَ خودا - بِهِ - عَلِيمٌ زانا و ئاگادارە -پێ (٢١٥) كُتِبَ -

عَلَيْكُمُ لەسەرتان -نوسراوە و واجب کراوە الْقِتَالُ جەنگ، وَهُوَ و ئەویش كُرْهٌ حەزی لێناکەن وناخۆشیە لَّكُمْ بۆتان

وَعَسَىٰ و لەوانەیە أَن کە تَكْرَهُوا لاتان ناخۆش بێ شَيْئًا شتێ وَهُوَ و ئەویش خَيْرٌ خێروچاکتر بێت لَّكُمْ بۆتان

وَعَسَىٰ و لەوانەشە أَن کە تُحِبُّوا حەزبکەن لە شَيْئًا شتێ وَهُوَ وئەویش شَرٌّ شەڕ و خراپە بێت لَّكُمْ بۆتان، وَاللَّهُ و خوداش

يَعْلَمُ دەزانێ وَأَنتُمْ و ئێوە لَا تَعْلَمُونَ نازانن (٢١٦) يَسْأَلُونَكَ پرسیارت لێدەکەن عَنِ دەربارەی الشَّهْرِ ئەومانگەی

الْحَرَامِ حەرام و قەدەغەکراوە قِتَالٍ جەنگکردن فِيهِ تییایدا، قُلْ بڵێ قِتَالٌ جەنگ کردن فِيهِ تییایدا گەورە یە گەورەیە

وَصَدٌّ و ڕێگری یه عَن له سَبِيلِ ڕێگای اللَّهِ خودا وَكُفْرٌ و کوفرکردنه بِهِ پێی، وَالْمَسْجِدِ و مزگەوتی الْحَرَامِ حەرام

وَإِخْرَاجُ وەدەرکردنی أَهْلِهِ خەلک و دانیشتوانەکەی مِنْهُ لێی أَكْبَرُ گەورەترە عِندَ لای اللَّهِ ۚ خودا وَالْفِتْنَةُ و فیتنەی تەواویش

أَكْبَرُ گەورەترە مِنَ له الْقَتْلِ ۗ کوشتن، وَلَا يَزَالُونَ و هەر واز ناهێنن و بەردەوام يُقَاتِلُونَكُمْ لەگەڵتان دەجەنگن حَتَّىٰ هەتاکوو

يَرُدُّوكُمْ هەڵتان دەگێڕنەوە عَن له دِينِكُمْ دینەکەتان - إِنِ ئەگەر اسْتَطَاعُوا ۚ بتوانن - وَمَن و هەرکەسێ يَرْتَدِدْ هەڵگەڕێتەوە

مِنكُمْ لەنگۆ عَن له دِينِهِ ئاین و دینەکەی فَيَمُتْ ئینجا بمرێ وَهُوَ لەحاڵێ ئەو كَافِرٌ کافرێکە ، فَأُولَٰئِكَ ئەوە ئەوانە

حَبِطَتْ - أَعْمَالُهُمْ کار و کردەوەکانیان -پووچ و بەتاڵ دەبێتەوە فِي له الدُّنْيَا دوونیا وَالْآخِرَةِ و ژیانی دووای وَأُولَٰئِكَ و ئەوانە

أَصْحَابُ (خەڵک و نیشتەجێی) النَّارِ ئاگرن هُمْ ئەوان فِيهَا تییایدا خَالِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٢١٧) إِنَّ بەڕاستی

الَّذِينَ ئەونەی آمَنُوا بڕوایان هێناوە وَالَّذِينَ و ئەوانەی هَاجَرُوا کۆچیانکردوە وَجَاهَدُوا و جیهادیان کردوە فِي له سَبِيلِ ڕێگای

اللَّهِ خودا أُولَٰئِكَ ئەوانە يَرْجُونَ بەتەمای رَحْمَتَ ڕەحمەتی اللَّهِ ۚ خودان وَاللَّهُ و خوداش غَفُورٌ لێبوردەی

رَّحِيمٌ میهرەبانە و بەخشندەیە (٢١٨) يَسْأَلُونَكَ پرسیارت لێدەکەن عَنِ دەربارەی الْخَمْرِ عارەق وَالْمَيْسِرِ و قومار، قُلْ بڵێ

فِيهِمَا تیایاندایە إِثْمٌ تاوانێکی كَبِيرٌ گەورە یە گەورە وَمَنَافِعُ لەگەڵ چەندین سوود لِلنَّاسِ بۆ خەڵک وَإِثْمُهُمَا و تاوانەکەیان

أَكْبَرُ گەورەترە مِن له نَّفْعِهِمَا ۗ سوودەکانیان ، وَيَسْأَلُونَكَ و پرسیارت لێدەکەن مَاذَا چی يُنفِقُونَ بە خێر ببەخشن قُلِ بڵێ

الْعَفْوَ ۗ ئەوەی زیادەیە وَكَذَٰلِكَ و ئاوها يُبَيِّنُ - اللَّهُ خودا -ڕوون دەکاتەوە لَكُمُ بۆتان الْآيَاتِ ئایەتەکان لَعَلَّكُمْ بەڵکوو ئێوە

تَتَفَكَّرُونَ بیربکەنەوە (٢١٩) فِي له الدُّنْيَا دوونیا وَالْآخِرَةِ ۗ و ڕۆژی دووایی وَيَسْأَلُونَكَ و پرسیارت لێدەکەن عَنِ دەربارەی

الْيَتَامَىٰ هەتیوان قُلْ بڵێ إِصْلَاحٌ چاکسازی لَّهُمْ بۆیان خَيْرٌ چاکترە، وَإِن و ئەگەر تُخَالِطُوهُمْ تێکەڵ بن لەگەڵیان

فَإِخْوَانُكُمْ ۚ ئەوە ئەوان براتانن وَاللَّهُ و خودا يَعْلَمُ دەزانێ و دەناسێ(لێک جیادەکاتەوە) الْمُفْسِدَ ئەوەی خراپەکار و تێکدەرە مِنَ لە

الْمُصْلِحِ ۚ ئەوەی چاکسازە وَلَوْ و ئەگەر شَاءَ - اللَّهُ خودا -بیویستایە لَأَعْنَتَكُمْ ۚ ئەوە بەدڵنیایی لێتانی توند دەکرد إِنَّ بەڕاستی

اللَّهَ خودا عَزِيزٌ دەسەڵات داری حَكِيمٌ کاربەجێ یە (٢٢٠) وَلَا تَنكِحُوا و مەخوازن و مارە مەکەن

الْمُشْرِكَاتِ ئافرەتە هاوەڵ دانەرەکان (کافرەکان) حَتَّىٰ هەتا يُؤْمِنَّ ۚ بروا دێنن وَلَأَمَةٌ و بەڕاستی ئافرەتێکی بەندەی مُّؤْمِنَةٌ بڕوادار

خَيْرٌ چاکترە مِّن لە مُّشْرِكَةٍ یەکێکی هاوەڵدانەر وکافر وَلَوْ هەرچەند أَعْجَبَتْكُمْ ۗ سەرسامتان بکات

وَلَا تُنكِحُوا و ژن مارە مەکەن و مەدەن بە الْمُشْرِكِينَ پیاوە هاوەڵدانەر و کافرەکان حَتَّىٰ هەتاکوو يُؤْمِنُوا ۚ بروا دێنن

وَلَعَبْدٌ و بێگومان بەندەیەکی مُّؤْمِنٌ بڕوادار خَيْرٌ چاکترە مِّن لە مُّشْرِكٍ یەکێکی هاوەڵدانەری کافر وَلَوْ هەرچەند

أَعْجَبَكُمْ ۗ ئەو سەرسامتان بکات، أُولَٰئِكَ ئەوانە يَدْعُونَ (خەڵک) بانگ دەکەن إِلَى بەرەو النَّارِ ئاگر وَاللَّهُ و خودا

يَدْعُو (خەڵک) بانگ دەکا إِلَى بۆ الْجَنَّةِ بەهەشت وَالْمَغْفِرَةِ و لێخۆش بوون بِإِذْنِهِ بە ڕێگە پیدانی خۆی، وَيُبَيِّنُ -

آيَاتِهِ و ئایەتەکانی -ڕوون دەکاتەوە لِلنَّاسِ بۆ خەڵک لَعَلَّهُمْ بەڵکوو ئەوان يَتَذَكَّرُونَ یاد دەکەنەوە و پەند و ئامۆژگاری وەردەگرن

(٢٢١) وَيَسْأَلُونَكَ و پرسیارت لێ دەکەن عَنِ دەربارەی الْمَحِيضِ خوێن بینی(سووی مانگانەی) ئافرەتان قُلْ بڵێ هُوَ ئەوە

أَذًى جۆرە ئازار و برینێکە فَاعْتَزِلُوا جا خۆ دووربگرن لە النِّسَاءَ ئافرەتان فِي لە الْمَحِيضِ کات وشوێنی خوێن بینی مانگانەی ئافرەتان

وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ و نزیکیان مەکەون حَتَّىٰ هەتاکوو يَطْهُرْنَ پاکژ دەبنەوە فَإِذَا جا کە تَطَهَّرْنَ پاك بوونەوە فَأْتُوهُنَّ ئەوە بڕۆنە لایان

مِنْ لەو حَيْثُ شوێن و بەو شێوەی أَمَرَكُمُ - اللَّهُ ۚ خودا -فەرمانی پێکردوون إِنَّ بەدڵنیایی اللَّهَ خودا يُحِبُّ -

التَّوَّابِينَ تۆبەکارانی -خۆش دەوێ وَيُحِبُّ - الْمُتَطَهِّرِينَ و خۆجوان پاککەرەوانی -خۆش دەوێ (٢٢٢) نِسَاؤُكُمْ ژنەکانتان

حَرْثٌ کێڵگەن لَّكُمْ بۆئێوە فَأْتُوا جا برۆنە لای حَرْثَكُمْ کێڵگەکانتان أَنَّىٰ چۆن و لەکوێ شِئْتُمْ بتانەوێ، وَقَدِّمُوا و پێش بێخن

لِأَنفُسِكُمْ ۚ بۆ خۆتان وَاتَّقُوا و پارێزکاری بکەن و بترسن لە اللَّهَ خودا وَاعْلَمُوا و بزانن أَنَّكُم کە بەدڵنیایی ئێوە

مُّلَاقُوهُ ۗ پێی دەگەن و دەچنەوە بەردەستی وَبَشِّرِ و مزگێنیش بدە الْمُؤْمِنِينَ بڕواداران (٢٢٣) وَلَا تَجْعَلُوا و -

اللَّهَ خودا -مەکەن بە عُرْضَةً کۆسپ و ڕێگری لِّأَيْمَانِكُمْ بۆ سوێندەکانتان أَن نەکا تَبَرُّوا چاکە بکەن وَتَتَّقُوا و پارێزکار بن

وَتُصْلِحُوا و - بَيْنَ نێوان النَّاسِ ۗ خەڵک -چاك بکەن وَاللَّهُ و خودا ش سَمِيعٌ بیسەری عَلِيمٌ زانایە (٢٢٤) لَّا يُؤَاخِذُكُمُ -

اللَّهُ خودا -لێتان ناگرێ بِاللَّغْوِ بەوەی دێ بەسەرزارتان بێ مەبەست فِي لە أَيْمَانِكُمْ سوێندەکانتان وَلَٰكِن بەڵام

يُؤَاخِذُكُم لێتان دەگرێ بِمَا بەوەی كَسَبَتْ - قُلُوبُكُمْ ۗ دڵەکانتان -وەدەستیان هێناوە وَاللَّهُ و خوداش غَفُورٌ لێبووردەی

حَلِيمٌ ئارامە لە سزادان (٢٢٥) لِّلَّذِينَ بۆئەوانەی يُؤْلُونَ سوێندی نزیک نەکەوتنەوە - مِن لە نِّسَائِهِمْ ژنەکانیان -دەخۆن

تَرَبُّصُ (لەسەریانە) چاوەڕێ کردنی أَرْبَعَةِ چوار أَشْهُرٍ ۖ، مانگان فَإِن جا ئەگەر فَاءُوا گەڕانەوە (بۆ باری جاران)

فَإِنَّ ئەوە بە دڵنیایی اللَّهَ خودا غَفُورٌ لێبوردەی رَّحِيمٌ میهرەبان و بەخشندەیە (٢٢٦) وَإِنْ و ئەگەر

عَزَمُوا سوور بوون لەسەر الطَّلَاقَ طەڵاق و جیابوونەوە (لە ژنەکانیان) فَإِنَّ ئەوە بێگومان اللَّهَ خودا سَمِيعٌ بیسەری عَلِيمٌ زانایە

(٢٢٧) وَالْمُطَلَّقَاتُ و ئافرەتە طەڵاق دراوەکان يَتَرَبَّصْنَ چاوەڕوان دەکەن و دان دەنێن بِأَنفُسِهِنَّ بە نەفسی خۆیان ثَلَاثَةَ سێ

قُرُوءٍ ۚ جار پاک بوونەوە لە حەیز وَلَا يَحِلُّ و حەڵال نیە لَهُنَّ بۆیان أَن کە يَكْتُمْنَ بشارنەوە مَا ئەوەی خَلَقَ دروستی کردوە

اللَّهُ خودا فِي لەناو أَرْحَامِهِنَّ منداڵدانەکانیان إِن ئەگەر هاتوو كُنَّ (ئافرەتەکان) - يُؤْمِنَّ بڕوایان هەبێ بە بِاللَّهِ خودا

وَالْيَوْمِ و ڕۆژی الْآخِرِ ۚ دووایی، وَبُعُولَتُهُنَّ و مێردەکانیان أَحَقُّ شایستە و خاوەن حەقترن بِرَدِّهِنَّ لە گێڕانەوەیان فِي لە

ذَٰلِكَ وەدا إِنْ ئەگەر أَرَادُوا ویستیان و نیەتی إِصْلَاحًا ۚ چاکسازی و(پێکهاتنەوەیان هەبێ) وَلَهُنَّ و بۆ ئافرەتەکان هەیە(حەقێ)

مِثْلُ وەک الَّذِي ئەوەی عَلَيْهِنَّ لەسەریانە بِالْمَعْرُوفِ ۚ بە جوانی و گونجاوی وَلِلرِّجَالِ و بۆ پیاوانیش (هەیە)

عَلَيْهِنَّ لەسەر ئافرەتەکان دَرَجَةٌ ۗ پلەیەک وَاللَّهُ و خوداش عَزِيزٌ دەسەڵاتداری حَكِيمٌ کاربەجێ یە (٢٢٨) الطَّلَاقُ طەڵاق

مَرَّتَانِ دووجارە فَإِمْسَاكٌ ئینجا (لەسەرتانە) دەست پێگرتنێ بِمَعْرُوفٍ بە چاکی أَوْ یان تَسْرِيحٌ دەست لێبەردانێ بِإِحْسَانٍ ۗ بە چاکی

وَلَا يَحِلُّ وحەڵاڵ و شیاو نابێ لَكُمْ بۆتان أَن کە تَأْخُذُوا ببەن مِمَّا لەوەی آتَيْتُمُوهُنَّ پێتان داوون شَيْئًا هیچ شتێ إِلَّا مەگەر

أَن ئەوەی کە يَخَافَا هەردوکیان بترسن أَلَّا کە- يُقِيمَا ڕاگیر و پارێزراو (-نە)کەن حُدُودَ سنور ەکانی اللَّهِ خودا فَإِنْ جا ئەگەر

خِفْتُمْ ترسان أَلَّا کە- يُقِيمَا ڕاگیر (-نە)کەن حُدُودَ سنووری اللَّهِ خودا فَلَا ئەوە - جُنَاحَ هیچ گوناهێ -نییە

عَلَيْهِمَا لەسەرهەردوکییان فِيمَا لەوەی افْتَدَتْ ئافرەتەکە خۆی ڕزگاربکا بِهِ ۗ پێی تِلْكَ ئەوە حُدُودُ سنوورەکانی اللَّهِ خودایە

فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ جا مە یشکێنن وَمَن و هەرکەسێ يَتَعَدَّ تەعەدا بکاو ببەزێنێ حُدُودَ سنووری اللَّهِ خودا

فَأُولَٰئِكَ هُمُ ئەوە بەڕاستی ئەوانە الظَّالِمُونَ ستەمکارنی تەواون (٢٢٩) فَإِن جا ئەگەر طَلَّقَهَا طەڵاقی دا فَلَا ئەوە -

تَحِلُّ حەڵاڵ -نابێ لَهُ بۆی مِن لە بَعْدُ پاشان حَتَّىٰ هەتا تَنكِحَ شوو نەکا بە زَوْجًا مێردێکی غَيْرَهُ ۗ دیکە، فَإِن جا ئەگەر

طَلَّقَهَا (مێردەکەی دی) طەڵاق دا فَلَا ئەوە - جُنَاحَ هیچ گوناهێ -نییە عَلَيْهِمَا لەسە ریان أَن کە يَتَرَاجَعَا بگەڕێنەوە(لای یەکتری)

إِن ئەگەر هاتوو ظَنَّا وایان زانی أَن کە يُقِيمَا ڕاگیراو دەکەن حُدُودَ سنوورەکانی اللَّهِ خودا، وَتِلْكَ و ئەوەیە حُدُودُ سنوورەکانی

اللَّهِ خودا يُبَيِّنُهَا ڕوونی دەکاتەوە لِقَوْمٍ بۆ قەومێک يَعْلَمُونَ بزانن (٢٣٠) وَإِذَا و ئەگەر طَلَّقْتُمُ -

النِّسَاءَ ئافرەتەکانتان -طەڵاق دا فَبَلَغْنَ ئینجا (ئافرەتەکان) گەیشتن بە أَجَلَهُنَّ ماوەی دیاریکراوی خۆیان فَأَمْسِكُوهُنَّ ئەوە ڕایانگرن

بِمَعْرُوفٍ بە چاکێ أَوْ یان سَرِّحُوهُنَّ دەستیان لێبەردەن بِمَعْرُوفٍ ۚ بە چاکێ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ و ڕایان مەگرن

ضِرَارًا بۆ زەرەر لێدانیان لِّتَعْتَدُوا ۚ تاکوو تەئەدا و دەستدرێژی بکەن(بۆ سەر حەقی وان) وَمَن و هەرکەسێ يَفْعَلْ - ذَٰلِكَ ئاوا -بکات

فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی ظَلَمَ ستەمی کردووە لە نَفْسَهُ ۚ خۆی وَلَا تَتَّخِذُوا و - آيَاتِ ئایاتەکانی اللَّهِ خودا هُزُوًا ۚ بە گاڵتە -وەرمەگرن

وَاذْكُرُوا و یاد بکەنەوە نِعْمَتَ فەزڵ و نیعمەتی اللَّهِ خودا عَلَيْكُمْ لەسەرتان وَمَا لەگەڵ ئەوەی أَنزَلَ دایبەزاندوە

عَلَيْكُم بەسەرتان مِّنَ لە الْكِتَابِ کتێب(قورئان) وَالْحِكْمَةِ و حیکمەت (سونەتی پێغەمبەر) يَعِظُكُم ئامۆژگاریتان دەکات بِهِ ۚ پێی

وَاتَّقُوا و بترسن لە اللَّهَ خودا وَاعْلَمُوا و بزانن أَنَّ کەوا بەڕاستی اللَّهَ خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيْءٍ شتێ عَلِيمٌ زاناو ئاگادارە

(٢٣١) وَإِذَا و ئەگەر طَلَّقْتُمُ - النِّسَاءَ ئافرەتەکانتان طەڵاق دا فَبَلَغْنَ ئینجا گەیشتن بە

أَجَلَهُنَّ ماوەی دیاری کراوی خۆیان (لە عیددە) فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ ئەوە ڕێگری مەکەن أَن کە يَنكِحْنَ جووتبن لەگەڵ

أَزْوَاجَهُنَّ هاوسەرەکانیان إِذَا ئەگەر هاتوو تَرَاضَوْا ڕێککەوتن بَيْنَهُم لەنێوان خۆیان بِالْمَعْرُوفِ بە چاکی، ذَٰلِكَ ئەوەیە

يُوعَظُ ئامۆژگاری دەکرێ بِهِ پێی مَن ئەو کەسەی كَانَ - مِنكُمْ لە ئێوە يُؤْمِنُ بڕوای هێنا -بێ بِاللَّهِ بە خودا وَالْيَوْمِ و ڕۆژی

ٱلْـَٔاخِرِ دووایی، ذَٰلِكُمْ ئەوەیان أَزْكَىٰ باش و بەرەودارتر لَكُمْ - وَأَطْهَرُ و پاکترە -بۆتان وَٱللَّهُ و خودا يَعْلَمُ دەزانێ وَأَنتُمْ وئێوە

لَا تَعْلَمُونَ نازانن (٢٣٢) وَٱلْوَٰلِدَٰتُ و دایکەکان يُرْضِعْنَ شیر دەدەنە أَوْلَٰدَهُنَّ منداڵەکانیان حَوْلَيْنِ دووساڵی

كَامِلَيْنِ تەواو لِمَنْ بۆ ئەوەی أَرَادَ (بیەوێ) أَن كه يُتِمَّ - ٱلرَّضَاعَةَ ۚ شیردان -تەواو بکا وَعَلَى -

ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ و ئەو کەسەی (باوکەی) منداڵی بۆ هێنراوە -لەسەریەتی رِزْقُهُنَّ بژێویان وَكِسْوَتُهُنَّ و جل و بەرگیان بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ بە چاکی،

لَا تُكَلَّفُ تەکلیف و بارگران ناکرێ نَفْسٌ هیچ کەسێ إِلَّا جگە لەوەی وُسْعَهَا ۚ لەتوانای دایە لَا تُضَآرَّ زیاندار ناکرێ وَٰلِدَةٌۢ دایکێ

بِوَلَدِهَا بە منداڵەکەی وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ و نە ئەوباوکەی منداڵی بۆ هێنراوە بِوَلَدِهِۦ ۚ بە منداڵەکەی وَعَلَى و لە سەر -

ٱلْوَارِثِ میرات گریش -ە مِثْلُ وەک ذَٰلِكَ ئەوە فَإِنْ جا ئەگەر أَرَادَا هەردوکیان - فِصَالًا جیابوونەوەیەکیان -ویست عَن بە

تَرَاضٍ یەکتر ڕازی کردنێ مِّنْهُمَا لە نێوان خۆیان وَتَشَاوُرٍ و مشورپێکردنێ فَلَا جُنَاحَ ئەوە گوناهێ نیە عَلَيْهِمَا لەسەریان

وَإِنْ و ئەگەر أَرَدتُّمْ ویستتان أَن كه تَسْتَرْضِعُوٓا۟ شیرپێدانێ بخوازن بۆ أَوْلَٰدَكُمْ منداڵەکانتان فَلَا جُنَاحَ ئەوە گوناهێ نیە

عَلَيْكُمْ لەسەرتان إِذَا ئەگەر سَلَّمْتُم تەسلیم بکەن مَّآ ئەوەی ءَاتَيْتُم بەخشیوتانە بِٱلْمَعْرُوفِ بە چاکی

وَٱتَّقُوا۟ و پارێزکار بن و بترسن لە ٱللَّهَ خودا وَٱعْلَمُوٓا۟ و بزانن أَنَّ کەوا ٱللَّهَ خودا بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ دەیکەن بَصِيرٌ بینەرێکە

(٢٣٣) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی يُتَوَفَّوْنَ وەفات دەکەن و دەمرن مِنكُمْ لەنگۆ وَيَذَرُونَ و بەجێ دەهێلن أَزْوَٰجًا هاوسەرانێ،

يَتَرَبَّصْنَ ئەوان چاوەڕوان دەبن و دان - بِأَنفُسِهِنَّ بەنەفسی خۆیان -دەگرن أَرْبَعَةَ چوار أَشْهُرٍ مانگان وَعَشْرًا و دەیێ فَإِذَا جا کاتێ

بَلَغْنَ گەیشتنە أَجَلَهُنَّ ماوە دیاریکراوەکەیان فَلَا ئەوە نیە جُنَاحَ هیچ گوناهێ عَلَيْكُمْ لە سەرتان فِيمَا بەهۆی ئەوەی

فَعَلْنَ كردوويانه فِي به أَنفُسِهِنَّ نەفسی خۆيان بِالْمَعْرُوفِ به چاکی وشياوانه، وَاللَّهُ و خودا ش بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ دەيکەن

خَبِيرٌ زانای شارەزای تەواوە (٢٣٤) وَلَا و نييه جُنَاحَ هيچ گوناهێ عَلَيْكُمْ له سەرتان فِيمَا لەوەی

عَرَّضْتُم بِهِ به ناڕاستەوخۆ ئيشارەتان کردبێ و شتێکتان دەرخستبێ مِنْ له خِطْبَةِ خوازبێنی کردنی النِّسَاءِ ئافرەتان أَوْ يان

أَكْنَنتُمْ پەنهانتان کردبێ فِي له أَنفُسِكُمْ ۚ نەفسی خۆتان، عَلِمَ - اللَّهُ خودا -زانيويەتی أَنَّكُمْ که بەدڵنيايی ئێوه

سَتَذْكُرُونَهُنَّ دوايێ ناويان دێنن و باسيان دەکەن وَلَٰكِن (ئەوانه گوناه نينه) بەڵام لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ بەڵێن گۆڕێ مەکەن لەگەڵيان

سِرًّا به دزی إِلَّا مەگەر ئەوەی أَن که تَقُولُوا - قَوْلًا - قسەيەکی مَّعْرُوفًا ۚ شياو و گونجا -بکەن،

وَلَا تَعْزِمُوا و يەکلای مەکەنەوە و مەی بڕيننەوە عُقْدَةَ عەقد و مامەڵەی النِّكَاحِ مارەکرد ن و ژن هێنان حَتَّىٰ هەتا يَبْلُغَ -

الْكِتَابُ ئەوەی نوسراوە -دەگاتە أَجَلَهُ ۚ کاتی دياريکراوی خۆی، وَاعْلَمُوا و بشزانن أَنَّ که بەدڵنيايی اللَّهَ خودا يَعْلَمُ دەزانێ مَا چی

فِي لەناو أَنفُسِكُمْ دڵ و دەرون و نەفسی ئێوەدا هەيه فَاحْذَرُوهُ ۚ جا خۆی لێ بپارێزن وَاعْلَمُوا و بزانن أَنَّ که وا بێگومان

اللَّهَ خودا غَفُورٌ لێخۆش بووی حَلِيمٌ ئارامی لێبوردەيه (٢٣٥) لَّا جُنَاحَ هيچ تاوانێ - عَلَيْكُمْ لەسەرتان -نييه إِن ئەگەر

طَلَّقْتُمُ - النِّسَاءَ ئافرەتەکانتان -طەڵاقدا مَا مادام لَمْ تَمَسُّوهُنَّ بەريان نەکەوتبن(نەچووبنه لايان) أَوْ يان

تَفْرِضُوا (هێشتا) وەک واجب دياريتان نەکردبێ لَهُنَّ بۆيان فَرِيضَةً ۚ هيچ مارەيێ(مارەيی واجب) وَمَتِّعُوهُنَّ و سودمەنديان بکەن،

عَلَى پێويسته لەسەر الْمُوسِعِ ئەو کەسەی تواناداره و داهاتی فرەوانه قَدَرُهُ بری خۆی(که لەو بوەشێتەوە) وَعَلَى و لەسەر

الْمُقْتِرِ (ئەو کەسەش که نەبوونه) قَدَرُهُ بری خۆی(که لەو بوەشێتەوە) مَتَاعًا وەک سوود بەخشێن و ڕابوێرينێ

بِالْمَعْرُوفِ بە وەی کە چاك و شیاوە حَقًّا مافێکی جێگیرکراوە عَلَى لەسەر الْمُحْسِنِينَ چاکەکاران (٢٣٦) وَإِن و ئەگەر

طَلَّقْتُمُوهُنَّ ئافرەتەکانتان طەڵاقدا و جیابوونەوە لێیان مِن لە قَبْلِ پێش أَن ئەوەی کە تَمَسُّوهُنَّ لێیان بکەون و بچنە لایان

وَقَدْ و تازەش فَرَضْتُمْ دیاریتان کردوە - لَهُنَّ بۆیان فَرِيضَةً مارەیێ -واجب کراو، فَنِصْفُ ئەوە(لەسەرتانە بیاندەنێ) نیوەی مَا ئەوەی

فَرَضْتُمْ دیاریتانکردوە (لە مارەییەکە) إِلَّا مەگەر أَن ئەوەی کە يَعْفُونَ چاوپۆشی بکەن (و نەیانەوێ) أَوْ یان

يَعْفُوَ خۆش بێت (لە حەقی خۆی) الَّذِي ئەوەی بِيَدِهِ بەدەستیەتی عُقْدَةُ عەقد و بەڵێنی النِّكَاحِ ۚ مارەیی وَأَن و ئەوەی کە

تَعْفُوا چاوپۆشی بکەن أَقْرَبُ نزیکترە لِلتَّقْوَىٰ ۚ لە پارێزکاری و خوداترسی وَلَا تَنسَوُا و - الْفَضْلَ فەزڵ و چاکەکردن

بَيْنَكُمْ ۚ لەنێوان خۆتان -فەرامۆش مەکەن إِنَّ (بەڕاستی) اللَّهَ خودا بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ دەیکەن بَصِيرٌ زۆربینێ کە (٢٣٧)

حَافِظُوا پارێزکاری بکەن عَلَى لەسەر الصَّلَوَاتِ نوێژەکان وَالصَّلَاةِ وئەو نوێژەی الْوُسْطَىٰ کە ناوەند ترینە وَقُومُوا و ڕاوەستن

لِلَّهِ (هەر) بۆ خودا قَانِتِينَ بە ملکەچی (٢٣٨) فَإِنْ جا ئەگەر خِفْتُمْ ترسان فَرِجَالًا ئەوە (بەدەم ڕۆیشتن) أَوْ یان

رُكْبَانًا بە سواری فَإِذَا ئینجا کاتێ أَمِنتُمْ دڵنیا بوون و ترستان نەما فَاذْكُرُوا ئەوە یادی - اللَّهَ خودا -بکەنەوە كَمَا هەرچۆن

عَلَّمَكُم فێریکردوون مَّا ئەوەی لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ جاران نەتان دەزانی (٢٣٩) وَالَّذِينَ و ئەوکەسانەی

يُتَوَفَّوْنَ تەمەنیان تەواو دەبێ و دەمرن مِنكُمْ لەنگۆ وَيَذَرُونَ و - أَزْوَاجًا هاوسەرانێ -بەجێ دەهێڵن، وَصِيَّةً وەسیەتێ (بکرێ)

لِّأَزْوَاجِهِم بۆ هاوسەرەکانیان مَّتَاعًا بۆ سوود بینین إِلَى تاکوو الْحَوْلِ سوڕانەوەی ساڵێک غَيْرَ إِخْرَاجٍ ۚ دەرنەکرێن،

فَإِنْ جا ئەگەر خَرَجْنَ ئافرەتە هاوسەرەکانیان خۆیان دەرچوون فَلَا ئەوە نییە جُنَاحَ هیچ گوناهێ عَلَيْكُمْ لەسەرتان فِي مَا لەوەی

فَعَلْنَ ئافرەتەكان - فِي أَنفُسِهِنَّ بەخۆیان -كردوە مِن لە مَّعْرُوفٍ شتێكی شیاو و گونجاو وَاللَّهُ و خوداش

عَزِيزٌ ئەوپەڕی دەسەڵات داری حَكِيمٌ ئەوپەڕی كاربەجێیە (٢٤٠) وَلِلْمُطَلَّقَاتِ و بۆ طەڵاق دراوەكانیش (دەبێ بدرێ)

مَتَاعٌ سوود و سەرمایەیێ بِالْمَعْرُوفِ بەو شێوەی كە گەنجاو و باووە حَقًّا وەک حەقێكی ڕەوا عَلَى لەسەر

الْمُتَّقِينَ ئەوانەی لەخودا دەترسن و پارێزكارن (٢٤١) كَذَٰلِكَ ئاوا يُبَيِّنُ - اللَّهُ خودا -ڕۆن دەكاتەوە لَكُمْ بۆتان

آيَاتِهِ ئایەتەكانی لَعَلَّكُمْ بەڵكوو تَعْقِلُونَ تێدەگەن و هۆشمەند دەبن (پابەند دەبن پێ) (٢٤٢) أَلَمْ تَرَ ئایا سەیرت نەكردوە

إِلَى بۆ (ڕووداوی) الَّذِينَ ئەوانەی خَرَجُوا دەرچوون مِن لە دِيَارِهِمْ وڵات و زێدی خۆیان وَهُمْ كە ئەوان أُلُوفٌ هەزاران -بوون

حَذَرَ (دەرچوون) لەترسی الْمَوْتِ مردن، فَقَالَ ئەوساكە - لَهُمُ پێیانی (-گووت) اللَّهُ خودا: مُوتُوا دەبمرن، ثُمَّ پاشان

أَحْيَاهُمْ ۚ زیندووی كردنەوە، إِنَّ (بەڕاستی) اللَّهَ خودا لَذُو هەرخاوەنی فَضْلٍ فەزڵ و چاكەیەكە عَلَى لەسەر النَّاسِ خەڵک

وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكْثَرَ زۆربەی النَّاسِ خەڵک لَا يَشْكُرُونَ سوپاس ناكەن (٢٤٣) وَقَاتِلُوا و بجەنگن و كوشتار بكەن فِي لە

سَبِيلِ ڕێگای اللَّهِ خودا وَاعْلَمُوا و بزانن أَنَّ كە بێگومان اللَّهَ خودا سَمِيعٌ ئەوپەڕی بیسەری عَلِيمٌ ئەوپەڕی زانایە (٢٤٤)

مَّن ذَا ئەوە كێ یە الَّذِي ئەوەی يُقْرِضُ ئەدات بە اللَّهَ خودا قَرْضًا قەردێكی حَسَنًا چاك،

فَيُضَاعِفَهُ ئیتر (خودا) زیادی دەكات لَهُ بۆی أَضْعَافًا بەچەندەها هەندەی كَثِيرَةً ۚ زۆر وَاللَّهُ و هەر خوداش

يَقْبِضُ تەنگ و كەم دەكا وَيَبْسُطُ و بلاو زۆر دەكات وَإِلَيْهِ و هەر بۆلای ئەویش تُرْجَعُونَ دەگێردرێنەوە (٢٤٥) أَلَمْ ئایا

تَرَ ڕانەماوی إِلَى بۆ الْمَلَإِ پیاو ماقولان و دەمراستان مِن لە بَنِي نەوی إِسْرَائِيلَ یەعقوب (جولەكەكان) مِن لە بَعْدِ دواى

مُوسَىٰٓ موسا إِذۡ كاتێ كه قَالُواْ گوتیان لِنَبِيّٖ به پێغەمبەرێک لَّهُمُ هی خۆیان ٱبۡعَثۡ بنێرە لَنَا بۆمان مَلِكٗا پاشایەک

نُّقَٰتِلۡ بجەنگین فِي له سَبِيلِ پێناو رێگای ٱللَّهِۖ خودا قَالَ ئەو گوتی هَلۡ ئایا عَسَيۡتُمۡ ناشێ إِن كه ئەگەر

كُتِبَ بنوسرێ و واجب بكرێ عَلَيۡكُمُ لەسەرتان ٱلۡقِتَالُ جەنگ أَلَّا تُقَٰتِلُواْۖ نەكا نەجەنگن قَالُواْ ئەوان گوتیان وَمَا لَنَآ جا چیمانە

أَلَّا نُقَٰتِلَ كه نەجەنگین فِي له سَبِيلِ رێگای ٱللَّهِ خودا وَقَدۡ و ئەوەتا أُخۡرِجۡنَا دەركراوین مِن له دِيَٰرِنَا زێد و خاكی خۆمان

وَأَبۡنَآئِنَاۖ و منالی خۆمان فَلَمَّا جا كاتێ كُتِبَ نوسرا عَلَيۡهِمُ لەسەریان ٱلۡقِتَالُ جەنگ تَوَلَّوۡاْ پشتیان هەڵكرد إِلَّا جگەلە

قَلِيلٗا كەمێک مِّنۡهُمۡۚ لەوان وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمُۢ زانای تەواوە بِٱلظَّٰلِمِينَ به ستەمكاران (٢٤٦) وَقَالَ و گوتی لَهُمۡ پێیان

نَبِيُّهُمۡ پێغەمبەرەكەیان إِنَّ به دڵنیایی ٱللَّهَ خودا قَدۡ ئەوەتا بَعَثَ ناردی لَكُمۡ بۆتان طَالُوتَ طالوت مَلِكٗاۚ پاشا (بێت)

قَالُوٓاْ ئەوان گوتیان أَنَّىٰ جا چۆن يَكُونُ دەبێت لَهُ بۆ ئەو ٱلۡمُلۡكُ پاشایەتی عَلَيۡنَا بەسەر ئێمە وَنَحۡنُ و ئێمە خۆمان

أَحَقُّ شایستەترین بِالْمُلْكِ به پادشایەتی مِنْهُ لەو وَلَمْ يُؤْتَ و (ئەو) پێی نەدراوە سَعَةً فرەوانی و زۆری مِّنَ له

الْمَالِۚ ماڵ و سامان ؟ قَالَ گوتی إِنَّ بەدڵنیایی اللَّهَ خودا اصْطَفَاهُ ئەوی هەڵبژاردووە و پەسندی كردوە عَلَيْكُمْ بەسەرتان

وَزَادَهُ هەروەها - بَسْطَةً فرەوانی و پانتایی -بۆ زیادكردوە فِي له الْعِلْمِ زانست وَالْجِسْمِ لاشە وَاللَّهُ و خوداش يُؤْتِي -

مُلْكَهُ پادشایەتی خۆی -دەدات به مَن ئەو كەسەی يَشَاءُۚ خۆی بیەوێت وَاللَّهُ و خودا وَاسِعٌ فرەوانگیری عَلِيمٌ زانایە

(٢٤٧) وَقَالَ و - لَهُمْ پێیانی نَبِيُّهُمْ پێغەمبەرەكەیان إِنَّ بەدڵنیایی آيَةَ نیشانەی دیاری مُلْكِهِ پادشایەتی وی ئەوەیە أَن كه

يَأْتِيَكُمُ - التَّابُوتُ سندوقەكەتان -بۆ دێت (كه) فِيهِ تیایدایە سَكِينَةٌ ئارامی و سەكینەت مِّن له رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتانەوە

وَبَقِيَّةٌ لەگەڵ پاشماوەیێ مِّمَّا لەوەێ تَرَكَ بەجێیان هێشتبوو آلُ بنەماڵەی مُوسَىٰ موسا وَآلُ و بنەماڵەی هَارُونَ هاڕون تَحْمِلُهُ -

الْمَلَائِكَةُ ۚ فریشتەکان -هەڵی دەگرن، إِنَّ بەڕاستی فِي ذَٰلِكَ لەوەدا هەیە لَآيَةً نیشانەیێ دیاری دڵنیا لَّكُمْ بۆتان إِن ئەگەر

كُنتُم ئێوە- مُّؤْمِنِينَ بڕوادار (-بوبن) (٢٤٨) فَلَمَّا جا هەرکە فَصَلَ - طَالُوتُ طاڵوت بِالْجُنُودِ سەربازەکانی -جیاکردنەوە

قَالَ گوتی إِنَّ بەدڵنیایی اللَّهَ خودا مُبْتَلِيكُم تاقیکەروەی ئێوەیە بِنَهَرٍ بە رووبارێ فَمَن جا هەرکەسێ شَرِبَ خوردییەوە مِنْهُ لێی

فَلَيْسَ مِنِّي ئەوە لە من نییە وَمَن و هەرکەسێ لَّمْ يَطْعَمْهُ دەمی لێنەدا و نەیخواەدەوە فَإِنَّهُ ئەوە بەڕاستی ئەو کەسە مِنِّي لە منە

إِلَّا مەگەر مَنِ ئەوەی اغْتَرَفَ غُرْفَةً تەنها مستێ هەڵگرێ بِيَدِهِ ۚ بەدەستی خۆی فَشَرِبُوا جا ئەوان خواردیانەوە مِنْهُ لێی

إِلَّا تەنها قَلِيلًا کەمێ مِّنْهُمْ ۚ لەوان نەبێ، فَلَمَّا جا کاتێ جَاوَزَهُ تێپەڕین (لە روبارەکە) هُوَ خۆی وَالَّذِينَ و ئەوانەی

آمَنُوا بڕوایان هێنابوو مَعَهُ لەگەڵ ئەودا قَالُوا گوتیان لَا - طَاقَةَ لَنَا ئێمە تاقەت و توانامان (-نییە) الْيَوْمَ ئیمڕۆ

بِجَالُوتَ (بەرامبەر) جالوت وَجُنُودِهِ ۚ و سەربازەکانی قَالَ - الَّذِينَ ئەوانەی يَظُنُّونَ بڕوایان وابوو أَنَّهُم کەوا بە دڵنیایی

مُّلَاقُو دەگەن بە (دیداری) اللَّهِ خودان: كَم چەندێ مِّن لە فِئَةٍ کۆمەڵێ قَلِيلَةٍ کەم غَلَبَتْ سەرکەوتوو زاڵ بوو بەسەر

فِئَةً کۆمەڵێکی كَثِيرَةً زۆر بِإِذْنِ بە ڕێپێدان و ئیزنی اللَّهِ ۗ خودا وَاللَّهُ و خوداش مَعَ لەگەڵ الصَّابِرِينَ ئارامگرانە (٢٤٩)

وَلَمَّا و کاتێ بَرَزُوا دیارکەوتن(لە گۆڕەپانی جەنگ) لِجَالُوتَ بۆ جالوت وَجُنُودِهِ و سەربازەکانی قَالُوا گوتیان رَبَّنَا پەروەردیگارە

أَفْرِغْ بڕژێنە وبەتاڵ بکە عَلَيْنَا بۆ سەرمان صَبْرًا سەبر و ئارامگرێ وَثَبِّتْ و ڕاگر و جێگیر بکە أَقْدَامَنَا قاچەکانمان

وَانصُرْنَا و سەرمان بخە عَلَى بەسەر الْقَوْمِ ئەونەتەوە و کۆمەڵەی الْكَافِرِينَ بێ بڕوا و کافرن (٢٥٠)

فَهَزَمُوهُم ئیتر سەرکەوتن بەسەریان بِإِذْنِ بە ئیزن و ڕێ پێدانی اللَّهِ خودا وَقَتَلَ و - دَاوُودُ داوود جَالُوتَ جالوتی -کوشت

وَآتَاهُ و - اللَّهُ و خودا الْمُلْكَ پادشایەتی وَالْحِكْمَةَ حیکمەت و کاربەجێی -پێ بەخشی وَعَلَّمَهُ و فێری کرد مِمَّا لەوەی

يَشَاءُ دەیەوێت، وَلَوْلَا و ئەگەر - دَفْعُ پاڵدان و بە گژ یەک دابردنی اللَّهِ خودا (-نەبێت) بۆ النَّاسَ خەڵکی بَعْضَهُم هەندێکیان

بِبَعْضٍ بە هەندێک (یتر) لَّفَسَدَتِ ئەوە بەدڵنیایی - الْأَرْضُ تەواوی زەوی -تێکدەچوو و فەساد دایدەگرت وَلَٰكِنَّ بەڵام

اللَّهَ خودا ذُو خاوەنی فَضْلٍ چاکە و فەزڵێکە (هەر خودا خۆی دەزانێ کە چۆنە) عَلَى لەسەر الْعَالَمِينَ جیهانیان (٢٥١)

تِلْكَ ئەوەیە آيَاتُ ئایەتەکانی اللَّهِ خودا نَتْلُوهَا دەیخوێنینەوە عَلَيْكَ بەسەرتان بِالْحَقِّ ۚ بە حەق

وَإِنَّكَ لَمِنَ و بەدڵنیایی و بێ هیچ گومانێ تۆ لە الْمُرْسَلِينَ پێغەمبەرانی (٢٥٢) تِلْكَ ئەو الرُّسُلُ پێغەمبەرانە

فَضَّلْنَا فەزڵ و چاکەی - بَعْضَهُمْ هەندێکیانمان -داوە عَلَىٰ بەسەر بَعْضٍ ۘ هەندێکی (تر) ، مِّنْهُم لەوان هەیە مَّن ئەوەی كَلَّمَ -

اللَّهُ خودا -قسەی کردوە لەگەڵی وَرَفَعَ و - بَعْضَهُمْ هەندێکیانی دَرَجَاتٍ ۚ چەندەها پلە -بەرز کردۆتەوە وَآتَيْنَا و -بە

عِيسَى عیسای ابْنَ کوڕی مَرْيَمَ مەریەمان -بەخشی الْبَيِّنَاتِ بەڵگەو نیشانە دیارەکان وَأَيَّدْنَاهُ و پشتیوانیمان کرد بِرُوحِ بە ڕوحی

الْقُدُسِ ۗ قودس وَلَوْ و ئەگەر شَاءَ - اللَّهُ خودا -بیویستایە (ئەوە) مَا اقْتَتَلَ لەگەڵ یەک نەدەجەنگان الَّذِينَ ئەوانەی مِن لە

بَعْدِهِم دوای وان بوون مِّن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی جَاءَتْهُمُ بۆیان هات الْبَيِّنَاتُ بەڵگە و نیشانە دیارەکان وَلَٰكِنِ بەڵام

اخْتَلَفُوا جیاواز و نا تەبا بوون، فَمِنْهُم جا لەوان هەبوو مَّنْ ئەوەی آمَنَ بڕوای هێنا وَمِنْهُم و لەوانیش هەبوو مَّن ئەوەی

كَفَرَ ۚ بڕوای نەهێناو کافر بوو، وَلَوْ و ئەگەر شَاءَ - اللَّهُ خودا -بیویستایە (ئەوە) مَا اقْتَتَلُوا لەگەڵ یەک نەدەجەنگان

وَلَـٰكِنَّ بەڵام اللَّهَ خودا يَفْعَلُ - مَا ئەوەی يُرِيدُ بیەوێت -دەیکات (٢٥٣) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا بڕواتان هێناوە أَنفِقُوا ببەخشنەوە مِمَّا لەوەی رَزَقْنَاكُم پێماندەاون مِّن لە قَبْلِ پێش ئەوەی أَن کە يَأْتِيَ -

يَوْمٌ رۆژێ -بێت لَّا بَيْعٌ هیچ کڕین و فرۆشتنێکی - فِيهِ تیادا -نیە وَلَا و نە هیچ خُلَّةٌ خۆشەویست و دۆستێ وَلَا و نەهیچ

شَفَاعَةٌ شەفاعەت و تکا بۆ کردنێ، وَالْكَافِرُونَ هُمُ و بەڕاستی هەر کافرەکان الظَّالِمُونَ ستەمکار و زاڵمی تەواون (٢٥٤)

اللَّهُ خودا (زاتێکە) لَا إِلَـٰهَ هیچ خودایەک نیە إِلَّا هُوَ تەنها ئەو نەبێ الْحَيُّ تەواو زیندووی

الْقَيُّومُ خود ڕاگر و سەرپەرشتیار و بەردەوامی بەخش لَا تَأْخُذُهُ نایگرێ سِنَةٌ هیچ نەوەزێ وَلَا نَوْمٌ و هیچ خەوێ

لَّهُ تەنها هی ئەوە مَا هەرچی فِي لە السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَمَا و هەرچی فِي لە الْأَرْضِ زەویی دایە، مَن ئەوە ذَا کێ یە

الَّذِي ئەوەی يَشْفَعُ تکاکاری دەکا عِندَهُ لای ئەو ؟! إِلَّا مەگەر بِإِذْنِهِ بە ڕێ پێدان ڕەزامەندی خۆی،

يَعْلَمُ (خودا) دەزانێ (زانینی تەواو دەربارەی) (مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ) هەرچی لە بەردەست و لە پێشیان

وَمَا خَلْفَهُمْ و هەر چی لە دوایان و لە داهاتویان دایە وَلَا يُحِيطُونَ و (ئەوان ئاگادارنیینە) بِشَيْءٍ بە هیچ شتێ مِّنْ لە

عِلْمِهِ زانستی ئەو إِلَّا تەنها بِمَا بەوەی شَاءَ (خودا خۆی) ویستبێتی وَسِعَ - كُرْسِيُّهُ تەختی فەرمان ڕەوایی دەسەڵاداری ئەو

السَّمَاوَاتِ هەموو ئاسمانەکان وَالْأَرْضَ و زەوی -گرتۆتەوە وَلَا يَئُودُهُ و بارگرانی ناکا حِفْظُهُمَا پاراستنیان وَهُوَ و هەر ئەویشە

الْعَلِيُّ ئەوپەڕی بەرز و بڵندی الْعَظِيمُ گەورەی تەواو (٢٥٥) لَا إِكْرَاهَ زۆری لێکردنێ نییە فِي لە الدِّينِ دین قَد ئەوتا کە

تَّبَيَّنَ دەرکەوت و ڕوّن بووەو و جیابوویەوە الرُّشْدُ ڕێی حەق و ڕاست و دروست ناسین مِنَ لە الْغَيِّ لا ڕێیی و وێڵ بوون،

فَمَن جا هەرکەسێ يَكْفُرْ کوفر بکا بِالطَّاغُوتِ بە طاغووت وَيُؤْمِن و بڕوا بێنێ بِاللَّهِ بە خودا فَقَدِ ئەوە بێگومان

اسْتَمْسَكَ بە توندی وابەستەبووە بِالْعُرْوَةِ بەو دەستبەندەی (کە) الْوُثْقَىٰ ئەوپەڕی توندو تۆڵە

لَا انفِصَامَ هیچ جیابوونەوە و لێترازانێک نییە لَهَا بۆی وَاللَّهُ و خوداش سَمِيعٌ بیسەری عَلِيمٌ زانایە (٢٥٦) اللَّهُ خودا

وَلِيُّ دۆست و پشتیوانی الَّذِينَ ئەوانەیە(کە) آمَنُوا بڕوایان هێناوە يُخْرِجُهُم دەریان دەهێنێ مِّنَ لە الظُّلُمَاتِ تاریکاییەکان إِلَى بۆ

النُّورِ ڕۆناکی تەواو وَالَّذِينَ و ئەوانەی كَفَرُوا بڕوایان نەهێناوە کوفریان کردوە أَوْلِيَاؤُهُمُ دۆست و پشتیوانیان الطَّاغُوتُ طاغوتە

يُخْرِجُونَهُم دەریان دێنن مِّنَ لە النُّورِ ڕۆناکی إِلَى بۆ الظُّلُمَاتِ تاریکاییەکان أُولَٰئِكَ ئەوانە أَصْحَابُ خاوەن و هاوەڵی(خەڵکی)

النَّارِ ئاگر ن هُمْ بەدڵنیایی ئەوان فِيهَا تیاییدا خَالِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٢٥٧) أَلَمْ تَرَ ئایا نەترِوانیوە إِلَى بۆ

الَّذِي ئەوەکەسەی حَاجَّ دەمەقاڵەی کرد لەگەڵ إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم فِي دەربارەی رَبِّهِ پەروەردگاری أَنْ (بە هۆی ئەوەی) کە آتَاهُ -

اللَّهُ خودا الْمُلْكَ پادشایەتی -پێی بەخشیبوو ؟ إِذْ کە قَالَ - إِبْرَاهِيمُ ئیبراهیم -گوتی رَبِّيَ پەروەردیگارم الَّذِي ئەوەیە کە

يُحْيِي زیندوو دەکاتەوە وَيُمِيتُ و دەمرێنێ قَالَ گوتی أَنَا من أُحْيِي زیندوو دەکەمەوە وَأُمِيتُ و ئەشمرێنم قَالَ -

إِبْرَاهِيمُ ئیبراهیم -گوتی فَإِنَّ (دەی ئەوە) اللَّهَ خودا يَأْتِي - بِالشَّمْسِ ڕۆژ (-دەر) دەهێنێ مِنَ لە الْمَشْرِقِ ڕۆژهەڵاتەوە

فَأْتِ بِهَا (ئیتر تۆش ڕۆژ دەر) بهێنە مِنَ لە الْمَغْرِبِ ڕۆژ ئاوا وە، فَبُهِتَ ئەوساکە - الَّذِي ئەوەی

كَفَرَ کوفری کرد -سەرسام و دەمکوت کەوت وَاللَّهُ و خوداش لَا يَهْدِي هیدایەتی - الْقَوْمَ ئەو قەومەی

الظَّالِمِينَ ستەمکارن -نادات (٢٥٨) أَوْ یان كَالَّذِي وەک ئەوەکەسەی مَرَّ تێپەڕی عَلَىٰ بەسەر قَرْيَةٍ دێیەک

وَهِيَ لەو کاتەی ئەو (دێیە خانووەکانی) خَاوِيَةٌ ڕما بوو عَلَىٰ بەسەر عُرُوشِهَا بانەکانیانەوە، قَالَ گوتی أَنَّىٰ چۆن

يُحْيِي زیندوو دەکاتەوە هَٰذِهِ ئەمە اللَّهُ خودا (ی پەروەردیگار) بَعْدَ پاش مَوْتِهَا مردنی ؟ فَأَمَاتَهُ ئەوساکە - اللَّهُ خودا

مِائَةَ سەد عَامٍ ساڵ -ئەو کەسەی مراند ثُمَّ پاشان بَعَثَهُ زیندوی کردەوە قَالَ گوتی(پێی) كَمْ چەند لَبِثْتَ ماوویتەوە ؟

قَالَ گوتی لَبِثْتُ - يَوْمًا ڕۆژێ أَوْ یان بَعْضَ هەندێکی يَوْمٍ ڕۆژ، قَالَ گوتی بَل بەلکو لَّبِثْتَ - مِائَةَ سەد

عَامٍ ساڵ -ماوویتەوە، فَانظُرْ دە بڕوانە إِلَىٰ بۆ طَعَامِكَ خواردنەکەت وَشَرَابِكَ و خواردنەوەکەت

لَمْ يَتَسَنَّهْ نەگۆڕاوە و تێکنەچووە، وَانظُرْ و بڕوانە إِلَىٰ بۆ حِمَارِكَ گوێدرێژەکەشت، وَلِنَجْعَلَكَ و (ئەوەشمانکرد) تاکوو تۆ بکەینە

آيَةً ئایەت و نیشانەیێ لِّلنَّاسِ بۆ خەڵک، وَانظُرْ و بڕوانە إِلَى بۆ الْعِظَامِ ئێسکەکان كَيْفَ چۆن

نُنشِزُهَا توند و بەرزی دەکەینەوە ثُمَّ پاشان نَكْسُوهَا دایدەپۆشین لَحْمًا ۚ بە گۆشت، فَلَمَّا جا کاتێ تَبَيَّنَ ڕۆن بووە وە لَهُ بۆی

قَالَ گوتی أَعْلَمُ دەزانم أَنَّ بەدڵنیایی اللَّـهَ خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ قَدِيرٌ توانا و دەسەڵاتدارە (٢٥٩)

وَإِذْ و کاتێ قَالَ - إِبْرَاهِيمُ ئیبراهیم -گوتی رَبِّ پەروەردیگارە أَرِنِي نیشانم بدە كَيْفَ چۆن تُحْيِي زیندوو دەکەیتەوە

الْمَوْتَىٰ مردووەکان ؟ قَالَ (خودا) فەمووی: أَوَلَمْ تُؤْمِن ئەی بڕوات نەهێناوە ؟ قَالَ گوتی بَلَىٰ بەڵێ (بڕوام هێناوە)

وَلَٰكِن بەڵام (ئەوە داوایەم کرد) لِّيَطْمَئِنَّ تاکوو - قَلْبِي دڵم -ئارام بێت، قَالَ گوتی فَخُذْ دەی - أَرْبَعَةً چواران مِّنَ لە

الطَّيْرِ باڵندەکان -بگرە فَصُرْهُنَّ ئینجا - إِلَيْكَ بۆ لای خۆتی(-نزیک بکەوە و جوان سەیریان بک) ە ثُمَّ پاشان اجْعَلْ دابنێ

عَلَىٰ لەسەر كُلِّ هەر جَبَلٍ کێوێک مِّنْهُنَّ - جُزْءًا پارچە و بەشێک (-لەوان) ثُمَّ ئینجا ادْعُهُنَّ بانگیان بکە

يَأْتِينَكَ دێن بۆ لات سَعْيًا ۚ بەگورجی و خێرایی وَاعْلَمْ و بزانە أَنَّ کە بەدڵنیاییی اللَّهَ خودا عَزِيزٌ دەسەڵاتداری حَكِيمٌ کاربەجێ یە

(٢٦٠) مَّثَلُ نمونەی الَّذِينَ ئەوانەی يُنفِقُونَ دەبەخشن و سەرف دەکەن أَمْوَالَهُمْ ماڵ و سامانیان فِي لە سَبِيلِ پێناوی

اللَّهِ خودا دا كَمَثَلِ وەک نمونەی حَبَّةٍ دەنکێکە أَنبَتَتْ لێی شین بووبێ سَبْعَ حەوت سَنَابِلَ گوڵە گەنم ، فِي لە كُلِّ هەر

سُنبُلَةٍ گوڵەگەنمێ - مِّائَةُ سەد حَبَّةٍ ۗ دەنکە گەنم -هەبێ، وَاللَّهُ و خوداش يُضَاعِفُ چەند جارە زیاد دەکا لِمَن بۆ ئەوەی

يَشَاءُ ۗ بیەوێ وَاللَّهُ و خودا وَاسِعٌ فرەوانگیری عَلِيمٌ زانایە (٢٦١) الَّذِينَ ئەوانەی يُنفِقُونَ دەبەخشن و سەرف دەکەن

أَمْوَالَهُمْ سامان و ماڵیان فِي لە سَبِيلِ پێناوی اللَّهِ خودا دا ثُمَّ پاشان لَا يُتْبِعُونَ بە دوای - مَا ئەوەی أَنفَقُوا بەخشیویانە

مَنًّا هیچ میننەت وَلَا أَذًى ۙ و هیچ ئازارێ -ناهێنن لَّهُمْ ئەوانە بۆیان هەیە أَجْرُهُمْ پاداشتی خۆیان عِندَ لای

رَبِّهِمْ پەروەردگاری خۆیان وَلَا خَوْفٌ و هیچ ترسێ نییە عَلَيْهِمْ لەسەریان وَلَا و نە هُمْ ئەوانیش يَحْزَنُونَ خەم دەخۆن

(٢٦٢) قَوْلٌ وتەیەکی مَّعْرُوفٌ جوان وَمَغْفِرَةٌ و چاوپۆشی و لێبوردنێ خَيْرٌ چاکترە مِّن لە صَدَقَةٍ خێر و صەدەقیەک

يَتْبَعُهَا بە دوای دابێ أَذًى ۗ ئازارێ وَاللَّهُ و خودا غَنِيٌّ دەوڵەمەندی حَلِيمٌ ئارام و لەسەرخۆیە (٢٦٣) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی

الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە لَا تُبْطِلُوا پوچ و بەتاڵ مەکەنەوە صَدَقَاتِكُم خێر و چاکەکانتان بِالْمَنِّ بە هۆی میننەت کردن

وَالْأَذَىٰ و ئازاردان كَالَّذِي وەک ئەو کەسەی يُنفِقُ ببەخشێ و سەرف بکا مَالَهُ ماڵ و سامانی خۆی رِئَاءَ بۆ بەرچاوی

النَّاسِ خەڵک وَلَا يُؤْمِنُ هەمان کات بڕوانەهێنێ بِاللَّهِ بە خودا وَالْيَوْمِ و ڕۆژی الْآخِرِ دوایی، فَمَثَلُهُ ئەوە نموونەی وی

كَمَثَلِ وەک نمونەی صَفْوَانٍ گاشە بەردێکی لوسە عَلَيْهِ لەسەریەتی تُرَابٌ تۆز و خۆڵێک فَأَصَابَهُ ئینجا بەری کەوت

وَابِلٌ لێزمە بارانێ فَتَرَكَهُ ئەوساکە - صَلْدًا ڕەق و تەق -جێ هێشت ، لَّا يَقْدِرُونَ تواناییان نیە عَلَىٰ بەسەر شَيْءٍ هیچ شتێ

مِّمَّا لەوەی كَسَبُواۗ بەدەستیان خستبوو(لەدەستیان دەچێ) ، وَاللَّهُ و خودا ش لَا يَهْدِي ڕێنموونی ناکات الْقَوْمَ ئەوقەومەی

الْكَافِرِينَ کە بڕوانەهێن وکافرن (٢٦٤) وَمَثَلُ و نموونەی الَّذِينَ ئەوکەسانەی يُنفِقُونَ دەبەخشنەوە و سەرف دەکەن

أَمْوَالَهُمُ ماڵ و سامانیان ابْتِغَاءَ بە مەبەستی وەدەست هێنانی مَرْضَاتِ ڕەزامەندی اللَّهِ خودا وَتَثْبِيتًا و لە دامەزراوییێ مِّنْ لە

أَنفُسِهِمْ خۆیانەوە، كَمَثَلِ وەک نمونەی جَنَّةٍ باخێکە بِرَبْوَةٍ لە بەرزاییێ أَصَابَهَا وێ کەوت وَابِلٌ لێزمەبارانێ فَآتَتْ جا دەریهێنا

أُكُلَهَا خوراوەکەی (بەرهەمەکەی) ضِعْفَيْنِ دوو هێندە، فَإِن جا ئەگەر لَّمْ يُصِبْهَا بەریشی نەکەوێ وَابِلٌ لێزمە بارانێ

فَطَلٌّۗ ئەوە هەر کەمە بارانێ (بەسیەتی) وَاللَّهُ و خودا بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ دەیکەن بَصِيرٌ بینەرە (٢٦٥) أَيَوَدُّ ئایا -

أَحَدُكُمْ یەکێکتان -حەزدەکا أَن کە تَكُونَ لَهُ - جَنَّةٌ باخێکی -بۆ هەبێ مِّن لە نَّخِيلٍ دەرخورما وَأَعْنَابٍ و جۆرەها ترێ

تَجْرِي - مِن لە تَحْتِهَا ژێریدا الْأَنْهَارُ ڕوباری زۆر -تێپەڕ بێت، لَهُ ئەویش هەیێ فِيهَا تیایدا مِن لە كُلِّ گشت

الثَّمَرَاتِ بەروبوومەکان، وَأَصَابَهُ وەتوشی - الْكِبَرُ پیربوون(-بوو) وَلَهُ لەهەمان کات هەیبوو ذُرِّيَّةٌ نەوەی

ضُعَفَاءُ لاواز و بێ دەسەڵات، فَأَصَابَهَا ئەو باخە تووشی - إِعْصَارٌ زریان و ڕەشەبای(-بوو) فِيهِ کە تیایدا بوو نَارٌ ئاگری

فَاحْتَرَقَتْۗ و (باخەکە) ئاگری تێبەر بوو و سوتا، كَذَٰلِكَ ئاوا يُبَيِّنُ - اللَّهُ خودا لَكُمُ بۆتان -ڕوون دەکاتەوە الْآيَاتِ ئایەتەکان

لَعَلَّكُمْ بەڵکوو ئێوە تَتَفَكَّرُونَ بیر بکەنەوە (٢٦٦) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە

أَنفِقُوا ببەخشن و خەرج بکەن مِن لە طَيِّبَاتِ چاك و پاکەکانی مَا ئەوەی كَسَبْتُمْ وەدەستتان هێناوە، وَمِمَّا و لەوەی أَخْرَجْنَا -

لَكُم بۆ ئێوەمان -دەرهێناوە مِّنَ لە الْأَرْضِ زەوی، وَلَا تَيَمَّمُوا - الْخَبِيثَ و پیس و خراپتان -مەبەست نەبێ مِنْهُ لێی

تُنفِقُونَ ببەخشن و خەرج بکەن، وَلَسْتُم بِآخِذِيهِ و ئێوە خۆشتان وەری ناگرن إِلَّا مەگەر أَن کە تُغْمِضُوا چاو بنوقێنن فِيهِ ۚ لێی ،

وَاعْلَمُوا و بزانن أَنَّ کە بێگومان اللَّهَ خودا غَنِيٌّ بێ نیاز و دەوڵەمەندێکی حَمِيدٌ سوپاس و ستایشکراوە (٢٦٧)

الشَّيْطَانُ شەیتان يَعِدُكُمُ بەڵێنی - الْفَقْرَ هەژاری -دەدا بە ئێوە وَيَأْمُرُكُم و فەرمانتان پێدەکا

بِالْفَحْشَاءِ بە تاوانی گەورە و دزێو و قێزەوەن وَاللَّهُ و خودا يَعِدُكُم بەڵێنی - مَّغْفِرَةً لێخۆش بوونێکتان -پێدەدات

مِّنْهُ لە لایەن خۆیەوە وَفَضْلًا ۗ لەگەڵ فەزڵ چاکەیێ وَاللَّهُ و خوداش وَاسِعٌ فرەوانگیری عَلِيمٌ زانایە (٢٦٨) يُؤْتِي -

الْحِكْمَةَ حیکمەت و کارلە جێیی -ئەبەخشێ بە مَن ئەوەی يَشَاءُ ۚ بیەوێ، وَمَن و هەرکەسێ يُؤْتَ -

الْحِكْمَةَ دانایی و کاربەجێیی -پێ ببەخشرێ فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی أُوتِيَ - خَيْرًا خێرێکی كَثِيرًا ۗ زۆری -پێ دراوە،

وَمَا يَذَّكَّرُ و ئامۆژگاری و پەند وەرناگرێ إِلَّا جگە لە أُولُو ئەوانەی کە خاوەنی الْأَلْبَابِ هۆشمەندین (٢٦٩)

وَمَا أَنفَقْتُم و هەرچی - مِّن لە نَّفَقَةٍ سەرفکرد و بەخشێنێ -بەخشیتان أَوْ یان نَذَرْتُم - مِّن لە

نَّذْرٍ نەزر و لەخۆگرتنێ -نەزرتانکردبێ فَإِنَّ ئەوە بە دڵنیایی اللَّهَ خودا يَعْلَمُهُ ۗ دەیزانێ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ و نیە بۆ ستەمکاران مِنْ (هیچ)

أَنصَارٍ پشتیوان و سەرخەرانێ (٢٧٠) إِن تُبْدُوا ئەگەر ئاشکرای بکەن الصَّدَقَاتِ صەدەقە و خێرەکان فَنِعِمَّا ئەوە زۆر چاکە

هِيَ (ئەو صەدەقانە) وَإِن و ئەگەر تُخْفُوهَا بیشارنەوە وَتُؤْتُوهَا و بیهێنن و بیدەن بە الْفُقَرَاءَ هەژارەکان فَهُوَ ئیتر ئەوە

خَيْرٌ چاکترە لَّكُمْ ۚ بۆ خۆتان وَيُكَفِّرُ و چاوپۆشی دەکات عَنكُم لێتان مِّن لە سَيِّئَاتِكُمْ ۗ خراپە و گوناهەکانتان وَاللَّهُ و خودا

بِمَا بەوە تَعْمَلُونَ دەیکەن خَبِيرٌ شارەزای ورد و درشتە بە تەواوی (٢٧١) لَّيْسَ - عَلَيْكَ لەسەر تۆ -نییە

هُدَاهُمْ وەرگرتنی ڕێنماییەکان و هیدایەت دانیان وَلَٰكِنَّ بەڵام اللَّهَ خودا خۆی يَهْدِي هیدایەت دەدا مَن ئەو کەسەی

يَشَاءُ بیەوێت وَمَا و هەرچی تُنفِقُوا ببەخشن و خەرج بکەن مِنْ لە خَيْرٍ خێر و چاکە فَلِأَنفُسِكُمْ ئەوە هەر بۆ خۆتانە

وَمَا تُنفِقُونَ و نابەخشن(بەخشینێ قبوڵ بکرێ) إِلَّا مەگەر ابْتِغَاءَ مەبەست پێی وَجْهِ ئاڕاستەی ڕەزامەندی اللَّهِ خودا بێ،

وَمَا و هەرچی تُنفِقُوا ببەخشن و خەرج بکەن مِنْ لە خَيْرٍ خێر و چاکە يُوَفَّ (ئەوە) بە تەواوی دەدرێتەوە إِلَيْكُمْ بەنگۆ

وَأَنتُمْ و ئێوەش لَا تُظْلَمُونَ ستەمتان لێناکرێ و لێتان کەم ناکرێتەوە (٢٧٢) لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ بۆ ئەوهەژارانەی کە

أُحْصِرُوا گیربوون ولێبڕاون فِي لە سَبِيلِ پێناوی اللَّهِ خودا دا، لَا يَسْتَطِيعُونَ ناتوانن بکەن ضَرْبًا لێدان و کارکردنێ فِي لە

الْأَرْضِ زەوی، يَحْسَبُهُمُ - الْجَاهِلُ نەزان -واحسابیان بۆدەکا کە أَغْنِيَاءَ دەوڵەمەند انێکن مِنَ لە

التَّعَفُّفِ نەفس بەرزی و وازهێنان ودونیا نەویستیان، تَعْرِفُهُم - بِسِيمَاهُمْ بە سیما و ڕوخساریان -دەیانناسی،

لَا يَسْأَلُونَ پرسیار و داوا ناکەن لە النَّاسَ خەڵک إِلْحَافًا بەڕووی قایم و زۆرگۆیی وَمَا و هەرچی تُنفِقُوا ببەخشن و خەرج بکەن

مِنْ لە خَيْرٍ خێر و چاکە فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا بِهِ بە پێی عَلِيمٌ زانا و ئاگادارە بە تەواوی (٢٧٣) الَّذِينَ ئەوانەی

يُنفِقُونَ دەبەخشن و خەرج دەکەن أَمْوَالَهُم ماڵ و سامانیان بِاللَّيْلِ بە شەوو وَالنَّهَارِ و ڕۆژ سِرًّا بە نهێنی وَعَلَانِيَةً و ئاشکرا

فَلَهُمْ ئەوە بۆیان هەیە أَجْرُهُمْ پاداشتی خۆیان عِندَ لای رَبِّهِمْ پەروەردگاریان وَلَا و - خَوْفٌ هیچ ترسێ -نییە عَلَيْهِمْ لەسەریان

وَلَا و نە هُمْ ئەوانیش يَحْزَنُونَ خەمبار دەبن (٢٧٤) الَّذِينَ ئەوانەی يَأْكُلُونَ - الرِّبَا ڕیبا وسوو -دەخۆن،

لَا يَقُومُونَ هەڵناسنەوە إِلَّا تەنها كَمَا وەک يَقُومُ - الَّذِي ئەوەی -هەڵدەستێتەوە يَتَخَبَّطُهُ - الشَّيْطَانُ و شەیتان -پێیدا دەکەوێ

مِنَ لە الْمَسِّ ۚ (پێکەوتنی شەیتانی و شێتی) ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمْ بە (هۆی) ئەوەی قَالُوا ئەوان گوتیان إِنَّمَا - الْبَيْعُ فرۆشتن -هەر

مِثْلُ وەک الرِّبَا ۗ ڕیبا و سوو وایە، وَأَحَلَّ - اللَّهُ و خودا - الْبَيْعَ (کڕین و) فرۆشتنی -حەڵاڵ کردییە وَحَرَّمَ و -

الرِّبَا ۚ ڕیبای -حەرام کردوە فَمَن جا هەرکەسێ جَاءَهُ - مَوْعِظَةٌ ئامۆژگارییەکی -بۆ هات مِّن لە رَّبِّهِ پەروەردگاری خۆی

فَانتَهَىٰ ئیتر کۆتای هێنا(بە کردەوە ناشیاوەکانی) فَلَهُ ئەوە بۆ ئەوە مَا ئەوەی سَلَفَ ڕابردووە وَأَمْرُهُ و (لێپێچینەوەی) کارەکانی

إِلَى بۆلای اللَّهِ خودایە، وَمَنْ و هەرکەسێ عَادَ گەڕاوە (بۆ کارە ناشیاوەکانی) فَأُولَٰئِكَ ئەوە ئەوانە أَصْحَابُ هاوەڵان و خەڵکی

النَّارِ ئاگرن هُمْ ئەوان فِيهَا تییایدا خَالِدُونَ ماوەن هەتاهەتایێ (٢٧٥) يَمْحَقُ - اللَّهُ خودا

الرِّبَا سوو و ڕیبا -تەفرووتونا دەکاو وَيُرْبِي - الصَّدَقَاتِ ۗ خێر و صەدەقە کان -بەرەکەت دار دەکات وَاللَّهُ و خوداش لَا يُحِبُّ -

كُلَّ هەموو (هیچ) كَفَّارٍ زێدە کافری أَثِيمٍ زێدە تاوانکار ی -خۆش ناوێ (٢٧٦) إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا بڕوایان هێناوە وَعَمِلُوا و کردوویانە الصَّالِحَاتِ کارە چاکەکان، وَأَقَامُوا و بەڕێک و پێکی کردوویانە الصَّلَاةَ نوێژ

وَآتَوُا و هێناویانە و بەخشیویانە الزَّكَاةَ زەکات لَهُمْ بۆیان هەیە أَجْرُهُمْ پاداشتی خۆیان عِندَ لای رَبِّهِمْ پەروەردگاری خۆیان

وَلَا و هیچ - خَوْفٌ ترسێ -نییە عَلَيْهِمْ لەسەریان وَلَا و نە هُمْ ئەوانیش يَحْزَنُونَ خەمبار دەبن (٢٧٧) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی

الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە اتَّقُوا پارێزکاری بکەن و بترسن لە اللَّهَ خودا وَذَرُوا و وازبهێنن لە مَا ئەوەی بَقِيَ ماوەتەوە

مِنَ لە الرِّبَا ڕیبا و سوو إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە- مُّؤْمِنِينَ بڕوادار -بووینە (٢٧٨) فَإِن جا ئەگەر لَّمْ تَفْعَلُوا واتان نەکرد

فَأْذَنُوا ده ڕاگەیاند بکەن بِحَرْبٍ به جەنگێ مِّنَ لەلایەن اللَّهِ خودا وَرَسُولِهِ و پێغەمبەرەکەی، وَإِن و ئەگەر

تُبْتُمْ پەشیمان بوونەوە و تۆبەتانکرد فَلَكُمْ ئەوە بۆ خۆتانە رُءُوسُ سەرمایەی أَمْوَالِكُمْ پارەکانتان لَا تَظْلِمُونَ نە ستەم دەکەن

وَلَا تُظْلَمُونَ و نە ستەمیشتان لێدەکرێ (٢٧٩) وَإِن و ئەگەر كَانَ (قەرزارەکە) - ذُو عُسْرَةٍ لە تەنگانەیێ دا(-بوو)

فَنَظِرَةٌ ئەوە(لەسەرتانە) چاوەڕوانی کردن و مۆڵەتدانێ إِلَىٰ تاکوو مَيْسَرَةٍ ۚ ئاسانیێ (نەمانی تەنگانەییەکە و هەبوونیێ) وَأَن و ئەگەر

تَصَدَّقُوا خێر بکەن(بە قەرزارەکە و لێ خۆش بن) خَيْرٌ چاکترە لَّكُمْ بۆخۆتان إِن ئەگەر كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (بزانن) (٢٨٠)

وَاتَّقُوا و پارێزگاری بکەن و بترسن لە يَوْمًا ڕۆژێ تُرْجَعُونَ دەگێردرێنەوە فِيهِ تیایدا إِلَى بۆ اللَّهِ خودا ثُمَّ پاشان تُوَفَّىٰ -

كُلُّ هەموو نَفْسٍ کەسێ -بە تەواوەتی پێی ئەدرێتەوە (و پاداشت دەدرێتەوە) مَّا ئەوەی كَسَبَتْ وەدەستی هێناوە (لە کردەوەی چاك

وَهُمْ و ئەوانیش لَا يُظْلَمُونَ ستەمیان لێناکرێ (٢٨١) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە إِذَا کاتێ

تَدَايَنتُم داتان بەیەکتر بِدَيْنٍ قەرزێک إِلَىٰ تاکوو أَجَلٍ ماوە و کاتێکی مُّسَمًّى دیاریکراو فَاكْتُبُوهُ ۚ ئەوە بینووسن،

وَلْيَكْتُب و با بنوسێ بَّيْنَكُمْ لە نێوانتان كَاتِبٌ نوسەرێک بِالْعَدْلِ ۚ بە شێوەیەکی ڕەوا و دادپەروەرانە، وَلَا يَأْبَ -

كَاتِبٌ و (هیچ) نوسەرێ -با نا ڕازی نەبێ لەوەی أَن کە يَكْتُبَ بنوسێ كَمَا بەو شێوەی عَلَّمَهُ - اللَّهُ ۚ خودا (-فێری کردوە)

فَلْيَكْتُبْ ئیتر با بنوسێ وَلْيُمْلِلِ و - الَّذِي ئەوەی عَلَيْهِ لەسەریەتی

الْحَقُّ حەقەکە و قەرزەکە -با بەدەم خۆی بڵێ و بخوێنێتەوە بۆ نووسەرەکە (تا چۆنە ئاوا بنوسێ) وَلْيَتَّقِ و با پارێزگاری بکا و بترسێ لە

اللَّهَ خودا رَبَّهُ پەروەردگاری خۆی، وَلَا يَبْخَسْ و - مِنْهُ لێی -کەم نەکاتەوە شَيْئًا ۚ هیچ، فَإِن جا ئەگەر كَانَ - الَّذِي ئەوەی

عَلَيْهِ لەسەریەتی الْحَقُّ حەق و قەرزەکە سَفِيهًا گێل و کەم عەقل (-بوو) أَوْ یان ضَعِيفًا لاواز و بێدەسەڵاتێ(-بوو) أَوْ یان

لَا يَسْتَطِيعُ نەیدەتوانی أَن کە يُمِلَّ - هُوَ خۆی -بۆ نووسەرەکە بخوێنێتەوە (تا بنوسێ) فَلْيُمْلِلْ ئەوە ەبا - وَلِيُّهُ سەرپەرشتیارەکەی

بِالْعَدْلِ ۚ بە دادپەروەری -بۆ نووسەرەکە بخوێنێتەوە (تا بنوسێ) وَاسْتَشْهِدُوا و داوای شایەتی بکەن لە شَهِيدَيْنِ دوو شایەتان مِن لە

رِّجَالِكُمْ پیاوەکانتان فَإِن جا ئەگەر لَّمْ يَكُونَا - رَجُلَيْنِ دوو پیاو -نەبوون فَرَجُلٌ ئەو پیاوێ وَامْرَأَتَانِ لەگەڵ دوو ئافرەتان

مِمَّن لەوانەی تَرْضَوْنَ لێیان ڕازیین مِنَ لە الشُّهَدَاءِ شایەتان أَن نەکا تَضِلَّ -

إِحْدَاهُمَا یەکێک لە ئافرەتەکان -وێڵ بێت و لە بیر بکات، فَتُذَكِّرَ ئیتر - إِحْدَاهُمَا یەکێکیان الْأُخْرَىٰ ۚ ئەوەی تر -بەبیر بهێنێتەوە،

وَلَا يَأْبَ و با ناڕازی نەبن و ئامادەبن الشُّهَدَاءُ شایەتەکان إِذَا کاتێ مَا کە دُعُوا ۚ بانگ کران، وَلَا تَسْأَمُوا و بێزار مەبن أَن کە

تَكْتُبُوهُ بینووسن صَغِيرًا بچووکێ بێ أَوْ یان كَبِيرًا گەورەیێ بێ إِلَىٰ تاکوو أَجَلِهِ ۚ ماوەکەی کە دیارکراوە، ذَٰلِكُمْ ئەوە

أَقْسَطُ دادپەروەرانە ترە عِندَ لای اللَّهِ خودا وَأَقْوَمُ و ڕاگیراو تریشە لِلشَّهَادَةِ بۆ شایەتدان وَأَدْنَىٰ و نزیکترە لەوەی

أَلَّا تَرْتَابُوا کە نەکەونە دوودڵی و گومان ، إِلَّا مەگەر (قەرزەکە) أَن تَكُونَ - تِجَارَةً بازرگانیێ -بێت

حَاضِرَةً حازر و لەبەر دەستا بێ تُدِيرُونَهَا - بَيْنَكُمْ لە نێوان خۆتاندا -بیسوڕێنن و ئیدارەی بکەن، فَلَيْسَ ئەوە نیە عَلَيْكُمْ لەسەرتان

جُنَاحٌ هیچ گوناهێک أَلَّا تَكْتُبُوهَا ۗ کە نەینووسن، وَأَشْهِدُوا و شایەت بگرن إِذَا کاتێ تَبَايَعْتُمْ ۚ لەگەڵ یەکتر کڕین و فرۆشتنتان کرد،

وَلَا يُضَارَّ و (نابێ) زەرەری لێبدرێ كَاتِبٌ هیچ نووسەرێ وَلَا و نە هیچ شَهِيدٌ ۚ شایەتێکیش، وَإِن تَفْعَلُوا و ئەگەر وا بکەن

فَإِنَّهُ ئەوە بە دڵنیایی ئەو کارەتان فُسُوقٌ تاوان و دەرچوونێکە (لەفەرمانی خودا) بِكُمْ ۗ لەنگۆ دایە، وَاتَّقُوا و پارێزکاری بکەن و بترسن

ٱللَّـهَ له خودا وَيُعَلِّمُكُمُ و - ٱللَّـهُ خودا -فێرتان دەکا وَٱللَّـهُ و خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيْءٍ شتێ عَلِيمٌ زانایە (٢٨٢)

وَإِن و ئەگەر كُنتُمْ ئێوە- عَلَىٰ لەسەر سَفَرٍ سەفەرێ -بوون وَلَمْ تَجِدُوا و نەتاندیتەوە و دەستتان نەکەوت كَاتِبًا نوسەرێ،

فَرِهَانٌ ئەوە (لەسەرتانە) بارمەتەیەک (بەرامبەر قەرزەکە) مَّقْبُوضَةٌ بە دەست وەربگیرێ، فَإِنْ جا ئەگەر أَمِنَ -

بَعْضُكُم هەندێکتان -ئەمین بوون و متمانەتان کرد بە بَعْضًا هەندێک، فَلْيُؤَدِّ ئەوە با - ٱلَّذِي ئەوەی ٱؤْتُمِنَ متمانەی پێکراوە -

أَمَانَتَهُ ئەمانەتەکەی (قەرزەکەی) -ڕادەست بکات وَلْيَتَّقِ و پارێزکاری بکاو بترسێ لە ٱللَّـهَ خودای رَبَّهُ پەروەردگاری

وَلَا تَكْتُمُوا و مەشارنەوە و بێ دەنگی مەکەن لە ٱلشَّهَادَةَ شایەتی وَمَن و هەرکەسێ يَكْتُمْهَا بێدەنگی بکا و بیشارێتەوە فَإِنَّهُ ئەوە

آثِمٌ - قَلْبُهُ دڵی -ناپاك و تاوانایە، وَٱللَّـهُ و خوداش بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ دەیکەن عَلِيمٌ زۆر زانایە (٢٨٣) لِّلَّـهِ هەر هی خودایە

مَا هەرچی فِي لە ناو ٱلسَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَمَا و هەرچی فِي لەناو ٱلْأَرْضِ زەوی یە، وَإِن و ئەگەر تُبْدُوا بەدەر بخەن

مَا ئەوەی فِي لە ناو أَنفُسِكُمْ نەفس و دەرونتان دایە أَوْ یا تُخْفُوهُ بیشارنەوە، يُحَاسِبْكُم لێپرسینەوەتان لەگەڵ دەکات بِهِ لەسەری

ٱللَّـهُ خودا فَيَغْفِرُ جا خۆش دەبێ و ئەبورێ لِمَن لە ئەو کەسەی يَشَاءُ خۆی بیەوێ وَيُعَذِّبُ وو عەزاب و ئەشکەنجە دەدات

مَن ئەوەشی يَشَاءُ کە خۆی دەیەوێت وَٱللَّـهُ و خوداش عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ قَدِيرٌ تەواو تواناداره (٢٨٤)

آمَنَ بڕوای هێناوە ٱلرَّسُولُ پێغەمبەر بِمَا بەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْهِ بۆی مِن لە لایەن رَّبِّهِ پەروەردگارییەوە،

وَٱلْمُؤْمِنُونَ هەروەها بڕواداره‌کانیش، كُلٌّ هەریەکەیان آمَنَ بڕوای هێناوە بِٱللَّـهِ بە خودا وَمَلَائِكَتِهِ و فریشتەکانی

وَكُتُبِهِ و کتێب (نامە ئاسمان) یەکانی وَرُسُلِهِ و پێغەمبەرانی، لَا نُفَرِّقُ جیاوازی ناکەین بَيْنَ لە نێوان أَحَدٍ کەسێک مِّن لە

رُسُلِهِۦۚ پێغەمبەرەکانی، وَقَالُوا و گوتیان سَمِعْنَا بیستمان وَأَطَعْنَا و گوێڕایەڵیمان کرد، غُفْرَانَكَ لێخۆش بوون و لێبووردەییت

رَبَّنَا پەروەدیگارە، وَإِلَيْكَ و هەر بۆلای تۆیە الْمَصِيرُ چارەنوس و سەئەنجام (٢٨٥) لَا يُكَلِّفُ - اللَّهُ خودا -ئەرك ناخاتە سەر

نَفْسًا هیچ کەسێ إِلَّا تەنها ئەوەی وُسْعَهَاۚ لەتوانای دایە لَهَا هەر بۆ خۆیەتی مَا ئەوەی كَسَبَتْ بەدەستی هێناوە (لە خێر وچاکە)

وَعَلَيْهَا و هەر لە سەر ئەویشە و یەخەی دەگرێ مَا ئەوەی اكْتَسَبَتْۗ بەدەستی خستووە (لە تاوان و کاری خراپ) ، رَبَّنَا پەروەردیگارە

لَا تُؤَاخِذْنَا لێمان مەگرە إِن ئەگەر نَّسِينَا لەیادمانچووە أَوْ یان أَخْطَأْنَاۚ هەڵەمانکرد (لە بەجێهێنانی خواستەکانت) ،

رَبَّنَا پەروەردیگارە وَلَا تَحْمِلْ و مەخەرە عَلَيْنَا سەرمان إِصْرًا بەڵێن وبارێکی قورس كَمَا وەک ئەوەی حَمَلْتَهُ خستتە عَلَى سەر

الَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبْلِنَاۚ پێش ئێمە بوون، رَبَّنَا پەوەردیگارە وَلَا تُحَمِّلْنَا ئێمە بارگران مەکە بە مَا شتێ

لَا طَاقَةَ لَنَا تاقەت وهێز و تواناما نیە بِهِ پێی وَاعْفُ و ببورە عَنَّا لێمان وَاغْفِرْ لَنَا و لێمان خۆش ببە

وَارْحَمْنَاۚ و بەزەییت پێ پێمان و رەحممان پێ بکە، أَنتَ هەر تۆی مَوْلَانَا دۆست و پشتیوانی ئێمە، فَانصُرْنَا جا سەرمان بخە

عَلَى بەسەر الْقَوْمِ ئەو نەتەوە و کۆمەڵە خەڵکەی الْكَافِرِينَ کە کافرن (٢٨٦)

سورة آل عِمْرَانَ

بِسْمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحْمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الم ئەلف لام میم (١) اللَّهُ هەر الله(خودایە) لَا إِلَٰهَ نیە هیچ خودایەک إِلَّا تەنها هُوَ ئەوونەبێت الْحَيُّ زیندووی تەواو

الْقَيُّومُ ڕاگری هەمووبوونەوەر (٢) نَزَّلَ دایبەزاندوە عَلَيْكَ - الْكِتَابَ کیتاب -بەسەرتا بِالْحَقِّ بەحەق مُصَدِّقًا بەڕاستدانەر

لِّمَا بۆئەوانەی بَيْنَ لەبەر يَدَيْهِ دەستەکانیدان(و لەپێش ئەودا هاتوون) وَأَنزَلَ هەروا - التَّوْرَاةَ تەورات

وَالْإِنجِيلَ و ئینجیلی -دابەزاندووە (٣) مِن لە قَبْلُ پێشدا هُدًى بۆ هیدایەت و وەک ڕێنموونیەک لِّلنَّاسِ بۆ خەڵک

وَأَنزَلَ هەروا - الْفُرْقَانَ فورقان و لێک جیاکەروەرەی -دابەزاندووە إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریان کردوە و بڕوایان نەهێناوە بِآيَاتِ بە ئایەتەکانی اللَّهِ خودا لَهُمْ بۆوان هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیێکی

شَدِيدٌ زۆر توووند وَاللَّهُ و خوداش عَزِيزٌ دەسەڵاتداری ذُو خاوەن انتِقَامٍ تۆڵە یە (٤) إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا لَا يَخْفَىٰ -

عَلَيْهِ لێی -شاراوە نابێ شَيْءٌ (هیچ) شتێ فِي لە الْأَرْضِ زەویدا وَلَا و نە(هیچێش) فِي لە السَّمَاءِ ئاسمان (٥)

هُوَ الَّذِي هەر ئەوە کە يُصَوِّرُكُمْ شێوەتان پێدەبەخشێ فِي لە الْأَرْحَامِ مندالدانەکان كَيْفَ چۆن ی يَشَاءُ بوێت

لَا إِلَٰهَ هیچ خودایەک نیە إِلَّا تەنها هُوَ ئەو(خودایە) الْعَزِيزُ دەسەڵاتداری تەواو ی الْحَكِيمُ کاربەجێ تەواو (٦)

هُوَ الَّذِي هەر ئەوە أَنزَلَ - عَلَيْكَ بۆ سەر تۆ الْكِتَابَ کیتاب ی -دابەزاندووە مِنْهُ لە کیتابەکەدا هەیە آيَاتٌ گەلێ ئایەت

مُّحْكَمَاتٌ مەحکەمن هُنَّ ئەوان أُمُّ بنچینەوە بناغەی الْكِتَابِ کیتابەکە ن وَأُخَرُ و هەندێکی تریش(هەن)

مُتَشَابِهَاتٌ ﷺلەیەکچوو ون فَأَمَّا جا هەرچی الَّذِينَ ئەوانەی فِي لە ناو قُلُوبِهِمْ دڵیاندایە زَيْغٌ لاری و لادان(لەحەق)

فَيَتَّبِعُونَ ئەوە دەکەونە دوای مَا ئەوانەی تَشَابَهَ پێک دەچن مِنْهُ لێی ابْتِغَاءَ بەمەبەستی(پەیداکردنی) الْفِتْنَةِ فیتنە و ئاشوب و ناکۆکی

وَابْتِغَاءَ و بە مەبەست تَأْوِيلِهِ ﷺلێکدانەوەی(نەگونجاو) وَمَا يَعْلَمُ و کەس نازانێ تَأْوِيلَهُ (ڕاستی) لێکدانەوەی مانا و مەبەستەکەیان

إِلَّا جگە لە اللَّهُ ﷺخودا وَالرَّاسِخُونَ و ئەوانەی ڕووچوون و دامەزراون فِي لە الْعِلْمِ زانست يَقُولُونَ دەڵێن آمَنَّا بڕوامان هێناوە

بِهِ پێی كُلٌّ هەمووی مِّنْ لە عِندِ لایەن رَبِّنَا ﷺپەروەردیگارمانەوەیە وَمَا يَذَّكَّرُ و یادناکاتەوە و پەند و ئامۆژگاری وەرناگرێ

إِلَّا جگەلە أُولُو ئەوانەی خاوەن الْأَلْبَابِ ژیری و هۆشمەندینە (٧) رَبَّنَا پەروەردیگارە لَا تُزِغْ -

قُلُوبَنَا دڵەکانمان -لار مەکە و لامەدە(لە حەق ودینەکەت) بَعْدَ پاش ئەوەی إِذْ کە هَدَيْتَنَا ڕێنمونیت کردوین و هیدایەتت داوین

وَهَبْ و ببەخشە لَنَا پێمان مِن لە لَّدُنكَ لایەنی خۆتەوە رَحْمَةً بە بەزەیی و ڕەحمەت - إِنَّكَ أَنتَ بەڕاستی تۆی هەر توی

الْوَهَّابُ بەخشندەی تەواو (٨) رَبَّنَا پەروەردیگارە إِنَّكَ بەڕاستی هەر تۆی جَامِعُ کۆکەرەوەی النَّاسِ خەڵک لِيَوْمٍ بۆ ڕۆژێ

لَّا رَيْبَ هیچ گومان نییە فِيهِ تییایدا إِنَّ بەدڵنیایی اللَّهَ خودا لَا يُخْلِفُ - الْمِيعَادَ بەڵێن -ناشکێنێ و دووا ناخات (٩)

إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریان کردوە و بێ بڕوا بوون لَن هەرگیز تُغْنِيَ عَنْهُمْ -

أَمْوَالُهُمْ ماڵ و سامانیان -سودیان پێناگەیەنێ وَلَا و نە أَوْلَادُهُم منداڵەکانیان مِّنَ اللَّهِ لە ڕاست خودا شَيْئًا ﷺهیچ(سودێ)

وَأُولَٰئِكَ و ئەوانە هُمْ هەرخۆیان وَقُودُ سوتەمەنی النَّارِ ئاگرن(ئاگری دۆزەخ) (١٠) كَدَأْبِ وەک نەریت و خووی

آلِ دەست و پێوەندی فِرْعَوْنَ فیرعەون وَالَّذِينَ و ئەوانەی مِن لە قَبْلِهِمْ پێش وانیش بوون كَذَّبُوا بەدرۆیان داناو بڕوایان نەهێنا

بِآيَاتِنَا به ئایاته‌كانمان فَأَخَذَهُمُ جا - اللَّهُ خودا -ڕاپێچی كردن بِذُنُوبِهِمْ ﷺ به تاوانه‌كانیه‌وه وَاللَّهُ و خوداش شَدِيدُ زۆر توونده

الْعِقَابِ سزاكه‌ ی (١١) قُل بلێ لِّلَّذِينَ به‌وانه‌ى كَفَرُوا كوفریان كردوه‌ و بڕوایان نه‌هێناوه‌:

سَتُغْلَبُونَ به‌دڵنیایی له‌ داهاتوێكی نزیك تێك ده‌شكێنرێن و ژێرده‌خرێن وَتُحْشَرُونَ و كۆده‌كرێنه‌وه‌ و حه‌شر ده‌كرێن إِلَىٰ به‌ره‌و

جَهَنَّمَ دۆزه‌خ وَبِئْسَ و خراپترینی الْمِهَادُ جێگای ئامه‌ده‌كراوه‌ (١٢) قَدْ ئه‌وه‌ته‌ كَانَ - لَكُمْ بۆتان -هه‌بوو

آيَةٌ گه‌وره‌ نیشانه‌ و به‌ڵگه‌یه‌ك فِي له‌ فِئَتَيْنِ دوو ده‌سته‌ و تاقم الْتَقَتَا ﷺ پێك گه‌یشتن فِئَةٌ تاقمیك تُقَاتِلُ ده‌جه‌نگێ فِي له‌

سَبِيلِ ڕێگای اللَّهِ خودا وَأُخْرَىٰ و ئه‌ویتریشیان كَافِرَةٌ (تاقمێكی) كافر و بێ بڕوایه‌ يَرَوْنَهُم ده‌یان بینن

مِّثْلَيْهِمْ وه‌ك دووهه‌نده‌ی خۆیان رَأْيَ به‌ بینینی الْعَيْنِ چاو وَاللَّهُ و خوداش يُؤَيِّدُ پشتیوانی ده‌كات بِنَصْرِهِ - مَن كێ

يَشَاءُ ﷺ بوێت -به‌ سه‌رخستن و پشتیوانی خۆی إِنَّ به‌ڕاستی فِي ذَٰلِكَ له‌وه‌دا هه‌یه‌ لَعِبْرَةً په‌ندێك(چۆن په‌ندێ) لِّأُولِي بۆ خاوه‌ن

الْأَبْصَارِ بینایی و تێڕاماوه‌كان (١٣) زُيِّنَ ڕازاندراوه‌ته‌ لِلنَّاسِ بۆ خه‌ڵك حُبُّ حه‌زی الشَّهَوَاتِ ئاره‌زو و له‌ززه‌ته‌كان مِنَ له‌

النِّسَاءِ ئافره‌تان وَالْبَنِينَ و نه‌وه‌ كوڕه‌كان وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنطَرَةِ گرێ دراو وبه‌ستراوی له‌سه‌ریه‌ك دانراو مِنَ له‌ الذَّهَبِ زێڕ

وَالْفِضَّةِ و زیوو وَالْخَيْلِ و ئه‌سپی الْمُسَوَّمَةِ نیشانكراو وَالْأَنْعَامِ و ئاژه‌ڵ ومالاَت وَالْحَرْثِ ﷺ و كشتوكاڵ ذَٰلِكَ ئه‌وانه‌

مَتَاعُ هۆی سود و ڕابواردێكی كه‌می الْحَيَاةِ ژیانی الدُّنْيَا ﷺ دوونیا یه‌ وَاللَّهُ -و هه‌ر خودایه‌ عِندَهُ لایه‌تی حُسْنُ -

الْمَآبِ جێگات گه‌ڕانه‌وه‌ و حه‌وانه‌وی -چاك و خۆش (١٤) قُلْ بلێ أَؤُنَبِّئُكُم ئه‌رێ هه‌واڵتان پێ بده‌م بِخَيْرٍ به‌ وه‌ی جاكتره‌

مِّن ذَٰلِكُمْ له‌وشتانه‌ لِلَّذِينَ بۆ ئه‌وانه‌ى اتَّقَوْا له‌خودا ترساون و پارێزكاریان كردوه‌ عِندَ له‌لای رَبِّهِمْ په‌روه‌ردگاریان هه‌یه‌

جَنَّاتٌ باغ و باغاتێ تَجْرِي گوزەردەکا و تێدەپەڕێ مِن لە تَحْتِهَا ژێریاندا الْأَنْهَارُ ڕووبارەکان خَالِدِينَ هەتاهەتا ماوەن فِيهَا تییایدا

وَأَزْوَاجٌ لەگەڵ هاوسەرانێ(کە) مُّطَهَّرَةٌ پاککراوەن وَرِضْوَانٌ و ڕەزامەدیەکیش مِّنَ لەلایەن اللَّهِ ﷻ خودا وَاللَّهُ و خوداش

بَصِيرٌ تەواوبینایە بە بِالْعِبَادِ بەندەکان (١٥) الَّذِينَ ئەوانەی يَقُولُونَ دەڵێن: رَبَّنَا پەروەردیگارە إِنَّنَا بەڕاستی ئێمە

آمَنَّا بڕوامان هێناوە فَاغْفِرْ جا خۆش بە لَنَا بۆمان لە ذُنُوبَنَا تاوانەکانمان وَقِنَا و بمانپارێزە لە عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی

النَّارِ ئاگر (١٦) الصَّابِرِينَ ئارامگر و خۆڕاگران وَالصَّادِقِينَ و ڕاست و ڕاستگۆیان وَالْقَانِتِينَ و بەردەوام ملکەچ و خوداپەرستان

وَالْمُنفِقِينَ و بەخشەران وَالْمُسْتَغْفِرِينَ و داواکارانی لێخۆش بوون و لێبوردەیی بِالْأَسْحَارِ لە بەرەبەیانیەکان (١٧) شَهِدَ -

اللَّهُ خودا -شایەتی داوە أَنَّهُ کە بەڕاستی لَا إِلَٰهَ نییە هیچ خودایەک(بەحەق) إِلَّا تەنها هُوَ ئەو(نەبێ) وَالْمَلَائِكَةُ و فریشتەکانیش

وَأُولُو و خاوەنانی الْعِلْمِ زانست قَائِمًا هەڵسابێ بِالْقِسْطِ بە دادپەروەری لَا إِلَٰهَ نییە هیچ خودایەک إِلَّا هُوَ تەنها ئەوە(خودایە)

الْعَزِيزُ دەسەڵاتداری تەواوی الْحَكِيمُ تەواو کاربەجێ (١٨) إِنَّ بەڕاستی الدِّينَ دین(ی حەق) عِندَ لای اللَّهِ خودا

الْإِسْلَامُ ﷻ دینی ئیسلامە وَمَا اخْتَلَفَ و ناکۆک و ناتەبا نەبوون الَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا - الْكِتَابَ کیتاب(ی ئاسمانیان) یان -پێدرابوو

إِلَّا تەنها مِن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی کە جَاءَهُمُ بۆیان هات الْعِلْمُ زانست و زانین(ی حەق) بَغْيًا بە هۆی ستەم و حەسودی

بَيْنَهُمْ ﷻ نێوان خۆیان وَمَن و هەرکەسێ يَكْفُرْ کوفر بکا بِآيَاتِ بە ئایاتەکانی اللَّهِ خودا فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا

سَرِيعُ خێرایە الْحِسَابِ لێپێچینەوە و حیسابی (١٩) فَإِنْ جا ئەگەر حَاجُّوكَ دەمەدەمیان لەگەڵ کردی فَقُلْ ئەوە بڵێ

أَسْلَمْتُ - وَجْهِيَ ئاڕاستە و ڕووی خۆم -بەخشی و تەسلیم کرد لِلَّهِ بە خودا وَمَنِ هەروەها ئەوەی

اتَّبَعَنِ ۗ به دواى منيش كه‌وتووه(هه‌رواده‌كات) وَقُل و بلێ لِّلَّذِينَ به‌وانه‌ى أُوتُوا پێياندراوه الْكِتَابَ كيتاب

وَالْأُمِّيِّينَ له‌گه‌ڵ نه‌خوێنه‌دواره‌كان أَأَسْلَمْتُمْ ۚ ئه‌رێ ملكه‌چ و ته‌سليم بوون ؟ فَإِنْ جا ئه‌گه‌ر أَسْلَمُوا ملكه‌چ بوون فَقَدِ ئه‌و به‌دڵنيايى

اهْتَدَوا ۖ ڕێنمونيان وه‌رگرت و هيدايه‌ت دران وَّإِن و ئه‌گه‌ر تَوَلَّوْا پشتيان هه‌ڵكرد(و به‌ده‌نگته‌وه نه‌هاتن) فَإِنَّمَا ئه‌وه هه‌ر ئه‌وه‌نده

عَلَيْكَ له‌سه‌ر تۆيه : الْبَلَاغُ ۗ ڕاگه‌ياندنى ته‌واو وَاللَّهُ و خوداش بَصِيرٌ بينه‌رى ته‌واوه بِالْعِبَادِ به به‌نده‌كان (٢٠) إِنَّ به‌ڕاستى

الَّذِينَ ئه‌وانه‌ى يَكْفُرُونَ كوفر ده‌كه‌ن بِآيَاتِ به ئايه‌ته‌كانى اللَّهِ خودا وَيَقْتُلُونَ - النَّبِيِّينَ و پێغه‌مبه‌ران -ده‌كوژن بِغَيْرِ به بێ

حَقٍّ هيچ حه‌قێك وَيَقْتُلُونَ و - الَّذِينَ ئه‌وانه‌ى يَأْمُرُونَ فه‌رمان ده‌كه‌ن بِالْقِسْطِ به دادپه‌روه‌رى مِنَ له

النَّاسِ خه‌ڵك -ده‌كوژن فَبَشِّرْهُم ئه‌وه مزگێنى بده به‌وانه بِعَذَابٍ به عه‌زاب و ئه‌شكه‌نجه‌يێكى أَلِيمٍ زۆر به ئازار (٢١)

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ئه‌وه ئه‌وانه‌ن كه حَبِطَتْ پوچه‌ڵ بۆته‌وه أَعْمَالُهُمْ كار و كرفه‌وه‌كانيان فِي له الدُّنْيَا دونيا

وَالْآخِرَةِ و له ژيانى دووايى وَمَا لَهُم و نيه‌تيان مِّن (هيچ) نَّاصِرِينَ سه‌رخه‌ر و پشتيوانانێ (٢٢) أَلَمْ تَرَ ئايا نه‌ترِوانيته

إِلَى لاى الَّذِينَ ئه‌وانه‌ى أُوتُوا پێياندراوه نَصِيبًا به‌شێك مِّنَ له الْكِتَابِ كيتاب يُدْعَوْنَ بانگده‌كرێن إِلَىٰ بۆلاى كِتَابِ كيتابى

اللَّهِ خودا لِيَحْكُمَ تاكو حوكم و دادوه‌رى بكات بَيْنَهُمْ له نێوانيان ثُمَّ پاشان يَتَوَلَّىٰ - فَرِيقٌ كۆمه‌ڵێك

مِّنْهُمْ له‌وان -پشت هه‌ڵده‌كه‌ن وَهُم وئه‌وانيش(هه‌ر) مُّعْرِضُونَ لاده‌ر و پشت لێكه‌رن(له‌حه‌ق) (٢٣) ذَٰلِكَ ئه‌وه‌ش

بِأَنَّهُمْ به(هۆى) ئه‌وه‌ى كه قَالُوا گوتيان لَن تَمَسَّنَا هه‌رگيز - النَّارُ ئاگر -پێمان ناكه‌وێ إِلَّا مه‌گه‌ر أَيَّامًا ڕۆژانێكى

مَّعْدُودَاتٍ ۖ ژمێرداوى(كه‌م) وَغَرَّهُمْ و هه‌ڵيخه‌ڵه‌تاندن و فريوى دان فِي له دِينِهِم دينه‌كه‌يان مَّا ئه‌وه‌ى كه

كَانُوا يَفْتَرُونَ هەڵیاندەبەست (٢٤) فَكَيْفَ جا چۆن(دەبێ حاڵیان) إِذَا كاتێک جَمَعْنَاهُمْ کۆمانکردنەوە لِيَوْمٍ بۆ ڕۆژێ

لَّا رَيْبَ هیچ گومانێ نییە فِيهِ تییایدا وَوُفِّيَتْ و بەتەواوی پێی درایەوە كُلُّ هەموو نَفْسٍ کەسێ(پاداشت و سزای) مَّا ئەوەی

كَسَبَتْ بەدەستی هێنابوو(لە کار و کردەوەکانی) وَهُمْ وئەوانیش لَا يُظْلَمُونَ ستەمیان لێناکرێ و لێیان کەمناکرێتەوە (٢٥)

قُلِ بڵێ اللَّهُمَّ ئەی خودایە مَالِكَ خاوەنی الْمُلْكِ هەموو پادشایەتی و مولك وخاوەنداری و هەموو شتێکی کە هەبێ تُؤْتِي تۆ -

الْمُلْكَ پادشایەتی و خاوەنداریەتی -ئەدەیت بە مَن هەرکەسێ تَشَاءُ خۆت بتەوێ وَتَنزِعُ و -

الْمُلْكَ پادشایەتی و خاوەنداریەتی -دادەماڵێنی و دەسەنییەوە مِمَّن لەوەی تَشَاءُ خۆت دەتەوێ وَتُعِزُّ و دەسەڵاتدار و سەربەرز دەکەی

مَن ئەو کەسەی تَشَاءُ خۆت بتەوێت وَتُذِلُّ و زەلیل و سەرشۆڕیش دەکەیت مَن ئەوەی تَشَاءُ خۆت بتەوێت

بِيَدِكَ هەر بەدەستی تۆیە الْخَيْرُ هەموو خێر و چاکەیەک إِنَّكَ بەڕاستی تۆ عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ قَدِيرٌ تواناداری

(٢٦) تُولِجُ - اللَّيْلَ شەو -ئەبەیتە فِي ناو النَّهَارِ ڕۆژ وَتُولِجُ و - النَّهَارَ ڕۆژیش -ئەبەیتە فِي ناو اللَّيْلِ شەو

وَتُخْرِجُ و دەردێنی الْحَيَّ زیندوو مِنَ لە الْمَيِّتِ مردوو وَتُخْرِجُ و دەردێنی الْمَيِّتَ مردوو مِنَ لە الْحَيِّ زیندوو

وَتَرْزُقُ و ڕزق و ڕۆزی ئەبەخشی بە مَن ئەو کەسەی تَشَاءُ خۆت بتەوێت بِغَيْرِ بەبێ حِسَابٍ حیساب و بێ شومار (٢٧)

لَّا يَتَّخِذِ - الْمُؤْمِنُونَ بڕواداران الْكَافِرِينَ کافران -ناکەن بە أَوْلِيَاءَ دۆست و پشتیوان مِن دُونِ بێ لە الْمُؤْمِنِينَ بڕواداری تر

وَمَن و هەرکەسێ يَفْعَلْ - ذَٰلِكَ ئاوا -بکات فَلَيْسَ ئەو - مِنَ پەیوەندی بە اللَّهِ خودا -نییە) و خودا دۆست و پشتیوانی نییە)

فِي لە شَيْءٍ هیچ شتێ إِلَّا مەگەر أَن ئەوەی کە تَتَّقُوا خۆ بپارێزن مِنْهُمْ لێیان تُقَاةً خۆپاراستنێ وَيُحَذِّرُكُمُ و -

اللَّهُ خودا -ئاگەدارتان دەکاتەوە و دەتانترسێنێ لە نَفْسَهُ ۗ خۆی وَإِلَى و هەر بۆلای اللَّهِ خودایە الْمَصِيرُ هەموو گەڕانەوە و چارەنوسێ

(٢٨) قُلْ بلێ إِن ئەگەر تُخْفُوا بشارنەوە مَا ئەوەی فِي لەناو صُدُورِكُمْ سینە ودڵتان دایە أَوْ یان تُبْدُوهُ دەریبخەن

يَعْلَمْهُ ئەو - اللَّهُ ۗ خودا -دەیزانێ وَيَعْلَمُ هەروا دەزانێت مَا چی فِي لەناو السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکانە وَمَا و چی فِي لە

الْأَرْضِ ۗ زەوی دایە وَاللَّهُ و خوداش عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ قَدِيرٌ زۆر تواناداره(وهەموو شتێکی پێ دەکرێ)

(٢٩) يَوْمَ رۆژێ تَجِدُ - كُلُّ هەموو نَفْسٍ نەفسێک -دەبینێ کە مَّا هەرچی عَمِلَتْ کردوویەتی مِنْ لە خَيْرٍ خێر و چاکە

مُّحْضَرًا ئامادەکراوە و هێنراوە وَمَا و هەرچیش عَمِلَتْ کردوویەتی مِن لە سُوءٍ خراپە تَوَدُّ حەزدەکات لَوْ ئەگەربهاتایە أَنَّ کە

بَيْنَهَا نێوان ئەو وَبَيْنَهُ و نێوان خۆی(هەبوایە) أَمَدًا مەودایەکی بَعِيدًا ۗ زۆر دوور وَيُحَذِّرُكُمُ و - اللَّهُ خودا -وریاتان دەکاتەوە لە

نَفْسَهُ ۗ خۆی وَاللَّهُ و خوداش رَءُوفٌ زۆربە بەزەیی و میهرەبانە بِالْعِبَادِ لەگەڵ بەندەکانی (٣٠) قُلْ بلێ إِن ئەگەر

كُنتُمْ تُحِبُّونَ - اللَّهَ خوداتان -خۆش دەوێت فَاتَّبِعُونِي دەی دوام بکەون و شوێن پێم هەڵگرن(ئەوساکە) يُحْبِبْكُمُ -

اللَّهُ خودا -ئێوەی خۆش دەوێت و خۆشەویستتان دەکات وَيَغْفِرْ و خۆش دەنێت لَكُمْ بۆتان ذُنُوبَكُمْ ۗ لە گوناهەکانتان

وَاللَّهُ و خوداش غَفُورٌ زۆر لێخۆش بووی رَّحِيمٌ بەبەزەیی و میهرەبان و بەخشندەیە (٣١) قُلْ بلێ أَطِيعُوا گوێڕایەڵی -

اللَّهَ خودا وَالرَّسُولَ ۖ و پێغەمبەر -بکەن فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّوْا پشتیان هەڵکرد(وگوی ایەڵ نەبوون) فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا

لَا يُحِبُّ - الْكَافِرِينَ کافر و بێ بروایانی -خۆش ناوێت (٣٢) إِنَّ بە دڵنیایی اللَّهَ خودا اصْطَفَىٰ هەڵبژاردووە آدَمَ ئادەم

وَنُوحًا و نوح وَآلَ خانەوادەی إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم وَآلَ و خانەوادەی عِمْرَانَ عیمران عَلَى بەسەر الْعَالَمِينَ جیهانیان (٣٣)

ذُرِّيَّةً نەوەگەلێک بَعْضُهَا هەندێکیان مِن لە بَعْضٍ هەندێکن وَاللَّهُ و خودا سَمِيعٌ زۆر بیسەری عَلِيمٌ زۆر زانایە (٣٤)

إِذْ کاتێ قَالَتِ - امْرَأَتُ خێزانی عِمْرَانَ عیمران -گوتی رَبِّ پەروەردیگارە إِنِّي من بەڕاستی نَذَرْتُ نەزرم کردووە لَكَ بۆتۆ

مَا ئەوەی فِي لەناو بَطْنِي سکم دایە مُحَرَّرًا بە ئازادکراوی فَتَقَبَّلْ جا قبوڵی بکە مِنِّي لێم إِنَّكَ بەڕاستی تۆی أَنتَ هەر تۆی

السَّمِيعُ تەواو بیسەری الْعَلِيمُ تەواو زانا (٣٥) فَلَمَّا جا کاتێ وَضَعَتْهَا سکەکەی دانا قَالَتْ گوتی رَبِّ پەروەردیگارە

إِنِّي ئەوەمن وَضَعْتُهَا سکەکەم دانا أُنثَىٰ مێ یە وَاللَّهُ و خودا أَعْلَمُ زاناترە بِمَا بەوەی وَضَعَتْ داینـاوە(بوویەتی) وَلَيْسَ و -

الذَّكَرُ نێرە كَالْأُنثَىٰ وەک مێ یە -نییە وَإِنِّي و بەڕاستی من سَمَّيْتُهَا ناویم ناوە مَرْيَمَ مەریەم وَإِنِّي و بەدڵنیایی من

أُعِيذُهَا ئەو دەپارێزم بِكَ بە تۆ وَذُرِّيَّتَهَا لەگەڵ نەوەکانیشی مِنَ لە الشَّيْطَانِ شەیتانی الرَّجِيمِ ڕەجم کراو و دورخراوە لە ڕەحمەت

(٣٦) فَتَقَبَّلَهَا ئەوساکە - رَبُّهَا پەروەردگاری (-نەزرەکەی) قبوڵ کرد بِقَبُولٍ بە قبولکردنێکی حَسَنٍ چاك

وَأَنبَتَهَا و پێی گەیاند(وەک نەمامێک) نَبَاتًا پێگەیاندنێکی حَسَنًا چاك وَكَفَّلَهَا و - زَكَرِيَّا زەکەریا -بووبە کەفیل و سەرپەرشتیاری

كُلَّمَا هەر جارێ دَخَلَ عَلَيْهَا - زَكَرِيَّا زەکەریا -لێی بەژوور کەوت بۆ الْمِحْرَابَ میحراب و شوێنی خودا پەرستیەکەی وَجَدَ بینی

عِندَهَا لای هەیە رِزْقًا ڕزق و خواردنێ قَالَ گوتی يَا ئەی مَرْيَمُ مەریەم أَنَّىٰ لَكِ - هَٰذَا ئەوەت -لە کوێ بوو؟ قَالَتْ گوتی

هُوَ ئەوە مِنْ لە عِندِ لای اللَّهِ خودایە إِنَّ بێگومان اللَّهَ خودا يَرْزُقُ رزق و خواردن دەداتە مَن هەرکەسێ کە يَشَاءُ بیەوێت

بِغَيْرِ بەبێ حِسَابٍ حیساب و بێ شومار (٣٧) هُنَالِكَ لەوێ دَعَا - زَكَرِيَّا زەکەریا -پاڕایەوە لە رَبَّهُ پەروەردگاری قَالَ گوتی

رَبِّ پەروەردیگارە هَبْ ببەخشە لِي پێم مِن لە لَّدُنكَ لایەنی خۆتەوەوە ذُرِّيَّةً نەوەیەکی طَيِّبَةً پاك و چاك إِنَّكَ بەڕاستی تۆ

سَمِيعُ بیسەری الدُّعَاءِ دوعای (٣٨) فَنَادَتْهُ ئەوساکە الْمَلَائِكَةُ فریشتەکان ـبانگیانکرد وَهُوَ لەو کاتەی ئەو قَائِمٌ وەستاوو بوو

يُصَلِّي نوێژی دەکرد فِي لە الْمِحْرَابِ میحرابەکە: أَنَّ کەوا اللَّهَ خودا يُبَشِّرُكَ مزگێنیت دەداتێ بِيَحْيَىٰ بە یەحیا

مُصَدِّقًا بەڕاست دانەرو بڕواکەرێ بِكَلِمَةٍ بە وتەیەک مِّنَ لە اللَّهِ خودا وە وَسَيِّدًا و گەورەیەک وَحَصُورًا و(خۆگر و خۆپارێز)

وَنَبِيًّا و پێغەمبەرێ مِّنَ لە الصَّالِحِينَ چاکان (٣٩) قَالَ (زەکەریا) گوتی رَبِّ پەروەردیگارە أَنَّىٰ چۆن يَكُونُ دەبێ لِي بۆم

غُلَامٌ کوڕێ ؟ وَقَدْ و ئەوەتە بَلَغَنِيَ گەیشتووە پێم الْكِبَرُ پیری! وَامْرَأَتِي و خێزانەکەشم عَاقِرٌ ۖ نەزۆکێکە قَالَ (پەروەردگاری) وتی

كَذَٰلِكَ هەرئاوا اللَّهُ خودا يَفْعَلُ - مَا ئەوەی يَشَاءُ بیەوێت ـدەیکات (٤٠) قَالَ گوتی رَبِّ پەروەردیگارە اجْعَل -

لِّي بۆم ـدانێ آيَةً ۖ ئایەت و نیشانەیەکی دیار قَالَ گوتی آيَتُكَ ئایەت و نیشانەکەت أَلَّا ئەوەیە کە نا

تُكَلِّمَ دوێی(وقسە ناکەیت) لەگەڵ النَّاسَ خەڵک ثَلَاثَةَ سێ أَيَّامٍ ڕۆژان إِلَّا مەگەر رَمْزًا ۗ بە ڕەمز و ئیشارەت وَاذْكُر و یادی -

رَّبَّكَ پەروەردیگارت ـبکەوە كَثِيرًا زۆر وَسَبِّحْ وتەسبیحات بکە بِالْعَشِيِّ بە ئێواران و وَالْإِبْكَارِ و بەرەبەیانیان (٤١)

وَإِذْ و کاتێ قَالَتِ - الْمَلَائِكَةُ فریشتەکان ـگوتیان يَا ئەی مَرْيَمُ مەریەم إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا اصْطَفَاكِ تۆی پاك بژێرکردوە

وَطَهَّرَكِ و تۆی زۆر پاکژکردۆتەوە وَاصْطَفَاكِ و پاك بژێری کردووی عَلَىٰ بەسەر نِسَاءِ ئافرەتانی الْعَالَمِينَ جیهانیان (٤٢)

يَا ئەی مَرْيَمُ مەریەم اقْنُتِي بەردەوام ملکەچ و ژێرفەرمانی بکە لِرَبِّكِ بۆ پەروەردیگارت وَاسْجُدِي و سوجدە ببە

وَارْكَعِي و کڕنۆش بەرە مَعَ لەگەڵ الرَّاكِعِينَ کڕنۆش بەران (٤٣) ذَٰلِكَ ئەوە مِنْ لە أَنبَاءِ هەواڵەکانی الْغَيْبِ غەیبە

نُوحِيهِ بە وەحی و سروش ڕادەگەیەنین إِلَيْكَ ۚ بۆ تۆ وَمَا كُنتَ و - لَدَيْهِمْ تۆ لایان ـنەبووی إِذْ کاتێ يُلْقُونَ -

أَقْلَامَهُمْ پێنوسەکانیان -هەڵدەدا أَيُّهُمْ کێیان يَكْفُلُ کەفالەت و سەرپەرشتیاری مَرْيَمَ مەریەم -بکات وَمَا كُنتَ و تۆش -

لَدَيْهِمْ لایان -نەبووی إِذْ کاتێ يَخْتَصِمُونَ کێشەیان بوو مشت و مڕیان دەکرد (٤٤) إِذْ کاتێ قَالَتِ -

الْمَلَائِكَةُ فریشتەکان -گوتیان يَا ئەی مَرْيَمُ مەریەم إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا يُبَشِّرُكِ مزگێنیت دەداتێ بِكَلِمَةٍ بە وتەیەک

مِّنْهُ لە(خودای) ەوە اسْمُهُ ناوی الْمَسِيحُ مەسیح عِيسَى عیسای ابْنُ کوڕی مَرْيَمَ مەریەم وَجِيهًا پیاوماقول و پایەدار بێ فِي لە

الدُّنْيَا دونیا وَالْآخِرَةِ و ڕۆژی دوواێ وَمِنَ هەروا لە الْمُقَرَّبِينَ نزیکراوانە (٤٥) وَيُكَلِّمُ و قسەدەکات لەگەڵ النَّاسَ خەڵک

فِي لەناو الْمَهْدِ بێشکە و لانکدا وَكَهْلًا وهەروا لەکاتی کەهلی وَمِنَ و لە الصَّالِحِينَ چاکانیشە (٤٦) قَالَتْ (مەریەم) گوتی

رَبِّ پەروەردیگارە أَنَّىٰ چۆن - يَكُونُ دەبێ لِي بۆ من وَلَدٌ کوڕێک وَلَمْ يَمْسَسْنِي کاتێ وێم نەکەوتوە و تخونم نەکەوتوە

بَشَرٌ هیچ مرۆڤێک ؟! قَالَ گوتی كَذَٰلِكِ هەرئاوا اللَّهُ خودا يَخْلُقُ دروست دەکا مَا هەر شتێک يَشَاءُ بیەوێت إِذَا کاتێک

قَضَىٰ - أَمْرًا کار و فەرمانێکی -بڕیاردا(کە بێ) فَإِنَّمَا ئەوە هەر ئەوەندە يَقُولُ دەڵێت لَهُ پێ: كُن ببە فَيَكُونُ ئیتر دەبێت

(٤٧) وَيُعَلِّمُهُ و فێری - الْكِتَابَ کیتاب وَالْحِكْمَةَ و حیکمەت وَالتَّوْرَاةَ تەورات وَالْإِنجِيلَ ئینجیل ی -دەکات (٤٨)

وَرَسُولًا هەروا پێغەمبەرێکە إِلَىٰ بۆ بَنِي نەوەی إِسْرَائِيلَ ئیسرائیل(جولەکەکان) أَنِّي قَدْ (دەڵێ) ئەوەتە من جِئْتُكُم هێناومە بۆتان

بِآيَةٍ نیشانەو ئایەتێک مِّن لە رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتانەوە أَنِّي من خۆم أَخْلُقُ شتێ دروست دەکەم لَكُم بۆتان مِّنَ لە الطِّينِ قوڕ

كَهَيْئَةِ لە شێوەی الطَّيْرِ تەیر فَأَنفُخُ جا فوو دەکەم فِيهِ تیایدا فَيَكُونُ ئیتر دەبێتە طَيْرًا تەیرێک بِإِذْنِ بە ئیزن و ڕێ پێدانی

اللَّهِ خودا وَأُبْرِئُ و چاك دەکەمەوە الْأَكْمَهَ ئەو کوێرەی کە هەر بەکوێری بووە وَالْأَبْرَصَ و بەڵەک وَأُحْيِي و زیندوو دەکەمەوە

الْمَوْتَىٰ مردووان بِإِذْنِ به ڕێ پێدانی وئیزنی اللَّهِ خودا وَأُنَبِّئُكُم و هەواڵتان پێدەدەم بِمَا دەربارەی ئەوەی تَأْكُلُونَ دەخۆن

وَمَا و ئەوەی تَدَّخِرُونَ هەڵدەگرن فِي لەناو بُيُوتِكُمْ ماڵەکانتان إِنَّ بێگومان فِي ذَٰلِكَ لەوەدا هەیە لَآيَةً ئایەت و نیشانەیێ

لَّكُمْ بۆ ئێوە إِن ئەگەر كُنتُم ئێو - مُّؤْمِنِينَ بروا دار(-بووبن) (٤٩) وَمُصَدِّقًا و بەڕاست دانەر لِّمَا بۆ ئەوەی

بَيْنَ يَدَيَّ لە بەردەستم دایە(وپێشان هاتووە) مِنَ لە التَّوْرَاةِ تەورات وَلِأُحِلَّ هەروا تاکوو حەڵاڵ بکەم لَكُم بۆئێوە

بَعْضَ هەندێ لە الَّذِي ئەوەی حُرِّمَ حەرام کرابوو عَلَيْكُمْ لەسەرتان وَجِئْتُكُم و هاتووم بِآيَةٍ بە ئایەتێک مِّن لە

رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتانەوە فَاتَّقُوا جا پارێزکار بن و بترسن اللَّهَ لە خودا وَأَطِيعُونِ وگوێڕایەڵیم بۆ بکەن (٥٠) إِنَّ بەڕاستی

اللَّهَ خودا رَبِّي پەروەردگاری من وَرَبُّكُمْ و پەروەردگاری ئێوەشە فَاعْبُدُوهُ دە ملکەچی بن و بیپەرستن هَٰذَا ئەوەیە

صِرَاطٌ پانە ڕێگای مُّسْتَقِيمٌ ڕاست و دروست (٥١) فَلَمَّا جا کاتێ أَحَسَّ - عِيسَىٰ عیسا -هەستیکرد بە مِنْهُمُ -

الْكُفْرَ کوفر و بێ بڕوایی -لێیان قَالَ گوتی مَنْ کێ أَنصَارِي پشتیوانی منە إِلَى بۆلای اللَّهِ خودا ؟ قَالَ -

الْحَوَارِيُّونَ حەوارییەکان -یەک دەنگ گوتیان نَحْنُ ئێمەین أَنصَارُ پشتیوانان بۆ اللَّهِ خودا(وڕێگاکەی) آمَنَّا بڕوامان هێناوە

بِاللَّهِ بە خودا وَاشْهَدْ تۆ شایەت بە بِأَنَّا کەوا بەڕاستی ئێمە مُسْلِمُونَ ملکەچی ئەوین و موسڵمانین (٥٢) رَبَّنَا پەروەردیگارە

آمَنَّا بڕوامان هێنا بِمَا بەوەی أَنزَلْتَ تۆ داتبەزاندووە وَاتَّبَعْنَا وبەدووای - الرَّسُولَ پێغەمبەرەکە -کەووتووین

فَاكْتُبْنَا ئێتر بمان نووسە مَعَ لەگەڵ الشَّاهِدِينَ شایەتەکان (٥٣) وَمَكَرُوا (بێ بڕواکانی بەنی ئیسرائیل) پیلانگێڕیان کرد وَمَكَرَ و -

اللَّهُ خوداش(بەرامبەریان) پیلانی گێڕا وَاللَّهُ و خوداش خَيْرُ چاکترین و باشترینی الْمَاكِرِينَ پیلانگێڕانە (٥٤) إِذْ کاتێ کە قَالَ -

ٱللَّهُ خودا -گوتی يَا ئەی عِيسَىٰٓ عيسا إِنِّي (دڵنیابە) من مُتَوَفِّيكَ وەفات پێکەری تۆم وَرَافِعُكَ و بەرزکەرەوەی تۆم

إِلَيَّ بۆ لای خۆم وَمُطَهِّرُكَ و پاکژکەرەوەی تۆم مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا۟ بروایان نەهێناوە و کوفریان کردوە وَجَاعِلُ و -

ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱتَّبَعُوكَ دوات کەوتوون (-دەخەمە) فَوْقَ سەروی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوٓا۟ کوفریان کردوە إِلَىٰ تاکوو يَوْمِ ڕۆژی

ٱلْقِيَامَةِ ۖ ڕەستاخێزا و قیامەت ثُمَّ پاشان إِلَيَّ هەر بۆلای خۆمە مَرْجِعُكُمْ گەڕانەوەتان فَأَحْكُمُ ئیتر دادوەریدەکەم

بَيْنَكُمْ لەنێوانتان فِيمَا لەوشتانەی كُنتُمْ پێشان - فِيهِ تیایدا تَخْتَلِفُونَ جیاوازدەبوون و ناتەبادەبوون (٥٥) فَأَمَّا جا هەرچی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا۟ کوفریان کردوە فَأُعَذِّبُهُمْ ئەوە ئەشکەنجە و عەزابیان دەدەم عَذَابًا عەزابێکی شَدِيدًا زۆر توند فِي لە

ٱلدُّنْيَا دوونیا وَٱلْـَٔاخِرَةِ و ڕۆژی دواییش وَمَا و - لَهُم بۆیان -نییە مِّن هیچ نَّـٰصِرِينَ پشتیوانان و سەرخەرانێ (٥٦)

وَأَمَّا و هەرچی ٱلَّذِينَ ئەوانەش کە ءَامَنُوا۟ بڕوایان هیناوە وَعَمِلُوا۟ وکردوویانە ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ چاکەکان فَيُوَفِّيهِمْ ئەوە -

أُجُورَهُمْ ۗ پاداشتی خۆیان -بەتەواوی دەداتێ وَٱللَّهُ و خوداش لَا يُحِبُّ - ٱلظَّـٰلِمِينَ ستەمکاران -ی خۆش ناوێت (٥٧)

ذَٰلِكَ ئەوەی(کە باسکرا) نَتْلُوهُ - عَلَيْكَ بەسەرتۆ دا -دەیخوێنینەوە یەک لەدوای یەک مِنَ لە ٱلْـَٔايَـٰتِ ئایەتەکان وَٱلذِّكْرِ و زیکری

ٱلْحَكِيمِ حەکیم(ە) (٥٨) إِنَّ بەڕاستی مَثَلَ نموونەی عِيسَىٰ عیسا عِندَ لای ٱللَّهِ خودا كَمَثَلِ وەک نموونەی ءَادَمَ ۖ ئادەمە

خَلَقَهُۥ دروستی کرد مِن لە تُرَابٍ خۆڵ ثُمَّ پاشان قَالَ - لَهُۥ پێی گوت كُن ببە فَيَكُونُ ئیتر بوو (٥٩)

ٱلْحَقُّ هەرچی حەق و ڕاستی یە مِن لەلایەن رَّبِّكَ پەروەردیگارتەوەیە فَلَا تَكُن - مِّنَ لە

ٱلْمُمْتَرِينَ ئەوکەسانەی کە گومان دەکەن -مەبە (٦٠) فَمَنْ جا هەرکەسێ حَآجَّكَ دەمەدەمێ لەگەڵ کردی فِيهِ دەربارەی ئەوە

مِن لە بَعْدِ دووای مَا ئەوەی جَاءَكَ بۆت هات مِنَ لە الْعِلْمِ زانست(و ڕاستی ئەومەسەلەیە) فَقُلْ ئەوە بڵێ تَعَالَوْا وەرن

نَدْعُ بانگ بکەین أَبْنَاءَنَا منداڵەکانمان وَأَبْنَاءَكُمْ ومناڵەکانتان وَنِسَاءَنَا و ئافرەتەکانمان وَنِسَاءَكُمْ و ئافرەتەکانتان

وَأَنفُسَنَا و خۆمان(و خۆییەکان) وَأَنفُسَكُمْ خۆتان(خۆییەکانتان) ثُمَّ پاشان نَبْتَهِلْ دوعایەکی دوور و درێژ وڕاست و لەدڵەوە بکەیین

فَنَجْعَل ئیتر - لَّعْنَتَ (لە دووعایەکە) لەعنەتی اللَّهِ خودا عَلَى لە الْكَاذِبِينَ درۆزنەکاان -بکەیین (٦١) إِنَّ بەڕاستی هَٰذَا ئەوە

لَهُوَ و هەر ئەوە یە الْقَصَصُ چیرۆکی الْحَقُّ ۚ حەق و ڕاست وَمَا و نییە مِنْ (هیچ) إِلَٰهٍ پەرستراوێ(بەحەق) إِلَّا تەنها

اللَّهُ ۚ خودا(ی پەروەردیگار نەبێ) وَإِنَّ و بەڕاستی اللَّهَ خودا لَهُوَ هەرخۆی الْعَزِيزُ زاڵ و باڵادەستی

الْحَكِيمُ خاوەنی تەواوی حیکمەت و کاربەجێی یە (٦٢) فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّوْا پشتیان تێکرد(ی) فَإِنَّ ئەوە بێگومان اللَّهَ خودا

عَلِيمٌ زانایە بِالْمُفْسِدِينَ بە تێکدەر و خراپکاران (٦٣) قُلْ بڵێ يَا ئەی أَهْلَ خاوەن الْكِتَابِ کیتابەکان تَعَالَوْا وەرن

إِلَىٰ بۆلای كَلِمَةٍ وتەیەکی سَوَاءٍ یەکسان بَيْنَنَا لە نێوان ئێمە وَبَيْنَكُمْ و نێوان ئێوە أَلَّا نَعْبُدَ کەوا نەپەرستین(شتێ) إِلَّا جگە لە

اللَّهَ خودای پەروەردیگار وَلَا نُشْرِكَ و شەریك وهاوەڵ دانەنێین بِهِ بۆی شَيْئًا هیچ شتێ وَلَا يَتَّخِذَ و - بَعْضُنَا هەندێکمان

بَعْضًا هەندێ -نەکەین بە أَرْبَابًا خوداوەندانێ مِّن لە دُونِ غەیری اللَّهِ ۚ خودای پەروەردیگار فَإِن جا ئەگەر

تَوَلَّوْا پشتیان هەڵکرد(وبەدەمتانەوە نەهاتن) فَقُولُوا ئەوە بڵێن اشْهَدُوا ئێوە شایەتی بدەن بِأَنَّا کەوا بێگومان ئێمەین

مُسْلِمُونَ (بۆ خودا) ملکەچین و موسڵمانین (٦٤) يَا أَهْلَ ئەی خاوەن الْكِتَابِ کیتابەکان لِمَ بۆچی تُحَاجُّونَ دەمەقاڵە دەکەن

فِي دەربارەی إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم وَمَا أُنزِلَتِ و - التَّوْرَاةُ تەورات وَالْإِنجِيلُ ئینجیل یش -دانەبەزێنراوە إِلَّا تەنها مِن لە

بَعْدِهِ ۚ دواى ئیبراهیم(نەبێ) أَفَلَا ئەرێ ئیتر تَعْقِلُونَ تێناگەن و پێناگەن (٦٥) هَا ئائەوەتە أَنتُمْ ئێوە هَٰؤُلَاءِ ئەوکەسانە

حَاجَجْتُمْ دەمەدەمتانکرد و(بە حساب خۆتان بەڵگەتان هێنایەوە) فِيمَا دەربارەی ئەوەی لَكُم بِهِ - عِلْمٌ زانست تان -پێی هەیە

فَلِمَ ئیتر بۆچی تُحَاجُّونَ دەمەقاڵە دەکەن و بەحساب بەڵگە دێننەوە فِيمَا دەربارەی ئەوەی لَيْسَ لَكُم بِهِ -

عِلْمٌ ۚ زانست تان -پێی نییە وَاللَّهُ و خوداش يَعْلَمُ (هەموو شتێ) دەزانێ وَأَنتُمْ و ئێوە لَا تَعْلَمُونَ نازانن (٦٦) مَا كَانَ -

إِبْرَاهِيمُ ئیبراهیم يَهُودِيًّا جوولەکە -نەبوو وَلَا نَصْرَانِيًّا و نەصرانی و دیانیش نەبوو وَلَٰكِن بەڵام كَانَ - حَنِيفًا حەنیفێ

مُّسْلِمًا ملکەچ و موسڵمان(-بوو) وَمَا كَانَ وا٥هەرگیز - مِنَ لە الْمُشْرِكِينَ هاوەڵدانەر و موشریکان -نەبووە (٦٧) إِنَّ بەڕاستی

أَوْلَى نزیکترینی النَّاسِ خەلک بِإِبْرَاهِيمَ بۆ ئیبراهیم لَلَّذِينَ هەر ئەوانەن کە اتَّبَعُوهُ پێبەپێ کەوتنە دواى ئەوو وَهَٰذَا لەگەڵ ئەم

النَّبِيُّ پێغەمبەرە وَالَّذِينَ و ئەوانەی آمَنُوا ۗ بروایان هێناوە وَاللَّهُ و خوداش وَلِيُّ دۆست و پشتیوانی الْمُؤْمِنِينَ بروادارانە (٦٨)

وَدَّت - طَّائِفَةٌ دەستە وکۆمەڵێ مِّنْ لە أَهْلِ خاوەن الْكِتَابِ کیتابەکان(دیان وجولەکەکان) -زۆرحەزیان کرد لَوْ ئەگەر

يُضِلُّونَكُمْ ئێوە لەرێ لادەن و گومڕاتان بکەن وَمَا يُضِلُّونَ و گومڕاناکەن(کەس) إِلَّا تەنها أَنفُسَهُمْ خۆیان(نەبێ)

وَمَا يَشْعُرُونَ و هەستیش ناکەن (٦٩) يَا ئەی أَهْلَ خاوەن الْكِتَابِ کیتابان(لە دیان و جولەکان) لِمَ بۆچی

تَكْفُرُونَ بروا ناهێنن و کوفر دەکەن بِآيَاتِ بە ئایەتەکانی اللَّهِ خودا وَأَنتُمْ لە حالێ ئێوە تَشْهَدُونَ دەبین و شاهێدحاڵن (٧٠)

يَا ئەی أَهْلَ خاوەن الْكِتَابِ کیتابەکان لِمَ بۆچی تَلْبِسُونَ - الْحَقَّ حەق -تێکەڵ دەکەن و بەرگ پۆش دەکەن

بِالْبَاطِلِ بەوەی ناحەق وپرووپوچیە وَتَكْتُمُونَ و دەشارنەوە الْحَقَّ حەق و ڕاستی وَأَنتُمْ لەو کاتەی ئێوە تَعْلَمُونَ دەزانن(حەق کامەیە)

(٧١) وَقَالَت و - طَّائِفَةٌ دەستە و تاقمێ مِّنْ لە أَهْلِ خاوەن الْكِتَابِ کیتابەکان -گوتیان: آمِنُوا بڕوا بێنن بِالَّذِي بەوەی

أُنزِلَ دابەزێنراوە عَلَى بۆ سەر الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕوایان هێناوە وَجْهَ ڕووی(سەرەتای) النَّهَارِ ڕۆژ وَاكْفُرُوا و کوفربکەن

آخِرَهُ کۆتاییەکەی لَعَلَّهُمْ بەڵکوو ئەوان يَرْجِعُونَ دەگەڕێنەوە(بۆ کوفر) (٧٢) وَلَا تُؤْمِنُوا وە(بەکەسێ) باوەڕ و متمانە مەکەن

إِلَّا تەنها لِمَن (بەوەی) تَبِعَ کەوتۆتە دوای دِينَكُمْ دینەکەتان - قُلْ بڵێ إِنَّ بەڕاستی الْهُدَىٰ هیدایەت(ی حەق و تەواو)

هُدَى هەر هیدایەتی اللَّهِ خودایە - أَن (کەچی جووەکان بەیەک دەڵێن) نەوەک يُؤْتَىٰ - أَحَدٌ کەسێک -پێی بدرێ مِّثْلَ وەک

مَا ئەوەی أُوتِيتُمْ پێتان دراوە أَوْ یان يُحَاجُّوكُمْ دەمەدەمتان لەگەڵ بکەن وبەڵگەیان بەسەرتان زاڵبێ عِندَ لای

رَبِّكُمْ ۗ پەروەردیگارتان قُلْ بڵێ إِنَّ بەڕاستی الْفَضْلَ هەموو فەزڵ و چاکەیەک بِيَدِ بەدەستی اللَّهِ خودایە يُؤْتِيهِ دەیدات بە

مَن ئەوەی يَشَاءُ ۗ بیەوێت وَاللَّهُ و خوداش وَاسِعٌ فرەوانی بەخشی عَلِيمٌ زۆر زانایە (٧٣) يَخْتَصُّ تایبەتمەند دەکا

بِرَحْمَتِهِ بە ڕەحمەت و میهرەبانی خۆی مَن ئەو کەسەی يَشَاءُ ۗ بیەوێت وَاللَّهُ و خوداش ذُو خاوەنی الْفَضْلِ -

الْعَظِيمِ مەزنترین -فەزڵ و بەخششە (٧٤) وَمِنْ وە(هەیە) لە أَهْلِ خاوەنی الْكِتَابِ کیتابەکان مَنْ کەسانێ إِن ئەگەر هاتوو

تَأْمَنْهُ بیکەیتە ئەمین و دەستپاك بِقِنطَارٍ لەسەر قنطارێک (پارەیەکی زۆر وەک سەد ڕەتڵ ئاڵتوون) يُؤَدِّهِ دیگێڕێتەوە إِلَيْكَ بۆ لات

وَمِنْهُم وە(هەشیانە) لەوان مَّنْ کەسانێ إِن ئەگەر تَأْمَنْهُ بیکەیتە ئەمین بِدِينَارٍ لەسەر دینارێک لَّا يُؤَدِّهِ نایگێڕێتەوە إِلَيْكَ بۆت

إِلَّا مەگەر مَا ئەوەی دُمْتَ بەردەوام عَلَيْهِ لەسەر(سەر) ی قَائِمًا ۗ ڕاوەستاو بیت ذَٰلِكَ ئەوەش بِأَنَّهُمْ بە(هۆی) ئەوەی

قَالُوا گوتبوویان لَيْسَ - عَلَيْنَا لەسەرمان -نییە فِي لەلایەن الْأُمِّيِّينَ نەخوێندەوارەکانەوە سَبِيلٌ (هیچ) بەڵگە و بەتاوانداناني

وَيَقُولُونَ و - عَلَى بەدەم اللَّهِ خودا الْكَذِبَ درۆ -دەڵێن وَهُمْ و خۆشیان يَعْلَمُونَ دەزانن (٧٥) بَلَىٰ بەڵێ(لەسەریانە)

مَنْ هەرکەسێ أَوْفَىٰ بەتەواوی - بِعَهْدِهِ عەهد و پەیمانی خۆی -بەجێ گەیاندبێ وَاتَّقَىٰ و پارێزکاری کردبێ فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی

اللَّهَ خودا يُحِبُّ - الْمُتَّقِينَ پارێزکار و لەخوداترساوانی خۆش دەوێت (٧٦) إِنَّ نەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی يَشْتَرُونَ -

بِعَهْدِ بە پەیمانی اللَّهِ خودا وَأَيْمَانِهِمْ وسوێندخواردنیان ثَمَنًا پارەیەکی قَلِيلًا کەم -دەکڕن أُولَٰئِكَ ئەوانە

لَا خَلَاقَ هیچ بەشێ نییە لَهُمْ بۆیان فِي لە الْآخِرَةِ ڕۆژی دووایی وَلَا يُكَلِّمُهُمُ و - اللَّهُ خودا -نادوێ لەگەڵیان

وَلَا يَنظُرُ و ناڕوانێ إِلَيْهِمْ بۆیان يَوْمَ ڕۆژی الْقِيَامَةِ قیامەت وَلَا يُزَكِّيهِمْ و پاکیان ناکاتەوە وَلَهُمْ و بۆوان هەیە

عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆر بە ئازار (٧٧) وَإِنَّ و بەدڵنیایی مِنْهُمْ لەواندا هەیە لَفَرِيقًا کۆمەڵێک يَلْوُونَ -

أَلْسِنَتَهُم زمانەکانیان -بادەدەن بِالْكِتَابِ بە(خوێندنەوەی) کیتاب لِتَحْسَبُوهُ تا وابزانن ئەوی دەیخوێننەوە مِنَ لە

الْكِتَابِ کیتابەکەدایە وَمَا هُوَ و ئەو - مِنَ لە الْكِتَابِ کیتابدا -نییە وَيَقُولُونَ و دەڵێن هُوَ ئەو مِنْ لە عِندِ لایەن

اللَّهِ خودایەوەیە وَمَا هُوَ و ئەو - مِنْ لە عِندِ لایەن اللَّهِ خوداو -نییە وَيَقُولُونَ و - عَلَى لەسەر(بەدەم) اللَّهِ خودا

الْكَذِبَ درۆ -دەڵێن وَهُمْ و خۆشیان يَعْلَمُونَ دەزانن (٧٨) مَا كَانَ نەبووە لِبَشَرٍ بۆ هیچ بەشەرێ أَن کە يُؤْتِيَهُ -

اللَّهُ خودا الْكِتَابَ کیتابی -پێ بدا وَالْحُكْمَ لەگەڵ حوکم وفەرمانڕەوایی وَالنُّبُوَّةَ و پێغەمبەرایەتی ثُمَّ پاشان يَقُولَ بڵێ

لِلنَّاسِ بە خەڵک: كُونُوا ببنە عِبَادًا بەندەگەلێک لِّي بۆ من مِن دُونِ جگە لە اللَّهِ خودا وَلَٰكِن بەڵکو كُونُوا ببن بە

رَبَّانِيِّينَ (کۆمەڵە کەسێکی) خودایی بِمَا بە(هۆی) ئەوەی کە كُنتُمْ ئێوە تُعَلِّمُونَ - الْكِتَابَ کیتابتان -فێر(خەڵک) دەکرد

وَبِمَا و بە(هۆی) ئەوەی کە كُنتُمْ ئێوە تَدْرُسُونَ دیراسەتتان دەکرد (٧٩) وَلَا يَأْمُرَكُمْ هەروا فەرمانتان پێناکات أَن کە

تَتَّخِذُوا - الْمَلَائِكَةَ فریشتەکان وَالنَّبِيِّينَ وپێغەمبەران -هەڵبژێرن وبکەن بە أَرْبَابًا خوداوەندانێک أَيَأْمُرُكُم ئایا فەرمانتان پێدەکات

بِالْكُفْرِ بە کوفر وبێباوەڕی بَعْدَ پاش ئەوەی إِذْ کە أَنتُم ئێوە مُّسْلِمُونَ موسڵمان بوون و ملکەچ بوون (٨٠)

وَإِذْ وە(باس بکە) کاتێ أَخَذَ - اللَّهُ خودا مِيثَاقَ پەیمانی النَّبِيِّينَ پێغەمبەرانی -وەرگرت: لَمَا بەوەی آتَيْتُكُم پێم بەخشیبوون

مِّن لە كِتَابٍ کیتاب وَحِكْمَةٍ و حیکمەت ثُمَّ پاشان جَاءَكُمْ بۆتان هاتبێت رَسُولٌ پێغەمبەرێک مُّصَدِّقٌ بەڕاستدانەر بێ

لِّمَا بۆوەی مَعَكُمْ لاتانە لَتُؤْمِنُنَّ (ئەوە) هەردەبێ بڕوابهێنن بِهِ پێی وَلَتَنصُرُنَّهُ و هەردەبێ پشتیوانی لێ بکەن و سەری بخەن

قَالَ گوتی أَأَقْرَرْتُمْ ئایا دانووپێداهێنا وَأَخَذْتُمْ و - عَلَىٰ لەسەر ذَٰلِكُمْ ئەوە دا إِصْرِي عەهد و پەیمانی منتان -وەرگرت؟

قَالُوا گوتیان أَقْرَرْنَا دانمان پێدا هێنا قَالَ گوتی فَاشْهَدُوا دە شاهێد بن وَأَنَا و منیش مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مِّنَ لە

الشَّاهِدِينَ شاهیدانم (٨١) فَمَن جا هەرکەسێ تَوَلَّىٰ پشت هەڵبکا بَعْدَ پاش ذَٰلِكَ ئەوە فَأُولَٰئِكَ هُمُ ئەوە بەڕاستی ئەوانە

الْفَاسِقُونَ فاسیق و دەرچووی تەواون (٨٢) أَفَغَيْرَ ئایا غەیری دِينِ دینی اللَّهِ خودا(یان) يَبْغُونَ دەوێ وَلَهُ کە هەر بۆ ئەو

أَسْلَمَ ملکەچ بووە مَن ئەوەی فِي لە السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ و زەوی دایە طَوْعًا بەخۆشی و ڕەزایی

وَكَرْهًا و بەناخۆشی وَإِلَيْهِ و هەر بۆئەویش يُرْجَعُونَ دەگێردرێنەوە (٨٣) قُلْ بڵێ آمَنَّا بڕوامان هێنا بِاللَّهِ بە خودا

وَمَا وئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە عَلَيْنَا بەسەرماندا وَمَا و ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنرا وە عَلَىٰ بۆ سەر إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم

وَإِسْمَاعِيلَ وئیسماعیل وَإِسْحَاقَ و ئیسحاق وَيَعْقُوبَ و یەعقوب وَالْأَسْبَاطِ و(دوازدە) نەوەکان وَمَا و ئەوەی

أُوتِيَ هێنرابوو ودرابوو بە مُوسَىٰ موسا وَعِيسَىٰ و عیسا وَالنَّبِيُّونَ و پێغەمبەران مِن لە رَّبِّهِمْ پەروەردگاریانەوە

لَا نُفَرِّقُ جیاکاری ناکەین بَيْنَ نێوان أَحَدٍ یەکێک مِّنْهُمْ لەوان وَنَحْنُ و ئێمەش لَهُ هەر بۆئەو مُسْلِمُونَ ملکەچبووین وموسڵمانین

(٨٤) وَمَن وهەرکەسێ يَبْتَغِ داوابکات و بیەوێت غَيْرَ غەیری الْإِسْلَامِ ئیسلام دِينًا دینی(بێ بە دینی) فَلَن ئەوەهەرگیز -

يُقْبَلَ قبوڵ -ناکرێ مِنْهُ لێی وَهُوَ و هەر ئەویش فِي لە الْآخِرَةِ رۆژی دووایی دا مِنَ لە الْخَاسِرِينَ (تەواو) خەسارەتمەندان دەبێ

(٨٥) كَيْفَ چۆن يَهْدِي ڕێنمونی دەکات اللَّهُ خودا قَوْمًا قەومێک كَفَرُوا کوفریان کردوە بَعْدَ پاش

إِيمَانِهِمْ ئیمان و بڕواهێنانیان وَشَهِدُوا و شایەتیان داوە أَنَّ کەوا الرَّسُولَ پێغەمبەرەکە حَقٌّ حەق و ڕاستە

وَجَاءَهُمُ و بۆیان هاتووە الْبَيِّنَاتُ ۚ بەڵگە ڕۆن و ئاشکراکان وَاللَّهُ و خودا لَا يَهْدِي هیدایەت نادات و ڕێنمونی -

الْقَوْمَ ئەوخەڵکانەی کە الظَّالِمِينَ تەواوستەمکارن -ناکات (٨٦) أُولَٰئِكَ ئەوانە جَزَاؤُهُمْ جەزا و سزایان ئەوەیە أَنَّ کە عَلَيْهِمْ -

لَعْنَةَ لەعنەتی اللَّهِ خودا وَالْمَلَائِكَةِ فریشتەکان وَالنَّاسِ و خەڵکیان -لەسەربێ أَجْمَعِينَ گشتیان (٨٧)

خَالِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَا تیاییدا لَا يُخَفَّفُ سووک ناکرێ عَنْهُمُ لەسەریان الْعَذَابُ عەزاب و ئەشکەنجە

وَلَا هُمْ و نە ئەوانیش يُنظَرُونَ مۆڵەت دەدرێن (٨٨) إِلَّا جگە لە الَّذِينَ ئەوکەسانەی تَابُوا پەشیمان بوینەوە و تۆبەیانکردوە

مِن لە بَعْدِ دوای ذَٰلِكَ ئەوەدا وَأَصْلَحُوا و چاکسازیان کردوە فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا غَفُورٌ زۆر لێبوردەی

رَّحِيمٌ زۆر بەخشندەیە (٨٩) إِنَّ بەدڵنیایی الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریان کردوە بَعْدَ پاش إِيمَانِهِمْ ئیمان و بڕواهێنانیان

ثُمَّ پاشان ازْدَادُوا زیادە ڕووچوون كُفْرًا لە کوفر و بێ بڕوایی لَّن (ئەوە)هەرگیز - تُقْبَلَ قبوڵ -ناکرێ تَوْبَتُهُمْ تۆبە و پەشیمانییان

وَأُولَـٰئِكَ هُمُ و هەر ئەوانەش الضَّالُّونَ گومڕا و سەرلێشێواوی تەواون (٩٠) إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا كوفریان كردوە وَمَاتُوا و مردوون وَهُمْ كاتێ ئەوان كُفَّارٌ (كافرن) فَلَن ئەوەهەرگیز - يُقْبَلَ قبوڵ -ناكرێ مِنْ لە

أَحَدِهِم یەكێكیان مِّلْءُ پڕی الْأَرْضِ زەوی ذَهَبًا زێڕ وَلَوِ هەرچەند افْتَدَىٰ بِهِ بەو(زێڕ) ە -فیدەیەی(خۆی) بدا

أُولَـٰئِكَ ئەوانە لَهُمْ بۆیان هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشكەنجەیەكی أَلِيمٌ زۆر بە ئازار وَمَا لَهُم و ئەوان نیانە مِّن (هیچ)

نَّاصِرِينَ پشتیوان و سەرخەرانێ (٩١) لَن هەرگیز - تَنَالُوا - الْبِرَّ چاكەكاری تەواوتان -دەست ناكەوێ

حَتَّىٰ تُنفِقُوا هەتا نەبەخشن مِمَّا لەوەی تُحِبُّونَ خۆتان حەزی لێدەكەن وَمَا و ئەوەی تُنفِقُوا دەیبەخشن مِن لە

شَيْءٍ (هەر) شتێ فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّـهَ خودا بِهِ - عَلِيمٌ زۆر زانایە -پێی (٩٢) كُلُّ هەموو الطَّعَامِ خواردنەكان كَانَ -

حِلًّا حەڵاڵ -بوون لِّبَنِي بۆ نەوەكانی إِسْرَائِيلَ یەعقوب(جولەكەكان) إِلَّا تەنها - مَا ئەو -نەبێ(كە) حَرَّمَ - إِسْرَائِيلُ یەعقوب

عَلَىٰ لەسەر نَفْسِهِ خۆیی -حەرام كردبوو مِن لە قَبْلِ پێش ئەوەی أَن كە تُنَزَّلَ - التَّوْرَاةُ تەورات -دابەزێنرێ قُلْ بڵێ

فَأْتُوا دەی - بِالتَّوْرَاةِ تەورات -بهێنن فَاتْلُوهَا ئیتر بیخوێننەوە إِن ئەگەر هاتوو كُنتُمْ ئێوە - صَادِقِينَ ڕاستگۆ -بوونن (٩٣)

فَمَنِ جا هەركەسێ افْتَرَىٰ - عَلَى بەدەم اللَّـهِ خودا الْكَذِبَ درۆی -هەڵبەستێ مِن لە بَعْدِ دوای ذَٰلِكَ ئەمەدا

فَأُولَـٰئِكَ هُمُ ئەوە بەڕاستی ئەوانە الظَّالِمُونَ ستەمكاری تەواون (٩٤) قُلْ بڵێ صَدَقَ - اللَّـهُ خودا -ڕاستی گوت

فَاتَّبِعُوا ئیتر بەدوای - مِلَّةَ میللەت و ئاینی إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم -بكەون حَنِيفًا بەحەنیفی و ڕوو لە حەق وَمَا وهەرگیز - كَانَ مِنَ لە

الْمُشْرِكِينَ هاوەڵدانەران و موشریكان -نەبوو (٩٥) إِنَّ بەڕاستی أَوَّلَ یەكەم بَيْتٍ ماڵ وُضِعَ دانرابێ لِلنَّاسِ بۆ خەڵك

لِلَّذِي هەر ئەوەیە کە بِبَكَّةَ لە مەککەیە مُبَارَكًا موبارەک و پڕفەڕە وَهُدًى و هیدایەت و ڕێنموونیەکە لِّلْعَالَمِينَ بۆ جیهانیان (٩٦)

فِيهِ تییایدایە آيَاتٌ گەلێ ئایەت و نیشانەی بَيِّنَاتٌ ڕوون و ئاشکرا مَّقَامُ شوێنی وەستان(و خوداپەرستیی) إِبْرَاهِيمَ ئیبراهیم

وَمَن و هەرکەسێ دَخَلَهُ بچێتە ناوی كَانَ - آمِنًا ئەمین و ئاسوودە -دەبێ وَلِلَّهِ وەحەق خودایە عَلَى لەسەر النَّاسِ خەڵک

حِجُّ حەج کردن و ڕۆیشتن بۆ الْبَيْتِ ئەو ماڵە مَنِ هەرکەسێ اسْتَطَاعَ بتوانێ إِلَيْهِ بۆی سَبِيلًا ڕێگا(بگرێتەبەر) وَمَن و هەرکەسێ

كَفَرَ کوفری کرد وباوەڕی نەهێنا فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی اللَّهَ خودا غَنِيٌّ پێویستی نیە و دەوڵەمەند و بێ نیازە عَنِ لە

الْعَالَمِينَ هەموو جیهانیان (٩٧) قُلْ بڵێ يَا ئەی أَهْلَ خاوەن الْكِتَابِ کیتاب ەکان(جولەکە و دیانەکان) لِمَ بۆچی

تَكْفُرُونَ کوفر دەکەن بِآيَاتِ بە ئایەتەکانی اللَّهِ خودا وَاللَّهُ لەکاتێ خودا شَهِيدٌ شایەتە عَلَىٰ لە سەر مَا ئەوەی

تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن (٩٨) قُلْ بڵێ يَا ئەی أَهْلَ الْكِتَابِ خاوەن کیتابەکان لِمَ بۆچی تَصُدُّونَ ڕێگری دەکەن عَن لە

سَبِيلِ ڕێگای اللَّهِ خودا مَنْ (لە) ئەوانەی آمَنَ بڕوایان هێناوە تَبْغُونَهَا دەتانەوێ(ڕێگای خودا) عِوَجًا خوار و خێچ بێ

وَأَنتُمْ لە کاتێدا ئێوە خۆتان شُهَدَاءُ شایەتن وَمَا اللَّهُ وەهەرگیز خودا - بِغَافِلٍ بێ ئاگا -نییە عَمَّا لەوەی تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن

(٩٩) يَا هۆی أَيُّهَا ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە إِن ئەگەر هاتوو تُطِيعُوا گوێڕایەڵی بکەن لە فَرِيقًا دەستەیەک

مِّنَ لە الَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا - الْكِتَابَ کیتابیان -پێدراوە(لە جولەکە و دیانەکان) يَرُدُّوكُم ئەو - بَعْدَ پاش

إِيمَانِكُمْ بڕواهێنانتان -هەڵتان دەگێڕنەوە ودەبنە كَافِرِينَ کۆمەڵێکی کافروبێ بڕوا (١٠٠) وَكَيْفَ و چۆن تَكْفُرُونَ کوفر دەکەن

وَأَنتُمْ لەکاتێ ئێوە تُتْلَىٰ - عَلَيْكُمْ بەسەرتاندا -دەخوێندرێتەوە آيَاتُ ئایاتەکانی اللَّهِ خودا وَفِيكُمْ و لەناو ئێوەش دایە

رَسُولُهُ ۗ پێغەمبەرەکەی وَمَن و هەرکەسێ يَعْتَصِم بخوازێ سەقامگیری وپشت ببەستێ بِاللَّهِ به خودا فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی

هُدِيَ ڕێنمونیکراوە إِلَىٰ بۆ صِرَاطٍ شارێگاییکی مُّسْتَقِيمٍ ڕاست و دروست (١٠١) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا بڕواتان هێناوە اتَّقُوا پارێزکاری بکەن و بترسن لە اللَّهَ خودا حَقَّ - تُقَاتِهِ تەقواو ترسانێکی -حەق(شایستەی ئەو بێ)

وَلَا تَمُوتُنَّ وا هەرگیز نەکەن بمرن إِلَّا مەگەر وَأَنتُم لە حاڵێ کە ئێوە مُّسْلِمُونَ موسڵمان و ملکەچن(بۆ خودا) (١٠٢)

وَاعْتَصِمُوا و خۆ توند بگرن بِحَبْلِ بە گوریسی اللَّهِ خودا جَمِيعًا هەموتان وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ کۆمەل کۆمەڵ و پەرت و بلاو مەبن

وَاذْكُرُوا و یادی - نِعْمَتَ ناز ونیعمەتی اللَّهِ خودا -بکەنەوە عَلَيْكُمْ لەسەرتان إِذْ کاتێ کە كُنتُمْ ئێو - أَعْدَاءً دوژمنانێن

فَأَلَّفَ ئەوەبوو(خودا) - بَيْنَ نێوان قُلُوبِكُمْ دڵەکانتانی -سازاند فَأَصْبَحْتُم ئیتر - بِنِعْمَتِهِ بە نیعمەتی ئەو (-بوون بە) إِخْوَانًا برایانێ

وَكُنتُمْ و ئێو - عَلَىٰ لەسەر شَفَا ڕۆخی لە حُفْرَةٍ چاڵێ مِّنَ لە النَّارِ ئاگر -بوون فَأَنقَذَكُم ئەوەبوو(خودا) ئێوەی -

مِّنْهَا ۗ لێ -دەرباز کرد كَذَٰلِكَ ئاوا يُبَيِّنُ - اللَّهُ خودا -ڕۆن و ئاشکرا دەکا لَكُمْ بۆتان آيَاتِهِ ئایەتەکانی لَعَلَّكُمْ بەڵکوو

تَهْتَدُونَ ڕێی ڕاست دەدۆزنەوە و پەیرەوی دەکەن (١٠٣) وَلْتَكُن و با - مِّنكُمْ لە ئێوە أُمَّةٌ کۆمەڵ و ئومەتێ -بێ

يَدْعُونَ بانگاوازی بکەن إِلَى بۆ الْخَيْرِ تەواوی خێر وَيَأْمُرُونَ و فەرمان بکەن بِالْمَعْرُوفِ بە چاکە

وَيَنْهَوْنَ و ڕێگریو قەدەغەکاری بکەن عَنِ لە الْمُنكَرِ ۚ کارە نامۆ و خراپەکان وَأُولَٰئِكَ هُمُ و هەر ئەوانە

الْمُفْلِحُونَ سەرکەوتوو و سەرفرازەکان ن (١٠٤) وَلَا تَكُونُوا و ئاوا مەبن كَالَّذِينَ وەک ئەوانەی

تَفَرَّقُوا پەرت و کۆمەڵ کۆمەڵ بوون وَاخْتَلَفُوا و جیاواز و ناتەبا بوون مِن لە بَعْدِ دوای مَا ئەوەی جَاءَهُمُ -

الْبَيِّنَاتُ ۚ بەڵگە دیار و ئاشکراکانیان -بۆهاتبوو وَأُولَٰئِكَ و ئەوانە لَهُمْ بۆیان هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی

عَظِيمٌ زۆر گەورە و مەزن (١٠٥) يَوْمَ ڕۆژێ(کە) تَبْيَضُّ - وُجُوهٌ گەلێک ڕوو -سپی دەبێ وَتَسْوَدُّ و -

وُجُوهٌ ۚ گەلێ ڕووش -ڕەش دەبێن فَأَمَّا جا هەرچی الَّذِينَ ئەوانەی اسْوَدَّتْ ڕەش هەڵگەڕاوە وُجُوهُهُمْ ڕوویان

أَكَفَرْتُم ئەوە کوفرتان کردوە بَعْدَ پاش إِيمَانِكُمْ بڕوا هێنانتان ؟ فَذُوقُوا دە بچێژن الْعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە بِمَا بەوەی

كُنتُمْ ئێوە جاران تَكْفُرُونَ بڕواتان نەدەهێنا و کوفرتان دەکرد (١٠٦) وَأَمَّا و هەرچی الَّذِينَ ئەوانەی ابْيَضَّتْ سپی بوو

وُجُوهُهُمْ ڕوویان فَفِي ئەوە لە ناو رَحْمَةِ ڕەحمەتی اللَّـهِ خودا دان هُمْ ئەوان فِيهَا تیایدا خَالِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ

(١٠٧) تِلْكَ ئەوانە آيَاتُ ئایەتەکانی اللَّـهِ خودا ن نَتْلُوهَا یەک لەدوای یەک - عَلَيْكَ بەسەرتان -دەیخوێنینەوە

بِالْحَقِّ ۗ بە حەق وَمَا - اللَّـهُ و خودا يُرِيدُ -نایەوێت ظُلْمًا هیچ زوڵم ستەمێک لِّلْعَالَمِينَ بۆ جیهانیان (١٠٨)

وَلِلَّـهِ و هەر هی خودایە مَا ئەوەی فِي لە السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَمَا و ئەوەی فِي لە الْأَرْضِ ۚ زەویدایە وَإِلَى و هەر بۆلای

اللَّـهِ خودا تُرْجَعُ دەگێردرێتەوە الْأُمُورُ کار و فەرمانەکان (١٠٩) كُنتُمْ ئێوە - خَيْرَ چاکترین أُمَّةٍ ئوممەت -بوون

أُخْرِجَتْ دەرهێنران لِلنَّاسِ بۆ خەڵک تَأْمُرُونَ فەرمان دەکەن بِالْمَعْرُوفِ بە چاکە وَتَنْهَوْنَ و قەدەغەکاری دەکەن عَنِ لە

الْمُنكَرِ خراپە و کاری ناپەسند و نابەجێ وَتُؤْمِنُونَ و بڕوا دێنن بِاللَّـهِ ۗ بە خودا وَلَوْ جا ئەگەر آمَنَ - أَهْلُ ئەهلی

الْكِتَابِ کیتاب -بڕوایان هێنا بوایە لَكَانَ ئەو - خَيْرًا چاکتر(-بوو) لَّهُم ۚ بۆیان مِّنْهُمُ لەوان(هەیە) الْمُؤْمِنُونَ بڕواداران

وَأَكْثَرُهُمُ و زۆربەشیان الْفَاسِقُونَ (لە دین) دەرچوو وفاسقن (١١٠) لَن يَضُرُّوكُمْ هەرگیز زەرەرتان پێناگەیەنن إِلَّا مەگەر

أَذًى ئەزیەتێ (-کەم نەبێ) وَإِن و ئەگەر بێت و يُقَاتِلُوكُمْ ئەوان بجەنگن لەگەڵتان يُوَلُّوكُمُ ئەوو -

الْأَدْبَارَ پشت و پاشەڵ -تان تێد ەکەن(و ڕادەکەن) ثُمَّ پاشانیش لَا يُنصَرُونَ سەرناخرێن (١١١) ضُرِبَتْ درا

عَلَيْهِمُ بەسەریاندا الذِّلَّةُ ژێردەستەیی و ریسوایی أَيْنَ مَا لە هەرکوێ ثُقِفُوا توش هاتن إِلَّا تەنها بِحَبْلٍ بە پەت و پەیمانی(نەبێ)

مِّنَ لە اللَّهِ خوداو وَحَبْلٍ پەت و پەیمانێ مِّنَ لە النَّاسِ خەڵک وَبَاءُوا و(دەستیان کەوت) وگەڕانەوە

بِغَضَبٍ بە تورەیی و خەشمێ مِّنَ لە اللَّهِ خودا وە وَضُرِبَتْ ودرا عَلَيْهِمُ بەسەریاندا الْمَسْكَنَةُ هەژاری و نەداری ذَٰلِكَ ئەوەش

بِأَنَّهُمْ بە(هۆی) وەی ئەوان كَانُوا يَكْفُرُونَ کوفریان دەکرد بِآيَاتِ بە ئایەتەکانی اللَّهِ خودا وَيَقْتُلُونَ و دەیانکوشت

الْأَنبِيَاءَ پێغەمبەران بِغَيْرِ بەبێ حَقٍّ (هیچ) حەقێک ذَٰلِكَ ئەوەش بِمَا بەوەی عَصَوا سەرپێچیان کرد

وَّكَانُوا يَعْتَدُونَ و دەست درێژی وتەعەددایان دەکرد (١١٢) لَيْسُوا ئەوان - سَوَاءً وەک یەک -نین مِّنْ لە ناو أَهْلِ ئەهلی

الْكِتَابِ کیتاب دا(هەیە) أُمَّةٌ ئومەت وکۆمەڵێکی قَائِمَةٌ سەقامگیر وڕاوە ستاو يَتْلُونَ ئەوان - آيَاتِ ئایەتەکانی

اللَّهِ خودا -دەخوێننەوە آنَاءَ لەکات و ساتەکانی اللَّيْلِ شەواندا وَهُمْ و ئەوانیش يَسْجُدُونَ سوژدە دەبەن (١١٣)

يُؤْمِنُونَ بڕوا دێنن بِاللَّهِ بە خودا وَالْيَوْمِ و ڕۆژی الْآخِرِ دوایی وَيَأْمُرُونَ و فەرمان دەکەن بِالْمَعْرُوفِ بەچاکە

وَيَنْهَوْنَ و قەدەغەکاری دەکەن عَنِ لە الْمُنكَرِ خراپەو کاری ناپەسند ونابەجێ وَيُسَارِعُونَ وپەلە و دەستپێشخەری دەکەن فِي لەناو

الْخَيْرَاتِ کارەچاکەکان وَأُولَٰئِكَ و ئەوانە مِنَ لە الصَّالِحِينَ پیاوچاکان ن (١١٤) وَمَا وەهەرچی يَفْعَلُوا دەیکەن مِنْ لە

خَيْرٍ خێر و چاکە فَلَن يُكْفَرُوهُ ئەوەهەرگیز بێ پاداشت ناکرێن وَاللَّهُ و خودا عَلِيمٌ زانایە بِالْمُتَّقِينَ بە پارێزکار و لەخودا ترسان

(١١٥) إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا كوفریان كردوە و بڕواین نەهێناوە

لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ هەرگیز دادیان نادا و سودمەندیان ناكا أَمْوَالُهُمْ ماڵ و سامانەكانیان وَلَا و نە أَوْلَادُهُم منالەكانیانیشیان

مِّنَ لە(ڕاست) اللَّهِ خودا شَيْئًا هیچ وَأُولَٰئِكَ و ئەوانە أَصْحَابُ (خەلكی) النَّارِ ئاگرن هُمْ ئەوان فِيهَا تیایدا(ماوەن)

خَالِدُونَ هەتاهەتایێ (١١٦) مَثَلُ نمونەی مَا ئەوەی يُنفِقُونَ دەیبەخشنەوە و سەرفی دەكەن فِي لە هَٰذِهِ ئەم

الْحَيَاةِ ژیانەی الدُّنْيَا دونیا كَمَثَلِ وەک نمونەی رِيحٍ (ڕەشە) بایێک فِيهَا تیایدابێ صِرٌّ ساردیێ أَصَابَتْ دای لە حَرْثَ كشتوكاڵی

قَوْمٍ قەومێ ظَلَمُوا ستەمیانكردبوو لە أَنفُسَهُمْ خۆیان فَأَهْلَكَتْهُ ئیتر(كشتوكاڵەكەی) لەناوبرد و فەوتاندی وَمَا ظَلَمَهُمُ و -

اللَّهُ خودا -زوڵم و ستەمی لێنەكردن وَلَٰكِنْ بەڵام أَنفُسَهُمْ خۆیان - يَظْلِمُونَ زوڵم و ستەمیان دەكرد لە -خۆیان (١١٧)

يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە: لَا تَتَّخِذُوا - بِطَانَةً (متمانەپێكراوانێ) مِّن لە

دُونِكُمْ غەیری خۆتان -دامەنێن و هەڵمەبژێرن(چونكە ئەوان) لَا يَأْلُونَكُمْ بۆئێو - خَبَالًا لە سەرلێ شێواند وتێكدانتان -قسوری ناكەن

وَدُّوا زۆر حەز(دەكەن) لە مَا ئەوەی عَنِتُّمْ ئێوە(بكەونە) زەحمەتی و ناخۆشی قَدْ ئەوەتە بَدَتِ - الْبَغْضَاءُ ڕق و قین -دەركەوتووە

مِنْ لە أَفْوَاهِهِمْ زار(و گوفتار) ەكانیان وَمَا و ئەوەی تُخْفِي - صُدُورُهُمْ سینە(ودڵ) ەكانیان دەیشارێتەوە أَكْبَرُ گەورەترە

قَدْ ئەوەتە بَيَّنَّا - لَكُمُ بۆئێوەمان -ڕۆنكردەوە الْآيَاتِ ئایاتەكان إِن ئەگەر كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ئێوە تێ بگەیشتانە (١١٨)

هَا ئائەوە أَنتُمْ ئێوە أُولَاءِ ئەوانەن كە تُحِبُّونَهُمْ ئەوانتان خۆش دەوێت وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وئەوان ئێوەیان خۆش ناوێ

وَتُؤْمِنُونَ و ئێوە بڕوادێنن بِالْكِتَابِ بە كیتاب(ی ئاسمانی) كُلِّهِ گشتی وَإِذَا و كاتێ كە لَقُوكُمْ (توشتان دەبن) قَالُوا (دەڵێن)

آمَنَّا بڕوامان هێناوە وَإِذَا و کە خَلَوْا بەتەنها(دەبن) لەگەڵ یەک عَضُّوا - عَلَيْكُمُ لەسەر ئێوە الْأَنَامِلَ ئەنگوستان (-دەگەزن)

مِنَ لە الْغَيْظِ داخی دڵان قُلْ بڵێ مُوتُوا بمرن بِغَيْظِكُمْ به داخی دڵتان إِنَّ بێگومان اللَّهَ خودا عَلِيمٌ زۆر زانایە

بِذَاتِ بەوەی(هەیە) لە ناو الصُّدُورِ سینەو دڵان (۱۱۹) إِن ئەگەر بێت و تَمْسَسْكُمْ بەئاستەم بەرتان کەوێ حَسَنَةٌ چاکەیێک

تَسُؤْهُمْ (ئەوە) نیگەرانیان دەکات وَإِن و ئەگەر تُصِبْكُمْ بەرئێوە بکەوێ سَيِّئَةٌ خراپێک يَفْرَحُوا ئەوان دڵخۆش دەبن بِهَا پێی

وَإِن و ئەگەر بێت و تَصْبِرُوا ئێوە ئارام بگرن وَتَتَّقُوا و لەخودا بترسن و خۆ بپارێزن لَا يَضُرُّكُمْ - كَيْدُهُمْ (ئەوە) فێڵ وپیلانی ئەوان

شَيْئًا هیچ -زەرەرتان لێ نادات إِنَّ بێگومان اللَّهَ خودا بِمَا يَعْمَلُونَ - مُحِيطٌ تەواوئاگەدارە و دەوریداو -بەوەی ئەوان دەیکەن

(۱۲۰) وَإِذْ وە(باس بکە) کاتێ کە غَدَوْتَ بەبەیانی دەرچوویت مِنْ لە أَهْلِكَ ماڵ وکەس و کارتەوە تُبَوِّئُ -

الْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەکان -باش دادەمەزرێنی لە مَقَاعِدَ جێگا و پێگەکان لِلْقِتَالِ بۆ جەنگکردن وَاللَّهُ و خودا سَمِيعٌ زۆر بیسەری

عَلِيمٌ زۆر زانایە (۱۲۱) إِذْ کاتێ کە هَمَّت - طَّائِفَتَانِ دوو کۆمەڵ مِنكُمْ لەنگۆ -ویستیان أَن کە

تَفْشَلَا لە ترسانا پاشەکشەبکەن وَاللَّهُ لەکاتێ خودا وَلِيُّهُمَا دۆست و پشتیوانی ئەوانە وَعَلَى و با هەر بە اللَّهِ خودا

فَلْيَتَوَكَّلِ پشت ببەستن و تەوەکول بکەن الْمُؤْمِنُونَ بڕوادارەکان (۱۲۲) وَلَقَدْ بێگومان و بە تەحقیق نَصَرَكُمُ -

اللَّهُ خودا -ئێوەی سەریخست بِبَدْرٍ لە بەدر وَأَنتُمْ لەو کاتەی ئێو - أَذِلَّةٌ بێدەسەڵات و لاواز -بوون

فَاتَّقُوا جا پارێزکاری بکەن و بترسن لە اللَّهَ خودا لَعَلَّكُمْ بەڵکوو تَشْكُرُونَ سوپاس گوزار بن (۱۲۳) إِذْ کە تَقُولُ -

لِلْمُؤْمِنِينَ بە بڕوادارەکان ت -دەگوت : أَلَن ئایا - يَكْفِيَكُمْ بۆ ئێوە کافی و بەس -نییە أَن کە

يُمْدِدْكُمْ بۆتان ڕەوان بکا و کۆمەکتان بکات رَبُّكُم پەروەردیگارتان بِثَلَاثَةِ بە سێ آلَافٍ هەزار ان مِّنَ لە الْمَلَائِكَةِ فریشتەکان

مُنزَلِينَ دابەزێنراون (١٢٤) بَلَىٰ بەڵێ إِن ئەگەر تَصْبِرُوا خۆڕاگرن وَتَتَّقُوا و لەخودا بترسن و خۆ بپارێزن

وَيَأْتُوكُم و ئەوان بۆتان بێن مِّن فَوْرِهِمْ هَٰذَا ئا هەرئێستاکە يُمْدِدْكُمْ ئەوە کۆمەکتان دەکات رَبُّكُم پەروەردیگارتان بِخَمْسَةِ بە پێنج

آلَافٍ هەزاران مِّنَ لە الْمَلَائِكَةِ فریشتەکان مُسَوِّمِينَ نیشانکراو بن (١٢٥) وَمَا جَعَلَهُ و - اللَّهُ خودا -وای نەکردوە

إِلَّا بەدەر لەوەی(وەک) بُشْرَىٰ مزگێنییەک(بێ) لَكُمْ بۆ ئێوە وَلِتَطْمَئِنَّ و تا ئارام بێت قُلُوبُكُم دلی ئێوە بِهِ پێ وَمَا و نییە

النَّصْرُ سەرکەوتن إِلَّا جگە مِنْ لە عِندِ لای اللَّهِ خودای الْعَزِيزِ زاڵ و باڵادەستی الْحَكِيمِ تەواو کاربەجێ (١٢٦)

لِيَقْطَعَ تاکو - طَرَفًا لایێک -ببڕێ و بقرتێنێ مِّنَ لە الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریانکردبوو أَوْ یان يَكْبِتَهُمْ سەرکوت و نابوتیان بکا

فَيَنقَلِبُوا ئەوساکە بە - خَائِبِينَ دۆڕاوی و نائومیدی -بگەڕێنەوە (١٢٧) لَيْسَ - لَكَ بۆتۆ -نییە مِنَ لە

الْأَمْرِ کار و فەرمان(ی خودا) شَيْءٌ هیچێک أَوْ یان يَتُوبَ عَلَيْهِمْ تۆبەکاریاندەکات وتۆبەیان لێ وەردەگرێ أَوْ یان

يُعَذِّبَهُمْ عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدات فَإِنَّهُمْ ئیدی ئەوان ظَالِمُونَ ستەمکارن (١٢٨) وَلِلَّهِ و هەرهی خودایە مَا ئەوەی

فِي لە السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکانە وَمَا و ئەوەی فِي لە الْأَرْضِ زەویدایە يَغْفِرُ خۆش دەبێ دەبورێ لِمَن لە ئەوەی

يَشَاءُ (خۆی) دەیەوێت وَيُعَذِّبُ و عەزاب و ئەشکەنجە دەدات مَن ئەوەیش يَشَاءُ (خۆی) دەیەوێت وَاللَّهُ و خودا

غَفُورٌ زۆر لێبوردەی رَّحِيمٌ زۆر میهرەبان وبەخشندەیە (١٢٩) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا برواتان هێناوە

لَا تَأْكُلُوا - الرِّبَا ڕیبا و سوو -مەخۆن أَضْعَافًا چەندجارەهای مُّضَاعَفَةً چەنداجارکراو وَاتَّقُوا و پارێزکاری بکەن و بترسن لە

اللَّـهَ خودا لَعَلَّكُمْ بەڵكوو تُفْلِحُونَ سەركەوتوو و سەرفراز دەبن (١٣٠) وَاتَّقُوا و بترسن و خۆ بپارێزن لە

النَّارَ الَّتِي ئەو ئاگرەی كە أُعِدَّتْ ئامادەكراوە لِلْكَافِرِينَ بۆ كافران (١٣١) وَأَطِيعُوا و گوێڕایەڵی بكەن لە اللَّـهَ خودا

وَالرَّسُولَ پێغەمبەر لَعَلَّكُمْ بەڵكوو تُرْحَمُونَ ڕەحمتان پێدەكرێ (١٣٢) وَسَارِعُوا و پەلەبكەن و خێراكەن إِلَىٰ بۆ لای

مَغْفِرَةٍ لێبوردنێ مِّن لە رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتانەوە وَجَنَّةٍ لەگەڵ بەهەشتێ عَرْضُهَا پانتاییەكەی السَّمَاوَاتُ ئاسمانەكان

وَالْأَرْضُ و زەوی یە أُعِدَّتْ ئامادەكراوە لِلْمُتَّقِينَ بۆپارێزكار و لەخوداترسان (١٣٣) الَّذِينَ ئەوانەی

يُنفِقُونَ خەرجی دەكەن ودەبەخشنەوە فِي لە(كاتی) السَّرَّاءِ هەبوونی و لەش ساغی وَالضَّرَّاءِ و ناخۆشی و نەهامەتی نەخۆشی دا

وَالْكَاظِمِينَ وئەوانەی - الْغَيْظَ رق وبێزاری (-خۆیان) دەخۆنەوە(و دەرینابڕن) وَالْعَافِينَ و ئەوانەی لێبوردە و لێخۆش بوون عَنِ لە

النَّاسِ ۗ خەڵك وَاللَّـهُ و خودا يُحِبُّ - الْمُحْسِنِينَ چاكەكارانی -خۆش دەوێت (١٣٤) وَالَّذِينَ و ئەوانەی إِذَا كاتێ كە فَعَلُوا -

فَاحِشَةً كارێكی دزێو و قێزەوەن و گوناهێكی گەورە -یان كردبێ أَوْ یان ظَلَمُوا ستەمیان كردبێ لە أَنفُسَهُمْ نەفسی خۆیان ذَكَرُوا یادی -

اللَّـهَ خودا -یانكردۆتەوە فَاسْتَغْفَرُوا ئیتر داوای لێخۆش بوونیانكردووە لِذُنُوبِهِمْ بۆ تاوانەكانیان - وَمَن و كێ يَغْفِرُ خۆش دەبێ لە

الذُّنُوبَ تاوانەكان إِلَّا جگە لە اللَّـهُ خودا - وَلَمْ يُصِرُّوا و موكڕ نەبوون و بەردەوام نەبوون عَلَىٰ لەسەر مَا ئەوەی كە

فَعَلُوا كردوویانە وَهُمْ لەو كاتەی كە ئەوان يَعْلَمُونَ (پێی) دەزانن (١٣٥) أُولَـٰئِكَ ئەوانە جَزَاؤُهُم پاداشتیان

مَّغْفِرَةٌ لێخۆش بوون و لێبوردنێك ە مِّن لە رَّبِّهِمْ پەروەردگاریانەوە وَجَنَّاتٌ لەگەڵ باغاتێ تَجْرِي - مِن لە تَحْتِهَا ژێریادا

الْأَنْهَارُ ڕووبارەكان -تێدەپەڕێ خَالِدِينَ هەتا هەتای(ماوەن) فِيهَا ۚ تییادا وَنِعْمَ ئای كە چاكە أَجْرُ پاداشتی

الْعَامِلِينَ كاركەران(بۆخودا) (١٣٦) قَدْ بەدڵنیایی و بە تەحقیق خَلَتْ رویداوە و تێپەڕیوە مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوە

سُنَنٌ کۆمەڵە(ڕێ و ڕەسمێ) فَسِيرُوا دە بڕۆن و بگەڕێن فِي لە الْأَرْضِ زەویدا فَانظُرُوا ئینجا سەیر بکەن(و بزانن) كَيْفَ چۆن

كَانَ بووە عَاقِبَةُ سەرئەنجامی الْمُكَذِّبِينَ بەدرۆدانەر و باوەڕ نەکەران (١٣٧) هَٰذَا ئەوە بَيَانٌ ڕۆنکردنەوەیەکە

لِّلنَّاسِ بۆ خەڵک وَهُدًى و ڕێنمونی وَمَوْعِظَةٌ و پەند و ئامۆژگارییێکە لِّلْمُتَّقِينَ بۆ لەخودا ترس و پارێزکاران (١٣٨)

وَلَا تَهِنُوا و بێ تاقەت و لاواز مەبن وَلَا تَحْزَنُوا و خەفەت مەخۆن وَأَنتُمُ لەکاتێ ئێوە الْأَعْلَوْنَ هەرە بەرزن إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە -

مُّؤْمِنِينَ برِوادار(-بوون) (١٣٩) إِن ئەگەر يَمْسَسْكُمْ پێو بکەوێ قَرْحٌ زام و برینێ فَقَدْ ئەوەتە مَسَّ -

الْقَوْمَ ئەو قەومە -وێیان کەوت قَرْحٌ زام و برینێ مِّثْلُهُ وەک وی وَتِلْكَ و ئەو الْأَيَّامُ ڕۆژانە نُدَاوِلُهَا دەستاودەست دەکەین

بَيْنَ لە نێوان النَّاسِ خەڵک وَلِيَعْلَمَ و تاکوو - اللَّهُ خودا(بناسێنێ و بەدەربێخێ) الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بروایان هێناوە وَيَتَّخِذَ و -

مِنكُمْ لەنگۆ شُهَدَاءَ (کۆمەڵێ) شەهیدێ -هەڵبژێرێ وَاللَّهُ و خوداش لَا يُحِبُّ - الظَّالِمِينَ ستەمکاران ی -خۆش ناوێت

(١٤٠) وَلِيُمَحِّصَ و تاکوو - اللَّهُ خودا الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بروایان هێناو -پاك و پاڵاوتە بکا وَيَمْحَقَ -

الْكَافِرِينَ وکافران -کەم کاتەوە ولەناویان ببات (١٤١) أَمْ یان حَسِبْتُمْ واتان زانیوە أَن کە تَدْخُلُوا بڕۆنە ناو الْجَنَّةَ بەهەشت

وَلَمَّا لەکاتێ هێشتا يَعْلَمِ - اللَّهُ خودا -نەیزانییوە(کێنە ؟) الَّذِينَ ئەوانەی جَاهَدُوا تێکۆشان و جیهادیانکردوە مِنكُمْ لەنگۆ

وَيَعْلَمَ و) نە(یزانییوە(کێن) الصَّابِرِينَ ئارامگر و خۆڕاگران (١٤٢) وَلَقَدْ و بەڕاستی ئێوە كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ پێشان زۆر ئاواتەخوازی -

الْمَوْتَ مردنتان -دەکرد مِن لە قَبْلِ پێش أَن ئەوەی کە تَلْقَوْهُ تووشی بن ورووبەڕووی ببنەوە فَقَدْ ئەوەتە رَأَيْتُمُوهُ بینیتان

وَأَنتُمْ وئێوەش تَنظُرُونَ سەیرتان دەکرد (١٤٣) وَمَا و - مُحَمَّدٌ موحەممەد إِلَّا جگە لە رَسُولٌ پەیامبەرێ -زێتر نییە

قَدْ بەدڵنیایی خَلَتْ - مِن لە قَبْلِهِ پێش ئەودا الرُّسُلُ ۚ پەیامبەرەکان -تێپەڕیوون ونەماون أَفَإِن جا ئەگە ر مَّاتَ مرد أَوْ یان

قُتِلَ کوژرا انقَلَبْتُمْ (ئەوە) ئێوە هەڵدەگەڕێنەوە بۆ دواوە عَلَىٰ لەسەر أَعْقَابِكُمْ ۚ پاژنەی پێکانتان !؟ وَمَن و هەرکەسێ

يَنقَلِبْ هەڵگەڕێتەوە عَلَىٰ بەسەر عَقِبَيْهِ پاژنەکانی فَلَن يَضُرَّ ئەوەهەرگیز زەرەر ناگەیەنێ بە اللَّهَ خودا شَيْئًا ۗ هیچ(زەرەرێ)

وَسَيَجْزِي و بەدڵنیایی لەداهاتودا - اللَّهُ خودا الشَّاكِرِينَ سوپاسگوزاران -پاداشت دەداتەوە (١٤٤) وَمَا كَانَ و نەبووە

لِنَفْسٍ بۆ هیچ کەسێ أَن کە تَمُوتَ بمرێ إِلَّا تەنها بِإِذْنِ بە ئیزن و ڕێ پێدانی اللَّهِ خودا(نەبێ) كِتَابًا بە نوسراوێکی

مُّؤَجَّلًا ۗ دواخراوە وَمَن و هەر کەسێ يُرِدْ بیەوێت ثَوَابَ پاداشتی الدُّنْيَا دونیایێ نُؤْتِهِ (ئەوە) پێی دەدەین مِنْهَا لێ

وَمَن و هەرکەسێ - يُرِدْ ثَوَابَ پاداشتی الْآخِرَةِ ڕۆژی دوایی -بوێت نُؤْتِهِ پیی دەدەین مِنْهَا ۚ لێ

وَسَنَجْزِي و بەدڵنیایی لەداهاتودا پاداشتی - الشَّاكِرِينَ سوپاس گوزاران -دەدەینەوە (١٤٥) وَكَأَيِّن (وەک زۆرێ) مِّن لەوەی

نَّبِيٍّ پێغەمبەر(بوون) قَاتَلَ - مَعَهُ هاوشان لەگەڵیدا - رِبِّيُّونَ پیاوانێکی خودایی كَثِيرٌ زۆر -جەنگ وکوشتاریان کردوە

فَمَا وَهَنُوا جا سارد نەبوونەوە و ورەیان بەرنەدا لِمَا بەوەی أَصَابَهُمْ تووشیان هات فِي لە سَبِيلِ پێناوی اللَّهِ خودا

وَمَا ضَعُفُوا و لاواز و سست نەبوون وَمَا اسْتَكَانُوا ۗ و داماوو و دەستەمۆ و ملکەچ نەبوون وَاللَّهُ و خوداش يُحِبُّ -

الصَّابِرِينَ ئارامگر وخۆڕاگرانی -خۆش دەوێ (١٤٦) وَمَا كَانَ و - قَوْلَهُمْ قسەی وان -چێتر نەبوو إِلَّا جگە لەوەی أَن کە

قَالُوا گوتیان رَبَّنَا پەروەردیگارە اغْفِرْ ببورە و خۆش ببە لَنَا بۆئێمە لە ذُنُوبَنَا تاوان و گوناهەکانمان وَإِسْرَافَنَا لەگەڵ زێدە ڕەویمان

فِي له أَمْرِنَا كار و كردەوەكانمان وَثَبِّتْ و جێگیر و دامەزراو بكە أَقْدَامَنَا قاچەكانمان وَانصُرْنَا و سەرمان بخە عَلَى بەسەر

الْقَوْمِ ئەو كۆمەڵ وخەڵكەی كە الْكَافِرِينَ كافر و بێ بڕوان (١٤٧) فَآتَاهُمُ ئیتر - اللَّهُ خودا -پیی بەخشین ثَوَابَ پاداشتی

الدُّنْيَا دوونیا وَحُسْنَ و چاكەی ثَوَابِ پاداشتی الْآخِرَةِ (ڕۆژی) دووایی وَاللَّهُ و خوداش يُحِبُّ -

الْمُحْسِنِينَ چاكەكارانی -خۆش دەوێت (١٤٨) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواو هێناوە إِن ئەگەر

تُطِيعُوا گوێڕایەڵی بكەن لە الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا كوفریان كردوە و بێ بڕوا بوون يَرُدُّوكُمْ (ئەوە) - عَلَىٰ بە سەر

أَعْقَابِكُمْ پاژنەی پێیەكانتان -دەتانگێڕنەوە(بۆ دواوە) فَتَنقَلِبُوا ئیتر وەردەگەڕێن(ودەبنە) خَاسِرِينَ دۆڕاوان و خەسارەتمەندای

(١٤٩) بَلِ بەڵكو اللَّهُ خودا مَوْلَاكُمْ دۆست و پشتیوانی ئێوەیە وَهُوَ و هەر ئەویش خَيْرُ چاكترینی

النَّاصِرِينَ سەرخەرو كۆمەک كاران ە (١٥٠) سَنُلْقِي بەو زووانە(ترس و لەرز) دەهاوێینە فِي ناو قُلُوبِ دڵانی الَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا كوفریان كردوە الرُّعْبَ) بِمَا بەوەی أَشْرَكُوا شەریك و هاوەڵیان بڕیارداوە بِاللَّهِ بۆ خودا مَا شتانێ

لَمْ يُنَزِّلْ (كەخودا)هەرگیز داینەبەزاندووە و داینەناوە بِهِ بۆی سُلْطَانًا هیچ بەڵگەو دەسەڵاتێ وَمَأْوَاهُمُ و ئارامگا و ماڵیان

النَّارُ ئاگر(ی دۆزەخ) ە وَبِئْسَ و خراپترین(جێی) ە مَثْوَى جێی مانەوە و حەوانەوەی الظَّالِمِينَ ستەمكاران (١٥١)

وَلَقَدْ و بەدڵنیایی صَدَقَكُمُ - اللَّهُ خودا -ڕاستی لەگەڵتان كردن لە وَعْدَهُ بەڵێن و پەیمانەكەی إِذْ كاتێ كە

تَحُسُّونَهُم (ئەوانتان لەناودەبرد) و نوزەی ئەوانتان دەبڕی بِإِذْنِهِ بە ئیزن و ڕێپێدانی وی حَتَّىٰ تاكوو إِذَا ئەوكاتەی كە

فَشِلْتُمْ كزۆل بوون و فەشەلتان هێناو وَتَنَازَعْتُمْ و كێشە كەوتە نێوانتان فِي لە الْأَمْرِ كارو فەرمان و(جەنگەكە) تان

وَعَصَيْتُم و سەرپێچیتان کرد مِّن لە بَعْدِ دووای مَا ئەوەی کە أَرَاكُم (خودا) نیشانی ئێوەی دا مَّا شتانێ کە

تُحِبُّونَ ۚ (ئێوە) حەزی لێدەکەن مِنكُم لەنگۆ(هەیە) مَّن کەسانێ کە يُرِيدُ - الدُّنْيَا دونیای -دەوێت وَمِنكُم هەروا لەنگۆش(هەیە)

مَّن کەسانێ کە يُرِيدُ - الْآخِرَةَ ۚ (ژیانی) دووایی -دەوێت ثُمَّ ئینجا صَرَفَكُمْ ئێوەی لادا عَنْهُمْ لەوان لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ تاکو تاقیتان بکاتەوە

وَلَقَدْ وەئەوەتە عَفَا - عَنكُمْ ۗ لێتان -خۆش بوو وَاللَّهُ و خوداش ذُو خاوەن فَضْلٍ چاکە وفەزڵێکە عَلَى لەسەر

الْمُؤْمِنِينَ بڕواداران (١٥٢) إِذْ (بێننە بەرچاوتان) کاتێ کە تُصْعِدُونَ ڕادەکەن وسەردەکەون وَلَا تَلْوُونَ و ئاوەڕ نادەنەوە

عَلَىٰ لە أَحَدٍ هیچ کەسێ وَالرَّسُولُ و پێغەمبەریش يَدْعُوكُمْ بانگتان دەکات فِي لە أُخْرَاكُمْ دواتانەوە

فَأَثَابَكُمْ بۆیە(خودا) لەبڕی ئەو - غَمًّا خەمێکی -بەئێوە دا بِغَمٍّ بەرامبەر(لەسەر) خەمێک لِّكَيْلَا تاکوو - تَحْزَنُوا خەمبار نەبن

عَلَىٰ لەسەر مَا ئەوەی فَاتَكُمْ لەدەستتان چوو وَلَا مَا و نەلەسەر ئەوەیش کە أَصَابَكُمْ ۗ تووشتان هات وَاللَّهُ و خوداش

خَبِيرٌ زاناو شارەزایە بِمَا بەوەی کە تَعْمَلُونَ دەیکەن (١٥٣) ثُمَّ پاشان أَنزَلَ (خودا) دایبەزاند عَلَيْكُم بۆ سەرتان مِّن لە

بَعْدِ دووای الْغَمِّ (ئەوهەموو) خەمە أَمَنَةً هێمنیەک و دڵنیاییەک نُّعَاسًا بە وەنەوزەیەک(کە) يَغْشَىٰ - طَائِفَةً کۆمەڵێ

مِّنكُمْ ۖ لەنگۆ -دادەپۆشێ وَطَائِفَةٌ و کۆمەڵێکیش قَدْ أَهَمَّتْهُمْ خەم وخەمباری - أَنفُسُهُمْ خۆیان -بوون يَظُنُّونَ گومانی دەبەن

بِاللَّهِ بەخودا غَيْرَ الْحَقِّ (گومانی) ناحەق و ناڕەوا ظَنَّ گومانی الْجَاهِلِيَّةِ ۖ نەفامی يَقُولُونَ دەڵێن هَل لَّنَا ئایا بۆ ئێمە هەیە؟

مِنَ لە الْأَمْرِ ئەم کار وبارە مِن هیچ شَيْءٍ ۗ شتێ؟ قُلْ بڵێ إِنَّ بەڕاستی الْأَمْرَ فەرمان وکارەکان كُلَّهُ هەرهەمووی

لِلَّهِ ۗ هی خودایە يُخْفُونَ ئەوان - فِي لە أَنفُسِهِم ناو نەفس دەروونی خۆیان مَّا شتێ -دەشارنەوە کە لَا يُبْدُونَ دەری نابڕن

لَكَ ۖ بۆ تۆ يَقُولُونَ دەڵێن لَوْ كَانَ ئەگەر بهاتایە - لَنَا بۆ ئێمە مِنَ لە الْأَمْرِ ئەوکار و فەرمانە شَيْءٌ شتێ -هەبوا یە(ئەوە ئێمە)

مَّا قُتِلْنَا نەدەکوژرایین هَاهُنَا ۗ ئا لێرەدا قُل بلێ لَّوْ ئەگەر بهاتایە كُنتُمْ ئێو - فِي لەناو بُيُوتِكُمْ ماڵی خۆتان -بوان

لَبَرَزَ ئەوە بەدڵنیایی - الَّذِينَ ئەوانەی(کوژران) كُتِبَ نوسرابوو عَلَيْهِمُ لەسەریان الْقَتْلُ) -هەر دەردەکەوتن ودەردەچوون

إِلَىٰ بۆلای مَضَاجِعِهِمْ ۖ جێگای کەوتنەسەرزەوی و مردنی خۆیان وَلِيَبْتَلِيَ و تاکوو - اللَّهُ خودا مَا ئەوەی فِي لەناو

صُدُورِكُمْ دڵتان دایە -تاقی بکاتەوە وَلِيُمَحِّصَ وپاك و پاڵافتە بکا مَا ئەوەی فِي لەناو قُلُوبِكُمْ ۗ دڵتان دایە وَاللَّهُ و خودا ش

عَلِيمٌ زانایە بِذَاتِ بە هی(ناو) الصُّدُورِ دڵەکان (١٥٤) إِنَّ بەڕاستی الَّذِينَ ئەوانەی تَوَلَّوْا - مِنكُمْ لەنگۆ -پشتیان هەڵکرد

يَوْمَ ئەو ڕۆژەی کە الْتَقَى - الْجَمْعَانِ هەردوو کۆمەڵ -بەیەک گەیشتن إِنَّمَا ئەوە هەر اسْتَزَلَّهُمُ - الشَّيْطَانُ شەیطان -پێی خلیسکاندن

بِبَعْضِ بە(هۆی) هەندێ لە مَا ئەوەی کە كَسَبُوا ۖ وەدەستیان هێنابوو وَلَقَدْ و ئەوەتە عَفَا - اللَّهُ خودا عَنْهُمْ ۗ لێیان -خۆش بوو

إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا غَفُورٌ زۆر لێبوردەی حَلِيمٌ زۆر لەسەرخۆیە (١٥٥) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی

آمَنُوا بڕواو هێناوە لَا تَكُونُوا - كَالَّذِينَ وەک ئەوانە -مەبن کە كَفَرُوا کوفریانکردبوو وَقَالُوا و - لِإِخْوَانِهِمْ بە براکانیان -گوتبوو

إِذَا کاتێ کە ضَرَبُوا (براکانیان) - فِي لە الْأَرْضِ زەوییان -دابوو أَوْ یان كَانُوا - غُزًّى غەزاکار و جەنگاوەر -بوون

لَّوْ (پێیان ووتبوون) ئەگەر كَانُوا ئەوان - عِندَنَا لای ئێمە -بووان مَا مَاتُوا نە دەمردن وَمَا قُتِلُوا و نەدەکوژران لِيَجْعَلَ تاکو -

اللَّهُ خودا ذَٰلِكَ ئەو -بکاتە حَسْرَةً حەسرەتێک فِي لەناو قُلُوبِهِمْ ۗ دڵیان دا وَاللَّهُ و(هەر) خودا يُحْيِي ئەژیێنێ

وَيُمِيتُ ۗ و ئەمرێنێ وَاللَّهُ و خوداش بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ دەیکەن بَصِيرٌ زۆر بینایە (١٥٦) وَلَئِن و بەدڵنیایی ئەگەر

قُتِلْتُمْ كوژران فِي له سَبِيلِ رِێگای اللَّهِ خودا دا أَوْ یان مُتُّمْ مردن لَمَغْفِرَةٌ بەڕاستی لێبوردنێ مِّنَ له اللَّهِ خودا وه

وَرَحْمَةٌ لەگەڵ رەحم و بەزەیێ خَيْرٌ چاكتره مِّمَّا لەوەی يَجْمَعُونَ ئەوان كۆی دەكەنەوه (١٥٧) وَلَئِن و ئەگەر مُّتُّمْ مردن أَوْ یان

قُتِلْتُمْ كوژران لَإِلَى ئەوە بەدڵنیایی هەر بۆ لای اللَّهِ خودا تُحْشَرُونَ كۆدەكرێنەوە و حەشر دەكرێن (١٥٨) فَبِمَا ئیتر به

رَحْمَةٍ رەحمەت و بەزەییێک مِّنَ له اللَّهِ خودایەوه لِنتَ تۆ نەرم نیان بووی لَهُمْ ۖ بۆیان وَلَوْ و ئەگەر كُنتَ تۆ-

فَظًّا تووره و قسەرەق ی غَلِيظَ رەق الْقَلْبِ دڵ (-بووبایت) لَانفَضُّوا ئەوە بەدڵنیایی ئەوان پەرتەیان دەكرد مِنْ له

حَوْلِكَ ۖ دەورو بەرت فَاعْفُ جا خۆش ببه عَنْهُمْ لێیان وَاسْتَغْفِرْ و داوای خۆشبوون بكه له خودا لَهُمْ بۆیان

وَشَاوِرْهُمْ و پرس و رایان پێ بكه فِي له الْأَمْرِ ۖ كار و فەرمان(و پێشهاتەكاندا) فَإِذَا جا كاتێ كه عَزَمْتَ بڕیارت یەكلاكردەوه

فَتَوَكَّلْ ئیتر پشت ببەسته و تەوەكول - عَلَى لەسەر اللَّهِ ۚ خودا -بكه إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا يُحِبُّ -

الْمُتَوَكِّلِينَ پشت(بەخودا) بەست و تەوەكولكارانی -خۆش دەوێت (١٥٩) إِن ئەگەر يَنصُرْكُمُ كۆمەكتان بكا وسەرتان بخات

اللَّهُ خودا فَلَا غَالِبَ ئەو - لَكُمْ ۖ بۆ ئێو (-هیچ كەس) سەركەوتووی سەرتان نییه وَإِن و ئەگەر

يَخْذُلْكُمْ (خودا پشتتان بەربدات و) شەرمەزارتان بكات فَمَن ئیتر ئەوه ذَا كێ یه الَّذِي ئەوەی يَنصُرُكُم سەرتان دەخات مِّن له

بَعْدِهِ ۗ دوای وی وَعَلَى و هەر لەسەر اللَّهِ خودا فَلْيَتَوَكَّلِ با تەوەككول بكەن وپشت قایم بكەن الْمُؤْمِنُونَ بڕوادارەكان (١٦٠)

وَمَا كَانَ و نەبووه بۆ لِنَبِيٍّ هیچ پێغەمبەرێ أَن كه يَغُلَّ ۚ غیل و خیانەت له غەنیمەت بكا وَمَن و هەركەسێ

يَغْلُلْ خیانەت له غەنیمەتا بكا(بۆخۆی ببات) يَأْتِ - بِمَا غَلَّ ئەوە(ی كه بردویەت) ی وغیللی كردو -دەهێنێ يَوْمَ رۆژی

الْقِيَامَةِ ۚ قیامەت و ڕۆژی دوایی ثُمَّ پاشان تُوَفَّىٰ بەتەواوی پێی ئەدرێتەوە كُلُّ هەموو نَفْسٍ کەس و خاوەن نەفسێک مَّا ئەوەی

كَسَبَتْ بەدەستی خستووە وَهُمْ و ئەوانیش لَا يُظْلَمُونَ لێیان کەم ناکرێتەوە وستەمیان لێناکرێ (١٦١) أَفَمَنِ باشە کەسێ

اتَّبَعَ کەوتبێتە دوای رِضْوَانَ ڕەزامەندی اللَّهِ خودا كَمَن وەک ئەو کەسەیە کە بَاءَ دەستی کەوتبێ و گەڕابێتەوە

بِسَخَطٍ بە خەشم و توڕەییێک - مِّنَ لە اللَّهِ خوداوە وَمَأْوَاهُ و جێگا ومالێ جَهَنَّمُ ۚ دۆزەخ(ێ) وَبِئْسَ لەگەڵ خراپترین

الْمَصِيرُ چارەنوس و سەرئەنجام ؟ (١٦٢) هُمْ ئەوان دَرَجَاتٌ چەندەها پلە ی(جیاجیان) عِندَ لای اللَّهِ ۗ خودا

وَاللَّهُ و خوداش بَصِيرٌ زۆر بینایە بِمَا بەوەی يَعْمَلُونَ ئەوان دەیکەن (١٦٣) لَقَدْ بەڕاستی مَنَّ - اللَّهُ خودا -مینەتی کردوە

عَلَى لەسەر الْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەکان إِذْ کە بَعَثَ ناردی فِيهِمْ تیایاندا رَسُولًا پێغەمبەرێ مِّنْ لە أَنفُسِهِمْ خۆیان يَتْلُو -

عَلَيْهِمْ بەسەریادا -دەخوێنێتەوە آيَاتِهِ ئایەتەکانی(خودا) وَيُزَكِّيهِمْ و پاك و پاڵافتەیان دەکات وَيُعَلِّمُهُمُ و فێری - الْكِتَابَ کیتاب

وَالْحِكْمَةَ وداناییان -دەکات وَإِن كَانُوا هەرچەند ئەوان - مِن لە قَبْلُ پێشاندا لَفِي بەڕاستی هەرلە ضَلَالٍ گومراییێکی

مُّبِينٍ دیار و ئاشکرا -بون (١٦٤) أَوَلَمَّا ئایا کاتێ أَصَابَتْكُم تووشی - مُّصِيبَةٌ پێکان و موسیبەتێ -بوون قَدْ (کە)

أَصَبْتُم پێکانتانە (دوژمنەکانتان) مِّثْلَيْهَا دووهەندەی ئەو(ەی خۆتان تووشی هاتبوون) قُلْتُمْ گوتتان أَنَّىٰ - هَٰذَا ۖ ئەمە -لەکوێ(هات) ؟!

قُلْ بڵێ هُوَ ئەوە مِنْ لە عِندِ لایەن أَنفُسِكُمْ ۗ خۆتانەوەیە إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ

قَدِيرٌ توانادارە (١٦٥) وَمَا و ئەوەی أَصَابَكُمْ تووشتان هات يَوْمَ ئەورۆژەی الْتَقَى وێک گەیشتین الْجَمْعَانِ هەردوو کۆمەڵ

فَبِإِذْنِ ئەوە بە ئیزن و ڕێپێدانی اللَّهِ خودا(بوو) وَلِيَعْلَمَ و تا - الْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەکان -بزانێ وبناسێ(دەرکەوێ) (١٦٦)

وَلِيَعْلَمَ و تاكوو - الَّذِينَ ئەوانەی نَافَقُوا ۚ دووڕووی و نیفاقیان کردبوو وَقِيلَ و وگوترابوو لَهُمْ پێیان تَعَالَوْا وەرن

قَاتِلُوا بجەنگن و کوشتاربکەن فِي لە سَبِيلِ ڕێگاو لە پیناوی اللَّهِ خودا أَوِ یان(هەر) ادْفَعُوا ۖ پێشگری و دیفاع بکەن

قَالُوا ئەوان گوتیان لَوْ ئەگەر نَعْلَمُ - قِتَالًا جەنگێ -بزانین لَّاتَّبَعْنَاكُمْ ۗ ئەوە بەدڵنیایی بەدواتان دەکەوتین هُمْ ئەوان

لِلْكُفْرِ بۆ کوفر و بێ بڕوای يَوْمَئِذٍ لە ورۆژەدا أَقْرَبُ نزیکترن مِنْهُمْ لەوان لِلْإِيمَانِ ۚ بۆ بڕوا و ئیمان يَقُولُونَ -

بِأَفْوَاهِهِم بە زارەکانیان (-شتێ) دەڵێن مَّا ئەو(شت) ەی لَيْسَ - فِي لە قُلُوبِهِمْ ۗ دڵەکانیاندا -نییە وَاللَّهُ و خوداش أَعْلَمُ زاناترە

بِمَا بەوەی يَكْتُمُونَ دەیشارنەوە (١٦٧) الَّذِينَ ئەوانەی قَالُوا - لِإِخْوَانِهِمْ بە براکانیان -گوت وَقَعَدُوا و دانیشتن لَوْ ئەگەر

أَطَاعُونَا بە قسەی ئێمەیان کرد با(ئەوە) مَا قُتِلُوا ۗ نەدەکوژران قُلْ بڵێ فَادْرَءُوا دەی - عَنْ لە أَنفُسِكُمُ خۆتان

الْمَوْتَ مردن -ڕەت بکەنەوە إِن ئەگەر كُنتُمْ ئێوە - صَادِقِينَ ڕاستگۆ -بووبن (١٦٨) وَلَا تَحْسَبَنَّ وامەزانە و وا دامەنێ

الَّذِينَ ئەوانەی قُتِلُوا کوژران فِي لە سَبِيلِ ڕێگای اللَّهِ خودا دا أَمْوَاتًا ۚ مردوون بَلْ بەڵکوو أَحْيَاءٌ زیندوون عِندَ لای

رَبِّهِمْ پەروەردگاریان يُرْزَقُونَ ڕزق و ڕۆزیان پێ دەدرێ (١٦٩) فَرِحِينَ دڵخۆشن بِمَا بەوەی آتَاهُمُ - اللَّهُ خودا -پێیداوون

مِن لە فَضْلِهِ زێدە فەزڵ و چاکەی خۆی وَيَسْتَبْشِرُونَ و مزگێنی دەدەن بِالَّذِينَ بەوانەی لَمْ يَلْحَقُوا نەگەیشتوون بِهِم پێیان

مِّنْ لە خَلْفِهِمْ دووای وان: أَلَّا کەوا - خَوْفٌ ترسێ -نییە عَلَيْهِمْ لەسەریان وَلَا هُمْ ونە ئەوانیش يَحْزَنُونَ خەفەت دەخۆن

(١٧٠) يَسْتَبْشِرُونَ مزگێنی ئەدەن بِنِعْمَةٍ بە ناز و نیعمەتێ مِّنَ لە اللَّهِ خودا وە وَفَضْلٍ لەگەڵ فەزڵ و چاکەیێ

وَأَنَّ و ئەوەی کە بێگومان اللَّهَ خودا لَا يُضِيعُ - أَجْرَ پاداشتی الْمُؤْمِنِينَ بڕواداران -بە فیڕۆ نادا (١٧١) الَّذِينَ ئەوانەی

ٱسْتَجَابُوا هاتن بەدەنگ لِلَّـهِ خوداو وَٱلرَّسُولِ پێغەمبەرەکەی مِن لە بَعْدِ دووای مَا ئەوەی أَصَابَهُمُ -

ٱلْقَرْحُ زام و برین یان -تووش هات لِلَّذِينَ (هەیە) بۆ ئەوانەی أَحْسَنُوا چاکیان کرد مِنْهُمْ لەوان وَٱتَّقَوْا و پارێزکاریانکرد

أَجْرٌ پاداشێکی عَظِيمٌ زۆرگەورە (١٧٢) ٱلَّذِينَ ئەوانەی قَالَ لَهُمُ - ٱلنَّاسُ خەڵک -پێ گوتن إِنَّ ٱلنَّاسَ -

قَدْ ئەوەتە -بەڕاستی خەڵک جَمَعُوا (خۆیان) کۆکردۆتەوە لَكُمْ بۆتان فَٱخْشَوْهُمْ دە بترسن لێیان فَزَادَهُمْ ئیتر -

إِيمَانًا برواى -بۆیان زیادکرد وَقَالُوا و گوتیان حَسْبُنَا - ٱللَّـهُ خودا -بەسە بۆمان وَنِعْمَ و چاکترین

ٱلْوَكِيلُ وەکیلە کە کاری خۆمانی پی بسپێرین (١٧٣) فَٱنقَلَبُوا ئیتر گەڕانەوە بِنِعْمَةٍ بە نازو نیعمەتێ مِّنَ لە ٱللَّـهِ خودا وە

وَفَضْلٍ لەگەڵ زێدە فەزڵێ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ - سُوٓءٌ هیچ خراپەیێک یان -پێ نەکەوت(توش نەهات) وَٱتَّبَعُوا و کەوتنە دواى

رِضْوَانَ ڕەزامەندى ٱللَّـهِ خودا وَٱللَّـهُ و خوداش ذُو خاوەنی فَضْلٍ زێدە فەزڵ و چاکەیێکی عَظِيمٍ زۆر مەزنە (١٧٤)

إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ ئەوە هەر تەنها ٱلشَّيْطَانُ شەیتانە(کە) يُخَوِّفُ ئەترسێنێ أَوْلِيَآءَهُ دۆست و پشتیوانەکانی

فَلَا تَخَافُوهُمْ جا لێیان مەترسن وَخَافُونِ و بترسن لێم إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە - مُّؤْمِنِينَ برواداار -بووبن (١٧٥)

وَلَا يَحْزُنكَ و خەفەتبارت نەکات ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُسَارِعُونَ - فِي لە(بۆ)

ٱلْكُفْرِ کوفر و بێ بروایی -هەڵپە دەکەن و خێراخێرا بۆی دەچن إِنَّهُمْ بەدڵنیایی ئەوان لَن يَضُرُّوا هەرگیز زەرەر نادەن لە ٱللَّـهَ خودا

شَيْـًٔا هیچ - يُرِيدُ - ٱللَّـهُ خودا -دەیەوێ أَلَّا کەوا - يَجْعَلَ لَهُمْ بۆیان دا(-نە)نێ حَظًّا (هیچ) بەشێک فِي لە

ٱلْـَٔاخِرَةِ ڕۆژی دووایی وَلَهُمْ و بۆوانیش هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیێکی عَظِيمٌ زۆرگەورە (١٧٦) إِنَّ بەڕاستی

الَّذِينَ ئەوانەی اشْتَرَوُا کڕیویانە الْكُفْرَ کوفر و بێ بڕوای بِالْإِيمَانِ بە(رامبەر) ئیمان و بڕوا لَن يَضُرُّوا (ئەوە)هەرگیز زەرەر نادەن لە

اللَّهَ خودا شَيْئًا هیچ(زەرەری) وَلَهُمْ و بۆئەوانیش هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆربە ئازار (١٧٧)

وَلَا يَحْسَبَنَّ با - الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریان کردوە و بێ بڕوابوون -وا دانەنێن و وا حساب نەکەن أَنَّمَا کەوا ئەوەی

نُمْلِي ئێمە مۆڵەت ئەدەین و کاتی ژیان درێژ دەکەینەوە لَهُمْ بۆیان(و لەناویان نابەین) خَيْرٌ چاکترە لِّأَنفُسِهِمْ ۚ بۆخۆیان

إِنَّمَا هەر ئەوەندەیە نُمْلِي ئێمە مۆڵەت و کات دەدەین لَهُمْ بۆئەوان لِيَزْدَادُوا تاکوو - إِثْمًا ۚ لە گوناە و تاواندا -زیاتر بکەن

وَلَهُمْ و بۆیان هەیە عَذَابٌ ئەشکەنجە و عەزابێکی مُّهِينٌ زۆر ڕیسواکەر (١٧٨) مَّا كَانَ نەبووە اللَّهُ خودا لِيَذَرَ لێگەڕێ لە

الْمُؤْمِنِينَ بڕواداران عَلَىٰ لەسەر مَا ئەوەی أَنتُمْ ئێوە عَلَيْهِ لەسەرینە حَتَّىٰ هەتاکو وانەکات يَمِيزَ جیا ببێتەوە

الْخَبِيثَ پیس و خراپ مِنَ لە الطَّيِّبِ ۗ پاك و چاك وَمَا كَانَ و نەبووە اللَّهُ خودا لِيُطْلِعَكُمْ ئێوە بینەر و ئاگاداربکات

عَلَى لەسەر الْغَيْبِ غەیب و نادیارەکان وَلَٰكِنَّ بەڵام اللَّهَ خودا يَجْتَبِي هەڵدەبژێرێ مِن لە رُّسُلِهِ پەیامبەرانی مَن ئەوەی

يَشَاءُ ۖ خۆی بیەوێ فَآمِنُوا جا بڕوا بێنن بِاللَّهِ بە خودا وَرُسُلِهِ ۚ و پێغەمبەرانی وَإِن و ئەگەر بێت و تُؤْمِنُوا بڕوا بێنن

وَتَتَّقُوا وتەقوا و پارێزکار بکەن فَلَكُمْ ئەوە بۆتان هەیە أَجْرٌ پاداشتێکی عَظِيمٌ زۆر گەورە و مەزن (١٧٩)

وَلَا يَحْسَبَنَّ و با وانەزانن الَّذِينَ ئەوانەی يَبْخَلُونَ بەخیلی و چرووکی دەکەن بِمَا بەوەی آتَاهُمُ - اللَّهُ خودا -بەوانی بەخشییوە

مِن لە فَضْلِهِ زێدە فەزڵی خۆی هُوَ (باوانەزانن) ئەوە خَيْرًا چاکتر لَّهُم ۖ بۆیان بَلْ بەڵکوو هُوَ ئەوە شَرٌّ خراپترە لَّهُمْ ۖ بۆیان

سَيُطَوَّقُونَ بەدڵنیایی لەداهاتوودا - مَا ئەوەی بَخِلُوا بەخیلیان کردوە بِهِ پێی -دەورەدەدرێن و دەکرێ بە کۆت بۆیان يَوْمَ ڕۆژی

الْقِيَامَةِ قیامەت و ڕۆژی دوایی وَلِلَّهِ و هەر هی خودایه مِيرَاثُ میراتی السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ و زەووی

وَاللَّهُ و خودا بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن خَبِيرٌ زانا و شارەزایە بە ورد و درشتی (١٨٠) لَّقَدْ بە دڵنیایی سَمِعَ -

اللَّهُ خودا -بیستویەتی قَوْلَ گوتاری الَّذِينَ ئەوانەی قَالُوا گوتوویانە إِنَّ بەڕاستی اللَّهَ خودا فَقِيرٌ فەقیرە وَنَحْنُ و ئێمەش

أَغْنِيَاءُ دەوڵەمەندانێکین سَنَكْتُبُ بەدڵنیایی - مَا ئەوەی قَالُوا گوتوویانە -دەنوسین وَقَتْلَهُمُ لەگەڵ کوشتنیان بۆ

الْأَنبِيَاءَ پێغەمبەران بِغَيْرِ بەبێ حَقٍّ (هیچ) حەق و ڕەوایێ وَنَقُولُ و دەڵێین ذُوقُوا بچێژن عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی

الْحَرِيقِ سوتان (١٨١) ذَٰلِكَ ئەوە بِمَا بە(هۆی) ئەوەی قَدَّمَتْ - أَيْدِيكُمْ دەستەکانتان -پێشکەشی کردوە وَأَنَّ و بەدڵنیاییش

اللَّهَ خودا لَيْسَ - بِظَلَّامٍ ستەمکار -نییە لِّلْعَبِيدِ بۆ بەندەکان (١٨٢) الَّذِينَ ئەوانەی قَالُوا گوتیان إِنَّ بێگومان اللَّهَ خودا

عَهِدَ ڕاسپاردەی کردوە إِلَيْنَا بۆ ئێمە أَلَّا کەوا - نُؤْمِنَ بروا -نە -کەیین لِرَسُولٍ بۆ(هیچ) پەیامبەرێ حَتَّىٰ هەتاکوو -

يَأْتِيَنَا بۆمان -نە -هێنێ بِقُرْبَانٍ قوربانیەک تَأْكُلُهُ کە - النَّارُ ئاگر -بیخوات(بیسوتێنێ) قُلْ بڵێ قَدْ بێگومان

جَاءَكُمْ بۆ ئێو هات رُسُلٌ پێغەمبەرانێ مِّن لە قَبْلِي پێش من بِالْبَيِّنَاتِ بەبەڵگە ڕۆن و دیارەکان(ەوە) وَبِالَّذِي و بەوەی

قُلْتُمْ وتتان فَلِمَ ئیدی بۆچی قَتَلْتُمُوهُمْ ئەوانتان کوشت إِن ئەگەر كُنتُمْ ئێو - صَادِقِينَ ڕاستگۆ بوو(-بوون) (١٨٣)

فَإِن جا ئەگەر كَذَّبُوكَ بەدرۆت دانێن و باوەڕت پێنەکەن فَقَدْ ئەوە بێگومان كُذِّبَ بەدرۆدانراون و بڕوایان پێنەکراوە

رُسُلٌ پێغەمبەرانێ مِّن لە قَبْلِكَ پێش تۆ دا جَاءُوا - بِالْبَيِّنَاتِ بەڵگە دیارەکانیان -هێنا وَالزُّبُرِ لەگەڵ زوبر وَالْكِتَابِ و کیتابی

الْمُنِيرِ ڕۆن و ڕۆناک کەرەوە (١٨٤) كُلُّ هەموو نَفْسٍ کەس و نەفسێک ذَائِقَةُ چێژەری الْمَوْتِ مردنە(و هەردەمرێ)

وَإِنَّمَا و هەر ئەوەندەیە تُوَفَّوْنَ ئێوە بەتەواوی - أُجُورَكُمْ پاداشتی خۆتان -پێ دەدرێ يَوْمَ ڕۆژی الْقِيَامَةِ هەڵسانەوە(ڕۆژی دوایی)

فَمَن جا هەرکەسێ زُحْزِحَ کەمکەمە لادرا عَنِ لە النَّارِ ئاگر وَأُدْخِلَ و خرایە ناو الْجَنَّةَ بەهەشت فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی

فَازَ براوە بووە وَمَا و - الْحَيَاةُ ژیانی الدُّنْيَا دوونیا -چ نییە إِلَّا جگە لە مَتَاعُ ڕابوێرین و کەلوپەلی الْغُرُورِ خەڵەتاندن و فریودرانە

(١٨٥) لَتُبْلَوُنَّ بێگومان تاقیتان دەکەینەوە(بە بەڵاو موسیبەت) فِي لە أَمْوَالِكُمْ ماڵ و سامانەکانتان

وَأَنفُسِكُمْ و(لە) نەفسی خۆتان(و کەس و کارەکانتان) وَلَتَسْمَعُنَّ و بەدڵنیایی دەبیسن مِنَ لە الَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا پێیاندرابوو

الْكِتَابَ کیتاب(ە ئاسمانییەکان) مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوە وَمِنَ و لە الَّذِينَ ئەوانەی أَشْرَكُوا شیرکیان کردوە و هاوەڵیان داناوە

أَذًى (دەبیسن) ئەزیەت و ئازارێکی كَثِيرًا زۆر وَإِن و ئەگەر تَصْبِرُوا ئارام بگرن و خۆڕابگرن وَتَتَّقُوا و لە خودا بترسن و خۆ بپارێزن

فَإِنَّ ئەوە بێگومان ذَٰلِكَ ئەوە مِنْ لە عَزْمِ - الْأُمُورِ ئەوکارانەیە (-کە) هەردەبێ بکرێ (١٨٦) وَإِذْ (باس بکە) کاتێ کە

أَخَذَ - اللَّهُ خودا مِيثَاقَ پەیمانی -وەرگرت لە الَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا - الْكِتَابَ کیتابیان -پێدرابوو

لَتُبَيِّنُنَّهُ (پەیمانی ئەوەی کە کیتابی خودا) هەردەبێ ڕوون و ئاشکرا بکەن لِلنَّاسِ بۆ خەلکی وَلَا تَكْتُمُونَهُ و نەیشارنەوە

فَنَبَذُوهُ کەچی ئەوان خستیانە وَرَاءَ پشتی ظُهُورِهِمْ خۆیان وَاشْتَرَوْا و کڕیان بِهِ بەوە ثَمَنًا نرخێکی قَلِيلًا کەم فَبِئْسَ جا -

مَا ئەوەی يَشْتَرُونَ دەیکڕن -خراپترین(شت) ە (١٨٧) لَا تَحْسَبَنَّ وادەمەنێ الَّذِينَ ئەوانەی يَفْرَحُونَ دڵخۆش دەکەن

بِمَا بەوەی أَتَوا هێناویان(کردوویانە) وَّيُحِبُّونَ و حەز دەکەن أَن کە يُحْمَدُوا ستایش بکرێن بِمَا بەوەی(کە) لَمْ يَفْعَلُوا نەیانکردوە

فَلَا تَحْسَبَنَّهُم ئەوەهەرگیز ئەوان وا دامەنێ کە بِمَفَازَةٍ براوەی دەربازبوونن مِّنَ لە الْعَذَابِ عەزاب و ئەشکەنجە

وَلَهُمْ و لەبۆیان هەیە عَذَابٌ عەزابێکی أَلِيمٌ زۆر بە ئازار (١٨٨) وَلِلَّهِ و هەر هی خودایە مُلْكُ مولك و خاوەنداریەتی

السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ ۗ و زەوی وَاللَّهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ قَدِيرٌ دەسەلاتدار و بە توانایە

(١٨٩) إِنَّ بەڕاستی فِي لە خَلْقِ بەدیهێنان و خەڵقی السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان وَالْأَرْضِ و زەوی وَاخْتِلَافِ و جیاوازی

اللَّيْلِ شەو وَالنَّهَارِ و ڕۆژ دا لَآيَاتٍ (بەدڵنیایی هەیە) بەڵگەی دیار و نیشانەگەلێک لِّأُولِي بۆ خاوەنی الْأَلْبَابِ ژیری وهۆشەکان

(١٩٠) الَّذِينَ ئەوانەی يَذْكُرُونَ (بەردەوام) یادی - اللَّهَ خودا -دەکەنەوە قِيَامًا بە پێوە و لە هەلسانەوە وَقُعُودًا و بە دانیشتن

وَعَلَىٰ و لەسەر جُنُوبِهِمْ تەنیشتەکانیان(بە ڕاکشاوی) وَيَتَفَكَّرُونَ و بیردەکەنەوە فِي لە خَلْقِ بەدیهێنانی السَّمَاوَاتِ ئاسمانەکان

وَالْأَرْضِ و زەوی رَبَّنَا پەروەردیگارە مَا خَلَقْتَ بەدیت نەهێناوە هَٰذَا ئەمە بَاطِلًا بێ هوودە و بەلاش

سُبْحَانَكَ (خودایە) پاکی بۆ تۆ فَقِنَا جا بمانپارێزە لە عَذَابَ عەزابی النَّارِ ئاگر (١٩١) رَبَّنَا پەروەردیاگارە إِنَّكَ بەڕاستی تۆ

مَن ئەو(کەس) ەی تُدْخِلِ بیخەیتە ناو النَّارَ ئاگر فَقَدْ ئەوە بەدڵنیبایی أَخْزَيْتَهُ ۖ ئەوت ڕیسوا کردوە

وَمَا لِلظَّالِمِينَ و نیە بۆ ستەمکاران مِنْ (هیچ) أَنصَارٍ پشتیوانانێک (١٩٢) رَّبَّنَا پەروەردیگارە إِنَّنَا بەڕاستی ئێمە سَمِعْنَا -

مُنَادِيًا بانگکەرێک -مان بیست يُنَادِي بانگهێشت دەکات لِلْإِيمَانِ بۆ بڕوا وئیمان: أَنْ کە آمِنُوا بڕوا بێنن بِرَبِّكُمْ بە پەروەردیگارتان

فَآمَنَّا ۚ ئیتر بڕوامان هێنا رَبَّنَا پەروەردیگارە فَاغْفِرْ دە خۆش ببە لَنَا بۆمان ذُنُوبَنَا لە تاوانەکانمان وَكَفِّرْ وبپۆشە وبسڕەوە

عَنَّا لێمان سَيِّئَاتِنَا خراپەکانمان وَتَوَفَّنَا و بمانمرێنە مَعَ لەگەڵ الْأَبْرَارِ (پیاو) چاکان (١٩٣) رَبَّنَا پەروەردیگارە

وَآتِنَا و پێمان ببەخشە مَا ئەوەی وَعَدتَّنَا بەڵێنت دابوو پێمان عَلَىٰ لەسەر(زمانی) رُسُلِكَ پێغەمبەرەکانت

وَلَا تُخْزِنَا و رووزەرد(و شەرمەزار) مان مەکە يَوْمَ ڕۆژی الْقِيَامَةِ قیامەت و هەڵسانەوە إِنَّكَ بێگومان تۆ

لَا تُخْلِفُ دواناخەیت(و دەگەینیەجێ) الْمِيعَادَ ئەوەی وادە و بەڵێنە (١٩٤) فَاسْتَجَابَ ئیتر -وەڵامی دایەوە و قبوڵیکرد -

لَهُمْ بۆیان رَبُّهُمْ پەروەردگاریان (نزاکەیان): أَنِّي بەدڵنیایی من لَا أُضِيعُ نافەوتێنم عَمَلَ کاری عَامِلٍ (هیچ) کارکەرێ مِّنكُم لەنگۆ

مِّن (چ) ذَكَرٍ نێر أَوْ یان أُنثَىٰ مێ بَعْضُكُم هەندێکتان مِّن لە بَعْضٍ هەندێکن فَالَّذِينَ جا ئەوانەی هَاجَرُوا کۆچیانکرد

وَأُخْرِجُوا و وەردەرخران مِن لە دِيَارِهِمْ ماڵ و زێدی خۆیان وَأُوذُوا و ئازاردران فِي لە سَبِيلِي ڕێگا و لە پێناوی من

وَقَاتَلُوا و جەنگ و کوشتاریانکرد وَقُتِلُوا و کوژران لَأُكَفِّرَنَّ ئەوە بەدڵنیایی و بێ هیچ گومانێ دەپۆشم و خۆش دەبم عَنْهُمْ لێیان(لە)

سَيِّئَاتِهِمْ خراپەکانیان وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ و بەدڵنیایی و بێ هیچ گومانێ دەیانخەمە ناو جَنَّاتٍ باغ و باغاتێ تَجْرِي - مِن لە تَحْتِهَا ژێریاندا

الْأَنْهَارُ ڕووبارەکان -تێدەپەڕێ ثَوَابًا (وەک) پاداشتێ مِّنْ لە عِندِ لایەن اللَّهِ خوداوە وَاللَّهُ و خوداش عِندَهُ لەلای هەیە

حُسْنُ - الثَّوَابِ پاداشت -ی باش و چاك (١٩٥) لَا يَغُرَّنَّكَ هەرگیز نەتخەڵەتێنێ و فریو نەخۆی بە تَقَلُّبُ ئەولا و ئەولاکردنی

الَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا بێ بڕوابوون فِي لە الْبِلَادِ وڵاتاندا (١٩٦) مَتَاعٌ (ئەوە) ڕابواردنێکی قَلِيلٌ کەمە ثُمَّ پاشان

مَأْوَاهُمْ جێگا و ماڵی ئەوان جَهَنَّمُ دۆزەخە وَبِئْسَ و خراپترین الْمِهَادُ جێگای ئامادەکراوی مانەوەیە (١٩٧) لَٰكِنِ بەڵام

الَّذِينَ ئەوانەی اتَّقَوْا - رَبَّهُمْ لە پەروەردگاریان -ترساون و پارێزکاریان کردوە لَهُمْ (ئەوە) بۆ ئەوان هەیە جَنَّاتٌ باغاتێ

تَجْرِي تێدەپەڕێ مِن لە تَحْتِهَا ژێریدا الْأَنْهَارُ ڕووبارەکان خَالِدِينَ هەتا هەتایێ ماوەن فِيهَا تیاییدا نُزُلًا وەک مێوانداری مِّنْ لە

عِندِ لایەنی اللَّهِ خوداوە وَمَا و ئەوەی عِندَ لای اللَّهِ خودایە خَيْرٌ چاکترە لِّلْأَبْرَارِ بۆ پاك و چاکان (١٩٨)

وَإِنَّ و بەدڵنیایی(هەیە) مِنْ لە أَهْلِ خاوەن الْكِتَابِ کیتابە(ئاسمانیەکان) لَمَن ئەو کەسانەی کە يُؤْمِنُ بڕوا دێنن بِاللَّهِ بە خودا

وَمَا و(بڕوادێنن بە) ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْكُمْ بۆ ئێوە وَمَا و ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْهِمْ بۆ ئەوان

خَاشِعِينَ ملکەچ و داماوون لِلَّهِ بۆ خودا لَا يَشْتَرُونَ ناکڕن بِآيَاتِ بە ئایەتەکانی اللَّهِ خودا ثَمَنًا نرخ و پارەیەکی قَلِيلًا ۚ کەم

أُولَٰئِكَ ئەوانە لَهُمْ بۆیان هەیە أَجْرُهُمْ پاداشتی خۆیان عِندَ لای رَبِّهِمْ ۗ پەروەردگاریان إِنَّ بەدڵنیایی اللَّهَ خودا سَرِيعُ -

الْحِسَابِ لێپرسینەوەی -خێرایە (١٩٩) يَا أَيُّهَا هۆ ئەی الَّذِينَ ئەوانەی آمَنُوا بڕواتان هێناوە اصْبِرُوا ئارام بگرن

وَصَابِرُوا و زۆر خۆتان ڕابگرن وَرَابِطُوا خۆ ببەستن و لە ریباط دابن (لە پاسەوانی جیهاد و چاوەڕوانی نوێژ)

وَاتَّقُوا و پارێزکار بن و بترسن لە اللَّهَ خودا لَعَلَّكُمْ بەڵکو تُفْلِحُونَ سەرفراز دەبن (٢٠٠)

سُورَةَ النِّسَاء سورەتی النِّسَاء

بِسْمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحْمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلکینە ٱتَّقُوا بترسن وپارێزکاربن لە رَبَّكُمُ پەروەردیگارتان ٱلَّذِي ئەوەی خَلَقَكُم ئێوەی دروستکردوە مِّن لە

نَّفۡسٖ نەفس و زاتێکی وَٰحِدَةٖ تاک وخَلَقَ و بەدیهێنا و دروستیکرد مِنۡهَا لەو زَوۡجَهَا هاوسەرەکەی وَبَثَّ و بڵاویکردەوە

مِنۡهُمَا لەوان رِجَالٗا پیاوانێکی كَثِيرٗا زۆر وَنِسَآءٗ ئافرەتانێک (ی زۆر) وَٱتَّقُواْ و بترسن وپارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا ٱلَّذِي ئەوەی

تَسَآءَلُونَ داوادەکەن و دەپاڕێنەوە بِهِۦ پێی وَٱلۡأَرۡحَامَ و (بپارێزن) پەیوەندی خزمایەتی إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە-

عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان رَقِيبٗا چاودێر (-بووە) (١) وَءَاتُواْ و بێنن و ببەخشن ٱلۡيَتَٰمَىٰٓ ماڵ و سامانی أَمۡوَٰلَهُمۡ هەتیوان

وَلَا تَتَبَدَّلُواْ و مەگۆڕنەوە ٱلۡخَبِيثَ پیسیی بِٱلطَّيِّبِ بە پاکی وَلَا تَأۡكُلُوٓاْ و مەخۆن أَمۡوَٰلَهُمۡ ماڵ و سامانیان إِلَىٰٓ بۆ لای

أَمۡوَٰلِكُمۡ ماڵ و سامانی خۆتان إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە كَانَ - حُوبٗا تاوانێکی كَبِيرٗا گەورە (-بووە) (٢) وَإِنۡ و ئەگەر

خِفۡتُمۡ ترسان أَلَّا تُقۡسِطُواْ کە دادپەروەری و عەدالەت نەکەن فِي لەنێوان ٱلۡيَتَٰمَىٰ هەتیوان فَٱنكِحُواْ ئەوە مارەبکەن و بهێنن

مَا طَابَ ئەوەی- لَكُم پێتان (-خۆشە) مِّنَ لە ٱلنِّسَآءِ ژنان مَثۡنَىٰ دوان وَثُلَٰثَ و سیان وَرُبَٰعَ و چواران فَإِنۡ جا ئەگەر

خِفۡتُمۡ ترسان أَلَّا تَعۡدِلُواْ کە دادپەروەری نەکەن فَوَٰحِدَةً ئەوە تەنها یەک أَوۡ یان مَا مَلَكَتۡ ئەوەی دەست گرتەی

أَيۡمَٰنُكُمۡ ڕاستەتانە (کەنیزەکە) ذَٰلِكَ ئەویان أَدۡنَىٰٓ نزیکترە أَلَّا تَعُولُواْ کەوا ستەم و لادان نەکەن و موحتاج نەبن (٣)

وَءَاتُواْ و بێنن و ببەخشنە ٱلنِّسَآءَ ژنان صَدُقَٰتِهِنَّ مارەییەکانیان نِحۡلَةٗ وەک مافێکی واجب بەڕەزامەندییەوە فَإِن جا ئەگەر طِبۡنَ -

لَكُمۡ بۆتان عَن لە شَيۡءٖ شتێک (-خۆش بوون) مِّنۡهُ لە نَفۡسٗا نەفس و دەرون (ەوە) فَكُلُوهُ ئەوە بیخۆن هَنِيٓـٔٗا بەخۆشی

مَّرِيٓـٔٗا نۆشی بکەن (نۆشی گیانتان بێت) (٤) وَلَا تُؤۡتُواْ وبە- ٱلسُّفَهَآءَ نەفام و نەزانەکان (-مەدەن) أَمۡوَٰلَكُمُ ماڵ و سامانتان

ٱلَّتِي ئەوەی جَعَلَ - ٱللَّهُ خودا لَكُمۡ بۆتانی (-کردۆتە) قِيَٰمٗا هۆی ڕاگیربوون وَٱرۡزُقُوهُمۡ و بژێویان بدەن فِيهَا لێی

وَٱكۡسُوهُمۡ و پۆشاكیان بكەن وَقُولُوا و - لَهُمۡ پێیان (-بڵێن) قَوۡلًا قسە و وتارێكی مَّعۡرُوفًا پەسند و چاك (٥)

وَٱبۡتَلُوا و تاق بكەنەوە ٱلۡيَتَٰمَىٰ هەتیوان حَتَّىٰٓ تاكو ، هەتا إِذَا كاتێ بَلَغُوا دەگەنە ٱلنِّكَاحَ (تەمەنی) جووت بوون فَإِنۡ جا ئەگەر

ءَانَسۡتُم ئێوە بەدیتانكرد/a> مِّنۡهُمۡ لێیان رُشۡدًا ڕاستەڕێناسی و هۆشمەندی فَٱدۡفَعُوٓا ئەوە بدە ن إِلَيۡهِمۡ پێیان

أَمۡوَٰلَهُمۡ ماڵ و سامانەكانیان وَلَا تَأۡكُلُوهَآ و مەیخۆن إِسۡرَافًا بە ئیسراف و زێدەڕەوی وَبِدَارًا و خێرا خێرا أَن نەكا يَكۡبَرُوا گەورەبن

وَمَن و هەركەسێ كَانَ - غَنِيًّا دەوڵەمەند (-بوو) فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡ ئەوە با خۆ بەرزوپاك ڕاگرێ (چاوی لەپارەی هەتووو نەبێ)

وَمَن و هەركەسێ كَانَ - فَقِيرًا فەقیر و دەستكورت (-بوو) فَلۡيَأۡكُلۡ ئەوە با - بِٱلۡمَعۡرُوفِ بەشێوەیەكی پەسند (-بخوات)

فَإِذَا جاكاتێ دَفَعۡتُمۡ بەخشیتان إِلَيۡهِمۡ پێیان أَمۡوَٰلَهُمۡ ماڵ و سامانەكانیان فَأَشۡهِدُوا ئەوە شایەت بكەن عَلَيۡهِمۡ لەسەریان

وَكَفَىٰ و بەسسە بِٱللَّهِ كە خودا حَسِيبًا لێپێچەرەوە (-بێت) (٦) لِّلرِّجَالِ بۆ پیاوان (هەیە) نَصِيبٌ بەشێك مِّمَّا لەوەی تَرَكَ -

ٱلۡوَٰلِدَانِ باوان وَٱلۡأَقۡرَبُونَ و خزمە نزیكەكان (-بەجێیان هێشتوە لە میرات) وَلِلنِّسَآءِ و بۆ ئافرەتان (هەیە) نَصِيبٌ بەشێك مِّمَّا لەوەی

تَرَكَ - ٱلۡوَٰلِدَانِ باوان وَٱلۡأَقۡرَبُونَ و خزمە نزیكەكان (-بەجێیانهێشتوە لە میرات) مِمَّا لەوەی قَلَّ كەم بوبێت مِنۡهُ لێی أَوۡ یان

كَثُرَ زیاد بووبێت نَصِيبًا بەشێك ی مَّفۡرُوضًا فەرزكراوی و پێویست (٧) وَإِذَا وئەگەر حَضَرَ ئامادەبوو

ٱلۡقِسۡمَةَ لە دابەشكردنەكە أُوْلُوا خاوەن ٱلۡقُرۡبَىٰ نزیكی و خزمایەتی (خزمەكان) وَٱلۡيَتَٰمَىٰ و هەتیو وَٱلۡمَسَٰكِينُ و دەستكورتەكان

فَٱرۡزُقُوهُم ئەوە پێیان بدەن مِّنۡهُ لێی وَقُولُوا و بڵێن لَهُمۡ پێیان قَوۡلًا قسەو وتارێكی مَّعۡرُوفًا پەسند و چاك (٨)

وَلۡيَخۡشَ و با بترسن ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَوۡ ئەگەر تَرَكُوا بەجێیانهێشت مِنۡ لە خَلۡفِهِمۡ دووایان ذُرِّيَّةً نەوەی

ضِعَٰفًا لاواز و بێدەسەلات خَافُوا۟ ترسان عَلَيۡهِمۡ لەسەریان فَلۡيَتَّقُوا۟ جا با بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا وَلۡيَقُولُوا۟ و با -

قَوۡلًا قسە و وتارێکی سَدِيدًا ڕاست و دروست (-بڵێن) (٩) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَأۡكُلُونَ - أَمۡوَٰلَ ماڵ و سامان

ٱلۡيَتَٰمَىٰ هەتیوان (-دەخۆن) ظُلۡمًا (بە) زوڵم و ستەم إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها يَأۡكُلُونَ - فِي لەناو بُطُونِهِمۡ سکیاندا

نَارًا ئاگرێک (-دەخۆن) وَسَيَصۡلَوۡنَ و دەخرێنە ناو سَعِيرًا ئاگرێکی زۆر بەجۆش (دۆزەخ) (١٠) يُوصِيكُمُ وەسیەتتان دەکات

ٱللَّهُ خودا فِيٓ دەربارەی أَوۡلَٰدِكُمۡ منداڵەکانتان لِلذَّكَرِ بۆ نێرینە (هەیە) مِثۡلُ وەک حَظِّ بەشی ٱلۡأُنثَيَيۡنِ دوو مێیینەکان

فَإِن جا ئەگەر كُنَّ - نِسَآءً ئافرەتانێ فَوۡقَ زیاتر لە ٱثۡنَتَيۡنِ دووان (-بوون) فَلَهُنَّ ئەوە بۆ(مێیینەک) ان هەیە ثُلُثَا دوولەسێی

مَا تَرَكَ ئەوەی بەجێماوە (لە سامان) وَإِن و ئەگەر (مێیەکە) كَانَتۡ - وَٰحِدَةً تەنها یەکێک (-بوو) فَلَهَا ئەوە بۆی هەیە

ٱلنِّصۡفُ نیوەی وَلِأَبَوَيۡهِ و بۆ دایک و باوانی لِكُلِّ لۆ هەر وَٰحِدٖ یەکێک مِّنۡهُمَا لەوان (هەیە) ٱلسُّدُسُ یەک لە شەش مِمَّا لەوەی

تَرَكَ بەجێیان هێشتوە إِن ئەگەر كَانَ هەبوو بێت لَهُۥ بۆی وَلَدٞ کوڕێک فَإِن جا ئەگەر لَّمۡ نە يَكُن بوو لَّهُۥ بۆ ئەو

وَلَدٞ (هیچ) کوڕێک وَوَرِثَهُۥٓ و - أَبَوَاهُ باوانی (-میراتگری بوون) فَلِأُمِّهِ ئەوە بۆ دایکی هەیە ٱلثُّلُثُ یەک لە سێ فَإِن جا ئەگەر

كَانَ هەبوو لَهُۥٓ بۆی إِخۡوَةٞ برا فَلِأُمِّهِ ئەوە بۆ دایکی (هەیە) ٱلسُّدُسُ یەک لە شەش مِنۢ لە بَعۡدِ پاش وَصِيَّةٖ وەسیەتێک

يُوصِي وەسیەتکرا بێت بِهَآ پێی أَوۡ یان دَيۡنٍ قەردێک ءَابَآؤُكُمۡ باب و باپیرانتان وَأَبۡنَآؤُكُمۡ و منداڵەکانتان لَا تَدۡرُونَ ئێوە نازانن

أَيُّهُمۡ کامەیان أَقۡرَبُ نزیکتر ە لَكُمۡ بۆتان نَفۡعٗا لە سود و قازانج فَرِيضَةٗ (ئەوە) فەرز و پێویستکراوە مِّنَ لە لایەن ٱللَّهِ خوداوە

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە- عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٗا تەواو کاربەجێ (-بووە) (١١)

وَلَكُمۡ بۆ ئێوە (هەیە) نِصۡفُ نیوەی ئەوەی مَا تَرَكَ بەجێی هێشتوە أَزۡوَٰجُ هاوسەرانتان إِن ئەگەر لَّمۡ نە يَكُن بوو

لَّهُنَّ بۆئەوان وَلَدٞ (هیچ) کوڕێک فَإِن جا ئەگەر كَانَ - لَهُنَّ ئەوان (هاوسەرانتان) وَلَدٞ کوڕێکیان (-هەبوو) فَلَكُمُ ئەوە بۆئێوەیە

ٱلرُّبُعُ یەک لە چوار مِمَّا لەوەی تَرَكۡنَ ئەوان بەجێیان هێشتووە مِنۢ لە بَعۡدِ دوای وَصِيَّةٖ (جێبەجێکردنی) وەسیەتێک

يُوصِينَ ئەوان وەسیەتیانکردبێ بِهَآ پێی أَوۡ یان دَيۡنٖ قەردێک (بدرێتەوە) وَلَهُنَّ و بۆ ئەوان(هاوسەرانتان) هەیە ٱلرُّبُعُ چوار یەکێک

مِمَّا لەوەی تَرَكۡتُمۡ ئێوە بەجێتان هێشتوە إِن ئەگەر لَّمۡ نە يَكُن بوو لَّكُمۡ بۆتان وَلَدٞ (هیچ) کوڕێک فَإِن جا ئەگەر كَانَ -

لَكُمۡ بۆتان (-هەبوو) وَلَدٞ کوڕێک فَلَهُنَّ ئەوە بۆ ئەوان(هاوسەرانتان) هەیە ٱلثُّمُنُ یەک لە هەشت مِمَّا لەوەی

تَرَكۡتُمۚ ئێوە بەجێتان هێشتووە مِّنۢ لە بَعۡدِ دوای وَصِيَّةٖ وەسیەتێک تُوصُونَ ئێوە وەسیەت بکەن بِهَآ پێی أَوۡ یان

دَيۡنٖ قەردێک (بدرێتەوە) وَإِن و ئەگەر كَانَ - رَجُلٞ پیاوێک يُورَثُ میراتی وەردەگیرا كَلَٰلَةً بێ باوان و منداڵ (-بوو) أَوِ یان

ٱمۡرَأَةٞ ئافرەتێک (-بوو) وَلَهُۥٓ و هەیبوو أَخٌ برایەک أَوۡ یان أُخۡتٞ خوشکێک فَلِكُلِّ ئەوە لۆ هەر وَٰحِدٖ یەکێک

مِّنۡهُمَا لەوان (هەیە) ٱلسُّدُسُۚ شەش یەک فَإِن جا ئەگەر كَانُوٓاْ ئەوان - أَكۡثَرَ زۆرتر (-بوون) مِن لە ذَٰلِكَ ئەوە(ندە)

فَهُمۡ ئەوە ئەوان شُرَكَآءُ هاوبەش شەریکن فِي لە ٱلثُّلُثِۚ سێ یەک مِنۢ لە بَعۡدِ دوای وَصِيَّةٖ وەسیەتێک يُوصَىٰ وەسیەت بکرێ

بِهَآ پێی أَوۡ یان دَيۡنٍ قەردێک (بدرێتەوە) غَيۡرَ نە - مُضَآرّٖۚ (بێتە) زەرڕ و زیانێک وَصِيَّةٗ وەسیەتێکە مِّنَ لە ٱللَّهِۗ خوداوە

وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگاداری حَلِيمٞ ئەوپەڕی ئارام و لەسەرخۆیە (١٢) تِلۡكَ ئەوە حُدُودُ سنورەکانی ٱللَّهِۚ خودا یە

وَمَن و هەرکەسێ يُطِعِ بکات گوێڕایەڵی ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی يُدۡخِلۡهُ ئەوە دەیخاتە ناو جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێ

تَجۡرِي دڕوات مِن لە تَحۡتِهَا ژێریدا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕوبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَا تیایدایە وَذَٰلِكَ و ئەوە ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی

ٱلۡعَظِيمُ ئەوپەڕی شکۆداری گەورە یە (١٣) وَمَن و هەرکەسێ يَعۡصِ سەرپێچی بکات لە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی

وَيَتَعَدَّ و ببەزێنێ حُدُودَهُۥ سنورەکەی يُدۡخِلۡهُ دەیخاتە ناو نَارًا ئاگرێک خَٰلِدًا هەتاهەتا ماوە فِيهَا تیایدا وَلَهُۥ و بۆی هەیە

عَذَابٌ عەزاب وئەشکەنجەیێکی مُّهِينٌ ڕیسواکەر (١٤) وَٱلَّٰتِي و ئەوانەی يَأۡتِينَ دێن و دەکەن

ٱلۡفَٰحِشَةَ گوناهی گەورە و دزێو و قێزەوەن مِن لە نِّسَآئِكُمۡ ژنانتان فَٱسۡتَشۡهِدُوا ئەوە بە شایەت بگرن عَلَيۡهِنَّ لەسەریان أَرۡبَعَةً چوار

مِّنكُمۡ لە ئێوە فَإِن جا ئەگەر شَهِدُوا شایەتیاندا فَأَمۡسِكُوهُنَّ ئەوە ڕاگیریان بکەن فِي لە ٱلۡبُيُوتِ ماڵەکان حَتَّىٰ تاکو يَتَوَفَّىٰهُنَّ -

ٱلۡمَوۡتُ مردن (-تەواویان دەکات) أَوۡ یان يَجۡعَلَ - ٱللَّهُ خودا لَهُنَّ بۆیان (-دەکاتەوە) سَبِيلًا ڕێگا یەک (١٥)

وَٱلَّذَانِ و ئەو دوانەی يَأۡتِيَٰنِهَا دێن ئەوکارەدەکەن مِنكُمۡ لەنگۆ فَـَٔاذُوهُمَا ئەوە ئەشکەنجە و ئازاریان بدەن فَإِن جا ئەگەر

تَابَا پەشیمان بوون و تۆبەیانکرد وَأَصۡلَحَا و چاک بوون فَأَعۡرِضُوا ئەوە- عَنۡهُمَآ لێیان (-گەڕێن) إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا

كَانَ هەمیشە تَوَّابًا قبوڵکەری تۆبەی رَّحِيمًا زۆربە بەزەییە (١٦) إِنَّمَا لەڕاستیدا - ٱلتَّوۡبَةُ پەشیمانی و تۆبە عَلَى لەسەر

ٱللَّهِ خودا (-هەر) لِلَّذِينَ بۆئەوانەیە يَعۡمَلُونَ کە - ٱلسُّوٓءَ خراپە (-دەکەن) بِجَهَٰلَةٖ بە نەفامییێک ثُمَّ پاشان

يَتُوبُونَ دەگەڕێنەوە و پەشیمان دەبنەوە و تۆبەدەکەن مِن لە (ماوەیەکی) قَرِيبٖ نزیک فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان يَتُوبُ -

ٱللَّهُ خودا (-تۆبە وەردەگرێ) عَلَيۡهِمۡ لێیان وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمًا تەواو کاربەجێ (یە)

(١٧) وَلَيۡسَتِ و- ٱلتَّوۡبَةُ پەشیمانی و گەڕانەوە و تۆبە (-نییە) لِلَّذِينَ بۆئەوانەی يَعۡمَلُونَ - ٱلسَّيِّـَٔاتِ خراپەکان (-دەکەن)

حَتَّىٰٓ هەتا إِذَا کاتێ حَضَرَ ئامادەبوو وگەیشتە سەرسەری أَحَدَهُمُ یەکێکیان ٱلۡمَوۡتُ مردن قَالَ (دەڵێ) إِنِّي بەڕاستی من

تُبۡتُ پەشیمانم و تۆبەم کردوە ٱلۡـَٰٔنَ ئێستا کە وَلَا ٱلَّذِينَ ونە ئەوکەسانەی يَمُوتُونَ دەمرن وَهُمۡ لەحاڵێ ئەوان كُفَّارٌ کافرن

أُوْلَـٰٓئِكَ ئەوانە أَعۡتَدۡنَا ئامادەمانکردوە لَهُمۡ بۆیان عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمًا زۆر بە ئازار (١٨) يَـٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ برواتان هێناوە لَا يَحِلُّ حەڵاڵ و ڕەوانابێ لَكُمۡ بۆتان أَن کە تَرِثُواْ میراتگری بکەن لە ٱلنِّسَآءَ ژنان

كَرۡهًا بەناچاری و پێناخۆشی وَلَا تَعۡضُلُوهُنَّ و تەنگاویان مەکەن لِتَذۡهَبُواْ تا لێیان ببەن بِبَعۡضِ هەندێک مَآ لەوەی

ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ ئێوە پێتان داون إِلَّآ مەگەر ئەوەی أَن کە يَأۡتِينَ بێن بکەن بِفَٰحِشَةٍ کارێکی دزێو و قێزەوەن ی مُّبَيِّنَةٍ دیار و ئاشکرا

وَعَاشِرُوهُنَّ و تێکەڵی بکەن لەگەڵیان بِٱلۡمَعۡرُوفِ بە چاکی و پەسندی فَإِن جا ئەگەر كَرِهۡتُمُوهُنَّ حەزتان نەکرد لە ئافرەتەکان

فَعَسَىٰٓ ئەوە نەکا أَن کە تَكۡرَهُواْ حەز نەکەن لە شَيۡـًٔا شتێ وَيَجۡعَلَ و - ٱللَّهُ خودا (-دابنێ) فِيهِ تیایدا خَيۡرًا چاکە و خێر(ێک)

كَثِيرًا زۆر (١٩) وَإِنۡ و ئەگەر أَرَدتُّمُ ویستتان ٱسۡتِبۡدَالَ بگۆڕنەوە زَوۡجٍ هاوسەرێک مَّكَانَ لەجێگای زَوۡجٍ هاوسەرێک

وَءَاتَيۡتُمۡ و داتان بە إِحۡدَىٰهُنَّ یەکێکیان قِنطَارًا بارە زێرێک فَلَا تَأۡخُذُواْ ئەوە مەبەن مِنۡهُ لێی شَيۡـًٔا (هیچ) شتێ

أَتَأۡخُذُونَهُۥ ئایا دەیبەن بُهۡتَٰنًا بە بوختان و ناهەق وَإِثۡمًا و تاوانێک ی مُّبِينًا دیار و ئاشکرا (٢٠) وَكَيۡفَ و چۆن

تَأۡخُذُونَهُۥ دەیبەن وَقَدۡ و ئەوەتا أَفۡضَىٰ - بَعۡضُكُمۡ هەندێکتان (-لاتان لێکردەوە و تەنها بوون) إِلَىٰ بۆ بَعۡضٍ هەندێ

وَأَخَذۡنَ و وەریانگرت مِنكُم لەنگۆ مِّيثَٰقًا پەیمان و بەڵێنێکی غَلِيظًا زۆر (توند) (٢١) وَلَا تَنكِحُواْ و مارە مەکەن و مەهێنن

مَا نَكَحَ ئەوەی مارەی کردوە و هێناویەتی ءَابَآؤُكُم باب و باپیرانتان مِّنَ لە ٱلنِّسَآءِ ژنان إِلَّا مەگەر مَا قَدۡ ئەوەی تازە

سَلَفَ بەسەرچووە إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە كَانَ - فَٰحِشَةً گوناهیکی دزێو و قێزەوەن وَمَقۡتٗا و رق لێبووی (خودا) وَسَآءَ و خراپترین

سَبِيلًا ڕێگا (-بووە) (٢٢) حُرِّمَتۡ قەدەغەکراوە و حرامکراوە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان أُمَّهَٰتُكُمۡ دایکانتان وَبَنَاتُكُمۡ و کچانتان

وَأَخَوَٰتُكُمۡ و خوشکانتان وَعَمَّٰتُكُمۡ و مامانتان وَخَٰلَٰتُكُمۡ و پلکانتان وَبَنَاتُ و کچانی ٱلۡأَخِ برا وَبَنَاتُ و کچانی ٱلۡأُخۡتِ خوشک

وَأُمَّهَٰتُكُمُ و دایکانێک ٱلَّٰتِيٓ ئەوانەی أَرۡضَعۡنَكُمۡ شیریان پێداون وَأَخَوَٰتُكُم و خوشکانتان مِّنَ لە ٱلرَّضَٰعَةِ شیرخواردن

وَأُمَّهَٰتُ و دایکانی نِسَآئِكُمۡ ژنەکانتان وَرَبَٰٓئِبُكُمُ و منداڵانی ٱلَّٰتِي ئەوانەی فِي لە حُجُورِكُم ژێرسایەی ئێوەن مِّن لە نِّسَآئِكُمُ ژنانتان

ٱلَّٰتِي ئەوانەی دَخَلۡتُم چوینەژوور بِهِنَّ لێیان (سەرجێیتانکردوە لەگەڵیان) فَإِن جا ئەگەر لَّمۡ تَكُونُواْ ئێوە- دَخَلۡتُم نەچوبنەژوور

بِهِنَّ لێیان (سەرجییتان نەکردبێ) فَلَا جُنَاحَ ئەوە گوناح نیە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان وَحَلَٰٓئِلُ و حەڵاڵ و ژنانی أَبۡنَآئِكُمُ کوڕەکانتان

ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِنۡ لە أَصۡلَٰبِكُمۡ پشتی ئێوەن وَأَن و (حەرامە) کە تَجۡمَعُواْ کۆبکەنەوە بَيۡنَ نێوان ٱلۡأُخۡتَيۡنِ دوو خوشکان

إِلَّا مەگەر مَا قَدۡ ئەوەی تازە سَلَفَ بەسەرچووە إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە غَفُورٗا ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمٗا ئەوپەڕیبە بەزەییە (٢٣) وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ و ئافرەتی پارێزراوی (داوێن پاک) مِنَ لە ٱلنِّسَآءِ ژنان إِلَّا مەگەر

مَا مَلَكَتۡ ئەوەی دەست گرتەی أَيۡمَٰنُكُمۡ ڕاستەتان (کەنیزەک بێت) كِتَٰبَ نوسراو و حوکمی ٱللَّهِ خودا یە

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، لەسەرتان وَأُحِلَّ و حەڵاڵ کراوە لَكُم بۆتان مَّا ئەوەی وَرَآءَ لەدوای ذَٰلِكُمۡ ئەوانەیە أَن کە تَبۡتَغُواْ بخوازن

بِأَمۡوَٰلِكُم بەماڵ و سامانتان مُّحۡصِنِينَ داوێنپارێز بن غَيۡرَ نەک مُسَٰفِحِينَ داوێنپیس فَمَا جا ئەوەی ٱسۡتَمۡتَعۡتُم ڕاتانبوارد بِهِۦ پێی

مِنۡهُنَّ لەوان فَـَٔاتُوهُنَّ ئەوە پێیان بدەن أُجُورَهُنَّ هەق و مارەیی خۆیان فَرِيضَةٗ وەک واجبێکی فەرزکراو وَلَا جُنَاحَ و گوناهێک نیە

عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان فِيمَا لەوەی تَرَٰضَيۡتُم لەنێوخۆتان ڕازیبوون بِهِۦ پێی مِنۢ لە بَعۡدِ دوای ٱلۡفَرِيضَةِۚ مارەییە واجبەکە إِنَّ بەڕاستی

ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگاداری حَكِيمٗا تەواو کاربەجێ (یە) (٢٤) وَمَن و هەرکەسێ لَّمۡ -

يَسۡتَطِعۡ (-نە) توانێ مِنكُمۡ لەنگۆ طَوۡلًا لەڕووی هەبوونی (هەبوونی نەبێ) أَن کە يَنكِحَ مارەبکات و بهێنێ

ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ ئافرەتی پارێزراو (داوێن پاک) ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ و ئافرەتە بڕوادارەکان فَمِن ئەوە با لە مَّا ئەوە (بابهێنێ) لە مَلَكَتۡ دەست گرتەی

أَيۡمَٰنُكُم ڕاستەتان مِّن لە فَتَيَٰتِكُمُ کچانی کەنیزەکی ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِۚ بڕوادار وَٱللَّهُ و خودا أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە بِإِيمَٰنِكُمۚ بە ئیمان و بڕواتان

بَعۡضُكُم هەندێکتان مِّنۢ لە بَعۡضٖۚ هەندێکن فَٱنكِحُوهُنَّ جا مارەیان بکەن و بیانگوازنەوە بِإِذۡنِ بەئیزن و ڕێپێدانی

أَهۡلِهِنَّ کەس و کاری خۆیان وَءَاتُوهُنَّ و پێیان بدەن أُجُورَهُنَّ هەق و مارەی خۆیان بِٱلۡمَعۡرُوفِ بە چاکی

مُحۡصَنَٰتٍ بەپارێزراوی و داوێن خاوێنی غَيۡرَ نەک مُسَٰفِحَٰتٖ داوێن پیسانە وَلَا مُتَّخِذَٰتِ و نە هەڵگرتەی

أَخۡدَانٖۚ دۆستداریکردنی نهێنی و ناشەرعی فَإِذَآ جا کاتێ أُحۡصِنَّ شویانکرد و پارێزراو بوون فَإِنۡ ئەوساکە ئەگەر أَتَيۡنَ کردیان

بِفَٰحِشَةٖ گوناحی دزێو و قێزەوەن ی زینا فَعَلَيۡهِنَّ ئەوە لەسەر(کەنیزەکەکان) یان واجبە نِصۡفُ نیوەی ئەوەی مَا عَلَى لەسەر

ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ ئافرەتی ئازادی پارێزراو مِنَ لە ٱلۡعَذَابِۚ عەزاب و ئەشکەنجە ذَٰلِكَ ئەوە لِمَنۡ بۆ ئەو کەسەیەی خَشِيَ ترسابێ لە

ٱلۡعَنَتَ شکستی بارگرانی مِنكُمۡۚ لەنگۆ وَأَن و ئەگەر تَصۡبِرُواْ سەبر و ئارام بگرن خَيۡرٞ چاکترە لَّكُمۡۗ بۆ ئێوە وَٱللَّهُ و خودا

غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٢٥) يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا دەیەوێ لِيُبَيِّنَ کە ڕۆن بکاتەوە

لَكُمۡ بۆتان وَيَهۡدِيَكُمۡ و ڕێنموونیتان بکات بۆ سُنَنَ ڕێ و شوێنی ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبۡلِكُمۡ پێش ئێوە (بوون)

وَيَتُوبَ و تۆبە وەرگرێ عَلَيۡكُمۡ لێتان وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٞ تەواو کاربەجێ (یە) (٢٦) وَٱللَّهُ و خودا

يُرِيدُ دەیەوێت أَن کە يَتُوبَ تۆبە وەرگرێ عَلَيۡكُمۡ لێتان وَيُرِيدُ و - ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَتَّبِعُونَ دەکەونە دوای

ٱلشَّهَوَٰتِ حەز و ئارەزوبازی (-دەیانەوێ) أَن کە تَمِيلُواْ لابدەن و خواربینەوە مَيۡلًا لادان و خواربوونەوەیەکی عَظِيمٗا گەورە (٢٧)

يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا (-دەیەوێت) أَن کە يُخَفِّفَ سوک و ئاسان بکات عَنكُمۡ لێتان وَخُلِقَ و - ٱلۡإِنسَٰنُ مرۆڤ

ضَعِيفٗا بە لاوازی (-دروستکراوە) (٢٨) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە لَا تَأۡكُلُوٓاْ -

أَمۡوَٰلَكُم ماڵ و سامانتان (-مەخۆن) بَيۡنَكُم لە نێوانتان بِٱلۡبَٰطِلِ بە پڕو پووچی و بەناحەقی إِلَّآ ئیللا أَن بەوەی کە تَكُونَ -

تِجَٰرَةً بازرگانی (-بێت) عَن بە تَرَاضٖ ڕەزامەندی هەردوولا مِّنكُمۡ لە ئێوە وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ و مەکوژن أَنفُسَكُمۡ خۆتان إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە بِكُمۡ پێتان رَحِيمٗا زۆر میهرەبان وبە بەزەییە (٢٩) وَمَن و هەرکەسێ يَفۡعَلۡ - ذَٰلِكَ ئەوە (-بکات)

عُدۡوَٰنٗا بەدژایەتی وَظُلۡمٗا و زوڵم و ستەمگەری فَسَوۡفَ ئەوە بەدڵنیایی لەداهاتوو نُصۡلِيهِ ئەیخەینە ناو و دەیسوتێنین لە

نَارٗا ئاگرێک(چۆن ئاگرێک) وَكَانَ و هەمیشە ذَٰلِكَ ئەوە عَلَى لەسەر ٱللَّهِ خودا يَسِيرًا سوک و ئاسانە (بووە) (٣٠) إِن ئەگەر

تَجۡتَنِبُواْ دورکەونەوە و خۆبپارێزن لە كَبَآئِرَ تاوانە گەورەکان مَا تُنۡهَوۡنَ ئەوەی قەدەغەدەکرێ عَنۡهُ لێتان نُكَفِّرۡ دەبورین و دادەپۆشین

عَنكُمۡ لێتان سَيِّـَٔاتِكُمۡ تاوان و خراپەکانتان وَنُدۡخِلۡكُم و دەتانکەینەژوورەوە مُّدۡخَلٗا چوونەژوورەوەیەکی

كَرِيمٗا زۆر بەرێز (لەبەهەشت) (٣١) وَلَا تَتَمَنَّوۡاْ و تەمەننا و ئارەزووی زۆری- مَا فَضَّلَ ئەوە(-مەکەن) کە زێدە بەخشینی کردوە

ٱللَّهُ خودا بِهِۦ پێی بَعۡضَكُمۡ بۆ هەندێکتان عَلَىٰ لەسەر بَعۡضٖ هەندێک لِّلرِّجَالِ بۆ پیاوان (هەیە) نَصِيبٞ بەشێک مِّمَّا لەوەی

ٱكۡتَسَبُواْ دەستیان کەوتووە وَلِلنِّسَآءِ و بۆ ئافرەتانیش نَصِيبٞ بەشێک مِّمَّا لەوەی ٱكۡتَسَبۡنَۚ ئەوان دەستیان کەوتووە

وَسۡـَٔلُواْ و داوا بکەن لە ٱللَّهَ خودا مِن لە فَضۡلِهِۦٓۚ زێدە بەخششی ئەو إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە بِكُلِّ بە هەموو

شَيۡءٍ شتێ عَلِيمٗا تەواو زانا و ئاگادارە (٣٢) وَلِكُلّٖ و بۆ هەریەکێ جَعَلۡنَا واماندناوە مَوَٰلِيَ میراتگرانێک مِمَّا لەوەی

تَرَكَ بەجێیان هێشتتووە ٱلۡوَٰلِدَانِ باوان وَٱلۡأَقۡرَبُونَۚ و خزمە نزیکەکان وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەیش کە

عَقَدَتۡ گرێتان داوە و بەستووتانە لەگەڵیان أَيۡمَٰنُكُمۡ پەیمانتان فَـَٔاتُوهُمۡ جا پێیان بدەن نَصِيبَهُمۡۚ بەشی خۆیان إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە عَلَىٰ لەسەر كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک شَهِيدًا شایەت و ئاگەدارە (٣٣) ٱلرِّجَالُ پیاوان

قَوَّٰمُونَ پارێزکار و سایەن عَلَى بەسەر ٱلنِّسَآءِ ژنان بِمَا بەوەی فَضَّلَ - ٱللَّهُ خودا (-فەزڵی-) بَعۡضَهُمۡ هەندێکیانی (-داوە)

عَلَىٰ بەسەر بَعۡضٖ هەندێک وَبِمَآ و بەوەی أَنفَقُواْ خەرجیانکردوە مِنۡ لە أَمۡوَٰلِهِمۡۚ ماڵ و سامانیان

فَٱلصَّٰلِحَٰتُ جا ئافرەتە چاک و باشەکان قَٰنِتَٰتٌ گوێڕایەڵن حَٰفِظَٰتٞ پارێزکارن لِّلۡغَيۡبِ لۆ/لە نهێنیەکان و شاراوەکان بِمَا بەوەی

حَفِظَ - ٱللَّهُۚ خودا (-پاراستوویەتی) وَٱلَّٰتِي و ئەوانەی تَخَافُونَ دەترسن لە نُشُوزَهُنَّ سەرکەشی و یاخی بوونیان

فَعِظُوهُنَّ ئەوە ئامۆژگاریان بکەن وَٱهۡجُرُوهُنَّ و بەجێیان بهێلن فِي لە ٱلۡمَضَاجِعِ جێگای نوستن وَٱضۡرِبُوهُنَّۖ و لێیان بدەن

فَإِنۡ جا ئەگەر أَطَعۡنَكُمۡ گوێڕایەڵیانکردن فَلَا تَبۡغُواْ ئەوە مەخوازن عَلَيۡهِنَّ بەسەریان سَبِيلًاۗ ڕێگایەکی تر (ئەمەدە بەسە) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە - عَلِيّٗا بەرز و باڵای كَبِيرٗا گەورە (-بووە) (٣٤) وَإِنۡ و ئەگەر خِفۡتُمۡ ترسان لە شِقَاقَ ترازان لە

بَيۡنِهِمَا نێوانِهِمَا فَٱبۡعَثُواْ ئەوە بنێرن حَكَمٗا ناوبژێوێک مِّنۡ لە أَهۡلِهِۦ کەس و کاری (پیاوەکە) وَحَكَمٗا و ناوبژێوێک مِّنۡ لە

أَهۡلِهَآ کەس و کاری (ژنەکە) إِن ئەگەر يُرِيدَآ هەردوکیان بیانەوێت إِصۡلَٰحٗا ڕێکخستن و نێوان چاککردن يُوَفِّقِ ئەوە-

ٱللَّهُ خودا (-دەسازێنێ) بَيۡنَهُمَآ نێوانیانە إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە- عَلِيمًا تەواو زانای

خَبِيرٗا تەواو ئاگاداری ورد و درشتە (-بووە) (٣٥) وَٱعۡبُدُواْ و بپەرستن ٱللَّهَ خودا وَلَا تُشۡرِكُواْ و هاوەڵ دامەنێن و شەریک دامەنێن

بِهِۦ بۆی شَيۡـٔٗاۖ (هیچ) شتێ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ و بۆ باوان إِحۡسَٰنٗا چاکەکار بن وَبِذِي و (چاک بن) بۆ ئەوانەی خاوەنی ٱلۡقُرۡبَىٰ خزمایەتی ن

وَٱلۡيَتَٰمَىٰ و هەتیوان وَٱلۡمَسَٰكِينِ و دەستکورتەکان وَٱلۡجَارِ و هاوسێ ذِي خاوەن ٱلۡقُرۡبَىٰ نزیکی و خزمایەتی وَٱلۡجَارِ و هاوسێ

ٱلۡجُنُبِ تەنیشت وَٱلصَّاحِبِ و هاوڕێ بِٱلۡجَنۢبِ تەنیشت وَٱبۡنِ و کوڕی ٱلسَّبِيلِ ڕێگا (ئەوەکەسەی موسافیرە و لێی براوە)

وَمَا و ئەوەی مَلَكَتۡ دەست گرتەی أَيۡمَٰنُكُمۡۗ ڕاستەتان (کەنیزەک) إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يُحِبُّ خۆشی ناوێت مَن ئەوەی

كَانَ بوو مُخۡتَالٗا بەپۆزی فَخُورًا شانازیکارە (٣٦) ٱلَّذِينَ ئەوکەسانەی يَبۡخَلُونَ قرچۆکی دەکەن وَيَأۡمُرُونَ و فەرمان دەکەن بە

ٱلنَّاسَ خەلک بِٱلۡبُخۡلِ بە قرچۆکی وَيَكۡتُمُونَ و دەشارنەوە مَآ ئەوەی ءَاتَىٰهُمُ - ٱللَّهُ خودا (-پێیداون) مِن لە

فَضۡلِهِۦ فەزڵ و زیدە بەخششی خۆی وَأَعۡتَدۡنَا و ئێمە ئامادەمانکردوە لِلۡكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان عَذَابٗا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی

مُّهِينٗا ڕیسواکەر (٣٧) وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُنفِقُونَ دەبەخشنەوە أَمۡوَٰلَهُمۡ ماڵ و سامانیان رِئَآءَ لۆبەرچاوی ٱلنَّاسِ خەلکی

وَلَا يُؤۡمِنُونَ و بڕوا ناهێنن بِٱللَّهِ بەخودا وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ و نە بەڕۆژی ٱلۡأٓخِرِۗ دووایی وَمَن و هەرکەسێ يَكُنِ - ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان

لَهُۥ بۆی قَرِينٗا هاوەڵ و هاودەم (-بێت) فَسَآءَ ئەوە گەلێک خراپە (ئەو) قَرِينٗا هاوەڵ و هاودەمە (٣٨) وَمَاذَا و چی

عَلَيۡهِمۡ لەسەریانە لَوۡ ئەگەر ءَامَنُواْ بڕوا بێنن بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی وَأَنفَقُواْ و ببەخشن مِمَّا لەوەی

رَزَقَهُم - ٱللَّهُ خودا (-پێیدان) وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا بِهِمۡ پێیان عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادار ە (٣٩) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا لَا يَظۡلِمُ ستەم ناكات مِثۡقَالَ تۆسقاڵی ذَرَّةٖ گەردێک وَإِن و ئەگەر تَكُ - حَسَنَةً چاكەیێ (-بێ)

يُضَٰعِفۡهَا چەندبارەی دەكات وَيُؤۡتِ و دەبەخشێ مِن لە لَّدُنۡهُ لایەن خۆیەوە أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێكی عَظِيمًا گەورە

(٤٠) فَكَيۡفَ جا چۆنە إِذَا ئەگەر جِئۡنَا هێنامان مِن لە كُلِّ هەموو أُمَّةِۭ ئومەت وگەلێک بِشَهِيدٖ شەهید و شایەتێک

وَجِئۡنَا و - بِكَ تۆش(-مان) هێنا عَلَىٰ لەسەر هَٰٓؤُلَآءِ ئەوان شَهِيدًا شایەت (بیت) (٤١) يَوۡمَئِذٖ ئەورۆژە يَوَدُّ حەزدەكا

ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ كوفریانكرد و بێ بڕوابوون وَعَصَوُاْ و سەرپێچیانكرد لە ٱلرَّسُولَ پێغەمبەر لَوۡ كەوا تُسَوَّىٰ یەكسانبكرێ

بِهِمُ بەوانەوە ٱلۡأَرۡضُ زەوی وَلَا يَكۡتُمُونَ و ناشارنەوە لە ٱللَّهَ خودا حَدِيثٗا هیچ گوتارێ (٤٢) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە لَا تَقۡرَبُواْ نزیک مەكەونەوە لە ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَأَنتُمۡ لەكاتێ ئێوە سُكَٰرَىٰ سەرخۆش ن

حَتَّىٰ تاكو تَعۡلَمُواْ دەزانن مَا تَقُولُونَ ئەوەی دەیڵێن وَلَا جُنُبًا و نە لەشگران و لەش پیس بن إِلَّا مەگەر عَابِرِي تێبەڕی

سَبِيلٍ ڕێ (بن) حَتَّىٰ تاكو تَغۡتَسِلُواْ خۆتان دەشۆن و غوسل دەردەكەن وَإِن و ئەگەر كُنتُم ئێوە- مَّرۡضَىٰٓ نەخۆش (-بوون)

أَوۡ یان عَلَىٰ لەسەر سَفَرٍ سەفەر أَوۡ یان جَآءَ - أَحَدٞ یەكێک مِّنكُم لە ئێوە (-هات) مِّنَ بۆ ٱلۡغَآئِطِ نزمی زەوی (بۆ تارەتكردن

أَوۡ یان لَٰمَسۡتُمُ خۆتان نوساند بە ٱلنِّسَآءَ ژنان فَلَمۡ تَجِدُواْ جا دەستتان نەكەوت مَآءٗ ئاوێک فَتَيَمَّمُواْ ئەوە تەیەمموم بكەن

صَعِيدٗا بە خاكێكی طَيِّبٗا چاک و پاک فَٱمۡسَحُواْ جا بسڕنەوە بِوُجُوهِكُمۡ بە دەموچاوتان وَأَيۡدِيكُمۡ و دەستەكانتان إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە- عَفُوًّا لێبوردەی غَفُورًا لێخۆشبووە (٤٣) أَلَمۡ تَرَ ئایە لێڕانەمای إِلَى بۆ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

أُوتُوا پێیاندراوه نَصِيبًا بەشێک مِّنَ له ٱلْكِتَٰبِ کیتابی من يَشْتَرُونَ دەکڕن ٱلضَّلَٰلَةَ گومڕایی وَيُرِيدُونَ و دەیانەوێت أَن کە

تَضِلُّوا گومڕا بن و ون بکەن ٱلسَّبِيلَ ڕاستەڕێگا (٤٤) وَٱللَّهُ و خودا أَعْلَمُ زاناتر و ئاگادارترە بِأَعْدَآئِكُمْ بە دوژمنەکانتان

وَكَفَىٰ و بەسسە بِٱللَّهِ کە خودا وَلِيًّا دۆست و پشتیوان (بێت) وَكَفَىٰ و بەسسە بِٱللَّهِ کە خودا نَصِيرًا سەرخەر و پشتیوان (بێت)

(٤٥) مِّنَ و لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی هَادُوا جوولەکە بوون يُحَرِّفُونَ - ٱلْكَلِمَ وتە و گوفتار (-دەستکاری دەکەن و دەگۆڕن) عَن لە

مَّوَاضِعِهِۦ جێگای خۆی وَيَقُولُونَ و ئەوان دەڵێن سَمِعْنَا بیستمان وَعَصَيْنَا و سەرپێچیمانکرد وَٱسْمَعْ و ببیسە غَيْرَ (هەی) نە

مُسْمَعٍ بیستی وَرَٰعِنَا و چاودێریمان بکە (بەزمانی جولەکە واتای خراپەکار) لَيًّا خوارکرنەوە یە بِأَلْسِنَتِهِمْ بە زمانەکانیان

وَطَعْنًا و تانە و تەشەر دانە فِي لە ٱلدِّينِ دین وَلَوْ وئەگەر أَنَّهُمْ بەڕاستی ئەوان قَالُوا گوتبایان سَمِعْنَا بیستمان

وَأَطَعْنَا و گوێڕایەلیمان کرد وَٱسْمَعْ وگوێبگرە وَٱنظُرْنَا و سەیرمان بکە و چاوەروانمان بکە لَكَانَ ئەوە بەدڵنیایی ئەوکات-

خَيْرًا چاکتر و خێرتر (-دەبوو) لَّهُمْ بۆیان وَأَقْوَمَ و ڕاست و دروستتر وَلَٰكِن بەڵام لَّعَنَهُمُ نەفرەتی لێکردن ٱللَّهُ خودا

بِكُفْرِهِمْ بەهۆی کوفریان فَلَا يُؤْمِنُونَ جا بڕوا ناهێنن إِلَّا مەگەر قَلِيلًا کەمێک (٤٦) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

أُوتُوا پێیاندراوە ٱلْكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) ءَامِنُوا بڕوا بهێنن بِمَا بەوەی نَزَّلْنَا دامانبەزاند مُصَدِّقًا ڕاستدانەرە

لِّمَا بۆئەوەی مَعَكُم لای ئێوە یە مِّن لە قَبْلِ پێش ئەوەی أَن کە نَّطْمِسَ تەخت بکەین وُجُوهًا دەم و چاوانێک

فَنَرُدَّهَا جا وەریانگێڕین عَلَىٰٓ بەسەر أَدْبَارِهَآ دواوەیان أَوْ یان نَلْعَنَهُمْ نەفرەتیان لێبکەین كَمَا هەرچۆن لَعَنَّآ نەفرەتمان کرد لە

أَصْحَٰبَ هاوەڵ و ڕەفیقانی ٱلسَّبْتِ ڕۆژی شەممە وَكَانَ و هەمیشە أَمْرُ فەرمانی ٱللَّهِ خودا مَفْعُولًا هاتۆتەجێ (٤٧)

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يَغْفِرُ خۆش نابێ أَن کە يُشْرَكَ هاوەڵ و شەریک دابنرێ بِهِۦ بۆی وَيَغْفِرُ و ئەبەخشی و دەبووری

مَا دُونَ ئەوەی کەمتر و لەخوارترە ذَٰلِكَ لەوەی لِمَن بۆ ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت وَمَن و هەرکەسێ يُشْرِكْ شیرک و هاوەڵ دابنێ

بِٱللَّهِ بۆخودا فَقَدِ ئەوە بەدڵنیایی ٱفْتَرَىٰٓ بەدرۆهەڵیبەستوە إِثْمًا تاوانێکی عَظِيمًا زۆر گەورە و مەزن (٤٨)

أَلَمْ تَرَ ئایە لێڕانەمای إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُزَكُّونَ یُزَکُّون أَنفُسَهُم خۆیان بَلِ بەلکو ٱللَّهُ خودا يُزَكِّي پاک دەکاتەوە

مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت وَلَا يُظْلَمُونَ و ستەمیان لێناکرێ فَتِيلًا فَتِیلًا (٤٩) ٱنظُرْ سەیرکە كَيْفَ چۆن

يَفْتَرُونَ هەڵدەبەستن عَلَى لەسەر ٱللَّهِ خودا ٱلْكَذِبَ درۆ وَكَفَىٰ و بەسسە بِهِۦٓ پێی إِثْمًا تاوانێک مُّبِينًا دیار وئاشکرا (٥٠)

أَلَمْ تَرَ ئایە لێڕانەمای إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا۟ پێیاندراوە نَصِيبًا بەشێک مِّنَ لە ٱلْكِتَٰبِ کیتابی يُؤْمِنُونَ بڕوا دێنن

بِٱلْجِبْتِ بە پەرستراوانێک وەک فالچی و جادوگەر و هاوشێوەیان

وَٱلطَّٰغُوتِ و طاغوت (ئەوەی سنوری بەندایەتی بەزاندوە و دەپەرسترێ و ڕازییە) وَيَقُولُونَ و دەڵێن لِلَّذِينَ بەئەوانەی

كَفَرُوا۟ کوفریانکردوە و بێ بڕوابوون هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێھ أَهْدَىٰ ڕێناستر و هیدایەتدارتر ن مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُوا۟ بڕوایان هێنا وە سَبِيلًا لە ڕێگاکەیان (٥١) أُو۟لَٰٓئِكَ ئەوان ٱلَّذِينَ ئەوانەن

لَعَنَهُمُ لەعنەتی لێکردوون و بێبەشی کردوون لەڕەحمەتی خۆی ٱللَّهُ خودا وَمَن و هەرکەسێ يَلْعَنِ لەعنەتی لێبکات ٱللَّهُ خودا

فَلَن ئەوەهەرگیز - تَجِدَ (-نا) دۆزیتەوە لَهُۥ بۆخۆی نَصِيرًا سەرخەر و پشتیوانێک (٥٢) أَمْ یان لَهُمْ بۆیان هەیە

نَصِيبٌ بەشێک مِّنَ لە ٱلْمُلْكِ دەسەڵات و خاوەنداری فَإِذًا کەوابێ لَّا - يُؤْتُونَ (-نا) بەخشنە ٱلنَّاسَ خەلک

نَقِيرًا داوێکی کەلێنی ناوکی قەسپ (٥٣) أَمۡ یان يَحۡسُدُونَ حەسودی دەبەن بە ٱلنَّاسَ خەلک عَلَىٰ لەسەر مَآ ئەوەی

ءَاتَىٰهُمُ پێیداون ٱللَّهُ خودا مِن لە فَضۡلِهِۦۖ زێدە بەخششی خۆی فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی ءَاتَيۡنَآ دامان بە ءَالَ بنەماڵە و شوێنکەوتەی

إِبۡرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) وَٱلۡحِكۡمَةَ و حیکمەت و لێزانی و کاربەجێیی وَءَاتَيۡنَٰهُم و پێمان دان

مُّلۡكًا مولک و دەسەڵاتێکی عَظِيمًا گەورە (٥٤) فَمِنۡهُم جا لەوان هەیە مَّنۡ کەسانێ ءَامَنَ بڕوای هێناوە بِهِۦ پێی

وَمِنۡهُم و لەوان هەیە مَّن کەسانێک صَدَّ ڕێگر بوو عَنۡهُۚ لێی وَكَفَىٰ و بەسسە بِجَهَنَّمَ کە دۆزەخ سَعِيرًا ئاگرێکی ئەوپەڕی جۆشدراو

(٥٥) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکانی ئێمە

سَوۡفَ لەداهاتوو نُصۡلِيهِمۡ دەیانسوتێنین بە خستنە ناو نَارًا ئاگرێک (چۆن ئاگرێک) كُلَّمَا هەر جارەی نَضِجَتۡ ببرژێ

جُلُودُهُم پێستیان بَدَّلۡنَٰهُمۡ بۆیان دەگۆڕینەوە جُلُودًا پێستانێکی غَيۡرَهَا تری جیا لەوەی خۆیان لِيَذُوقُواْ تا بچێژن

ٱلۡعَذَابَۗ عەزاب و ئەشکەنجە إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە- عَزِيزًا باڵا و بەهێزی حَكِيمًا تەواو کاربەجێ (-بووە)

(٥٦) وَٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە وَعَمِلُواْ و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان

سَنُدۡخِلُهُمۡ لەداهاتوێکی نزیک دەیانخەینە ناو جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێک تَجۡرِي دڕوات مِن لە تَحۡتِهَا ژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕووبارەکان

خَٰلِدِينَ هەتاهەتایی ماوەن فِيهَآ تیایدا أَبَدٗاۖ بەنەبڕاوەیی لَّهُمۡ بۆیان هەیە فِيهَآ تیایدا أَزۡوَٰجٞ هاوسەرانێکی مُّطَهَّرَةٞۖ پاککراوە

وَنُدۡخِلُهُمۡ و دەیانخەینە ناو ظِلّٗا سێبەرێکی ظَلِيلًا تەواو سێبەر (٥٧) إِنَّ دڵنیابن ٱللَّهَ خودا يَأۡمُرُكُمۡ فەرمانتان پێدەکات

أَن کە تُؤَدُّواْ - ٱلۡأَمَٰنَٰتِ ئەمانەت و سپاردەکان (بگەیەنن) إِلَىٰٓ بۆ أَهۡلِهَا خەڵک و خاوەنەکانیان وَإِذَا وەئەگەر

حَكَمۡتُم دادوەریتان کرد بَيۡنَ لەنێوان ٱلنَّاسِ خەلک أَن کە وا تَحۡكُمُواْ حوکم و دادوەری بکەن بِٱلۡعَدۡلِ بە عەدل و دادپەروەری

إِنَّ (دڵنیابن) ٱللَّهَ خودا نِعِمَّا چاکترین شتە يَعِظُكُم ئامۆژگاریتان دەکات بِهِۦٓ پێی إِنَّ دڵنیابن ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە-

سَمِيعَۢا تەواوتەواو بیسەرە بە هەمووشتێ بَصِيرٗا تەواو بینەر بە هەموو شتێ (٥٨) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە أَطِيعُواْ گوێڕایەڵی بکەن لە ٱللَّهَ خودا وَأَطِيعُواْ و گوێڕایەڵی بکەن لە ٱلرَّسُولَ پێغەمبەر وَأُوْلِي و خاوەن

ٱلۡأَمۡرِ فەرمایشت و کارەکان (فەرمانڕەواکان) مِنكُمۡ لەنگۆ فَإِن جا ئەگەر تَنَٰزَعۡتُمۡ ئێوە کەوتنە کێشە فِي دەربارەی شَيۡءٖ شتێک

فَرُدُّوهُ ئەوە بیگێڕنەوە إِلَى بۆ ٱللَّهِ خودا وَٱلرَّسُولِ و پێغەمبەر إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە- تُؤۡمِنُونَ بڕواتان هێنا (-بێت) بِٱللَّهِ بەخودا

وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی ذَٰلِكَ ئەویان خَيۡرٞ باشترە ە وَأَحۡسَنُ و چاکترین ی تَأۡوِيلًا لێکدانەوە یە (٥٩)

أَلَمۡ تَرَ ئایە لێڕانەماوی إِلَى بۆ لای ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَزۡعُمُونَ بەقسەی خۆیان دەڵێن أَنَّهُمۡ بێگومان ئەوان ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە

بِمَآ بەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيۡكَ بۆتۆ وَمَآ و ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە مِن لە قَبۡلِكَ پێش تۆ يُرِيدُونَ دەیانەوێ و نیازیان هەیە

أَن کە يَتَحَاكَمُوٓاْ دادگایی و مەحکەمەی خۆیان ببەن إِلَى بۆ ، بۆلای

ٱلطَّٰغُوتِ طاغوت (ئەوەی سنوری بەندایەتی بەزاندوە و دەپەرستێ و ڕازییە) وَقَدۡ و بەدڵنیایی أُمِرُوٓاْ فەرمانیان پێکراوە أَن کە

يَكۡفُرُواْ باوەڕیان نەبێ و کوفربکەن بِهِۦ پێی وَيُرِيدُ و - ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان (-دەیەوێت) أَن کە يُضِلَّهُمۡ لاڕێ و گومڕایان بکات

ضَلَٰلَۢا گومڕایی و لاڕێیەکی بَعِيدٗا زۆر و دوور (٦٠) وَإِذَا وئەگەر قِيلَ گوترا لَهُمۡ پێیان تَعَالَوۡاْ وەرن إِلَىٰ بۆلای مَآ ئەوەی

أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاندوە) وَإِلَى و بۆلای ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر (بۆ چارەسەری کێشەکانتان) رَأَيۡتَ دەبینیت

ٱلۡمُنَٰفِقِينَ مونافیق و دوو ڕووەکان يَصُدُّونَ پشت تێ دەکەن و ڕێگری دەکەن عَنكَ لێت صُدُودٗا ڕێگریەک (ی زۆر) (٦١)

فَكَيۡفَ جا چۆن دەبێ إِذَآ ئەگەر أَصَٰبَتۡهُم توشیان بێت مُّصِيبَةُۢ بەڵاو موصیبەتێت بِمَا بەهۆی ئەوەی قَدَّمَتۡ پێشیخست و کردی

أَيۡدِيهِمۡ دەستەکانیان ثُمَّ ئینجا جَآءُوكَ هاتن بۆ لات يَحۡلِفُونَ سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا إِنۡ - أَرَدۡنَآ (-نە) مانویست

إِلَّآ شتێ جگەلە إِحۡسَٰنٗا چاکەکاری وَتَوۡفِيقًا و هەوڵی ڕێککەوتن کاری (٦٢) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان ٱلَّذِينَ ئەوانەن يَعۡلَمُ -

ٱللَّهُ خودا (-دەزانێ) مَا فِي چی هەیە لە قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان فَأَعۡرِضۡ جا پشت بکە عَنۡهُمۡ لێیان وَعِظۡهُمۡ و ئامۆژگاریان بکە

وَقُل و - لَّهُمۡ پێیان (-بڵێ) فِيٓ بۆناو أَنفُسِهِمۡ ناخی نەفسی ئەوان قَوۡلَۢا قسە و وتەیەک بَلِيغٗا بگاتەئەوپەڕی (کاریگەری) (٦٣)

وَمَآ و نە أَرۡسَلۡنَا مان نارد مِن هیچ رَّسُولٍ پەیامبەرێک إِلَّا ئیللا لِيُطَاعَ لۆئەوەی گوێڕایەڵی بکرێ بِإِذۡنِ بەئیزن و ڕێپێدانی

ٱللَّهِ خودا وَلَوۡ وئەگەر أَنَّهُمۡ ئەوان إِذ کاتێ کە ظَّلَمُوٓاْ زوڵم و ستەمیانکرد لە أَنفُسَهُمۡ خۆیان جَآءُوكَ هاتبان بۆ لات

فَٱسۡتَغۡفَرُواْ ئەوسا داوای لێخۆشبوونیان کردبا لە ٱللَّهَ خودا وَٱسۡتَغۡفَرَ و - لَهُمُ لۆئەوان

ٱلرَّسُولُ پێغەمبەر (-داوای لێخۆشبوونی کردبا) لَوَجَدُواْ ئەوە بەدڵنیایی دەیانبینی کەوا ٱللَّهَ خودا تَوَّابٗا تەواو قبوڵکەری تۆبەی

رَّحِيمٗا ئەوپەڕیبە بەزەیی و ڕەحمەتە (٦٤) فَلَا وَرَبِّكَ نا سوێند بە پەروەردگاری تۆ لَا يُؤۡمِنُونَ ئەوان بڕوا ناهێنن حَتَّىٰ هەتاکو

يُحَكِّمُوكَ تۆ دەکەنە حەکەم و دادوەر فِيمَا لەوەی شَجَرَ قەوماوە بَيۡنَهُمۡ لە نێوانیان ثُمَّ پاشان لَا يَجِدُواْ نادۆزنەوە فِيٓ لە

أَنفُسِهِمۡ نەفس و زاتی خۆیان حَرَجٗا تەنگیەک مِّمَّا لەوەی قَضَيۡتَ تۆ بڕیارت لێداوە و بڕاندووتەوە

وَيُسَلِّمُواْ و تەسلیم بن و ملەکەچ بن تَسۡلِيمٗا ملکەچی و تەسلیم بوونێک (ی تەواوی تەواو) (٦٥) وَلَوۡ وئەگەر أَنَّا ئێمە

كَتَبۡنَا نوسیبامان عَلَيۡهِمۡ لەسەریان أَنِ كەوا ٱقۡتُلُوٓاْ - أَنفُسَكُمۡ خۆتان (-بکوژن) أَوِ یان ٱخۡرُجُواْ دەربچن مِن لە

دِيَٰرِكُم ماڵ و زێدی خۆتان مَّا - فَعَلُوهُ (-نە) یاندەکرد إِلَّا ئیللا قَلِيلٞ کەمێک مِّنۡهُمۡ لەوان وَلَوۡ وئەگەر أَنَّهُمۡ ئەوان

فَعَلُواْ ئەوشتەبکەن مَا يُوعَظُونَ ئەوەی ئامۆژگاری دەکرێن بِهِۦ پێی لَكَانَ ئەوە بەڵنیایی - خَيۡرٗا چاکە و خێر(-دەبوو) لَّهُمۡ بۆیان

وَأَشَدَّ و - تَثۡبِيتٗا (-توندترین) جێگیرکردنە (٦٦) وَإِذٗا و کەوابێت لَّأٓتَيۡنَٰهُم بێگومان پێمان دەدان مِّن لە

لَّدُنَّآ لایەنی تایبەتی خۆمانەوە أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێکی عَظِيمٗا زۆر گەورە و مەزن (٦٧)

وَلَهَدَيۡنَٰهُمۡ و بەڕاستی ڕێنمونیمان دەکردن بۆ صِرَٰطٗا شارێگایێکی مُّسۡتَقِيمٗا ڕاست و ڕەوان (٦٨) وَمَن و هەرکەسێ

يُطِعِ بکات گوێڕایەڵی ٱللَّهَ خودا وَٱلرَّسُولَ و پێغەمبەر فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان مَعَ لەگەڵ ٱلَّذِينَ ئەوانەن کە أَنۡعَمَ -

ٱللَّهُ خودا (-ناز و نیعمەتی باراندوە) عَلَيۡهِم بەسەریاندا مِّنَ لە ٱلنَّبِيِّـۧنَ پێغەمبەران وَٱلصِّدِّيقِينَ و ڕاستگۆیان

وَٱلشُّهَدَآءِ و شەهیدەکان وَٱلصَّٰلِحِينَ و چاکەکارانن وَحَسُنَ و - أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان (-چاکترین) رَفِيقٗا ڕەفیق و برادەرن (٦٩)

ذَٰلِكَ ئەویان ٱلۡفَضۡلُ زێدەبەخششی مِنَ لە ٱللَّهِ خودا وَكَفَىٰ و بەسسە بِٱللَّهِ بەخودا عَلِيمٗا تەواو زانا و ئاگادار (٧٠)

يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە خُذُواْ وەرگرن حِذۡرَكُمۡ حەزەری خۆتان و وریا بن فَٱنفِرُواْ جا ڕاپەڕن

ثُبَاتٍ کۆمەڵکۆمەڵ أَوِ یان ٱنفِرُواْ ڕاپەڕن جَمِيعٗا بەشێوەیەکی گشتی (٧١) وَإِنَّ و بەدڵنیایی مِنكُمۡ لەنگۆ هەیە لَمَن کەسانێ

لَّيُبَطِّئَنَّ تەمەڵی و خاوەخاوە دەکەن فَإِنۡ جا ئەگەر أَصَٰبَتۡكُم توشتان هات مُّصِيبَةٞ بەڵاو موسیبەتێک قَالَ دەڵێن قَدۡ بەڕاپەستی

أَنۡعَمَ - ٱللَّهُ خودا (-نیعمەتی کرد) عَلَيَّ بەسەرمن إِذۡ کە لَمۡ أَكُن من - مَّعَهُمۡ لەگەڵ ئەوان شَهِيدٗا ئامادە (-نەبووم) (٧٢)

وَلَئِنۡ وئەگەرېێتوو أَصَٰبَكُمۡ توشتان بێت و بەرتانکەوت فَضۡلٞ زێدەچاکەیێک مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا لَيَقُولَنَّ ئەوە بەڵنیایی ئەوان دەڵێن

كَأَن هەروەک لَّمۡ - تَكُنۢ (-نە) بوویێت بَيۡنَكُمۡ لە نێوانتان وَبَيۡنَهُۥ و نێوان ئەو مَوَدَّةٞ دۆستایەتیەک يَٰلَيۡتَنِي ئای خۆزگە

كُنتُ - مَعَهُمۡ لەگەڵ ئەوان (-بوبام) فَأَفُوزَ جا بمبردبایەوە فَوۡزًا بردنەوەیەکی عَظِيمٗا گەورە (٧٣) فَلۡيُقَٰتِلۡ دەبا بجەنگێ

فِي لە سَبِيلِ رێگای ٱللَّهِ خودا ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَشۡرُونَ دەفرۆشن ٱلۡحَيَوٰةَ ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا بِٱلۡأٓخِرَةِۚ بەژیانی دوایی

وَمَن و هەرکەسێ يُقَٰتِلۡ بجەنگێ فِي لە سَبِيلِ رێگای ٱللَّهِ خودا فَيُقۡتَلۡ جا بکوژرێ أَوۡ یان يَغۡلِبۡ سەربکەوێ

فَسَوۡفَ ئەوە لە داهاتوو نُؤۡتِيهِ پێی دەدەین أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێکی عَظِيمٗا زۆر گەورە و مەزن (٧٤)

وَمَا لَكُمۡ و چیتانە؟ لَا تُقَٰتِلُونَ ناجەنگن فِي لە سَبِيلِ رێگای ٱللَّهِ خودا وَٱلۡمُسۡتَضۡعَفِينَ و بێهێزکراوەکان مِنَ لە

ٱلرِّجَالِ پیاوەکان وَٱلنِّسَآءِ و ژنان وَٱلۡوِلۡدَٰنِ و کوڕان ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَقُولُونَ دەڵێن رَبَّنَآ پەروەردیگارە أَخۡرِجۡنَا دەرمانکە مِنۡ لە

هَٰذِهِ ئەو ٱلۡقَرۡيَةِ گوند و دێیەی ٱلظَّالِمِ ئەوەی ستەمکارە أَهۡلُهَا خەلکەکەی وَٱجۡعَل و دابنێ لَّنَا بۆ ئێمە مِن لە

لَّدُنكَ لایەنی تایبەتی خۆتەوە وَلِيّٗا دۆست و پشتیوانانێک وَٱجۡعَل ودانێ لَّنَا بۆمان مِن لە لَّدُنكَ لایەنی تایبەتی خۆتەوە

نَصِيرًا سەرخەرێک (٧٥) ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا يُقَٰتِلُونَ دەجەنگن فِي لە سَبِيلِ رێگای ٱللَّهِ خودا

وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون يُقَٰتِلُونَ دەجەنگن فِي لە سَبِيلِ رێگای

ٱلطَّٰغُوتِ طاغوت (ئەوەی سنوری بەندایەتی بەزاندوە و دەپەرسترێ و ڕازییە) فَقَٰتِلُوٓاْ جا بجەنگن لەگەڵ أَوۡلِيَآءَ دۆست و پشتیوانانی

ٱلشَّيۡطَٰنِ شەیطان إِنَّ بەدڵنیایی كَيۡدَ پیلانی ٱلشَّيۡطَٰنِ شەیطان كَانَ هەمیشە- ضَعِيفًا لاواز (-بووە) (٧٦)

أَلَمۡ تَرَ ئایە لێڕانەمای إِلَى بۆلای ٱلَّذِينَ ئەوانەی قِيلَ گوترا لَهُمۡ پێیان كُفُّوٓاْ بگرنەوە أَيۡدِيَكُمۡ دەستەکانتان

وَأَقِيمُواْ و ڕێک و دامەزراو بکەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژان وَءَاتُواْ و بێنن و ببەخشن ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و بەرەودان) فَلَمَّا جا کاتێ

كُتِبَ نوسراو عَلَيۡهِمُ لەسەریان ٱلۡقِتَالُ جەنگ و کوشتار إِذَا ئائەوکات فَرِيقٞ کۆمەڵێ مِّنۡهُمۡ لەوان يَخۡشَوۡنَ دەترسن لە

ٱلنَّاسَ خەلک كَخَشۡيَةِ وەک ترسی ٱللَّهِ خودا أَوۡ یان أَشَدَّ - خَشۡيَةٗ ترسێکی (-توندتر و بەهێزتر) وَقَالُواْ و (دەڵێن)

رَبَّنَا ئەی پەروەردیگارمان لِمَ بۆچی كَتَبۡتَ نوسیت عَلَيۡنَا لەسەرمان ٱلۡقِتَالَ جەنگ و کوشتار لَوۡلَآ بۆچی-

أَخَّرۡتَنَآ دوات (-نە) خستین إِلَىٰٓ تا أَجَلٖ کاتێکی دیاریکراوی دیکەی قَرِيبٖۗ نزیک قُلۡ بڵێ مَتَٰعُ ڕابواردنی ٱلدُّنۡيَا دونیا

قَلِيلٞ کەمێک ە وَٱلۡأٓخِرَةُ و (ژیانی) دووایی خَيۡرٞ چاکترە لِّمَنِ بۆ ئەوەی ٱتَّقَىٰ پارێزکاری کردوە

وَلَا تُظۡلَمُونَ و وئێوە ستەمتان لێناکرێ و لێتان کەم ناکرێتەوە بە قەد فَتِيلًا داوی کەلێنی دنکە خورما (٧٧) أَيۡنَمَا لە کوێ

تَكُونُواْ ببن يُدۡرِككُّمُ بەسەرتان ڕادەگا ٱلۡمَوۡتُ مردن وَلَوۡ هەرچەند كُنتُمۡ ئێوە- فِي لەناو بُرُوجٖ کۆشک و تەلاری

مُّشَيَّدَةٖۗ توند بونیادکراو (-ببن) وَإِن و ئەگەر تُصِبۡهُمۡ توشیان بێت و بەریانکەوێت حَسَنَةٞ چاکەیەک يَقُولُواْ دەڵێن هَٰذِهِۦ ئەوە

مِنۡ لە عِندِ لای ٱللَّهِۖ خودا یە وَإِن و ئەگەر تُصِبۡهُمۡ توشیان بێت و بەریانکەوێت سَيِّئَةٞ خراپەیەک يَقُولُواْ دەڵێن هَٰذِهِۦ ئەوە

مِنۡ لە عِندِكَۚ لەلایەنی تۆوەیە قُلۡ بڵێ كُلّٞ هەموو مِّنۡ لە عِندِ لای ٱللَّهِۖ خودا یە فَمَالِ ئەوەچیە هَٰٓؤُلَآءِ ئەو

ٱلۡقَوۡمِ نەتەوە وگەلە لَا يَكَادُونَ خەریکیش نین يَفۡقَهُونَ تێبگەن حَدِيثٗا لەگوتارێک (٧٨) مَّآ ئەوەی أَصَابَكَ توشت بوو

مِنۡ لە حَسَنَةٖ چاکەیەک فَمِنَ ئەوە لە ٱللَّهِۖ خوداوە یە وَمَآ و ئەوەی أَصَابَكَ توشت بوو مِن لە سَيِّئَةٖ خراپەیەک فَمِن ئەوە لە

نَّفۡسِكَ خودی خۆتەوەیە وَأَرۡسَلۡنَٰكَ و تۆمان نارد لِلنَّاسِ بۆ خەلک رَسُولٗاۚ پەیامبەرێک (بیت) وَكَفَىٰ و بەسسە بِٱللَّهِ خودا

شَهِيدٗا شایەت (بیت) (٧٩) مَّن ئەوەی يُطِعِ بکات گوێڕایەڵی ٱلرَّسُولَ پێغەمبەر فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی

أَطَاعَ گوێڕایەڵی کردوە بۆ ٱللَّهَۖ الله وَمَن و هەرکەسێ تَوَلَّىٰ پشت هەڵکات فَمَآ ئەوە - أَرۡسَلۡنَٰكَ (-نە) مان ناردووە تۆ

عَلَيۡهِمۡ لەسەریان حَفِيظٗا چاودێر وپارێزەر (بیت) (٨٠) وَيَقُولُونَ و دەڵێن طَاعَةٞ (ئامادەین بۆ) گوێڕایەلی فَإِذَا جاکاتێ

بَرَزُواْ دەرچون و دەرکەوتن مِنۡ لە عِندِكَ لای تۆ بَيَّتَ - طَآئِفَةٞ کۆمەڵێ مِّنۡهُمۡ لەوان (-بەشەو پیلانێ دەشارنەوە) غَيۡرَ جگەلە

ٱلَّذِي ئەوەی تَقُولُۖ تۆ دەڵێی وَٱللَّهُ و خودا يَكۡتُبُ دەنوسێ مَا يُبَيِّتُونَۖ ئەوەی ئەوان پیلانی بۆدادەنێن فَأَعۡرِضۡ جا پشت بکە

عَنۡهُمۡ لێیان وَتَوَكَّلۡ و پشت ببەستە و تەوەککول بکە عَلَى لەسەر ٱللَّهِۚ خودا وَكَفَىٰ و بەسسە بِٱللَّهِ کەخودا

وَكِيلًا مشورخۆری پارێزەر (بێت) (٨١) أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ئایا رانامینێن و وردنابنەوە لە ٱلۡقُرۡءَانَۚ قورئان و کەلامی خودا وَلَوۡ وئەگەر

كَانَ - مِنۡ لە عِندِ لای غَيۡرِ غەیری ٱللَّهِ خودا (-بێت) لَوَجَدُواْ ئەوە دەیاندۆزیەوە فِيهِ تیایدا ٱخۡتِلَٰفٗا جیاوازیەکی كَثِيرٗا زۆر

(٨٢) وَإِذَا وئەگەر جَآءَهُمۡ بۆیان هات أَمۡرٞ فەرمان و بابەتێک مِّنَ لە ٱلۡأَمۡنِ (بابەتی) هێمن و ئاسایش أَوِ یان

ٱلۡخَوۡفِ ترس أَذَاعُواْ بڵاویانکردەوە بِهِۦۖ ئەو (بابەتانە) وَلَوۡ وئەگەر رَدُّوهُ بیانگێڕابوایەوە إِلَى بۆ ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر وَإِلَىٰٓ و بۆ

أُوْلِي خاوەن ٱلۡأَمۡرِ فەرمانڕەواییەکان مِنۡهُمۡ لەوان لَعَلِمَهُ ئەوە بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَسۡتَنۢبِطُونَهُۥ لێی تێدەگەن

مِنۡهُمۡۗ لەو (-دەزانن) وَلَوۡلَا فَضۡلُ و ئەگەر نەبوا فەزل و چاکەی ٱللَّهِ خودا عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان وَرَحۡمَتُهُۥ و بەزەیی وی

لَٱتَّبَعۡتُمُ ئەوە بەدڵنیایی دەکەوتنە دوای ٱلشَّيۡطَٰنَ شەیطان إِلَّا مەگەر قَلِيلٗا کەمێک (٨٣) فَقَٰتِلۡ جا بجەنگێ فِي لە

سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا لَا تُكَلَّفُ تەكلیف ناكرێ و داواناكرێ إِلَّا كەسێ جگەلە نَفْسَكَ خودی خۆت وَحَرِّضِ وهان بدە

ٱلْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەكان عَسَى ڕەنگە ٱللَّهُ خودا أَن كە يَكُفَّ ڕاگرێ بَأْسَ توند و تیژی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا كوفریانكرد و بڕوایان نەهێنا وَٱللَّهُ و خودا أَشَدُّ توندتر و بەهێزتر بَأْسًا زەبر و لێدانی وَأَشَدُّ و توندتر و بەهێزتر

تَنكِيلًا تۆڵەسەندنەوەی (٨٤) مَّن ئەوەی يَشْفَعْ تكا بكات شَفَٰعَةً تكاكارەیەكی حَسَنَةً چاك يَكُن دەبێت لَّهُۥ بۆ ئەو

نَصِيبٌ بەشێك مِّنْهَا لەو وَمَن و هەركەسێ يَشْفَعْ تكا بكات شَفَٰعَةً تكاكارەیەكی سَيِّئَةً خراپ يَكُن دەبێت لَّهُۥ بۆ ئەو

كِفْلٌ بەشێك مِّنْهَا لێ وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا عَلَىٰ لەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێك مُّقِيتًا پارێزەر و شاهێدە (٨٥)

وَإِذَا وئەگەر حُيِّيتُم سەلامتان لێكرا بِتَحِيَّةٍ بە سەلامێك فَحَيُّوا ئەوە سەلام بكەن بِأَحْسَنَ بە چاكتر مِنْهَآ لەوە أَوْ یان

رُدُّوهَآ بیگێڕنەوە (وەک خۆی) إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە- عَلَىٰ لەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێ

حَسِيبًا ئەنجامدەری لێپرسینەوە یە (٨٦) ٱللَّهُ الله لَآ نیە إِلَٰهَ خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە هُوَ ئەو لَيَجْمَعَنَّكُمْ بەدڵنیایی

إِلَىٰ بۆ يَوْمِ ڕۆژی ٱلْقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەكان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر) لَا رَيْبَ بچوكترین گومان نیە

فِيهِ تیایدا وَمَنْ و كێ أَصْدَقُ ڕاستگۆتر ە مِنَ لە ٱللَّهِ خودا حَدِيثًا لەگوتارا (٨٧) فَمَا جا - لَكُمْ -چیتانە فِي لەراست

ٱلْمُنَٰفِقِينَ دوو ڕووەكان فِئَتَيْنِ دووكۆمەڵ (دوو ڕا بوون) وَٱللَّهُ و خودا أَرْكَسَهُم سەراوبنی كردن (بۆ كوفری گێڕاندنەوە) بِمَا بەهۆی

كَسَبُوٓا ئەوەی بەدەستیانهێنا و كردیان أَتُرِيدُونَ ئایا دەتانەوێ أَن كە تَهْدُوا ڕێنمونی بكەن مَنْ ئەوكەسانەی

أَضَلَّ وێڵ گومڕای كردن ٱللَّهُ خودا وَمَن و هەركەسێ يُضْلِلِ - ٱللَّهُ خودا (-گومڕای بكات) فَلَن ئەووەهەرگیز - تَجِدَ (-نا) دۆزیتەوە

لَهُۥ بۆی سَبِيلٗا ڕێگایەک (ڕاست و هیدایەت) (٨٨) وَدُّواْ ئەوان زۆرحەزدەکەن لَوۡ ئەگەر تَكۡفُرُونَ ئێوە کوفر بکەن

كَمَا هەرچۆن كَفَرُواْ ئەوان کوفریانکرد و بێ بڕوابوون فَتَكُونُونَ جا- سَوَآءٗ وەک یەک (-ببن) فَلَا تَتَّخِذُواْ جا مەگرن مِنۡهُمۡ لەوان

أَوۡلِيَآءَ دۆست و پشتیوانێک حَتَّىٰ تاکو يُهَاجِرُواْ ئەوان کۆچ دەکەن فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا فَإِن جا ئەگەر

تَوَلَّوۡاْ پشتیان هەڵکرد فَخُذُوهُمۡ ئەوە بیانگرن وَٱقۡتُلُوهُمۡ و بیانکوژن حَيۡثُ لەکوێ و چۆن وَجَدتُّمُوهُمۡ و ئەوانتان دۆزیەوە

وَلَا تَتَّخِذُواْ و مەگرن مِنۡهُمۡ لەوان وَلِيّٗا دۆست و پشتیوان وَلَا نَصِيرًا و نە سەرخەرێک (٨٩) إِلَّا مەگەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَصِلُونَ دەگەن إِلَىٰ بۆلای قَوۡمِۭ قەومێک بَيۡنَكُمۡ نێوانتان وَبَيۡنَهُم و نێوانیان (هەیە) مِّيثَٰقٌ پەیمانێک أَوۡ یان

جَآءُوكُمۡ ئەوان بۆتان هاتن حَصِرَتۡ تەنگ و نارەحەت دەبێ صُدُورُهُمۡ سینگ ودڵیان أَن کە يُقَٰتِلُوكُمۡ بجەنگن لەگەڵتان أَوۡ یان

يُقَٰتِلُواْ بجەنگن دژ بە قَوۡمَهُمۡ قەومی خۆیان وَلَوۡ وئەگەر شَآءَ - ٱللَّهُ خودا (-ویستبای) لَسَلَّطَهُمۡ ئەوە بەدڵنیایی ئەوانی زاڵ دەکرد

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان فَلَقَٰتَلُوكُمۡ جا ئەجەنگان لەگەڵتان فَإِنِ ئیتر ئەگەر ٱعۡتَزَلُوكُمۡ دوورەپەرێز بوون لێتان

فَلَمۡ يُقَٰتِلُوكُمۡ و نەجەنگان لەگەڵتان وَأَلۡقَوۡاْ و هەڵیاندا إِلَيۡكُمُ بۆتان ٱلسَّلَمَ ئاشتی فَمَا ئەوساکە- جَعَلَ دای(-نە) ناوە ٱللَّهُ خودا

لَكُمۡ بۆتان عَلَيۡهِمۡ بۆ سەریان سَبِيلٗا هیچ ڕیگایەک (ی ڕەوا بۆدەستدرێژی بۆ سەریان) (٩٠) سَتَجِدُونَ لەمەولا دەبیننەوە

ءَاخَرِينَ (خەڵکانی) تر يُرِيدُونَ دەیانەوێ أَن کە يَأۡمَنُوكُمۡ لێتان ئەمین و دڵنیا بن وَيَأۡمَنُواْ و دڵنیاش بن لە قَوۡمَهُمۡ قەومی خۆیان

كُلَّ هەر جارەی مَا رُدُّوٓاْ گێردرانەوە إِلَى بۆ ٱلۡفِتۡنَةِ فیتنە و تاقیکرانەوەی دین أُرۡكِسُواْ سەراوبن دەبن فِيهَاۚ تیایدا فَإِن جا ئەگەر

لَّمۡ - يَعۡتَزِلُوكُمۡ دانەبڕاو و دورەپەرێز (-نە) بوون لێتان وَيُلۡقُوٓاْ و هەڵیان نەدا إِلَيۡكُمُ بۆتان ٱلسَّلَمَ ئاشتی وَيَكُفُّوٓاْ و (نە) یانگرتەوە

أَيۡدِيَهُمۡ دەستەکانیان فَخُذُوهُمۡ ئەوە بیانبەن وَٱقۡتُلُوهُمۡ و بیانکوژن حَيۡثُ لەکوێ و چۆن ثَقِفۡتُمُوهُمۡ گەیشتن پێیان

وَأُوْلَٰٓئِكُمۡ و ئەوان (مان) جَعَلۡنَا والێکردوە لَكُمۡ بۆتان (هەبێ) عَلَيۡهِمۡ لەسەریان سُلۡطَٰنٗا دەسەلاتێکی مُّبِينٗا دیار و ئاشکرا (٩١)

وَمَا ونە كَانَ بووە لِمُؤۡمِنٍ بۆ هیچ بڕوادارێک أَن کە يَقۡتُلَ بکوژێ مُؤۡمِنًا بڕوادارێک إِلَّا مەگەر خَطَـًٔاۚ بەهەڵە

وَمَن و هەرکەسێ قَتَلَ کوشتی مُؤۡمِنًا بڕوادارێک خَطَـٔٗا بەهەڵە فَتَحۡرِيرُ ئەوە (لەسەریەتی) ئازادکردنی رَقَبَةٖ گەردەنی

مُّؤۡمِنَةٖ بڕوادارێک وَدِيَةٞ و حەقی خوێنی (مەبلەغێک) ی مُّسَلَّمَةٌ تەسلیمکراو و بەخشراو إِلَىٰٓ بۆ أَهۡلِهِۦٓ کەس و کاری (کوژراوەکە)

إِلَّآ مەگەر ئەوەی أَن کە يَصَّدَّقُواْۚ ئەوان خۆیان خۆش بن و بیکەن بە صەدەقە فَإِن جا ئەگەر كَانَ - مِن لە

قَوۡمٍ قەومێک (-بوو) عَدُوّٖ دوژمن لَّكُمۡ بۆتان وَهُوَ و ئەو(کوژراوە) یش مُؤۡمِنٞ بڕوادار (بوو) فَتَحۡرِيرُ ئەوە (لەسەریەتی) ئازادکردنی

رَقَبَةٖ گەردەنی مُّؤۡمِنَةٖۖ بڕوادارێک وَإِن و ئەگەر كَانَ - مِن لە قَوۡمِۭ قەومێک (-بوو) بَيۡنَكُمۡ نێوانتان وَبَيۡنَهُم و نێوانیان

مِّيثَٰقٞ پەیمانێک (هەبوو) فَدِيَةٞ ئەوە (لەسەریەتی) حەقی خوێنی مُّسَلَّمَةٌ تەسلیمکرا إِلَىٰٓ بۆ أَهۡلِهِۦ کەس و کاری وی

وَتَحۡرِيرُ و ئازادکردنی رَقَبَةٖ گەردەنێکی مُّؤۡمِنَةٖۖ بڕوادار فَمَن جا هەرکەسێ لَّمۡ - يَجِدۡ دەستی (-نە) کەوت

فَصِيَامُ ئەوە (لەسەریەتی) بەڕۆژووبوونی شَهۡرَيۡنِ دوومانگی مُتَتَابِعَيۡنِ دوابەدوای یەک تَوۡبَةٗ ئەوە تۆبەیە مِّنَ لە ٱللَّهِۗ خوداوە

وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٗا تەواو کاربەجێ (یە) (٩٢) وَمَن و هەرکەسێ يَقۡتُلۡ بکوژێ

مُؤۡمِنٗا بڕوادارێک مُّتَعَمِّدٗا بە عەمد و بە مەبەست فَجَزَآؤُهُۥ ئەوە سزاکەی جَهَنَّمُ دۆزەخێکە خَٰلِدٗا هەتاهەتا دەمێنێ فِيهَا تیایدا

وَغَضِبَ و - ٱللَّهُ خودا (توڕەبووە) عَلَيۡهِ لێی وَلَعَنَهُۥ و دەریکردوە لە ڕەحمەتی خۆی وَأَعَدَّ و ئامادەیکردوە لَهُۥ بۆی

عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی عَظِيمًا زۆر گەورە و مەزن (٩٣) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە

إِذَا کاتێ ضَرَبۡتُمۡ لێتاندا فِي لە سَبِيلِ پێناو ٱللَّهِ خودا فَتَبَيَّنُواْ ئەوە بەرچاوڕوونی بکەن وَلَا تَقُولُواْ و نەڵێن لِمَنۡ بەوکەسەی

أَلۡقَىٰٓ هەڵئەدا إِلَيۡكُمُ بۆتان ٱلسَّلَٰمَ سەلام لَسۡتَ تۆ- مُؤۡمِنًا بڕوادار (-نیت) تَبۡتَغُونَ دەتانەوێت عَرَضَ کەلو پەلی ٱلۡحَيَوٰةِ ژیانی

ٱلدُّنۡيَا دونیا فَعِندَ جا لای - ٱللَّهِ خودا (هەیە) مَغَانِمُ دەستکەوتی جەنگ ی كَثِيرَةٞ زۆر كَذَٰلِكَ هەر ئاوا كُنتُم بوون ئێوە

مِّن لە قَبۡلُ پێشا فَمَنَّ ئەوەبوو منەت و فەزڵی کرد ٱللَّهُ خودا عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان فَتَبَيَّنُوٓاْ جا بەرچاوڕۆشنی بکەن إِنَّ (دڵنیابن)

ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە بِمَا بەوەی تَعۡمَلُونَ ئێوە دەیکەن خَبِيرٗا تەواو ئاگاداری ورد و درشتە (٩٤) لَّا -

يَسۡتَوِي یەکسان (-نا) بێت ٱلۡقَٰعِدُونَ دانیشتوان مِنَ لە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان غَيۡرُ ئەوەی- أُوْلِي خاوەن

ٱلضَّرَرِ زەرڕ و نوقسانی (-نینە) وَٱلۡمُجَٰهِدُونَ و موجاهید و جەنگاوەران فِي لە سَبِيلِ پێناوی ٱللَّهِ خودا بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان

وَأَنفُسِهِمۡ و خودی خۆیان فَضَّلَ - ٱللَّهُ خودا (-فەزڵ و ڕێزی) ٱلۡمُجَٰهِدِينَ ئەو موجاهید و جەنگاوەرانەی جیهادیانکردوە

بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمۡ و بە خودی خۆیان عَلَى (-فەزڵیانی داوە) بەسەر ٱلۡقَٰعِدِينَ ئەوانەی دانیشتوون دَرَجَةٗ پلەیەک

وَكُلّٗا و هەموویان وَعَدَ - ٱللَّهُ خودا (-بەڵێنی داوە پێیان) ٱلۡحُسۡنَىٰ چاکترین شت (بەهەشت) وَفَضَّلَ و -

ٱللَّهُ خودا (-فەزڵ و چاکەی) ٱلۡمُجَٰهِدِينَ موجاهید و جەنگاوەرانی عَلَى داوە بەسەر ٱلۡقَٰعِدِينَ ئەوانەی دانیشتوون

أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێ عَظِيمٗا زۆر گەورە و مەزن (٩٥) دَرَجَٰتٖ چەندین پلە و پایە مِّنۡهُ لەلایەن خۆیەوە

وَمَغۡفِرَةٗ و لێبوردنێک وَرَحۡمَةٗ و بەزەیی و میهرەبانیەک وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا غَفُورٗا زۆر لێبووردەی

رَّحِيمًا زۆربه بەزەیی (-بووە) (٩٦) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی تَوَفَّىٰهُمُ تەواویان دەکەن و گیانیان دەکێشن ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ فریشتەکان

ظَالِمِىٓ ستەمکردەن لە أَنفُسِهِمْ نەفس و زاتی خۆیان قَالُوا۟ پێیان گوتن فِيمَ لەکوێ كُنتُمْ بوون قَالُوا۟ گوتیان كُنَّا -

مُسْتَضْعَفِينَ بندەستە و لاوازکراو (-بووین) فِى لە ٱلْأَرْضِ زەوی قَالُوٓا۟ گوتیان أَلَمْ تَكُنْ ئەدی- أَرْضُ زەوی ٱللَّهِ خودا

وَٰسِعَةً فرەوان (-نەبوو) فَتُهَاجِرُوا۟ جا کۆچ بکە فِيهَا تیایدا؟ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان مَأْوَىٰهُمْ ماڵ و جێگایان جَهَنَّمُ دۆزەخ ە

وَسَآءَتْ و خراپترین مَصِيرًا سەرئەنجام ە (٩٧) إِلَّا تەنها- ٱلْمُسْتَضْعَفِينَ ئەو بندەستە و لاوازکراوانە (-نەبێ) مِنَ لە

ٱلرِّجَالِ ئەو پیاو وَٱلنِّسَآءِ و ژنان وَٱلْوِلْدَٰنِ و منداڵان لَا يَسْتَطِيعُونَ کە ناتوانن حِيلَةً فێڵ و تەقەڵایەک

وَلَا يَهْتَدُونَ و نادۆزنەوە (بۆ دەرباز بوون) سَبِيلًا رێگایەک (٩٨) فَأُو۟لَٰٓئِكَ ئەوە ئەوانە عَسَى هیواهەیە ٱللَّهُ - أَن کە (-خودا)

يَعْفُوَ خۆشبێت عَنْهُمْ لێیان وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا عَفُوًّا زۆر لێبوردەی غَفُورًا زۆر لێخۆشبووە (٩٩)

وَمَن و هەرکەسێ يُهَاجِرْ کۆچبکات فِى لە سَبِيلِ رێگای ٱللَّهِ خودا يَجِدْ دەدۆزێتەوە فِى لە ٱلْأَرْضِ زەوی

مُرَٰغَمًا خاک و خۆڵێکی كَثِيرًا زۆر وَسَعَةً وفرەوانی هەبوونێیک وَمَن و هەرکەسێ يَخْرُجْ دەربچێ مِنۢ لە بَيْتِهِۦ ماڵی خۆی

مُهَاجِرًا کۆچبکات إِلَى بۆ ٱللَّهِ خودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی ثُمَّ پاشان يُدْرِكْهُ پێی بگات ٱلْمَوْتُ مردن فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی

وَقَعَ - أَجْرُهُۥ پاداشتی (-کەوتیتە) عَلَى سەر ٱللَّهِ خودا وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا غَفُورًا ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمًا ئەوپەڕیبە بەزەیی (-بووە) (١٠٠) وَإِذَا وئەگەر ضَرَبْتُمْ داتان فِى لەناو ٱلْأَرْضِ زەوی فَلَيْسَ ئەوە نیە

عَلَيْكُمْ لەسەرتان جُنَاحٌ (هیچ) گوناهێک أَن کە تَقْصُرُوا۟ کورتبکەنەوە مِنَ لە ٱلصَّلَوٰةِ نوێژ إِنْ ئەگەر خِفْتُمْ ترسان أَن کە

يَفۡتِنَكُمُ توشت فیتنه و تاقیکردنەوەتان بکەن ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوٓاْ کوفریانکردووە إِنَّ بەدڵنیایی ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان

كَانُواْ هەمیشه- لَكُمۡ بۆتان عَدُوّٗا دوژمنێکی مُّبِينٗا دیار و ئاشکرا (-بوون) (١٠١) وَإِذَا وئەگەر كُنتَ تۆ-

فِيهِمۡ لەناویان (-بووی) فَأَقَمۡتَ جا داتمەزراند لَهُمُ لۆیان ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ (پێشبوێژیتکرد) فَلۡتَقُمۡ با بەپاوەهەڵسێ طَآئِفَةٞ کۆمەڵێ

مِّنۡهُم لەوان مَّعَكَ لەگەڵ تۆ وَلۡيَأۡخُذُوٓاْ و باهەڵگرن أَسۡلِحَتَهُمۡ چەکەکانیان فَإِذَا جاکاتێ سَجَدُواْ چوونە سوژدە فَلۡيَكُونُواْ با-

مِن لە وَرَآئِكُمۡ دواتانەوە (-ببن) وَلۡتَأۡتِ وبابێن طَآئِفَةٌ کۆمەڵێکی أُخۡرَىٰ تر لَمۡ يُصَلُّواْ نوێژیان نەکردبێت فَلۡيُصَلُّواْ جا نوێژ بکەن

مَعَكَ لەگەڵت وَلۡيَأۡخُذُواْ و هەڵگرن حِذۡرَهُمۡ حەزەر و وریایی خۆیان وَأَسۡلِحَتَهُمۡ و چەکەکانیان وَدَّ - ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون (-زۆرحەزدەکەن) لَوۡ ئەگەر تَغۡفُلُونَ بێئاگا ببن عَنۡ لە أَسۡلِحَتِكُمۡ چەکەکانتان

وَأَمۡتِعَتِكُمۡ و کەلوپەلەکانتان فَيَمِيلُونَ جا خواربکەنەوە (هێرشبکەن) عَلَيۡكُم بۆ سەرتان مَّيۡلَةٗ - وَٰحِدَةٗ یەک (-خوارکردنەوە)

وَلَا جُنَاحَ و تاوان نیە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان إِن ئەگەر كَانَ - بِكُمۡ پێتانەوە (-بێت) أَذٗى ئەزیەت و نارەحەتیەک مِّن لە

مَّطَرٍ بارانێک أَوۡ یان كُنتُم ئێوە- مَّرۡضَىٰٓ نەخۆش (-بوون) أَن کە تَضَعُوٓاْ دابنێن أَسۡلِحَتَكُمۡ چەکەکانتان وَخُذُواْ و هەڵگرن

حِذۡرَكُمۡ چەکەکانتان إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا أَعَدَّ ئامادەیکردووە لِلۡكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان

عَذَابٗا عەزاب و ئەشکەنجەیەک ی مُّهِينٗا ڕیسواکەر (١٠٢) فَإِذَا جاکاتێ قَضَيۡتُمُ تەواوتانکرد ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ

فَٱذۡكُرُواْ ئەوە یادبکەنەوە ٱللَّهَ خودا قِيَٰمٗا بە وەستانەوە وَقُعُودٗا و بەدانیشتن وَ عَلَىٰ و لەسەر جُنُوبِكُمۡ تەنیشت فَإِذَا جاکاتێ

ٱطۡمَأۡنَنتُمۡ دڵنیابوون فَأَقِيمُواْ ئەوە ڕێک و دامەزراو بکەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ إِنَّ بەدڵنیایی ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ كَانَتۡ - عَلَى لەسەر

ٱلۡمُؤۡمِنِينَ برِواداره‌كان كِتَٰبٗا نوسراو و واجبێكی مَّوۡقُوتٗا كات دیاركراو (-بووه) (١٠٣) وَلَا تَهِنُواْ و مه‌ترسن و لاواز نه‌بن فِي له

ٱبۡتِغَآءِ خواستن و به‌دواكه‌وتنی ٱلۡقَوۡمِۖ قه‌ومه‌كه إِن ئه‌گه‌ر تَكُونُواْ ئێوه وابن تَأۡلَمُونَ ئه‌زیه‌ت و ئازار بچێژن

فَإِنَّهُمۡ ئه‌وه به‌دڵنیایی ئه‌وانیش يَأۡلَمُونَ ئه‌زیه‌ت و ئازار ده‌چێژن كَمَا هه‌رچۆن تَأۡلَمُونَۖ ئێوه ئازار ده‌چێژن وَتَرۡجُونَ و ئێوه نیازمه‌ندن

مِنَ له ٱللَّهِ خودا مَا لَا يَرۡجُونَۗ ئه‌وه‌ی ئه‌وان نیازیان نیه وَكَانَ وهه‌میشه- ٱللَّهُ خودا عَلِيمًا ته‌واو زانا و ئاگاداری

حَكِيمًا ته‌واو كاربه‌جێ (-یه) (١٠٤) إِنَّآ بێگومان ئێمه أَنزَلۡنَآ دامانبه‌زاند إِلَيۡكَ بۆتۆ ٱلۡكِتَٰبَ كیتاب

بِٱلۡحَقِّ به حه‌ق و ڕاستی و ڕه‌وایی لِتَحۡكُمَ تا حوكم و دادوه‌ری بكه‌ی بَيۡنَ له نێوان ٱلنَّاسِ خه‌لك بِمَآ به‌وه‌ی أَرَىٰكَ -

ٱللَّهُۚ خودا (-پیشانیدای و تێیگه‌یاندی) وَلَا تَكُن و - لِّلۡخَآئِنِينَ بۆ خائینه‌كان (-مه‌به) خَصِيمٗا به‌رگریكار (١٠٥)

وَٱسۡتَغۡفِرِ و داوای لێخۆش بوون بكه له ٱللَّهِۖ خودا إِنَّ به‌دڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هه‌میشه- غَفُورٗا ئه‌وپه‌ڕی لێبورده‌ی

رَّحِيمٗا ئه‌وپه‌ڕیبه به‌زه‌یی (-بووه) (١٠٦) وَلَا تُجَٰدِلۡ و ده‌مه‌قاڵه و موجاده‌له مه‌كه عَنِ بۆ ٱلَّذِينَ ئه‌وانه‌ی

يَخۡتَانُونَ خیانه‌ت ده‌كه‌ن له أَنفُسَهُمۡۚ خۆیان إِنَّ به‌دڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يُحِبُّ خۆشی ناوێت مَن ئه‌وه‌ی كَانَ -

خَوَّانًا خیانه‌تكاری أَثِيمٗا زۆرتاوانبار (-بووه) (١٠٧) يَسۡتَخۡفُونَ خۆده‌شارنه‌وه مِنَ له ٱلنَّاسِ خه‌لك

وَلَا يَسۡتَخۡفُونَ و ناشاردرێنه‌وه مِنَ له ٱللَّهِ خودا وَهُوَ و ئه‌و مَعَهُمۡ له‌گه‌ڵیانه إِذۡ كه يُبَيِّتُونَ به‌شه‌و پیلانرێژی ده‌كه‌ن

مَا لَا يَرۡضَىٰ به‌شتێ كه (خودا) ڕازی نیه له‌سه‌ری مِنَ له ٱلۡقَوۡلِۚ قسه و گوفتار وَكَانَ و هه‌میشه- ٱللَّهُ خودا بِمَا به‌وه‌ی

يَعۡمَلُونَ ئه‌وان ده‌یكه‌ن مُحِيطًا ده‌وره‌یداوه و ته‌واو ته‌واو زانایه (١٠٨) هَٰٓأَنتُمۡ ئا ئه‌وه ئێوه هَٰٓؤُلَآءِ ئه‌وانێهێ

جَٰدَلۡتُمۡ دەمەدەمتان کرد عَنۡهُمۡ لەجیاتیان فِي لە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیان ٱلدُّنۡيَا دونیا فَمَن ئیتر کێ يُجَٰدِلُ دەمەقاڵە دەکات لەگەڵ ٱللَّهَ خودا

عَنۡهُمۡ لەجیاتیان يَوۡمَ ڕۆژی ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر) أَم یان مَّن کێ يَكُونُ -

عَلَيۡهِمۡ بۆیان وَكِيلٗا مشورخۆر (-دەبێت) (١٠٩) وَمَن و هەرکەسێ يَعۡمَلۡ بکات سُوٓءًا خراپەیەک أَوۡ یان يَظۡلِمۡ ستەمبکات لە

نَفۡسَهُۥ خۆی ثُمَّ پاشان يَسۡتَغۡفِرِ داوای لێخۆشبوون بکات لە ٱللَّهَ خودا يَجِدِ ئەوە دەبینێ کە ٱللَّهَ خودا غَفُورٗا ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمٗا ئەوپەڕیبە بەزەییە (١١٠) وَمَن و هەرکەسێ يَكۡسِبۡ - إِثۡمٗا (بەدەست بهێنێ) تاوانێک فَإِنَّمَا ئیتر ئەوە -

يَكۡسِبُهُۥ بەدەستی دێنێ عَلَىٰ بۆ سەر نَفۡسِهِۦ خۆی وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادار ی

حَكِيمٗا تەواو کاربەجێ (یە) (١١١) وَمَن و هەرکەسێ يَكۡسِبۡ بەدەست بهێنێ خَطِيٓـَٔةً تاوان و هەڵەکرنێک أَوۡ یان

إِثۡمٗا گوناهێک ثُمَّ پاشان يَرۡمِ تۆمەتبار بکات بِهِۦ پێی بَرِيٓـٔٗا بێتاوانێک فَقَدِ ئەوە بەدڵنیایی ٱحۡتَمَلَ لەخۆی بارکردوە بُهۡتَٰنٗا بوختان

وَإِثۡمٗا و تاوانێکی مُّبِينٗا دیار و ئاشکرا (١١٢) وَلَوۡلَا فَضۡلُ و ئەگەر نەبوا فەزڵ و چاکەی ٱللَّهِ خودا عَلَيۡكَ لەسەرت

وَرَحۡمَتُهُۥ لەگەڵ بەزەیی و میهرەبای ئەو لَهَمَّت ئەوە بەدڵنیایی هەوڵیان دەدا طَّآئِفَةٞ کۆمەڵ و دەستەیەک مِّنۡهُمۡ لەوان أَن کە

يُضِلُّوكَ گومڕات بکەن و لەڕێگای ڕاست دەرتبکەن وَمَا و- يُضِلُّونَ گومڕا(-نا) کەن إِلَّآ کەس جگەلە أَنفُسَهُمۡ خۆیان وَمَا و-

يَضُرُّونَكَ زەرڕ و زیانێکیشت لێ(-نا) دەن مِن بەهیچ شَيۡءٖ شتێ وَأَنزَلَ و - ٱللَّهُ خودا (دایبەزاند) عَلَيۡكَ لەسەرت

ٱلۡكِتَٰبَ کیتابەکە (قورئان) وَٱلۡحِكۡمَةَ و حیکمەت و لێزانی و کاربەجێی وَعَلَّمَكَ و فێری کردی مَا لَمۡ تَكُن ئەوەی تۆ پێشتر نە ت

تَعۡلَمُ دەزانی وَكَانَ وهەمیشە- فَضۡلُ زێدەچاکەیی ٱللَّهِ خودا عَلَيۡكَ لەسەرت عَظِيمٗا گەورە (-بووە) (١١٣) لَّا نیە

خَيۡرَ خێر و چاکە فِي لە كَثِيرٖ زۆر مِّن لە نَّجۡوَىٰهُمۡ چرپەچرپ و پسەپسی ئەوان إِلَّا مەگەر مَنۡ کەسێک أَمَرَ فەرمان بکات

بِصَدَقَةٍ بە خێر و صەدەقەیەک أَوۡ یان مَعۡرُوفٍ کارێکی چاک و پەسند أَوۡ یان إِصۡلَٰحِۭ چاککردنەوەی بَيۡنَ نێوانی ٱلنَّاسِ خەلک

وَمَن و هەرکەسێ يَفۡعَلۡ - ذَٰلِكَ ئەوە (-بکات) ٱبۡتِغَآءَ بۆ مەبستی مَرۡضَاتِ ڕەزامەندی ٱللَّهِ خودا فَسَوۡفَ ئەوە لەداهاتوو

نُؤۡتِيهِ پێی دەدەین أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێ عَظِيمٗا گەورە (١١٤) وَمَن و هەرکەسێ يُشَاقِقِ ڕکبەرکێ بکات لەگەڵ

ٱلرَّسُولَ پێغەمبەر مِنۢ لە بَعۡدِ دوای مَا تَبَيَّنَ ئەوەی ڕوونبوویەوە لَهُ بۆی ٱلۡهُدَىٰ ڕێی ڕاست و هیدایەت وَيَتَّبِعۡ و بکەوێتە دوای

غَيۡرَ غەیری سَبِيلِ ڕیباز و ڕێگای ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان نُوَلِّهِۦ ئەوە پێی دەسپێرین مَا تَوَلَّىٰ ئەوەی کەوتۆتەدوای

وَنُصۡلِهِۦ و دەیگەینین و دەیسوتێنین لە جَهَنَّمَ دۆزەخ وَسَآءَتۡ و خراپترین مَصِيرًا سەرئەنجام (١١٥) إِنَّ دڵنیابن ٱللَّهَ خودا

لَا يَغۡفِرُ خۆش نابێت أَن کە يُشۡرَكَ هاوەڵ و شەریک دابنرێ بِهِۦ بۆی وَيَغۡفِرُ و ئەبەخشی و دەبووری مَا دُونَ لەوەی خوار

ذَٰلِكَ ئەوەیە لِمَن بۆ ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت وَمَن و هەرکەسێ يُشۡرِكۡ شیرک و هاوەڵ دابنێ بِٱللَّهِ بۆ خودا فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی

ضَلَّ وێڵ و گومڕا بووە ضَلَٰلَۢا گومڕاییەکی بَعِيدًا دوور (١١٦) إِن نا يَدۡعُونَ پەرستن و هاوار(نا) کەن مِن -

دُونِهِۦٓ بێجگە (-لە) و إِلَّآ شتێ جگەلە إِنَٰثٗا مێینان وَإِن ونا- يَدۡعُونَ پەرستن و هاوار(نا) کەنە إِلَّا شتێ جگەلە

شَيۡطَٰنٗا شەیطانێک ی مَّرِيدٗا زۆر سەرکەش (١١٧) لَّعَنَهُ - ٱللَّهُ خودا (-نەفرەتی لێکرد) وَقَالَ و (شەیطان) گوتی

لَأَتَّخِذَنَّ هەردەبێ بۆخۆم ببەم مِنۡ لە عِبَادِكَ بەندەکانت نَصِيبٗا بەشێکی مَّفۡرُوضٗا دیاریکراو (١١٨)

وَلَأُضِلَّنَّهُمۡ و بەدڵنیایی هەردەبێ گومڕایان بکەم وَلَأُمَنِّيَنَّهُمۡ و هیوای بەتاڵیان پێدەدەم وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ و هەردەبێ فەرمانیان پێبکەم

فَلَيُبَتِّكُنَّ و هەردەبێ ببڕن و قوت بکەن ءَاذَانَ گوێچکانی ٱلۡأَنۡعَٰمِ مەڕ و ماڵات و ئاژەڵان وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ و هەرفەرمانیان پێدەکەم

فَلَيُغَيِّرُنَّ هەردەبێ گۆڕانکاری بکەن لە خَلۡقَ دروستکراو و بەدیهێنراوانی ٱللَّهِ خودا وَمَن و هەرکەسێ يَتَّخِذِ -

ٱلشَّيۡطَٰنَ شەیطان (-بگرێ بە) وَلِيّٗا دۆست و پشتیوان مِّن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی

خَسِرَ خەسارەتمەند بوون خُسۡرَانٗا خەسارەتمەندی و دۆڕانێکی مُّبِينٗا دیار و ئاشکرا (١١٩) يَعِدُهُمۡ بەڵێنیان پێدەدات

وَيُمَنِّيهِمۡ و هیوای بەتاڵیان پێدەدات وَمَا و- يَعِدُهُمُ بەڵێنیان پێ(-نا) دەدات ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان إِلَّا شتێ جگەلە

غُرُورًا فریودان و هەڵخەڵەتاندن (١٢٠) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان مَأۡوَىٰهُمۡ ماڵ و جێگایان جَهَنَّمُ دۆزەخە وَلَا يَجِدُونَ و نادۆزنەوە

عَنۡهَا لێی مَحِيصٗا پەناگە و دەربازبوونێک (١٢١) وَٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَعَمِلُواْ و کردوویانە

ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان سَنُدۡخِلُهُمۡ دوایی دەیانخەینە ناو جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێ تَجۡرِي دڕوات مِن لە تَحۡتِهَا ژێریدا

ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕووبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا أَبَدٗاۖ بەنەبڕاوەیی وَعۡدَ بەڵێنی ٱللَّهِ خودا یە حَقّٗاۚ هەق و ڕاستی یە

وَمَنۡ و کێ أَصۡدَقُ ڕاستگۆتر ە مِنَ لە ٱللَّهِ خودا قِيلٗا قسە و گوفتاری (١٢٢) لَّيۡسَ -

بِأَمَانِيِّكُمۡ بەحەز و ئاواتی ئێوە (-نییە) وَلَآ أَمَانِيِّ و نە حەز و ئاواتی أَهۡلِ ئەهلی ٱلۡكِتَٰبِۗ کیتاب مَن هەرکەسێ يَعۡمَلۡ بکات

سُوٓءٗا خراپەیەک يُجۡزَ سزادەدرێتەوە بِهِۦ پێی وَلَا يَجِدۡ و نادۆزێتەوە لَهُۥ بۆخۆی مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا

وَلِيّٗا دۆست و پشتیوانێک وَلَا نَصِيرٗا و نە سەرخەر و یارمەتدەرێکیش (١٢٣) وَمَن و هەرکەسێ يَعۡمَلۡ بکات مِنَ لە

ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان مِن چ ذَكَرٍ نێر أَوۡ یان أُنثَىٰ مێ وَهُوَ و ئەویش- مُؤۡمِنٞ بڕوادار (-بێت) فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان

يَدۡخُلُونَ دەچنەناو ٱلۡجَنَّةَ بەهەشت وَلَا يُظۡلَمُونَ و ستەمیان لێناكرێ نَقِيرٗا بەقەد كەلێنی ناوكە قەسپێك (١٢٤) وَمَنۡ و كێ

أَحۡسَنُ چاكترینە دِينٗا دین و ملكەچیەكەی مِّمَّنۡ لەوكەسەی أَسۡلَمَ - وَجۡهَهُۥ ڕوو و مەبەستی خۆی(-تەسلیمكردوە) لِلَّهِ بە خودای

وَهُوَ لەوكاتای ئەو مُحۡسِنٞ چاكەكارە وَٱتَّبَعَ و كەوتبێتە دووای مِلَّةَ ئاین و میلەتی إِبۡرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم

حَنِيفٗا ڕوولەڕاستی (بێت) وَٱتَّخَذَ و - ٱللَّهُ خودا إِبۡرَٰهِيمَ ئیبراهیم ی (-هەڵبژارد بە) خَلِيلٗا دۆستی زۆر نزیكی خۆی (١٢٥)

و لِلَّهِ هی خودایە مَا فِي ئەوەی لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەكان وَمَا ئەوەی فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی یە وَكَانَ و هەمیشە-

ٱللَّهُ خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيۡءٖ شتێك مُّحِيطٗا دەوردەر و تەواو ئاگادارە (١٢٦)

وَيَسۡتَفۡتُونَكَ و داوای فەتواو و وەڵامی شەرعیت لێدەكەن فِي لەبارەی ٱلنِّسَآءِ ژنان قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا

يُفۡتِيكُمۡ وەڵامی پرسیاری شەرعیتان دەداتەوە فِيهِنَّ دەربارەی وان وَمَا و ئەوەی يُتۡلَىٰ دەخوێندرێتەوە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان فِي لەناو

ٱلۡكِتَٰبِ كیتاب فِي لەبارەی يَتَٰمَى هەتیوانی ٱلنِّسَآءِ ژنان ٱلَّٰتِي و ئەوانەی لَا تُؤۡتُونَهُنَّ پێیان نادەن مَا كُتِبَ ئەوەی نوسراوە

لَهُنَّ بۆیان وَتَرۡغَبُونَ و حەزدەكەن أَن كە تَنكِحُوهُنَّ مارەیان بكەن و بیانهێنن وَٱلۡمُسۡتَضۡعَفِينَ و بندەستەو لاوازكراوان مِنَ لە

ٱلۡوِلۡدَٰنِ كوڕان وَأَن و ئەوەی تَقُومُواْ هەڵستن بە سەرپەرشتیكردن لِلۡيَتَٰمَىٰ بۆ هەتیوان بِٱلۡقِسۡطِ بەدادپەروەری وَمَا و هەر شتێك

تَفۡعَلُواْ دەیكەن مِنۡ لە خَيۡرٖ چاكەیەك فَإِنَّ ئەوەدڵنیابن ٱللَّهَ خودا كَانَ هەردەم- بِهِۦ پێی عَلِيمٗا تەواو زانا و ئاگادار (-بووە)

(١٢٧) وَإِنِ و ئەگەر ٱمۡرَأَةٌ ئافرەتێك خَافَتۡ ترسا مِنۢ لە بَعۡلِهَا مێردەكەی نُشُوزًا لە خۆبەرزبینیەك أَوۡ یان

إِعۡرَاضٗا ناحەزی و پشتتێكردنێك فَلَا جُنَاحَ ئەوە گوناح نیە عَلَيۡهِمَآ لەسەریان أَن كە يُصۡلِحَا چاك بكەن بَيۡنَهُمَا لەنێوانیان

صُلْحًا چاککردنێک وَٱلصُّلْحُ و پێکهێنانەوە و چاککردن خَيْرٌ باشترە وَأُحْضِرَتِ و هێنراو ئامادەکرا ٱلْأَنفُسُ نەفس و کەسی

ٱلشُّحَّ ڕەزیل و چاوچنۆک وَإِن و ئەگەر تُحْسِنُوا چاکەبکەن و چاک بن وَتَتَّقُوا و پارێزکاری بکەن و لەخودا بترسن فَإِنَّ ئەوە بەڕاستی

ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە - بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن خَبِيرًا تەواو ئاگاداری ورد و درشت (-بووە) (١٢٨) وَلَن وەهەرگیز -

تَسْتَطِيعُوٓا (-نا) توانن أَن کە تَعْدِلُوا دادپەروەری عەدالەت بکەن بَيْنَ لە نێوان ٱلنِّسَآءِ ژنان وَلَوْ هەرچەند

حَرَصْتُمْ پێداگر بوو (بن) فَلَا تَمِيلُوا جا خوارکردنەوە و لادان مەکەن كُلَّ تەواوی ٱلْمَيْلِ خوارکردنەوە

فَتَذَرُوهَا ئیتر وازبهێنن لە یەکێکیان كَٱلْمُعَلَّقَةِ وەک هەڵواسراو بمێنێ وَإِن و ئەگەر تُصْلِحُوا چاکەکاری بکە

وَتَتَّقُوا و لەخودا بترسن و پارێزکاری بکەن فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە - غَفُورًا ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمًا ئەوپەڕیبە بەزەیی (-بووە) (١٢٩) وَإِن و ئەگەر يَتَفَرَّقَا جیاببنەوە يُغْنِ ئەوە -

ٱللَّهُ خودا (-ناموحتاج و دەوڵەمەند دەکات) كُلًّا هەریەکەیان مِّن لە سَعَتِهِۦ بەخشینی فرەوانی خۆی وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا

وَٰسِعًا خاوەنداری ڕەهای حَكِيمًا تەواو کاربەجێ (-بووە) (١٣٠) وَلِلَّهِ و هی خودایە مَا فِي ئەوەی لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان

وَمَا و ئەوەی فِي لەناو ٱلْأَرْضِ زەویە وَلَقَدْ و بەدڵنیایی وَصَّيْنَا فەرمانمانکرد ٱلَّذِينَ بە ئەوانەی أُوتُوا پێیاندرابوو

ٱلْكِتَٰبَ کیتابی ئاسمانی مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوە وَإِيَّاكُمْ و ئێوەش أَنِ کەوا ٱتَّقُوا بترسن وپارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا

وَإِن و ئەگەر تَكْفُرُوا کوفر بکەن و بێ بڕوا بن فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی لِلَّهِ هی خودایە مَا فِي ئەوەی لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان

وَمَا و ئەوەی فِي لەناو ٱلْأَرْضِ زەوی دایە وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا غَنِيًّا دەوڵەمەندێکی

حَمِيدًا زۆر سوپاس و ستایشکراو(-بووە) (١٣١) وَلِلَّهِ بۆ خودایە مَا فِي لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَمَا و ئەوەی فِي لەناو

ٱلْأَرْضِ زەوی دایە وَكَفَىٰ و بەسسە- بِٱللَّهِ کەخودا وَكِيلًا مشورخۆری پارێزەر (-بێت) (١٣٢) إِن ئەگەر يَشَأْ ئەو بیەوێت

يُذْهِبْكُمْ لاتان دەبات أَيُّهَا ئەی ٱلنَّاسُ خەلکەینە وَيَأْتِ و دێنێت بِـَٔاخَرِينَ کەسانی تر وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا

عَلَىٰ لەسەر ذَٰلِكَ ئەوە قَدِيرًا تەواو توانادار(-بووە) (١٣٣) مَّن ئەوەی كَانَ پێشتر يُرِيدُ دەیویست ثَوَابَ پاداشتی

ٱلدُّنْيَا دونیا فَعِندَ ئەوە لای ٱللَّهِ خودایە ثَوَابُ پاداشتی ٱلدُّنْيَا دونیا وَٱلْـَٔاخِرَةِ و (ژیانی) دوایی وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا

سَمِيعًا تەواوتەواو بیسەرە بە هەمووشتێ بَصِيرًا تەواو بینەر بە هەموو شتێ (-بووە) (١٣٤) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە كُونُوا - قَوَّٰمِينَ هەلساو و جێبەجێکار (-بن) بِٱلْقِسْطِ بەدادپەروەری شُهَدَآءَ ئامادەو شایەتی (-بدەن)

لِلَّهِ بۆ خودا وَلَوْ هەرچەند عَلَىٰٓ بەسەر- أَنفُسِكُمْ نەفس و زاتی خۆتان أَوِ یان ٱلْوَٰلِدَيْنِ دایک و باوک

وَٱلْأَقْرَبِينَ و نزیکەکان (-بێت) إِن ئەگەر يَكُنْ - غَنِيًّا دەوڵەمەند (-بێت) أَوْ یان فَقِيرًا دەستکورت و فەقیر فَٱللَّهُ ئەوە خودا

أَوْلَىٰ لەپێشترە بِهِمَا بۆیان فَلَا تَتَّبِعُوا جا مەکەونە دوای ٱلْهَوَىٰٓ ئارەزووبازی أَن -ئیتر تَعْدِلُوا دادپەروەری(-نە) کەن وَإِن و ئەگەر

تَلْوُۥٓا خواربکەنەوە أَوْ یان تُعْرِضُوا پشت هەڵکەن (لە شایەتی دان) فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە- بِمَا بەوەی

تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن خَبِيرًا تەواو ئاگاداری ورد و درشت (-بووە) (١٣٥) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓا بڕواتان هێناوە

ءَامِنُوا بڕوا بهێنن بِٱللَّهِ بەخودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی وَٱلْكِتَٰبِ و کیتابەکە ٱلَّذِي ئەوەی نَزَّلَ دایبەزاندوە عَلَىٰ لەسەر

رَسُولِهِۦ پێغەمبەرەکەی وَٱلْكِتَٰبِ و کیتابەکە ٱلَّذِيٓ ئەوەی أَنزَلَ دایبەزاندوە مِن لە قَبْلُ پێشا وَمَن و هەرکەسێ

يَكۡفُرۡ بڕوا نەهێنێ و کوفربکات بِٱللَّهِ بەخودا وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ و فریشتەکانی وَكُتُبِهِۦ و کیتابەکانی وَرُسُلِهِۦ و پێغەمبەرانی

وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دوایی فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی ضَلَّ وێڵ و گومڕا بوو ضَلَٰلَۢا گومڕاییەکی بَعِيدًا دوور و گەورە (١٣٦)

إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا ثُمَّ پاشان كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون ثُمَّ پاشان

ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا ثُمَّ پاشان كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون ثُمَّ پاشان ٱزۡدَادُواْ زیاتر ڕووچوون كُفۡرٗا لە کوفر و بێبڕوایی

لَّمۡ قەت يَكُنِ نەبووە ٱللَّهُ خودا لِيَغۡفِرَ خۆش بێ لَهُمۡ لێیان وَلَا لِيَهۡدِيَهُمۡ و نە ڕێنمونیان بکات بۆ سَبِيلَۢا ڕێگایەک (ی حەق)

(١٣٧) بَشِّرِ مزگێنی بدە ٱلۡمُنَٰفِقِينَ دوو ڕووەکان بِأَنَّ بەوەی لَهُمۡ بۆیان هەیە عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمًا زۆر بە ئازار

(١٣٨) ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَتَّخِذُونَ - ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان (-دەگرن بە) أَوۡلِيَآءَ دۆست و پشتیوان مِن - دُونِ جگە(-لە)

ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان أَيَبۡتَغُونَ ئایا دەخوازن عِندَهُمُ لەلای ئەوان ٱلۡعِزَّةَ سەربەرزی و باڵادەستی فَإِنَّ ئەوە دڵنیابن کە

ٱلۡعِزَّةَ سەربەرزی و باڵادەستی لِلَّهِ بۆ خودایە جَمِيعٗا هەر هەمووی (١٣٩) وَقَدۡ و ئەوەتە نَزَّلَ دایبەزاندوە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان

فِي لەناو ٱلۡكِتَٰبِ کیتاب أَنۡ کە إِذَا ئەگەر سَمِعۡتُمۡ بیستتان ءَايَٰتِ ئایەتەکانی (قورئان) ٱللَّهِ خودا يُكۡفَرُ کوفر دەکرێ بِهَا پێ

وَيُسۡتَهۡزَأُ و گاڵتەدەکرێ بِهَا پێی فَلَا تَقۡعُدُواْ ئەوە دامەنیشن مَعَهُمۡ لەگەڵیان حَتَّىٰ تاکو يَخُوضُواْ بەناو دەکەون فِي بۆناو

حَدِيثٍ باس و قسەیەکی غَيۡرِهِۦٓ جگە لەوە إِنَّكُمۡ ئەوە بەڕاستی ئێوە إِذٗا کەوابێت مِّثۡلُهُمۡ وەکو ئەوانن إِنَّ دڵنیابن ٱللَّهَ خودا

جَامِعُ کۆکەرەوەی ٱلۡمُنَٰفِقِينَ دوو ڕووەکان وَٱلۡكَٰفِرِينَ و کافرەکان ە فِي لەناو جَهَنَّمَ دۆزەخ جَمِيعًا هەر هەموویان (١٤٠)

ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَتَرَبَّصُونَ چاوەڕوانی بەڵا و زیان دەکەن بِكُمۡ بۆتان فَإِن جا ئەگەر كَانَ - لَكُمۡ بۆتان (-هەبوو)

فَتۡحٞ سەرکەوتنێک و کرانەوەیەک مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا قَالُوٓاْ (دەڵێن) أَلَمۡ نَكُن ئەدی - مَّعَكُمۡ لەگەڵ ئێوە (-نەبووین) وَإِن و ئەگەر

كَانَ هەبوو لِلۡكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان نَصِيبٞ بەشێک (لەسەرکەوتن) قَالُوٓاْ (دەڵێن) أَلَمۡ نَسۡتَحۡوِذۡ ئەدی دەستمان نەگرت

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان وَنَمۡنَعۡكُم و ئێوەمان مەنعکرد و پاراست مِّنَ لە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕواداره‌کان فَٱللَّهُ ئیتر خودا

يَحۡكُمُ حوکم و فەرمانڕەوایی دەکا بَيۡنَكُمۡ لە نێوانتان يَوۡمَ ڕۆژی ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت و زیندووبوونەوە وَلَن وهەرگیز- يَجۡعَلَ دا(-نا) نێت

ٱللَّهُ خودا لِلۡكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان عَلَى بەسەر ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان سَبِيلًا (هیچ) ڕێگایەک (بۆ سەرکەوتن) (١٤١)

إِنَّ بەدڵنیایی ٱلۡمُنَٰفِقِينَ دوو ڕووەکان يُخَٰدِعُونَ هەوڵدەدەن بۆ فریودانی ٱللَّهَ خودا وَهُوَ و خودا خۆی خَٰدِعُهُمۡ فریودەری ئەوانە

وَإِذَا وئەگەر قَامُوٓاْ هەڵسان إِلَى بۆ ٱلصَّلَوٰةِ نوێژ قَامُواْ (هەڵدەستن) كُسَالَىٰ بە تەمبەڵی يُرَآءُونَ خۆنیشان دەدەن بە

ٱلنَّاسَ خەلک وَلَا يَذۡكُرُونَ و یادی- ٱللَّهَ خودا (-ناکەنەوە) إِلَّا مەگەر قَلِيلًا کەم (١٤٢) مُّذَبۡذَبِينَ ڕاڕا و دوودڵن بَيۡنَ نێوان

ذَٰلِكَ ئەویان لَآ نە إِلَىٰ بۆلای هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێ وَلَآ و نە إِلَىٰ بۆ هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێ وَمَن و هەرکەسێ يُضۡلِلِ -

ٱللَّهُ خودا (-گومڕای بکات) فَلَن ئەوەهەرگیز - تَجِدَ (-نا) دۆزیتەوە لَهُۥ لە سَبِيلًا ڕێگایەکی (-هیدایەت و ڕزگاری) (١٤٣)

يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە لَا تَتَّخِذُواْ مەگرن ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان أَوۡلِيَآءَ بە دۆست و پشتیوان مِن -

دُونِ جگە(-لە) ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان أَتُرِيدُونَ ئایا دەتانەوێ أَن کە تَجۡعَلُواْ دابنێن لِلَّهِ بۆ خودای عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان

سُلۡطَٰنًا بەڵگەیەکی مُّبِينًا دیار وئاشکرا (بۆ سزادانتان) (١٤٤) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلۡمُنَٰفِقِينَ دوو ڕووەکان فِي لە ٱلدَّرۡكِ تێکەوتەی

ٱلۡأَسۡفَلِ هەرە نزمن مِنَ لە ٱلنَّارِ ئاگر وَلَن وهەرگیز - تَجِدَ (-نا) دۆزیتەوە لَهُمۡ بۆیان نَصِيرًا پشتیوان و سەرخەرێک (١٤٥)

إِلَّا مەگەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی تَابُوا پەشیمان بوونەوە و گەڕانەوە (بۆ ئیمان) وَأَصۡلَحُوا و چاک بوون و چاکسازیانکرد

وَٱعۡتَصَمُوا و تووند خۆیان پابەندکرد بِٱللَّهِ بەخودا وَأَخۡلَصُوا و ئیخلاصی ونیەت پاکیانکرد دِينَهُمۡ لەدین و ملکەچیان لِلَّهِ بۆ خودا

فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان مَعَ لەگەڵ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکانن وَسَوۡفَ و لەداهاتوو يُؤۡتِ - ٱللَّهُ خودا

ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بە بڕوادارەکان (-دەبەخشێ) أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێکی عَظِيمًا زۆر گەورە و مەزن (١٤٦) مَّا چی يَفۡعَلُ دەکات

ٱللَّهُ خودا بِعَذَابِكُمۡ بە عەزاب و سزادانی ئێوە إِن ئەگەر شَكَرۡتُمۡ سوپاسگوزی بکەن وَءَامَنتُمۡ و بڕوا بهێنن وَكَانَ و هەمیشە

ٱللَّهُ خودا شَاكِرًا زۆر سوپاسگوزاری عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادارە (١٤٧) لَّا - يُحِبُّ حەز(-نا) کات ٱللَّهُ خودا

ٱلۡجَهۡرَ (لە) دەرخستن و ئاشکراکردنی بِٱلسُّوٓءِ خراپە و ناخۆشی مِنَ لە ٱلۡقَوۡلِ گوفتار إِلَّا مەگەر مَن کەسێک

ظُلِمَ ستەمی لێکرابێت وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا سَمِيعًا تەواو بیسەری عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادار (-بووە) (١٤٨) إِن ئەگەر

تُبۡدُوا ئاشکرابکەن خَيۡرًا چاکە و خێر(ێک) أَوۡ یان تُخۡفُوهُ بیشارنەوە أَوۡ یان تَعۡفُوا خۆش ببن عَن لە سُوٓءٖ خراپەیەک

فَإِنَّ ئەوە بێگومان ٱللَّهَ خودا كَانَ هەمیشە- عَفُوًّا تەواو لێبوردەی قَدِيرًا تەواو بەتوانا (-بووە) (١٤٩) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَكۡفُرُونَ کوفر دەکەن بِٱللَّهِ بەخودا وَرُسُلِهِۦ و پێغەمبەرانی وَيُرِيدُونَ و دەیانەوێت أَن کە

يُفَرِّقُوا جیاوازی بکەنە بَيۡنَ نێوان ٱللَّهِ خودا وَرُسُلِهِۦ و پێغەمبەرەکانی وَيَقُولُونَ و دەڵێن نُؤۡمِنُ بڕوادێنین بِبَعۡضٖ بە هەندێک

وَنَكۡفُرُ و باوەڕناکەین و کوفردەکەین بِبَعۡضٖ بە هەندێک وَيُرِيدُونَ و دەیانەوێت أَن کە يَتَّخِذُوا - بَيۡنَ لە نێوان ذَٰلِكَ ئەوانە

سَبِيلًا ڕێگاکەیان (-بگرنەبەر) (١٥٠) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان هُمُ هەرخۆیانن ٱلۡكَٰفِرُونَ کافر و بێبڕوای حَقًّا هەق و ڕاستی

وَأَعۡتَدۡنَا و ئامادەمانکردووە لِلۡكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی مُّهِينًا ڕیسواکەر (١٥١)

وَ ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا وَرُسُلِهِۦ و پێغەمبەرانی وَلَمۡ يُفَرِّقُوا و جیاوازیان دانەناوە بَيۡنَ نێوان

أَحَدٖ یەکێک مِّنۡهُمۡ لەوان أُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان سَوۡفَ بەدڵنیایی لەداهاتوو يُؤۡتِيهِمۡ (خودا) پێیان دەدات أُجُورَهُمۡ پاداشتەکانیان

وَكَانَ و هەمیشە- ٱللَّهُ خودا غَفُورٗا ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٗا ئەوپەڕیبە بەزەیی (-بووە) (١٥٢) يَسۡـَٔلُكَ پرسیارت لێدەکەن

أَهۡلُ خاوەنی ٱلۡكِتَٰبِ کیتاب أَن کە تُنَزِّلَ دابەزێنی عَلَيۡهِمۡ لەسەریان كِتَٰبٗا کیتابێک مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمانەوە

فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی سَأَلُوا داوایانکرد لە مُوسَىٰٓ (پێغەمبەر) موسا أَكۡبَرَ شتێکی گەورەتر مِن لە ذَٰلِكَ ئەوە فَقَالُوٓا ئەوەبوو گوتیان

أَرِنَا - ٱللَّهَ خودامان (-پیشان بدە) جَهۡرَةٗ بەدیاری و ئاشکرایی فَأَخَذَتۡهُمُ جا گرتی وراپێچیکرن ٱلصَّٰعِقَةُ بروسکە گەورەکە

بِظُلۡمِهِمۡ بە زوڵم و ستەمی خۆیان ثُمَّ پاشان ٱتَّخَذُوا - ٱلۡعِجۡلَ مانگاکەیان (-هەڵگرت و دیاریکرد وەک پەرستراوێک) مِنۢ لە بَعۡدِ دوای

مَا جَآءَتۡهُمُ ئەوەی کە بۆیان هات ٱلۡبَيِّنَٰتُ بەڵگە دیار و ئاشکراکان فَعَفَوۡنَا پاشان خۆشبووین عَن لە ذَٰلِكَ ئەوە

وَءَاتَيۡنَا و دامان بە مُوسَىٰ مووسا سُلۡطَٰنٗا بەڵگەو دەسەڵاتێکی مُّبِينٗا دیار و ئاشکرا (١٥٣) وَرَفَعۡنَا و بەرزمانکردەوە

فَوۡقَهُمُ بۆ سەر سەریان ٱلطُّورَ کێوی طووڕ بِمِيثَٰقِهِمۡ بە بەڵێن و پەیمانیان وَقُلۡنَا و وتمان لَهُمُ پێیان ٱدۡخُلُوا بڕۆنە ناو

ٱلۡبَابَ دەرگاکە سُجَّدٗا بەدەم کڕنۆشەوە وَقُلۡنَا و وتمان لَهُمۡ پێیان لَا تَعۡدُوا دەستدرێژی و سنوربەزێنی مەکەن فِي لە

ٱلسَّبۡتِ ڕۆژی شەممە وَأَخَذۡنَا و وەرمانگرت مِنۡهُم لەوان مِّيثَٰقًا پەیمان و بەڵێنێکی غَلِيظٗا زۆر (توند) (١٥٤) فَبِمَا جا بەهۆی

نَقۡضِهِم شکاندنیان بۆ مِّيثَٰقَهُمۡ وادە و بەڵێن و پەیمانیان وَكُفۡرِهِم و کوفرکردنیان بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی ٱللَّهِ خودا

وَقَتۡلِهِمُ و کوشتنیان بۆ ٱلۡأَنۢبِيَآءَ پێغەمبەران بِغَيۡرِ بەبێ حَقّٖ هەق و ڕەوایی وَقَوۡلِهِمۡ و گوتنیان قُلُوبُنَا دڵەکانمان

غُلۡفُۢۚ پەردەپۆشکراوە بَلۡ بەلکو طَبَعَ - ٱللَّهُ خودا (-مۆرو خەتمی ناوە) عَلَيۡهَا لەسەری بِكُفۡرِهِمۡ بەهۆی کوفری خۆیان

فَلَا يُؤۡمِنُونَ جا بڕوا ناهێنن إِلَّا مەگەر قَلِيلٗا کەمێک (١٥٥) وَبِكُفۡرِهِمۡ و بەهۆی کوفری خۆیان وَقَوۡلِهِمۡ و گوتنیان

عَلَىٰ لەسەر مَرۡيَمَ مەریەم بُهۡتَٰنًا بوختانێکی عَظِيمٗا گەورە (١٥٦) وَقَوۡلِهِمۡ و گوتنیان إِنَّا بەراستی ئێمە قَتَلۡنَا کوشتمان

ٱلۡمَسِيحَ مەسیح عِيسَى عیسا ٱبۡنَ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم رَسُولَ پەیامبەرێک ٱللَّهِ خودا وَمَا ئەوەی قَتَلُوهُ قَتَلُوه وَمَا ئەوەی

صَلَبُوهُ صَلَبُوه وَلَٰكِن بەڵام شُبِّهَ شُبِّه لَهُمۡۚ بۆیان وَإِنَّ و بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱخۡتَلَفُواْ آخۡتَلَفُواْ فِيهِ تیایدا لَفِي بەڕاستی لە

شَكّٖ گومان و ڕاڕایی مِّنۡهُۚ مِّنْه مَا لَهُم بۆیان ، بۆئەوان بِهِۦ پێی مِنۡ لە عِلۡمٍ زانست و زانیارییەک إِلَّا الا ٱتِّبَاعَ آتِّبَاع

ٱلظَّنِّۚ گومان وَمَا ئەوەی قَتَلُوهُ قَتَلُوه يَقِينَۢا يَقِينًا (١٥٧) بَل بەلکو رَّفَعَهُ رَّفَعَه ٱللَّهُ خودا إِلَيۡهِۚ بۆی وَكَانَ و هەمیشە

ٱللَّهُ خودا عَزِيزًا باڵا و بەهێز حَكِيمٗا تەواو کاربەجێ (یە) (١٥٨) وَإِن و نیە مِّنۡ لە أَهۡلِ خاوەنی ٱلۡكِتَٰبِ کیتاب إِلَّا الا

لَيُؤۡمِنَنَّ لَيُؤْمِنَن بِهِۦ پێی قَبۡلَ پێش مَوۡتِهِۦۖ مَوْتِه وَيَوۡمَ و ڕۆژی

ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر) يَكُونُ دەبێ عَلَيۡهِمۡ لەسەریان شَهِيدٗا شایەت (١٥٩)

فَبِظُلۡمٖ فَبِظُلْم مِّنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی هَادُواْ بوونە جوولەکە حَرَّمۡنَا قەدەغە و حەرامانکرد عَلَيۡهِمۡ لەسەریان طَيِّبَٰتٍ چاک و پاکی

أُحِلَّتۡ أُحِلَّت لَهُمۡ بۆیان وَبِصَدِّهِمۡ و بِصَدِّهِم عَن لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا كَثِيرٗا زۆر (١٦٠) وَأَخۡذِهِمُ و أَخْذِهِم

ٱلرِّبَوٰاْ آلرِّبَوٰاْ وَقَدۡ و بەدڵنیایی نُهُواْ قەدەغەکرابوو عَنۡهُ لێیان وَأَكۡلِهِمۡ و أَكْلِهِم أَمۡوَٰلَ ماڵ و سامان ٱلنَّاسِ خەڵک

بِٱلۡبَٰطِلِ به پڕو پووچی و ناحەق وَأَعۡتَدۡنَا و ئامادەمانکردوە لِلۡكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان مِنۡهُمۡ لەوان

عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمًا زۆر بە ئازار (١٦١) لَّٰكِنِ لَّكِن ٱلرَّٰسِخُونَ ٱلرَّسِخُون فِي لەناو ٱلۡعِلۡمِ زانین و زانستی تەواو

مِنۡهُمۡ لەوان وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ و ٱلۡمُؤۡمِنُون يُؤۡمِنُونَ بڕوا دێنن بِمَا بەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيۡكَ بۆتۆ وَمَآ و ما أُنزِلَ دابەزێنراوە

مِن لە قَبۡلِكَ پێش تۆ وَٱلۡمُقِيمِينَ و ٱلۡمُقِيمِين ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَٱلۡمُؤۡتُونَ و ٱلۡمُؤۡتُون ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و بەرەودان)

وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ و ٱلۡمُؤۡمِنُون بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان سَنُؤۡتِيهِمۡ سَنُؤۡتِيهِم أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێ

عَظِيمًا زۆر گەورە و مەزن (١٦٢) إِنَّآ بێگومان ئێمە أَوۡحَيۡنَآ سروش و نیگامانکرد إِلَيۡكَ بۆتۆ كَمَآ هەروەک

أَوۡحَيۡنَآ سروش و نیگامانکرد إِلَىٰ بۆ ، بۆلای نُوحٖ (پێغەمبەر) نووح وَٱلنَّبِيِّـۧنَ و پێغەمبەران مِنۢ لە بَعۡدِهِۦ دوای ئەو

وَأَوۡحَيۡنَآ و سروش و نیگامانکرد إِلَىٰٓ بۆ لای ، بەرەو إِبۡرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم وَإِسۡمَٰعِيلَ و ئیسماعیل

وَإِسۡحَٰقَ و ئیسحاق (ناوی پێغەمبەرێکە) وَيَعۡقُوبَ و یەعقوب (ناوی پێغەمبەرێکە) وَٱلۡأَسۡبَاطِ و ٱلۡأَسۡبَاط وَعِيسَىٰ و عیسا

وَأَيُّوبَ و ئەییوب وَيُونُسَ و یوونس وَهَٰرُونَ و هاڕوون وَسُلَيۡمَٰنَ سولەیمان وَءَاتَيۡنَا و دامان بە دَاوُۥدَ داوود زَبُورٗا زَبُورًا

(١٦٣) وَرُسُلٗا و پەیامبەرانێک قَدۡ بەدڵنیایی قَصَصۡنَٰهُمۡ قَصَصۡنَـٰهُم عَلَيۡكَ لەسەرت ، بەسەرت ، لۆسەرت مِن لە قَبۡلُ پێشا

وَرُسُلٗا و پەیامبەرانێک لَّمۡ لم نَقۡصُصۡهُمۡ نَقۡصُصۡهُم عَلَيۡكَ بەسەرت ، لەسەرت ، بۆ سەرت وَكَلَّمَ و قسەی کرد ٱللَّهُ خودا

مُوسَىٰ مووسا تَكۡلِيمٗا تَكۡلِيمًا (١٦٤) رُّسُلٗا رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ مُبَشِّرِين وَمُنذِرِينَ و ترسێنەرن لِئَلَّا لِئَلَّا يَكُونَ يَكُون

لِلنَّاسِ بۆ خەلک عَلَى لەسەر ٱللَّهِ خودا حُجَّةُۢ حُجَّةٌ بَعۡدَ لەدوای ٱلرُّسُلِ پێغەمبەران وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا

عَزِيزًا بالا و بەهێز حَكِيمًا تەواو كاربەجێ (یە) (١٦٥) لَّٰكِنِ لَّكِن ٱللَّهُ خودا يَشْهَدُ شایەتی بدا بِمَآ بەوەی أَنزَلَ دایبەزاند

إِلَيْكَ بۆتۆ أَنزَلَهُۥ أنزَلَه بِعِلْمِهِۦ بە زانین و زانستی ئەو وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ فریشتەكان يَشْهَدُونَ شایەت دەدەن وَكَفَىٰ و بەسسە

بِٱللَّهِ بەخودا شَهِيدًا شایەت و ئاگەدارە (١٦٦) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا۟ كوفریانكرد و بێ بڕوابوون

وَصَدُّوا۟ و بەربەستیان دانا عَن لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا قَدْ بەدڵنیایی ضَلُّوا۟ گومڕابوون ضَلَٰلًۢا گومڕاییەكی بَعِيدًا بَعِیدًا

(١٦٧) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا۟ كوفریانكرد و بێ بڕوابوون وَظَلَمُوا۟ ستەمكاریانكرد لَمْ يَكُنِ هەرگیز نەبووە

ٱللَّهُ خودا لِيَغْفِرَ لِیَغْفِر لَهُمْ بۆیان وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ و لَالِیَهْدِیَهُم طَرِيقًا طَرِیقًا (١٦٨) إِلَّا الا طَرِيقَ طَرِیق جَهَنَّمَ دۆزەخ

خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا أَبَدًا بەنەبڕاوەیی وَكَانَ و پێشان ، هەمیشە ذَٰلِكَ ئەویان عَلَى بۆ ٱللَّهِ خودا

يَسِيرًا زۆرئاسانە (١٦٩) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلكینە قَدْ بەدلنیایی جَآءَكُمُ هات بۆ ئێوە ٱلرَّسُولُ پێغەمبەر

بِٱلْحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی مِن لە رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتان فَـَٔامِنُوا۟ جا بڕوا بێنن خَيْرًا چاكە و خێر(ێک) لَّكُمْ بۆ ئێوە

وَإِن و ئەگەر تَكْفُرُوا۟ كوفر بكەن و بێ بڕوا بن فَإِنَّ جا ئەگەر لِلَّهِ بۆ خودایە مَا فِى لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەكان

وَٱلْأَرْضِ و زەوی وَكَانَ و هەمیشە ٱللَّهُ خودا عَلِيمًا تەواو زانا و ئاگادار حَكِيمًا تەواو كاربەجێ (یە) (١٧٠)

يَٰٓأَهْلَ هۆ خاوەنی ٱلْكِتَٰبِ نوسراو و كیتابە ئاسمانەكان لَا تَغْلُوا۟ لَاتَغْلُواْ فِى لەناو دِينِكُمْ دینِكُم وَلَا تَقُولُوا۟ و مەڵێن عَلَى لەسەر

ٱللَّهِ خودا إِلَّا الا ٱلْحَقَّ هەق و ڕاستی إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها ٱلْمَسِيحُ مەسیح عِيسَى عیسا ٱبْنُ كوڕی مَرْيَمَ مەریەم

رَسُولُ پەیامبەری ٱللَّهِ خودا وَكَلِمَتُهُۥٓ و وتەی ئەوە أَلْقَىٰهَآ هەڵیدا إِلَىٰ بۆ مَرْيَمَ مەریەم وَرُوحٌ و ڕوحێكە مِّنْهُ لەلایەنی وی

فَـَٔامِنُوا جا بڕوا بێنن بِٱللَّهِ بەخودا وَرُسُلِهِۦ و پێغەمبەرەکانی وَلَا تَقُولُوا و مەڵێن ثَلَٰثَةٌ سێ یە ٱنتَهُوا کۆتایی پێبهێنن خَيۡرًا چاکترە

لَّكُمۡ بۆ ئێوە إِنَّمَا لەڕاستیدا- ٱللَّهُ الله إِلَٰهٌ (-هەر تەنها) خودا و پەرستراوێکی وَٰحِدٌ تاک و تەنهایە سُبۡحَٰنَهُۥٓ پاکی و بێگەردی بۆئەو

أَن لەوەی کە يَكُونَ بێ لَهُۥ بۆ وی وَلَدٌ کوڕێک لَّهُۥ هی ئەوە مَا فِي هەرچی لە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَمَا هەرچی فِي لەناو

ٱلۡأَرۡضِ زەوی دایە وَكَفَىٰ و بەسسە بِٱللَّهِ کەخودا وَكِيلًا چاودێر و مشورخۆر (بێت) (١٧١) لَّن يَسۡتَنكِفَ خۆبەگەورەنازانێ

ٱلۡمَسِيحُ عیسای مەسیح أَن کە يَكُونَ - عَبۡدًا هەر تەنها بەندەیەک (-بێت) لِّلَّهِ بۆ خودا وَلَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ و نە فریشتە

ٱلۡمُقَرَّبُونَ نزیککراوەکان یش وَمَن و هەرکەسێ يَسۡتَنكِفۡ خۆی پێبچووک بێت عَنۡ لە عِبَادَتِهِۦ عیبادەتکردنی

وَيَسۡتَكۡبِرۡ و خۆ بەگەورەدابنێ فَسَيَحۡشُرُهُمۡ ئەوە کۆیان دەکاتەوە إِلَيۡهِ بۆ لای خۆی جَمِيعًا هەر هەموویان (١٧٢)

فَأَمَّا جاهەرچی ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەن ءَامَنُوا کە بڕوایان هێنا وە وَعَمِلُوا و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان

فَيُوَفِّيهِمۡ ئەوە بە تەواوی پێیان دەداتەوە أُجُورَهُمۡ پاداشتەکانیان وَيَزِيدُهُم و زیاتریشیان دەداتێ مِّن لە

فَضۡلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی وَأَمَّا و هەرچی ٱلَّذِينَ ئەوانەن ٱسۡتَنكَفُوا (پەرستنی خودایان) پێ بچوکی بوو

وَٱسۡتَكۡبَرُوا و خۆیان بەگەورەدادەنا (لەڕاست پەرستنی) فَيُعَذِّبُهُمۡ ئەوە (خودا) عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدات

عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمًا زۆر بە ئازار وَلَا يَجِدُونَ و نادۆزنەوە لَهُم بۆخۆیان مِّن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا

وَلِيًّا دۆست و پشتیوانێک وَلَا نَصِيرًا و نە سەرخەرێکیش (١٧٣) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاسُ خەلکینە قَدۡ بەدڵنیایی

جَآءَكُم بۆتان هات بُرۡهَٰنٌ بەڵگەیەکی دیار و ئاشکرا مِّن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتانەوە وَأَنزَلۡنَآ و دامانبەزاند إِلَيۡكُمۡ بۆتان

نُورٗا نوور و ڕۆناکییەکی مُّبِينٗا دیار و ئاشکرا (١٧٤) فَأَمَّا جا هەرچی ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا۟ بڕوایان هێنا بِٱللَّهِ بەخودا

وَٱعۡتَصَمُوا۟ و پشتیان بەست و پابەند بوون بِهِۦ پێی فَسَيُدۡخِلُهُمۡ ئەوە دەیانخاتە فِي ناو رَحۡمَةٖ بەزەیی و میهرەبانیەک

مِّنۡهُ لەلایەنی خۆیەوە وَفَضۡلٖ لەگەڵ زێدەچاکەیەک وَيَهۡدِيهِمۡ و ڕێنمونیان دەکات إِلَيۡهِ بۆ لای خۆی صِرَٰطٗا بە شارێگایێکی

مُّسۡتَقِيمٗا ڕاست و ڕەوان (١٧٥) يَسۡتَفۡتُونَكَ داوای فەتواو و وەڵامی شەرعیت لێدەکەن قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا

يُفۡتِيكُمۡ وەڵامی پرسیاری شەرعیتان دەداتەوە فِي دەربارەی ٱلۡكَلَٰلَةِ کەلالە إِنِ ئەگەر ٱمۡرُؤٌا۟ کەسێک هَلَكَ لەناوچوو لَيۡسَ نەبوو

لَهُۥ لۆوی وَلَدٞ منالێک وَلَهُۥٓ و هەیبوو أُخۡتٞ خوشکێک فَلَهَا ئەوە بۆ(خوشکەکە) ی هەیە نِصۡفُ نیوەی

مَا تَرَكَ ئەوەی (بەمیرات) بەجێی هێشتوە وَهُوَ و ئەو(کەسە) ە يَرِثُهَآ دەبێتە میراتگری (خوشکەکە) إِن ئەگەر لَّمۡ نە يَكُن بوو

لَّهَا بۆ(خوشکەکە) ی وَلَدٞ (هیچ) منالێک فَإِن جا ئەگەر كَانَتَا (خوشکەکان) - ٱثۡنَتَيۡنِ دووان (-بوون) فَلَهُمَا ئەوە بۆیان هەیە

ٱلثُّلُثَانِ دوولەسەر سێ مِمَّا لەوەی تَرَكَ بەجێی هێشتوە (بە میرات) وَإِن و ئەگەر كَانُوٓا۟ ئەوان- إِخۡوَةٗ براو خوشک (-بوون)

رِّجَالٗا پیاوانێک وَنِسَآءٗ و ئافرەتانێک فَلِلذَّكَرِ ئەوە بۆ نێرینە هەیە مِثۡلُ وەک حَظِّ بەشی ٱلۡأُنثَيَيۡنِۗ دوو مێیینە يُبَيِّنُ -

ٱللَّهُ خودا (ڕۆن و دیاردەکات) لَكُمۡ بۆتان أَن نەکا تَضِلُّوا۟ لەحەق لابدەن و گومڕابن وَٱللَّهُ و خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيۡءٍ شتێ

عَلِيمُۢ تەواو زانایە (١٧٦)

سُورَةُ المَائِدَة سورەتی المَائِدَة

بِسۡمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحۡمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە أَوۡفُواْ و وەفاتان هەبێت و پابەندی تەواو بن بِٱلۡعُقُودِ بە بەڵێننامەکان

أُحِلَّتۡ حەڵاڵکراوە و ڕەواکراوە لَكُم بۆتان بَهِيمَةُ ئاژەڵ لە ٱلۡأَنۡعَٰمِ مەڕ و ماڵات و وشتر و چێڵ إِلَّا جگەلە

مَا يُتۡلَىٰ ئەوەی دەخوێندرێتەوە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان غَيۡرَ - مُحِلِّي حەڵال کروا (-نیە) ٱلصَّيۡدِ ڕاوکردن وَأَنتُمۡ کاتێ کە ئێوە

حُرُمٌ ئیحرامتان بەستبێ (بۆ حەج و عومرە) إِنَّ بەڕاستی ٱللَّهَ خودا يَحۡكُمُ حوکم و فەرمانڕەوایی دەکا بە

مَا يُرِيدُ ئەوەی خۆی دەیەوێت (١) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە

لَا تُحِلُّواْ حەڵاڵ و ڕەوا مەکەن و مەشکێنن حورمەت و پیرۆزی شَعَٰٓئِرَ دروشمەکانی ٱللَّهِ خودا وَلَا ٱلشَّهۡرَ و نە مانگی ٱلۡحَرَامَ پیرۆز (یش)

وَلَا ٱلۡهَدۡيَ و نە ئاژەڵی قوربان (یش) وَلَا ٱلۡقَلَٰٓئِدَ و ئەو ئاژەڵانەی کە ڕەشمە کراون (ئەهێندرێت بۆ کەعبەی پیرۆز ڕێگری لێ مەکەن)

وَلَآ ءَآمِّينَ و (مەشکێنن حورمەتی) نە ئەوکەسانەی ڕوویان کردۆتە ٱلۡبَيۡتَ ئەوماڵەی ٱلۡحَرَامَ قەدەغەکراوە و پیرۆزە (کەعبە)

يَبۡتَغُونَ دەخوازن فَضۡلًا زێدە چاکەیێک مِّن لە رَّبِّهِمۡ پەروەردگاریان وَرِضۡوَٰنًاۚ و ڕەزامەندیێک (لەوی) وَإِذَا وئەگەر

حَلَلۡتُمۡ ئیحرامتان شکاند فَٱصۡطَادُواْ ئەوە ڕاوبکەن وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ و با وتاوانبارتان نەکات شَنَـَٔانُ ڕقی قَوۡمٍ قەومێک

أَن بەهۆی ئەوەی کە صَدُّوكُمۡ ڕێیان لێگرتن عَنِ لە (چوونی) ٱلۡمَسۡجِدِ مزگەوتی ٱلۡحَرَامِ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز) أَن (وابکەن) کە

تَعۡتَدُواْ ستەم و دەستدرێژی بکەن وَتَعَاوَنُوا و هاوکاری یەکتربن عَلَى لەسەر ٱلۡبِرِّ چاکە وَٱلتَّقۡوَىٰ و خوداترسی و پارێزکاری

وَلَا تَعَاوَنُوا و هاوکار مەبن عَلَى لەسەر ٱلۡإِثۡمِ تاوان وَٱلۡعُدۡوَٰنِ و دوژمنکاری و دەستدرێژی وَٱتَّقُوا و بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا شَدِيدُ زۆر توندە ٱلۡعِقَابِ سزای (٢) حُرِّمَتۡ قەدەغەکراوە و حرامکراوە عَلَيۡكُمُ لەسەرتان

ٱلۡمَيۡتَةُ مردار بوو وَٱلدَّمُ و خوێن وَلَحۡمُ و گۆشتی ٱلۡخِنزِيرِ بەراز وَمَآ و ئەوەی أُهِلَّ کرابێتە قوربانی لِغَيۡرِ بۆ غەیری ٱللَّهِ خودا

بِهِۦ پێی وَٱلۡمُنۡخَنِقَةُ و خنکاو و خنکێنراو وَٱلۡمَوۡقُوذَةُ و ئەوئاژەڵەی بە لێدان مردوە وَٱلۡمُتَرَدِّيَةُ و ئەو ئاژەڵەی بەکەوتنەخوارەوە مروە

وَٱلنَّطِيحَةُ و بەشەرەقۆچ مردوە وَمَآ و ئەوەی أَكَلَ - ٱلسَّبُعُ درندە (-خواردویەتی) إِلَّا مەگەر

مَا ذَكَّيۡتُمۡ چەقۆ بەسەریان ڕابگات (ئەوەی سەریان ببڕن پێش مردن) وَمَا و (حەرامکراوە) ئەوەی ذُبِحَ سەربڕابێت عَلَى لەسەر

ٱلنُّصُبِ پەیکەری بتەکان وَأَن و ئەوەی کە تَسۡتَقۡسِمُوا دابەشی بکەن بِٱلۡأَزۡلَٰمِ بە تیروپشک ذَٰلِكُمۡ ئائەوە

فِسۡقٌ دەچونێکە لە سنورەکانی دین ٱلۡيَوۡمَ ئیمڕۆ يَئِسَ بێئومێد بوون ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِن لە

دِينِكُمۡ دینەکەتان فَلَا تَخۡشَوۡهُمۡ جا لێیان مەترسن وَٱخۡشَوۡنِ و لە من بترسن ٱلۡيَوۡمَ ئیمڕۆ أَكۡمَلۡتُ تەواو و تەواو و ئەوپەری ڕێکم کرد

لَكُمۡ بۆتان دِينَكُمۡ دینەکەتان وَأَتۡمَمۡتُ و تەواوم کرد عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان نِعۡمَتِي ناز و نیعمەتی خۆم وَرَضِيتُ و ڕازی بووم

لَكُمُ بۆتان ٱلۡإِسۡلَٰمَ ئیسلام دِينًا ئاین و یاسا (بێت) فَمَنِ جا هەرکەسێ ٱضۡطُرَّ ناچاربوو فِي لە مَخۡمَصَةٍ برسێتیەک غَيۡرَ -

مُتَجَانِفٍ مەیلی بەمەبەستی (-نەبێ) لِّإِثۡمٍ بۆ تاوان و گوناهێک فَإِنَّ ئەوە بەڕاستی ٱللَّهَ خودا غَفُورٌ ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٣) يَسۡـَٔلُونَكَ پرسیارت لێدەکە مَاذَآ چی أُحِلَّ حەڵاڵکراوە لَهُمۡ بۆیان قُلۡ بڵێ

أُحِلَّ حەڵاڵکراوە لَكُمُ بۆتان ٱلطَّيِّبَٰتُ خۆش و پاکەکان وَمَا و ئەوەی عَلَّمْتُم فێرتانکردوون مِّنَ لە

ٱلْجَوَارِحِ ئەوگیانلەبەرانەی کە بریدارکەرن و ڕاویان پێدەکەن (وەک سەگ و تاژی و باز ...) مُكَلِّبِينَ وەک سەگکراون

تُعَلِّمُونَهُنَّ فێریاندەکەن مِمَّا لەوەی عَلَّمَكُمُ فێری ئێوەی کردوە ٱللَّهُ خودا فَكُلُوا جا بخۆن مِمَّآ لەوەی أَمْسَكْنَ گرتویانە

عَلَيْكُمْ بۆتان وَٱذْكُرُوا و یادبکەنەوە ٱسْمَ ناوی ٱللَّهِ خودا عَلَيْهِ لەسەری وَٱتَّقُوا بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا سَرِيعُ - ٱلْحِسَابِ لێپێچینەوە و حیسابی (-خێرایە) (٤) ٱلْيَوْمَ ئیمڕۆ أُحِلَّ حەڵاڵکرا لَكُمُ بۆتان

ٱلطَّيِّبَٰتُ خۆش و پاکەکان وَطَعَامُ و خۆراکی ٱلَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا پێیاندراوە ٱلْكِتَٰبَ کیتابە ئاسمانیەکان حِلٌّ حەڵاڵە

لَّكُمْ بۆتان وَطَعَامُكُمْ و خۆراکی ئێوە حِلٌّ حەڵاڵە لَّهُمْ بۆیان وَٱلْمُحْصَنَٰتُ و ئافرەتی پارێزراوی (داوێن پاک) مِنَ لە

ٱلْمُؤْمِنَٰتِ بڕوادارانی (مێ) وَٱلْمُحْصَنَٰتُ و ئافرەتی پارێزراوی (داوێن پاک) مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا پێیاندراوە

ٱلْكِتَٰبَ کیتابە (ە ئاسمانییەکان) مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوە إِذَآ ئەگەر ءَاتَيْتُمُوهُنَّ ئێوە پێتان دان أُجُورَهُنَّ هەق مارەی خۆیان

مُحْصِنِينَ بەمەبەستی داوێنپاکی و پارێزراوی غَيْرَ نەک مُسَٰفِحِينَ بە مەبەستی داوێنپیسی وَلَا مُتَّخِذِيٓ و نەک بۆ هەڵگرتن و کردنە

أَخْدَانٍ دۆستداری ژنان (girl friend) وَمَن و هەرکەسێ يَكْفُرْ ئینکار بکات و کوفربکات بِٱلْإِيمَٰنِ بە ئیمان و فەرمانەکانی ئیسلام

فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی حَبِطَ بۆش و بەتاڵ دەبێتەوە عَمَلُهُۥ کاروکردەوەکانی وَهُوَ و ئەو فِي لە ٱلْأٓخِرَةِ ڕۆژی دوایی مِنَ لە

ٱلْخَٰسِرِينَ خەسارەتمەند و دۆڕاوەکان ە (٥) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓا بڕواتان هێناوە إِذَا ئەگەر قُمْتُمْ هەڵسان

إِلَى بۆ ٱلصَّلَوٰةِ نوێژکردن فَٱغْسِلُوا ئەوە بشۆن وُجُوهَكُمْ دەم و چاوەکانتان وَأَيْدِيَكُمْ و دەستەکانتان إِلَى هەتا

ٱلۡمَرَافِقِ ئەنیشکان وَٱمۡسَحُواْ و بسڕنەوە بِرُءُوسِكُمۡ بە سەرتان وَأَرۡجُلَكُمۡ و (بشۆن) قاچەکانتان إِلَى هەتا ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ گۆزینگان

وَإِن و ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە- جُنُبٗا جەنابەتان لە سەر بوو لەشگران (-بوون) فَٱطَّهَّرُواْۚ ئەوە خۆتان پاکبکەنەوە (بە خۆشوشتن)

وَإِن و ئەگەر كُنتُم ئێوە- مَّرۡضَىٰٓ نەخۆش (-بوون) أَوۡ یان عَلَىٰ لەسەر سَفَرٍ سەفەر (بوون) أَوۡ یان جَآءَ - أَحَدٞ یەکێک

مِّنكُم لە ئێوە (-هات) مِّنَ بۆ ٱلۡغَآئِطِ (پیسایی کردن) أَوۡ یان لَٰمَسۡتُمُ خۆتان نوساند و (جوت بوون) لەگەڵ ٱلنِّسَآءَ ژنان

فَلَمۡ تَجِدُواْ ئیتر دەستتان نەکەوت مَآءٗ ئاوێک فَتَيَمَّمُواْ ئەوە تەیەمموم بکەن صَعِيدٗا بە خاکێکی طَيِّبٗا چاک و پاک

فَٱمۡسَحُواْ جا بسڕنەوە بِوُجُوهِكُمۡ بە دەموچاوتان وَأَيۡدِيكُم و دەستەکانتان مِّنۡهُۚ لێی مَا يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا (-نایەوێت)

لِيَجۡعَلَ تا دابنێ عَلَيۡكُم لەسەرتان مِّنۡ (هیچ) حَرَجٖ نارەحەتی و ئیحراجیەک وَلَٰكِن بەڵام يُرِيدُ دەیەوێت

لِيُطَهِّرَكُمۡ تاکو پاکتان بکاتەوە وَلِيُتِمَّ و تەواو بکات نِعۡمَتَهُۥ خێر و بێر و نیعمەتی خۆی عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە

تَشۡكُرُونَ سوپاسگوزاری بکەن (٦) وَٱذۡكُرُواْ و یادبکەنەوە نِعۡمَةَ نازو نیعمەت ٱللَّهِ خودا عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان

وَمِيثَٰقَهُ و بەڵێننامەکەی ٱلَّذِي ئەوەی وَاثَقَكُم بەڵێنتان دا بِهِۦٓ پێی إِذۡ کە قُلۡتُمۡ گوتتان سَمِعۡنَا بیستمان

وَأَطَعۡنَاۖ و گوێڕایەلیمان کرد وَٱتَّقُواْ و بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَۚ خودا إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا عَلِيمُۢ تەواو زانا

بِذَاتِ بەوەی هەیە لەناو ٱلصُّدُورِ سینگ و دڵەکان (٧) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە كُونُواْ -

قَوَّٰمِينَ بەردەوام هەڵساوە (-بن) لِلَّهِ بۆ خودا شُهَدَآءَ ئامادەو شایەت (-بن) بِٱلۡقِسۡطِۖ بەدادپەروەری

وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ و با وتاوانبارتان نەکات شَنَـَٔانُ رق لێبوونی قَوۡمٍ قەومێک عَلَىٰٓ لەسەر ئەوەی أَلَّا تَعۡدِلُواْۚ کە دادپەروەری نەکەن

ٱعۡدِلُوا دادپەروەر و عادل بن هُوَ ئەوە أَقۡرَبُ نزیکتر لِلتَّقۡوَىٰ لە خوداترسی و پارێزکاری وَٱتَّقُوا و بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا

إِنَّ (دڵنیابن) ٱللَّهَ خودا خَبِيرُۢ تەواو شارەزای ورد و درشتە بِمَا بەوەی تَعۡمَلُونَ ئێوە دەیکەن (٨) وَعَدَ -

ٱللَّهُ خودا (-بەڵێنی داوە) بە ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێنا وَعَمِلُوا و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان

لَهُم بۆیان هەیە مَّغۡفِرَةٞ لێخۆش بوونێک وَأَجۡرٌ و ئەجر و پاداشتێکی عَظِيمٞ زۆر گەورە و مەزن (٩) وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریانکردوە و بێ بڕوابوون وَكَذَّبُوا و بەدرۆیان داناوە بِـَٔايَٰتِنَآ ئایات و موعجیزاتەکانمان أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان

أَصۡحَٰبُ هاوڕێ و ڕەفیقانی ٱلۡجَحِيمِ دۆزەخ ن (١٠) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە ٱذۡكُرُوا یادبکەنەوە

نِعۡمَتَ ناز و نیعمەتی ٱللَّهِ خودا عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، لەسەرتان إِذۡ کاتێ کە هَمَّ - قَوۡمٌ قەومێک (هیمەتیانکرد و ویستیان) أَن کە

يَبۡسُطُوٓا - إِلَيۡكُمۡ بۆ سەرتان أَيۡدِيَهُمۡ دەستەکانیان (-درێژبکەن) فَكَفَّ جا گرتیەوە أَيۡدِيَهُمۡ دەستەکانیان عَنكُمۡ لێتان

وَٱتَّقُوا ئیتر بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا وَ عَلَى و هەر لەسەر ٱللَّهِ خودا فَلۡيَتَوَكَّلِ با پشت ببەستن و تەوەککول بکەن

ٱلۡمُؤۡمِنُونَ بڕوادارەکان (١١) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی أَخَذَ وەریگرت ٱللَّهُ خودا مِيثَٰقَ پەیماننامە و بەڵێن لە بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی

إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) وَبَعَثۡنَا و ڕەوانمانکرد مِنۡهُمُ لەوانیش ٱثۡنَيۡ - عَشَرَ -دوانزە

نَقِيبٗا نوێنەر و سەرپەرشتیارێک وَقَالَ و - ٱللَّهُ خودا (-گوتی) إِنِّي دڵنیابن من مَعَكُمۡ لەگەڵ ئێوەم لَئِنۡ ئەگەر

أَقَمۡتُمُ ڕێک و پێکتان کرد ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَءَاتَيۡتُمُ و هێناو بەخشیتان ٱلزَّكَوٰةَ زەکات وَءَامَنتُم و بڕواتان هێناوە بە بِرُسُلِي بپێغەمبەرنمان

وَعَزَّرۡتُمُوهُمۡ و پشتتانگرتن و بەهێزتانکردن و ڕیزتانگرتن وَأَقۡرَضۡتُمُ و بەقەرد داتان بە ٱللَّهَ خودا قَرۡضًا قەردێکی حَسَنٗا چاک و باش

لَّأُكَفِّرَنَّ ئەوە بەدڵنیایی ئەسڕمەوە عَنكُمۡ لێتان سَيِّـَٔاتِكُمۡ خراپەکارەکانتان وَلَأُدۡخِلَنَّكُمۡ و بەدڵنیایی دەتانخەمە ناو

جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێ تَجۡرِي دەڕوات مِن لە تَحۡتِهَا ژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕووبارەکان فَمَن جا ئەوەی كَفَرَ کوفری کرد و بڕوای نەهێنا

بَعۡدَ لەپاش ذَٰلِكَ ئەوە مِنكُمۡ لەنگۆ فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی ضَلَّ وێڵ بووە و بزربکردوە سَوَآءَ - ٱلسَّبِيلِ ڕێگای (-ڕاست و دروست)

(١٢) فَبِمَا جا بەهۆی نَقۡضِهِم شکاندنیان مِّيثَٰقَهُمۡ وادە و بەڵێن و پەیمانیان لَعَنَّٰهُمۡ نەفرەتمان لێکردن وَجَعَلۡنَا و ئێمە-

قُلُوبَهُمۡ دڵیان مان قَٰسِيَةٗ ڕەق (-کرد) يُحَرِّفُونَ ئەوان خوار و خێچ دەکەنەوە و دەگۆڕن ٱلۡكَلِمَ وتە و گوفتارەکان عَن لە

مَّوَاضِعِهِۦ جێگاکانیان (دەستکاری دەکەن) وَنَسُواْ و ئەوان وازیانهێنا و لەیادیانکرد حَظّٗا بەشێک مِّمَّا لەوەی

ذُكِّرُواْ یادخرانەوە و ئامۆژگاریکران بِهِۦ پێی وَلَا تَزَالُ و هێشتاکە بەردەوام تَطَّلِعُ چاوت دەکەوێتە عَلَىٰ سەر خَآئِنَةٖ خیانەتکاری

مِّنۡهُمۡ لەوان إِلَّا تەنها - قَلِيلٗا کەمێک مِّنۡهُمۡ لەوان (-وانین) فَٱعۡفُ جا خۆش بە عَنۡهُمۡ لێیان وَٱصۡفَحۡ و چاوپۆشی بکە

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا يُحِبُّ - ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکان (-ی خۆش دەوێت) (١٣) وَمِنَ و لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی قَالُوٓاْ گوتیان

إِنَّا بەڕاستی ئێمە نَصَٰرَىٰٓ پشتیوانانین و نەصرانین أَخَذۡنَا ئێمە وەرمانگرت مِيثَٰقَهُمۡ پەیمان و بەڵێنیان

فَنَسُواْ جا وازیانهێنا و لەبیریانکرد حَظّٗا بەشێک مِّمَّا لەوەی ذُكِّرُواْ یادخرانەوە و ئامۆژگاریکران بِهِۦ پێی فَأَغۡرَيۡنَا جا خستمانە

بَيۡنَهُمُ نێوانیان ٱلۡعَدَاوَةَ عەداوەت و دوژمنایەتی وَٱلۡبَغۡضَآءَ و ڕق و کینە إِلَىٰ هەتا يَوۡمِ ڕۆژی ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت و زیندووبوونەوە

وَسَوۡفَ و لەداهاتوو يُنَبِّئُهُمُ هەواڵی دروسیان پێدەدات ٱللَّهُ خودا بِمَا بەوەی كَانُواْ پێشان يَصۡنَعُونَ ئەوان دەیانکرد (١٤)

يَٰٓأَهۡلَ هۆ ئەی خاوەنی ٱلۡكِتَٰبِ کیتابە ئاسمانیەکان قَدۡ ئەوەتا جَآءَكُمۡ هات بۆ ئێوە رَسُولُنَا پێغەمبەرەکەمان

مُّبِينٌ ڕۆن و دیاردەکات لَكُمْ بۆتان كَثِيرًا زۆرێک مِّمَّا لەوەی كُنتُمْ ئێوە پێشان تُخْفُونَ دەتانشاردەوە مِنَ لە ٱلْكِتَٰبِ کیتاب

وَيَعْفُوا۟ و دەبورێ عَن لە كَثِيرٍ زۆر قَدْ ئەوەتا جَآءَكُم بۆتان هات مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا نُورٌ ڕۆناکی وَكِتَٰبٌ و کیتابێکی

مُّبِينٌ دیار و ئاشکرا (١٥) يَهْدِي ڕێنموونی دەکات- بِهِ پێی ٱللَّهُ خودا مَنِ ئەو کەسەی ٱتَّبَعَ بکەوێتە دوای

رِضْوَٰنَهُۥ ڕەزامەندی ئەو سُبُلَ (-بۆ ڕێگاکانی) ٱلسَّلَٰمِ ئاشتی و ئاسایش و هێمنی وَيُخْرِجُهُم و دەریان دەکات مِّنَ لە

ٱلظُّلُمَٰتِ تاریکایەکان إِلَى بۆ ٱلنُّورِ ڕووناکی بِإِذْنِهِۦ بە ئیزن و ڕێیدانی ئەو وَيَهْدِيهِمْ و ڕێنمونیان دەکات إِلَىٰ بۆ صِرَٰطٍ شاڕێگایێکی

مُّسْتَقِيمٍ ڕاست و ڕەوان (١٦) لَّقَدْ بەڕاستی كَفَرَ کوفریانکرد ٱلَّذِينَ ئەوکەسانەی قَالُوٓا۟ گوتیان إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا

هُوَ هەرخۆی ٱلْمَسِيحُ مەسیحی ٱبْنُ کوڕی مَرْيَمَ مەریەمە قُلْ بڵێ فَمَن جا کێ يَمْلِكُ بەدەستیەتی مِنَ لە ڕاست ٱللَّهِ خودا

شَيْـًٔا (هیچ) شتێ إِنْ ئەگەر أَرَادَ (خودا) بیەوێت أَن کە يُهْلِكَ لەناو ببات ٱلْمَسِيحَ مەسیحی ٱبْنَ کوڕی مَرْيَمَ مەریەم

وَأُمَّهُۥ و دایکی وَمَن و هەرکێ هەیە فِي لەناو ٱلْأَرْضِ زەوی جَمِيعًا هەر هەمووی ی وَلِلَّهِ هی خودایە هەموو

مُلْكُ خاوەنداری و پادشایەتی ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلْأَرْضِ و زەوی وَمَا و ئەوەی بَيْنَهُمَا لەنێوانیانە يَخْلُقُ دروست دەکات

مَا يَشَآءُ هەرچی بیەوێت وَٱللَّهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێک قَدِيرٌ تەواو توانادارە (١٧) وَقَالَتِ و -

ٱلْيَهُودُ جولەکە وَٱلنَّصَٰرَىٰ و دیانەکان (-گوتیان) نَحْنُ ئێمە أَبْنَٰٓؤُا۟ ڕۆڵە و نەوەی ٱللَّهِ خودا وَأَحِبَّٰٓؤُهُۥ و خۆشەویستانی ئەوین

قُلْ بڵێ فَلِمَ ئەدی بۆ يُعَذِّبُكُم عەزاب و سزاتان دەدات بِذُنُوبِكُم بە تاوان و گوناحەکانتان بَلْ بەلکو أَنتُم ئێوە

بَشَرٌ بەشەر و مرۆڤێک ن مِّمَّنْ لەوەی خَلَقَ (خودا) دروستیکردوە يَغْفِرُ ئەبەخشی و دەبووری لِمَن لە ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت

وَيُعَذِّبُ و عەزاب و ئەشکەنجە دەدات مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت وَ لِلَّهِ و هەر هی خودایە مُلْكُ خاوەنداری و پادشایەتی

ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَ ٱلْأَرْضِ و زەوی وَمَا و ئەوەی بَيْنَهُمَا لەنێوانیاندایە وَإِلَيْهِ و هەر بۆلای ئەوە

ٱلْمَصِيرُ هەموو چارەنووس و سەرئەنجامێک (١٨) يَٰٓأَهْلَ هۆ ئەی خاوەنی ٱلْكِتَٰبِ کیتابە ئاسمانیەکان قَدْ ئەوەتا

جَآءَكُمْ هات بۆ ئێوە رَسُولُنَا پێغەمبەرەکەمان يُبَيِّنُ رۆن دەکاتەوە و دیاردەکات لَكُمْ بۆتان عَلَىٰ بەدوای فَتْرَةٍ پچڕانێک مِّنَ لە

ٱلرُّسُلِ پێغەمبەران أَن نەکا تَقُولُوا۟ بڵێن مَا جَآءَنَا نەهاتەلامان مِنۢ (هیچ) بَشِيرٍ مزگێنی بەخشێک

وَلَا نَذِيرٍ و نە وریاکەر و ترسێنەرێکیش فَقَدْ ئەوەتا بەدڵنیایی جَآءَكُم بۆتان هات بَشِيرٌ مزگێنی بەخش وَنَذِيرٌ و ترسێنەرێک

وَٱللَّهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَىْءٍ شتێک قَدِيرٌ تەواو تواناداره (١٩) وَإِذْ و (باس بکە) کاتێ کە قَالَ -

مُوسَىٰ مووسا (-گوتی) لِقَوْمِهِۦ بە نەتەوەکەی يَٰقَوْمِ ئەی قەومی خۆم ٱذْكُرُوا۟ یادبکەنەوە نِعْمَةَ نازو نیعمەتی ٱللَّهِ خودا

عَلَيْكُمْ لەسەرتان إِذْ کە جَعَلَ داینا فِيكُمْ لەنگۆ أَنۢبِيَآءَ پێغەمبەرانێک وَجَعَلَكُم وئێوەی کردە مُّلُوكًا پاشایانێک

وَءَاتَىٰكُم و پێتانی بەخشی مَّا ئەوەی لَمْ يُؤْتِ نەیبەخشیٚ بە أَحَدًا (هیچ) کەسێک مِّنَ لە ٱلْعَٰلَمِينَ جیهانیان (٢٠)

يَٰقَوْمِ ئەی قەومی خۆم ٱدْخُلُوا۟ بڕۆنە ناو ٱلْأَرْضَ ئەو زەویە ٱلْمُقَدَّسَةَ پیرۆزە ٱلَّتِى ئەوەی كَتَبَ - ٱللَّهُ خودا

لَكُمْ بۆتانی (-نووسیوە) وَلَا تَرْتَدُّوا۟ و هەڵمەگەڕێنەوە عَلَىٰٓ بەسەر أَدْبَارِكُمْ دواوە و پاشەڵتان

فَتَنقَلِبُوا۟ ئیتر وەردەگەڕێنەوە و دەبنە خَٰسِرِينَ خەسارەتمەند (٢١) قَالُوا۟ گوتیان يَٰمُوسَىٰٓ ئەی موسا إِنَّ بەڕاستی فِيهَا تیایدا یە

قَوْمًا قەومێکی جَبَّارِينَ زۆربەهێزی زۆردار وَإِنَّا و دڵنیابە ئێمە لَن نَّدْخُلَهَا هەرگیز ناچینە ئەویٚ حَتَّىٰ هەتاکو يَخْرُجُوا۟ دەردەچن

مِنۡهَا لەوێ فَإِن جا ئەگەر يَخۡرُجُوا دەربچن مِنۡهَا لەوێ فَإِنَّا ئیتر ئێمە دَٰخِلُونَ دەچینە ئەوێ (٢٢) قَالَ -

رَجُلَانِ دووپیاو (-گوتیان) مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَخَافُونَ دەترسن أَنۡعَمَ - ٱللَّهُ خودا (-نیعمەتی باراندبوو) عَلَيۡهِمَا لەسەریان

ٱدۡخُلُوا برۆنە عَلَيۡهِمُ سەریان ٱلۡبَابَ (لە) دەرگاکە فَإِذَا جاهەرکە دَخَلۡتُمُوهُ لێی چوونە ژوورەوە فَإِنَّكُمۡ ئەوە دڵنیابن ئێوە

غَٰلِبُونَ سەرکەوتوون وَ عَلَى و هەرلەسەر ٱللَّهِ خودا فَتَوَكَّلُوٓا تەوەککول بکەن و پشت ببەستن إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە-

مُّؤۡمِنِينَ برِوادار (-بووبن) (٢٣) قَالُوا گوتیان يَٰمُوسَىٰٓ ئەی موسا إِنَّا بەراستی ئێمە لَن نَّدۡخُلَهَآ (-نا) چینە ناوی أَبَدًا هەرگیز

مَّا ئەوەندەی دَامُوا ئەوان ماوە بن فِيهَا تیایدا فَٱذۡهَبۡ دەبڕۆ أَنتَ خۆت وَرَبُّكَ و پەروەردیگارت فَقَٰتِلَآ جا بجەنگن

إِنَّا بەدڵنیایی ئێمە هَٰهُنَا ئا لێرە قَٰعِدُونَ دانیشتووین (٢٤) قَالَ گوتی رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی من إِنِّي بەڕاستی من لَآ -

أَمۡلِكُ بەدەستم (-نیە) إِلَّا کەسێک جگەلە نَفۡسِي خۆم وَأَخِي و براکەم فَٱفۡرُقۡ ئیتر جیابکەوە بَيۡنَنَا نێوان ئێمە وَبَيۡنَ و نێوان

ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە وگەلەی ٱلۡفَٰسِقِينَ فاسق و لادەرن لە حەق (٢٥) قَالَ گوتی فَإِنَّهَا ئەوە بەدڵنیایی مُحَرَّمَةٌ قەدەغەکراوە

عَلَيۡهِمۡۛ لەسەیان أَرۡبَعِينَ چل سَنَةًۛ ساڵ يَتِيهُونَ بزر دەبن فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی فَلَا تَأۡسَ جا خەم مەخۆ عَلَى بۆ

ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە وگەلەی ٱلۡفَٰسِقِينَ فاسیقن و لەڕێ دەرچوون (٢٦) وَٱتۡلُ و بخوێنەوە عَلَيۡهِمۡ بەسەریان نَبَأَ گرنگە هەواڵی

ٱبۡنَيۡ دوو کوڕەکەی ءَادَمَ ئادەم بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی إِذۡ کە قَرَّبَا خێر و نزیککەرەوەیەکیان کرد قُرۡبَانًا لە قوربانی و هاوشێوەی

فَتُقُبِّلَ جا وەگیرا و قبوڵکرا مِنۡ لە أَحَدِهِمَا یەکێکیان وَلَمۡ يُتَقَبَّلۡ و قبوڵ نەکرا مِنَ لە ٱلۡأٓخَرِ ئەوەی تر قَالَ گوتی

لَأَقۡتُلَنَّكَ هەردەبێ بتکوژم قَالَ گوتی إِنَّمَا لەڕاستیدا- يَتَقَبَّلُ قبوڵ دەکات و وەردەگرێ ٱللَّهُ خودا (-تەنها) مِنَ لە

ٱلۡمُتَّقِينَ خودا ترس و پارێزکارەکان (٢٧) لَئِنۢ بەدڵنیایی ئەگەر بَسَطتَ درێژبکەیت إِلَيَّ بۆ من يَدَكَ دەستت لِتَقۡتُلَنِي تا بمکوژی

مَآ - أَنَا۠ من بِبَاسِطٖ درێژکەر (-نیم) يَدِيَ دەستی خۆم إِلَيۡكَ بۆلای تۆ لِأَقۡتُلَكَۖ تا بتکوژم إِنِّيٓ بەڕاستی من أَخَافُ ئەترسم لە

ٱللَّهَ خودای رَبَّ پەروەردگاری ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (٢٨) إِنِّيٓ بەدڵنیایی من أُرِيدُ دەمەوێ أَن کە تَبُوٓأَ هەڵگری و بگەڕێیەوە

بِإِثۡمِي بەتاوانی من وَإِثۡمِكَ و تاوانی خۆت فَتَكُونَ ئیتر- مِنۡ لە أَصۡحَٰبِ هاوەڵان و خەڵکی ٱلنَّارِۚ ئاگر (-بیت) وَذَٰلِكَ و ئەوە یە

جَزَٰٓؤُاْ سزای ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (٢٩) فَطَوَّعَتۡ جا لواندی و ڕازاندیە لَهُۥ بۆی نَفۡسُهُۥ نەفسی خۆی قَتۡلَ کوشتنی

أَخِيهِ براکەی فَقَتَلَهُۥ ئەوەبوو کوشتی فَأَصۡبَحَ جا- مِنَ لە ٱلۡخَٰسِرِينَ خەسارەتمەند و دۆڕاوەکان (-بوو) (٣٠) فَبَعَثَ ئینجا -

ٱللَّهُ خودا غُرَابٗا قەلەڕەشێکی (-ڕەوانکرد) يَبۡحَثُ دەگەڕا و هەڵیدەکۆڵی فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی لِيُرِيَهُۥ تانیشانی بدات

كَيۡفَ چۆن يُوَٰرِي دابپۆشێ سَوۡءَةَ عەیب و عاری (لاشەی) أَخِيهِۚ براکەی قَالَ گوتی يَٰوَيۡلَتَىٰٓ (ئەیهاوار)

أَعَجَزۡتُ ئایا دەسەوەسان بووم أَنۡ کە أَكُونَ - مِثۡلَ وەک هَٰذَا ئەو ٱلۡغُرَابِ قەلەڕەشە (-ببم) فَأُوَٰرِيَ جا بشارمەوە

سَوۡءَةَ عەیب و عاری (لاشەی) أَخِيۖ براکەم فَأَصۡبَحَ ئیتر- مِنَ لە ٱلنَّٰدِمِينَ پەشیمانان (-بوو) (٣١) مِنۡ لە أَجۡلِ پێناو

ذَٰلِكَ ئەوە كَتَبۡنَا نوسیمان (فەرزمانکرد) عَلَىٰ لەسەر بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) أَنَّهُۥ کەوا

مَن هەرکەسێ قَتَلَ بکوژێ نَفۡسَۢا نەفسێک بِغَيۡرِ بێ (بەرامبەری) نَفۡسٍ نەفس و کەسێک أَوۡ یان فَسَادٖ فەساد و خراپەکاری

فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی فَكَأَنَّمَا ئەوە هەروەک ئەوەیە قَتَلَ - ٱلنَّاسَ خەڵکی (-کوشتبێ) جَمِيعٗا هەمووی وَمَنۡ و ئەوەی

أَحۡيَاهَا زیندووی کردەوە فَكَأَنَّمَآ ئەوە هەروەک ئەوەیە أَحۡيَا - ٱلنَّاسَ خەڵکی (-زیندووی کردبێتەوە) جَمِيعٗاۚ هەمووی

وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی جَآءَتۡهُمۡ بۆیان هێنان رُسُلُنَا پەیامبەرەکانمان بِٱلۡبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشکراو موعجیزات ثُمَّ پاش ئەوەش

إِنَّ بەڕاستی كَثِيرٗا زۆرێک مِّنۡهُم لەوان بَعۡدَ لەدوای ذَٰلِكَ ئەوە فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی لَمُسۡرِفُونَ بەڕاستی زێدەڕەون (٣٢)

إِنَّمَا لەڕاستیدا- جَزَٰٓؤُاْ سزای ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُحَارِبُونَ دەجەنگن لەگەڵ ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی

وَيَسۡعَوۡنَ و هەوڵ و کۆشش دەدەن فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی فَسَادًا بۆ خراپەکاری (لە ڕێگری و چەتەیی و ئاشوب بڵاوکردنەوە)

أَن ئەوەیە کە يُقَتَّلُوٓاْ بکوژرێن أَوۡ یان يُصَلَّبُوٓاْ توند لەدار بدرێن و بکوژرێن أَوۡ یان تُقَطَّعَ ببڕدرێ أَيۡدِيهِمۡ دەستەکانیان

وَأَرۡجُلُهُم و قاچەکانیان مِّنۡ بە خِلَٰفٍ جیا أَوۡ یان يُنفَوۡاْ دووربخرێنەوە مِنَ لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی و وڵات ذَٰلِكَ ئەوە لَهُمۡ بۆیان

خِزۡيٞ شەرمەزاری و ڕیسواییە فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا وَلَهُمۡ و بۆیان هەیە فِي لە ٱلۡأٓخِرَةِ ڕۆژی دوایی عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی

عَظِيمٌ زۆر گەورە و مەزن (٣٣) إِلَّا جگەلە ٱلَّذِينَ ئەوانەی تَابُواْ پەشیمان بوونەوە و گەڕانەوە مِن لە قَبۡلِ پێش ئەوەی

أَن کە تَقۡدِرُواْ دەسەڵاتتان بشکێ عَلَيۡهِمۡ بەسەریان فَٱعۡلَمُوٓاْ ئەوە بزانن أَنَّ بێگومان هەر ٱللَّهَ خودا یە غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (٣٤) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە ٱتَّقُواْ بترسن و پارێزکاربن لە

ٱللَّهَ خودا وَٱبۡتَغُوٓاْ و بخوازن إِلَيۡهِ بۆ لای ئەو ٱلۡوَسِيلَةَ هۆکار (لە عیبادەت) وَجَٰهِدُواْ و بجەنگن و تێبکۆشن فِي لە

سَبِيلِهِۦ ڕێگای وی لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تُفۡلِحُونَ سەرکەوتوو و سەرفراز بن (٣٥) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون لَوۡ ئەگەر بێتو أَنَّ کەوا لَهُم بۆئەوان هەبێت مَّا هەرچی فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی ە

جَمِيعٗا هەر هەمووی وَمِثۡلَهُۥ و هەندەی ئەویش مَعَهُۥ لەگەڵ ئەو لِيَفۡتَدُواْ تا بیکەنە فیدیە (نرخی ڕزگارکردنی نەفسی خۆیان) بِهِۦ پێی

مِنۡ له عَذَابِ عەزاب وئەشكەنجەی يَوۡمِ ڕۆژی ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر)

مَا تُقُبِّلَ قبوڵ ناکرێت مِنۡهُمۡۖ لەوان وَلَهُمۡ و بۆیان هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٞ زۆر بە ئازار (٣٦)

يُرِيدُونَ دەیانەوێ أَن کە يَخۡرُجُواْ دەربچن مِنَ لە ٱلنَّارِ ئاگر وَمَا و- هُم ئەوان (-نینە) بِخَٰرِجِينَ دەربچن مِنۡهَاۖ لێی

وَلَهُمۡ و بۆیان هەیە عَذَابٞ عەزاب وئەشکەنجەیێکی مُّقِيمٞ بەرپاکراوی بەردەوام (٣٧) وَٱلسَّارِقُ و دز (نێر)

وَٱلسَّارِقَةُ و دز (ی مێ) فَٱقۡطَعُوٓاْ ئەوە ببڕن أَيۡدِيَهُمَا دەستیان جَزَآءَۢ سزابێت بِمَا بەوەی كَسَبَا دەستیان کەوت (لە حەرام)

نَكَٰلٗا و سزا و پەندبێت (بۆ ڕێگری لە دزی کردن) مِّنَ لە لایەن ٱللَّهِۗ خوداوە وَٱللَّهُ و خودا عَزِيزٌ زاڵی باڵەدەستی

حَكِيمٞ تەواو کاربەجێ (یە) (٣٨) فَمَن جا ئەوەی تَابَ پەشیمان بویەوە و گەڕایەوە مِنۢ لە بَعۡدِ دوای ظُلۡمِهِۦ زوڵم وستەمەکەی

وَأَصۡلَحَ وچاکەکار بوو فَإِنَّ ئەوە دڵنیابن ٱللَّهَ خودا يَتُوبُ تۆبە وەردەگرێ و خۆش دەبێ عَلَيۡهِۚ لێی إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا

غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٌ زۆر میهرەبان وبە بەزەیی و بەخشندە یە (٣٩) أَلَمۡ تَعۡلَمۡ نەتزانیوە أَنَّ کە بێگومان ٱللَّهَ -

لَهُۥ هی (-خودا) یە مُلۡكُ پادشایەتی وخاوەنداری ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی يُعَذِّبُ عەزاب و ئەشکەنجە دەدات

مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت وَيَغۡفِرُ و ئەبەخشی و دەبووری لِمَن لەوەی يَشَآءُۗ ئەو بیەوێت وَٱللَّهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر

كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک قَدِيرٞ تەواو توانادارە (٤٠) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلرَّسُولُ پێغەمبەر لَا يَحۡزُنكَ با خەمبارت نەکات

ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُسَٰرِعُونَ خێر ڕوودەچن فِي لەناو ٱلۡكُفۡرِ کوفر و بێبڕوایی مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی قَالُوٓاْ گوتیان

ءَامَنَّا بڕوامان هێنا بِأَفۡوَٰهِهِمۡ بە زاریان وَلَمۡ تُؤۡمِن و- قُلُوبُهُمۡۛ دڵەکانیان (-بڕوای نەهێنا) وَمِنَ و لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

هَادُواْ جولەکە و یەهودی بوون سَمَّٰعُونَ زۆرگوێگرن لِلۡكَذِبِ بۆ درۆ سَمَّٰعُونَ زۆرگوێگرن لِقَوۡمٍ بۆ قەومێکی ءَاخَرِينَ تر

لَمۡ يَأۡتُوكَۖ نەهاتوون بۆ لات يُحَرِّفُونَ خوار و خێچ دەکەنەوە و دەگۆڕن ٱلۡكَلِمَ وتە و گوفتار (ی خودا لە ناو تەورات) مِنۢ لە

بَعۡدِ دوای مَوَاضِعِهِۦۖ جێگاکانیان يَقُولُونَ ئەوان دەڵێن إِنۡ ئەگەر أُوتِيتُمۡ پێتاندرا هَٰذَا ئەمەیان فَخُذُوهُ ئەوە وەریگرن

وَإِن و ئەگەر لَّمۡ - تُؤۡتَوۡهُ پێتان (-نە) درا فَٱحۡذَرُواْۚ ئەوە وریا بن وَمَن و هەرکەسێ يُرِدِ - ٱللَّهُ خودا (-بیەوێ)

فِتۡنَتَهُۥ تاقیبکاتەوە (و سەرکەوتوو نەبێت لە تاقیکردنەوەکە) فَلَن ئەوەهەرگیز - تَمۡلِكَ بەدەستت (-نا) کەوێ لَهُۥ بۆی مِنَ لە (ڕاست)

ٱللَّهِ خودا شَيۡـًٔاۚ هیچ شتێ أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان ٱلَّذِينَ ئەوانەن لَمۡ يُرِدِ کە- ٱللَّهُ خودا (-نەیویستوە) أَن کە يُطَهِّرَ پاک بکاتەوە

قُلُوبَهُمۡۚ دڵەکانیان لَهُمۡ بۆیان هەیە فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا خِزۡيٞۖ شەرمەزاری و ڕیسوایی وَلَهُمۡ و بۆیان هەیە فِي لە

ٱلۡأٓخِرَةِ ڕۆژی دوایی عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی عَظِيمٞ زۆر گەورە و مەزن (٤١) سَمَّٰعُونَ زۆرگوێگرن لِلۡكَذِبِ بۆ درۆ

أَكَّٰلُونَ زۆرخۆرن لِلسُّحۡتِۚ بۆ ماڵی حەرام فَإِن جا ئەگەر جَآءُوكَ هاتن بۆ لات فَٱحۡكُم ئەوە دادوەری بکە لە بَيۡنَهُمۡ نێوانیان

أَوۡ یان أَعۡرِضۡ پشت بکە عَنۡهُمۡۖ لێیان وَإِن و ئەگەر تُعۡرِضۡ پشت بکەیت عَنۡهُمۡ لێیان فَلَن ئەوەهەرگیز -

يَضُرُّوكَ زەرەر و زیانت لێ(-نا) دەن شَيۡـٔٗاۖ (هیچ) شتێ وَإِنۡ و ئەگەر حَكَمۡتَ حوکم و دادوەریت کرد فَٱحۡكُم ئەوە حوکم بکە

بَيۡنَهُم لە نێوانیان بِٱلۡقِسۡطِۚ بەدادپەروەری إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا يُحِبُّ - ٱلۡمُقۡسِطِينَ دادپەوەرانی (-خۆش دەوێت) (٤٢)

وَكَيۡفَ و چۆن يُحَكِّمُونَكَ دادوەری بە تۆ دەکەن وَعِندَهُمُ و لایان هەیە ٱلتَّوۡرَىٰةُ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا)

فِيهَا تیایدا یە حُكۡمُ حوکم و بڕیاری ٱللَّهِ خودا ثُمَّ ئینجا يَتَوَلَّوۡنَ ئەوان پشت تێدەکەن مِنۢ لە بَعۡدِ دوای ذَٰلِكَۚ ئەوە وَمَآ و -

أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ لە بڕواداران (-نین) (٤٣) إِنَّآ بێگومان ئێمە أَنزَلۡنَا دامانبەزاند

ٱلتَّوۡرَىٰةَ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا) فِيهَا تیایدا یە هُدٗى هیدایەت و ڕێنموونیێ وَنُورٞ و نورِ و ڕۆناکی

يَحۡكُمُ حوکم و فەرمانڕەوایی دەکا بِهَا پێی ٱلنَّبِيُّونَ پێغەمبەرەکان ٱلَّذِينَ ئەوانەی أَسۡلَمُواْ ملکەچ و تەسلیم و موسڵمان بوون

لِلَّذِينَ بۆئەوانەی هَادُواْ جوولەکە (بوون) وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ و خودا ناس و پیاوی خودا (بوون) وَٱلۡأَحۡبَارُ و زانا و دیناس (بوون)

بِمَا بەوەی ٱسۡتُحۡفِظُواْ داوای پاراستنیان لێکرابوو مِن لە كِتَٰبِ کیتابی ٱللَّهِ خودا وَكَانُواْ و ئەوان- عَلَيۡهِ لەسەر ئەوە

شُهَدَآءَ ئامادەو شایەت (-بوون) فَلَا تَخۡشَوُاْ جا مەترسن لە ٱلنَّاسَ خەلک وَٱخۡشَوۡنِ و بترسن لە من وَلَا تَشۡتَرُواْ و مەکڕن بە

بِـَٔايَٰتِي ئایەتەکانم ثَمَنٗا نرخێکی قَلِيلٗاۚ کەم وَمَن و هەرکەسێ لَّمۡ - يَحۡكُم حوکم و فەرمانڕەوایی (-نە) کا بِمَآ بەوەی أَنزَلَ دایبەزاند وە

ٱللَّهُ خودا فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان هُمُ هەر خۆیانن ٱلۡكَٰفِرُونَ کافر و بێبڕواکان (٤٤) وَكَتَبۡنَا و نوسیمان

عَلَيۡهِمۡ لەسەریان (فەرزمانکرد) فِيهَآ تیایدا أَنَّ کەوا ٱلنَّفۡسَ (کوشتنی) کەسێک بِٱلنَّفۡسِ بەرامبەر (کوشتنی) کەسێکە

وَٱلۡعَيۡنَ و چاو بِٱلۡعَيۡنِ بەرامبەر چاوە وَٱلۡأَنفَ و لووت بِٱلۡأَنفِ بەرامبەر لووتە وَٱلۡأُذُنَ و گوێ بِٱلۡأُذُنِ بەرامبەر گوێ یە

وَٱلسِّنَّ و ددان بِٱلسِّنِّ بەرامبەر ددانە وَٱلۡجُرُوحَ و برینەکانیش قِصَاصٞۚ بە تۆڵە سەندنەوەیە فَمَن جا هەرکەسێ

تَصَدَّقَ خێری کرد و صەدەقەی کرد (لە حەق خۆی خۆشبوو) بِهِۦ پێی فَهُوَ ئیتر ئەمە كَفَّارَةٞ کەفارەت و سڕینەوەی گوناهە

لَّهُۥۚ بۆ وی وَمَن و هەرکەسێ لَّمۡ - يَحۡكُم حوکم و فەرمانڕەوایی (-نە) کا بِمَآ بەوەی أَنزَلَ دایبەزاندوە ٱللَّهُ خودا

فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان هُمُ هەرخۆیانن ٱلظَّٰلِمُونَ ستەمکارەکان (٤٥) وَقَفَّيۡنَا و بەدواماندا هێنا عَلَىٰٓ لەسەر

ءَاثَٰرِهِم شوێنەواری ئەوان بِعِيسَى بە عیسای ٱبۡنِ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم مُصَدِّقٗا پشت ڕاستکەرەوە و بەڕاست دانەر لِّمَا بۆئەوەی

بَيۡنَ لەبەر يَدَيۡهِ دەستەکانیەتی (پێشی وی هاتووە) مِنَ لە ٱلتَّوۡرَىٰةِ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا) وَءَاتَيۡنَٰهُ و پێمان دا

ٱلۡإِنجِيلَ ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا) فِيهِ تیایدا یە هُدٗى هیدایەت و ڕێنموونیێ وَنُورٞ و نورڕ و ڕۆناکی

وَمُصَدِّقٗا و پشت ڕاستکەرەوە و بەڕاست دانەر لِّمَا بۆ ئەوەی بَيۡنَ لەبەر يَدَيۡهِ دەستەکانیەتی (پێشی وی هاتووە) مِنَ لە

ٱلتَّوۡرَىٰةِ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا) وَهُدٗى و هیدایەت و ڕێنموونی وَمَوۡعِظَةٗ و ئامۆژگاری یە

لِّلۡمُتَّقِينَ بۆ لەخودا ترس و پارێزکاران (٤٦) وَلۡيَحۡكُمۡ و با حوکم و دادوەری بکا أَهۡلُ خەلک و خاوەنی

ٱلۡإِنجِيلِ ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا) بِمَآ بەوەی أَنزَلَ دایبەزاند وە ٱللَّهُ خودا فِيهِۚ تیایدا وَمَن و هەرکەسێ لَّمۡ -

يَحۡكُم حوکم و فەرمانڕەوایی (-نە) کا بِمَآ بەوەی أَنزَلَ دایبەزاندوە ٱللَّهُ خودا فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان هُمُ هەرخۆیانن

ٱلۡفَٰسِقُونَ فاسق و دەرچوو لەدین (٤٧) وَأَنزَلۡنَآ و دامانبەزاند إِلَيۡكَ بۆتۆ ٱلۡكِتَٰبَ کیتابەکە (قورئان)

بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی مُصَدِّقٗا پشت ڕاستکەرەوە و بەڕاست دانەر لِّمَا بۆئەوەی بَيۡنَ لەبەر

يَدَيۡهِ دەستەکانیەتی (پێشی وی هاتوون) مِنَ لە ٱلۡكِتَٰبِ کیتاب (ی ئاسمانی) وَمُهَيۡمِنًا و باڵادەستە عَلَيۡهِۖ بەسەری

فَٱحۡكُم جا حوکم و دادوەری بکە بَيۡنَهُم لە نێوانیان بِمَآ بەوەی أَنزَلَ دایبەزاند وە ٱللَّهُۖ خودا وَلَا تَتَّبِعۡ و مەکەوە دوای

أَهۡوَآءَهُمۡ حەز و ئارەزووبازی ئەوان عَمَّا لەوەی جَآءَكَ بۆت هاتوە مِنَ لە ٱلۡحَقِّۚ حەق لِكُلّٖ بۆ هەریەکێ جَعَلۡنَا -

مِنكُمۡ لەنگۆ (دامانناوە) شِرۡعَةٗ شەریعەتێک وَمِنۡهَاجٗاۚ و ڕێگایەکی ڕۆن وَلَوۡ وئەگەر شَآءَ - ٱللَّهُ خودا (-ویستبای)

لِجَعَلَكُمۡ بەدڵنیایی ئێوەی دەکردە أُمَّةً - وَٰحِدَةً یەک (-ئوممەت و کۆمەڵ) وَلَٰكِن بەڵام لِّيَبۡلُوَكُمۡ تا تاقیتان بکاتەوە فِي لە

مَآ ئەوەی ءَاتَىٰكُمۡ پێتانی بەخشیوە فَٱسۡتَبِقُواْ جا خێرابکەن و بەربەرەکانی بکەن لۆ ٱلۡخَيۡرَٰتِ خێر و چاکەکان إِلَى هەر بۆلای

ٱللَّهِ خودا یە مَرۡجِعُكُمۡ گەڕانەوەتان جَمِيعٗا هەمووتان فَيُنَبِّئُكُم جا خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ بِمَا بەوەی كُنتُمۡ پێشان

فِيهِ تیایدا تَخۡتَلِفُونَ ناکۆکیتان دەکرد (٤٨) وَأَنِ و ٱحۡكُم حوکم و دادوەری بکە بَيۡنَهُم لە نێوانیان بِمَآ بەوەی أَنزَلَ -

ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاند) وَلَا تَتَّبِعۡ و مەکەوە دوای أَهۡوَآءَهُمۡ حەز و ئارەزووبازی ئەوان وَٱحۡذَرۡهُمۡ و وریابە لێیان أَن نەکا

يَفۡتِنُوكَ توشی فیتنەت بکەن و بە لارێت ببەن عَنۢ لە بَعۡضِ هەندێ مَآ لەوەی أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاندووە) إِلَيۡكَ بۆتۆ

فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّوۡاْ پشتیان هەڵکرد (ڕازی نەبوون) فَٱعۡلَمۡ أَنَّمَا ئەوە بزانە بەڕاستی يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا (-دەیەوێت) أَن کە

يُصِيبَهُم توشیان بکات (بە سزای خۆیان) بِبَعۡضِ بە هۆی هەندێک لە ذُنُوبِهِمۡ تاوان و گوناهەکانیان وَإِنَّ و بەدڵنیایی كَثِيرٗا زۆرێک

مِّنَ لە ٱلنَّاسِ خەڵک لَفَٰسِقُونَ هەر فاسیق و لە دین دەرچوو و لارێن (٤٩) أَفَحُكۡمَ ئایا حوکم و بڕیاری

ٱلۡجَٰهِلِيَّةِ نەزانی و نەفامیان يَبۡغُونَ دەوێت وَمَنۡ و کێ أَحۡسَنُ چاکترە مِنَ لە ٱللَّهِ خودا حُكۡمٗا لە حوکم و بڕیاری لِّقَوۡمٖ بۆقەومێک

يُوقِنُونَ یەقینیان هەبێ (٥٠) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە لَا تَتَّخِذُواْ مەگرن- ٱلۡيَهُودَ جولەکە

وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ و دیانەکان أَوۡلِيَآءَۘ -بە دۆست و پشتیوان بَعۡضُهُمۡ هەندێکیان أَوۡلِيَآءُ دۆست و پشتیوانی بَعۡضٖۚ هەندێکن

وَمَن و هەرکەسێ يَتَوَلَّهُم دۆستایاتی و پشتیوانیان لێبکات مِّنكُمۡ لە ئێوە فَإِنَّهُۥ ئیتر ئەوە بەدڵنیایی مِنۡهُمۡ لەوانە إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا لَا يَهۡدِي ڕێنموونی ناکات ٱلۡقَوۡمَ ئەو خەڵک و قەومەی ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارن (٥١) فَتَرَى جا دەبینی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

فِي هەیە لەناو قُلُوبِهِم دڵەکانیان مَّرَضٞ نەخۆشییەک يُسَٰرِعُونَ خێرایی و پێشبڕکێ دەکەن فِيهِمۡ بەرەو ئەوان يَقُولُونَ دەڵێن

نَخۡشَىٰٓ ئەترسین أَن کە تُصِيبَنَا توشمان بێت و بەرمانکەوێت دَآئِرَةٞ بەڵا و دۆڕانێک دەوروبدا فَعَسَى دەی بەڵکو ٱللَّهُ خودا أَن کە

يَأۡتِيَ بێنێت بِٱلۡفَتۡحِ کرانەوە و سەرکەوتن أَوۡ یان أَمۡرٖ فەرمان و کارێک مِّنۡ لە عِندِهِۦ لایەنی خۆی فَيُصۡبِحُواْ ئیتر وایان لێبێ

عَلَىٰ لەسەر مَآ ئەوەی أَسَرُّواْ شاردیانەوە فِيٓ لە أَنفُسِهِمۡ نەفسی خۆیان (دڵی خۆیان) نَٰدِمِينَ پەشیمان بن (٥٢) وَيَقُولُ و -

ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوٓاْ بڕوایان هێناوە (-دەڵێن) أَهَٰٓؤُلَآءِ ئا ئەوانەن؟! ٱلَّذِينَ ئەوانەی أَقۡسَمُواْ سوێندیان خوارد بِٱللَّهِ بەخودا

جَهۡدَ بەوپەڕی أَيۡمَٰنِهِمۡ سوێندیان إِنَّهُمۡ کەوا ئەوان بەدڵنیایی لَمَعَكُمۡ هەرلەگەڵتانن حَبِطَتۡ بۆش و بەتاڵ بوویەوە

أَعۡمَٰلُهُمۡ کار وکردەوەکانیان فَأَصۡبَحُواْ ئیتر وایانلێهات خَٰسِرِينَ خەسارەتمەند (-بوون) (٥٣) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە مَن ئەوەی يَرۡتَدَّ ئەوەی هەڵگەڕێتەوە مِنكُمۡ لەنگۆ عَن لە دِينِهِۦ دینەکەی فَسَوۡفَ ئەوە لەداهاتوو

يَأۡتِي - ٱللَّهُ خودا بِقَوۡمٖ قەومێک (-دێنێت) يُحِبُّهُمۡ خۆشیانی دەوێت وَيُحِبُّونَهُۥٓ و ئەوانیش خۆشیان دەوێت

أَذِلَّةٍ ملکەچ و نەرم و نیانن عَلَى بەسەر ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان أَعِزَّةٍ باڵا دەست و توندن عَلَى لەسەر ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان

يُجَٰهِدُونَ جیهاد دەکەن و تێدەکۆشن فِي لە سَبِيلِ پێنا و ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَلَا يَخَافُونَ ناترسن لە لَوۡمَةَ لۆمە و گلەیی کردنی

لَآئِمٖ (هیچ) گلەیی کارێک ذَٰلِكَ ئەوەیان فَضۡلُ فەزڵ و زێدەچاکەیی ٱللَّهِ خودا يُؤۡتِيهِ ئەیدا بە مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو(خۆی) بیەوێت

وَٱللَّهُ و خودا وَٰسِعٌ فرەوانە (فەزڵ وبەخشینی) و فرەوانکار ی عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ە (٥٤) إِنَّمَا لەڕاستیدا -

وَلِيُّكُمُ دۆست و پشتیوانی ئێوە (-هەر تەنها) ٱللَّهُ خودا وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەیەتی وَٱلَّذِينَ و ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُوا بڕوایان هێناوە ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُقِيمُونَ بە ڕێک و پێکی دەکەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژان وَيُؤْتُونَ و دەبەخشن ودێنن

ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاکاری و برەودان) وَهُمْ و ئەوان رَٰكِعُونَ لە کرنۆشدان و ملکەچن (٥٥) وَمَن و هەرکەسێ

يَتَوَلَّ دۆست و پشتیونی بکات لە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی وَ ٱلَّذِينَ و ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێناوە

فَإِنَّ ئەوە بە دڵنیایی حِزْبَ کۆمەڵی ٱللَّهِ خودا هُمُ هەرخۆیان ٱلْغَٰلِبُونَ زاڵ و سەرکەوتوو ن (٥٦) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە لَاتَتَّخِذُوا مەگرن ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱتَّخَذُوا - دِينَكُمْ دینەکەتان (-یان وەرگرتوە)

هُزُوًا (بە هۆی) گاڵتەجاڕی وَلَعِبًا و گەمە پێکردن مِّنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا پێیاندراوە ٱلْكِتَٰبَ کیتاب (ە ئاسمانییەکان)

مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوە وَٱلْكُفَّارَ و کافرەکان أَوْلِيَآءَ (مەیانگرن) بە دۆست و پشتیوان وَٱتَّقُوا بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا

إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە- مُّؤْمِنِينَ بڕوادار (-بوون) (٥٧) وَإِذَا وکاتێ نَادَيْتُمْ بانگتانکرد (بانگتان دا) إِلَى بۆ ٱلصَّلَوٰةِ نوێژ

ٱتَّخَذُوهَا کردیان بە هُزُوًا گاڵتەجاڕی وَلَعِبًا و گەمە پێکردن ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمْ بەهۆی ئەوەی ئەوان قَوْمٌ قەومێکن لَّا -

يَعْقِلُونَ تێ(-نا) گەن و پێ(-نا) گەن (٥٨) قُلْ بڵێ يَٰٓأَهْلَ هۆ ئەی خاوەنی

ٱلْكِتَٰبِ نوسراو و کیتابە ئاسمانیەکان (جولەکە و دیانەکان...) هَلْ ئایا تَنقِمُونَ ئێوە حەزناکەن و ڕکتان لە شتێکە مِنَّآ لە ئێمەوە

إِلَّآ جگەلەوەی أَنْ کە ئێمە ءَامَنَّا بڕوامان هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا وَمَآ وبە ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْنَا بۆ ئێمە وَمَآ و ئەوەی

أُنزِلَ دابەزێنراوە مِن لە قَبْلُ پێشا وَأَنَّ و بەدڵنیایی أَكْثَرَكُمْ زۆربەتان فَٰسِقُونَ فاسقن دەرچوون (لە دین) (٥٩) قُلْ بڵێ

هَلْ ئایا أُنَبِّئُكُم هەواڵی ڕاست و دروستتان پێبدەم بِشَرٍّ بە خراپتر مِّن لە ذَٰلِكَ ئەویان مَثُوبَةً سزایەک عِندَ لەلای ٱللَّهِ خودا یەوە

مَن ئەوەی لَّعَنَهُ لەعنەت و نەفرەتی لێکردوە ٱللَّهُ خودا وَغَضِبَ و تورەبووە عَلَيۡهِ لێی وَجَعَلَ - مِنۡهُمُ هەندێ لەوانی (-کردوە بە)

ٱلۡقِرَدَةَ مەیمون وَٱلۡخَنَازِيرَ و بەراز وَعَبَدَ و بەندەی

ٱلطَّٰغُوتَ طاغوت (هەر شتێکک سنوری بەندایەتی بەزاندبێت بپەرسترێ و ڕازی بێت) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان شَرّٞ خراپترینە مَّكَانٗا جێگایان

وَأَضَلُّ و وێڵ و گومڕاترن عَن لە سَوَآءِ ڕاستە ٱلسَّبِيلِ ڕێگای پان و بەرین (ئیسلام) (٦٠) وَإِذَا وئەگەر

جَآءُوكُمۡ ئەوان بۆتان هاتن قَالُوٓاْ (دەڵێن) ءَامَنَّا بڕوامان هێنا وَقَد و بەدڵنیایی دَّخَلُواْ ئەوان چووینە ناو بِٱلۡكُفۡرِ کوفر و بێ بڕوایی

وَهُمۡ و هەرخۆیان قَدۡ بەدڵنیایی خَرَجُواْ دەرچوون بِهِۦ پێی (بە کوفر) وَٱللَّهُ و خودا أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە بِمَا بەوەی

كَانُواْ پێشان ئەوان يَكۡتُمُونَ دەیانشاردەوە (٦١) وَتَرَىٰ و دەبینێ كَثِيرٗا زۆرێک مِّنۡهُمۡ لەوان يُسَٰرِعُونَ پەلەپەلیان دەکرد بۆ

فِي ناو ٱلۡإِثۡمِ تاوانەکان وَٱلۡعُدۡوَٰنِ و دەستدرێژی و دژایەتی وَأَكۡلِهِمُ و خواردنیان بۆ ٱلسُّحۡتَۚ پارەی حەرام

لَبِئۡسَ ئای کە خراپترین شتە مَا كَانُواْ ئەوەی ئەوان پێشتر يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (٦٢) لَوۡلَا يَنۡهَىٰهُمُ لۆ قەدەغەکاریان نەدەکرد

ٱلرَّبَّٰنِيُّونَ (قەشە و زاناکانی دیانەکان) وَٱلۡأَحۡبَارُ زاناکانی جولەکەکان عَن لە قَوۡلِهِمُ گوتنیان ٱلۡإِثۡمَ قسەی تاوان و گوناە

وَأَكۡلِهِمُ و خواردنیان بۆ ٱلسُّحۡتَۚ پارەی حەرام لَبِئۡسَ هەر خراپترین شتە مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان يَصۡنَعُونَ ئەوان دەیانکرد

(٦٣) وَقَالَتِ و - ٱلۡيَهُودُ جولەکە (-گوتیان) يَدُ دەست ی ٱللَّهِ خودا مَغۡلُولَةٌۚ بەستراو و قوچاوە

غُلَّتۡ هەی بببەسترێ و بەستراش أَيۡدِيهِمۡ دەستەکانیان وَلُعِنُواْ و نەفرەتیان لێکرا بِمَا بەوەی قَالُواْۘ گوتیان بَلۡ بەلکو

يَدَاهُ دەستەکانی مَبۡسُوطَتَانِ والاکرا و درێژکراوەیە يُنفِقُ ئەبەخشێ و خەرج دەکات كَيۡفَ چۆن يَشَآءُۚ ئەو بیەویت

وَلَيَزِيدَنَّ و زیاد دەکات بۆ كَثِيرًا زۆرێک مِّنۡهُم لەوان مَّآ ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيۡكَ بۆتۆ مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت

طُغۡيَٰنًا (بۆیان زیاد دەکای) سنوربەزێنی وَكُفۡرًا و کوفر و بێبڕوایی وَأَلۡقَيۡنَا و خستمانە بَيۡنَهُمُ نێوانیان ٱلۡعَدَٰوَةَ دوشمنداری

وَٱلۡبَغۡضَآءَ و رق و کینە إِلَىٰ تا يَوۡمِ ڕۆژی ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت و زیندووبوونەوە كُلَّمَآ هەر جارەی أَوۡقَدُواْ دایانگیرساند نَارًا ئاگرێک

لِّلۡحَرۡبِ بۆ شەڕ و جەنگ أَطۡفَأَهَا - ٱللَّهُ خودا (-دەیکوژاندەوە) وَيَسۡعَوۡنَ و هەردەم کۆشش دەکەن - فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی دا

فَسَادًا (-بۆ) فەساد و خراپەکاری و تێکدان وَٱللَّهُ و خودا لَا يُحِبُّ خۆشی ناوێت ٱلۡمُفۡسِدِينَ خراپکەر و تێکدەرن (٦٤)

وَلَوۡ وئەگەر بهاتایە أَنَّ کە أَهۡلَ خاوەنی ٱلۡكِتَٰبِ کیتاب (جولەکە و دیانەکان) ءَامَنُواْ بڕوایان هێنابا

وَٱتَّقَوۡاْ و لە خودا ترسابوان و پارێزکاریانکرد با لَكَفَّرۡنَا ئەوە بەدڵنیایی دامان ئەپۆشت و ئەمانسڕیەوە عَنۡهُمۡ لێیان سَيِّـَٔاتِهِمۡ خراپەکانیان

وَلَأَدۡخَلۡنَٰهُمۡ و بەدڵنیایی دەمانخستنە ناو جَنَّٰتِ باخ و بەهەشتانی ٱلنَّعِيمِ ناز و نیعمەت (٦٥) وَلَوۡ وئەگەر أَنَّهُمۡ ئەوان

أَقَامُواْ ڕێک ودامەزراو پەیڕەویانکردبا ٱلتَّوۡرَىٰةَ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا)

وَٱلۡإِنجِيلَ و ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا) وَمَآ و هەرچی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيۡهِم بۆیان مِّن لە رَّبِّهِمۡ پەروەردگاریان ەوە

لَأَكَلُواْ ئەوە بێگومان دەیانخوارد مِن لە فَوۡقِهِمۡ سەریان وَمِن و لە تَحۡتِ ژێر أَرۡجُلِهِمۚ قاچەکانیان مِّنۡهُمۡ لەوان هەیە

أُمَّةٞ ئوممەت و کۆمەڵێک مُّقۡتَصِدَةٞ ناوەندکارن لە کاری چاک وَكَثِيرٞ و زۆرێک مِّنۡهُمۡ لەوان یش سَآءَ ئای کە خراپە

مَا يَعۡمَلُونَ ئەوەی ئەوان دەیکەن (٦٦) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلرَّسُولُ پێغەمبەر بَلِّغۡ ڕابگەیەنە مَآ ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە

إِلَيۡكَ بۆت مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت ەوە وَإِن و ئەگەر لَّمۡ - تَفۡعَلۡ وا(-نە) کەی فَمَا ئەوە- بَلَّغۡتَ (-نە) تگەیاندوە

رِسَالَتَهُۥ پەیامەکەی وَٱللَّهُ و خودا ش يَعۡصِمُكَ تۆ دەپارێزێ مِنَ لە ٱلنَّاسِ خەلک إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا

لَا يَهۡدِي ڕێنموونی ناکات ٱلۡقَوۡمَ ئەو خەلک و قەومەی ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرن (٦٧) قُلۡ بڵێ يَٰٓأَهۡلَ هۆ ئەی خاوەنی

ٱلۡكِتَٰبِ نوسراو و کیتابە ئاسمانیەکان لَسۡتُمۡ ئێوە - عَلَىٰ لەسەر شَيۡءٍ شتێ (-نین) حَتَّىٰ هەتاکو- تُقِيمُواْ پەیڕەو (-نە) کەن

ٱلتَّوۡرَىٰةَ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا) وَٱلۡإِنجِيلَ و ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا) وَمَآ و ئەوەی

أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيۡكُم بۆتان مِّن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان وە وَلَيَزِيدَنَّ و بەدڵنیایی زیاد دەکات بۆ كَثِيرٗا زۆرێک مِّنۡهُم لەوان

مَّآ ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيۡكَ بۆتۆ مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت وە طُغۡيَٰنٗا (زیاد دەکات بۆیان) سەرەڕۆیی و سنوربەزێنی

وَكُفۡرٗا و کوفر فَلَا تَأۡسَ جا خەم مەخۆ دڵتەنگ مەبە عَلَى بە ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە وگەلەی ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرن (٦٨) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی هَادُواْ جوولەکە بوون وَٱلصَّٰبِـُٔونَ و هەساریپەرستەکان

وَٱلنَّصَٰرَىٰ و دیانەکان مَنۡ ئەوەی ءَامَنَ بڕوای هێناوە بِٱللَّهِ بە الله وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی وَ عَمِلَ و کردویەتی

صَٰلِحٗا کاری چاک فَلَا خَوۡفٌ ئەوە ترس نیە عَلَيۡهِمۡ لەسەریان وَلَا هُمۡ و نە ئەوانیش يَحۡزَنُونَ خەم دەخۆن و دڵ تەنگ دەبن

(٦٩) لَقَدۡ بەدڵنیایی أَخَذۡنَا وەرمانگرت مِيثَٰقَ پەیمان و بەڵێننامەی بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی

إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) وَأَرۡسَلۡنَآ و هەناردمان و ڕەوانمانکرد إِلَيۡهِمۡ بۆیان رُسُلٗا پەیامبەرانێک

كُلَّمَا هەر جارەی جَآءَهُمۡ بۆیان هات رَسُولُۢ پەیامبەرێک بِمَا بەوەی لَا تَهۡوَىٰٓ حەزیان لێنەدەکرد أَنفُسُهُمۡ خۆیان

فَرِيقٗا کۆمەڵێکیان كَذَّبُواْ بەدرۆدانا وباوەڕیان پێ نەکرد وَفَرِيقٗا و کۆمەڵێکیان يَقۡتُلُونَ دەکوشت (٧٠) وَحَسِبُوٓاْ وایانزانی

أَلَّا تَكُونَ نابێته فِتۡنَةٞ بەڵاو و موصیبەت و فیتنەیەک فَعَمُوا جا کوێر بوون وَصَمُّوا و کەڕ بوون ثُمَّ پاشان تَابَ -

ٱللَّهُ خودا (-گەڕانەوە و پەشیمان بوونەوەی بۆ ڕەخساندن و قبوڵی کرد) عَلَيۡهِمۡ لێیان ثُمَّ دیسان عَمُوا کوێر بوون وَصَمُّوا و کەڕبوون

كَثِيرٞ زۆرێک مِّنۡهُمۡ لەوان وَٱللَّهُ و خودا بَصِيرُۢ تەواو و ورد بینە بِمَا بەوەی يَعۡمَلُونَ ئەوان دەیکەن (٧١) لَقَدۡ بەدڵنیایی

كَفَرَ کوفریانکرد و بڕوایان بەتاڵ بوویەوە ٱلَّذِينَ ئەوانەی قَالُوٓاْ گوتیان إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا هُوَ هەرخۆی

ٱلۡمَسِيحُ مەسیح (عیسا) ی ٱبۡنُ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم ە وَقَالَ و - ٱلۡمَسِيحُ مەسیح (-گوتی) يَٰبَنِيٓ ئەی ڕۆڵەکان و نەوەی

إِسۡرَٰٓءِيلَ یەعقوب پێغەمبەر (جولەکەکان) ٱعۡبُدُواْ بپەرستن ٱللَّهَ الله رَبِّي پەروەردیگارم وَرَبَّكُمۡ و پەروەردگاری ئێوەش

إِنَّهُۥ بەدڵنیایی مَن هەرکەسێ يُشۡرِكۡ شەریرک و هاوەڵ دابنێ بِٱللَّهِ بۆ خودا فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی حَرَّمَ قەدەغەی کردوە ٱللَّهُ خودا

عَلَيۡهِ لەسەری ٱلۡجَنَّةَ بەهەشت وَمَأۡوَىٰهُ و جێگای حەوانەوەی ٱلنَّارُ ئاگر ە وَمَا و نیە لِلظَّٰلِمِينَ بۆ ستەمکارەکان مِنۡ (هیچ)

أَنصَارٖ پشتیوان و سەرخەرانێک (٧٢) لَّقَدۡ سوێندبێ بەدڵنیایی كَفَرَ کوفریانکرد و بڕوایان بەتاڵ بوویەوە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

قَالُوٓاْ گوتیان إِنَّ بەڕاستی ٱللَّهَ خودا ثَالِثُ سێیەمی ثَلَٰثَةٖۘ سێ یەکە وَمَا و نیە مِنۡ (هیچ) إِلَٰهٍ خودایێک إِلَّآ تەنها إِلَٰهٞ خودایێکی

وَٰحِدٞۚ تاک و تەنها وَإِن و ئەگەر لَّمۡ - يَنتَهُواْ ئەوان (-کۆتایی نەهێنن) عَمَّا بەوەی يَقُولُونَ ئەوان دەیڵێن

لَيَمَسَّنَّ ئەوە بێگومان بەریان دەکەوێت ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِنۡهُمۡ لەوان

عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆر بەژان و ئازار (٧٣) أَفَلَا يَتُوبُونَ ئایا پەشیمان نابنەوە و ناگەڕێنەوە إِلَى بۆلای

ٱللَّهِ خودا وَيَسۡتَغۡفِرُونَهُۥۚ و داوای لێخۆش بوون (نا) کەن لێی وَٱللَّهُ و خودا غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٧٤) مَّا شتێ نیە ٱلۡمَسِيحُ مەسیح (عیسا) ی ٱبۡنُ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم إِلَّا جگەلە

رَسُولٞ پەیامبەرێک قَدۡ بەدڵنیایی خَلَتۡ ڕابرد و ڕۆیشت مِن لە قَبۡلِهِ پێش ئەو ٱلرُّسُلُ پێغەمبەران وَأُمُّهُۥ و دایکیشی

صِدِّيقَةٞ زۆر ڕاستگۆی ڕاستکردەوە بوو كَانَا جاران ئەوان يَأۡكُلَانِ دەیانخوارد ٱلطَّعَامَ خۆراک ٱنظُرۡ سەیرکە كَيۡفَ چۆن

نُبَيِّنُ ڕۆن دەکەینەوە لَهُمُ لۆیان ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ثُمَّ پاشان ٱنظُرۡ سەیرکە أَنَّىٰ چۆن يُؤۡفَكُونَ لادەدرێن و وێڵ دەکرێن (٧٥)

قُلۡ بڵێ أَتَعۡبُدُونَ ئایا دەپەرستن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا مَا لَا يَمۡلِكُ ئەوەی بەدەستی نیە لَكُمۡ بۆتان

ضَرّٗا (هیچ) زیانێک وَلَا نَفۡعٗاۚ و نە سودێکیش وَٱللَّهُ و خودا هُوَ هەرخۆی ٱلسَّمِيعُ ئەوپەڕی بیسەر(ناوێکی پیرۆزی خودایە) ی

ٱلۡعَلِيمُ ئەوپەڕی زانا و ئاگادارە (ناوێکی پیرۆزی خودایە) (٧٦) قُلۡ بڵێ يَٰٓأَهۡلَ هۆ ئەی خاوەنی

ٱلۡكِتَٰبِ نوسراو و کیتابە ئاسمانیەکان (جولەکە و دیانەکان. ،.) لَا تَغۡلُواْ زێدەڕەوی مەکەن فِي لە دِينِكُمۡ دینەکەتان غَيۡرَ نا

ٱلۡحَقِّ حەق ی وَلَا تَتَّبِعُوٓاْ و مەکەونە دوای أَهۡوَآءَ ئارەزوبازی قَوۡمٖ قەومێک قَدۡ بەراستی ضَلُّواْ گومڕابوون مِن لە قَبۡلُ پێشا

وَأَضَلُّواْ و گومڕایانکرد كَثِيرٗا زۆرێک (لە خەلک) وَضَلُّواْ و گومڕابوون عَن لە سَوَآءِ ڕاستە ٱلسَّبِيلِ ڕێگا (٧٧)

لُعِنَ نەفرەتیان لێکرا و دەرکران لە ڕەحمەت ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِنۢ لە بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی

إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) عَلَىٰ لەسەر لِسَانِ زمانی دَاوُۥدَ داوود وَعِيسَى و عیسا ی ٱبۡنِ کوڕی

مَرۡيَمَۚ مەریەم ذَٰلِكَ ئەوەش بِمَا بەهۆی ئەوەی عَصَواْ سەرپێچییان کرد وَّكَانُواْ و ئەوان پێشان يَعۡتَدُونَ دەستدرێژیان دەکرد

(٧٨) كَانُواْ ئەوەبوو لَا يَتَنَاهَوۡنَ قەدەغەکاریان نەدەکرد عَن لە مُّنكَرٖ ناپەسەندی و تاوان و گوناحێک فَعَلُوهُۚ بیانکردبا

لَبِئۡسَ ئای کە خراپترینە مَا كَانُواْ ئەوە شتەی ئەوان يَفۡعَلُونَ دەیانکرد (٧٩) تَرَىٰ دەبینی كَثِيرٗا زۆرێک مِّنۡهُمۡ لەوان

يَتَوَلَّوۡنَ دۆستایەتی و پشتیوانی دەکەن لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکردوە و بڕوایان نەهێناوە لَبِئۡسَ هەر خراپترین شتە

مَا قَدَّمَتۡ ئەوەی کردویەتی و پێشیخستوە لَهُمۡ بۆیان أَنفُسُهُمۡ خودی خۆیان أَن ئەوەی کە سَخِطَ تورەبووە ٱللَّهُ خودا

عَلَيۡهِمۡ لێیان وَفِي و هەر لەناو ٱلۡعَذَابِ عەزاب و ئەشکەنجە دا هُمۡ ئەوان خَٰلِدُونَ دەمێنن هەتا هەتایێ (٨٠) وَلَوۡ وئەگەر

كَانُواْ بهاتایە يُؤۡمِنُونَ بڕوایان بهێنابوا بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلنَّبِيِّ و پێغەمبەر وَمَآ و ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيۡهِ بۆیان

مَا ٱتَّخَذُوهُمۡ ئەوانیان نەدەکردە أَوۡلِيَآءَ دۆست و پشتیوان وَلَٰكِنَّ بەڵام كَثِيرٗا زۆر مِّنۡهُمۡ لەوان

فَٰسِقُونَ فاسیق و لە دین دەرچوو ون (٨١) لَتَجِدَنَّ بێگومان دەبینی أَشَدَّ توندترین و سەختترین ٱلنَّاسِ خەڵک

عَدَٰوَةٗ لە دوژمنکارییان لِّلَّذِينَ بۆ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە ٱلۡيَهُودَ جولەکە وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی کە

أَشۡرَكُواْ هاوبەشیان داناوە (بۆ خودا) وَلَتَجِدَنَّ و بێگومان دەبینی أَقۡرَبَهُم نزیکترینیشیان مَّوَدَّةٗ لە خۆشویستندا

لِّلَّذِينَ بۆ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە ٱلَّذِينَ ئەوانەی کە قَالُوٓاْ گوتیان إِنَّا بەراستی ئێمە نَصَٰرَىٰ پشتیوانانی (عیسا) ین

ذَٰلِكَ ئەوەش بِأَنَّ بە(هۆی) ئەوەی مِنۡهُمۡ لەوان هەیە قِسِّيسِينَ زۆر قەشە وَرُهۡبَانٗا و خوداپەرستی گۆشەگیر

وَأَنَّهُمۡ و بەڕاستی ئەوان لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ خۆ بەگەورەدانانێن (٨٢) وَإِذَا وکاتێ کە سَمِعُواْ (دەبیسن) مَآ ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە

إِلَى بۆ ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر (موحەممەد) تَرَىٰٓ دەبینی أَعۡيُنَهُمۡ چاوەکانیان تَفِيضُ - مِنَ لە ٱلدَّمۡعِ فرمێسک (-پڕدەبێ و ئەتڵێتەوە)

مِمَّا لەوەی عَرَفُواْ ناسیویانە مِنَ لە ٱلۡحَقِّ حەق يَقُولُونَ و ئەوان دەڵێن رَبَّنَآ ئەی پەروەردگاری ئێمە ءَامَنَّا بڕوامان هێنا

فَٱكۡتُبۡنَا جا ئێمه بنوسه مَعَ لەگەڵ ٱلشَّٰهِدِينَ شایەتەکان (٨٣) وَمَا و چی لَنَا (بەربەست و عوزرێک) بۆ ئێمه هەیه

لَانُؤۡمِنُ کە بڕوا نەهێنین بِٱللَّهِ بەخودا وَمَا و ئەوەتا بەڕاستی جَآءَنَا بۆمان هاتوه مِنَ له ٱلۡحَقِّ حەق و ڕاستی

وَنَطۡمَعُ و حەزدەکەین أَن کە يُدۡخِلَنَا - رَبُّنَا پەروەردیگارمان (ئێمە بخاتە ناوێ) مَعَ لەگەڵ ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە و خەلکەی کە

ٱلصَّٰلِحِينَ باش و چاکن (٨٤) فَأَثَٰبَهُمُ جا پاداشتی دانەوە ٱللَّهُ خودا بِمَا بەوەی قَالُواْ گوتیان جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێ

تَجۡرِي دروات مِن له تَحۡتِهَا ژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕوبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَا تیایدایە وَذَٰلِكَ و ئەوەیە جَزَآءُ پاداشتی

ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکان (٨٥) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون وَكَذَّبُواْ و بەدرۆیان دانا

بِـَٔايَٰتِنَآ ئایات و موعجیزاتەکانمان أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان أَصۡحَٰبُ هاوەڵ و ڕەفیق و خەلکی ٱلۡجَحِيمِ دۆزەخن (٨٦) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە لَا تُحَرِّمُواْ قەدەغە و حەرامی مەکەن طَيِّبَٰتِ چاک و پاکی مَآ ئەوەی

أَحَلَّ حەلاڵ و ڕەوای کراوە ٱللَّهُ خودا لَكُمۡ بۆتان وَلَا تَعۡتَدُوٓاْ و دەستدرێژی و سنوربەزێنی و ستەم مەکەن إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا

لَا يُحِبُّ - ٱلۡمُعۡتَدِينَ دەستدرێژکار و سنوربەزێنانی (-خۆشناوێت) (٨٧) وَكُلُواْ و بخۆن مِمَّا لەوەی رَزَقَكُمُ پێیداون ٱللَّهُ خودا

حَلَٰلٗا بەحەلاڵی طَيِّبٗا چاک و پاک وَٱتَّقُواْ بترسن و پارێزکاربن له ٱللَّهَ خودا ٱلَّذِيٓ ئەوەی أَنتُم ئێوە بِهِۦ پێی مُؤۡمِنُونَ بڕوادارن

(٨٨) لَا يُؤَاخِذُكُمُ لێتان ناگرێت ٱللَّهُ خودا بِٱللَّغۡوِ بە قسەی بەتاڵ و بێ مەبەست فِيٓ له

أَيۡمَٰنِكُمۡ سوێندەکانتان (ئەو سوێندانەی دەمتان لە سەر ڕاهاتووە) وَلَٰكِن بەڵام يُؤَاخِذُكُم لێتان دەگرێت (و حیسابتان لەگەڵ دەکات)

بِمَا بەوەی عَقَّدتُّمُ گرێتان داوە و بەستاوتانە ٱلۡأَيۡمَٰنَ سوێندان فَكَفَّٰرَتُهُۥٓ جا کەفارەتکەی إِطۡعَامُ پێدانی خواردنی عَشَرَةِ دە

مَسَٰكِينَ کەمدەرامەت و دەستکورت مِنۡ لە أَوۡسَطِ مامناوەدیترینی مَا تُطۡعِمُونَ ئەو خۆراکەی دەیدەنە أَهۡلِيكُمۡ کەس و کارەکانتان

أَوۡ یان كِسۡوَتُهُمۡ پۆشتەکردنیان أَوۡ یان تَحۡرِيرُ ئازادکردنی رَقَبَةٖ گەردەنێک (بەندەیەک) فَمَن جا ئەوەی لَّمۡ نە

يَجِدۡ (نە) یدۆزیەوە و دەستی نەکەوت فَصِيَامُ ئەوە لە سەریەتی بەڕۆژووبوونی ثَلَٰثَةِ سێ أَيَّامٖ ڕۆژان ذَٰلِكَ ئەوەیان كَفَّٰرَةُ کەفارەتی

أَيۡمَٰنِكُمۡ سوێندەکانتان إِذَا ئەگەر حَلَفۡتُمۡ سوێندتانخوارد وَٱحۡفَظُوٓاْ و بپارێزن أَيۡمَٰنَكُمۡ سوێندەکانتان كَذَٰلِكَ ئاوا

يُبَيِّنُ ڕۆن و دیاردەکات ٱللَّهُ خودا لَكُمۡ بۆتان ءَايَٰتِهِۦ ئایەتەکانی لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تَشۡكُرُونَ سوپاسگوزاری بکەن (٨٩)

يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە إِنَّمَا لەڕاستیدا - ٱلۡخَمۡرُ ئارەق وَٱلۡمَيۡسِرُ و قومار وَٱلۡأَنصَابُ و پەیکەر و بتان

وَٱلۡأَزۡلَٰمُ و دابەشکردن بە تیروپشک رِجۡسٞ (-هەر) پیسی وحەرامە مِّنۡ لە عَمَلِ کاری ٱلشَّيۡطَٰنِ شەیطانە

فَٱجۡتَنِبُوهُ جا خۆتان لێ دورخەنەوە لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تُفۡلِحُونَ سەرکەوتوو و سەرفراز ببن (٩٠) إِنَّمَا لەڕاستیدا - يُرِيدُ --

ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان (-تەنها--دەیەوێت) أَن کە يُوقِعَ - بَيۡنَكُمُ لە نێوانتان ٱلۡعَدَٰوَةَ دوشمنداری (-دەبنێ) وَٱلۡبَغۡضَآءَ و ڕق و کینە

فِي لە ٱلۡخَمۡرِ ئارەق وَٱلۡمَيۡسِرِ و قومار وَيَصُدَّكُمۡ و ڕێتان لێبگرێ عَن لە ذِكۡرِ یادی ٱللَّهِ خودا وَعَنِ و لە ٱلصَّلَوٰةِ نوێژ

فَهَلۡ جا ئایا أَنتُم ئێوە مُّنتَهُونَ کۆتای هێنن (٩١) وَأَطِيعُواْ و گوێڕایەڵی بکەن لە ٱللَّهَ خودا وَأَطِيعُواْ و گوێڕایەڵی بکەن لە

ٱلرَّسُولَ پێغەمبەر وَٱحۡذَرُواْ و وریابن فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّيۡتُمۡ پشتتان هەڵکرد فَٱعۡلَمُوٓاْ ئەوە بزانن أَنَّمَا کەوا بەڕاستی- عَلَىٰ لەسەر

رَسُولِنَا پەیامبەری ئێمە ٱلۡبَلَٰغُ (-هەر تەنها) ڕاگەیاندنی ٱلۡمُبِينُ ڕۆن و دیار ە (٩٢) لَيۡسَ نیە عَلَى لەسەر ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَعَمِلُواْ و کردیان ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان جُنَاحٞ (هیچ) گوناهێک فِيمَا لەوەی طَعِمُوٓاْ خواردیانەوە

إِذَا ئەگەر مَا ٱتَّقَوا ئەوەی لەخودا ترسابن و پارێزکار بووبن وَّءَامَنُوا و بڕوایان هێنابێت وَعَمِلُوا و کردبیان

ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاک ثُمَّ پاشان ٱتَّقَوا لەخودا ترسابن و پارێزکار بووبن وَّءَامَنُوا ودیسان بڕوایان هێنابێ ثُمَّ پاشان

ٱتَّقَوا لەخودا ترسا بن و پارێزکار بووبن وَّأَحۡسَنُوا و چاکەیانکردبێت وَٱللَّهُ و خودا يُحِبُّ - ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکانی (-خۆشدەوێت)

(٩٣) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە لَيَبۡلُوَنَّكُمُ بەدڵنیایی تاقیتان دەکاتەوە ٱللَّهُ خودا بِشَيۡءٖ بە شتێک

مِّنَ لە ٱلصَّيۡدِ نێچیر تَنَالُهُۥٓ پێی بگات أَيۡدِيكُمۡ دەستەکانتان وَرِمَاحُكُمۡ و ڕمەکانتان لِيَعۡلَمَ تا -

ٱللَّهُ خودا (-بزانێ (تەقدیری بێتەجێ و دەرکەوێت)) مَن کێ يَخَافُهُۥ لێی دەترسێ بِٱلۡغَيۡبِ بە نهێنی و نەبینراوی فَمَنِ جا هەرکەسێ

ٱعۡتَدَىٰ دەستدرێژی و سنوربەزێنی کرد بَعۡدَ لەدوای ذَٰلِكَ ئەوە فَلَهُۥ ئەوە بۆئەو کەسە هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی

أَلِيمٞ زۆر بە ئازار (٩٤) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە لَا تَقۡتُلُوا نەکوژن ٱلصَّيۡدَ نێچیر

وَأَنتُمۡ لەوکاتەوی ئێوە حُرُمٞ لە حاڵەتی ئیحرام-بەستن دان وَمَن و هەرکەسێ قَتَلَهُۥ بیکوژێ مِنكُم لەنگۆ

مُّتَعَمِّدٗا بە قەسد و مەبەستەوە فَجَزَآءٞ ئەوە سزاکەی شتێکە مِّثۡلُ هەروەک مَا قَتَلَ ئەوەی کوشتی مِنَ لە

ٱلنَّعَمِ ئاژەڵی(حوشتر و چێڵ و مەڕ) يَحۡكُمُ حوکم و بڕیار بدا بِهِۦ پێی ذَوَا خاوەن عَدۡلٖ داد و عەدالەت مِّنكُمۡ لە ئێوە

هَدۡيَۢا وەک هەدی و قوربانی بَٰلِغَ گەیشتەی ٱلۡكَعۡبَةِ کەعبە (بێت) أَوۡ یان كَفَّٰرَةٞ کەفارەت (و سزاکەی) طَعَامُ خۆاردن پێدانی

مَسَٰكِينَ دەستکورت و فەقیران أَوۡ یان عَدۡلُ هاوشێوە و بەدەلی ذَٰلِكَ ئەوی صِيَامٗا بەڕۆژوو بوون لِّيَذُوقَ تا بچێژێ

وَبَالَ خراپەی سەرئەنجام و ئۆباڵی أَمۡرِهِۦ کارەکەی عَفَا بورا و لێخۆشبوو ٱللَّهُ خودا عَمَّا لەوەی سَلَفَ ڕابرد و بەسەرچوو

وَمَنۡ و هەرکەسێ عَادَ دوبارە گەڕایەوە فَيَنتَقِمُ ئەوە تۆڵەدەکاتەوە ٱللَّهُ خودا مِنۡهُ لێی وَٱللَّهُ و خودا عَزِيزٞ زاڵی باڵادەست ی

ذُو خاوەنی ٱنتِقَامٍ تۆڵە یە (٩٥) أُحِلَّ حەلاڵکراوە لَكُمۡ بۆتان صَيۡدُ نێچیر و ڕاوی ٱلۡبَحۡرِ دەریاکان وَطَعَامُهُۥ و خۆراکی

مَتَٰعٗا لۆ ڕابوێرین و خۆشی لێدیتن لَّكُمۡ بۆخۆتان وَلِلسَّيَّارَةِ و بۆ سەفرکاران وَحُرِّمَ و قەدەغە و حەرامکراوە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان

صَيۡدُ نێچیر و ڕاوی ٱلۡبَرِّ زەوی وشکانی مَا دُمۡتُمۡ ئەوەندەی ئێوە حُرُمٗا لە کاتی ئیحرام بەستن دابن وَٱتَّقُواْ بترسن و پارێزکاربن لە

ٱللَّهَ خودا ٱلَّذِيٓ ئەوەی إِلَيۡهِ بۆ لای ئەو تُحۡشَرُونَ کۆدەکرێنەوە و حەشر دەکرێن (٩٦) جَعَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایناوە)

ٱلۡكَعۡبَةَ کەعبە ٱلۡبَيۡتَ ئەو ماڵە ٱلۡحَرَامَ قەدەغەکراوە (پیرۆز کراو) قِيَٰمٗا هۆی ڕاگیربوونی و چاککردنی دین و دونیا لِّلنَّاسِ بۆ خەلک

وَٱلشَّهۡرَ و مانگی ٱلۡحَرَامَ قەدەغەکراو وَٱلۡهَدۡيَ و ئاژەڵی قوربانی پێشکەشکراو (بۆ کەعبە)

وَٱلۡقَلَٰٓئِدَۚ و ملوانکە لەملکراوەکان (ئامادەکراون بۆ پێشکەشکردن بۆ کەعبە) ذَٰلِكَ ئەوەش لِتَعۡلَمُوٓاْ تاکو بزانن أَنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا

يَعۡلَمُ دەزانێ چی هەیە مَا فِي لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَمَا و ئەوەی هەیە فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَأَنَّ و بێگومان

ٱللَّهَ خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيۡءٍ شتێ عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ە (٩٧) ٱعۡلَمُوٓاْ بزانن أَنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا شَدِيدُ زۆر توندە

ٱلۡعِقَابِ سزای وَأَنَّ و بێگومان هەر ٱللَّهَ خودا غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەیە رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٩٨) مَّا ما

عَلَى لەسەر ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر إِلَّا الا ٱلۡبَلَٰغُۗ ڕاگەیاندن وَٱللَّهُ و خودا يَعۡلَمُ دەزانێ مَا تُبۡدُونَ ئەوەی دەریدێخن وَمَا وئەوەی

تَكۡتُمُونَ دەیشارنەوە (٩٩) قُل بڵێ لَّا - يَسۡتَوِي یەکسان نابێت ٱلۡخَبِيثُ پیسی وَٱلطَّيِّبُ و چاکی و پاکی وَلَوۡ هەرچەند

أَعۡجَبَكَ سەرسامی کردبی كَثۡرَةُ زۆری ٱلۡخَبِيثِۚ پیسی فَٱتَّقُواْ بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا يَٰٓأُوْلِي ئەی خاوەنی

ٱلۡأَلۡبَٰبِ عەقل و هۆشمەندیەکان لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تُفۡلِحُونَ سەرکەوتوو و سەرفراز ببن (١٠٠) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ءَامَنُواْ برواتان هێناوە لَا تَسۡـَٔلُواْ پرسیار مەکەن عَنۡ لە أَشۡيَآءَ شتانێک إِن ئەگەر تُبۡدَ دەربخرێ لَكُمۡ بۆتان

تَسُؤۡكُمۡ توشی ناخۆشیتان دەکات وَإِن و ئەگەر تَسۡـَٔلُواْ پرسیار بکەن عَنۡهَا لێی حِينَ ئەو کاتەی يُنَزَّلُ دابەزێنرێت ٱلۡقُرۡءَانُ قورئان

تُبۡدَ ئەوە دەردەخرێت لَكُمۡ بۆتان عَفَا بورا و خۆشبوو ٱللَّهُ خودا عَنۡهَا لێتان وَٱللَّهُ و خودا غَفُورٌ زۆر لێبووردەیێ

حَلِيمٌ ئەوپەڕی ئارام و لەسەرخۆی بێ پەلەیە (١٠١) قَدۡ ئەوەتا سَأَلَهَا پرسیاریان کرد و داوایانکرد قَوۡمٌ قەومێک مِّن لە

قَبۡلِكُمۡ پێش ئێوە ثُمَّ پاشان أَصۡبَحُواْ - بِهَا بەو كَٰفِرِينَ کافر (-بوون) (١٠٢) مَا جَعَلَ داینەناوە (نەیکردوە بە شەرع)

ٱللَّهُ خودا مِنۢ (هیچ) بَحِيرَةٖ حوشتری گوێ لەتکراوی (قوربانی پێکراو بۆ بتەکان)

وَلَا سَآئِبَةٖ و نە سائیبەش (حوشتری بێباک کراو لە هەرچی لەوەڕێک بخوات لە پای نەزرێک)

وَلَا وَصِيلَةٖ و نە وەصیلەش (حوشتریٰ کە مێ لەدوای مێی بوایە) وَلَا حَامٖ و نە حامیش (حوشتریٰ چەند-١٠ -نێرێکی لێ پەیدابوا)

وَلَٰكِنَّ بەڵام ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون يَفۡتَرُونَ هەڵدەبەستن عَلَى لەسەر ٱللَّهِ خودا ٱلۡكَذِبَ درۆیان

وَأَكۡثَرُهُمۡ و زۆربەیان لَا يَعۡقِلُونَ تێناگەن و هۆش ناکەن (١٠٣) وَإِذَا وئەگەر قِيلَ گوترا لَهُمۡ پێیان تَعَالَوۡاْ وەرن إِلَىٰ بۆ

مَآ ئەوەی أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (دایبەزاندوە) وَإِلَى لۆ ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر قَالُواْ گوتیان حَسۡبُنَا بەسمانە

مَا وَجَدۡنَا ئەوەی بینیومانە عَلَيۡهِ لەسەری ءَابَآءَنَآ باب و باپیرانمان أَوَلَوۡ باشەئەگەر كَانَ پێشان- ءَابَآؤُهُمۡ باب و باپیرانیان

لَا يَعۡلَمُونَ نەیانزانی (-بووا) شَيۡـٔٗا شتێ وَلَا يَهۡتَدُونَ و ڕێی ڕاستیان نەگرتبا و گومڕا (-بووا) ن (١٠٤) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا۟ بڕواتان هێناوە عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان ە أَنفُسَكُمۡ خۆتان لَا يَضُرُّكُم زەڕ و زیانتان لێنادات مَّن کەسانێک

ضَلَّ وێڵ و گومڕا بوو بن إِذَا کاتێ ٱهۡتَدَيۡتُمۡ ئێوە هیدایەتتان وەرگرتبێ و پەیڕەوی ڕێی ڕاست بن إِلَى هەر بۆلای ٱللَّهِ خودا یە

مَرۡجِعُكُمۡ گەڕانەوەتان جَمِيعًا هەمووی فَيُنَبِّئُكُم جا خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ بِمَا بەوەی كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد

(١٠٥) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا۟ بڕواتان هێناوە شَهَٰدَةُ شایەتی بَيۡنِكُمۡ نێوانِ خۆتان إِذَا کاتێ

حَضَرَ ئامادەبوو و هات بۆ أَحَدَكُمُ یەکێک لە ئێوە ٱلۡمَوۡتُ مردن (سەرەمەرگی بوو) حِينَ کاتی ٱلۡوَصِيَّةِ وەسیەت کردن

ٱثۡنَانِ (با شایەت بێت) دووی ذَوَا خاوەن عَدۡلٖ داد و عەدالەت مِّنكُمۡ لە ئێوە أَوۡ یان ءَاخَرَانِ دووی تر مِنۡ لە

غَيۡرِكُمۡ غەیری ئێوە إِنۡ ئەگەر أَنتُمۡ ئێوە ضَرَبۡتُمۡ لێتاندابێ و ڕۆیشتبن (سەفەرتانکردبێ) فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی

فَأَصَٰبَتۡكُم جا توشتان هاتبێت مُّصِيبَةُ بەلاو موسیبەتی ٱلۡمَوۡتِ مەرگ و مردن تَحۡبِسُونَهُمَا ڕایان دەگرن مِنۢ لە بَعۡدِ دوای

ٱلصَّلَوٰةِ نوێژ فَيُقۡسِمَانِ جا ئەوان سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا إِنِ ئەگەر ٱرۡتَبۡتُمۡ ئێوە گومانتان هەبێ (لێمان) لَا نَشۡتَرِي ئێمە ناکڕین

بِهِۦ پێی (بە سوێندەکەمان) ثَمَنٗا پارە و نرخێک وَلَوۡ هەرچەند كَانَ - ذَا خاوەن قُرۡبَىٰ نزیکی و خزمایەتی (ش بێت)

وَلَا نَكۡتُمُ و ناشارینەوە شَهَٰدَةَ شایەتی ٱللَّهِ خودا إِنَّآ بێگومان ئێمە- إِذٗا ئەگەر وابێت لَّمِنَ هەر لە

ٱلۡأٓثِمِينَ تاوانبار و گوناهکارەکان (-ین) (١٠٦) فَإِنۡ جا ئەگەر عُثِرَ دۆزرایەوە و چاوکەوترا عَلَىٰٓ سەر أَنَّهُمَا ئەوەی کە ئەوان

ٱسۡتَحَقَّآ موستەحەق بوینە بۆ إِثۡمٗا تاوانێک فَـَٔاخَرَانِ ئەوە دوانی تر يَقُومَانِ هەڵدەستن مَقَامَهُمَا لەجێی ئەوان مِنَ لە

ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱسۡتَحَقَّ موستەحەق بووە عَلَيۡهِمُ لەسەریان ٱلۡأَوۡلَيَٰنِ دوانی یەکەم فَيُقۡسِمَانِ جا هەردوکیان سوێند دەخۆن

بِٱللَّهِ بەخودا لَشَهَٰدَتُنَآ کە بەڕاستی شایەتی ئێمە أَحَقُّ هەقترە مِن لە شَهَٰدَتِهِمَا شایەتی دوەکانی تر وَمَا و -

ٱعْتَدَيْنَآ دەستدرێژیمان(-نە) کردوە إِنَّآ بێگومان ئێمە إِذًا کەوابێت لَّمِنَ هەر لە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان ین (١٠٧)

ذَٰلِكَ ئەوەیان أَدْنَىٰٓ نزیکترە لەوەی أَن کە يَأْتُوا بێن و بهێنن بِٱلشَّهَٰدَةِ شایەتی عَلَىٰ لەسەر

وَجْهِهَآ ڕووی خۆی (بە شێوەی خۆی بێ گۆڕانکاری) أَوْ یان يَخَافُوٓا بترسن أَن کە تُرَدَّ ڕەتبکرێتەوە أَيْمَٰنٌۢ سوێندێک بَعْدَ لەدوای

أَيْمَٰنِهِمْ سوێندەکەیان وَٱتَّقُوا بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا وَٱسْمَعُوا و گوێبگرن وَٱللَّهُ و خودا لَا يَهْدِي ڕێنموونی نابەخشێتە

ٱلْقَوْمَ ئەوقەومەی ٱلْفَٰسِقِينَ کە فاسیق و لاڕێن (١٠٨) يَوْمَ ئەو ڕۆژەی يَجْمَعُ - ٱللَّهُ خودا (-کۆدەکاتەوە) ٱلرُّسُلَ پێغەمبەران

فَيَقُولُ ئینجا دەڵێت مَاذَآ چی تان أُجِبْتُمْ وەڵامدرایەوە قَالُوا گوتیان لَا عِلْمَ هیچ زانینێک نیە لَنَآ بۆ ئێمە إِنَّكَ بەدڵنیایی تۆ

أَنتَ هەرخۆت عَلَّٰمُ زانای ٱلْغُيُوبِ هەموو نهێنی و نادیارەکان ی (١٠٩) إِذْ کاتێ کە قَالَ - ٱللَّهُ خودا (-گوتی)

يَٰعِيسَى ئەی عیسای ٱبْنَ کوڕی مَرْيَمَ مەریەم ٱذْكُرْ یادبکەرەوە نِعْمَتِي ناز و نیعمەتی من عَلَيْكَ لەسەرت وَ عَلَىٰ و لەسەر

وَٰلِدَتِكَ دایکت إِذْ کاتێ کە أَيَّدتُّكَ بەهێزم کردی و پشتیونیم کرد لێت بِرُوحِ بە ڕۆحی-

ٱلْقُدُسِ قودس و پاکی و پیرۆزی (ناوێکی جبریلە) تُكَلِّمُ قسە دەکەی لەگەڵ ٱلنَّاسَ خەلک فِي لەناو ٱلْمَهْدِ بێشکە و لانک

وَكَهْلًا و لە تەمەنی سی تا پەنجا ساڵ وَإِذْ و کاتێ کە عَلَّمْتُكَ فێری تۆم کرد ٱلْكِتَٰبَ نوسین و کیتاب

وَٱلْحِكْمَةَ و حیکمەت و لێزانی و کاربەجێیی وَٱلتَّوْرَىٰةَ و تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا)

وَٱلْإِنجِيلَ و ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا) وَإِذْ و کاتێ کە تَخْلُقُ دروست دەکەی مِنَ لە ٱلطِّينِ قوڕ

كَهَيۡـَٔةِ شتێ وەک شێوەی ٱلطَّيۡرِ باڵندە بِإِذۡنِي بە ڕێپێدان و ئیزنی من فَتَنفُخُ جا فووەدەکەی فِيهَا لێ فَتَكُونُ ئیتر دەبێتە

طَيۡرَۢا تەیرێک بِإِذۡنِي بە ڕێپێدان و ئیزنی من وَتُبۡرِئُ و چاک دەکەیتەوە ٱلۡأَكۡمَهَ کوێری زکماکی وَٱلۡأَبۡرَصَ و پێست بەڵەک

بِإِذۡنِي بە ڕێپێدان و ئیزنی من وَإِذۡ و کاتێ کە تُخۡرِجُ دەردێنی ٱلۡمَوۡتَىٰ مردووەکان بِإِذۡنِي بە ڕێپێدان و ئیزنی من وَإِذۡ و کاتێ کە

كَفَفۡتُ ڕێگریمکرد لە بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) عَنكَ لە(ئەزیەتدانی) تۆ إِذۡ کاتێ کە

جِئۡتَهُم بۆیانت هێنا بِٱلۡبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشکراو موعجیزات فَقَالَ جا - ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون

مِنۡهُمۡ لەوان (-گوتیان) إِنۡ هَٰذَآ ئەمە هیچ نیە إِلَّا تەنها سِحۡرٞ سیحر و جادوێکی مُّبِينٞ دیار و ئاشکرا یە (١١٠) وَإِذۡ و کاتێ کە

أَوۡحَيۡتُ خستمە دڵ و ئیشارەتم کرد إِلَى بۆ ٱلۡحَوَارِيِّـۧنَ هاوەڵە نزیکەکانی (عیسا) أَنۡ کە ءَامِنُواْ بڕوا بهێنن بِي پێم

وَبِرَسُولِي و بەپێغەمبەرانم قَالُوٓاْ گوتیان ءَامَنَّا بڕوامان هێنا وَٱشۡهَدۡ و شایەت بە بِأَنَّنَا کەوا ئێمە بەدڵنیایی

مُسۡلِمُونَ موسڵمانین ملکەچین (١١١) إِذۡ کە قَالَ - ٱلۡحَوَارِيُّونَ حەوریەکان (هاوەڵە نزیکەکان) (-گوتیان) يَٰعِيسَى ئەی عیسای

ٱبۡنَ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم هَلۡ ئایا يَسۡتَطِيعُ - رَبُّكَ پەروەردیگارت (-دەتوانێت) أَن کە يُنَزِّلَ دابەزێنێ عَلَيۡنَا بەسەرماندا

مَآئِدَةٗ سفرە و خوانێک مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان ەوە قَالَ (عیسا) گوتی ٱتَّقُواْ بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا إِن ئەگەر

كُنتُم ئێوە- مُّؤۡمِنِينَ بڕوادار (-بوون) (١١٢) قَالُواْ گوتیان نُرِيدُ دەمانەوێت أَن کە نَّأۡكُلَ بخۆین مِنۡهَا لێ

وَتَطۡمَئِنَّ و ئارام ببێتەوە قُلُوبُنَا دڵەکانمان وَنَعۡلَمَ و بزانین أَن کە قَدۡ بەڕاستی صَدَقۡتَنَا ڕاستت کرد لەگەڵمان وَنَكُونَ و-

عَلَيۡهَا لەسەری مِنَ لە ٱلشَّٰهِدِينَ شایەتەکان (-بین) (١١٣) قَالَ - عِيسَى عیسا ٱبۡنُ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم (-گوتی)

ٱللَّهُ ئەی خودایە رَبَّنَآ پەروەردیگارمان أَنزِلۡ دابەزێنە عَلَيۡنَا بەسەرماندا مَآئِدَةً سفرە و خوانێک مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان ەوە

تَكُونُ - لَنَا بۆ ئێمە (-ببێتە) عِيدًا جەژنێک لِّأَوَّلِنَا بۆ سەرەتاکانمان و یەکەمینەکانمان وَءَاخِرِنَا و دواییینەکانمان

وَءَايَةً و نیشانە و بەڵگەیەکی گەورە (بێ) مِّنكَ لەلایەن تۆوە وَٱرۡزُقۡنَا و رزق و رۆزیمان پێبدە وَأَنتَ و تۆ خَيۡرُ چاکترین

ٱلرَّٰزِقِينَ رزق ورۆزیدەر یت (١١٤) قَالَ - ٱللَّهُ خودا (-گوتی) إِنِّي بەدڵنیایی من مُنَزِّلُهَا دابەزێنەری ئەویم عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان

فَمَن جا ئەوەی يَكۡفُرۡ بڕوا نەهێنێ و کوفربکات بَعۡدُ پاشان مِنكُمۡ لەنگۆ فَإِنِّيٓ ئەوە من أُعَذِّبُهُۥ سزای دەدەم بە

عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەک لَّآ - أُعَذِّبُهُۥٓ سزا و عەزاب (-نە) دەم پێی أَحَدًا (هیچ) کەسێک مِّنَ لە ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان

(١١٥) وَإِذۡ و کاتێ کە قَالَ - ٱللَّهُ خودا (-گوتی) يَٰعِيسَى ئەی عیسای ٱبۡنَ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم ءَأَنتَ ئایا تۆ قُلۡتَ گوتوتە

لِلنَّاسِ بە خەلک ی ٱتَّخِذُونِي من - وَأُمِّيَ و دایکم (-بکەن بە) إِلَٰهَيۡنِ دوو خودا و پەرستراو مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا

قَالَ (عیسا) گوتی سُبۡحَٰنَكَ پاکی و بێگەردی بۆ تۆ مَا يَكُونُ نابێ لِيٓ بۆم أَنۡ کە أَقُولَ بڵێم مَا لَيۡسَ ئەوەی نیە لِي بۆم

بِحَقٍّ (هیچ) حەقێک إِن ئەگەر كُنتُ وابووبێت قُلۡتُهُۥ گوتبم فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی عَلِمۡتَهُۥ تۆ زانیوتە تَعۡلَمُ تۆ دەزانی چی هەیە

مَا فِي لەناو نَفۡسِي خودی نەفسی خۆم وَلَآ أَعۡلَمُ و من نازانم چی هەیە مَا فِي لەناو نَفۡسِكَ نەفس و زاتی تۆ إِنَّكَ بەدڵنیایی تۆ

أَنتَ هەرخۆت عَلَّٰمُ زانای تەواو ی ٱلۡغُيُوبِ هەموو غەیب و نهێنی و نادیارەکان ی (١١٦) مَا قُلۡتُ نەمگوتووە لَهُمۡ پێیان

إِلَّا شتێ جگەلە مَآ ئەوەی أَمَرۡتَنِي تۆ فەرمانت کردوە بِهِۦٓ پێم أَنِ کەوا ٱعۡبُدُواْ بپەرستن ٱللَّهَ خودا رَبِّي پەروەردیگارم

وَرَبَّكُمۡ و پەروەردگاری ئێوەش وَكُنتُ و من- عَلَيۡهِمۡ لەسەریان شَهِيدًا شایەت (-بووم) مَّا ئەوەندەی دُمۡتُ مامەوە فِيهِمۡ تیایاندا

فلَمَّا جا کاتێ تَوَفَّيْتَنِي منت تەواوکرد (لەسەر زەوی) كُنتَ - أَنتَ تۆ ٱلرَّقِيبَ چاودێر (-بووی) عَلَيۡهِمۡ لەسەریان ، بەسەریان

وَأَنتَ و تۆ عَلَىٰ لەسەر كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک شَهِيدٌ شایەتی (١١٧) إِن ئەگەر تُعَذِّبۡهُمۡ عەزاب و سزایان بدەی

فَإِنَّهُمۡ ئەوە ئەوان هەر عِبَادُكَ بەندەی تۆن ە وَإِن و ئەگەر تَغۡفِرۡ خۆشبی لَهُمۡ لێیان فَإِنَّكَ ئەوە بێگومان تۆ أَنتَ هەرخۆت

ٱلۡعَزِيزُ ئەوپەڕی دەسەڵاتداری باڵادەستی (ناوێکی خودای پیرۆزە) ٱلۡحَكِيمُ دانا و تەواو کاربەجێ (١١٨) قَالَ - ٱللَّهُ خودا (-گوتی)

هَٰذَا ئەوە يَوۡمُ ئەو ڕۆژەیە يَنفَعُ سود دەگەیەنێ بە ٱلصَّٰدِقِينَ ڕاستگۆکان صِدۡقُهُمۡ ڕاستگۆییەکەیان لَهُمۡ بۆیان هەیە

جَنَّٰتٌ باخ و بەهەشتانێ تَجۡرِي دڕوات مِن لە تَحۡتِهَا ژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕوبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا

أَبَدٗا بەنەبڕاوەیی رَّضِيَ - ٱللَّهُ خودا (-ڕازی بوو) عَنۡهُمۡ لێیان وَرَضُواْ و (ئەوانیش) ڕازی بوون عَنۡهُ لێی ذَٰلِكَ ئەوەیان

ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡعَظِيمُ شکۆداری ئەوپەڕی گەورەیە (١١٩) لِلَّهِ هی خودایە مُلۡكُ خاوەنداری و پادشایی ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان

و ٱلۡأَرۡضِ و زەوی وَمَا و ئەوەی فِيهِنَّ تیایاندایە وَهُوَ و ئەویشە عَلَىٰ لەسەر كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک قَدِيرُۢ ئەوپەڕی تواناداره

(١٢٠)

سُورَةُ الأَنعَام سورەتی الأَنعَام

بِسۡمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحۡمَٰنِ ئەوپەڕیبە بەزەیی و میهرەبان (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلۡحَمۡدُ هەرچی سوپاس و ستایشە لِلَّهِ بۆ خودایە ٱلَّذِي ئەوەی خَلَقَ بەدیهێناوە و دروستیکردوە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان

وَٱلۡأَرۡضَ و زەوی وَجَعَلَ و داینـاوە ، وایکردوە لە ٱلظُّلُمَٰتِ تاریکایەکان وَٱلنُّورَ و ڕووناکی ثُمَّ پاشان ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بِرَبِّهِمۡ پەروەردگاریان يَعۡدِلُونَ هاوتای بۆ دادەنێن (١) هُوَ ئەوە ٱلَّذِي ئەوەی

خَلَقَكُم ئێوەی دروستکردوە مِّن لە طِينٖ (جۆرە) قوڕێک ثُمَّ پاشان قَضَىٰٓ بڕیەوە أَجَلٗاۖ دەم وَأَجَلٞ و دەم و کاتێکی

مُّسَمًّى دیاریکراو عِندَهُۥۖ لای ئەو ثُمَّ پاشان أَنتُمۡ ئێوە تَمۡتَرُونَ تَمْتَرُون (٢) وَهُوَ و ئەوە ٱللَّهُ خودا فِي لە ، لەناو

ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَفِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِۖ زەوی يَعۡلَمُ دەزانێ سِرَّكُمۡ سِرَّکُم وَجَهۡرَكُمۡ و جَهْرَکُم

وَيَعۡلَمُ و دەزانێ وئاگادارەلە مَا تَكۡسِبُونَ مَا بەدەستتان دەهێنا (٣) وَمَا ئەوەی تَأۡتِيهِم بۆیان دێت مِّنۡ لە

ءَايَةٖ ئایەتی قورئان ، نیشانەی گەورە ، موعجیزە مِّنۡ لە ءَايَٰتِ ئایەتەکانی قورئان ، نیشانە گەورەکان ، موعجیزات

رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان إِلَّا الا كَانُواْ وابوون عَنۡهَا لێی مُعۡرِضِينَ لایان لێکردوە (٤) فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی

كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی لَمَّا کاتێ جَآءَهُمۡۖ بۆیان هات فَسَوۡفَ جا لەداهاتوو

يَأۡتِيهِمۡ بۆیان دێت أَنۢبَٰٓؤُاْ هەواڵی گەورەی مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان بِهِۦ پێی يَسۡتَهۡزِءُونَ گەمەو گاڵتەیان دەکرد (٥)

أَلَمۡ يَرَوۡاْ ئایا نەیانڕوانیە كَمۡ چەند أَهۡلَكۡنَا لەناومانبرد مِن لە قَبۡلِهِم پێش ئەوان مِّن لە قَرۡنٖ خەڵکی سەردەمێک

مَّكَّنَّٰهُمۡ دامەزراو و جێگیرمانکردبوون فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی مَا لَمۡ نُمَكِّن ئەوەندەی دامەزراومان نەکرد لَّكُمۡ بۆتان

وَأَرۡسَلۡنَا و هەناردمان و ڕەوانمانکرد ٱلسَّمَآءَ ئاسمان عَلَيۡهِم بەسەریاندا مِّدۡرَارًا پڕ باران وَجَعَلۡنَا و دامانناا ٱلۡأَنۡهَٰرَ ڕووبارەکان

تَجۡرِي دەڕوات مِن لە تَحۡتِهِمۡ ژێریان فَأَهۡلَكۡنَٰهُم جا لەناومانبردن بِذُنُوبِهِمۡ بەگوناحەکانیان

وَأَنشَأۡنَا و دروستمانکرد و پێکمانهێنا مِنۢ لە بَعۡدِهِمۡ لەدوای ئەوان قَرۡنًا گەل و خەلکی سەردەمێک ءَاخَرِينَ هیتر (٦)

وَلَوۡ وئەگەر ، هەرچەند نَزَّلۡنَا دامانبەزاند عَلَيۡكَ بەسەرتان ، بۆ سەرتۆ كِتَٰبًا نامەونوسراوێکی ئاسمانی فِي لە ، لەناو

قِرۡطَاسٖ قِرۡطَاس فَلَمَسُوهُ جا دەستییان لیدا بِأَيۡدِيهِمۡ بەدەستی خۆیان لَقَالَ بەدڵنیایی دەڵێن ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوٓاْ کوفریانکردو بڕوایان نەهێنا إِنۡ هَٰذَآ ئەوە هیچ نیە إِلَّا الا سِحۡرٞ سیحر و جادوێکی مُّبِينٞ دیار و ئاشکرا (٧)

وَقَالُواْ وگوتیان لَوۡلَآ لولا أُنزِلَ دابەزێنراوە عَلَيۡهِ بەسەری ، لەسەری مَلَكٞ فریشتەیەک وَلَوۡ وئەگەر ، هەرچەند

أَنزَلۡنَا دامانبەزاند مَلَكٗا فریشتەیەک لَّقُضِيَ بەدڵنیایی بڕاندرایەوە ٱلۡأَمۡرُ کار وفەرمانەکە ثُمَّ پاشان

لَا يُنظَرُونَ چاوەڕوان ناکرێن (٨) وَلَوۡ وئەگەر ، هەرچەند جَعَلۡنَٰهُ وامان لێکرد مَلَكٗا فریشتەیەک

لَّجَعَلۡنَٰهُ بەدڵنیایی وامان لێکرد رَجُلٗا پیاوێک وَلَلَبَسۡنَا بەدڵنیایی لەبەرماندەکردن عَلَيۡهِم بەسەریاندا مَّا ئەوەی

يَلۡبِسُونَ ئەوان لەبەریاندەکرد (٩) وَلَقَدِ بەدڵنیایی ٱسۡتُهۡزِئَ گاڵتەکراوە بِرُسُلٖ بە پێغەمبەرانێک مِّن لە قَبۡلِكَ پێش تۆ

فَحَاقَ فَحَاق بِٱلَّذِينَ بەوانەی سَخِرُواْ گاڵتەیان کرد مِنۡهُم لەوان مَّا ما كَانُواْ ئەوان پێشان بِهِۦ -

يَسۡتَهۡزِءُونَ گەمەو گاڵتەیان دەکرد (-پێی) (١٠) قُلۡ بڵێ سِيرُواْ بڕۆن و بگەڕێن فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی ثُمَّ پاشان

ٱنظُرُواْ تەمەشا بکەن و تێڕابمینێن كَيۡفَ چۆن كَانَ بوو عَٰقِبَةُ سەرئەنجام ٱلۡمُكَذِّبِينَ بەدرۆدانەران (١١) قُل بڵێ

لِّمَن ئەوەی مَّا ما فِي له ، لەناو ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی قُل بڵێ لِّلَّهِ بۆخودایە ، هی خودایە

كَتَبَ نوسییەتی عَلَىٰ له سەر نَفۡسِهِ زاتی خۆی ٱلرَّحۡمَةَ میهرەبانی و رەحمەت لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ بەدڵنیایی إِلَىٰ بۆ يَوۡمِ ڕۆژی

ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت (هەڵسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان له مەیدانی مەحشەر) لَا رَيۡبَ بچوکترین گومان نیه فِيهِ تیایدا

ٱلَّذِينَ ئەوانەی خَسِرُوٓاْ لەدەستیاندا أَنفُسَهُمۡ خۆیان فَهُمۡ جا ئەوان لَا يُؤۡمِنُونَ بروا ناهێنن (١٢) وَلَهُۥ و لَه

مَا سَكَنَ مَا سَكَن فِي له ، لەناو ٱلَّيۡلِ شەو وَٱلنَّهَارِ و ڕۆژگار وَهُوَ و ئەوە ٱلسَّمِيعُ تەواوبیسەر(ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلۡعَلِيمُ تەواو زانا و ئاگادار (ناوێکی پیرۆزی خودایە) (١٣) قُلۡ بڵێ أَغَيۡرَ ئایا جگەلە ٱللَّهِ خودا أَتَّخِذُ دەکەم ، دەگرم بە

وَلِيّٗا دۆست و پشتیوان فَاطِرِ خولقێنەری ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی وَهُوَ و ئەوە يُطۡعِمُ يُطۡعِم

وَلَا يُطۡعَمُ و لَايُطۡعَم قُلۡ بڵێ إِنِّيٓ بەدڵنیایی من أُمِرۡتُ فەرمانم پێکراوە أَنۡ کە أَكُونَ أَکُون أَوَّلَ یەکەم

مَنۡ ئەو کەسەی أَسۡلَمَ أَسۡلَم وَلَا تَكُونَنَّ و لَاتَكُونَن مِنَ له ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران (١٤) قُلۡ بڵێ

إِنِّيٓ بەدڵنیایی من أَخَافُ ئەترسم إِنۡ إن عَصَيۡتُ عَصَيۡت رَبِّي پەروەردیگارم عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی يَوۡمٍ ڕۆژێ

عَظِيمٖ زۆر گەورە و مەزن (١٥) مَّن ئەوەی ، کەسانێک يُصۡرَفۡ يُصۡرَف عَنۡهُ لێی يَوۡمَئِذٖ ئەوڕۆژە فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی

رَحِمَهُۥ رَحِمَه وَذَٰلِكَ و ئەویان ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡمُبِينُ ڕوون و ئاشکرایە (١٦) وَإِن و ئەگەر يَمۡسَسۡكَ يَمۡسَسۡك

ٱللَّهُ خودا بِضُرّٖ بە زیان و زەرەرێک فَلَا كَاشِفَ فَلَاكَاشِف لَهُۥٓ بۆی إِلَّا الا هُوَ ئەو وَإِن و ئەگەر يَمۡسَسۡكَ يَمۡسَسۡك

بِخَيۡرٖ بِخَيۡر فَهُوَ ئەوە ئەو عَلَىٰ له سەر كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک قَدِيرٞ تەواو توانادارە (١٧) وَهُوَ و ئەوە

ٱلۡقَاهِرُ بەزێنەر و فەرمانڕەوایە فَوۡقَ فَوۡق عِبَادِهِۦۚ بەندەکانی وَهُوَ و ئەوە ٱلۡحَكِيمُ دانا و تەواو کاربەجێی

ٱلۡخَبِيرُ تەواو شارەزای ورد و درشت (١٨) قُلۡ بلێ أَيُّ أي شَيۡءٍ شتێ أَكۡبَرُ گەورەترە شَهَٰدَةٗۖ شَهَـٰدَة قُلِ بلێ

ٱللَّهُۖ خودا شَهِيدُۢ شَهِيدٌ بَيۡنِي نێوان من وَبَيۡنَكُمۡۚ نێوان ئێوەش وَأُوحِيَ و سرووشکراوە إِلَيَّ بۆ من هَٰذَا ئەوەیە

ٱلۡقُرۡءَانُ قورئان و کەلامی خودا لِأُنذِرَكُم لِأُنذِرَكُم بِهِۦ پێی وَمَنۢ وهەرکەسێ بَلَغَۚ گەیشتە أَئِنَّكُمۡ ئەوە ئێوە

لَتَشۡهَدُونَ لَتَشۡهَدُون أَنَّ أَن مَعَ لەگەڵ ٱللَّهِ خودا ءَالِهَةً پەرستراو و خودا أُخۡرَىٰۚ یەکێکی تر قُل بلێ لَّآ نا ، نە

أَشۡهَدُۚ أَشۡهَد قُلۡ بلێ إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها هُوَ ئەوە | إِلَٰهٞ خوداو پەرستراو وَٰحِدٞ وحِد وَإِنَّنِي و بەدڵنیایی من

بَرِيٓءٞ پاکانەکارم مِّمَّا لەوەی تُشۡرِكُونَ هاوەڵ دادەنێن (بۆ خودا) (١٩) ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَاتَيۡنَٰهُمُ پێمان داون

ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) يَعۡرِفُونَهُۥ يَعۡرِفُونَه كَمَا هەرچۆن يَعۡرِفُونَ دەناسن أَبۡنَآءَهُمُۘ أَبۡنَآءَهُمْ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

خَسِرُوٓاْ لەدەستیاندا أَنفُسَهُمۡ خۆیان فَهُمۡ جا ئەوان لَا يُؤۡمِنُونَ بروا ناهێنن (٢٠) وَمَنۡ و ئەوەی أَظۡلَمُ ستەمکارترە

مِمَّنِ لەوەی ٱفۡتَرَىٰ بەدرۆ هەڵیبەستوە عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا كَذِبًا درۆیەک أَوۡ یان

كَذَّبَ بەدرۆی داناو بڕوای پێنەهێنا بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ بە ئایەتەکانی إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە لَا يُفۡلِحُ دەربازی نابێت و سەرکەوتوو نابێت

ٱلظَّٰلِمُونَ ستەمکارەکان (٢١) وَيَوۡمَ و ڕۆژی نَحۡشُرُهُمۡ نَحۡشُرُهُم جَمِيعٗا هەمووی ثُمَّ پاشان نَقُولُ دەڵێین

لِلَّذِينَ بە ئەوانەی أَشۡرَكُوٓاْ أَشۡرَكُوٓا أَيۡنَ لەکوێیە شُرَكَآؤُكُمُ هاوبەش شەریکەکانتان ٱلَّذِينَ ئەوانەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان

تَزۡعُمُونَ (بەدرۆ) دەتانگووت (٢٢) ثُمَّ پاشان لَمۡ تَكُن لَم تَكُن فِتۡنَتُهُمۡ فِتۡنَتُهُم إِلَّآ ئیللا أَن کە قَالُواْ گوتیان

وَٱللَّهِ خودا رَبِّنَا پەروەردیگارمان مَا كُنَّا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ مُشْرِكِين (٢٣) ٱنظُرْ سەیرکە كَيْفَ چۆن كَذَبُوا درۆیانکرد

عَلَىٰٓ لە سەر أَنفُسِهِمْ خۆیان وَضَلَّ و بزر بوو عَنْهُم عَنْهُم مَّا ما كَانُوا پێشان يَفْتَرُونَ درۆیان هەڵدەبەست (٢٤)

وَمِنْهُم لەوان مَّن ئەوەی ، کەسانێک يَسْتَمِعُ گوێدەگرێ إِلَيْكَ بۆ تۆ وَجَعَلْنَا و دامانناوە عَلَىٰ لە سەر قُلُوبِهِمْ دڵەکانیان

أَكِنَّةً چەند پەردە و پێستێکە أَن کە يَفْقَهُوهُ تێی بگەن وَفِيٓ و لە ءَاذَانِهِمْ گوێچکەکانیان وَقْرًا و قُرْا وَإِن و ئەگەر

يَرَوْا ببینن كُلَّ هەموو ءَايَةٍ ئایەتی قورئان ، نیشانەی گەورە ، موعجیزە لَّا - يُؤْمِنُوا بڕوا (-نا) هێنن بِهَا پێ

حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَا کاتێ جَآءُوكَ هاتن بۆ لات يُجَٰدِلُونَكَ يُجَـٰدِلُونَكَ يَقُولُ دەڵێ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوٓا کوفریانکردو بڕوایان نەهێنا إِنْ هَٰذَآ ئەوە هیچ نیە إِلَّآ ئیللا أَسَٰطِيرُ ئەفسانەگەلی ٱلْأَوَّلِينَ پێشینەکان ە (٢٥)

وَهُمْ و ئەوان يَنْهَوْنَ قەدەغەکاری لێدەکەن عَنْهُ لێی وَيَنْـَٔوْنَ و يَنْـَٔوْنَ عَنْهُ لێی وَإِن و ئەگەر يُهْلِكُونَ يُهْلِكُون

إِلَّآ ئیللا أَنفُسَهُمْ خۆیان وَمَا و- يَشْعُرُونَ هەست(-نا) کەن (٢٦) وَلَوْ وئەگەر ، هەرچەند تَرَىٰٓ دەبینی إِذْ کە

وُقِفُوا وُقِفُوا عَلَى لە سەر ٱلنَّارِ ئاگر فَقَالُوا ئیتر گوتیان يَٰلَيْتَنَا ئای خۆزگە نُرَدُّ دەگێردرێینەوە وَلَا نُكَذِّبَ و لَانُكَذِّب

بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی رَبِّنَا پەروەردیگارمان وَنَكُونَ و نَكُون مِنَ لە ٱلْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەکان (٢٧) بَلْ بەلکو بَدَا بَدَا

لَهُم بۆیان ، بۆئەوان مَّا ما كَانُوا وابوون يُخْفُونَ يُخْفُون مِن لە قَبْلُ پێشا وَلَوْ وئەگەر ، هەرچەند رُدُّوا رُدُّوا

لَعَادُوا لَعَادُوا لِمَا لِمَا نُهُوا قەدەغەکرابوو عَنْهُ لێیان وَإِنَّهُمْ ئەوە بەدڵنیایی ئەوان لَكَٰذِبُونَ هەر درۆ دەکەن و درۆزنن

(٢٨) وَقَالُوٓا و گوتیان إِنْ إن هِيَ ئەو إِلَّا الا حَيَاتُنَا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا دونیا وَمَا وما نَحْنُ ئێمە بِمَبْعُوثِينَ بِمَبْعُوثِين

(٢٩) وَلَوۡ وئەگەر ، هەرچەند تَرَىٰٓ دەبینی إِذۡ کە وُقِفُوا۟ وُقِفُواْ عَلَىٰ لە سەر رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان قَالَ گوتی

أَلَيۡسَ - هَٰذَا ئەوە (-نییە) بِٱلۡحَقِّ حەق و ڕاستی و ڕەوایی قَالُوا۟ گوتیان بَلَىٰ بەڵێ وَرَبِّنَا سوێند بە پەروەردیگارمان

قَالَ گوتی فَذُوقُوا۟ دەبچێژن ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە بِمَا بەوەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان تَكۡفُرُونَ کوفرتان دەکرد (٣٠)

قَدۡ بەدڵنیایی خَسِرَ خەسارەتمەند بوون ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُوا۟ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِلِقَآءِ بەدیداری ٱللَّهِ خودا

حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَا کاتێ جَآءَتۡهُمُ بۆیان هات ٱلسَّاعَةُ ڕۆژی قیامەت بَغۡتَةً لەپڕێکا قَالُوا۟ گوتیان يَٰحَسۡرَتَنَا يَحَسرَتَنَا

عَلَىٰ لە سەر مَا فَرَّطۡنَا مَا فَرَّطنَا فِيهَا لێی ، تیایدا وَهُمۡ و ئەوان يَحۡمِلُونَ يَحمِلُونَ أَوۡزَارَهُمۡ أَوزَارَهُم عَلَىٰ لە سەر

ظُهُورِهِمۡ پشتیان أَلَا سَآءَ ئای کە خراپە مَا يَزِرُونَ مَا يَزِرُونَ (٣١) وَمَا ئەوەی ٱلۡحَيَوٰةُ ژیان ٱلدُّنۡيَآ دونیا إِلَّا الا

لَعِبٌ گاڵتەکردن وَلَهۡوٌ و ڕابویری و فەرامۆشیە وَلَلدَّارُ و لَلدَّار ٱلۡأٓخِرَةُ (ژیانی) دووایی خَيۡرٌ چاکتر ە لِّلَّذِينَ بۆ ئەوانەی

يَتَّقُونَ لەخودا دەترسن وپارێزکاری دەکەن أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ئایا تێناگەن و پێناگەن (٣٢) قَدۡ بەدڵنیایی نَعۡلَمُ نَعلَم

إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە لَيَحۡزُنُكَ لَيَحزُنُك ٱلَّذِي ئەوەی يَقُولُونَ ئەوان دەڵێن فَإِنَّهُمۡ ئەوە بەدڵنیایی ئەوان لَا يُكَذِّبُونَكَ لَايُكَذِّبُونَك

وَلَٰكِنَّ بەڵام ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی ٱللَّهِ خودا يَجۡحَدُونَ نکۆڵیاندەکرد وکوفریاندەکرد (٣٣)

وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی كُذِّبَتۡ بەدرۆدانرا رُسُلٌ پەیامبەرانێک مِّن لە قَبۡلِكَ پێش تۆ

فَصَبَرُوا۟ جا دانیان بەخۆداگرت و ئارامیانگرت عَلَىٰ لە سەر مَا كُذِّبُوا۟ ئەوەی بەدرۆدانران و بڕوایان پێنەکرا

وَأُوذُوا۟ و ئەزیەت و ئازاردران حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا أَتَىٰهُمۡ بۆیان هات نَصۡرُنَا سەرخستنی ئێمە وَلَا مُبَدِّلَ و گۆڕانکارێک نیە

لِكَلِمَٰتِ بۆ وتەکانی ٱللَّهِ خودا وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی جَآءَكَ بۆت هات ، هاتەلات مِن لە نَّبَإِي هەواڵی گرینگی

ٱلۡمُرۡسَلِينَ نێردراو و پەیامبەرەکان (٣٤) وَإِن و ئەگەر كَانَ بوو كَبُرَ گەورەدەبوو عَلَيۡكَ لەسەرت ، بەسەرت ، لۆسەرت

إِعۡرَاضُهُمۡ إِعۡرَاضُهُم فَإِنِ جائەگەر ٱسۡتَطَعۡتَ ٱسۡتَطَعۡتَ أَن کە تَبۡتَغِيَ تَبۡتَغِي نَفَقًا نَفَقًا فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی

أَوۡ یان سُلَّمًا سُلَّمًا فِي لە ، لەناو ٱلسَّمَآءِ ئاسمان فَتَأۡتِيَهُم فَتَأۡتِيَهُم بِـَٔايَةٖ ئایەت وموعجیزەیەک وَلَوۡ وئەگەر شَآءَ -

ٱللَّهُ خودا (-ویستبای) لَجَمَعَهُمۡ لَجَمَعَهُم عَلَى لە سەر ٱلۡهُدَىٰ ڕێی ڕاست و هیدایەت فَلَاتَكُونَنَّ جا\sهەرگیز مەبە مِنَ لە

ٱلۡجَٰهِلِينَ جاهیل و نەفامەکان (٣٥) إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها يَسۡتَجِيبُ دێ بەدەنگ ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَسۡمَعُونَ يَسۡمَعُونَ

وَٱلۡمَوۡتَىٰ و ٱلۡمَوۡتَىٰ يَبۡعَثُهُمُ زیندویاندەکاتەوە ٱللَّهُ خودا ثُمَّ پاشان إِلَيۡهِ بۆ لای ئەو يُرۡجَعُونَ دەگێڕدرێنەوە (٣٦)

وَقَالُواْ وگوتیان لَوۡلَا نُزِّلَ لۆدانابەزێ عَلَيۡهِ بەسەری ، لەسەری ءَايَةٞ ئایەتێک (ئایەتی قورئان ، نیشانەیەکی گەورە ، موعجزەیەک)

مِّن لە رَّبِّهِۦ پەروەردگاری قُلۡ بڵێ إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا قَادِرٌ قَادِر عَلَىٰٓ لە سەر أَن کە يُنَزِّلَ دابەزێنێ

ءَايَةٗ ئایەتی قورئان ، نیشانەی گەورە ، موعجیزەکان وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان لَايَعۡلَمُونَ نازانن (٣٧) وَمَا ئەوەی

مِن لە دَآبَّةٖ زیندەوەری فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَلَاطَٰٓئِرٖ و لَاطَٰٓئِرٖ يَطِيرُ يَطِير بِجَنَاحَيۡهِ بِجَنَاحَيۡه إِلَّآ ئیللا

أُمَمٌ گەلانێک أَمۡثَالُكُم وەک نمونەی ئێوە مَّا ما فَرَّطۡنَا فَرَّطۡنَا فِي لە ، لەناو ٱلۡكِتَٰبِ نوسراو و نامە (ی ئاسمانی)

مِن هیچ شَيۡءٖ شتێ ثُمَّ پاشان إِلَىٰ بۆ ، بۆلای رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان يُحۡشَرُونَ حەشردەکرێن و کۆدەکرێنەوە (٣٨)

وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان صُمّٞ صُمّ

وَبُكۡمٞ و بکَم فِي له ، لەناو ٱلظُّلُمَٰتِۗ تاریکایەکان مَن ئەوەی يَشَإِ بیەوێت ٱللَّهُ خودا يُضۡلِلۡهُ گومڕای دەکات

وَمَن و هەرکەسێ يَشَأۡ بیەوێت يَجۡعَلۡهُ وای لێدەکات عَلَىٰ له سەر صِرَٰطٖ شا ڕێگایێکی مُّسۡتَقِيمٖ ڕاست و ڕەوان (٣٩)

قُلۡ بلێ أَرَءَيۡتَكُمۡ خۆتان دیوە و تێڕاماون إِنۡ ئەگەر أَتَىٰكُمۡ بۆتان هات و هاتەلاتان عَذَابُ عەزاب و ئەشکەنجەی ٱللَّهِ خودا

أَوۡ یان أَتَتۡكُمُ أَتَتۡكُم ٱلسَّاعَةُ ڕۆژی قیامەت أَغَيۡرَ ئایا جگەله ٱللَّهِ خودا تَدۡعُونَ هاواریان لێدەکەن و دەیانپەرستن إِن ئەگەر

كُنتُمۡ - صَٰدِقِينَ ڕاستگۆیان (-بوون) (٤٠) بَلۡ بەلکو إِيَّاهُ إِيَّاه تَدۡعُونَ هاواریان لێدەکەن و دەیانپەرستن

فَيَكۡشِفُ فَيَكۡشِف مَا تَدۡعُونَ هاواریان لێدەکەن و دەیانپەرستن إِلَيۡهِ بۆ لای ئەو إِن ئەگەر شَآءَ ویستی وَتَنسَوۡنَ و تَنسَوۡن

مَا تُشۡرِكُونَ مَا تُشۡرِكُون (٤١) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی أَرۡسَلۡنَآ ڕەوانمانکرد إِلَىٰٓ بۆ لای ، بەرەو أُمَمٖ گەلانێک مِّن له

قَبۡلِكَ پێش تۆ فَأَخَذۡنَٰهُم ئەوسا ئەوانمانگرت و برد بِٱلۡبَأۡسَآءِ به دەرد ونەخۆشی وَٱلضَّرَّآءِ و بەلا و هەژاری لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان

يَتَضَرَّعُونَ يَتَضَرَّعُون (٤٢) فَلَوۡلَآ لولا إِذۡ که جَآءَهُم بۆیان هات بَأۡسُنَا سزا و لێدانی ئێمه تَضَرَّعُواْ تَضَرَّعُوا

وَلَٰكِن بەڵام قَسَتۡ قَسَت قُلُوبُهُمۡ قُلُوبُهُم وَزَيَّنَ و ڕازاندەوە لَهُمُ لۆیان هەیه ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان

يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (٤٣) فَلَمَّا کاتێ نَسُواْ ئەوان لەیادیانکرد مَا ذُكِّرُواْ ئەوەی یادکرانەوە و ئامۆژگاریکران بِهِۦ پێ

فَتَحۡنَا کردمانەوە عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ، بۆ سەریان ، لەسەریان أَبۡوَٰبَ دەرگا كُلِّ هەموو شَيۡءٍ شتێ حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا

إِذَا کاتێ فَرِحُواْ دڵیانخۆش بوو بِمَآ بەوەی أُوتُوٓاْ أُوتُوا أَخَذۡنَٰهُم ئەوانمان گرت و برد بَغۡتَةٗ لەپڕێکا فَإِذَا جاکاتێ

هُم ئەوان مُّبۡلِسُونَ مُبۡلِسُون (٤٤) فَقُطِعَ ئیتر بڕاندرا دَابِرُ دواوەی ٱلۡقَوۡمِ نەتەوە وگەلەکە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ظَلَمُوا ستەمکاریانکرد وَٱلْحَمْدُ و هەرچی سوپاس و ستایشە لِلَّهِ بۆ خودایە رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی ٱلْعَٰلَمِينَ جیهانیان

(٤٥) قُلْ بلێ أَرَءَيْتُمْ بینیوتانە و تێڕاماون إِنْ ئەگەر أَخَذَ بردی ٱللَّهُ خودا سَمْعَكُمْ بیستنی ئێوە

وَأَبْصَٰرَكُمْ و بیناییتان وَخَتَمَ و مۆری نا و خەتمی کرد عَلَىٰ لە سەر قُلُوبِكُم دڵەکانتان مَّنْ کێ إِلَٰهٌ پەرستراو و خودا

غَيْرُ جگەلە ٱللَّهِ خودا يَأْتِيكُم بِهِ ئەوتان بۆدێنێ ٱنظُرْ سەیرکە كَيْفَ چۆن نُصَرِّفُ جۆراو جۆردەکەین

ٱلْأَيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان ثُمَّ پاشان هُمْ ئەوان يَصْدِفُونَ ڕووەردەگێرن و مل خوار دەکەنەوە

(٤٦) قُلْ بلێ أَرَءَيْتَكُمْ خۆتان دیوە و تێڕاماون إِنْ ئەگەر أَتَىٰكُمْ بۆتان هات و هاتەلاتان عَذَابُ عەزاب و ئەشکەنجەی

ٱللَّهِ خودا بَغْتَةً لەپڕێکا أَوْ یان جَهْرَةً بە ئاشکرایی هَلْ ئایا يُهْلَكُ دەفەوتێندرێ و بەهیلاک دەچوێندرێ إِلَّا الا

ٱلْقَوْمُ ئەونەتەوە وگەلەی ٱلظَّٰلِمُونَ ستەمکارەکان (٤٧) وَمَا وئەوەی ، ئامرازی بەنەرێنی کردن (نا) و پرسیار کردنیشە(چی؟)

نُرْسِلُ دەنێرین ٱلْمُرْسَلِينَ نێردراو و پەیامبەرەکان إِلَّا الا مُبَشِّرِينَ مزگێنی پەخشن وَمُنذِرِينَ وترسێنەرن فَمَنْ جا ئەو کەسەی

ءَامَنَ برِوای هێناوە وَأَصْلَحَ وچاکەکار بوو فَلَا خَوْفٌ ئەوە ترس نیە عَلَيْهِمْ بەسەریان ، بۆ سەریان ، لەسەریان

وَلَا هُمْ و نە ئەوانیش يَحْزَنُونَ خەم دەخۆن و دڵ توند دەبن (٤٨) وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُوا بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد

بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان يَمَسُّهُمُ پێیان دەکەوێت ٱلْعَذَابُ عەزاب و ئەشکەنجە بِمَا بەوەی

كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ دەردەچوون لە دین و فەرمانەکانی خودا (٤٩) قُل بلێ لَّآ نا ، نە أَقُولُ و ناڵێم لَكُمْ بۆتان

عِندِي لای منە خَزَآئِنُ گەنجینە و خەزێنەکانی ٱللَّهِ خودا وَلَآ أَعْلَمُ و نازانم ٱلْغَيْبَ غەیب و پەنهانی و شاراوەکان

وَلَآ أَقُولُ و ناڵێم لَكُمۡ بۆتان إِنِّي بەدڵنیایی من مَلَكٌ فریشتە إِنۡ أَتَّبِعُ دوای شتێ ناکەوم إِلَّا الا

مَا يُوحَىٰٓ ئەوەی سروش دەكرێ إِلَيَّ بۆ من قُلۡ بڵێ هَلۡ ئایا يَسۡتَوِي یەكسان دەبێت ٱلۡأَعۡمَىٰ كوێر

وَٱلۡبَصِيرُ و چاوساغ و بینا أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ئایا بیرناكەنەوە (٥٠) وَأَنذِرۡ و بترسێنە و وریابكەوە بِهِ پێی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَخَافُونَ دەترسن أَن كە يُحۡشَرُوٓاْ كۆبكرێنەوە و حەشربكرێن إِلَىٰ بۆ ، بۆلای رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان لَيۡسَ نیە

لَهُم بۆیان ، بۆئەوان مِّن دُونِهِۦ جگە لەو وَلِيّٞ دۆست و پشتیوانێک وَلَا شَفِيعٞ و نە تكاكارێک لَّعَلَّهُمۡ بەڵكوو ئەوان

يَتَّقُونَ لەخودا دەترسن و پارێزكاری دەكەن (٥١) وَلَا تَطۡرُدِ و دەرمەكە ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَدۡعُونَ دەپەرستن و هاواردەكەنە

رَبَّهُم پەروەردگاریان بِٱلۡغَدَوٰةِ سەرلەبەیانیان وَٱلۡعَشِيِّ وئێواران يُرِيدُونَ دەیانەوێ و نیازمەندی وَجۡهَهُۥ روو ورەزامەندی

مَا عَلَيۡكَ لەسەرت نیە مِنۡ لە حِسَابِهِم حیسابیان مِّن شَيۡءٖ هیچ شتێک وَمَا ئەوەی مِنۡ لە حِسَابِكَ حیسابی تۆ

عَلَيۡهِم بەسەریاندا مِّن شَيۡءٖ هیچ شتێک فَتَطۡرُدَهُمۡ جا دەریان بكەییت فَتَكُونَ ئیتر دەبی مِنَ لە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمكارەكان

(٥٢) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا فَتَنَّا تاقیمانكردەوە بَعۡضَهُم هەندێكیان بِبَعۡضٖ بە هەندێک لِّيَقُولُوٓاْ تا بڵێ أَهَٰٓؤُلَآءِ ئا ئەوانە؟!

مَنَّ منەت و فەزڵی كردوە ٱللَّهُ خودا عَلَيۡهِم بەسەریاندا مِّنۢ لە بَيۡنِنَآ لەنێوان ئێمە أَلَيۡسَ نیە ٱللَّهُ خودا

بِأَعۡلَمَ زاناتر و ئاگادار تر بِٱلشَّٰكِرِينَ بە سوپاسگوزاران (٥٣) وَإِذَا وئەگەر جَآءَكَ بۆت هات ، هاتەلات ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يُؤۡمِنُونَ بروا دێنن بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەكان و میعجیزاتەكان فَقُلۡ ئەوە بڵێ سَلَٰمٌ ئاشتی و ئارامی (بێت)

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان كَتَبَ نوسییەتی رَبُّكُمۡ پەروەردیگارتان عَلَىٰ لە سەر نَفۡسِهِ زاتی خۆی

ٱلرَّحۡمَةَ میهرەبانی و بەزەیی أَنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو مَنۡ ئەو کەسەی عَمِلَ کردی مِنكُمۡ لەنگۆ سُوٓءَۢا خراپەیەک

بِجَهَٰلَةٖ بە نەفامیێ ثُمَّ پاشان تَابَ پەشیمان بویەوە و گەڕایەوە مِنۢ لە بَعۡدِهِۦ دوایی ئەو وَأَصۡلَحَ وچاکەکار بوو

فَأَنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەیە رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٥٤) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا

نُفَصِّلُ ڕۆن و بڵاو دەکەینەوە ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان وَلِتَسۡتَبِينَ و تا ڕۆن ببیتەوە

سَبِيلُ ڕێگای ٱلۡمُجۡرِمِينَ ستەمکارەکان (٥٥) قُلۡ بلێ إِنِّي بەدڵنیایی من نُهِيتُ لێم قەدەغەکراوە أَنۡ کە

أَعۡبُدَ بپەرستم ٱلَّذِينَ ئەوانەی تَدۡعُونَ هاواریان لێدەکەن و دەیانپەرستن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِۚ خودا قُل بلێ

لَّآ نا ، نە أَتَّبِعُ دوا دەکەوم أَهۡوَآءَكُمۡ حەز و ئارەزووبازی ئێوە قَدۡ بەدڵنیایی ضَلَلۡتُ گومڕابوومە و ڕێگام ونکردوە

إِذٗا کەوابێت وَمَآ و ما أَنَا۠ من مِنَ لە ٱلۡمُهۡتَدِينَ ڕێناسان و هیدایەتدراوان (٥٦) قُلۡ بلێ إِنِّي بەدڵنیایی من

عَلَىٰ لە سەر بَيِّنَةٖ بەڵگەداری و بەرچاوڕۆنی مِّن لە رَّبِّي پەروەردیگارم وَكَذَّبۡتُم و بەدرۆتان دانا و بڕواتان نەکرد بِهِۦۚ پێی

مَا عِندِي لای من نییە مَا تَسۡتَعۡجِلُونَ مَا پەلەتان دەکرد بِهِۦٓۚ پێی إِنِ ٱلۡحُكۡمُ حوکم و بڕیارێک نییە إِلَّا الا لِلَّهِۖ بۆ خودا

يَقُصُّ دەگێڕیتەوە و باس دەکات ٱلۡحَقَّۖ حەق و ڕەوایی وَهُوَ و ئەوە خَيۡرُ چاکترین ٱلۡفَٰصِلِينَ جیاکەرەوە (٥٧) قُل بلێ

لَّوۡ أَنَّ ئەگەرهاتوو عِندِي لای منە مَا تَسۡتَعۡجِلُونَ مَا پەلەتان دەکرد بِهِۦ پێی لَقُضِيَ بەدڵنیایی دەبڕایەوە

ٱلۡأَمۡرُ کار وفەرمانەکە بَيۡنِي نێوان من وَبَيۡنَكُمۡۗ نێوان ئێوەش وَٱللَّهُ و خودا أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە بِٱلظَّٰلِمِينَ بە ستەمکاران

(٥٨) وَعِندَهُۥ لای ئەوە مَفَاتِحُ کلیلەکانی ٱلۡغَيۡبِ غەیب و پەنهانی ونادیارەکان لَا يَعۡلَمُهَآ نایزانێ إِلَّا الا هُوَۚ ئەوو

وَيَعۡلَمُ و دەزانێ وئاگادارەلە مَا فِي لە ، لەناو ٱلۡبَرِّ زەوی وشکانی وَٱلۡبَحۡرِ دەریا و ئۆقیانوسەکان وَمَا ئەوەی

تَسۡقُطُ دەکەوێتەخوارەوە مِن لە وَرَقَةٍ گەڵایەک إِلَّا الا يَعۡلَمُهَا دەیزانێ وَلَا حَبَّةٖ و نە دەنک و دانەوێڵە یێک فِي لە ، لەناو

ظُلُمَٰتِ تاریکیەکانی ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَلَا رَطۡبٖ و نە تەڕ وَلَا يَابِسٍ و نە وشکێک إِلَّا الا فِي لە ، لەناو

كِتَٰبٖ کیتاب و نوسراوێکی مُّبِينٖ روون و دیار (٥٩) وَهُوَ و هەر ئەوخۆی ٱلَّذِي ئەو زاتەیە کە يَتَوَفَّىٰكُم تەواوتان دەکات

بِٱلَّيۡلِ بە شەو وَيَعۡلَمُ و دەزانێ وئاگادارەلە مَا ئەوەی جَرَحۡتُم (دەستتان تێگیرکردوە) بِٱلنَّهَارِ بە ڕۆژ ثُمَّ پاشان

يَبۡعَثُكُمۡ زیندووتان دەکاتەوە فِيهِ تیایدا لِيُقۡضَىٰٓ تا تەواو دەبێت و دەبڕێتەوە أَجَلٞ کاتێکی دیاریکراو مُّسَمّٗى ناونراوی

ثُمَّ پاشان إِلَيۡهِ بۆ لای ئەو مَرۡجِعُكُمۡ گەڕانەوەتان ثُمَّ پاشان يُنَبِّئُكُم خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ بِمَا بەوەی

كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد (٦٠) وَهُوَ و ئەوە ٱلۡقَاهِرُ بەزێنەر و فەرمانڕەوایە فَوۡقَ لە سەر سەر عِبَادِهِۦ بەندەکانی

وَيُرۡسِلُ و دەنێری عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان حَفَظَةً کۆمەڵە پارێزەری حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَا کاتێ

جَآءَ هات (بۆ) أَحَدَكُمُ یەکێک لە ئێوە ٱلۡمَوۡتُ مردن تَوَفَّتۡهُ تەواویکرد رُسُلُنَا پەیامبەرەکانمان ، نێردراوەکان وَهُمۡ و ئەوان

لَا يُفَرِّطُونَ درێخی و کەمتەرخەمی ناکە (٦١) ثُمَّ پاشان رُدُّوٓاْ گێردرانەوە إِلَى بۆ ، بۆلای ٱللَّهِ خودا مَوۡلَىٰهُمُ خاوەنیان

ٱلۡحَقِّ حەق أَلَا لَهُ دە بزانن هەر بۆ ئەوە ٱلۡحُكۡمُ حوکم و فەرمانڕەوایی وَهُوَ و ئەوە أَسۡرَعُ خێراترین

ٱلۡحَٰسِبِينَ ئەوکەسانەی حساب دەکەن (لێپێچینەوە دەکەن) (٦٢) قُلۡ بڵێ مَن ئەوەی يُنَجِّيكُم دەربازتان دەکات مِّن لە

ظُلُمَٰتِ تاریکیەکانی ٱلۡبَرِّ زەوی وشکانی وَٱلۡبَحۡرِ دەریا و ئۆقیانوسەکان تَدۡعُونَهُۥ هاواریدەکەنی تَضَرُّعٗا بەلالەلال و کزۆڵی

وَخُفۡيَةَ و پەنهانی لَّئِنۡ ئەگەر بێتو أَنجَىٰنَا دەربازیکردین مِنۡ لە هَٰذِهِۦ ئەوە لَنَكُونَنَّ بەدڵنیایی ...دەبین مِنَ لە

ٱلشَّٰكِرِينَ سوپاسگوزارەکان (٦٣) قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا يُنَجِّيكُم دەربازتان دەکات مِّنۡهَا لێی وَمِن و لە كُلِّ هەموو

كَرۡبٖ تەنگانەیێک ثُمَّ پاشان ، سەرەڕای (ئەوە) أَنتُمۡ ئێوە تُشۡرِكُونَ هاوەڵ دادەنێن (بۆ خودا) (٦٤) قُلۡ بڵێ هُوَ ئەوە

ٱلۡقَادِرُ تەواو توانادار عَلَىٰٓ لە سەر أَن کە يَبۡعَثَ بنێرێتە عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان

عَذَابٗا عەزاب و ئەشکەنجەیەک مِّن لە فَوۡقِكُمۡ سەرسەرتان أَوۡ یان مِن لە تَحۡتِ ژێر أَرۡجُلِكُمۡ قاچەکانتان أَوۡ یان

يَلۡبِسَكُمۡ بەبەرتاندا بکات شِيَعٗا دەستەدەستەیی و تاقم تاقمانێ وَيُذِيقَ بچێژێ بە بَعۡضَكُم هەندێکتان بَأۡسَ توند و تیژی

بَعۡضٍ هەندێک ٱنظُرۡ سەیرکە كَيۡفَ چۆن نُصَرِّفُ جۆراو جۆردەکەین

ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان يَفۡقَهُونَ تێبگەن (٦٥)

وَكَذَّبَ و بەدرۆی دانا و بڕوای پێنەهێنا بِهِۦ پێی قَوۡمُكَ قەومەکەت وَهُوَ و ئەوە ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستی قُل بڵێ

لَّسۡتُ من ...نیمە عَلَيۡكُم بەسەرتان ، لەسەرتان ، بۆ سەرتان بِوَكِيلٖ وەکیل (٦٦) لِّكُلِّ بۆ هەموو نَبَإٖ هەواڵێکی گرنگ

مُّسۡتَقَرّٞ ئەنجام و جێگیربوونێک وَسَوۡفَ و لەداهاتوو تَعۡلَمُونَ دەزانن (٦٧) وَإِذَا وئەگەر رَأَيۡتَ بینیت ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَخُوضُونَ بەناودەکەونن (بێ زانست) فِيٓ لە ءَايَٰتِنَا ئایەتەکانمان (بەلگە و نیشانە و موعجیزات) فَأَعۡرِضۡ ئەوە پشتیان تێبکە

عَنۡهُمۡ لێیان حَتَّىٰ تاکو يَخُوضُواْ بەناو دەکەون فِي لە ، لەناو حَدِيثٍ باس و قسەیەک غَيۡرِهِۦ جگە لەو وَإِمَّا و ئەگەر

يُنسِيَنَّكَ لەبیرت باتەوە ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان فَلَا تَقۡعُدۡ ئەوە دامانیشە بَعۡدَ لەدوای ٱلذِّكۡرَىٰ بیرهێنانەوە مَعَ لەگەڵ

ٱلۡقَوۡمِ نەتەوە وگەلەکە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (٦٨) وَمَا ئەوەی عَلَى لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَتَّقُونَ لەخودا دەترسن و پارێزکاری دەکەن مِنۡ لە حِسَابِهِم حیسابیان مِّن شَيۡءٖ هیچ شتێک وَلَٰكِن بەڵام

ذِكۡرَىٰ بیرخەرەوەیە لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان يَتَّقُونَ لەخودا دەترسن و پارێزکاری دەکەن (٦٩) وَذَرِ و وازبێنە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ٱتَّخَذُواْ دیاریانکردوە و دایانناوە دِينَهُمۡ دین و یاساکەیان لَعِبٗا گەمە وَلَهۡوٗا و فەرامۆشکاری وَغَرَّتۡهُمُ و فریویداون ٱلۡحَيَوٰةُ ژیان

ٱلدُّنۡيَا دونیا وَذَكِّرۡ و یادخەرەوە بِهِۦٓ پێی أَن کە تُبۡسَلَ تُبۡسَل نَفۡسُۢ نەفس و زاتێک بِمَا بەوەی

كَسَبَتۡ بەدەستی خستووە لَيۡسَ نیە لَهَا لۆ وی مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا وَلِيّٞ دۆست و پشتیوانێک

وَلَاشَفِيعٞ و نە تکاکارێک وَإِن و ئەگەر تَعۡدِلۡ تَعۡدِل كُلَّ هەموو عَدۡلٖ هاوباراستە لَّا - يُؤۡخَذۡ نا دەبرێت مِنۡهَآ لێ

أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان ٱلَّذِينَ ئەوانەن أُبۡسِلُواْ أُبۡسِلوا بِمَا بەوەی كَسَبُواْ بەدەستیان هێناوە لَهُمۡ بۆیان هەیە

شَرَابٞ خواردنەوە و شەرابێک مِّنۡ لە حَمِيمٖ ئاگراوێک وَعَذَابٌ و عەزاب و ئەشکەنجەیێ أَلِيمُۢ زۆر بەژان و ئازار بِمَا بەوەی

كَانُواْ وابوون يَكۡفُرُونَ کوفر دەکەن (٧٠) قُلۡ بلێ أَنَدۡعُواْ ئایا بانگ بکەین و بپەرستین مِن لە دُونِ غەیری

ٱللَّهِ خودا مَا لَا يَنفَعُنَا ئەوەی سوودمان پێناگەیەنێ وَلَا يَضُرُّنَا و زیانمان پێناگەیەنێ وَنُرَدُّ و دەگێردرێینەوە عَلَىٰٓ لە سەر

أَعۡقَابِنَا پاژنەی پێکانمان بَعۡدَ لەدوای إِذۡ کە هَدَىٰنَا ڕێنمونیکردین ٱللَّهُ خودا كَٱلَّذِي وەک ئەوەی

ٱسۡتَهۡوَتۡهُ ڕایکێشان بەهەوا و ئارەزوو ٱلشَّيَٰطِينُ شەیطانەکان فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی حَيۡرَانَ سەرگەردان لَهُۥٓ بۆی

أَصۡحَٰبٞ هاوەڵ و ڕەفیقانێک يَدۡعُونَهُۥٓ بانگی دەکەن إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلۡهُدَى ڕێی ڕاست و هیدایەت ٱئۡتِنَا وەرە لامان قُلۡ بلێ

إِنَّ بەدڵنیایی هُدَى رێی ڕاست و هیدایەت ٱللَّهِ خودا هُوَ ئەوە ٱلْهُدَىٰ ڕێی ڕاست و هیدایەت وَأُمِرْنَا و فەرمانمان پێکراوە

لِنُسْلِمَ تا ملکەچ بکەین لِرَبِّ بۆ پەروەدیگاری ٱلْعَٰلَمِينَ جیهانیان (٧١) وَأَنْ و ئەوەی أَقِيمُوا۟ ڕڕێک و دامەزراو بکەن

ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَٱتَّقُوهُ و لێی بترسن و پارێزکاری بکەن وَهُوَ و هەر ئەوخۆی ٱلَّذِىٓ ئەو زاتەیە کە إِلَيْهِ بۆ لای ئەو

تُحْشَرُونَ کۆدەکرێنەوە و حەشر دەکرێن (٧٢) وَهُوَ و هەر ئەوخۆی ٱلَّذِى ئەو زاتەیە کە خَلَقَ بەدیهێناوە و دروستیکردوە

ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلْأَرْضَ و زەوی بِٱلْحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی وَيَوْمَ و ڕۆژی يَقُولُ دەڵێ كُن ببە

فَيَكُونُ ئیتر دەبێ قَوْلُهُ وتەی ٱلْحَقُّ هەق و ڕاستی وَلَهُ هی ئەوە ٱلْمُلْكُ مولک و خاوەنداری و پادشایی يَوْمَ ئەوڕۆژەی

يُنفَخُ فوودەکرێ فِى لە ، لەناو ٱلصُّورِ کەڕەنا عَٰلِمُ زانای ٱلْغَيْبِ غەیب و پەنهانی ونادیارەکان وَٱلشَّهَٰدَةِ دیار و ئاشکراکان

وَهُوَ و ئەوە ٱلْحَكِيمُ دانا و تەواو کاربەجێ ٱلْخَبِيرُ تەواو شارەزای ورد و درشت (٧٣) وَإِذْ و کە قَالَ گوتی

إِبْرَٰهِيمُ (پێغەمبەر) ئیبراهیم لِأَبِيهِ بە باوکی ءَازَرَ ئازەر(ناوی باوکی) أَتَتَّخِذُ ئەوە(بتان) بۆخۆت دەکەیتە أَصْنَامًا پەیکەر و بتانێک

ءَالِهَةً پەرستراو و خودا إِنِّىٓ بەدڵنیایی من أَرَىٰكَ تۆ دەبینم وَقَوْمَكَ و قەومی تۆ فِى لە ، لەناو ضَلَٰلٍ گومڕاییەکی

مُّبِينٍ ڕوون و دیار (٧٤) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا نُرِىٓ نیشاندەدەینە إِبْرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم مَلَكُوتَ موڵک و مەلەکوتی

ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلْأَرْضِ و زەوی وَلِيَكُونَ و تا ببێت مِنَ لە ٱلْمُوقِنِينَ خاوەن بڕوای یەقینیەکان (٧٥)

فَلَمَّا کاتێ جاکاتێ جَنَّ داپۆشت عَلَيْهِ بەسەری ، لەسەری ٱلَّيْلُ شەو رَءَا بینی كَوْكَبًا ئەستێرەیەک قَالَ گوتی

هَٰذَا ئەوەیە رَبِّى پەروەردیگارم فَلَمَّآ جاکاتێ أَفَلَ ئاوا بوو قَالَ گوتی لَآ نا أُحِبُّ خۆشم دەوێ ٱلْأَفِلِينَ ئاوابوەکان

(٧٦) فلمَّا كاتێ جاكاتێ رَءَا بینی ٱلْقَمَرَ مانگ بَازِغًا درەوشاوەیە قَالَ گوتی هَٰذَا ئەوەیە رَبِّي پەروەردیگارم

فَلَمَّآ جاكاتێ أَفَلَ ئاوا بوو قَالَ گوتی لَئِن بەدڵنیایی ئەگەر لَّمْ - يَهْدِنِي ڕێنمونیم (-نە) كات رَبِّي پەروەردیگارم

لَأَكُونَنَّ بەدڵنیایی دەبم بە مِنَ لە (یەكێ) ٱلْقَوْمِ ئەو نەتەوە وگەلەک ٱلضَّآلِّينَ گومڕاو و سەرلێشیواو (٧٧)

فلمَّا كاتێ جاكاتێ رَءَا بینی ٱلشَّمْسَ ڕۆژ بَازِغَةً درەوشاوەیە قَالَ گوتی هَٰذَا ئەوەیە رَبِّي پەروەردیگارم هَٰذَآ ئەوە

أَكْبَرُ گەورەترە فَلَمَّآ جاكاتێ أَفَلَتْ ئاوا بوو قَالَ گوتی يَٰقَوْمِ ئەی قەومی خۆم إِنِّي بەدڵنیایی من بَرِيٓءٌ پاكانەكارم

مِّمَّا لەوەی تُشْرِكُونَ هاوەڵ دادەنێن (بۆ خودا) (٧٨) إِنِّي بەدڵنیایی من وَجَّهْتُ ئاراستەم كردوە وَجْهِيَ ڕووی خۆم

لِلَّذِي بۆئەوەی فَطَرَ خولقاندوویەتی ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەكان وَٱلْأَرْضَ و زەوی حَنِيفًا ڕوولەڕاستییە وَمَآ و ما أَنَا۠ من

مِنَ لە ٱلْمُشْرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران (٧٩) وَحَآجَّهُۥ و موجادەلە و گفتوگۆیان لەگەڵ كرد قَوْمُهُۥ نەتەوەكەی

قَالَ گوتی أَتُحَٰٓجُّوٓنِّي باشە موجادەلەم لەگەڵ دەكەن فِي لە ، دەربارەی ٱللَّهِ خودا وَقَدْ وئەوەتا ، بەدڵنیایی

هَدَىٰنِ ڕێنمونیكردم وَلَآ أَخَافُ ناترسم مَا تُشْرِكُونَ ئەوەی هاوەڵ دادەنێن (بۆ خودا) دەیانپەرستن بِهِۦٓ پێی إِلَّآ ئیللا

أَن كە يَشَآءَ بیەوێت رَبِّي پەروەردیگارم شَيْـًٔا شتێ وَسِعَ گرتوویەتی رَبِّي پەروەردیگارم كُلَّ هەموو شَيْءٍ شتێ

عِلْمًا زانست و ئاگاداری أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ئیتر بیرناكەنەوە (٨٠) وَكَيْفَ و چۆن أَخَافُ ئەترسم مَآ ما

أَشْرَكْتُمْ هاوبەشیتان بۆدانا وَلَا تَخَافُونَ و ناترسن أَنَّكُمْ كەئێوە بەدڵنیایی أَشْرَكْتُم هاوبەشیتان بۆدانا بِٱللَّهِ بەخودا

مَا لَمْ يُنَزِّلْ ئەوەی نایەنەبەزاندووە بِهِۦ پێی عَلَيْكُمْ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان سُلْطَٰنًا بەڵگەو دەسەڵاتێ فَأَيُّ جا كام

ٱلۡفَرِيقَيۡنِ دووكۆمەڵ أَحَقُّ هەقترە بِٱلۡأَمۡنِ بە هێمن و ئاسایش إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئەگەر وابوون تَعۡلَمُونَ دەزانن (٨١)

ٱلَّذِينَ ئەو(كەس) انەی ءَامَنُواْ بروایان هێنا وَلَمۡ يَلۡبِسُوٓاْ و تێکەڵیان نەکردوە إِيمَٰنَهُم ئیمان و بروایان بِظُلۡمٍ بەزوڵمێک (شیرک)

أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان لَهُمُ لۆیان هەیە ٱلۡأَمۡنُ هێمنی و ئاسایش وَهُم و ئەوان مُّهۡتَدُونَ ڕێنمونیان وەرگرتووە (٨٢) وَتِلۡكَ و ئەوە

حُجَّتُنَآ حوججەت و بەڵگەی ئێمە ءَاتَيۡنَٰهَآ دامان بە إِبۡرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم عَلَىٰ لە سەر قَوۡمِهِۦ نەتەوەکەی

نَرۡفَعُ بەرزدەکەینەوە دَرَجَٰتٖ چەندین پلە و پایە مَّن ئەوەی ، کەسانێک نَّشَآءُ ئێمە بمانەوێ إِنَّ بەدڵنیایی

رَبَّكَ پەروەردیگارت حَكِيمٌ تەواو کاربەجێی عَلِيمٞ تەواو زانا و ئاگادار (٨٣) وَوَهَبۡنَا و بەخشیمان لَهُۥٓ بۆی

إِسۡحَٰقَ ئیسحاق (ناوی پێغەمبەرێکە) وَيَعۡقُوبَ و یەعقوب (ناوی پێغەمبەرێکە) كُلًّا هەریەکیان هَدَيۡنَا ڕێنمونیمانکرد

وَنُوحًا و نوح هَدَيۡنَا ڕێنمونیمانکرد مِن لە قَبۡلُ پێشا وَمِن و لە ذُرِّيَّتِهِۦ نەوەی ئەو دَاوُۥدَ داوود

وَسُلَيۡمَٰنَ سولەیمان وَأَيُّوبَ و ئەییوب وَيُوسُفَ و یووسف وَمُوسَىٰ و موسا وَهَٰرُونَ و هاڕوون وَكَذَٰلِكَ و ئاوا

نَجۡزِي پاداشت دەدەینەوە ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکان (٨٤) وَزَكَرِيَّا و زەکەریا وَيَحۡيَىٰ و یەحیا وَعِيسَىٰ و عیسا

وَإِلۡيَاسَ و ئیلیاس كُلّٞ هەموو مِّنَ لە ٱلصَّٰلِحِينَ پیاوچاکان (٨٥) وَإِسۡمَٰعِيلَ و ئیسماعیل وَٱلۡيَسَعَ و یەسەع

وَيُونُسَ و یوونس وَلُوطٗا و لووط (پێغەمبەرێکە) وَكُلّٗا و هەموویان فَضَّلۡنَا فەزڵ و چاکەیانمان دا عَلَى لە سەر

ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (٨٦) وَمِنۡ ولە ءَابَآئِهِمۡ باوانیان وَذُرِّيَّٰتِهِمۡ و نەوەکانیان وَإِخۡوَٰنِهِمۡ و براکانیان

وَٱجۡتَبَيۡنَٰهُمۡ و هەڵیانمان بژارد وَهَدَيۡنَٰهُمۡ و ڕێنمونیمان کردن إِلَىٰ بۆ ، بۆلای صِرَٰطٖ شا ڕێگایێکی مُّسۡتَقِيمٖ ڕاست و ڕەوان

(٨٧) ذَٰلِكَ ئەویان هُدَى ڕێی ڕاست و هیدایەت ٱللَّهِ خودا يَهۡدِي ڕێنموونی دەکات بِهِۦ پێی مَن ئەوەی

يَشَآءُ ئەو بیەوێت مِنۡ لە عِبَادِهِۦ بەندەکانی وَلَوۡ وئەگەر أَشۡرَكُواْ هاوبەشیان دانا (بۆ خودا)

لَحَبِطَ بەدڵنیایی بۆش و بەتاڵ دەبوویەوە عَنۡهُم عَنۡهُم مَّا ما كَانُواْ پێشان يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (٨٨) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوانە

ٱلَّذِينَ ئەوانەن کە ءَاتَيۡنَٰهُمُ پێمان دان ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان)

وَٱلۡحُكۡمَ حوکم ، دەسەڵات ، حیکمەت ، فەرمانڕەوای وَٱلنُّبُوَّةَ و پێغەمبەرایەتی فَإِن جا ئەگەر يَكۡفُرۡ بڕوا نەهێنێ و کوفربکات

بِهَا پێی هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێهێ فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی وَكَّلۡنَا سپاردەمانکردوە بِهَا پێی قَوۡمًا قەومێ لَّيۡسُواْ نینە بِهَا پێێ

بِكَٰفِرِينَ بێ بڕوا (٨٩) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوانە ٱلَّذِينَ ئەوانەن هَدَى هیدایەتی داوە ٱللَّهُ خودا فَبِهُدَىٰهُمُ جا بەڕێنموونی وان

ٱقۡتَدِهۡ چاو لێبکە وشوێنیان بکەوە قُل بڵێ لَّآ نا ، نە أَسۡـَٔلُكُمۡ داوا(نا) کەم عَلَيۡهِ بەسەری ، لەسەری

أَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێ إِنۡ هُوَ ئەوشتێ نیە إِلَّا جگەلە ذِكۡرَىٰ بیرخەرەوە لِلۡعَٰلَمِينَ بۆ جیهانیان (٩٠) وَمَا ئەوەی

قَدَرُواْ قەدریان دانەناوە بۆ ٱللَّهَ خودا حَقَّ هەق و شایستەیی قَدۡرِهِۦٓ قەدرو پایەی ئەو إِذۡ کە قَالُواْ گوتیان مَآ ما

أَنزَلَ دایبەزاند ٱللَّهُ خودا عَلَىٰ لە سەر بَشَرٖ بەشەر و مرۆڤێک مِّن هیچ شَيۡءٖ شتێ قُلۡ بڵێ مَنۡ کێ؟ أَنزَلَ دایبەزاند

ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) ٱلَّذِي ئەوەی جَآءَ بِهِۦ هێنای مُوسَىٰ مووسا نُورٗا نوور و ڕۆناکییەک

وَهُدٗى و هیدایەت و ڕێنموونیێ لِّلنَّاسِ بۆ خەلک تَجۡعَلُونَهُۥ دەیکەنە قَرَاطِيسَ چەند پەڕو کەغەزێک تُبۡدُونَهَا دەریدێخن

وَتُخۡفُونَ و حەشاردەدەن كَثِيرٗاۖ زۆرێک وَعُلِّمۡتُم و فێرکراون مَّا ئەوەی لَمۡ تَعۡلَمُوٓاْ نەودەزانی أَنتُمۡ ئێوە

وَلَآ ءَابَآؤُكُمۡ و نەباوانیشتان قُلِ بڵێ ٱللَّهُ خودا ثُمَّ پاشان ذَرۡهُمۡ لێیانگەڕێ فِي لە ، لەناو خَوۡضِهِمۡ بەناوکەوتنەکەیان

يَلۡعَبُونَ گەمە و گاڵتەبکەن (٩١) وَهَٰذَا و ئەوەیە كِتَٰبٌ کیتاب و نوسراوێکە أَنزَلۡنَٰهُ دامانبەزاند مُبَارَكٌ پیرۆز و پڕفەڕە

مُّصَدِّقُ بەڕاستدانەر ٱلَّذِي ئەوەی بَيۡنَ لەبەر يَدَيۡهِ دەستەکانی وَلِتُنذِرَ و تا بترسێنی و ئاگاداربکەیتەوە أُمَّ بنکەی

ٱلۡقُرَىٰ نشینگەکان (گوند و شارەکان) وَمَنۡ و ئەوەی حَوۡلَهَا لە دەوروبەریتی وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُؤۡمِنُونَ بروا دێنن

بِٱلۡأٓخِرَةِ بەدوارۆژ يُؤۡمِنُونَ بروا دێنن بِهِۦ پێی وَهُمۡ و ئەوان عَلَىٰ لە سەر صَلَاتِهِمۡ نوێژەکانیان

يُحَافِظُونَ پارێزکاری دەکەن (٩٢) وَمَنۡ و کێ أَظۡلَمُ ستەمکارترە مِمَّنِ لەوەی ٱفۡتَرَىٰ بەدرۆ هەڵیبەستوە عَلَى بۆ

ٱللَّهِ خودا كَذِبًا درۆیەک أَوۡ یان قَالَ گوتی أُوحِيَ سرووشکراوە إِلَيَّ بۆ من وَلَمۡ يُوحَ و سرووش نەکراوە إِلَيۡهِ بۆ ئەو

شَيۡءٌ شتێ وَمَن و ئەوەی قَالَ گوتی سَأُنزِلُ وا دادەبەزێنم مِثۡلَ وەک مَآ ما أَنزَلَ دایبەزاند ٱللَّهُ خودا وَلَوۡ وئەگەر

تَرَىٰٓ دەبینی إِذِ کاتێ کە ٱلظَّٰلِمُونَ ستەمکارەکان فِي لە ، لەناو غَمَرَٰتِ داپۆشێنەرەکانی ٱلۡمَوۡتِ مەرگ و مردن

وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ فریشتەکان بَاسِطُوٓاْ درێژیانکردۆتەوە أَيۡدِيهِمۡ دەستەکانیان أَخۡرِجُوٓاْ دەی دەربکەن أَنفُسَكُمُ نەفس و رۆحتان

ٱلۡيَوۡمَ ئیمرۆ تُجۡزَوۡنَ سزادەدرێن بە عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەیی ٱلۡهُونِ شەرمەزاری و ڕیسوایی بِمَا بەوەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان

تَقُولُونَ دەڵێن عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا غَيۡرَ جگەلە , غەیری ٱلۡحَقِّ حەق وَكُنتُمۡ و...بوون عَنۡ لە ، لێ

ءَايَٰتِهِۦ ئایەتەکانی (بەلگە و نیشانە و موعجیزاتی) تَسۡتَكۡبِرُونَ خۆتان بەگەورەدەزانی (٩٣) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی

جِئۡتُمُونَا هاتن بۆلامان فُرَٰدَىٰ تاک تاک كَمَا هەرچۆن خَلَقۡنَٰكُمۡ ئێوەمان خەلق کردبوو أَوَّلَ یەکەم مَرَّةٖ جار

وَتَرَكۡتُم و بەجێتان هێشت مَّا ئەوەی خَوَّلۡنَٰكُمۡ لەژێردەسەڵاتی ئێوەمان دانابوو وَرَآءَ لەدوای ظُهُورِكُمۡ پشتی خۆتان

وَمَا (ئامرازی بەنەرێنی کردن و پرسیار کردنیشە) نَرَىٰ (نا) بینین مَعَكُمۡ لەگەڵ ئێوە شُفَعَآءَكُمُ تکاکارەکانتان ٱلَّذِينَ ئەوانەی

زَعَمۡتُمۡ بەدرۆیخۆتان أَنَّهُمۡ کەوا ئەوان فِيكُمۡ لەنگۆ شُرَكَٰٓؤُاْۚ هاوبەشدانەر و شەریکن لَقَد بەدڵنیایی تَّقَطَّعَ تێکپچڕا

بَيۡنَكُمۡ نێوانتان وَضَلَّ و بزر بوو عَنكُم لێتان مَّا ئەوەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان تَزۡعُمُونَ (بەدرۆ) دەتانگووت (٩٤)

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا فَالِقُ لەتکەروخولقێنەری ٱلۡحَبِّ دەنک و دانەوێڵە وَٱلنَّوَىٰۖ و ناوکە يُخۡرِجُ دەردێنێ ٱلۡحَيَّ زیندوو

مِنَ له ٱلۡمَيِّتِ مردوو وَمُخۡرِجُ و دەرخەری ٱلۡمَيِّتِ مردووە مِنَ لە ٱلۡحَيِّۚ زیندوو ذَٰلِكُمُ ئەوەیە ٱللَّهُۖ خودا

فَأَنَّىٰ جا چۆن تُؤۡفَكُونَ لادەدرێن و وێڵدەکرێن (٩٥) فَالِقُ لەتکەروخولقێنەری ٱلۡإِصۡبَاحِ بەیانیان و ئەستێران

وَجَعَلَ و داینا‌وە ، وایکردوە لە ٱلَّيۡلَ شەو سَكَنًا (ببێتە) ئارامی و خامۆشی وَٱلشَّمۡسَ و ڕۆژ وَٱلۡقَمَرَ مانگ و

حُسۡبَانًاۚ هۆی حسابکردن ذَٰلِكَ ئەویان تَقۡدِيرُ نەخشە و تەقدیری ٱلۡعَزِيزِ خودای تەواو باڵادەست

ٱلۡعَلِيمِ تەواو زانا و ئاگادار (ناوێکی پیرۆزی خودایە) (٩٦) وَهُوَ و هەر ئەوخۆی ٱلَّذِي ئەو زاتەیە کە

جَعَلَ داینا ، دروستیکرد ، وایلێکرد لَكُمُ بۆتان ٱلنُّجُومَ ئەستێرەکان لِتَهۡتَدُواْ تارێ ڕاست بدۆزنەوە بِهَا پێی فِي لە ، لەناو

ظُلُمَٰتِ تاریکایەکانی ٱلۡبَرِّ زەوی وشکانی وَٱلۡبَحۡرِۗ دەریا و ئۆقیانوسەکان قَدۡ بەدڵنیایی فَصَّلۡنَا ڕۆن و شیمانکردۆتەوە

ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَعۡلَمُونَ بزانن (٩٧) وَهُوَ وهەر ئەوە

ٱلَّذِيٓ ئەوەی أَنشَأَكُم پێکی هێناوە و دروستی کروون مِّن لە نَّفۡسٖ نەفس و زاتێک وَٰحِدَةٖ یەکێک

فَمُسۡتَقَرّٞ جا لەجێگایەک جێگیر (دەبێ) وَمُسۡتَوۡدَعٞۗ و لەجێگایەک دادەنرێت بۆماوەیەک قَدۡ بەدڵنیایی فَصَّلۡنَا ڕۆن و شیمانکردۆتەوە

ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَفۡقَهُونَ تێی بگەن (٩٨) وَهُوَ وهەر ئەوە

ٱلَّذِيٓ ئەوەی أَنزَلَ دایبەزاند مِنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان مَآءٗ ئاوێک فَأَخۡرَجۡنَا جا دەرمانکرد بِهِۦ پێی

نَبَاتَ چەکەرەکردووی كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک فَأَخۡرَجۡنَا جا دەرمانکرد مِنۡهُ لەوەی ، لێی خَضِرٗا سەوزبووێک

نُّخۡرِجُ دەردەکەی مِنۡهُ لەوەی ، لێی حَبّٗا دەنکێکی مُّتَرَاكِبٗا دانەدانەی بەسەریەک وَمِنَ و لە ٱلنَّخۡلِ دارخورما مِن لە

طَلۡعِهَا طَلۡعِهَا قِنۡوَانٞ قِنۡوَان دَانِيَةٞ دَانِيَة وَجَنَّٰتٖ و باخاتێک مِّنۡ لە أَعۡنَابٖ ترێی جۆراو جۆر وَٱلزَّيۡتُونَ و زەیتوون

وَٱلرُّمَّانَ و هەنار مُشۡتَبِهٗا هاو وێنە وَغَيۡرَ و غەیری مُتَشَٰبِهٍۗ پێکچوو (لەتام) ٱنظُرُوٓاْ تەمەشاکەن و تێڕابمینێن إِلَىٰ بۆ ، بۆلا

ثَمَرِهِۦٓ بەرهەم و میوەکەی إِذَآ کاتێ أَثۡمَرَ بەرهەمی دەردەچێ وَيَنۡعِهِۦٓۚ و پێگەیشتووەکەی إِنَّ بەدڵنیایی فِي لە

ذَٰلِكُمۡ ئەوە دایە لَأٓيَٰتٖ بەدڵنیایی ئایەت و نیشانەی زۆر گەورە و مەزن لِّقَوۡمٖ بۆقەومێ يُؤۡمِنُونَ بڕوا بهێنن (٩٩)

وَجَعَلُواْ و دایاننا لِلَّهِ بۆ خودایە شُرَكَآءَ هاوبەشانێک ٱلۡجِنَّ (لە) جنۆکەکان وَخَلَقَهُمۡۖ و ئەوانی خولقاندوە و دروستکردوە

وَخَرَقُواْ وبەدرۆدروستیانکرد لَهُۥ بۆی ، بۆئەو بَنِينَ کوڕانێک وَبَنَٰتِۢ و کچانێک بِغَيۡرِ بەبێ عِلۡمٖۚ زانین و زانست و زانیارییەک

سُبۡحَٰنَهُۥ پاکی و بێگەردی بۆئەو وَتَعَٰلَىٰ و پیرۆز و گەورە و بڵندترە عَمَّا لەوەی يَصِفُونَ ئەوان وەسفی دەکەن (١٠٠)

بَدِيعُ دروستکەری بێ پێشینەی ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضِۖ و زەوی أَنَّىٰ چۆن يَكُونُ دەبێ لَهُۥ بۆی وَلَدٞ کوڕێک

وَلَمۡ تَكُن و نەبووە لَّهُۥ بۆ ئەو صَٰحِبَةٞۖ هاوسەرێ وَخَلَقَ و بەدیهێناوە و دروستیکردوە كُلَّ هەموو شَيۡءٖۖ شتێ

وَهُو و ئەوە بِكُلِّ بە هەموو شَيۡءٍ شتێ عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار (١٠١) ذَٰلِكُمُ ئەوە ٱللَّهُ خودا ی

رَبُّكُمۡ پەروەردیگارتانە لَآ نیە إِلَٰهَ خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە هُوَ ئەو خَٰلِقُ خولقێنەر و دروستکەری كُلِّ هەموو

شَيۡءٖ شتێک فَٱعۡبُدُوهُ ئیتر ئەوبپەرستن وَهُوَ و ئەوە عَلَىٰ لە سەر ، بەسەر كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک وَكِيلٞ چاودێرە

(١٠٢) لَّا - تُدۡرِكُهُ نا پێ(نا) گات وپەی پێنابا ٱلۡأَبۡصَٰرُ بینایی وَهُوَ و هەر ئەوە يُدۡرِكُ پێی دەگا و تێ دەگا

ٱلۡأَبۡصَٰرَ بینایی وَهُوَ و هەر ئەوە ٱللَّطِيفُ وردبین و ئاگایە ٱلۡخَبِيرُ تەواو شارەزای ورد و درشت (١٠٣) قَدۡ بەدڵنیایی

جَآءَكُم بۆتان هات بَصَآئِرُ چەندین بەڵگەی ڕوون مِن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان فَمَنۡ جا ئەو کەسەی أَبۡصَرَ تێڕاما و بینی

فَلِنَفۡسِهِۦ ئەوە بۆخۆی وَمَنۡ و هەرکەسێ عَمِيَ کوێربوو (لەڕاست هەق) فَعَلَيۡهَا ئەوە بار بەسەر خۆی وَمَآ و ما أَنَا۠ من

عَلَيۡكُم بەسەرتان ، لەسەرتان ، بۆ سەرتان بِحَفِيظٖ (هیچ) پارێزەر (نیمە) (١٠٤) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا نُصَرِّفُ جۆراو جۆردەکەین

ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان وَلِيَقُولُواْ و دەباڵێن دَرَسۡتَ دیراستکردوە و خوێندووتەوە

وَلِنُبَيِّنَهُۥ و تا ڕۆنیبکەینەوە لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَعۡلَمُونَ بزانن (١٠٥) ٱتَّبِعۡ بکەوە دوای مَآ ما أُوحِيَ سرووشکراوە

إِلَيۡكَ بۆ تۆ مِن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت لَآ نیە إِلَٰهَ خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە هُوَ ئەو وَأَعۡرِضۡ و پشت بکە

عَنِ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران (١٠٦) وَلَوۡ وئەگەر شَآءَ - ٱللَّهُ خودا (-ویستبای) مَآ -

أَشۡرَكُواْ هاوبەشیان دا(-نە) دەنا وَمَا و - جَعَلۡنَٰكَ تۆمان (-نە) کردوە عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ، بۆ سەریان ، لەسەریان

حَفِيظٗا چاودێر وپارێزەر وَمَآ - أَنتَ تۆ عَلَيۡهِم بەسەریاندا بِوَكِيلٖ چاودێروسپێردراو -نیت (١٠٧)

وَلَا تَسُبُّوا جوێن مەدەنە ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَدۡعُونَ دەیپەرستن و هاواریان بۆ دەکەن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا

فَيَسُبُّوا جا جوێندەنە ٱللَّهَ خودا عَدۡوَۢا بەدژایەتی بِغَيۡرِ بەبێ عِلۡمٍ زانین و زانست و زانیارییەک كَذَٰلِكَ ئاوا

زَيَّنَّا ڕازاندومانەتەرە لِكُلِّ هەر أُمَّةٍ گەل و ئومەتێک عَمَلَهُمۡ کار وکردەوەکانیان ثُمَّ پاشان إِلَىٰ بۆ ، بۆلای

رَبِّهِم پەروەردگاریان مَّرۡجِعُهُمۡ گەڕانەوەیان فَيُنَبِّئُهُم جا هەواڵیان پێدەدا بِمَا بەوەی كَانُوا پێشان يَعۡمَلُونَ دەیانکرد

(١٠٨) وَأَقۡسَمُوا و سوێندیان خوارد بِٱللَّهِ بەخودا جَهۡدَ بەوپەڕی أَيۡمَٰنِهِمۡ سوێندیان لَئِن بەدڵنیایی ئەگەر

جَآءَتۡهُمۡ بۆیان هات ءَايَةٌ ئایەتێک (نیشانەیەکی گەورە ، موعجزەیەک) لَّيُؤۡمِنُنَّ بەدڵنیایی بڕوادێنین بِهَا پێی قُلۡ بڵێ

إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها ٱلۡأٓيَٰتُ ئایەتەکان عِندَ لای ٱللَّهِ خودا وَمَا و- يُشۡعِرُكُمۡ هەست (-نا) کەن أَنَّهَآ بەدڵنیایی ئەو

إِذَا کاتێ جَآءَتۡ هات لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن (١٠٩) وَنُقَلِّبُ و وەردەگێڕین أَفۡـِٔدَتَهُمۡ دڵ و دەرونیان

وَأَبۡصَٰرَهُمۡ و بیناییان كَمَا هەرچۆن لَمۡ يُؤۡمِنُوا بڕوایان نەهێنا بِهِۦٓ پێی أَوَّلَ یەکەم مَرَّةٍ جار وَنَذَرُهُمۡ و لێیاندەگەڕێین

فِي لە ، لەناو طُغۡيَٰنِهِمۡ طوغیان و سەرەڕۆییان يَعۡمَهُونَ کوێرانە بەناودەکەون (١١٠) وَلَوۡ وئەگەر أَنَّنَا ئێمە

نَزَّلۡنَآ دامانبەزاند إِلَيۡهِمُ بۆئەوان ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ فریشتەکان وَكَلَّمَهُمُ و قسەیان لەگەڵ کرد ٱلۡمَوۡتَىٰ مردووەکان

وَحَشَرۡنَا و کۆمانکردەوە لە (شوێنێ) عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ، بۆ سەریان ، لەسەریان كُلَّ هەموو شَيۡءٖ شتێک قُبُلًا ڕووبەڕوو

مَّا ما كَانُوا وابوون لِيُؤۡمِنُوٓا تا بڕوابێنن إِلَّآ ئیللا أَن کە يَشَآءَ بیەوێت ٱللَّهُ خودا وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان

يَجۡهَلُونَ نەفامن و نازانن (١١١) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا جَعَلۡنَا وامانکردووە ، واماندااوە لِكُلِّ لۆ هەریەکیان(بۆهەمویان)

نَبِيٍّ پێغەمبەرێ عَدُوًّا دوژمنێ شَيَٰطِينَ شەیطانانێکی ٱلْإِنسِ مرۆڤ وَٱلْجِنِّ و جنۆکان يُوحِي سروش و نیگا دەکات

بَعْضُهُمْ هەندێکیان إِلَىٰ بۆ بَعْضٍ هەندێ زُخْرُفَ ڕازاندراوەی ٱلْقَوْلِ گوفتار غُرُورًا فریوودان و هەڵخەڵەتاندن

وَلَوْ وئەگەر شَآءَ بیویستبا رَبُّكَ پەروەردیگارت مَا فَعَلُوهُ نەیاندەکرد فَذَرْهُمْ جا لێیانگەڕێ وَمَا لەگەڵ ئەوەی

يَفْتَرُونَ بەدرۆهەڵیدەبەستن (١١٢) وَلِتَصْغَىٰٓ و بامەیل بکەن وگوێبگرن إِلَيْهِ بۆ لایان أَفْـِٔدَةُ دڵ و دەروونی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

لَايُؤْمِنُونَ بڕوا ناهێنن بِٱلْأَخِرَةِ بەدوارۆژ وَلِيَرْضَوْهُ و بایێی ڕازیین وَلِيَقْتَرِفُوا و بابەدەست بهێنن (تاوانان) مَا هُم ئەوەی ئەوان

مُّقْتَرِفُونَ دەستخۆیاندەخەن لە گوناە وتاوان (١١٣) أَفَغَيْرَ ئایا جگەلە ٱللَّهِ خودا أَبْتَغِي دەخوازم حَكَمًا ناوبژێو و حاکمێک

وَهُوَ و هەر ئەوخۆی ٱلَّذِيٓ ئەو زاتەیە کە أَنزَلَ دایبەزاند إِلَيْكُمُ بۆتان ٱلْكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان)

مُفَصَّلًا بەشیکراوەیی و ڕۆنکراوەیی وَٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَاتَيْنَٰهُمُ پێمان داون ٱلْكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان)

يَعْلَمُونَ دەزانن أَنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو مُنَزَّلٌ دابەزێنراوە مِّن لە رَّبِّكَ پەروەردیگارت بِٱلْحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی

فَلَاتَكُونَنَّ جا\\ەهەرگیز مەبە مِنَ لە ٱلْمُمْتَرِينَ دوودڵ و گومانکاران (١١٤) وَتَمَّتْ و تەواو بوو كَلِمَتُ وتەی

رَبِّكَ پەروەردیگارت صِدْقًا بەڕاستی و دروستی وَعَدْلًا و دادوەرانە لَّا نیە مُبَدِّلَ بگۆڕێک لِكَلِمَٰتِهِۦ بۆ وتەکانی

وَهُوَ و هەر ئەوە ٱلسَّمِيعُ تەواوبیسەر(ناوێکی پیرۆزی خودایە) ٱلْعَلِيمُ تەواو زانا و ئاگادار (ناوێکی پیرۆزی خودایە) (١١٥)

وَإِن و ئەگەر تُطِعْ گوێڕایەڵی بکەیت بۆ أَكْثَرَ زۆرتری مَن ئەوەی فِي لە ٱلْأَرْضِ زەوی ن يُضِلُّوكَ گومڕات دەکەن

عَن لە ، لێ سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا إِن إن يَتَّبِعُونَ دەکەونە دوای إِلَّا الا ٱلظَّنَّ گومان وَإِنْ و ئەگەر هُمْ ئەوان

إِلَّا الا يَخۡرُصُونَ يَخۡرُصُون (١١٦) إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكَ پەروەردیگارت هُوَ ئەوە أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە مَن ئەوەی

يَضِلُّ گومڕادەبێ و لادەدا عَن لە ، لێ سَبِيلِهِۦ ڕێگای وی وَهُوَ و هەر ئەوە أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە

بِٱلۡمُهۡتَدِينَ ڕێناسان و هیدایەتدراوان (١١٧) فَكُلُواْ جا بخۆن مِمَّا لەوەی ذُكِرَ یادکراوە و هێنرا ٱسۡمُ ناوی ٱللَّهِ خودا

عَلَيۡهِ بەسەری ، لەسەری إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە- بِـَٔايَٰتِهِۦ بە ئایەتەکانم مُؤۡمِنِينَ بڕوادار(-بووبن) (١١٨)

وَمَا لَكُمۡ و چیتانە؟ أَلَّا تَأۡكُلُواْ کە نەخۆن مِمَّا لەوەی ذُكِرَ یادکراوە و هێنرا ٱسۡمُ ناوی ٱللَّهِ خودا

عَلَيۡهِ بەسەری ، لەسەری وَقَدۡ و بەدڵنیایی فَصَّلَ شیکردۆتەوە و ڕۆنیکردۆتەوە لَكُم بۆتان مَّا ئەوەی حَرَّمَ قەدەغەی کردوە

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان إِلَّا الا مَا ٱضۡطُرِرۡتُمۡ ئەوەی ناچاربن إِلَيۡهِ بۆی وَإِنَّ و بەدڵنیایی كَثِيرٗا زۆرێک

لَّيُضِلُّونَ بەدڵنیایی گومڕادەبن بِأَهۡوَآئِهِم بە حەزو ئارەزوەکانیان بِغَيۡرِ بەبێ عِلۡمٍ زانست و زانیارییەک إِنَّ بەدڵنیایی

رَبَّكَ پەروەردیگارت هُوَ ئەوە أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە بِٱلۡمُعۡتَدِينَ بە دەستدرێژکار و سنوربەزێنان (١١٩) وَذَرُواْ و وازبێنن

ظَٰهِرَ دیار و ئاشکرای ٱلۡإِثۡمِ تاوانەکان وَبَاطِنَهُۥٓ شارەوە و نادیارەکانی إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَكۡسِبُونَ بەدەستی دێنن

ٱلۡإِثۡمَ تاوان سَيُجۡزَوۡنَ لەوەوداو سزادەدرێن بِمَا بەوەی كَانُواْ پێشان يَقۡتَرِفُونَ دەیانکرد تاوانان (١٢٠)

وَلَا تَأۡكُلُواْ و مەخۆن مِمَّا لەوەی لَمۡ يُذۡكَرِ یادنەکراوەتەوە ٱسۡمُ ناوی ٱللَّهِ خودا عَلَيۡهِ بەسەری ، لەسەری

وَإِنَّهُۥ و بەدڵنیایی ئەوە لَفِسۡقٞ هەر فیسق و دەرچوونێک وَإِنَّ و بەدڵنیایی ٱلشَّيَٰطِينَ شەیطانەکان

لَيُوحُونَ بەدڵنیایی سروش دەکەن إِلَىٰٓ بۆ لای ، بەرەو أَوۡلِيَآئِهِمۡ دۆستەکانیان لِيُجَٰدِلُوكُمۡ هەتا دەوەدەوتان لەگەڵ بکەن

وَإِنۡ و ئەگەر أَطَعۡتُمُوهُمۡ بەگوێیان بکەن إِنَّكُمۡ ئەوە بەدڵنیایی ئێوە لَمُشۡرِكُونَ هەر موشریک و هاوبەشدانەر ن (١٢١)

أَوَ ئایا مَن ئەوەی كَانَ - مَيۡتٗا مردوو (-بوو) فَأَحۡيَيۡنَٰهُ جا زیندووومانکردەوە وَجَعَلۡنَا و داماننا لَهُۥ بۆی

نُورٗا نوور و ڕۆناکییەک يَمۡشِي بەڕێ دەکەوێ بِهِۦ پێی فِي لە ، لەناو ٱلنَّاسِ خەڵک كَمَن وەک ئەوەیە مَّثَلُهُۥ نمونەکەی

فِي لە ، لەناو ٱلظُّلُمَٰتِ تاریکایەکان دایە لَيۡسَ نیە ، نابێ بِخَارِجٖ دەرچوو نی مِّنۡهَا لێی كَذَٰلِكَ ئاوا زُيِّنَ ڕازاندراوەتەوە

لِلۡكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (١٢٢) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا

جَعَلۡنَا (ئاواشمان) کردوە فِي لە ، لەناو كُلِّ هەموو قَرۡيَةٍ شار ودێیەکی نیشتەجێ بوون أَكَٰبِرَ گەورەترینی

مُجۡرِمِيهَا تاوانبارەکانی لِيَمۡكُرُواْ کە پلانی خراپ دارێژن فِيهَا تیایدایە وَمَا ونا يَمۡكُرُونَ ومەکرو پیلان ڕێژی (نا) کەن إِلَّا الا

بِأَنفُسِهِمۡ بەخۆیان وَمَا و- يَشۡعُرُونَ هەست(-نا) کەن (١٢٣) وَإِذَا وئەگەر جَآءَتۡهُمۡ بۆیان هات

ءَايَةٞ ئایەتێک (نیشانەیەکی گەورە ، موعجزەیەک) قَالُواْ گوتیان لَن نُّؤۡمِنَ هەرگیز بڕوا ناهێنن حَتَّىٰ تاکو نُؤۡتَىٰ بۆت دێتت

مِثۡلَ (شتێ) وەک مَآ ئەوەی أُوتِيَ هێنراوە و درا بە رُسُلُ پەیامبەرانی ٱللَّهِ خودا ٱللَّهُ خودا أَعۡلَمُ زاناتر و ئاگادارترە

حَيۡثُ لەکوێ يَجۡعَلُ دادەنێ رِسَالَتَهُۥ پەیامەکەی سَيُصِيبُ لەوەودوا توش دەبێ ٱلَّذِينَ ئەوانەی أَجۡرَمُواْ تاوانیانکرد

صَغَارٌ ڕیسوایی و سوکبوونێک عِندَ لە ٱللَّهِ خوداوە وَعَذَابٞ و عەزاب و ئەشکەنجەیێ شَدِيدُۢ توند و تیژ بِمَا بەوەی

كَانُواْ پێشان يَمۡكُرُونَ پلانڕێژی خراپەیاندەکرد (١٢٤) فَمَن جا ئەوەی يُرِدِ بیەوێ ٱللَّهُ خودا أَن کە

يَهۡدِيَهُۥ ڕێنمایی دەکات يَشۡرَحۡ فەراح دەکات صَدۡرَهُۥ سینگی لِلۡإِسۡلَٰمِ بۆ ئیسلام وَمَن و هەرکەسێ يُرِدۡ بیەوێ أَن کە

يُضِلَّهُۥ گومڕای بکات يَجۡعَلۡ وادەکات لە صَدۡرَهُۥ سینگی ضَيِّقًا تەسکی حَرَجًا تەنگ (بێت) كَأَنَّمَا هەروەک ئەوەی

يَصَّعَّدُ هەڵدەکشی بۆ سەرەوە فِي لە ، لەناو ٱلسَّمَآءِ ئاسمان كَذَٰلِكَ ئاوا يَجۡعَلُ - ٱللَّهُ خودا ٱلرِّجۡسَ پیسی و ناپاکی

عَلَى (-دادەنێ) لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن (١٢٥) وَهَٰذَا و ئەوەیە صِرَٰطُ شارێگای

رَبِّكَ پەروەردیگارت مُسۡتَقِيمًا ڕاست و دروستە قَدۡ بەدڵنیایی فَصَّلۡنَا ڕوّن و شیمانکردۆتەوە

ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَذَّكَّرُونَ یادی خودا بکەنەوە و پەندوەرگرن

(١٢٦) لَهُمۡ بۆیان دَارُ ماڵی ٱلسَّلَٰمِ ئاشتی و ئاسایش و هێمنی عِندَ لای رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان وَهُوَ و هەر ئەوە

وَلِيُّهُم دۆست و پشتیوانیان بِمَا بەوەی كَانُواْ پێشان يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (١٢٧) وَيَوۡمَ وئەو ڕۆژەی

يَحۡشُرُهُمۡ کۆیاندەکاتەوە (لەمەیدانی مەحشەر) جَمِيعٗا گشتیان يَٰمَعۡشَرَ ئەی کۆمەڵێ ٱلۡجِنِّ جنۆکان قَدِ بەدڵنیایی

ٱسۡتَكۡثَرۡتُم زۆرتانکرد (بۆخۆتان) مِّنَ لە ٱلۡإِنسِ مرۆڤ وَقَالَ و گوتیان أَوۡلِيَآؤُهُم دۆست و پشتیوانیان مِّنَ لە

ٱلۡإِنسِ مرۆڤ رَبَّنَا ئەی پەروەردگاریمان ٱسۡتَمۡتَعَ ڕایبوارد و سودی وەرگرت بَعۡضُنَا هەندێکمان بِبَعۡضٖ بە هەندێک

وَبَلَغۡنَآ و گەیشتین بە أَجَلَنَا ئەجەلی خۆمان(ئەو ماوەی دانرابوو بۆ ژیان) ٱلَّذِيٓ ئەوەی أَجَّلۡتَ داتنابوو لَنَا بۆ ئێمە (یە)

قَالَ گوتی ٱلنَّارُ ئاگر مَثۡوَىٰكُمۡ جێگا و ماڵتانە خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا إِلَّا الا مَا شَآءَ ئەوەی -

ٱللَّهُ خودا (-ویستی) إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكَ پەروەردیگارت حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ عَلِيمٞ تەواو زانا و ئاگادارە (١٢٨)

وَكَذَٰلِكَ و ئاوا نُوَلِّي دەدەینە دەست یەک بَعۡضَ هەندێک ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان بَعۡضَۢا هەندێک (یتر) بِمَا بەوەی

كَانُوا پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا (١٢٩) يَٰمَعۡشَرَ ئەی کۆمەڵی ٱلۡجِنِّ جنۆکان وَٱلۡإِنسِ و مرۆڤ

أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ ئەی بۆتان نەهات رُسُلٞ پەیامبەرانێک مِّنكُمۡ لە ئێوە يَقُصُّونَ دەگێڕیتەوە و باس دەکەن

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان ءَايَٰتِي ئایەتەکانم وَيُنذِرُونَكُمۡ و دەتانترسێنن و ورياتاندەکەنەوە لِقَآءَ پێک گەیشتنی

يَوۡمِكُمۡ ڕۆژەکەتان هَٰذَا ئەوەیە قَالُواْ گوتیان شَهِدۡنَا شاهێدیمان دا عَلَىٰٓ لە سەر أَنفُسِنَا خۆمان وَغَرَّتۡهُمُ و فریویداون

ٱلۡحَيَوٰةُ ژیان ٱلدُّنۡيَا دونیا وَشَهِدُواْ و شایەتیاندا عَلَىٰٓ لە سەر أَنفُسِهِمۡ نەفس و زاتی خۆیان أَنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان كَانُواْ -

كَٰفِرِينَ بێبڕواوکافر (-بوون) (١٣٠) ذَٰلِكَ ئەوەیان أَن کە لَّمۡ نە يَكُن بووە رَّبُّكَ پەروەردیگارت مُهۡلِكَ لەناوبەری

ٱلۡقُرَىٰ نشینگەکان (گوند و شارەکان) بِظُلۡمٖ بەزوڵم و ستەم وَأَهۡلُهَا لەکاتی خەلکەکانیان غَٰفِلُونَ بێئاگا و غافڵ (نەبوون)

(١٣١) وَلِكُلّٖ و(هەیە) بۆ هەریەکێ دَرَجَٰتٞ چەندین پلە و پایە مِّمَّا لەوەی عَمِلُواْ کردوویانە وَمَا ئەوەی

رَبُّكَ پەروەردیگارت بِغَٰفِلٍ بێئاگا (-نەبووە) عَمَّا لەوەی يَعۡمَلُونَ دەکەن (١٣٢) وَرَبُّكَ و پەروەردیگارت

ٱلۡغَنِيُّ تەواو دەوڵەمەندی بێ نیازە ذُو خاوەنی ٱلرَّحۡمَةِ ئەوپەڕی ڕەحمەت و بەزەییە إِن ئەگەر يَشَأۡ بیەوێت

يُذۡهِبۡكُمۡ لاتان دەبات وَيَسۡتَخۡلِفۡ و جێنشینتان دەکات مِنۢ لە بَعۡدِكُم دوای ئێوە مَّا ما يَشَآءُ ئەو دەیەویت

كَمَآ هەروەک أَنشَأَكُم پێکی هێناوە و دروستی کروون مِّن لە ذُرِّيَّةِ نەوەی قَوۡمٍ قەومێکی ءَاخَرِينَ هیتر (١٣٣)

إِنَّ بەدڵنیایی مَا تُوعَدُونَ ئەوەی بەڵێنتان پێدەدرێ لَأٓتٖ هەر دێت وَمَآ و - أَنتُم ئێوە

بِمُعۡجِزِينَ لەدەستدەرچوو و قوتاربوو (١٣٤) قُلۡ بڵێ يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم ٱعۡمَلُواْ دەستبەکار بن عَلَىٰ لە سەر

مَكَانَتِكُمْ جێگاو شێوازی خۆتان إِنِّي بەدڵنیایی من عَامِلٌ بەکارم فَسَوْفَ جا لەداهاتوو تَعْلَمُونَ دەزانن مَن ئەوەی

تَكُونُ دەبێت ، ببێت لَهُۥ لە عَٰقِبَةُ سەرئەنجام ٱلدَّارِ ماڵ و مەنزڵگا إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە

لَا يُفْلِحُ دەربازی نابێت و سەرکەوتوو نابێت ٱلظَّٰلِمُونَ ستەمکارەکان (١٣٥) وَجَعَلُوا۟ و دایاننا لِلَّهِ بۆ خودا مِمَّا لەوەی

ذَرَأَ دروستیکرد مِنَ لە ٱلْحَرْثِ کشتوکاڵ و چاندراوکان وَٱلْأَنْعَٰمِ و مەڕ و ماڵات و ئاژەڵان نَصِيبًا بەشێک

فَقَالُوا۟ ئیتر گوتیان هَٰذَا ئەمە لِلَّهِ بۆ خودایە بِزَعْمِهِمْ بە قسەی درۆینەی خۆیان وَهَٰذَا و ئەمە

لِشُرَكَآئِنَا بۆ هاوبەش شەریکەکانمانە فَمَا ئیتر ئەوەی كَانَ - لِشُرَكَآئِهِمْ بۆ هاوبەش شەریکەکانیان (-بوو)

فَلَا يَصِلُ ئەوە نەدەگەیشت إِلَى بۆ ، بۆلای ٱللَّهِ خودا وَمَا و ئەوەی كَانَ - لِلَّهِ بۆ خودا(-بوو) فَهُوَ ئەوە ئەو

يَصِلُ دەگەیشت إِلَىٰ بۆ شُرَكَآئِهِمْ هاوبەش شەریکەکانیان سَآءَ ئای کە خراپە مَا يَحْكُمُونَ ئەوحوکم و بڕیارەی دەیدەن

(١٣٦) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا ی زَيَّنَ ڕازاندەوە لِكَثِيرٍ بۆ زۆر مِّنَ لە ٱلْمُشْرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران قَتْلَ کوشتنی

أَوْلَٰدِهِمْ منالەکانیان شُرَكَآؤُهُمْ هاوبەش شەریکەکانیان لِيُرْدُوهُمْ تا لەناویان ببەن و بەهیلاکیان ببەن

وَلِيَلْبِسُوا۟ و تا تێکەڵ و پێکەڵ بکەن عَلَيْهِمْ لەسەریان دِينَهُمْ دین و یاساکەیان وَلَوْ وئەگەر شَآءَ - ٱللَّهُ خودا (-ویستبای)

مَا فَعَلُوهُ نەیاندەکرد فَذَرْهُمْ جا لێیانگەڕێ وَمَا لەگەڵ ئەوەی يَفْتَرُونَ بەدرۆهەڵیدەبەستن (١٣٧) وَقَالُوا۟ وگوتیان

هَٰذِهِۦٓ ئەمەیان أَنْعَٰمٌ مەڕ و ماڵاتێک ە وَحَرْثٌ و دروێنەو کۆکردنەوەی بەری حِجْرٌ قەدەغەکراوە و نابێ دەستی لێبدرێ لَّا -

يَطْعَمُهَآ لێی(-نا) خوات إِلَّا مەگەر ، تەنها مَن وما نَّشَآءُ ئێمە بمانەوێ بِزَعْمِهِمْ بە قسەی درۆینەی خۆیان

وَأَنۡعَٰمٌ و مەڕ و ماڵاتێک حُرِّمَتۡ قەدەغەکراوە و حرامکراوە ظُهُورُهَا (سواربوونی) پشییان وَأَنۡعَٰمٌ و مەڕ و ماڵاتێک یش لَّا -

يَذۡكُرُونَ ناهێنن و یاد ناکەنەوە ٱسۡمَ ناوی ٱللَّهِ خودا عَلَيۡهَا لەسەری ٱفۡتِرَآءً بەدرۆ و هەڵبەستن عَلَيۡهِۚ لەسەری

سَيَجۡزِيهِم لەداهاتوا سزایان دەدات بِمَا بەوەی كَانُواْ پێشان يَفۡتَرُونَ درۆیان هەڵدەبەست (١٣٨) وَقَالُواْ وگوتیان

مَا فِي ئەوەی لە ، لەناو بُطُونِ سکەکانی هَٰذِهِ ئەوە ٱلۡأَنۡعَٰمِ مەڕ و ماڵات و ئاژەڵان خَالِصَةٞ تایبەتە لِّذُكُورِنَا لۆ نێرینەکانمان

وَمُحَرَّمٌ و حەرام و قەدەغەکراوا عَلَىٰٓ لە سەر أَزۡوَٰجِنَاۖ هاوسەرانمان وَإِن و ئەگەر يَكُن - مَّيۡتَةٗ مردوو (-بێت)

فَهُمۡ ئیتر ئەوان فِيهِ تیایدا شُرَكَآءُۚ هاوبەش وبەشدارن سَيَجۡزِيهِمۡ لەداهاتوا سزایان دەدات وَصۡفَهُمۡۚ وەسف کردنیان

إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ عَلِيمٞ تەواو زانا و ئاگادار ە (١٣٩) قَدۡ بەدڵنیایی خَسِرَ خەسارەتمەند بوون

ٱلَّذِينَ ئەوانەی قَتَلُوٓاْ کوشتیان أَوۡلَٰدَهُمۡ مناڵەکانیان سَفَهَۢا بە نەفامی بِغَيۡرِ بەبێ عِلۡمٖ زانین و زانست و زانیارییەک

وَحَرَّمُواْ و قەدەغە و حەرامیانکرد مَا رَزَقَهُمُ ئەوەی خودا پێیدابوون ٱللَّهُ خودا ٱفۡتِرَآءً بەدرۆ و هەڵبەستن عَلَى لە سەر

ٱللَّهِۚ خودا قَدۡ بەدڵنیایی ضَلُّواْ گومڕابوون وَمَا و- كَانُواْ - مُهۡتَدِينَ ڕێناس و ڕاستەڕێ (-نە -بوون) (١٤٠)

وَهُوَ و هەر ئەوە ٱلَّذِيٓ ئەوەی أَنشَأَ پێکی هێنا جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێ مَّعۡرُوشَٰتٖ ساباتدار وَغَيۡرَ و غەیری

مَعۡرُوشَٰتٖ ساباتدار وَٱلنَّخۡلَ و دارخورما وَٱلزَّرۡعَ و کشتوکاڵ مُخۡتَلِفًا جیاوازە أُكُلُهُۥ خواردنی وَٱلزَّيۡتُونَ و زەیتوون

وَٱلرُّمَّانَ و هەنار مُتَشَٰبِهٗا پێکچوو وَغَيۡرَ و غەیری مُتَشَٰبِهٖۚ پێکچوو كُلُواْ بخۆن مِن لە ثَمَرِهِۦٓ بەرهەم و میوەکەی

إِذَآ کاتێ أَثۡمَرَ بەرهەمی دەردەچێ وَءَاتُواْ و بێنن و ببەخشن حَقَّهُۥ هەقەکەی يَوۡمَ ڕۆژی حَصَادِهِۦۖ دروێنەی

وَلَاتُسْرِفُوٓاْ و زێدەڕەوی مەکەن إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو لَايُحِبّ خۆشی ناوێت ٱلْمُسْرِفِين زێدەڕەوان (١٤١) وَمِن و لە

ٱلْأَنْعَٰم مەڕ و مالآت و ئاژەڵان حَمُولَة بارهەڵگر وَفَرْشًا و بۆفەرش و خوری كُلُوا بخۆن مِمَّا لەوەی رَزَقَكُم پێیداون

ٱللَّه خودا وَلَاتَتَّبِعُوا و مەکەونە دوای خُطُوَٰت هەنگاوەکان ی ٱلشَّيْطَٰن شەیطان إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە لَكُمْ بۆتان

عَدُوّ دوژمن مُّبِينٌ دیار و ئاشکرا یە (١٤٢) ثَمَٰنِيَة هەشت أَزْوَٰج جۆر مِّن لە ٱلضَّأْن مەڕ ٱثْنَيْنِ دوان وَمِن و لە

ٱلْمَعْز بزن ٱثْنَيْنِ دوان قُلْ بڵێ ءَآلذَّكَرَيْن ئایا دوونێرینەکان ی حَرَّم قەدەغەی کردوە أَم یان ٱلْأُنثَيَيْن دوو مێیینەکان

أَمَّا یان ٱشْتَمَلَتْ تێیدایە عَلَيْه لەناوی أَرْحَام منداڵانی ٱلْأُنثَيَيْن دوو مێیینەکان نَبِّئُونِي خەبەرم پێ بدەن بِعِلْم بەزانستێ

إِن ئەگەر كُنتُمْ - صَٰدِقِين ڕاستگۆیان (-بوون) (١٤٣) وَمِن و لە ٱلْإِبِل حوشتر ٱثْنَيْن دوان وَمِن و لە

ٱلْبَقَر چێڵ و ڕەشەوڵاغ ٱثْنَيْن دوان قُلْ بڵێ ءَآلذَّكَرَيْن ئایا دوونێرینەکان ی حَرَّم قەدەغەی کردوە أَم یان

ٱلْأُنثَيَيْن دوو مێیینەکان أَمَّا یان ئەوەی ٱشْتَمَلَتْ تێیدایە عَلَيْه لەناو أَرْحَام منداڵانی ٱلْأُنثَيَيْن دوو مێیینەکان أَمْ یان

كُنتُمْ - شُهَدَآء ئامادەو شایەت (-بوون) إِذْ کە وَصَّىٰكُم وەسیەت و فەرمانیکرد ٱللَّه خودا بِهَٰذَا بە ئەوە فَمَنْ جا کێ

أَظْلَم ستەمکارترە مِمَّن لەوەی ٱفْتَرَىٰ بەدرۆ هەڵیبەستوە عَلَى لە سەر ٱللَّه خودا كَذِبًا درۆیەک لِّيُضِلّ تا گومڕابکات

ٱلنَّاس خەلک بِغَيْر بەبێ عِلْم زانست و زانیارییەک إِنّ بەدڵنیایی ٱللَّه خودا لَايَهْدِي ڕێنموونی ناکات

ٱلْقَوْم خەلک و قەومی ٱلظَّٰلِمِين ستەمکارەکان (١٤٤) قُل بڵێ لَّآ - أَجِد (-نا) بینمەوە فِي لە ، لەناو مَآ ئەوەی

أُوحِي سرووشکراوە إِلَيّ بۆ من مُحَرَّمًا حەرامکراو و قەدەغەکراوێ عَلَىٰ لە سەر طَاعِم بخۆرێک يَطْعَمُهُۥ بیخوات

إِلَّآ تەنها ، مەگەر أَن کە يَكُونَ - مَيۡتَةً مردار (-بێت) أَوۡ یان دَمٗا خوێنێکی مَّسۡفُوحًا خوێنێکی ڕژێنراو أَوۡ یان

لَحۡمَ گۆشتی خِنزِيرٖ بەراز فَإِنَّهُۥ ئیتر ئەوە رِجۡسٌ رجس أَوۡ یان فِسۡقًا دەرچوونێک (مالاتێک) أُهِلَّ کرابێتە قوربان

لِغَيۡرِ بۆ غەیری ٱللَّهِ خودا بِهِۦۚ پێی فَمَنِ جا هەرکەسێ ٱضۡطُرَّ ناچاربوو غَيۡرَ جگەلە , غەیری بَاغٖ ئەوەی خۆی داواکارە

وَلَا عَادٖ و نە گەڕاوە ودووبارەکار (نەبێ) فَإِنَّ جا ئەوە رَبَّكَ پەروەردیگارتە غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەیە

رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (١٤٥) وَعَلَى ولەسەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی هَادُواْ بوونە جوولەکە

حَرَّمۡنَا قەدەغە و حەرامانکرد كُلَّ هەموو ذِي خاوەن ظُفُرٖۖ چرنووکدارێک وَمِنَ و لە ٱلۡبَقَرِ چێڵ و ڕەشەوڵاغ

وَٱلۡغَنَمِ و مەڕ و مالات حَرَّمۡنَا قەدەغە و حەرامانکرد عَلَيۡهِمۡ لەسەریان شُحُومَهُمَآ پێو و بەزەکانیان إِلَّا جگەلە

مَا حَمَلَتۡ ئەوەی هەڵیگرتوە ظُهُورُهُمَآ پشتەکانیان أَوِ یان ٱلۡحَوَايَآ هەناو و ریخەڵۆکەکانیان أَوۡ یان

مَا ٱخۡتَلَطَ ئەوی تێکەڵە بِعَظۡمٖۚ بە ئێسکێک ذَٰلِكَ ئەویان جَزَيۡنَٰهُم سزاماندان بِبَغۡيِهِمۡۖ بە سەرکەشیانەوە وَإِنَّا و بەدڵنیایی ئێمە

لَصَٰدِقُونَ بێگومان ڕاستگۆین (١٤٦) فَإِن جا ئەگەر كَذَّبُوكَ بڕوایان نەکرد و تۆیان بەدرۆدانا فَقُل ئیتر بڵێ

رَّبُّكُمۡ پەروەردیگارتان ذُو خاوەنی رَحۡمَةٖ بەزەیی و میهرەبانیەکی وَٰسِعَةٖ بەرفرەوانە وَلَا يُرَدُّ و ناگێردرێتەوە

بَأۡسُهُۥ لێدان و جەزرەبەی ئەو عَنِ لە ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە وگەلەی ٱلۡمُجۡرِمِينَ ستەمکارن (١٤٧) سَيَقُولُ لەداهاتوا دەڵێن

ٱلَّذِينَ ئەوانەی أَشۡرَكُواْ هاوبەشیان دانا (بۆ خودا) لَوۡ ئەگەر شَآءَ ویستبای ٱللَّهُ خودا مَآ -

أَشۡرَكۡنَا ئێمە شەریک و هاوبەشمان بڕیار(-نە) دەدا وَلَآ ءَابَآؤُنَا و نە باب و باپیرانیشمان

وَلَا حَرَّمۡنَا و حەرام و قەدەغەشمان نەدەکرد مِن هیچ شَيۡءٖۚ شتێ كَذَٰلِكَ ئاوا كَذَّبَ بەدرۆی داناو بڕوای پێنەهێنا

ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبۡلِهِم پێش ئەوان حَتَّىٰ تاکو ذَاقُواْ چەشتیان بَأۡسَنَاۗ جەزرەبە و لێدانی ئێمە قُلۡ بڵێ هَلۡ ئایا

عِندَكُم لاتانە مِّنۡ لە عِلۡمٖ زانین و زانست و زانیارییەک فَتُخۡرِجُوهُ جا دەریبکەن لَنَآۖ بۆ ئێمە إِن -

تَتَّبِعُونَ دوای (هیچ -نا) کەون إِلَّا الا ٱلظَّنَّ گومان وَإِنۡ و - أَنتُمۡ ئێوە (شتێ-ناکەن) إِلَّا تەنها

تَخۡرُصُونَ لەخۆوە بە گومان قساندەکەن (١٤٨) قُلۡ بڵێ فَلِلَّهِ هەرهی خودایە ٱلۡحُجَّةُ بەڵگە و سەڵماندەی

ٱلۡبَٰلِغَةُۖ تەواوی تەو فَلَوۡ جا ئەگەر شَآءَ ویستبای لَهَدَىٰكُمۡ بەدڵنیایی ڕێنموونی دەکردن أَجۡمَعِينَ گشتیان (١٤٩) قُلۡ بڵێ

هَلُمَّ دەی باڵامادەبن شُهَدَآءَكُمُ شایەتەکانم ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَشۡهَدُونَ شایەت دەدەن أَنَّ کە ٱللَّهَ خودا

حَرَّمَ قەدەغەی کردوە هَٰذَاۖ ئەوەیە فَإِن جا ئەگەر شَهِدُواْ شایەتیاندا فَلَا تَشۡهَدۡ ئەوە تۆ شایەت مەدە مَعَهُمۡۚ لەگەڵیان

وَلَا تَتَّبِعۡ و مەکەوە شوێنی أَهۡوَآءَ ئارەزوبازی ئەوان ٱلَّذِينَ ئەوانەن كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد

بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان وَٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن بِٱلۡأٓخِرَةِ بەدواڕۆژ وَهُم و ئەوان

بِرَبِّهِمۡ پەروەردگاریان يَعۡدِلُونَ هاوتای بۆ دادەنێن (١٥٠) قُلۡ بڵێ تَعَالَوۡاْ وەرن أَتۡلُ بخوێنمەوە

مَا حَرَّمَ ئەوەی قەدەغەی کردوە رَبُّكُمۡ پەروەردیگارتان عَلَيۡكُمۡۖ بەسەرتان ، لەسەرتان أَلَّا تُشۡرِكُواْ کە شەریک و هاوبەش دانەنێن

بِهِۦ بۆئەو شَيۡـٔٗاۖ (هیچ) شتێ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ و بۆ باوک ودایکانتان إِحۡسَٰنٗاۖ چاکەکار (بن) وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ و مەکوژن أَوۡلَٰدَكُم منالەکانتان

مِّنۡ لە إِمۡلَٰقٖ نەبوونی نَّحۡنُ ئێمە نَرۡزُقُكُمۡ ڕۆزی ئێوە دەدەین وَإِيَّاهُمۡۖ و هی ئەوانیش وَلَا تَقۡرَبُواْ و نزیک مەکەونەوە لە

ٱلۡفَوَٰحِشَ گوناهە دزێو و قێزەوەن و گەورەکان مَا ظَهَرَ ئەوەی ئاشکرایە مِنۡهَا لەوان وَمَا و ئەوەیش بَطَنَۖ نادیار و بەدزییە

وَلَا تَقۡتُلُواْ و مەکوژن ٱلنَّفۡسَ ئەونەفس و کەسە ٱلَّتِي ئەوەی حَرَّمَ قەدەغەی کردووە ٱللَّهُ خودا إِلَّا مەگەر

بِٱلۡحَقِّۚ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی ذَٰلِكُمۡ ئەوەیە وَصَّىٰكُم وەسیەت و فەرمانیکرد بِهِۦ پێی لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە

تَعۡقِلُونَ تێبگەن و پێبگەن (١٥١) وَلَا تَقۡرَبُواْ و نزیک مەکەونەوە لە مَالَ ماڵی ٱلۡيَتِيمِ هەتیوو إِلَّا مەگەر بِٱلَّتِي بەوەی

هِيَ ئەو أَحۡسَنُ چاکترین ە حَتَّىٰ تاکو يَبۡلُغَ دەگات بە أَشُدَّهُۥۚ توند و تۆڵی جەستە و هۆشی خۆی وَأَوۡفُواْ و مافی تەواوبدەنە

ٱلۡكَيۡلَ پێوانە وَٱلۡمِيزَانَ و کێشان بِٱلۡقِسۡطِۖ بەدادوەری لَا نُكَلِّفُ داوا وتەکلیف ناکەین لە نَفۡسًا (هیچ) نەفسێک إِلَّا مەگەر

وُسۡعَهَاۖ لەتوانای دابێ وَإِذَا وئەگەر قُلۡتُمۡ قسەتان کرد فَٱعۡدِلُواْ فَٱعۡدِلُواْ وَلَوۡ وئەگەر ، هەرچەند كَانَ بوو ذَا خاوەن

قُرۡبَىٰۖ نزیکی و خزمایەتی وَبِعَهۡدِ و بِعَهۡدِ ٱللَّهِ خودا أَوۡفُواْۚ مافی تەواوبدەن ذَٰلِكُمۡ ئەوە وَصَّىٰكُم وەسیەت و فەرمانیکرد

بِهِۦ پێی لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تَذَكَّرُونَ یاد دەکەنەوە و پەندوەردەگرن (١٥٢) وَأَنَّ و بەدڵنیای هَٰذَا ئەوە

صِرَٰطِي شارێگای من ە مُسۡتَقِيمًا ڕاست و دروستە فَٱتَّبِعُوهُۖ جا دوای بکەون وَلَا تَتَّبِعُواْ و مەکەونە دوای ٱلسُّبُلَ تووڵەڕێیان

فَتَفَرَّقَ جا پەرتتان دەکات بِكُمۡ بە ئێوە عَن دوور لە سَبِيلِهِۦۚ ڕێگای وی ذَٰلِكُمۡ ئەوەیە

وَصَّىٰكُم (خودا) وەسیەت و فەرمانیکرد بِهِۦ پێی لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تَتَّقُونَ لەخودابترسن و پارێزکاری بکەن (١٥٣)

ثُمَّ پاشان ءَاتَيۡنَا دامان بە مُوسَى موسا ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) تَمَامًا تەواوی (نێعمەتمان) عَلَى لە سەر

ٱلَّذِيٓ ئەوەی أَحۡسَنَ چاکترین ە وَتَفۡصِيلًا و ڕۆنکردنەوە لِّكُلِّ بۆ هەموو شَيۡءٖ شتێک وَهُدًى و هیدایەت و ڕێنموونی

وَرَحۡمَةٗ و بەزەیی و میهرەبانیە لَّعَلَّهُم بەلکو ئەوان بِلِقَآءِ بەدیداری رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان يُؤۡمِنُونَ بڕوا بهێنن (١٥٤)

وَهَٰذَا و ئەوەیە كِتَٰبٌ کیتاب و نوسراوێکە أَنزَلۡنَٰهُ دامانبەزاند مُبَارَكٞ پیرۆز و پڕفەڕە فَٱتَّبِعُوهُ جا دوای بکەون

وَٱتَّقُواْ بترسن وپارێزکاربن لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تُرۡحَمُونَ روحمتان پێدەکرێ و خودا بەزەیی پێتان دێت (١٥٥) أَن نەخۆ

تَقُولُوٓاْ بڵێن إِنَّمَآ ئەوەهەر أُنزِلَ دابەزێنراوە ٱلۡكِتَٰبُ نوسراو و نامە (ی ئاسمانی) عَلَىٰ بەسەر طَآئِفَتَيۡنِ دووکۆمەڵ مِن لە

قَبۡلِنَا پێش ئێمە وَإِن و ئەگەر كُنَّا ئێمە پێشان عَنۡ لە ، لێ دِرَاسَتِهِمۡ دیراسەت و خوێندنەو ئەوان

لَغَٰفِلِينَ بەڕاستی بێ ئاگابووین (١٥٦) أَوۡ یان تَقُولُواْ بڵێن لَوۡ ئەگەر أَنَّآ ئێمە أُنزِلَ دابەزێنرا عَلَيۡنَا بەسەرماندا

ٱلۡكِتَٰبُ نوسراو و نامە (ی ئاسمانی) لَكُنَّآ بێگومان- أَهۡدَىٰ ڕێناستر و هیدایەتدارتر مِنۡهُمۡ لەوان فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی

جَآءَكُم بۆتان هات بَيِّنَةٞ بەڵگەی ڕوون و ئاشکرا مِّن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان ەوە وَهُدٗى لەگەڵ هیدایەت و ڕێنموونی

وَرَحۡمَةٞ و بەزەیی و میهرەبانی فَمَنۡ جا کێ أَظۡلَمُ ستەمکارترە مِمَّن لەوەی كَذَّبَ بەدرۆی داناو بڕوای پێنەهێنا

بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی ٱللَّهِ خودا وَصَدَفَ و لائەداو پشت دەکات عَنۡهَا لێی سَنَجۡزِي لەوەولا سزادەدەیین ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَصۡدِفُونَ ڕوووەردەگێرن و مل خوار دەکەنەوە عَنۡ لە ءَايَٰتِنَا ئایەتەکانمان (بەلگە و نیشانە و موعجیزات) سُوٓءَ خراپترینی

ٱلۡعَذَابِ عەزاب و ئەشکەنجەدان بِمَا بەوەی كَانُواْ پێشان يَصۡدِفُونَ ڕوویان وەردەگێرا و لایاندەدا (١٥٧) هَلۡ ئایا

يَنظُرُونَ چاوەڕواندەکەن(شتێ) إِلَّآ مەگەر أَن کە تَأۡتِيَهُمُ بۆیان بێت ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ فریشتەکان أَوۡ یان يَأۡتِيَ بێت

رَبُّكَ پەروەردیگارت أَوۡ یان يَأۡتِيَ بێت بَعۡضُ هەندێک ءَايَٰتِ ئایەتەکانی قورئان ، نیشانە گەورەکان ، موعجیزات

رَبِّكَ پەروەردیگارت يَوْمَ ئەورۆژەی يَأْتِي دێت بَعْضُ هەندێک ءَايَٰتِ نیشانە گەورەکان ی رَبِّكَ پەروەردیگارت

لَا يَنفَعُ سود نابەخشێ بە نَفْسًا (هیچ) نەفسێک إِيمَٰنُهَا بڕواهێنانەکەی لَمْ تَكُنْ - ءَامَنَتْ بڕواهێنانی (نەبووبێت) مِن لە

قَبْلُ پێشا أَوْ یان كَسَبَتْ بەدەستی (نە) خستبێ فِيٓ لە إِيمَٰنِهَا بڕوایەکەی خَيْرًا چاکە و خێر(ێک) قُلِ بڵێ

ٱنتَظِرُوٓا۟ ئێوە چاوەڕوان بن إِنَّا بەدڵنیایی ، ئێمە مُنتَظِرُونَ چاوەڕوانین (١٥٨) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

فَرَّقُوا۟ پەرتیانکرد دِينَهُمْ دین و یاساکەیان وَكَانُوا۟ ئەوان بوونە شِيَعًا دەستەدەستە و تاقم تاقم لَّسْتَ تۆ() نیت مِنْهُمْ لەوان

فِي لە(هیچ) شَيْءٍ شتێ إِنَّمَآ ئەوەی هەیە تەنها أَمْرُهُمْ کاروباری ئەوان إِلَى بۆ ، بۆلای ٱللَّهِ خودا یە ثُمَّ پاشان

يُنَبِّئُهُم هەواڵیا دروسیان پێدەدات بِمَا بەوەی كَانُوا۟ پێشان يَفْعَلُونَ دەیانکرد (١٥٩) مَن ئەوەی جَآءَ هات و هێنای

بِٱلْحَسَنَةِ چاکە و چاکەکاری فَلَهُۥ ئەوەبۆئەوە عَشْرُ دە أَمْثَالِهَا هەندە وَمَن و هەرکەسێ جَآءَ هات (هێنای)

بِٱلسَّيِّئَةِ خراپە و خراپەکاری فَلَا يُجْزَىٰٓ ئەوە پاداشتی خراپ (سزا) نادرێتەوە(بەشتێ) إِلَّا جگەلە ، مەگەر مِثْلَهَا وەک ئەوە(خراپ)

وَهُمْ و ئەوان لَا يُظْلَمُونَ ستەمیان لێناکرێ (١٦٠) قُلْ بڵێ إِنَّنِي بەدڵنیایی من هَدَىٰنِي ڕێنموونیکردم رَبِّيٓ پەروەردیگارم

إِلَىٰ بۆ ، بۆلای صِرَٰطٍ شا ڕێگایێکی مُّسْتَقِيمٍ ڕاست و ڕەوان دِينًا دین و یاسایەکی قِيَمًا ڕاستی بێ خوار وخێچی مِّلَّةَ ئاینی

إِبْرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم حَنِيفًا ڕوولەڕاستیی وَمَا و- كَانَ -- مِنَ لە ٱلْمُشْرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران(-نە--بوو)

(١٦١) قُلْ بڵێ إِنَّ بەدڵنیایی صَلَاتِي نوێژ و پاڕانەوەکانم وَنُسُكِي و قوربانیکردنەکانم وَمَحْيَايَ و ژینم وَمَمَاتِي و مردنم

لِلَّهِ هەر بۆ خودای رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی ٱلْعَٰلَمِينَ جیهانیان ە (١٦٢) لَا شَرِيكَ هاوەڵ و شەیکێک نیە لَهُۥ بۆی

وَبِذَٰلِكَ و بەوە أُمِرۡتُ فەرمانم پێکراوە وَأَنَا۠ و من أَوَّلُ یەکەمی ٱلۡمُسۡلِمِينَ موسڵمان و ملکەچکاران م (١٦٣) قُلۡ بڵێ

أَغَيۡرَ ئایا جگەلە ٱللَّهِ خودا أَبۡغِي بخوازم رَبّٗا پەروەردیگارێ وَهُوَ و هەر ئەوە رَبُّ پەروەردیگار وخاوەنی كُلِّ هەموو

شَيۡءٖۚ شتێ وَلَا تَكۡسِبُ و دەستی ناکەوێ كُلُّ هەموو نَفۡسٍ نەفس و کەسێک إِلَّا (هیچ شتێ) جگەلە عَلَيۡهَاۚ لەسەرخۆی

وَلَا تَزِرُ و تاوان هەڵناگرێ وَازِرَةٞ تاوانکار وگوناهبارێک وِزۡرَ تاوان و گوناهی أُخۡرَىٰۚ یەکێکی تر ثُمَّ پاشان إِلَىٰ بۆ ، بۆلای

رَبِّكُم پەروەردیگارتان ە مَّرۡجِعُكُمۡ گەرانەوەتان فَيُنَبِّئُكُم جا خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ بِمَا بەوەی كُنتُمۡ پێشان

فِيهِ تیایدا تَخۡتَلِفُونَ ناکۆکیتان دەکرد (١٦٤) وَهُوَ و هەر ئەوە ٱلَّذِي ئەوەی جَعَلَكُمۡ ئێوەی کردە خَلَٰٓئِفَ جێنشینانی

ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَرَفَعَ و بەرزیکردەوە بَعۡضَكُمۡ هەندێکتان فَوۡقَ بەسەر بَعۡضٖ هەندێ دَرَجَٰتٖ چەندین پلە و پایە

لِّيَبۡلُوَكُمۡ تا تاقیتان بکاتەوە فِي لە مَآ ئەوەی ءَاتَىٰكُمۡۗ پێتانی بەخشی إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكَ پەروەردیگارت سَرِيعُ -

ٱلۡعِقَابِ سزای (-خێرایە) وَإِنَّهُۥ و بەدڵنیایی ئەو لَغَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمُۢ ئەوپەڕیبە بەزەییە (١٦٥)

سُورَةُ الأَعۡرَاف سورەتی الأَعۡرَاف

بِسۡمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحۡمَٰنِ ئەوپەڕیبە بەزەیی و میهرەبان (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

الٓمٓصٓ الٓمٓص (١) كِتَٰبٌ کیتاب و نوسراوێکە أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْكَ بۆ تۆ فَلَا يَكُن جا با بەبێ فِي لە

صَدْرِكَ سینگ و دڵت حَرَجٌ ناڕەحەتی و ئیحراجی مِّنْهُ لەوی ، لێی لِتُنذِرَ تا بێداربکەیتەوە و بترسێنی بِهِۦ پێی

وَذِكْرَىٰ و بیرخەرەوە لِلْمُؤْمِنِينَ بۆ بڕواداران (٢) ٱتَّبِعُوا بڕۆن لەدوای مَآ ئەوەی أُنزِلَ دابەزێنراوە إِلَيْكُم بۆتان مِّن لە

رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتان وَلَا تَتَّبِعُوا و شوێن شتێ مەکەون مِن - دُونِهِۦٓ بێجگە (-لە) و أَوْلِيَآءَ (هیچ) دۆست و پشتیوانێ

قَلِيلًا کەمێک (نەبێ) مَّا - تَذَكَّرُونَ یاد(-نا) کەنەوە و پەند وەر(-نا) گرن (٣) وَكَم و چەند مِّن لە

قَرْيَةٍ شار ودێیەک (هەبوو) أَهْلَكْنَٰهَا لەناومانبرد و خاپوورمانکرد فَجَآءَهَا جا بۆیان هات بَأْسُنَا سزا و لێدانی ئێمە

بَيَٰتًا کاتی شەونوستی أَوْ یان هُمْ ئەوان قَآئِلُونَ لەئیسراحەتکردنی نیوەڕۆدابوون (٤) فَمَا ئیتر شتێ نە كَانَ بوو

دَعْوَىٰهُمْ بانگ و پاڕانەوەیان إِذْ کە جَآءَهُم بۆیان هات بَأْسُنَآ سزا و لێدانی ئێمە إِلَّآ جگەلەوەی أَن کە قَالُوٓا گوتیان

إِنَّا بەڕاستی ئێمە كُنَّا ئێمە- ظَٰلِمِينَ ستەمکار و زاڵم (-بووین) (٥) فَلَنَسْـَٔلَنَّ دڵنیابن پرسیاردەکەین لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

أُرْسِلَ ناردراوە إِلَيْهِمْ بۆیان وَلَنَسْـَٔلَنَّ و بەدڵنیایی پرسیاریش دەکەین لە ٱلْمُرْسَلِينَ نێردراو و پەیامبەرەکان (٦)

فَلَنَقُصَّنَّ جا بەدڵنیایی دەگێڕینەوە عَلَيْهِم بەسەریاندا بِعِلْمٍ بە زانین و ئاگادارییەوە وَمَا و- كُنَّا --

غَآئِبِينَ غایب و دوور (-نە--بووین) (٧) وَٱلْوَزْنُ و کێش و پێوانەو يَوْمَئِذٍ ئەوڕۆژە ٱلْحَقُّ هەق و ڕاستییە فَمَن جا ئەوەی

ثَقُلَتْ گران و قورس بوو مَوَٰزِينُهُۥ کێشراوەکانی فَأُولَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان هُمُ وهەر ئەوانن ٱلْمُفْلِحُونَ سەرکەوتوو و ڕزگاربووان

(٨) وَمَنۡ و ئەوەی خَفَّتۡ سوکی هێنا مَوَٰزِينُهُۥ کێشراوەکانی فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان ٱلَّذِينَ و خۆیان ن

خَسِرُوٓاْ لەدەستیاندایە أَنفُسَهُم خودی خۆیان بِمَا بەوەی كَانُواْ - بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان

يَظۡلِمُونَ (پێشان) زوڵم وستەمیان دەکرد (٩) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی مَكَّنَّٰكُمۡ ئێمە ئێوەمان جێگیرکرد فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی

وَجَعَلۡنَا دامانا لَكُمۡ بۆتان فِيهَا تیایدا مَعَٰيِشَۗ هۆکارەکانی ژیان قَلِيلٗا کەمێک (نەبێ) مَّا -

تَشۡكُرُونَ سوپاسگوزاری (-نا) کەن (١٠) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی خَلَقۡنَٰكُمۡ ئێوەمان خەلق کردبوو ثُمَّ پاشان

صَوَّرۡنَٰكُمۡ شێوەمان پێبەخشین ثُمَّ پاشان قُلۡنَا وتمان لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ بە فریشتەکان ٱسۡجُدُواْ سوژدەبەرن لِأٓدَمَ بۆ ئادەم

فَسَجَدُوٓاْ (هەموو) ئیتر سوژدەیان برد إِلَّآ جگەلە إِبۡلِيسَ ئیبلیس لَمۡ يَكُن کە- مِّنَ لە ٱلسَّٰجِدِينَ سوژدەبەران (-نە بوو)

(١١) قَالَ گوتی مَا مَنَعَكَ چی ڕێگریکرد لە تۆ أَلَّا تَسۡجُدَ کە سوژدە نەبەی إِذۡ کە أَمَرۡتُكَ فەرمانم بەتۆ کرد

قَالَ گوتی أَنَا۠ من خَيۡرٞ چاکتر م مِّنۡهُ لەوی خَلَقۡتَنِي منت خولقاندوە مِن لە نَّارٖ ئاگرێک وَخَلَقۡتَهُۥ و ئەوت خولقاندوە

مِن لە طِينٖ (جۆرە) قوڕێک (١٢) قَالَ گوتی فَٱهۡبِطۡ دە دابەزە مِنۡهَا لەوێ فَمَا ئیتر نا يَكُونُ بێت لَكَ بۆ تۆ

أَن کە تَتَكَبَّرَ خۆ بەزل بزانی فِيهَا تیایدا فَٱخۡرُجۡ دە دەربچوو إِنَّكَ بەدڵنیایی تۆ مِنَ لە ٱلصَّٰغِرِينَ سوککراو و بێنرخکراوانی

(١٣) قَالَ گوتی أَنظِرۡنِيٓ مۆڵەتم بدە إِلَىٰ بۆ يَوۡمِ ئەو ڕۆژەی يُبۡعَثُونَ زیندووەکرێنەوە (١٤) قَالَ گوتی

إِنَّكَ بەدڵنیایی تۆ مِنَ لە ٱلۡمُنظَرِينَ مۆڵەتدراوەکانی (١٥) قَالَ گوتی فَبِمَآ ئەوە بە(هۆی) ئەوەی أَغۡوَيۡتَنِي گومڕاتکردم

لَأَقۡعُدَنَّ بەدڵنیایی دادەنیشم (لە بۆسە) لَهُمۡ بۆیان صِرَٰطَكَ لە شارێگاکەی تۆ ی ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ڕاست و دروست (١٦)

ثُمَّ پاشان لَأٓتِيَنَّهُم بەڕاستی بۆیان دێم مِّنۢ لە بَيۡنِ نێوان أَيۡدِيهِمۡ دەستەکانیان (پێشیان) وَمِنۡ لە خَلۡفِهِمۡ دوایان

وَعَنۡ و لە أَيۡمَٰنِهِمۡ لای ڕاسیان وَعَن و لە شَمَآئِلِهِمۡ لای چەپیان وَلَا تَجِدُ و نابینی أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان

شَٰكِرِينَ سوپاسگوزار (بن) (١٧) قَالَ گوتی ٱخۡرُجۡ دەربچۆ مِنۡهَا لەوێ مَذۡءُومًا ڕیسواو دەرکراوی مَّدۡحُورًا دوورخراو

لَّمَن لۆ ئەوەی تَبِعَكَ دواتکەوێ مِنۡهُمۡ لەوان لَأَمۡلَأَنَّ بەدڵنیای پڕدەکەم جَهَنَّمَ دۆزەخ مِنكُمۡ لەنگۆ أَجۡمَعِينَ هەرهەموتان

(١٨) وَيَٰٓـَٔادَمُ و ئەی ئادەم ٱسۡكُنۡ نیشتەجێ ببە أَنتَ تۆ وَزَوۡجُكَ و هاوسەرەکەت ٱلۡجَنَّةَ (لە) بەهەشت

فَكُلَا مِنۡ جا بخۆن لە حَيۡثُ هەرکوێیەک شِئۡتُمَا ویستتان وَلَا تَقۡرَبَا و نزیک مەکەونەوە هَٰذِهِ لەو ٱلشَّجَرَةَ دارە

فَتَكُونَا ئەگەرنا- مِنَ لە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (-دەبن) (١٩) فَوَسۡوَسَ ئیتر وەسوەسەی کرد لَهُمَا بۆیان

ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان لِيُبۡدِيَ تا دەربخات لَهُمَا بۆیان مَا وُۥرِيَ ئەوەی شاردرابوویەوە عَنۡهُمَا لێیان مِن لە

سَوۡءَٰتِهِمَا خراپەکانیان (عەورەتیان) وَقَالَ و گوتی مَا نَهَىٰكُمَا لێ قەدەغە نەکردوون رَبُّكُمَا پەروەردیگارتان عَنۡ لە هَٰذِهِ ئەو

ٱلشَّجَرَةِ دارە إِلَّآ تەنها (لۆئەوەی) أَن نەخۆ تَكُونَا ببنە مَلَكَيۡنِ دوو فریشتە أَوۡ یان تَكُونَا - مِنَ لە

ٱلۡخَٰلِدِينَ نەمران (-بن) (٢٠) وَقَاسَمَهُمَآ و سوێندی بۆ خواردن إِنِّي بەدڵنیایی من لَكُمَا بۆ هەردوکتان لَمِنَ هەرلە

ٱلنَّٰصِحِينَ ئامۆژگاریکەرانم (٢١) فَدَلَّىٰهُمَا ئیتر بەهەردوکیانی نیشاندا بِغُرُورٖ بە فێڵ و خەڵەتاندن فَلَمَّا جا کاتێ

ذَاقَا چەشتیان لە ٱلشَّجَرَةَ دارەکە بَدَتۡ دەرکەوت لَهُمَا لۆهەردوکیان سَوۡءَٰتُهُمَا خراپەکانیان (عەورەتەکانیان)

وَطَفِقَا و دەستیانکرد و بەردەوامبوون يَخۡصِفَانِ دایاندەپۆشی و دەیاننوساند عَلَيۡهِمَا لە سەر هەردووکیان مِن لە وَرَقِ گەڵای

ٱلۡجَنَّةِ بەهەشت وَنَادَىٰهُمَا و هەردوکی بانگکرد رَبُّهُمَآ پەروەردگاریان أَلَمۡ أَنۡهَكُمَا ئەی قەدەغەم نەکردن عَن له

تِلۡكُمَا ئا ئەودوو ٱلشَّجَرَةِ دارانه وَأَقُل و (نەم) گوت لَّكُمَآ بەهەردووکتان إِنَّ دلنیابن ٱلشَّيۡطَٰنَ شەیطان لَكُمَا بۆ هەردوکتان

عَدُوّٞ دوژمنێکی مُّبِينٞ دیار و ئاشکرایه (٢٢) قَالَا رَبَّنَا هەردوکیان گوتیان پەروەدیگاره ظَلَمۡنَآ ستەممانکرد له أَنفُسَنَا خۆمان

وَإِن و ئەگەر لَّمۡ نه تَغۡفِرۡ بەخشی و خۆش(نه) بی لَنَا له ئێمه وَتَرۡحَمۡنَا و بەزەییت نێتەوه و ڕوحممان پێ(نه) کەییت

لَنَكُونَنَّ بەدڵنیایی- مِنَ له ٱلۡخَٰسِرِينَ خەسارەتمەند و دۆڕاوەکان (-دەبین) (٢٣) قَالَ (خودا) فەمووی: ٱهۡبِطُواْ دابەزن

بَعۡضُكُمۡ هەندێکتان لِبَعۡضٍ بۆ هەندێک عَدُوّٞ دوژمن ن وَلَكُمۡ و بۆ ئێوه هەیه فِي له ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی

مُسۡتَقَرّٞ جێگیری و نیشتەجێ وَمَتَٰعٌ و ڕابوێری إِلَىٰ بۆ حِينٖ ماوەیەکی دیار (٢٤) قَالَ گوتی فِيهَا لێ ، تیایدا

تَحۡيَوۡنَ دەژیین وَفِيهَا و تیایدایه تَمُوتُونَ تمُوتون وَمِنۡهَا و لەوی تُخۡرَجُونَ دەردەهێنرێن (٢٥) يَٰبَنِيٓ ئەی نەوەی

ءَادَمَ ئادەم قَدۡ بەدڵنیایی أَنزَلۡنَا دامانبەزاند عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان لِبَاسٗا جل و بەرگێ يُوَٰرِي داپۆشێ

سَوۡءَٰتِكُمۡ شتەخراپ و ناشیرنەکانتان (عەورەتتان) وَرِيشٗاۖ و ڕیش و ڕازاوەیی وَلِبَاسُ و پۆشتاکی ٱلتَّقۡوَىٰ خوادترسی و پارێزکاری

ذَٰلِكَ ئەویان خَيۡرٞۚ چاکتر ه ذَٰلِكَ ئەویان مِنۡ له ءَايَٰتِ نیشانه گەورەکانی ٱللَّهِ خودان لَعَلَّهُمۡ بەلکو ئەوان

يَذَّكَّرُونَ یادی خودا بکەنەوه و پەندوەرگرن (٢٦) يَٰبَنِيٓ ئەی نەوەی ءَادَمَ ئادەم لَا يَفۡتِنَنَّكُمُ قەت هەڵتان نەخەڵەتێنێ

ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان كَمَآ هەروەک أَخۡرَجَ دەریکرد أَبَوَيۡكُم دایک و باوک(ەگەوره) تان مِّنَ له ٱلۡجَنَّةِ بەهەشت

يَنزِعُ لیيکردەوه و دایماڵی عَنۡهُمَا لێیان لِبَاسَهُمَا پۆشتاکەکەیان لِيُرِيَهُمَا تا نیشانی هەردوکیان بدا

سَوۡءَٰتِهِمَآۚ خراپەکانیان (عەورەتیان) إِنَّهُۥ دڵنیابن ئەو يَرَىٰكُمۡ دەتانبینێ هُوَ ئەو وَقَبِيلُهُۥ و (وەچە و سەربازەکانی) مِنۡ بە

حَيۡثُ جۆر و لەشوێنێ لَا تَرَوۡنَهُمۡۗ ئێوە ئەوان نابینن إِنَّا بەدڵنیایی ، بەراستی ئێمە جَعَلۡنَا (ئاوامان) کردوە

ٱلشَّيَٰطِينَ شەیطانەکان أَوۡلِيَآءَ دۆست و پشتیوانن لِلَّذِينَ بۆئەوانەی لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن (٢٧) وَإِذَا وئەگەر

فَعَلُواْ ئەوان بکەن فَٰحِشَةً گوناهیکی دزێو و قێزەوەن قَالُواْ (دەڵێن) وَجَدۡنَا ئێمە ئاوامان دی عَلَيۡهَآ لەسەری (بوون)

ءَابَآءَنَا باب و باپیرانمان وَٱللَّهُ و خودا أَمَرَنَا فەرمانیکرد بِهَاۗ پێی قُلۡ بلێ إِنَّ دڵنیابن ٱللَّهَ خودا لَا يَأۡمُرُ فەرمان ناکات

بِٱلۡفَحۡشَآءِۖ بەدزێو و قێزەوەن ە گوناهەکان أَتَقُولُونَ ئایا دەڵێن عَلَى بەدەم ٱللَّهِ خودا مَا لَا تَعۡلَمُونَ شتێ ئێوە نایزانن (٢٨)

قُلۡ بلێ أَمَرَ فەرمانیکردوە رَبِّي پەروەردیگارم بِٱلۡقِسۡطِۖ بەدادوەری وَأَقِيمُواْ و ڕرێک و دامەزراو بکەن وُجُوهَكُمۡ ڕووتان

عِندَ لای كُلِّ هەموو مَسۡجِدٖ سوژدەگاهێ وَٱدۡعُوهُ و لەو بپاڕێنەوە مُخۡلِصِينَ پاک و خاوێن بکەن لَهُ بۆئەو

ٱلدِّينَۚ دین و ملکەچی كَمَا هەرچۆن بَدَأَكُمۡ ئێوەی سەرەتا دروستکرد تَعُودُونَ دەگەڕێنەوە (٢٩) فَرِيقًا کۆمەڵ و لایەنێک

هَدَىٰ هیدایەتی داوە وَفَرِيقًا و کۆمەڵ و لایەنێک حَقَّ هەق و شایستەبووە عَلَيۡهِمُ بەسەریان ، لەسەریان ، بۆ سەریان

ٱلضَّلَٰلَةُۚ گومڕایی إِنَّهُمُ بەدڵنیایی ئەوان ٱتَّخَذُواْ - ٱلشَّيَٰطِينَ شەیطانەکانیان (-کردۆتە) أَوۡلِيَآءَ دۆست و پشتیوان مِن لە

دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا وَيَحۡسَبُونَ و وا حساب دەکەن أَنَّهُم کە ئەوان مُّهۡتَدُونَ ڕێنمونیان وەرگرتووە (٣٠)

يَٰبَنِيٓ ئەی نەوەی ءَادَمَ ئادەم خُذُواْ ببەن زِينَتَكُمۡ جوانی خۆتان عِندَ لای كُلِّ هەموو مَسۡجِدٖ سوژدەگاهێ

وَكُلُواْ و بخۆن وَٱشۡرَبُواْ و بخۆنەوە وَلَا تُسۡرِفُوٓاْۚ و زێدەڕەوی مەکەن إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو لَا يُحِبُّ خۆشی ناوێت

ٱلۡمُسۡرِفِينَ زێدەڕەوان (٣١) قُلۡ بڵێ مَنۡ کێیە حَرَّمَ قەدەغەی کردوە زِينَةَ زینەت و جوانکاری ٱللَّهِ خودا ٱلَّتِيٓ ئەوەی

أَخۡرَجَ دەریکرد (بێ) لِعِبَادِهِۦ لۆ بەندەکانی وَٱلطَّيِّبَٰتِ و خۆش و پاکەکان مِنَ لە ٱلرِّزۡقِۚ ڕۆزی و بژێوی قُلۡ بڵێ هِيَ ئەو

لِلَّذِينَ بۆئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا فِي لە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا خَالِصَةٗ تایبەتە يَوۡمَ ڕۆژی

ٱلۡقِيَٰمَةِۗ قیامەت و زیندووبوونەوە كَذَٰلِكَ ئاوا نُفَصِّلُ ڕۆن و بلاو دەکەینەوە ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان

لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَعۡلَمُونَ بزانن (٣٢) قُلۡ بڵێ إِنَّمَا ئەوەی هەیە تەنها حَرَّمَ قەدەغەی کردوە رَبِّيَ پەروەردیگارم

ٱلۡفَوَٰحِشَ گوناهە دزێو و قێزەوەن و گەورەکان مَا ظَهَرَ ئەوەی ئاشکرایە مِنۡهَا لەوی وَمَا و ئەوەی بَطَنَ نادیار و بەدزییە

وَٱلۡإِثۡمَ و تاوان وَٱلۡبَغۡيَ و دەستدرێژیکاری بِغَيۡرِ بەبێ ٱلۡحَقِّ حەق وَأَن و ئەوەیکە تُشۡرِكُواْ شەریک و هاوەڵ دانێن

بِٱللَّهِ بۆ خودا مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ ئەوەی داینەبەزاندووە بِهِۦ پێی سُلۡطَٰنٗا (هیچ) بەڵگەو دەسەڵاتێ وَأَن و ئەوەی تَقُولُواْ بڵێن

عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا مَا لَا تَعۡلَمُونَ شتێ ئێوە نایزانن (٣٣) وَلِكُلِّ لۆ هەر أُمَّةٍ گەل و ئومەتێک أَجَلٞۖ کاتێکی دیاریکراو

فَإِذَا جاکاتێ جَآءَ هات (بۆیان) أَجَلُهُمۡ ئەجەل و کاتی مردنی ئەوان لَا يَسۡتَأۡخِرُونَ دواناخرێن سَاعَةٗ ساتێک

وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ و پێشیش ناخرێن (٣٤) يَٰبَنِيٓ ئەی نەوەی ءَادَمَ ئادەم إِمَّا کە يَأۡتِيَنَّكُمۡ بۆ ئێوە دێت

رُسُلٞ پەیامبەرانێک مِّنكُمۡ لە ئێوە يَقُصُّونَ دەگێڕیتەوە و باس دەکەن عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان

ءَايَٰتِي ئایەتەکانم فَمَنِ جا هەرکەسێ ٱتَّقَىٰ پارێزکاری کرد وَأَصۡلَحَ وچاکەکار بوو فَلَا خَوۡفٌ ئەوە ترس نیە

عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ، بۆ سەریان ، لەسەریان وَلَا هُمۡ و نە ئەوانیش يَحۡزَنُونَ خەم دەخۆن و دڵ توند دەبن (٣٥)

وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَذَّبُوا بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد بِـَٔايَـٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەكان و میعجیزاتەكان

وَٱسۡتَكۡبَرُوا و خۆیان بەگەورەدادەنا عَنۡهَآ لێی أُوْلَـٰٓئِكَ ئەوە ئەوان أَصۡحَـٰبُ هاوەڵ و ڕەفیقانی ٱلنَّارِ ئاگرن هُمۡ ئەوان

فِيهَا لێی ، تیایدا خَـٰلِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٣٦) فَمَنۡ جا کێ أَظۡلَمُ ستەمكارترە مِمَّنِ لەوەی ٱفۡتَرَىٰ بەدرۆ هەڵیبەستوە

عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا كَذِبًا درۆیەک أَوۡ یان كَذَّبَ بەدرۆی داناو بڕوای نەكردوە بِـَٔايَـٰتِهِۦٓ بە ئایەتەكانم

أُوْلَـٰٓئِكَ ئەوە ئەوان يَنَالُهُمۡ پێیان دەگات نَصِيبُهُم بەشی خۆیان مِّنَ لە ٱلۡكِتَـٰبِ نوسراو و نامە (ی ئاسمانی لەعەزاب)

حَتَّىٰٓ تاكو ، هەتا إِذَا کاتێ جَآءَتۡهُمۡ بۆیان (دیت) رُسُلُنَا نێردراوەكانمان يَتَوَفَّوۡنَهُمۡ ڕۆحیان دەكێشن قَالُوٓا (دەڵێن)

أَيۡنَ كوا لەكوێیە مَا كُنتُمۡ ئەوەی پێشان تَدۡعُونَ هاوارتان لۆدەكرن و دەتانپەرستن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا

قَالُوا گوتیان ضَلُّوا بزربوون عَنَّا لێمان وَشَهِدُوا و شایەتیاندا عَلَىٰٓ لە سەر أَنفُسِهِمۡ نەفس و زاتی خۆیان

أَنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان كَانُوا - كَـٰفِرِينَ كافر (-بوون) (٣٧) قَالَ گوتی ٱدۡخُلُوا بڕۆنە ناو فِيٓ لە أُمَمٍ گەلانێک

قَدۡ بەدڵنیایی خَلَتۡ بەسەرچوون و نەمان مِن لە قَبۡلِكُم پێش ئێوە مِّنَ لە ٱلۡجِنِّ جنۆكان وَٱلۡإِنسِ و مرۆڤان

فِي لە ، لەناو ٱلنَّارِ ئاگر ن كُلَّمَا هەر جارەی دَخَلَتۡ چووە ناوێ أُمَّةٌ ئوممەت و گەلێک

لَّعَنَتۡ داوای دوور لەخێری كرد و لەعنەتی كرد لە أُخۡتَهَا ئوموت و كۆمەڵی خوشكی حَتَّىٰٓ تاكو ، هەتا إِذَا کاتێ

ٱدَّارَكُوا كۆبوونەوە بەسەریەک فِيهَا لێی ، تیایدا جَمِيعًا گشتیان قَالَتۡ - أُخۡرَىٰهُمۡ دوواینەكەیان (-گووتی بە)

لِأُولَىٰهُمۡ یەكەمەكان و ئەوەڵەكەیان رَبَّنَا ئەی پەروەردگاریمان هَـٰٓؤُلَآءِ ئەوانێهێ أَضَلُّونَا ئێمەیان گومڕاكرد و سەریان لێ شێواندین

فَـَٔاتِهِمۡ ده بۆیان بهێنه عَذَابٗا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی ضِعۡفٗا چەند قاتە مِّنَ لە ٱلنَّارِ ئاگر قَالَ گوتی لِكُلّٖ بۆ هەریەکێ

ضِعۡفٞ چەند قاتە (عەزاب) هەیە وَلَٰكِن بەڵام لَّا - تَعۡلَمُونَ ئێوە(-نا) زانن (٣٨) وَقَالَتۡ و-

أُولَىٰهُمۡ یەکەمینەکەیان (-گوتی) لِأُخۡرَىٰهُمۡ بە ئاخرین و دوواییینەکەیان فَمَا ئیتر شتێ نە كَانَ بوو لَكُمۡ بۆتان عَلَيۡنَا بەسەرماندا

مِن لە فَضۡلٖ زێدەچاکەیی فَذُوقُواْ دەبچێژن ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە بِمَا بەوەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان

تَكۡسِبُونَ بەدەستتان دەهێنا (٣٩) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد

بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان وَٱسۡتَكۡبَرُواْ و خۆیان بەگەورەدادەنا عَنۡهَا لەسەری لَا تُفَتَّحُ هەرگیز ناکرێتەوە

لَهُمۡ بۆیان أَبۡوَٰبُ دەرگای ٱلسَّمَآءِ ئاسمان وَلَا يَدۡخُلُونَ و ناچنە ناو ٱلۡجَنَّةَ بەهەشت حَتَّىٰ تاکو يَلِجَ تێدەپەڕێ

ٱلۡجَمَلُ گوریسی ئەستور و حوشتر فِي لە ، لەناو سَمِّ کونی دەرزی ٱلۡخِيَاطِۚ دورمان وَكَذَٰلِكَ و ئاوا نَجۡزِي سزادەدەین

ٱلۡمُجۡرِمِينَ ستەمکاران (٤٠) لَهُم بۆیان هەیە مِّن لەناو جَهَنَّمَ دۆزەخ مِهَادٞ ڕاخراوێ وَمِن و لە فَوۡقِهِمۡ سەریشیان

غَوَاشٖۚ دەپۆشەرانێ وَكَذَٰلِكَ و ئاوا نَجۡزِي سزادەدینە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (٤١) وَٱلَّذِينَ بەدڵنیایی ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە وَعَمِلُواْ و کردوویانە ٱلصَّٰلِحَٰتِ کارو کردەوە چاکەکان لَا نُكَلِّفُ ئەوە داوا وتەکلیف ناکەین لە

نَفۡسًا (هیچ) نەفسێک إِلَّا ئیللا ئەوەی وُسۡعَهَآ لەتوانای دابێ أُوْلَٰٓئِكَ ئەوانن أَصۡحَٰبُ خاوەنەکانی ٱلۡجَنَّةِۖ بەهەشت

هُمۡ بەدڵنیایی ئەوان فِيهَا تیایدا خَٰلِدُونَ ماوەن هەتا هەتایێ (٤٢) وَنَزَعۡنَا و دەرمانهێنا مَا فِي لە ، لەناو

صُدُورِهِم سینەیان مِّنۡ هەرچی هەیە لە غِلّٖ غەل و غەش و گرێ و گۆری تَجۡرِي دروات مِن لە تَحۡتِهِمُ ژێریاندا

ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕووبارەکان وَقَالُواْ و (دەڵێن) ٱلۡحَمۡدُ هەموو سوپاس و ستایشێک لِلَّهِ بۆ خودای ٱلَّذِي ئەوەی هَدَىٰنَا ڕێنموونیکردین

لِهَٰذَا بۆ ئەمە وَمَا - كُنَّا بۆمان (-نە) بوو لِنَهۡتَدِيَ کە ڕێنموونی و هیدایەت وەرگرین لَوۡلَآ ئەگەر ئەوەنەبووایە أَنۡ کە

هَدَىٰنَا ڕێنموونی کردین ٱللَّهُ خودای گەورە لَقَدۡ بەدڵنیایی جَآءَتۡ - رُسُلُ پەیامبەرانی رَبِّنَا پەروەردیگارمان (-هاتن و هێنایان)

بِٱلۡحَقِّ حەق و ڕاستی و ڕەوایی وَنُودُوٓاْ و بانگکران أَن کە تِلۡكُمُ ئا ئەوەتە ٱلۡجَنَّةُ بەهەشت أُورِثۡتُمُوهَا بۆتان ماوەتەوە

بِمَا بەوەی كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد (٤٣) وَنَادَىٰٓ و- أَصۡحَٰبُ خاوەنەکانی ٱلۡجَنَّةِ بەهەشت

أَصۡحَٰبَ ئەهل و هاوەڵی ٱلنَّارِ ئاگرن(یان -بانگکرد) أَن کە قَدۡ ئەوەتە وَجَدۡنَا دیتمان مَا وَعَدَنَا ئەوەی بەڵێنی پێدابووین

رَبُّنَا پەروەردیگارمان حَقّٗا هەق و ڕاستیە فَهَلۡ جا ئایا وَجَدتُّم بینیتان مَّا ئەوەی کە وَعَدَ بەڵێنی دابوو

رَبُّكُمۡ پەروەردیگارتان حَقّٗاۖ هەق و ڕاستی بێت؟ قَالُواْ گوتیان نَعَمۡ بەڵێ فَأَذَّنَ جا بانگی ڕاهێڵا مُؤَذِّنُۢ بانگبێژێک

بَيۡنَهُمۡ لە نێوانیان أَن کە لَّعۡنَةُ نەفرینی ٱللَّهِ خودا عَلَى لە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان(بێت) (٤٤) ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يَصُدُّونَ پێشگری و ڕێگری دەکەن عَن لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَيَبۡغُونَهَا و دەیانەوێت- عِوَجٗا خوار و خێچ (-بێت)

وَهُم و ئەوان بِٱلۡأٓخِرَةِ بەدوارۆژ كَٰفِرُونَ کافر و بروانەکەرن (٤٥) وَبَيۡنَهُمَا و لەنێوانیانە

حِجَابٞۚ ناوبڕ و حجابێک (هەیە) وَعَلَى و (هەیە) لە سەر ٱلۡأَعۡرَافِ لێواری ناوبڕەکە رِجَالٞ پیاوانێک يَعۡرِفُونَ دەناسن

كُلَّۢا هەریەکەیان بِسِيمَىٰهُمۡۚ بە ئاکار و سیمایان وَنَادَوۡاْ و بانگیانکردە أَصۡحَٰبَ ئەهلی ٱلۡجَنَّةِ بەهەشت أَن کە

سَلَٰمٌ ئاشتی و ئارامی (بێت) عَلَيۡكُمۡۚ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان لَمۡ يَدۡخُلُوهَا ئەوان نەچوونەناوی وَهُمۡ لەکاتێ ئەوان

يَطۡمَعُونَ حەزیان لێدەکرد و تەماعیان لێدەکرد (٤٦) وَإِذَا وئەگەر صُرِفَتۡ وەربگێردرێ أَبۡصَٰرُهُمۡ بینایی ئەوان

تِلۡقَآءَ بە ئاڕاستەی أَصۡحَٰبِ (ئەهلی) ٱلنَّارِ ئاگر و دۆزەخ قَالُواْ (دەڵێن)) رَبَّنَا ئەی پەروەردگاریمان لَا تَجۡعَلۡنَا دامان نەنێی

مَعَ لەگەڵ ٱلۡقَوۡمِ نەتەوە وگەلی ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکار (٤٧) وَنَادَىٰٓ و - أَصۡحَٰبُ (خەڵکی)

ٱلۡأَعۡرَافِ ئەعراف (سەر لێواری ناوبڕەکە) رِجَالٗا (-بانگیانکردە) پیاوانێک يَعۡرِفُونَهُم دەیانناسین بِسِيمَٰهُمۡ بە ئاکار و سیمایان

قَالُواْ گوتیان مَآ چی أَغۡنَىٰ (سوودی گەیاند) عَنكُمۡ پێتان جَمۡعُكُمۡ کۆمەڵەکەتان وَمَا و ئەوەی كُنتُمۡ پێشان

تَسۡتَكۡبِرُونَ خۆتان بەزل دادەنا (٤٨) أَهَٰٓؤُلَآءِ ئایا ئەوانە؟! ٱلَّذِينَ ئەوانەن أَقۡسَمۡتُمۡ ئێوە سوێندتان خوارد کە

لَا يَنَالُهُمُ ناگەیەنێ پێیان ٱللَّهُ خودا بِرَحۡمَةٍ هیچ رەحمەت و بەزەیی ٱدۡخُلُواْ بڕۆنە ناو ٱلۡجَنَّةَ بەهەشت لَا خَوۡفٌ ترسێ نیە

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان ، لەسەرتان وَلَآ أَنتُمۡ ونە ئێوەش تَحۡزَنُونَ غەمباردەبن (٤٩) وَنَادَىٰٓ و-

أَصۡحَٰبُ هاوەڵ و ئەهلی ٱلنَّارِ ئاگر (دۆزەخ) أَصۡحَٰبَ هاوەڵ و ئەهلی ٱلۡجَنَّةِ بەهەشتیان (-بانگکرد) أَنۡ کە

أَفِيضُواْ لەزێدەی(خۆتان) بڕژێنن عَلَيۡنَا بەسەرماندا مِنَ لە ٱلۡمَآءِ ئاو أَوۡ یان مِمَّا لەوەی رَزَقَكُمُ پێیداون ٱللَّهُ خودا

قَالُوٓاْ گوتیان إِنَّ بەڕاستی ٱللَّهَ خودا حَرَّمَهُمَا هەردوکیانی حەرامکردووە و قەدەغەیکردووە عَلَى لە سەر ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان

(٥٠) ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱتَّخَذُواْ - دِينَهُمۡ دینەکەیان (-کردووە بە) لَهۡوٗا فەرامۆشکاری وَلَعِبٗا و گەمە وَغَرَّتۡهُمُ و فریویداون

ٱلۡحَيَوٰةُ ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیان ، فَٱلۡيَوۡمَ جا ئیمڕۆ نَنسَىٰهُمۡ لەیادیان دەکەین كَمَا هەرچۆن نَسُواْ ئەوان لەیادیانکرد

لِقَآءَ پێک گەیشتنی يَوۡمِهِمۡ ڕۆژەکەیان هَٰذَا ئەمە وَمَا و ئەوەی كَانُواْ پێشان

بِـَٔايَٰتِنَا به ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکانمان يَجۡحَدُونَ نکۆڵیاندەکرد وکوفریاندەکرد (٥١) وَلَقَدۡ و ئەوەتە

جِئۡنَٰهُم هێنامان بۆیان بِكِتَٰبٖ نوسراوو و کیتابێک فَصَّلۡنَٰهُ ڕۆنمانکردۆتەوە عَلَىٰ بە عِلۡمٍ زانست و زانیارییەک (ی تەواو)

هُدٗى هیدایەت و ڕێنموونی بێت وَرَحۡمَةٗ و بەزەیی و میهرەبانی بێت لِّقَوۡمٖ بۆقەومێک يُؤۡمِنُونَ بروا بهێنن (٥٢) هَلۡ ئایا

يَنظُرُونَ چاوەڕواندەکەن إِلَّا شتێ جگەلە تَأۡوِيلَهُۥ گەیشتنبە ئەنجام يَوۡمَ ئەوڕۆژەی يَأۡتِي دێت

تَأۡوِيلُهُۥ سەرئەنجامی ئەوان (هەڵسانی قیامەت) يَقُولُ - ٱلَّذِينَ ئەوانەی نَسُوهُ پشتگوێیان خستبوو ولەبیریانکردبوو مِن لە

قَبۡلُ پێشا (-دەڵێن) قَدۡ بەڕاستی و بێگومان جَآءَتۡ هات(ن) رُسُلُ پەیامبەرانی رَبِّنَا پەروەردیگارمان

بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی فَهَل جا ئایا لَّنَا بۆمان هەیە مِن (هیچ) شُفَعَآءَ تکاکارانێک فَيَشۡفَعُواْ کە تکابکەن

لَنَآ بۆ ئێمە أَوۡ یان نُرَدُّ بگێردرێینەوە فَنَعۡمَلَ ئیتر کاری بکەین غَيۡرَ جگەلە ٱلَّذِي وما كُنَّا ئێمە پێشان

نَعۡمَلُ (دەمانکرد) ، قَدۡ بەدڵنیایی خَسِرُوٓاْ لەدەستیاندا أَنفُسَهُمۡ خۆیان وَضَلَّ و بزر بوو عَنۡهُم لییان مَّا ئەوەی

كَانُواْ پێشان يَفۡتَرُونَ بەدرۆیان هەڵیان دەبەست (٥٣) إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكُمُ پەروەردیگارتان ٱللَّهُ (الله) یە ٱلَّذِي ئەوەی

خَلَقَ بەدیهێناوە و دروستیکردوە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضَ و زەوی فِي لە سِتَّةِ شەش أَيَّامٖ ڕۆژان ثُمَّ پاشان

ٱسۡتَوَىٰ ئیستیوای کرد عَلَى لە سەر ٱلۡعَرۡشِ عەرش و تەختی پادشایەتی يُغۡشِي دادەپۆشێ بە ٱلَّيۡلَ شەو ٱلنَّهَارَ ڕۆژگار

يَطۡلُبُهُۥ بەدووای دەچێ حَثِيثٗا بێ ووچان وَٱلشَّمۡسَ و خۆر وَٱلۡقَمَرَ مانگ و وَٱلنُّجُومَ و ئەستێرەکان

مُسَخَّرَٰتِۭ دەستەمۆ و ژێربارخراون بِأَمۡرِهِۦٓ بەفەرمانی ئەو أَلَا لَهُ (دەئاگادارین) هەر بۆ ئەوە ٱلۡخَلۡقُ ئەوەی درووستکراوە

وَٱلۡأَمۡرُ و هەموو فەرمانێک (حوکمێک) ، تَبَارَكَ فرەپیرۆزی و بەرەکەتی بۆ ٱللَّهُ خودای رَبُّ پەروەردیگار وخاوەنی

ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (٥٤) ٱدۡعُواْ بپاڕێنەوە لە رَبَّكُمۡ پەروەردیگارتان تَضَرُّعٗا بەلالەلال و کزۆڵی

وَخُفۡيَةً و بەنهێنی و نائاشکرا نزمەدەنگی إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو لَا يُحِبُّ خۆشی ناوێت ٱلۡمُعۡتَدِينَ دەستدرێژکار و سنوربەزێنان (٥٥)

وَلَا تُفۡسِدُواْ و فەساد و خراپەکاری بڵاو مەکەنەوە فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی بَعۡدَ لەدوای إِصۡلَٰحِهَا چاککرانی

وَٱدۡعُوهُ و لەو بپاڕێنەوە خَوۡفٗا بە ترس وَطَمَعًا و بە حەز و تەماع إِنَّ بەدڵنیایی رَحۡمَتَ رەحمەت و بەزەیی ٱللَّهِ خودا

قَرِيبٞ نزیک مِّنَ لە ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکان (٥٦) وَهُوَ و هەر ئەوخۆی ٱلَّذِي ئەو زاتەیە کە يُرۡسِلُ دەنێرێ

ٱلرِّيَٰحَ بایەکان بُشۡرَۢا وەک مزگێنی بَيۡنَ (لە يَدَيۡ پێش) رَحۡمَتِهِۦ میهرەبانی و بەزەیی وی (لە باران) حَتَّىٰٓ تاکو ، هەتا إِذَآ کاتێ

أَقَلَّتۡ هەڵیکرد سَحَابٗا هەورێکی ثِقَالٗا قورس و گران سُقۡنَٰهُ جا ئاومان دا لِبَلَدٖ بە خاک و شارێکی مَّيِّتٖ مردوو

فَأَنزَلۡنَا دامانبەزاند بِهِ پێی ٱلۡمَآءَ ئاو فَأَخۡرَجۡنَا جا دەرمانکرد بِهِۦ پێی مِن لە كُلِّ هەموو ٱلثَّمَرَٰتِۚ بەروبومەکان

كَذَٰلِكَ ئاواش نُخۡرِجُ دەردێنین ٱلۡمَوۡتَىٰ مردووەکان لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تَذَكَّرُونَ یاد دەکەنەوە و پەندوەردەگرن (٥٧)

وَٱلۡبَلَدُ و ئەوخاکەی ٱلطَّيِّبُ چاک و پاکە يَخۡرُجُ دەردەچێ نَبَاتُهُۥ ڕوەکەکەی بِإِذۡنِ بە ئیزن و ڕێپێدانی رَبِّهِۦ پەروەردگاری

وَٱلَّذِي و ئەوەی خَبُثَ پیس و خراپ بێت لَا يَخۡرُجُ دەرناچێت إِلَّا مەگەر نَكِدٗا نەنگی و ناخۆشی و تەنگی كَذَٰلِكَ ئاوا

نُصَرِّفُ جۆراو جۆردەکەین ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەڵگەو نیشانە گەورەکان لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَشۡكُرُونَ سوپاسگوزاری بکەن

(٥٨) لَقَدۡ بەدڵنیایی أَرۡسَلۡنَا ئێمە هەناردمان نُوحًا پێغەمبەر نووح إِلَىٰ بۆ ، بۆلای قَوۡمِهِۦ نەتەوەکەی فَقَالَ جا گووتی

يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم ٱعۡبُدُواْ بپەرستن ٱللَّهَ خودا مَا لَكُم بۆتان نییە مِّنۡ (هیچ) إِلَٰهٍ خوداو پەرستراوێک غَيۡرُهُۥٓ جگە لەو

إِنِّيٓ بەدڵنیایی من أَخَافُ ئەترسم عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەی يَوۡمٍ رۆژێکی عَظِيمٖ زۆر گەورە و مەزن

(٥٩) قَالَ گوتیان ٱلۡمَلَأُ (پیاو ماقوولان و دارو دەستەکە) مِن لە قَوۡمِهِۦٓ نەتەوەکەی إِنَّا بەراستی ئێمە

لَنَرَىٰكَ هەر تۆ دەبینین فِي لە ، لەناو ضَلَٰلٖ گومڕاییەکی مُّبِينٖ روون و دیار ی (٦٠) قَالَ گوتی يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم

لَيۡسَ نیە بِي بە من ضَلَٰلَةٞ (هیچ) گومڕایی و سەرلیشێواویەک وَلَٰكِنِّي بەڵکوو من رَسُولٞ پەیامبەرێک م مِّن لە

رَّبِّ پەروەردگاری ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (٦١) أُبَلِّغُكُمۡ پێتان ڕادەگەیەنم رِسَٰلَٰتِ پەیامەکانی رَبِّي پەروەردیگارم

وَأَنصَحُ و ئامۆژگاری دەکەم لَكُمۡ بۆتان وَأَعۡلَمُ و دەزانم مِنَ لە ٱللَّهِ خوداوە مَا لَا تَعۡلَمُونَ ئەوەی ئێوە نایزانن (٦٢)

أَوَعَجِبۡتُمۡ ئایا پێتان عەجیب و سەر سوڕهێنەرە أَن کە جَآءَكُمۡ هات بۆ ئێوە ذِكۡرٞ یادخەرەوەیەک مِّن لە

رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان عَلَىٰ (دابەزییە) سەر رَجُلٖ پیاوێک مِّنكُمۡ لە ئێوە لِيُنذِرَكُمۡ تا بێدارتان بکاتەوە و بتان ترسێنێ

وَلِتَتَّقُواْ و تا لەخودا بترسن و پارێزکاری بکەن وَلَعَلَّكُمۡ و بەڵکو ئێوە تُرۡحَمُونَ روحمتان پێبکرێ و خودا بەزەیی پێتان بێت (٦٣)

فَكَذَّبُوهُ جا بەدرۆیاندانا فَأَنجَيۡنَٰهُ ئیتر ڕزگارمانکرد وَٱلَّذِينَ لەگەڵ ئەوانەی مَعَهُۥ لەگەڵ ئەو (بوون) فِي لە ، لەناو

ٱلۡفُلۡكِ کەشتی وَأَغۡرَقۡنَا و ژێر ئاوومانخستن و خنکاندمان ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد

بِـَٔايَٰتِنَآ بە ئایات و موعجیزاتەکانمان إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان كَانُواْ - قَوۡمًا قەومێک ی عَمِينَ کوێر (-بوون) (٦٤) وَإِلَىٰ و بۆ

عَادٍ (قەومی) عاد أَخَاهُمۡ براکەیان هُودٗاۚ (پێغەمبەر) هوود قَالَ گوتی يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم ٱعۡبُدُواْ بپەرستن ٱللَّهَ خودا

مَا لَكُم بۆتان نییە مِّنۡ (هیچ) إِلَٰهٍ خوداو پەرستراوێک غَيۡرُهُۥٓ جگە لەو أَفَلَا تَتَّقُونَ ئەرێ لەخودا ناترسن و پارێزکاری ناکەن

(٦٥) قَالَ - ٱلۡمَلَأُ (پیاو ماقوولان و دارو دەستەکە) ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِن لە

قَوۡمِهِۦٓ نەتەوەکەی (-گوتیان) إِنَّا بەدڵنیایی ، بەراستی ئێمە لَنَرَىٰكَ هەر تۆ دەبینین فِي لەناو سَفَاهَةٖ نەفامی و نەزانی

وَإِنَّا و بەدڵنیایی ئێمە لَنَظُنُّكَ هەر والەتۆدەگەین کە مِنَ لە ٱلۡكَٰذِبِينَ درۆزنەکان (بیت) (٦٦) قَالَ گوتی

يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم لَيۡسَ نیە بِي بە من سَفَاهَةٞ نەفامی و نەزانیێ وَلَٰكِنِّي بەڵکوو من رَسُولٞ پەیامبەرێک م مِّن لە

رَّبِّ پەروەردگاری ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (٦٧) أُبَلِّغُكُمۡ پێتان ڕادەگەیەنم رِسَٰلَٰتِ پەیامەکانی رَبِّي پەروەردیگارم وَأَنَا۠ و من

لَكُمۡ بۆتان نَاصِحٌ ئامۆژگاریکارێکی أَمِينٌ ئەمین و متمانەدار (٦٨) أَوَعَجِبۡتُمۡ ئایا پێتان عەجیب و سەرسوڕهێنەرە أَن کە

جَآءَكُمۡ هات بۆ ئێوە ذِكۡرٞ یادی مِّن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان عَلَىٰ لە سەر رَجُلٖ پیاوێک مِّنكُمۡ لە ئێوە

لِيُنذِرَكُمۡ تا بێدارتان بکاتەوە و بتان ترسێنێ وَٱذۡكُرُوٓاْ و یادبکەنەوە إِذۡ کە جَعَلَكُمۡ ئێوەی کردە خُلَفَآءَ جێنشینانێک مِنۢ لە

بَعۡدِ دوای قَوۡمِ قەومێک نُوحٖ (پێغەمبەر) نووح وَزَادَكُمۡ و زادَکُم فِي لە ، لەناو ٱلۡخَلۡقِ ٱلۡخَلۡق بَصۜۡطَةٗ بَصۜۡطَة

فَٱذۡكُرُوٓاْ جا یادبکەنەوە ءَالَآءَ ناز و نیعمەتەکانی ٱللَّهِ خودا لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تُفۡلِحُونَ تُفۡلِحُون (٦٩) قَالُوٓاْ گوتیان

أَجِئۡتَنَا ئایا هاتی بۆمان لِنَعۡبُدَ تا بپەرستین ٱللَّهَ خودا وَحۡدَهُۥ بەتاک و تەنیایی وَنَذَرَ و وازبێنین لەوەی مَا كَانَ پێشان

يَعۡبُدُ (دەیانپەرست) ءَابَآؤُنَا باب و باپیرانمان فَأۡتِنَا دە بۆمان بهێنە بِمَا ئەوەی تَعِدُنَآ بەڵێنمان پێدەدەی إِن ئەگەر

كُنتَ تۆ- مِنَ لە ٱلصَّٰدِقِينَ ڕاستگۆکان (-بووی) (٧٠) قَالَ گوتی قَدۡ ئەوەتە بەدڵنیایی وَقَعَ کەوتە عَلَيۡكُم سەرتان

مِّن له رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتانەوە رِجۡسٞ عەزابێکی پیس وَغَضَبٌ و خەشم و تووڕەیی

أَتُجَٰدِلُونَنِي ئایا موجادەلەم لەگەڵ دەکەن فِيٓ له أَسۡمَآءٖ ناوانێک سَمَّيۡتُمُوهَآ ناوتان لیناون أَنتُمۡ ئێوە

وَءَابَآؤُكُم و باب و باپیرانتان مَّا - نَزَّلَ دای(-نە) بەزاندوە ٱللَّهُ خودا بِهَا پێی مِن (هیچ) سُلۡطَٰنٖ بەلگە و دەسەڵاتێ

فَٱنتَظِرُوٓاْ جا چاوەڕێمان بکەن إِنِّي بەدڵنیایی من مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مِّنَ له ٱلۡمُنتَظِرِينَ چاوەڕوانکارانین (٧١)

فَأَنجَيۡنَٰهُ جا ڕزگارمانکرد وَٱلَّذِينَ ئەوانەی مَعَهُۥ لەگەڵ ئەو(بوون) بِرَحۡمَةٖ بە ڕەحمەت و بەزەیی مِّنَّا لەخۆمانەوە

وَقَطَعۡنَا و بڕیمانەوە دَابِرَ دوواوەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایات و موعجیزاتەکانمان

وَمَا و- كَانُواْ -- مُؤۡمِنِينَ بڕواهێن (-نە--بوون) (٧٢) وَإِلَىٰ و(ناردمان) بۆ ثَمُودَ (قەومی) ثەموود أَخَاهُمۡ براکەیان

صَٰلِحٗا صالح (پێغەمبەر) قَالَ گوتی يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم ٱعۡبُدُواْ بپەرستن ٱللَّهَ خودا مَا لَكُم بۆتان نییە مِّنۡ (هیچ)

إِلَٰهٍ خوداو پەرستراوێک غَيۡرُهُۥ جگە لەو قَدۡ بەدڵنیایی جَآءَتۡكُم بۆتان هات بَيِّنَةٞ بەلگەی ڕوون و ئاشکرا مِّن له

رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان هَٰذِهِۦ ئەوە نَاقَةُ حوشتری ٱللَّهِ خودایە لَكُمۡ بۆتان ءَايَةٗ نیشانەیەکی گەورە و موعجیزەیەکە

فَذَرُوهَا جا وازی لێبێنن تَأۡكُلۡ بخوات فِيٓ له أَرۡضِ زەوی ٱللَّهِ خودا وَلَا تَمَسُّوهَا و دەستی لێمەدەن بِسُوٓءٖ بەخراپە

فَيَأۡخُذَكُمۡ ئەوسا دەتانگرێت عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٞ زۆر بە ئازار (٧٣) وَٱذۡكُرُوٓاْ و یادبکەنەوە إِذۡ کە

جَعَلَكُمۡ ئێوەی کردە خُلَفَآءَ جێنشینانێک مِنۢ له بَعۡدِ دوای عَادٖ (قەومی) عاد وَبَوَّأَكُمۡ و جێ ئێوەی خۆشکرد فِي له

ٱلۡأَرۡضِ زەوی تَتَّخِذُونَ - مِن له سُهُولِهَا دەشتەکانیان (-دروست دەکەن) قُصُورٗا چەندەها کۆشک و تەلار

وَتَنۡحِتُونَ و دادەتاشن ٱلۡجِبَالَ چیاكان بُيُوتٗاۖ بۆ خانوو و مال فَٱذۡكُرُوٓاْ جا یادبكەنەوە ءَالَآءَ ناز و نیعمەتەكانی ٱللَّهِ خودا

وَلَا تَعۡثَوۡاْ و بلاوەكەنەوە(خراپە) فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی مُفۡسِدِينَ خراپەكار و تێكدەرانە (٧٤) قَالَ گوتیان

ٱلۡمَلَأُ (پیاو ماقوولان و دارو دەستەكە) ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱسۡتَكۡبَرُواْ خۆیان بەگەورەدادەنا مِن لە قَوۡمِهِۦ نەتەوەكەی

لِلَّذِينَ بە ئەوانەی ٱسۡتُضۡعِفُواْ ژێردەستە و لاوازكرابوون لِمَنۡ لەوەی ءَامَنَ بڕوای هێنا(بوو) مِنۡهُمۡ لەوان أَتَعۡلَمُونَ ئایادەزانن

أَنَّ كە صَٰلِحٗا صالح مُّرۡسَلٞ نێردراوە مِّن لە رَّبِّهِۦۚ پەروەردگاریەوە؟! قَالُوٓاْ گوتیان إِنَّا بەدڵنیایی ، بەڕاستی ئێمە

بِمَآ بەوەی أُرۡسِلَ ناردراوە بِهِۦ پێی مُؤۡمِنُونَ بڕواداڕین (٧٥) قَالَ گوتیان ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ خۆیان بەگەورەدانا: إِنَّا بەدڵنیایی ، بەڕاستی ئێمە بِٱلَّذِيٓ بەوەی ءَامَنتُم ئێوە بڕواتان هێناوە بِهِۦ پێی

كَٰفِرُونَ كافر و بڕوانەكەر ین (٧٦) فَعَقَرُواْ ئیتر سەریان بڕی ٱلنَّاقَةَ حوشترەكەی وَعَتَوۡاْ و زۆرملهوڕانە لایاندا عَنۡ لە

أَمۡرِ فەرمان وكاری رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان وَقَالُواْ وگوتیان يَٰصَٰلِحُ ئەی صالح ٱئۡتِنَا دە بۆمان بهێنە بِمَا ئەوەی

تَعِدُنَآ بەڵێنمان پێدەدەی إِن ئەگەر كُنتَ - مِنَ لە ٱلۡمُرۡسَلِينَ نێردراو و پەیامبەرەكان (-بووبی) (٧٧)

فَأَخَذَتۡهُمُ جا گرتنی و ڕاپێچیكرن ٱلرَّجۡفَةُ بوومەلەرزەكە فَأَصۡبَحُواْ ئیتر وایانلێهات فِي لە ، لەناو دَارِهِمۡ ماڵەكانیان

جَٰثِمِينَ كەوتن بەسەرچۆک ورووبان (مردن) (٧٨) فَتَوَلَّىٰ ئینجا پشتی هەلكرد عَنۡهُمۡ لێیان وَقَالَ و گوتی

يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم لَقَدۡ ئا ئەوەتە أَبۡلَغۡتُكُمۡ پێم ڕاگەیاندن رِسَالَةَ پەیامی رَبِّي پەروەردیگارم وَنَصَحۡتُ و ئامۆژگاریم كرد

لَكُمۡ بۆتان وَلَٰكِن بەڵام لَّا ئێوە- تُحِبُّونَ خۆشتان (-نا) وێت ٱلنَّٰصِحِينَ ئامۆژگاریكەران (٧٩)

وَلُوطًا و (باسی بکە باسی) (پێغەمبەر) لووط إِذۡ کە قَالَ گوتی لِقَوۡمِهِۦٓ بە نەتەوەکەی أَتَأۡتُونَ ئایا ئێوە دێن دەکەن

ٱلۡفَٰحِشَةَ دزێو و قێزەوەن ی گوناهەکان مَا سَبَقَكُم پێشتان نەکەوتووە بِهَا لێی مِنۡ (هیچ) أَحَدٖ یەکێک مِّن لە

ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (٨٠) إِنَّكُمۡ ئەوەتە ئێوە لَتَأۡتُونَ دێنەلای ٱلرِّجَالَ پیاوەکان شَهۡوَةٗ بەحەز و شەهوەت مِّن -

دُونِ جگە(-لە) ٱلنِّسَآءِۚ ژنان بَلۡ بەلکو أَنتُمۡ ئێوە قَوۡمٞ قەومێکی مُّسۡرِفُونَ زێدەڕەوەن (٨١) وَمَا (هیچ) نە كَانَ بوو

جَوَابَ وەڵامی قَوۡمِهِۦٓ نەتەوەکەی إِلَّآ جگە لەوەی أَن کە قَالُوٓاْ گوتیان أَخۡرِجُوهُم دەریان بکەن مِّن لە

قَرۡيَتِكُمۡۖ دێیەکەتان إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان أُنَاسٞ کەسانێکن يَتَطَهَّرُونَ پاکخوازی دەکەن (٨٢)

فَأَنجَيۡنَٰهُ جا ئەومان ڕزگارکرد وَأَهۡلَهُۥٓ لەگەڵ کەسوکارەکەی إِلَّا جگە لە ٱمۡرَأَتَهُۥ ژنەکەی كَانَتۡ ئەو- مِنَ لە

ٱلۡغَٰبِرِينَ لەناوبراوان (٨٣) وَأَمۡطَرۡنَا دامانباراند عَلَيۡهِم بەسەریاندا مَّطَرٗاۖ جۆرە بارینێک فَٱنظُرۡ جا سەیرکە كَيۡفَ چۆن

كَانَ بوو عَٰقِبَةُ سەرئەنجامی ٱلۡمُجۡرِمِينَ ستەمکارەکان (٨٤) وَإِلَىٰ و(هەناردمان) بۆ مَدۡيَنَ شارۆچکەی مەدیەن

أَخَاهُمۡ براکەیان شُعَيۡبٗاۚ (پێغەمبەر) شوعویب قَالَ گوتی يَٰقَوۡمِ ئەی قەومی خۆم ٱعۡبُدُواْ بپەرستن ٱللَّهَ خودا

مَا لَكُم بۆتان نییە مِّنۡ (هیچ) إِلَٰهٍ خوداو پەرستراوێک غَيۡرُهُۥۖ جگە لەو قَدۡ ئەوەتە جَآءَتۡكُم بۆتان هاتووە

بَيِّنَةٞ بەڵگەی ڕوون و ئاشکرا مِّن لە رَّبِّكُمۡۖ پەروەردیگارتان فَأَوۡفُواْ تەواوبدەن (حەق) ٱلۡكَيۡلَ کێش و پێوانە

وَٱلۡمِيزَانَ و تەرازوو وَلَا تَبۡخَسُواْ و بێ بەها مەکەن بۆ ٱلنَّاسَ خەلک أَشۡيَآءَهُمۡ شتەکانیان

وَلَا تُفۡسِدُواْ و فەساد و خراپەکاری بڵاو مەکەنەوە فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی بَعۡدَ لەدوای إِصۡلَٰحِهَاۚ چاککرانی ذَٰلِكُمۡ ئەوە

خَيۡرٞ چاکتر ە لَّكُمۡ بۆتان إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە- مُّؤۡمِنِينَ بڕوادار (-بوونبن) (٨٥) وَلَا تَقۡعُدُواْ و دامەنیشن

بِكُلِّ لە هەموو صِرَٰطٖ ڕاستەڕێگایەک تُوعِدُونَ هەڕەشکاری بکەن وَتَصُدُّونَ و ڕێگری(مە) کەن عَن لە سَبِيلِ ڕێگای

ٱللَّهِ خودا مَنۡ ئەو کەسەی ءَامَنَ بڕوای هێناوە بِهِۦ پێی وَتَبۡغُونَهَا و دەخوازن بۆی عِوَجٗاۚ خوار و خێچی

وَٱذۡكُرُوٓاْ و یادبکەنەوە إِذۡ کە كُنتُمۡ ئێوە- قَلِيلٗا کەمێک (-بوونبن) فَكَثَّرَكُمۡۖ جا زۆریکردن وَٱنظُرُواْ تەمەشا بکەن و تێڕابمینێن

كَيۡفَ چۆن كَانَ بوو عَٰقِبَةُ سەرئەنجامی ٱلۡمُفۡسِدِينَ خراپکار و خراپخوازان (٨٦) وَإِن و ئەگەر كَانَ -

طَآئِفَةٞ کۆمەڵێ مِّنكُمۡ لە ئێوە ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا (-بێت) بِٱلَّذِيٓ بەوەی أُرۡسِلۡتُ من هەناردراوم بِهِۦ پێ

وَطَآئِفَةٞ و کۆمەڵێ لَّمۡ - يُؤۡمِنُواْ بڕوایان(-نە) هێنابێ فَٱصۡبِرُواْ ئەوە ئارامبگرن حَتَّىٰ تاکو يَحۡكُمَ حوکم بکات ٱللَّهُ خودا

بَيۡنَنَاۚ نێوان ئێمە وَهُوَ و هەر ئەوە خَيۡرُ چاکترین ٱلۡحَٰكِمِينَ حوکمکار و بڕیارداران (٨٧) قَالَ -

ٱلۡمَلَأُ (پیاو ماقوولان و دارو دەستەکە) ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱسۡتَكۡبَرُواْ خۆیان بەگەورەدادەنا مِن لە قَوۡمِهِۦ نەتەوەکەی (-گوتیان)

لَنُخۡرِجَنَّكَ بەدڵنیایی هەر دەرت دەکەین يَٰشُعَيۡبُ ئەی شوعەیب وَٱلَّذِينَ لەگەل ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە

مَعَكَ لەگەڵت مِن لە قَرۡيَتِنَآ دێیەکەمان أَوۡ یان لَتَعُودُنَّ دەبێ بگەڕێنەوە بۆ فِي ناو مِلَّتِنَاۚ ئاینەکەمان

قَالَ گوتی(شوعەیب) أَوَلَوۡ باشەئەگەر كُنَّا - كَٰرِهِينَ حەزمان لێنە(-بووبێ) (٨٨) قَدِ بێگومان ٱفۡتَرَيۡنَا هەڵمانبەستووە

عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا كَذِبًا درۆیێ إِنۡ ئەگەر عُدۡنَا گەڕاینەوە فِي بۆ ناو مِلَّتِكُم ئاینەکەتان بَعۡدَ لەدوای ئەوەی

إِذۡ کە نَجَّىٰنَا ڕزگاریکردین ٱللَّهُ خودا مِنۡهَاۚ لێی وَمَا نە يَكُونُ بووە لَنَآ بۆ ئێمە أَن کە نَّعُودَ بگەڕێینەوە فِيهَآ بۆی

إِلَّآ مەگەر أَن كە يَشَآءَ - ٱللَّهُ خوداى رَبُّنَا پەروەردیگارمان (-بیەوێ) وَسِعَ - رَبُّنَا پەروەردیگارمان كُلَّ هەموو

شَيۡءٍ شتێكى عِلۡمًا بە زانست و ئاگادارى خۆى (-دەورەداوە) عَلَى هەر بە ٱللَّهِ خودا تَوَكَّلۡنَا پشتمان بەستووە

رَبَّنَا پەروەردگاریمان ٱفۡتَحۡ جیاكەرەوە بَيۡنَنَا نێوان ئێمە وَبَيۡنَ و نێوان قَوۡمِنَا قەومەكەمان بِٱلۡحَقِّ بە حەق

وَأَنتَ و هەر تۆ خَيۡرُ چاكترین ٱلۡفَٰتِحِينَ جیاكەرەوە ى (٨٩) وَقَالَ وـ ٱلۡمَلَأُ (پیاو ماقوولان و دارو دەستەكە)

ٱلَّذِينَ ئەوانەى كَفَرُواْ كوفریانكرد و بێ بڕوابوون مِن لە قَوۡمِهِۦ نەتەوەكەى (-گووتیان) لَئِنِ بەدڵنیایی ئەگەر

ٱتَّبَعۡتُمۡ بكەونەدواى شُعَيۡبًا شوعەیب إِنَّكُمۡ ئەوە بەدڵنیایی ئێوە إِذًا كەوابێت لَّخَٰسِرُونَ هەر لەخەسارەتمەندانن (٩٠)

فَأَخَذَتۡهُمُ ئەوەبوو گرتنی وڕاپێچیكرن ٱلرَّجۡفَةُ بوومەلەرزەكە فَأَصۡبَحُواْ ئیتر وایانلێهات فِي لە ، لەناو دَارِهِمۡ ماڵەكانیان

جَٰثِمِينَ بەسەرچۆكان كەوتن (مردن) (٩١) ٱلَّذِينَ بەڕاستى ئەوانەى كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد بە

شُعَيۡبًا (پێغەمبەر) شوعیب كَأَن هەروەک لَّمۡ هەرگیز - يَغۡنَوۡاْ (-نە) بوون (جێگیر و نیشتەجێ) فِيهَا تیایدایە ٱلَّذِينَ ئەوانەى

كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد شُعَيۡبًا (پێغەمبەر) شوعیب كَانُواْ - هُمُ (بەڕاستى) ئەوان

ٱلۡخَٰسِرِينَ لە خەسارەتمەند و دۆڕاوەكان(-بوون) (٩٢) فَتَوَلَّىٰ ئیتر پشتى هەلكرد عَنۡهُمۡ لێیان وَقَالَ و گوتى

يَٰقَوۡمِ ئەى قەومى خۆم لَقَدۡ بەدڵنیایی أَبۡلَغۡتُكُمۡ پێم ڕاگەیاندن رِسَٰلَٰتِ پەیامەكانى رَبِّي پەروەردیگارم

وَنَصَحۡتُ و ئامۆژگاریم كرد لَكُمۡ بۆتان فَكَيۡفَ جا چۆن ءَاسَىٰ خەمبخۆم عَلَىٰ لە قَوۡمٖ قەومێكى كَٰفِرِينَ بێبڕوا

(٩٣) وَمَآ و نە أَرۡسَلۡنَا (مان) نارد فِي لە قَرۡيَةٖ گوند و نشینگایەک مِّن (هیچ) نَّبِيٍّ پێغەمبەرێک إِلَّآ ئیللا

أَخَذۡنَآ - أَهۡلَهَا خەلكەكەی(مان-گرت و برد) بِٱلۡبَأۡسَآءِ بە دەرد ونەخۆشی وَٱلضَّرَّآءِ و بەڵا و هەژاری لَعَلَّهُمۡ بەڵكو ئەوان

يَضَّرَّعُونَ بنوزێنەوە و بپاڕێنەوە (٩٤) ثُمَّ پاشان بَدَّلۡنَا گۆڕیمانەوە مَكَانَ لەجێگای ٱلسَّيِّئَةِ خراپە ٱلۡحَسَنَةَ چاكە

حَتَّىٰ تاكو عَفَوا زۆربوون وَّقَالُوا و گوتیان قَدۡ ئەوەتە مَسَّ بەركەوت بە ءَابَآءَنَا باب و باپیرانمان

ٱلضَّرَّآءُ زەڕ و دەرد و نەخۆشی وَٱلسَّرَّآءُ و خۆشی و هەبوونی فَأَخَذۡنَٰهُم ئەوسا ئەوانمانگرت و برد بَغۡتَةً لەپڕێكا

وَهُمۡ لەو كاتەی ئەوان لَا يَشۡعُرُونَ هەستیش ناكەن (٩٥) وَلَوۡ وئەگەر أَنَّ كە أَهۡلَ خەلک و دانیشتوانی

ٱلۡقُرَىٰٓ نشینگەكان (گوند و شارەكان) ءَامَنُوا بڕوایان هێنابوا وَٱتَّقَوۡا و لەخودا ترس و پارێزكار بووان

لَفَتَحۡنَا ئەوە بەدڵنیایی واڵاماندەكردەوە عَلَيۡهِم بەسەریاندا بَرَكَٰتٖ جۆرەها خێر و بێر مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان

وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی وَلَٰكِن بەڵام كَذَّبُوا بەدرۆیاندانا بڕوایان نەهێنا فَأَخَذۡنَٰهُم ئەوسا ئەوانمانگرت و برد بِمَا بەوەی

كَانُوا پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا (٩٦) أَفَأَمِنَ ئایا ئەمین و دڵنیا بوون أَهۡلُ خەلک و دەنشتوانی

ٱلۡقُرَىٰٓ نشینگەكان (گوند و شارەكان) أَن كە يَأۡتِيَهُم بۆیان بێت بَأۡسُنَا سزا و لێدانی ئێمە بَيَٰتٗا بَيَٰتًا وَهُمۡ و ئەوان

نَآئِمُونَ نَآئِمُون (٩٧) أَوَ ئایا أَمِنَ أَمِن أَهۡلُ أَهۡل ٱلۡقُرَىٰٓ ٱلۡقُرَىٰ أَن كە يَأۡتِيَهُم بۆیان بێت بَأۡسُنَا سزا و لێدانی ئێمە

ضُحٗى كاتی چێشتان وبەرەبەیان وَهُمۡ لەو كاتەی ئەوان يَلۡعَبُونَ گەمە و گاڵتەدەكەن (٩٨) أَفَأَمِنُوا ئایا ئەمین ودڵنیابوون لە

مَكۡرَ پلانی شارەوە و نادیاری ٱللَّهِ خودا فَلَا يَأۡمَنُ ئەوە (كەس) دڵنیا و ئەمین نابێت لە مَكۡرَ پلانی شارەوە و نادیاری ٱللَّهِ خودا

إِلَّا مەگەر ٱلۡقَوۡمُ ئەونەتەوە وگەلەی كە ٱلۡخَٰسِرُونَ خەسارەتمەند و دۆڕاون (٩٩) أَوَ ئایا لَمۡ يَهۡدِ ڕێنموونی نەكردوە

لِلَّذِينَ بۆئەوانەی يَرِثُونَ دەبنە میراتگری ٱلۡأَرۡضَ زەوی مِنۢ لە بَعۡدِ دوای أَهۡلِهَآ خەلکەکەی أَن کە لَّوۡ ئەگەر

نَشَآءُ ئێمە ویستبامان أَصَبۡنَٰهُم تووشماندەکردن بِذُنُوبِهِمۡ بەگوناحەکانیان وَنَطۡبَعُ و مۆرمان دەدا عَلَىٰ لە سەر

قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان فَهُمۡ ئیتر ئەوان لَا يَسۡمَعُونَ (نەتوانن شتێ) ببیسن (١٠٠) تِلۡكَ ئەو ٱلۡقُرَىٰ نشینگانە (گوند و شارانە)

نَقُصُّ دەگێرینەوە عَلَيۡكَ لەسەرت مِنۡ لە أَنۢبَآئِهَا لە هەواڵیان وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی جَآءَتۡهُمۡ بۆیان هێنان

رُسُلُهُم پەیامبەرانیان بِٱلۡبَيِّنَٰتِ بەڵگەی روون و ئاشکراو موعجیزات فَمَا جا- كَانُواْ وا(-نە) بوون لِيُؤۡمِنُواْ بڕوابێنن بِمَا بەوەی

كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد پێی مِن لە قَبۡلُ پێشا ، كَذَٰلِكَ ئاوا يَطۡبَعُ مۆر دادەنێ ٱللَّهُ خودا عَلَىٰ لە سەر

قُلُوبِ دڵانی ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان (١٠١) وَمَا ونەمان وَجَدۡنَا دیت لِأَكۡثَرِهِم بۆ زۆربەیان مِّنۡ (هیچ)

عَهۡدٖ عەهد و پەیمانێک وَإِن و بەدڵنیایی وَجَدۡنَآ دیتمان أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان لَفَٰسِقِينَ فاسق و لاڕێ بوون (١٠٢)

ثُمَّ پاشان بَعَثۡنَا ڕەوانمانکرد مِنۢ لە بَعۡدِهِم دوای ئەوان مُّوسَىٰ (پێغەمبەر) موسا بِـَٔايَٰتِنَآ بە ئایات و موعجیزاتەکانمان

إِلَىٰ بۆ ، بۆلای فِرۡعَوۡنَ فیرعەون وَمَلَإِيْهِۦ و دەست و پێوەند و پیاو ماقوولانی فَظَلَمُواْ ئەوەبوو ستەمکاریانکرد بِهَا پێی

فَٱنظُرۡ جا سەیرکە كَيۡفَ چۆن كَانَ بوو عَٰقِبَةُ سەرئەنجام ی ٱلۡمُفۡسِدِينَ خراپکار و خراپخوازان (١٠٣) وَقَالَ و-

مُوسَىٰ مووسا (-گوتی) يَٰفِرۡعَوۡنُ ئەی فیرعەون إِنِّي بەدڵنیایی من رَسُولٞ پەیامبەرێک م مِّن لە رَّبِّ پەروەردگاری

ٱلۡعَٰلَمِينَ جیهانیان (١٠٤) حَقِيقٌ زۆر حەققە عَلَىٰٓ لەسەر(م) أَن کە لَّآ - أَقُولَ (-نە) نەڵێم عَلَى لە سەر

ٱللَّهِ خودا إِلَّا (هیچ شتێ) جگە لە ٱلۡحَقَّۚ هەق و ڕاستی قَدۡ بەدڵنیایی جِئۡتُكُم بۆتانم هێناوە بِبَيِّنَةٖ بەڵگەیەکی دیار و ئاشکرا

مِّن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتان فَأَرۡسِلۡ ئیتر بنێرە مَعِيَ لەگەڵم بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی

إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) (١٠٥) قَالَ گوتی إِن ئەگەر كُنتَ وابووی و جِئۡتَ هێناوتە

بِـَٔايَةٖ هەر نیشانەیەکی گەورە فَأۡتِ دەبێنە بِهَآ پێی إِن ئەگەر كُنتَ تۆ- مِنَ لە ٱلصَّٰدِقِينَ ڕاستگۆکان (-بووی)

(١٠٦) فَأَلۡقَىٰ ئیتر هەڵیدا عَصَاهُ گۆپاڵەکەی فَإِذَا جا دەستبەجێ هِيَ ئەو بووە ثُعۡبَانٞ تیرە مارێکی مُّبِينٞ دیار و ئاشکرا

(١٠٧) وَنَزَعَ و دەریهێنا يَدَهُۥ دەستی فَإِذَا ئیتر دەستبەجێ هِيَ ئەو بَيۡضَآءُ سپی (دەرکەوت) لِلنَّٰظِرِينَ بۆ تەماشاکەران

(١٠٨) قَالَ گوتیان ٱلۡمَلَأُ (پیاو ماقوولان و دارو دەستەکە) مِن لە قَوۡمِ قەومی فِرۡعَوۡنَ فیرعەون إِنَّ بەدڵنیایی

هَٰذَا ئەوە لَسَٰحِرٌ هەر سیحرباز و جادووگەرەکی عَلِيمٞ تەواو زانا و ئاگادارە (١٠٩) يُرِيدُ دەیەوێت أَن کە

يُخۡرِجَكُم دەرتانبێنێ مِّنۡ لە أَرۡضِكُمۡ خاکی خۆتان فَمَاذَا جا چی تَأۡمُرُونَ فەرمان دەکەن (١١٠) قَالُوٓاْ گوتیان

أَرۡجِهۡ مۆڵەتی بدەنێ وَأَخَاهُ لەگەڵ براکەی وَأَرۡسِلۡ و بنێرە فِي لە ، لەناو ٱلۡمَدَآئِنِ شارەکان حَٰشِرِينَ کۆبکەنەوە

(١١١) يَأۡتُوكَ بۆت بهێنن بِكُلِّ بە هەموو سَٰحِرٍ جادوگەرێکی عَلِيمٖ تەواو زانا و ئاگادار (١١٢) وَجَآءَ و هاتن

ٱلسَّحَرَةُ جادوگەرەکان (بۆلای) فِرۡعَوۡنَ فیرعەون قَالُوٓاْ گوتیان إِنَّ بەدڵنیایی لَنَا بۆ ئێمە (دەبێ هەبێ)

لَأَجۡرًا پاداشت و دەستحەقێ إِن ئەگەر كُنَّا - نَحۡنُ ئێمە ٱلۡغَٰلِبِينَ سەرکەوتوو(-بووین) (١١٣) قَالَ گوتی نَعَمۡ بەڵێ

وَإِنَّكُمۡ و بەدڵنیایی ئێوە لَمِنَ هەر لە ٱلۡمُقَرَّبِينَ نزیککراوەکانن (١١٤) قَالُواْ گوتیان يَٰمُوسَىٰٓ ئەی موسا إِمَّآ یان ئەوەتا

أَن کە تُلۡقِيَ تۆ هەڵبدەی وَإِمَّآ و یان ئەوەی أَن کە نَّكُونَ - نَحۡنُ ئێمە (-دەبینە) ٱلۡمُلۡقِينَ هەڵدەرەکان (١١٥)

قَال گوتی أَلْقُوا هەڵبدەن فَلَمَّآ جاكاتێ أَلْقَوْا هەڵیاندا سَحَرُوٓا سیحر و جادویانكرد لە أَعْيُنَ چاوەكانی ٱلنَّاس خەلک

وَٱسْتَرْهَبُوهُمْ و ئەوانیان ترساند وَجَآءُو و هێنایان بِسِحْرٍ سیحر و جادوێكی عَظِيم زۆر گەورە و مەزن (١١٦)

وَأَوْحَيْنَآ و سروش و نیگامانكرد إِلَى بۆ مُوسَىٰٓ موسا (پێغەمبەر) أَنْ كە أَلْقِ هەڵبدە عَصَاكَ دار و عەصاكەت

فَإِذَا ئیتر یەكسەر هِيَ ئەو تَلْقَفُ خێرا لولیدا و قوتیدا مَا يَأْفِكُون ئەوەی ئەوان بەدرۆ هەڵیاندەبەست (١١٧)

فَوَقَعَ ئیتر كەوت و جێگیربوو ٱلْحَقُّ هەق و ڕاستی وَبَطَلَ و بەتاڵ و پوچ بوویەوە مَا كَانُوا ئەوەی ئەوان پێشان

يَعْمَلُون دەیانكرد (١١٨) فَغُلِبُوا ئیتر ژێركەوتن هُنَالِكَ ئا لەوێ وَٱنقَلَبُوا و وەرگەڕان صَٰغِرِين ڕیسوا و سەرشۆڕ

(١١٩) وَأُلْقِيَ و كەوێنران و بەردرانەوە ٱلسَّحَرَةُ جادوگەرەكان سَٰجِدِين بەسوژدەبردنەوە (١٢٠) قَالُوٓا گوتیان

ءَامَنَّا بڕوامان هێنا بِرَبِّ بە پەروەردگاری ٱلْعَٰلَمِين جیهانیان (١٢١) رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی مُوسَى مووسا

وَهَٰرُون و هارڕوون (١٢٢) قَال - فِرْعَوْنُ فیرعەون (-گووتی) ءَامَنتُم ئەوە ئێوە بڕواتان هێنا بِهِۦ پێی قَبْل پێش

أَنْ ئەوەی كە ءَاذَنَ ڕێگاو ئیزن بدەم لَكُمْ پێتان إِنَّ بەدڵنیایی هَٰذَا ئەوە لَمَكْرٌ هەر پیلانێكە

مَّكَرْتُمُوهُ ئێوە پیلانەكەتان دارشتووە فِي لە ، لەناو ٱلْمَدِينَة شارەكە لِتُخْرِجُوا تا دەربكەن مِنْهَآ لێی أَهْلَهَا خەلكەكەی

فَسَوْف جا لەداهاتوو تَعْلَمُون دەزانن (١٢٣) لَأُقَطِّعَنَّ هەر دەبڕم أَيْدِيَكُمْ دەستەكانتان وَأَرْجُلَكُم و قاچەكانتان

مِّنْ لە خِلَٰفٍ جیا ثُمَّ پاشان لَأُصَلِّبَنَّكُمْ هەر لەخاچتان دەدەم أَجْمَعِين گشتتان (١٢٤) قَالُوٓا گوتیان

إِنَّآ بێگومان ئێمە إِلَى بۆلای رَبِّنَا پەروەردیگارمان مُنقَلِبُون گەڕاوەن (١٢٥) وَمَا و- تَنقِمُ ڕقت(-نیه) مِنَّآ لە ئێمەوە

إِلَّآ ئیللا أَنۡ بەهۆی ئەوەی کە ءَامَنَّا بڕوامان هێناوە بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی رَبِّنَا پەروەردیگارمان لَمَّا کاتێ

جَآءَتۡنَا بۆمانهات ، رَبَّنَآ ئەی پەروەردیگارە أَفۡرِغۡ بڕژێنە و بەتاڵ بکە عَلَيۡنَا بەسەرماندا صَبۡرًا سەبر و ئارامی

وَتَوَفَّنَا و تەواومان بکە (بمانمرێنە) مُسۡلِمِينَ موسڵمانانە (١٢٦) وَقَالَ و گوتیان ٱلۡمَلَأُ (پیاو ماقوولان و دارو دەستەکە)

مِن لە قَوۡمِ قەومی فِرۡعَوۡنَ فیرعەون أَتَذَرُ ئایا لێدەگەڕێی مُوسَىٰ مووسا وَقَوۡمَهُۥ و قەومی ئەو

لِيُفۡسِدُواْ تا خراپەکاری و فەساد بڵاوکەنەوە فِي لە ، لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَيَذَرَكَ و وازبهێنێ لەتۆ

وَءَالِهَتَكَ و پەرستش و خودایی تۆ قَالَ گوتی سَنُقَتِّلُ بە دڵنیایی کوشتار دەکەین أَبۡنَآءَهُمۡ منداڵەکانیان

وَنَسۡتَحۡيِۦ و لەژیان دێڵین نِسَآءَهُمۡ ژنەکانیان وَإِنَّا و بەدڵنیایی ئێمە فَوۡقَهُمۡ بەسەر سەریاندا قَٰهِرُونَ زاڵین (١٢٧)

قَالَ - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی) لِقَوۡمِهِ بە نەتەوەکەی ٱسۡتَعِينُواْ داوای یارمەتی بکەن بِٱللَّهِ لە خودا وَٱصۡبِرُوٓاْ و خۆڕاگر بن ،

إِنَّ بەدڵنیایی ٱلۡأَرۡضَ زەوی لِلَّهِ بۆ خودایە يُورِثُهَا ئەیکاتە میراتی مَن ئەوەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت مِنۡ لە

عِبَادِهِۦ بەندەکانی وَٱلۡعَٰقِبَةُ و عاقبەت و سەرئەنجام لِلۡمُتَّقِينَ بۆ لەخوداترس و پارێزکارانە (١٢٨) قَالُوٓاْ گوتیان

أُوذِينَا ئەزیەت و ئازارماندرا مِن لە قَبۡلِ پێش أَن ئەوەی کە تَأۡتِيَنَا بۆمان بێیت وَمِنۢ و لە بَعۡدِ دوای

مَا جِئۡتَنَا ئەوەی هاتی بۆمان ، قَالَ گوتی عَسَىٰ بەلکە رَبُّكُمۡ پەروەردیگارتان أَن کە يُهۡلِكَ لەناوببات

عَدُوَّكُمۡ دوأمنەکەتان وَيَسۡتَخۡلِفَكُمۡ و جێنشینتان بکات فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی فَيَنظُرَ ئەوسا تەماشابکات كَيۡفَ چۆن

تَعۡمَلُونَ ئێوە کار دەیکەن (١٢٩) وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی أَخَذۡنَآ بردمان و گرتمان ءَالَ بنەماڵە و شوێنکەوتەی

فِرۡعَوۡنَ فیرعەون بِٱلسِّنِينَ بە وشکەساڵی وَنَقۡصٖ و کەمی (قاتی وقڕی) مِّنَ لە ٱلثَّمَرَٰتِ بەروبومەکان لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان

يَذَّكَّرُونَ یادی خودا بکەنەوە و پەندوەرگرن (١٣٠) فَإِذَا جاکاتێ جَآءَتۡهُمُ بۆیان هات ٱلۡحَسَنَةُ چاکە قَالُواْ گوتیان

لَنَا بۆ ئێمە (یە) هَٰذِهِۦ ئەمەیان وَإِن و ئەگەر تُصِبۡهُمۡ توشیان بێت و بەریانکەوێت سَيِّئَةٞ خراپەیەک يَطَّيَّرُواْ شووم ئەدەنە

بِمُوسَىٰ پاڵ موسا وَمَن و ئەوانەی مَّعَهُۥٓ لەگەڵ ئەون أَلَآ دەبزانن إِنَّمَا ئەوەی هەیە تەنها طَٰٓئِرُهُمۡ شوومەکەیان عِندَ لای

ٱللَّهِ خودایە وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان لَا يَعۡلَمُونَ نازانن (١٣١) وَقَالُواْ وگوتیان مَهۡمَا هەرچی تَأۡتِنَا بهێنی

بِهِۦ پێی مِنۡ لە ءَايَةٖ نیشانەی گەورە ، موعجیزە لِّتَسۡحَرَنَا تا سیحر و جادووبکەی لێمان بِهَا پێی فَمَا ئەوە- نَحۡنُ ئێمە

لَكَ بەتۆ بِمُؤۡمِنِينَ بڕواکەر(-نین) (١٣٢) فَأَرۡسَلۡنَا جا ناردمان عَلَيۡهِمُ بەسەریان ، لەسەریان ، بۆ سەریان

ٱلطُّوفَانَ تۆفان و زریان وَٱلۡجَرَادَ و کوللۆ وَٱلۡقُمَّلَ و ئەسپێ وَٱلضَّفَادِعَ و بۆق وَٱلدَّمَ و خوێن

ءَايَٰتٖ وەک نیشانەی گەورە ، موعجیزات ، ئایاتی مُّفَصَّلَٰتٖ شیکراوە و ڕۆنکراوە فَٱسۡتَكۡبَرُواْ ئیتر خۆیان بەگەورە گرت

وَكَانُواْ ئەوان - قَوۡمٗا قەومێ مُّجۡرِمِينَ موجرم و تاوانبار (-بوون) (١٣٣) وَلَمَّا و کاتێ وَقَعَ کەوت عَلَيۡهِمُ بەسەریان

ٱلرِّجۡزُ عەزاب و سزا قَالُواْ گوتیان يَٰمُوسَى ئەی موسا ٱدۡعُ بانگ بکە و بپاڕێوە لَنَا بۆ ئێمە رَبَّكَ (لە) پەروەردیگارت

بِمَا بەوەی عَهِدَ عەهد و پەیمانی کردوە عِندَكَ لای تۆ لَئِن بەدڵنیایی ئەگەر كَشَفۡتَ لاببەی عَنَّا لەسەرمان

ٱلرِّجۡزَ عەزاب و سزا لَنُؤۡمِنَنَّ ئەوە بەدڵنیایی بڕوادێنین لَكَ بۆ تۆ وَلَنُرۡسِلَنَّ و بێگومان دەنێرین مَعَكَ لەگەڵت

بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) (١٣٤) فَلَمَّا جا کاتێ كَشَفۡنَا لامانبرد عَنۡهُمُ لەسەریان

ٱلرِّجۡزَ عەزاب و سزا إِلَىٰٓ تا أَجَلٍ کاتێکی دیاریکراوی هُم ئەوان بَٰلِغُوهُ پێی گەیشتوون إِذَا ئەوکات هُمۡ ئەوان

يَنكُثُونَ بەلێنشکێنی دەکەن (١٣٥) فَٱنتَقَمۡنَا جا تۆڵەمان سەندەوە مِنۡهُمۡ لەوان فَأَغۡرَقۡنَٰهُمۡ ئەوەبوو نقوممانکردن

فِي لە ، لەناو ٱلۡيَمِّ دەریا بِأَنَّهُمۡ بەوەی كَذَّبُوا بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان

وَكَانُوا ئەوان پێشان ، جاران عَنۡهَا لێی غَٰفِلِينَ بێئاگاو خافڵا بووین (١٣٦) وَأَوۡرَثۡنَا و ئێمە میراتگرەمانکرد

ٱلۡقَوۡمَ ئەو خەلک و قەومەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَانُوا پێشان يُسۡتَضۡعَفُونَ ئەچەوساندرانەوە مَشَٰرِقَ ڕۆژهەڵاتەکانی

ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَمَغَٰرِبَهَا و ڕۆژئاواکانی ٱلَّتِي ئەوەی بَٰرَكۡنَا خێر و بیر و بەرەکەتمان دانا فِيهَا تیایدایە وَتَمَّتۡ و تەواو جێگیر بوو

كَلِمَتُ وتەی رَبِّكَ پەروەردیگارت ٱلۡحُسۡنَىٰ چاکترینی عَلَىٰ لە سەر بَنِيٓ ڕۆڵە و هۆزی

إِسۡرَٰٓءِيلَ پێغەمبەر یەعقووب (واتە جولەکەکان) بِمَا بەوەی صَبَرُوا خۆیان ڕاگرت ، وَدَمَّرۡنَا و وێرانمانکرد

مَا كَانَ ئەوەی پێشان يَصۡنَعُ دروستی دەیکرد فِرۡعَوۡنُ فیرعەون وَقَوۡمُهُۥ و نەتەوەکەی وَمَا و ئەوەی كَانُوا پێشان

يَعۡرِشُونَ کەپر و تەلاریان دەکرد (١٣٧) وَجَٰوَزۡنَا و پەڕاندمانەوە بِبَنِيٓ نەوە و هۆزی

إِسۡرَٰٓءِيلَ یەعقوب پێغەمبەر (جولەکەکان) ٱلۡبَحۡرَ (لە) دەریا فَأَتَوۡا جا هاتنە عَلَىٰ سەر قَوۡمٍ قەومێک

يَعۡكُفُونَ خەریک و بەردەوامن عَلَىٰٓ لەسەر(پەرستنی) أَصۡنَامٍ چەندین بت و پەیکەر لَّهُمۡ لۆخۆیانە قَالُوا گوتیان

يَٰمُوسَى ئەی موسا ٱجۡعَل دانێ لَّنَآ بۆمان إِلَٰهًا پەرستراو و خودایێ كَمَا هەرچۆن لَهُمۡ بۆیان(هەیە)

ءَالِهَةٌ پەرستراو و خودایانێک قَالَ گوتی إِنَّكُمۡ بەدڵنیایی ئێوە قَوۡمٌ قەومێکن تَجۡهَلُونَ نەزانن و نەفامی دەکەن (١٣٨)

إِنَّ بەدڵنیایی هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێ مُتَبَّرٌ وێران و فەوتێنراوە مَّا وما هُمْ ئەوان فِيهِ تیایدان وَبَٰطِلٌ و پووچ بەتاڵ مَّا ئەوەی

كَانُوا پێشان يَعْمَلُونَ ئەوان دەیانکرد (١٣٩) قَالَ گوتی أَغَيْرَ ئایا جگەلە ٱللَّهِ خودا(الله) أَبْغِيكُمْ داوابکەم بۆتان

إِلَٰهًا پەرستراو و خودایێ؟! وَهُوَ و هەر ئەوە فَضَّلَكُمْ فەزڵ وچاکەی ئێوەی داوە عَلَى بەسەر ٱلْعَٰلَمِينَ جیهانیان (١٤٠)

وَإِذْ و کە أَنجَيْنَٰكُم ئێوەمان دەربازکرد مِّنْ لە ءَالِ بنەماڵە و شوێنکەوتەی فِرْعَوْنَ فیرعەون

يَسُومُونَكُمْ نیشانەتان لێدەکەن بە سُوٓءَ خراپترینی ٱلْعَذَابِ عەزاب و ئەشکەنجەدان يُقَتِّلُونَ کوشتاردەکەن

أَبْنَآءَكُمْ کوڕەکانتان وَيَسْتَحْيُونَ و لەژیان دەهێڵن نِسَآءَكُمْ ژنەکانتان وَفِي و لە ذَٰلِكُم ئەوەدا (هەیە)

بَلَآءٌ بەڵا و تاقیکردنەوەیەک مِّن لە رَّبِّكُمْ پەروەردیگارتان عَظِيمٌ زۆر مەزنە (١٤١) وَوَٰعَدْنَا و وادەو بەڵێنمان دا بە

مُوسَىٰ مووسا ثَلَٰثِينَ سی لَيْلَةً شەو وَأَتْمَمْنَٰهَا و تەواومانکرد بِعَشْرٍ بە دە فَتَمَّ ئیتر تەواوی کرد

مِيقَٰتُ وادە و کاتی دیاریکراوی رَبِّهِۦٓ پەروەردگاری أَرْبَعِينَ چل لَيْلَةً شەو وَقَالَ و - مُوسَىٰ مووسا (-گوتی)

لِأَخِيهِ بە براکەی هَٰرُونَ هارون ٱخْلُفْنِي لەدوام بمێنە فِي لە ، لەناو قَوْمِي قەومەکەم وَأَصْلِحْ و چاکە بکە

وَلَا تَتَّبِعْ و مەکەوە دوای سَبِيلَ ڕێگای ٱلْمُفْسِدِينَ خراپکار و خراپخوازان (١٤٢) وَلَمَّا و کاتێ جَآءَ هات

مُوسَىٰ مووسا لِمِيقَٰتِنَا بۆ وادەی ئێمە لە کات و شوێنی دیاریکراو وَكَلَّمَهُۥ و قسەی لەگەڵ کرد رَبُّهُۥ پەروەردگاری وی قَالَ گوتی

رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنم أَرِنِيٓ پیشانم بدە أَنظُرْ بڕوانمە إِلَيْكَ تۆ قَالَ گوتی لَن تَرَىٰنِي هەرگیز نامبینی وَلَٰكِنِ بەڵام

ٱنظُرْ سەیرکە إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلْجَبَلِ چیا فَإِنِ جا ئەگەر ٱسْتَقَرَّ خۆی ڕاگرت مَكَانَهُۥ لەجێگای خۆی

فَسَوۡفَ ئەوە لەداهاتوو تَرَىٰنِي دەمبینی فَلَمَّا جاهەر کە تَجَلَّىٰ دەرکەوت ڕووناکی رَبُّهُۥ پەروەردگاری لِلۡجَبَلِ بۆ چیا جَعَلَهُۥ -

دَكّٗا تەختی (-کرد) وَخَرَّ و کەوتەخوار مُوسَىٰ مووسا صَعِقٗاۚ بێهۆشی فَلَمَّآ جاکاتێ أَفَاقَ بە هۆشخۆ هاتەوە

قَالَ (موسا) گوتی سُبۡحَٰنَكَ (خودایە) پاکی و بێگەردی بۆ تۆ تُبۡتُ پەشیمانم و گەڕامەوە إِلَيۡكَ بۆ تۆ وَأَنَا۠ و من

أَوَّلُ یەکەمی ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕواهێنەکانم (١٤٣) قَالَ گوتی يَٰمُوسَىٰٓ ئەی موسا إِنِّي بەدڵنیایی من

ٱصۡطَفَيۡتُكَ تۆم هەڵبژاردووە عَلَى لە سەر ٱلنَّاسِ خەلک بِرِسَٰلَٰتِي بە پەیامەکانم وَبِكَلَٰمِي و بە گوفتارم فَخُذۡ جا وەرگرە

مَآ ئەوەی ءَاتَيۡتُكَ دام بەتۆ وَكُن و- مِّنَ لە ٱلشَّٰكِرِينَ سوپاسگوزارەکان (-بە) (١٤٤) وَكَتَبۡنَا و نوسیمان لَهُۥ بۆی

فِي لە ، لەناو ٱلۡأَلۡوَاحِ تابلۆکان مِن لە كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک مَّوۡعِظَةٗ ئامۆژگارییێک وَتَفۡصِيلٗا و ڕۆنکردنەوە

لِّكُلِّ بۆ هەموو شَيۡءٖ شتێک فَخُذۡهَا جا وەریگرە و بیگرە بِقُوَّةٖ بەتوندی و بە قووەت وَأۡمُرۡ و فەرمان بکە

قَوۡمَكَ نەتەوەکەی خۆت يَأۡخُذُواْ وەرگرن و جێبەجێ بکە بِأَحۡسَنِهَاۚ بە چاکترینەکەی سَأُوْرِيكُمۡ لەووەلا نیشانتان دەدەم

دَارَ ماڵی ٱلۡفَٰسِقِينَ فاسق و لاڕێیەکان (١٤٥) سَأَصۡرِفُ لەووەلا لادەدەم عَنۡ لە ءَايَٰتِيَ ئایەت و نیشانە گەورەکانم

ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَتَكَبَّرُونَ خۆ بەگەورەدادەنێن فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی بِغَيۡرِ بەبێ ٱلۡحَقِّ حەق وَإِن و ئەگەر يَرَوۡاْ ببینن

كُلَّ هەموو ءَايَةٖ ئایەتی قورئان ، نیشانەی گەورە ، موعجیزە لَّا - يُؤۡمِنُواْ بڕوا (-نا) هێنن بِهَا پێ وَإِن و ئەگەر يَرَوۡاْ ببینن

سَبِيلَ ڕێگای ٱلرُّشۡدِ ڕاست و هۆشمەندی لَا يَتَّخِذُوهُ نایکەنە سَبِيلٗا ڕێگایەک(لەسەری بڕۆن) وَإِن و ئەگەر يَرَوۡاْ ببینن

سَبِيلَ ڕێگای ٱلۡغَيِّ چەوت و سەرلێشێواوی يَتَّخِذُوهُ ئەو دەکەنە سَبِيلٗاۚ ڕێچکەیەک (لەسەری دەڕۆن) ذَٰلِكَ ئەویان

بِأَنَّهُمۡ به هۆی ئەوەی كَذَّبُوا بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد بِـَٔایَٰتِنَا به ئایەت و نیشانە گەورەكان و میعجیزاتەكان

وَكَانُوا و ئەوان پێشان عَنۡهَا لێی غَٰفِلِینَ بێئاگاو خافڵا بووین (١٤٦) وَٱلَّذِینَ ئەوانەی كَذَّبُوا بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد

بِـَٔایَٰتِنَا به ئایەت و نیشانە گەورەكان و میعجیزاتەكان وَلِقَآءِ و گەیشتن به ٱلۡأٓخِرَةِ دوارۆژ حَبِطَتۡ بۆش و بەتاڵ بووە

أَعۡمَٰلُهُمۡ كار وكردەوەكانیان هَلۡ ئایا یُجۡزَوۡنَ سزادەدرێن (بەشتێ) إِلَّا جگە له مَا كَانُوا ئەوەی پێشان یَعۡمَلُونَ دەیانكرد

(١٤٧) وَٱتَّخَذَ و دروستیانكرد قَوۡمُ قەومی مُوسَىٰ مووسا مِنۢ له بَعۡدِهِۦ دوایی وی مِنۡ له

حُلِیِّهِمۡ زێڕ و زیوو و خشڵەكانیان عِجۡلًا گۆلكێ جَسَدًا لاشەیەک لَّهُۥ هەیبوو خُوَارٌ بۆڕەیەک أَلَمۡ یَرَوۡا ئایا نەیانڕوانیە

أَنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو لَا یُكَلِّمُهُمۡ نادوێ لەگەڵیان وَلَا یَهۡدِیهِمۡ و نیشان ناداو و ڕێنمونیان ناكات سَبِیلًا (هیچ) ڕێگایەک

ٱتَّخَذُوهُ دروستیانكرد وَكَانُوا لەو كاتەی ئەوان ظَٰلِمِینَ ستەمكار و زاڵم (-بوون) (١٤٨) وَلَمَّا جا كاتێ

سُقِطَ كەوت و دەرچوو فِیٓ له أَیۡدِیهِمۡ دەستەكانیان وَرَأَوۡا و بینیان أَنَّهُمۡ بێگومان ئەوان قَدۡ ئەوەتە ضَلُّوا گومڕابوون

قَالُوا گوتیان لَئِن بەدڵنیایی ئەگەر لَّمۡ - یَرۡحَمۡنَا ڕوحممان پێ(-نە) كات و بەزەیی نێتەوە پێمان رَبُّنَا پەروەردیگارمان

وَیَغۡفِرۡ و ئەبەخشی و نەبووریێ لَنَا بۆ ئێمە لَنَكُونَنَّ بەدڵنیایی- مِنَ له ٱلۡخَٰسِرِینَ خەسارەتمەند و دۆڕاوەكان(-دەبین)

(١٤٩) وَلَمَّا جا كاتێ رَجَعَ گەڕایەوە مُوسَىٰٓ (پێغەمبەر) موسا إِلَىٰ بۆ ، بۆلای قَوۡمِهِۦ نەتەوەكەی غَضۡبَٰنَ تووڕەی

أَسِفًا زۆرخەفەت بار قَالَ گوتی بِئۡسَمَا ئەوە خراپترین بوو خَلَفۡتُمُونِی پاش من كردتان مِنۢ له بَعۡدِیٓ داوای من

أَعَجِلۡتُمۡ ئایا بێ سەبر و عەجەلەتان بوو بۆ أَمۡرَ فەرمانی رَبِّكُمۡ پەروەردیگارتان وَأَلۡقَى و فڕێیدا ٱلۡأَلۡوَاحَ تابلۆكان وَأَخَذَ و گرتی

بِرَأۡسِ سەری أَخِيهِ براکەی يَجُرُّهُۥٓ ڕایدەکێشا إِلَيۡهِۚ بۆلای خۆی قَالَ گوتی ٱبۡنَ کوڕی أُمَّ دایک م إِنَّ بەڕاستی

ٱلۡقَوۡمَ خەلک و قەومەکە ٱسۡتَضۡعَفُونِي منیان بێهێزبکرد وَكَادُواْ و خەریک بوو يَقۡتُلُونَنِي دەیانکوشتم فَلَا تُشۡمِتۡ جا-

بِيَ بە من (-خۆش مەکە دڵی) ٱلۡأَعۡدَآءَ دوژمنەکان وَلَا تَجۡعَلۡنِي و دام مەنێ مَعَ لەگەڵ ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە وگەلەی

ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارن (١٥٠) قَالَ گوتی رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی من ٱغۡفِرۡ خۆشبە و ببورە لِي لێم وَلِأَخِي و لە برام

وَأَدۡخِلۡنَا و بمانخەرە فِي ناو رَحۡمَتِكَۖ بەزەیی و ڕەحمەتی خۆت وَأَنتَ وهەر تۆ أَرۡحَمُ بە بەزەییترین و بە میهرەبانترینی

ٱلرَّٰحِمِينَ میهرەبانەکان و بەزەیی پێهاتووەکانی (١٥١) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ٱتَّخَذُواْ (وەک خوداو پەرستراو) دیاریانکردبوو بۆخۆیان ٱلۡعِجۡلَ مانگاکە سَيَنَالُهُمۡ لەوەولا پێیان دەگات غَضَبٞ خەشم و تووڕەیی

مِّن لە رَّبِّهِمۡ پەروەردگاریان وَذِلَّةٞ و زەلیلی و ڕیسوایی فِي لە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنۡيَاۚ دونیا وَكَذَٰلِكَ و ئاوا

نَجۡزِي پاداشت دەدەینەوە ، سزادەدەین ٱلۡمُفۡتَرِينَ درۆهەڵبەستان (١٥٢) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی عَمِلُواْ کردوویانە

ٱلسَّيِّـَٔاتِ خراپەکان ثُمَّ پاشان تَابُواْ پەشیمان بوونەوە و گەڕانەوە مِنۢ لە بَعۡدِهَا دوای ئەو وَءَامَنُوٓاْ و بڕوایان هێنا

إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكَ پەروەردیگارت مِنۢ لە بَعۡدِهَا دوای ئەوە لَغَفُورٞ هەر زۆر لێبوردەی رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە

(١٥٣) وَلَمَّا و کاتێ سَكَتَ کڕ بوو عَن لە مُّوسَى موسا ٱلۡغَضَبُ تووڕەیی أَخَذَ هەڵیگرت و بردی ٱلۡأَلۡوَاحَۖ تابلۆکان

وَفِي کە لە نُسۡخَتِهَا نوسراوەیدا هُدٗى هەیە هیدایەت و ڕێنموونی وَرَحۡمَةٞ و بەزەیی و میهرەبانی لِّلَّذِينَ بۆ ئەوانەی

هُمۡ ئەوان (بەڕاستی) لِرَبِّهِمۡ لە پەروەردگاریان يَرۡهَبُونَ زۆر دەترسن (١٥٤) وَٱخۡتَارَ و هەڵیبژارد مُوسَىٰ مووسا

قَوْمَهُۥ (له) نەتەوەکەی سَبْعِينَ حەوتا رَجُلًا پیاو لِّمِيقَٰتِنَا بۆ کات و شوێنی گەیشتن پێمان فَلَمَّآ جاکاتێ

أَخَذَتْهُمُ ئەوانی گرت و برد ٱلرَّجْفَةُ بوومەلەرزەکە ، قَالَ گوتی رَبِّ پەروەردیگار و خاوەنی من لَوْ ئەگەر شِئْتَ ویستبات

أَهْلَكْتَهُم لەناوت(دە) بردن مِّن لە قَبْلُ پێشا وَإِيَّٰيَ لەگەڵ من أَتُهْلِكُنَا ئایا لەناوماندەبەی بِمَا بەوشتەی فَعَلَ کردبووی

ٱلسُّفَهَآءُ نەفام و نەزانەکان مِنَّآ لە ئێمەوە؟ إِنْ شتێ نیە هِيَ ئەوە إِلَّا جگە لە فِتْنَتُكَ تاقیکردنەوەی تۆ

تُضِلُّ گومڕادەکەی بِهَا پێی مَن ئەو کەسەی تَشَآءُ تۆ دەتەوەێ وَتَهْدِي و ڕێ نیشان دەدەی بە مَن ئەوەی

تَشَآءُ تۆ دەتەوەێ أَنتَ تۆ وَلِيُّنَا دۆست و پشتیوانی ئێمەی فَٱغْفِرْ دە ببورە و خۆشبە لَنَا بۆ ئێمە

وَٱرْحَمْنَا و ڕوحممان پێبکە و بەزەیت بێتەوە پێمان وَأَنتَ و هەر تۆ خَيْرُ چاکترین ٱلْغَٰفِرِينَ لێبوردە و لێخۆشبوانی (١٥٥)

وَٱكْتُبْ و بنوسە لَنَا بۆ ئێمە فِي لە هَٰذِهِ ئەوەی ٱلدُّنْيَا ئەم دونیایە حَسَنَةً چاکەیێ وَفِي و هەروەها لەهی

ٱلْأٓخِرَةِ دوارۆژ (قیامەت) إِنَّا بەدڵنیایی ، بەڕاستی ئێمە هُدْنَآ گەڕاییینەوەو تەوبەمان کرد إِلَيْكَ بۆ تۆ قَالَ گوتی

عَذَابِيٓ عەزاب و ئەشکەنجەی خۆمە أُصِيبُ ئەپێکم و لێدەدەم بِهِۦ پێی مَنْ ئەو کەسەی أَشَآءُ خۆم بمەوەێ

وَرَحْمَتِي و بەزەیی و میهرەبانی خۆمە وَسِعَتْ دایگرتووە كُلَّ هەموو شَيْءٍ شتێ

فَسَأَكْتُبُهَا ئیتر لەوەولا دەینوسم و واجبی دەکەم لِلَّذِينَ بۆئەوانەی يَتَّقُونَ لەخودا دەترسن و پارێزکاری دەکەن

وَيُؤْتُونَ و دەبەخشن ودێنن ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و برەودان) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی هُم بەڕاستی

بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان يُؤْمِنُونَ بڕوا دێنن (١٥٦) ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَتَّبِعُونَ دەکەونە دوای

ٱلرَّسُول پێغەمبەر ٱلنَّبِيّ پێغەمبەرە ٱلۡأُمِّيّ نەخوێندەوارەکە ٱلَّذِي ئەوەی يَجِدُونَهُۥ دەیبینن مَكۡتُوبًا نوسراوە

عِندَهُمۡ لایان فِي لە ، لەناو ٱلتَّوۡرَىٰةِ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا)

وَٱلۡإِنجِيل و ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا) يَأۡمُرُهُم فەرمانیان پێدەکات بِٱلۡمَعۡرُوف بە کاری چاک و پەسند

وَيَنۡهَىٰهُمۡ و قەدەغە دەکات عَنِ لێیان ٱلۡمُنكَرِ خراپە و کاری ناپەسند وَيُحِلّ و حەڵاڵ دەکات لَهُم لۆیان

ٱلطَّيِّبَٰت چاک و پاکەکان وَيُحَرِّم و حەرام و قەدەغەدەکات عَلَيۡهِم لەسەریان ٱلۡخَبَٰٓئِث پیسییەکان وَيَضَع و لادەبا و دادەنێ

عَنۡهُمۡ لێیان إِصۡرَهُمۡ بارەگرانەکانیان وَٱلۡأَغۡلَٰل و کۆت و زنجیرانیان ٱلَّتِي ئەوەی كَانَتۡ پێشان- عَلَيۡهِمۡ لەسەریان (-بوو)

فَٱلَّذِين ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێنا بِهِۦ پێی وَعَزَّرُوه و بەگەورەیان دانا و ڕێزیان لێگرت وَنَصَرُوه و سەریانخست

وَٱتَّبَعُوا و کەوتنە دوای ٱلنُّور ئەو ڕووناکیەی ٱلَّذِي ئەوەی أُنزِل دابەزێنراوە مَعَهُۥٓ لەگەڵ ئەو أُوْلَٰٓئِك ئەوانە

هُم (بەڕاستی) ئەوانە ٱلۡمُفۡلِحُون سەرفراز و ڕزگاربوون (١٥٧) قُلۡ بڵێ يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّاس خەلک إِنِّي بەدڵنیایی من

رَسُول پەیامبەرێک ٱللَّه خودا م إِلَيۡكُمۡ بۆتان جَمِيعًا هەمووتان ٱلَّذِي ئەوەی لَهُۥ هی ئەوە مُلۡك پادشایەتی وخاوەنداری

ٱلسَّمَٰوَٰت ئاسمانەکان و ٱلۡأَرۡض و زەوی لَآ نیە إِلَٰه خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە هُو ئەو

يُحۡيِۦ ئەژێێنتەوە و زیندوو دەکاتەوە وَيُمِيت و دەمرێنێ فَـَٔامِنُوا جا بڕوا بێنن بِٱللَّه بەخودا وَرَسُولِه و پێغەمبەرەکەی

ٱلنَّبِيّ ئەو پێغەمبەرە ٱلۡأُمِّيّ نەخوێندەوارەی ٱلَّذِي ئەوەی يُؤۡمِن بڕوا دێنێ بِٱللَّه بەخودا وَكَلِمَٰتِهِۦ و وتەکانی

وَٱتَّبِعُوه و بکەونە دوای لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە تَهۡتَدُون ڕێی ڕاست دەدۆزنەوە و دەگرنەبەر (١٥٨) وَمِن و لە قَوۡم قەومی

مُوسَىٰٓ (پێغەمبەر) موسا أُمَّةٌ ئوممەت و گەلێک (هەیە) يَهۡدُونَ لە سەر ڕێی هیدایەتن و خەلکی بانگ دەکەن بۆی

بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی وَبِهِۦ و بەویش يَعۡدِلُونَ دادپەروەری بەرپادەکەن (١٥٩)

وَقَطَّعۡنَٰهُمُ و پارچەپارچەمانکردن(بۆ) ٱثۡنَتَيۡ - عَشۡرَةَ -دوازدە أَسۡبَاطًا (هۆز و تیرە) أُمَمٗاۚ کۆمەڵ کۆمەڵ و نەتەوە نەتەوە

وَأَوۡحَيۡنَآ و سروش و نیگامانکرد إِلَىٰ بۆ مُوسَىٰٓ (پێغەمبەر) موسا إِذِ کاتێ کە ٱسۡتَسۡقَىٰهُ داوای ئاویانکرد لێی

قَوۡمُهُۥٓ نەتەوەکەی أَنِ کە ٱضۡرِب لێدە بِّعَصَاكَ بە دار و گۆچانەکەت لە ٱلۡحَجَرَۖ بەردەکە فَٱنۢبَجَسَتۡ بە تین هاتە دەرێ

مِنۡهُ لەوەی ، لێی ٱثۡنَتَا - عَشۡرَةَ -دوازدە عَيۡنٗاۖ کانیاو قَدۡ بەدڵنیایی عَلِمَ زانیان كُلُّ هەموو أُنَاسٖ کەسانەکان

مَّشۡرَبَهُمۡۚ جێی ئاوخواردنەوەیان وَظَلَّلۡنَا و کردمانە سێبەر عَلَيۡهِمُ بەسەریان ، لەسەریان ، بۆ سەریان ٱلۡغَمَٰمَ هەور

وَأَنزَلۡنَا و دامانبەزاند عَلَيۡهِمُ بەسەریان ، لەسەریان ، بۆ سەریان ٱلۡمَنَّ گەزۆ وَٱلسَّلۡوَىٰۖ و جۆرە تەیرێکی گۆشت خۆش

كُلُواْ بخۆن مِن لە طَيِّبَٰتِ چاک و پاکی مَا رَزَقۡنَٰكُمۡۚ ئەو خۆراکانەی پێماندراون وَمَا و- ظَلَمُونَا ستەمیان لێمان(-نە) کرد

وَلَٰكِن بەڵام كَانُوٓاْ ئەوان پێشان أَنفُسَهُمۡ لە خۆیان يَظۡلِمُونَ زوڵم وستەمیان دەکرد (١٦٠) وَإِذۡ و(باس بکە) کاتێ

قِيلَ گوترا لَهُمُ پێیان ٱسۡكُنُواْ نیشتەجێ بن لە هَٰذِهِ ئەو ٱلۡقَرۡيَةَ گوند و دێیە وَكُلُواْ و بخۆن مِنۡهَا لەوی

حَيۡثُ لەکوێ و چۆن شِئۡتُمۡ ویستتان و حەزتان لیبوو وَقُولُواْ و بڵێن حِطَّةٞ داوەرێنە (گوناهەکانمان) وَٱدۡخُلُواْ و بڕۆنە ناو

ٱلۡبَابَ دەرگاکە سُجَّدٗا بەدەم کڕنۆشەوە نَّغۡفِرۡ خۆش دەبین لَكُمۡ بۆتان خَطِيٓـَٰٔتِكُمۡۚ لە تاوانەکانتان

سَنَزِيدُ زیادیش دەکەین لەوەلا بۆ ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکان (١٦١) فَبَدَّلَ جا گۆڕیانەوە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ظَلَمُوا ستەمكاریانكرد مِنۡهُمۡ لەوان قَوۡلًا قسەیەكی غَيۡرَ جگەلە , غەیری ٱلَّذِي ئەوەی قِيلَ گوترا لَهُمۡ پێیان

فَأَرۡسَلۡنَا جا ناردمان عَلَيۡهِمۡ بۆ سەریان رِجۡزًا عەزابێكی پیس مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمانەوە بِمَا بەوەی كَانُوا پێشان

يَظۡلِمُونَ زوڵم و ستەمیان دەكرد (١٦٢) وَسۡـَٔلۡهُمۡ و پرسیار بكە عَنِ لەو ٱلۡقَرۡيَةِ گوند و دێیەی ٱلَّتِي ئەوەی كَانَتۡ -

حَاضِرَةَ ئامادە و لەكەناری ٱلۡبَحۡرِ دەریاكان (-بوو) إِذۡ كاتێ كە يَعۡدُونَ دەست درێژیان دەكرد فِي لە ٱلسَّبۡتِ ڕۆژی شەممە

إِذۡ كە تَأۡتِيهِمۡ بۆیان دەهات حِيتَانُهُمۡ ماسی و حوتەكان يَوۡمَ ڕۆژی سَبۡتِهِمۡ شەممە و ناكاری

شُرَّعًا (لەسەر ئاو) دیار ە ئاشكرا بوون وَيَوۡمَ و ڕۆژێ لَايَسۡبِتُونَ دەست بەكاردەبوون و شەممە نەبوو لَاتَأۡتِيهِمۡ بۆیان نەدەهات

كَذَٰلِكَ ئاوا نَبۡلُوهُم تاقیان دەكەینەوە بِمَا بەوەی كَانُواْ يَفۡسُقُونَ دەردەچوون لە دین و فەرمانەكانی خودا (١٦٣)

وَإِذۡ و(باس بكە) كاتێ كە قَالَتۡ گوتیان أُمَّةٞ ئوممەت و گەلێک مِّنۡهُمۡ لەوان لِمَ بۆچی تَعِظُونَ ئامۆژگاریدەكەن قَوۡمًا قەومێ

ٱللَّهُ خودا مُهۡلِكُهُمۡ لەناوبەریتیان أَوۡ یان مُعَذِّبُهُمۡ سزادەریانە عَذَابًا عەزاب و ئەشكەنجەیەكی شَدِيدًا زۆر توند

قَالُوا گوتیان مَعۡذِرَةً عوزرێک بێت (بۆمان) إِلَىٰ بۆ ، بۆلای رَبِّكُمۡ پەروەردیگارتان وَلَعَلَّهُمۡ و بەڵكو ئەوان

يَتَّقُونَ لەخودا بترسن و پارێزكاری بكەن (١٦٤) فَلَمَّا جا كاتێ نَسُوا ئەوان لەیادیانكرد

مَا ذُكِّرُوا ئەوەی یادكرانەوە و ئامۆژگاریكران بِهِۦٓ پێی أَنجَيۡنَا دەربازمانكرد ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَنۡهَوۡنَ قەدەغەكاریان دەكردن

عَنِ لە ٱلسُّوٓءِ خراپە وَأَخَذۡنَا و بردمان و گرتمان ٱلَّذِينَ ئەوانەی ظَلَمُوا ستەمكاریانكرد بِعَذَابِۭ بە عەزابێكی

بَـِٔيسِۭ زۆر خراپ بِمَا بەوەی كَانُواْ يَفۡسُقُونَ دەردەچوون لە دین و فەرمانەكانی خودا (١٦٥) فَلَمَّا جا كاتێ

عَتَوۡاْ سەرکەشیانکرد عَن لە مَّا ئەوەی نُهُواْ قەدەغکرابوو عَنۡهُ لێیان قُلۡنَا وتمان لَهُمۡ پێیان كُونُواْ ببنە

قِرَدَةً چەندین مەیموون خَٰسِـِٔينَ زەلیل و ریسوابوو (١٦٦) وَإِذۡ و(باس بکە) کاتێ کە تَأَذَّنَ بە ئاشکرا ڕایگەیاند

رَبُّكَ پەروەردیگارت لَيَبۡعَثَنَّ بە دڵنیایی دەنێرێ عَلَيۡهِمۡ بۆ سەریان إِلَىٰ تاكو يَوۡمِ ڕۆژی

ٱلۡقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر) مَن کەسانێ يَسُومُهُمۡ نیشانیان دەکات و نیشانیان دەدات

سُوٓءَ خراپترینی ٱلۡعَذَابِ عەزاب و ئەشکەنجەدان إِنَّ بەدڵنیایی رَبَّكَ پەروەردیگارت لَسَرِيعُ هەر زۆر خێرایە

ٱلۡعِقَابِ لە سزادان وَإِنَّهُۥ و بەدڵنیایی ئەو لَغَفُورٞ هەر زۆر لێبوردەیە رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (١٦٧)

وَقَطَّعۡنَٰهُمۡ و پارچەپارچەمانکردن فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی أُمَمٗاۖ کۆمەڵ کۆمەڵ و نەتەوە نەتەوە مِّنۡهُمُ لەوان (هەیە)

ٱلصَّٰلِحُونَ کەسە چاکەکان وَمِنۡهُمۡ و لەوانیش (هەیە) دُونَ خوارتر ذَٰلِكَۖ لەوە وَبَلَوۡنَٰهُم و تاقیمانکردنەوە

بِٱلۡحَسَنَٰتِ بە چاکەکان وَٱلسَّيِّـَٔاتِ و خراپەکان لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان يَرۡجِعُونَ بگەڕێنەوە (١٦٨) فَخَلَفَ جا مایەوە

مِنۢ لە بَعۡدِهِمۡ لەدوای ئەوان خَلۡفٞ پاشەنەوەیێک وَرِثُواْ بەمیرات بۆیان مایەوە ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان)

يَأۡخُذُونَ وەردەگرن و دەبەن عَرَضَ کەلو پەلی هَٰذَا ئەو ٱلۡأَدۡنَىٰ نزمترین و کەمترینە وَيَقُولُونَ و دەڵێن

سَيُغۡفَرُ لەوەولا دەبووردرێ لَنَا لە ئێمە وَإِن و ئەگەر يَأۡتِهِمۡ بۆیان بێت عَرَضٞ کەلو پەلێ مِّثۡلُهُۥ وەک ئەو

يَأۡخُذُوهُۚ دەیبەن أَلَمۡ يُؤۡخَذۡ ئایا وەرنەگیراوە عَلَيۡهِم لێیان مِّيثَٰقُ وادە و بەڵێنی ٱلۡكِتَٰبِ نوسراو و نامە (ی ئاسمانی) أَن کە

لَّا - يَقُولُواْ نەڵێن عَلَى لە سەر ٱللَّهِ خودا إِلَّا شتێ جگە لە ٱلۡحَقَّ هەق و ڕاستی وَدَرَسُواْ و دیراسەیانکرد و خوێندوویانەوە

مَا فِيهِ ئەوەی تیایدا بوو وَٱلدَّارُ و بەدڵنیای ماڵ و مەنزڵگای ٱلْأَخِرَةُ (ژیانی) دووایی خَيْرٌ چاكتر ە لِّلَّذِينَ بۆ ئەوانەی

يَتَّقُونَ لەخودا دەترسن وپارێزکاری دەکەن أَفَلَا تَعْقِلُونَ ئایا تێناگەن و پێناگەن (١٦٩) وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يُمَسِّكُونَ توند دەستدەگرن بِٱلْكِتَٰبِ بە نوسراو و نامە (ی ئاسمانی) وَأَقَامُوا و ڕێک ودامەزراو دەکەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژان

إِنَّا بەدڵنیایی ، بەراستی ئێمە لَانُضِيعُ بەفیڕۆنادەین أَجْرَ پاداشتی ٱلْمُصْلِحِينَ چاككەران (١٧٠)

وَإِذْ و (باس بکەن) کاتێ کە نَتَقْنَا دەرمانهێنا لەجێی خۆی و بەرزمانکردەوە ٱلْجَبَلَ چیاکە فَوْقَهُمْ بەسەر سەریان

كَأَنَّهُۥ هەروەک ئەوەی ظُلَّةٌ سێبەرو هەورێک (بێت) وَظَنُّوا و گومانیانکرد (تا دڵنیابوون) أَنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو وَاقِعٌ کەوتووە

بِهِمْ بەسەریانەوە خُذُوا وەرگرن مَآ ئەوەی ءَاتَيْنَٰكُم بۆمان هێنان بِقُوَّةٍ بەتوندی و بە قووەت وَٱذْكُرُوا و یادبکەنەوە

مَا فِيهِ (ئەوەی) تیایدایە لَعَلَّكُمْ بەڵکو ئێوە تَتَّقُونَ لەخودابترسن و پاریزکاری بکەن (١٧١) وَإِذْ و(باس بکە) کە

أَخَذَ وەریگرت رَبُّكَ پەروەردیگارت مِنۢ لە بَنِيٓ نەوەی ءَادَمَ ئادەم مِن لە ظُهُورِهِمْ پشتیان

ذُرِّيَّتَهُمْ تۆز و تۆی نەوەکانیان وَأَشْهَدَهُمْ و شایەتی پێدان عَلَىٰٓ لە سەر أَنفُسِهِمْ نەفس و زاتی خۆیان أَلَسْتُ ئایا من-

بِرَبِّكُمْ پەروەردیگارتان(-نیم) ؟ قَالُوا گوتیان بَلَىٰ بەڵێ شَهِدْنَآ شایەتیمان دا أَن نەکا تَقُولُوا بڵێن يَوْمَ ڕۆژی

ٱلْقِيَٰمَةِ قیامەت (هەلسانەوە لەگۆڕەکان و بەپاوەستان لە مەیدانی مەحشەر) إِنَّا بەدڵنیایی ، بەراستی ئێمە كُنَّا پێشان عَنْ لە ، لێی

هَٰذَا ئەوەیە غَٰفِلِينَ بێئاگاو خافڵا بووین (١٧٢) أَوْ یان تَقُولُوٓا بڵێن إِنَّمَآ هەر أَشْرَكَ -

ءَابَآؤُنَا باب و باپیرانمان (-هاوەڵ و شەریکیان دانا بۆخودا) مِن لە قَبْلُ ڕابردوودا وَكُنَّا و ئێمە- ذُرِّيَّةً نەوەیەک (-بووین)

مِّنۢ له بَعۡدِهِمۡ لەدوای ئەوان أَفَتُهۡلِكُنَا ئایا لەناوماندەبەیت بِمَا بەوەی فَعَلَ کردیان ٱلۡمُبۡطِلُونَ ناحەقان و پڕووپووچ بێژان

(١٧٣) وَكَذَٰلِكَ و ئاوا نُفَصِّلُ ڕۆن و بلاو دەکەینەوە ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکان ، بەلگەو نیشانە گەورەکان ، موعجیزاتەکان

وَلَعَلَّهُمۡ و بەلكو ئەوان يَرۡجِعُونَ بگەڕێنەوە (١٧٤) وَٱتۡلُ و بخوێنەوە عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ، بۆ سەریان ، لەسەریان

نَبَأَ گرنگە هەواڵی ٱلَّذِيٓ ئەو کەسەی ءَاتَيۡنَٰهُ و پێمان دا ءَايَٰتِنَا ئایەتەکانمان (بەلگە و نیشانە و موعجیزات)

فَٱنسَلَخَ ئینجا ئەو خۆی داماڵی مِنۡهَا لەوان فَأَتۡبَعَهُ ئەوەبوو شوێنی کەوت ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان فَكَانَ ئیتر ئەو- مِنَ له

ٱلۡغَاوِينَ گومراو و سەرلیشێواوان (-بوو) (١٧٥) وَلَوۡ وئەگەر شِئۡنَا ویستبامان لَرَفَعۡنَٰهُ ئەوە بەدڵنیایی بەرزماندەکردەوە

بِهَا پێی وَلَٰكِنَّهُۥٓ بەلام أَخۡلَدَ خۆی بەرداوە إِلَى بۆ ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَٱتَّبَعَ و کەوتە دووای هَوَىٰهُ حەز و هەوای خۆی

فَمَثَلُهُۥ جا نمونەی وی كَمَثَلِ وەک نموونەی ٱلۡكَلۡبِ سەگە إِن ئەگەر تَحۡمِلۡ بدەی عَلَيۡهِ بەسەری

يَلۡهَثۡ ئەنرکێنێ و زمان دەردێنێ أَوۡ یان تَتۡرُكۡهُ وازی لیبینی يَلۡهَثۚ ئەنرکێنێ و زمان دەردێنێ ذَّٰلِكَ ئەوە مَثَلُ نموونەی

ٱلۡقَوۡمِ ئەو نەتەوە وگەلەیە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد بِـَٔايَٰتِنَاۚ بە ئایات و موعجیزاتەکانمان

فَٱقۡصُصِ جا بگێڕەوە ٱلۡقَصَصَ چیرۆکان لَعَلَّهُمۡ بەلکو ئەوان يَتَفَكَّرُونَ بیربکەنەوە (١٧٦) سَآءَ خراپترین

مَثَلًا نموونەیە ٱلۡقَوۡمُ (نموونی) نەتەوە وگەلێک ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد

بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان وَأَنفُسَهُمۡ و (هەر لە) خۆیان كَانُواْ پێشان يَظۡلِمُونَ زوڵم وستەمیان دەکرد

(١٧٧) مَن هەرکەسێ يَهۡدِ هیدایەتی بدا و ڕێنموونی بکات ٱللَّهُ خودا فَهُوَ ئەوە هەر ئەوە ٱلۡمُهۡتَدِي هیدایەتدراو ی ڕێناس

وَمَن و هەرکەسێ يُضۡلِلِ گومڕای بکات فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان هُمُ (هەر) ئەوانن ٱلۡخَٰسِرُونَ زیانمەندان (١٧٨)

وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی ذَرَأۡنَا زۆرمان دروستکرد لِجَهَنَّمَ بۆ دۆزەخ كَثِيرٗا زۆرێک مِّنَ لە ٱلۡجِنِّ جنۆکان وَٱلۡإِنسِ و مرۆڤ

لَهُمۡ هەیانە قُلُوبٞ دڵانێک لَّا - يَفۡقَهُونَ تێ(-نا) گەن بِهَا پێی وَلَهُمۡ وهەیانە أَعۡيُنٞ چاوانێک لَّا - يُبۡصِرُونَ نابینن

بِهَا پێی وَلَهُمۡ و هەیانە ءَاذَانٞ گوێچکانێک لَّا - يَسۡمَعُونَ نا بیسن بِهَآ پێی أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان كَٱلۡأَنۡعَٰمِ وەک ئاژەڵن

بَلۡ بەلکو هُمۡ ئەوان أَضَلُّ وێڵ وسەرلێشێواو ترترن أُوْلَٰٓئِكَ ئەوانە هُمُ (بەڕاستی) خۆیانن ٱلۡغَٰفِلُونَ غافل و بێئاگان

(١٧٩) وَلِلَّهِ و هەر بۆ خودایە ٱلۡأَسۡمَآءُ ناوە ٱلۡحُسۡنَىٰ جوانترینەکان فَٱدۡعُوهُ ئیتر بانگ بکەن و بپاڕێنەوە بِهَا پێی

وَذَرُواْ و وازبێنن ٱلَّذِينَ لە ئەوانەی يُلۡحِدُونَ لادەدەن و بێبڕوا بوون فِيٓ دەربارەی أَسۡمَٰٓئِهِۦۚ ناوەکانی

سَيُجۡزَوۡنَ لەوەوداو سزادەدرێن مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (١٨٠) وَمِمَّنۡ و لەوانەی خَلَقۡنَآ خولقاندوومانە

أُمَّةٞ ئوممەت و گەلێک (هەیە) يَهۡدُونَ لە سەر ڕێی هیدایەتن و خەلکی بانگ دەکەن بۆی بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی

وَبِهِۦ و بەوی يَعۡدِلُونَ دادپەروەری دەکەن (١٨١) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَذَّبُواْ بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەکرد

بِـَٔايَٰتِنَا بە ئایەت و نیشانە گەورەکان و میعجیزاتەکان سَنَسۡتَدۡرِجُهُم وردەوردە ڕایاندەکێشین (بۆلای مەرگ وحساب) مِّنۡ بە

حَيۡثُ جۆرێ لَا يَعۡلَمُونَ نەزانن (١٨٢) وَأُمۡلِي و مۆڵەت دەدەین لَهُمۡ پێیان إِنَّ بەدڵنیایی كَيۡدِي پیلانی من

مَتِينٌ توند و تۆکمەیە (١٨٣) أَوَلَمۡ يَتَفَكَّرُواْۗ ئایا بیریان نەکردۆتەوە مَا بِصَاحِبِهِم بە هاوڕێیەکەیان نیە مِّن (هیچ)

جِنَّةٍۚ شێتییێک إِنۡ هُوَ ئەوشتێ نیە إِلَّا جگەلە نَذِيرٞ ترسێنەرێک ی مُّبِينٌ دیار و ئاشکرای (١٨٤)

أَوَلَمۡ يَنظُرُوا ئایا تێڕانەماینە فِي لە مَلَكُوتِ مولک و مەلەکوتی ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی وَمَا و -

خَلَقَ بەدی(-نە) هێناوە و دروستی(-نە) کردووە ٱللَّهُ خودا مِن لە شَيۡءٖ شتێک وَأَنۡ و ئەوەی عَسَىٰٓ بەلکو أَن کە

يَكُونَ - قَدِ بەڕاستی ٱقۡتَرَبَ نزیک کەوت (-بێت) أَجَلُهُمۡ ئەجەل و کاتی مردنی ئەوان فَبِأَيِّ جا بەکام حَدِيثِۭ قسان

بَعۡدَهُۥ دوای ئەمە يُؤۡمِنُونَ بڕوا دێنن (١٨٥) مَن ئەوەی يُضۡلِلِ - ٱللَّهُ خودا (-گومڕای بکات)

فَلَا هَادِيَ ئەوە ڕێنمونیکارێ نیە لَهُۥ بۆی وَيَذَرُهُمۡ و بەجێیان دەهێڵێ فِي لە ، لەناو طُغۡيَٰنِهِمۡ طوغیان و سەرەڕۆییان

يَعۡمَهُونَ کوێرانە بەناوبکەوون (١٨٦) يَسۡـَٔلُونَكَ پرسیارت لێدەکەن عَنِ دەربارەی ٱلسَّاعَةِ ڕۆژی قیامەت أَيَّانَ کەی ە

مُرۡسَىٰهَا جێگیربوون گیرسانەوەی قُلۡ بڵێ إِنَّمَا - عِلۡمُهَا زانستیەکەی (-هەر) عِندَ لای رَبِّي پەروەردیگارمە

لَا يُجَلِّيهَا دەری ناخات و ڕۆنی ناکاتەوە لِوَقۡتِهَآ لۆکاتی خۆی إِلَّا غەیری هُوَ ئەو ثَقُلَتۡ گران و قورس ەوە فِي لە

ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی لَا تَأۡتِيكُمۡ بۆتان نایێ إِلَّا ئیللا بَغۡتَةٗ لەپڕێکا(دێ) يَسۡـَٔلُونَكَ پرسیارت لێدەکە

كَأَنَّكَ هەروەک تۆ حَفِيٌّ تەواو پرسیارت کردبێ و بزانی عَنۡهَا لێی قُلۡ بڵێ إِنَّمَا - عِلۡمُهَا زانستیەکەی (-هە) عِندَ لای

ٱللَّهِ خودایە وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكۡثَرَ زۆربەی ٱلنَّاسِ خەلک لَا يَعۡلَمُونَ نازانن (١٨٧) قُل بڵێ لَّآ -

أَمۡلِكُ بەدەستم (-نیە) لِنَفۡسِي بۆخۆم نَفۡعٗا (هیچ) سودێک وَلَا ضَرًّا و نە هیچ زەرەرێک إِلَّا مەگەر مَا شَآءَ ئەوەی -

ٱللَّهُ خودا (-ویستبی) وَلَوۡ وئەگەر كُنتُ من پێشان أَعۡلَمُ بمزانیبا ٱلۡغَيۡبَ غەیب و پەنهانی و شاراوەکان

لَٱسۡتَكۡثَرۡتُ ئەوە بەدڵنیایی زۆرم بۆخۆم کۆدەکردەوە مِنَ لە ٱلۡخَيۡرِ خێر و چاکە وَمَا و- مَسَّنِيَ پێم(-نە) دەکەوت

ٱلسُّوٓءُ (هیچ) خراپەیێ إِنۡ - أَنَا۠ من کەسێ(-نیمە) إِلَّا جگەلە نَذِيرٞ ترسێنەرێک وَبَشِيرٞ و مزگێنی بەخشێ لِّقَوۡمٖ بۆقەومێ

يُؤۡمِنُونَ بروا بهێنن (١٨٨) هُوَ و ئەوە (الله) ٱلَّذِي ئەوەی خَلَقَكُم ئێوەی دروستکردوە مِّن لە نَّفۡسٖ نەفس و زاتێک

وَٰحِدَةٖ یەک (نەفس) وَجَعَلَ ودروستیکرد مِنۡهَا لەوی زَوۡجَهَا هاوسەرەکەی لِيَسۡكُنَ تا ئارام بێت و ئۆقرەبگرێ إِلَيۡهَا لەلای

فَلَمَّا جا کاتێ تَغَشَّىٰهَا داپۆشت و بانیدا حَمَلَتۡ هەڵیگرت (لەسکی) حَمۡلًا بارێکی خَفِيفٗا سوک فَمَرَّتۡ جا تێپەڕی

بِهِۦ بەلای فَلَمَّآ جاکاتێ أَثۡقَلَت قورس و گرانکەوت دَّعَوَا هەردوکیان هاواریانکردە ٱللَّهَ خودای رَبَّهُمَا پەروەردگاریان

لَئِنۡ بەدڵنیایی ئەگەر ءَاتَيۡتَنَا بۆمان بهێنی و پێمان بدەی صَٰلِحٗا چاکێک لَّنَكُونَنَّ ئەوە بێگومان ئێمە- مِنَ لە

ٱلشَّٰكِرِينَ سوپاسگوزارەکان (-دەبین) (١٨٩) فَلَمَّآ جاکاتێ ءَاتَىٰهُمَا پێیانی دا صَٰلِحٗا چاکێک جَعَلَا لَهُۥ بۆیان دانا

شُرَكَآءَ هاوبەشانێک فِيمَآ لەوەی ءَاتَىٰهُمَاۚ پێیانی دا فَتَعَٰلَى جا بەرزی و پاکی بۆ ٱللَّهُ خودا عَمَّا لەوەی

يُشۡرِكُونَ هاوەڵ و هاوبەشی بۆ دادەنێن (١٩٠) أَيُشۡرِكُونَ ئایا هاوەڵ و شەریکی بۆ دادەنێن مَا لَا يَخۡلُقُ ئەوەی ناخولقێنێ

شَيۡـٔٗا (هیچ) شتێ وَهُمۡ و ئەوان يُخۡلَقُونَ دەخولقێندرێن و دروست دەکرێن (١٩١) وَلَا يَسۡتَطِيعُونَ و ناتوانن لَهُمۡ بۆیان

نَصۡرٗا سەرخستنێ (بکەن) وَلَآ أَنفُسَهُمۡ و نە خۆشیان يَنصُرُونَ سەر دەخەن (١٩٢) وَإِن و ئەگەر

تَدۡعُوهُمۡ بانگیان بکەیت إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلۡهُدَىٰ ڕێی ڕاست و هیدایەت لَا يَتَّبِعُوكُمۡۚ دواتان ناکەون سَوَآءٌ وەک یەکە

عَلَيۡكُمۡ لەسەرتان أَدَعَوۡتُمُوهُمۡ چ بانگیان بکەن أَمۡ یان أَنتُمۡ ئێوە صَٰمِتُونَ بێدەنگ (بوون) (١٩٣) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی تَدۡعُونَ هاواریان لێدەکەن و دەیانپەرستن مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا عِبَادٌ بەندەن

أَمۡثَالُكُمۡ وەک نمونەی ئێوە فَٱدۡعُوهُمۡ دەهاواریان بۆ بکەن فَلۡيَسۡتَجِيبُوا و دەبا بەدەنگتان بێن و وەڵام بدەنەوە لَكُمۡ بۆتان

إِن ئەگەر كُنتُمۡ - صَٰدِقِينَ لە ڕاستگۆیان (-بوون) (١٩٤) أَلَهُمۡ ئایا هەیانە أَرۡجُلٞ لاق و پێیانێک يَمۡشُونَ دەڕۆن

بِهَآ پێی أَمۡ یان لَهُمۡ بۆیان(هەیە) أَيۡدٖ دەستانێک يَبۡطِشُونَ زەبر لێدەدەن بِهَآ پێی أَمۡ یان لَهُمۡ هەیانە أَعۡيُنٞ چاوانێک

يُبۡصِرُونَ دەبینن بِهَآ پێی أَمۡ یان لَهُمۡ هەیانە ءَاذَانٞ گوێچکانێک يَسۡمَعُونَ دەبیسن بِهَا پێی قُلِ بڵێ

ٱدۡعُوا دەی بپاڕێنەوە لە شُرَكَآءَكُمۡ هاوبەش شەریکەکانتان ثُمَّ ئینجا كِيدُونِ پلانم بۆ دارێژن

فَلَاتُنظِرُونِ ئیتر چاوەڕوانم مەکەن (١٩٥) إِنَّ بەدڵنیایی وَلِـِّۧيَ دۆست و پشتیوانی من ٱللَّهُ الله یە ٱلَّذِي ئەوەی

نَزَّلَ دایبەزاندوە ٱلۡكِتَٰبَ نامە و نوسراو (ە ئاسمانییەکان) وَهُوَ و هەر ئەوە يَتَوَلَّى پشتیوان و دۆستی-

ٱلصَّٰلِحِينَ پیاوچاکان (-دەبێت) (١٩٦) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی تَدۡعُونَ هاواریان لێدەکەن و دەیانپەرستن مِن -

دُونِهِۦ بێجگە (-لە) وی لَايَسۡتَطِيعُونَ ناتوانن نَصۡرَكُمۡ سەرتان خەن وَلَآ أَنفُسَهُمۡ و نەخۆشیان يَنصُرُونَ سەر دەخەن

(١٩٧) وَإِن و ئەگەر تَدۡعُوهُمۡ بانگیان بکەیت إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلۡهُدَىٰ ڕێی ڕاست و هیدایەت لَايَسۡمَعُوا نابیسن

وَتَرَىٰهُمۡ و دەیانبینی يَنظُرُونَ دەڕواننە إِلَيۡكَ تۆ وَهُمۡ لەوکاتەش ئەوان لَايُبۡصِرُونَ نابینن (١٩٨)

خُذِ وەرگرە و قبوڵ بکە ٱلۡعَفۡوَ لێبوردەیی و زێدەیی وَأۡمُرۡ و فەرمان بکە بِٱلۡعُرۡفِ بەچاکە و شتی پەسەند وَأَعۡرِضۡ و پشت بکە

عَنِ لە ٱلۡجَٰهِلِينَ جاهیل و نەفامەکان (١٩٩) وَإِمَّا و ئەگەر بێت يَنزَغَنَّكَ وەسوەسەکرا بۆت مِنَ لە

ٱلشَّيۡطَٰنِ شەیطانەوە نَزۡغٞ وەسوەسەیەک فَٱسۡتَعِذۡ ئەوە پەنا ببە بِٱللَّهِ بۆ خودا إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە سَمِيعٌ زۆر بیسەری

عَلِيم تەواو زانا و ئاگادارە (٢٠٠) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱتَّقَوۡا لە خودا ترسان و پارێزکاریانکرد إِذَا کاتێ

مَسَّهُمۡ بەریان بکەوێ طَٰٓئِفٞ وەسوەسە و تارماییەک مِّنَ لە ٱلشَّيۡطَٰنِ شەیطانەوە تَذَكَّرُواْ یاد دەکەنەوە فَإِذَا ئیتر ئەوان

هُم (هەرخۆیان) مُّبۡصِرُونَ بینەرن (٢٠١) وَإِخۡوَٰنُهُمۡ و براکانیان يَمُدُّونَهُمۡ بۆیان درێژدەکەنەوە فِي لە ، لەناو

ٱلۡغَيِّ چەوت و سەرلێشێواوی ثُمَّ پاشان لَا يُقۡصِرُونَ نایبڕنەوە و کورتی ناکەنەوە (٢٠٢) وَإِذَا وئەگەر

لَمۡ تَأۡتِهِم بۆیان نەهێنی بِـَٔايَةٖ ئایەتێک قَالُواْ (دەڵێن) لَوۡلَا ٱجۡتَبَيۡتَهَا بۆ(ئایەتێک) نابژێری قُلۡ بڵێ إِنَّمَآ (من) هەر تەنها

أَتَّبِعُ دەکەومە دوای مَا يُوحَىٰٓ ئەوەی سروش دەکرێ إِلَيَّ بۆ من مِن لە رَّبِّي پەروەردیگارم هَٰذَا ئەوەیە

بَصَآئِرُ چەندین بەڵگەی روون و بەرچاوو روونکەرە مِن لە رَّبِّكُمۡ پەروەردیگارتانەوە وَهُدٗى و هیدایەت و رێنموونی

وَرَحۡمَةٞ و بەزەیی و میهرەبانیە لِّقَوۡمٖ بۆقەومێ يُؤۡمِنُونَ بروا بهێنن (٢٠٣) وَإِذَا وئەگەر قُرِئَ خوێنرایەوە

ٱلۡقُرۡءَانُ قورئان و کەلامی خودا فَٱسۡتَمِعُواْ گوێبگرن لَهُۥ بۆی وَأَنصِتُواْ و بێدەنگ گوێ سووک بکەن لَعَلَّكُمۡ بەڵکو ئێوە

تُرۡحَمُونَ روحمتان پێبکرێ بەزەیی بێت بۆتان (٢٠٤) وَٱذۡكُر و یادبکەرەوە رَّبَّكَ پەروەردیگارت فِي لە ، لەناو

نَفۡسِكَ نەفسی خۆت تَضَرُّعٗا بەلالەلال و کزۆڵی وَخِيفَةٗ و ترسێک وَدُونَ و خوارتر لە ٱلۡجَهۡرِ دەرخست و ئاشکراکردن

مِنَ لە ٱلۡقَوۡلِ گوفتار بِٱلۡغُدُوِّ کاتی بەرەبەیانیان وَٱلۡأٓصَالِ و ئێواران وَلَا تَكُن و- مِّنَ لە

ٱلۡغَٰفِلِينَ غافڵ و بێئاگایان (-مەبە) (٢٠٥) إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی عِندَ لای رَبِّكَ پەروەردیگارتن

لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ خۆ بەگەورەدانانێن عَنۡ لە(کردنی) عِبَادَتِهِۦ پەرستنی ئەو وَيُسَبِّحُونَهُۥ و تەسبیحات دەکەن و بەپاکی ڕادەگرن

وَلَهُۥ و هەر بۆ وی يَسۡجُدُونَ ۩ سوژدە دەبەن (٢٠٦)

سُورَةُ الأَنفَال سورەتی الأَنفَال

بِسۡمِ بەناوی ٱللَّهِ خودا ٱلرَّحۡمَٰنِ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەیی (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلرَّحِيمِ ئەوپەڕی بەخشندە (ناوێکی پیرۆزی خودایە)

يَسۡـَٔلُونَكَ پرسیارت لێدەکە عَنِ دەربارەی ٱلۡأَنفَالِ ئەنفال قُلِ بڵێ ٱلۡأَنفَالُ ئەنفال لِلَّهِ هی خودا وَٱلرَّسُولِ و پێغەمبەر یە

فَٱتَّقُواْ جا بترسن وپارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا وَأَصۡلِحُواْ و چاک بکەن ذَاتَ هی بَيۡنِكُمۡ نێوانِ خۆتان

وَأَطِيعُواْ و گوێڕایەڵی بکەن لە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥٓ و پێغەمبەرەکەی إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە- مُّؤۡمِنِينَ بڕوادار (-بووبن) (١)

إِنَّمَا لەڕاستیدا - ٱلۡمُؤۡمِنُونَ بڕوادارەکان (-هەر) ٱلَّذِينَ ئەوانەن إِذَا کاتێ ذُكِرَ - ٱللَّهُ ناوی خودا(الله) (-یاد دەکرێتەوە)

وَجِلَتۡ لەترسا دەلەرزێ قُلُوبُهُمۡ دڵەکانیان وَإِذَا و کاتێ تُلِيَتۡ دەخوێندرێتەوە عَلَيۡهِمۡ بەسەریان ، لەسەریان

ءَايَٰتُهُۥ ئایەتەکانم زَادَتۡهُمۡ زیاد دەکات بۆیان إِيمَٰنًا باوەڕ وَعَلَىٰ و هەر بە رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان يَتَوَكَّلُونَ پشت دەبەستن

(٢) ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُقِيمُونَ ڕێک و پێکی دەکەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ ان وَمِمَّا و لەوەی رَزَقۡنَٰهُمۡ پێماندانون يُنفِقُونَ دەبەخشنەوە

(٣) أُوْلَٰٓئِكَ ئەوانە هُمُ هەرخۆیانن ٱلۡمُؤۡمِنُونَ بڕواداری حَقّٗاۚ هەق و ڕاستی لَّهُمۡ بۆیان هەیە ، هی ئەوانە

دَرَجَٰتٌ چەندین پلە و پایە عِندَ لای رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان وَمَغۡفِرَةٞ و لێبوردنێک وَرِزۡقٞ و رزق و ڕۆزیەکی كَرِيمٞ زۆر واڵا

(٤) كَمَآ هەروەک أَخۡرَجَكَ تۆی دەرخست رَبُّكَ پەروەردیگارت مِنۢ لە بَيۡتِكَ ماڵی خۆت

بِٱلۡحَقِّ بە حەق و ڕاستی و ڕەوایی وَإِنَّ و بێگومان فَرِيقٗا کۆمەڵێک مِّنَ لە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕواداره‌کان

لَكَٰرِهُونَ هەر پێیان خۆش نەبوو (٥) يُجَٰدِلُونَكَ مشتومڕ دەکەن لەگەڵت فِي دەربارەی ٱلۡحَقِّ حەق بَعۡدَ لەدوای

مَا تَبَيَّنَ ئەوەی ڕوون بوویەوە كَأَنَّمَا هەروەک ئەوەی ئەوان يُسَاقُونَ پەلکێش بکرێن إِلَى بۆ ، بۆلای ٱلۡمَوۡتِ مەرگ و مردن

وَهُمۡ و ئەوانیش يَنظُرُونَ تەماشابکەن (٦) وَإِذۡ و کاتێ کە يَعِدُكُمُ وادە و بەڵێنتان پێدەدا ٱللَّهُ خودا إِحۡدَى یەکێک لە

ٱلطَّآئِفَتَيۡنِ دووکۆمەڵەکە أَنَّهَا کە ئەو لَكُمۡ بۆ ئێوە یە وَتَوَدُّونَ و زۆر حەزدەکەن أَنَّ کەوا غَيۡرَ غەیری ذَاتِ خاوەن

ٱلشَّوۡكَةِ دڕکەکە تَكُونُ ببێت لَكُمۡ بۆتان وَيُرِيدُ و- ٱللَّهُ خودا (-دەیەوێت) أَن کە يُحِقَّ بچەسپێنێ

ٱلۡحَقَّ هەق و ڕاستی بِكَلِمَٰتِهِۦ بە وتەکانی وَيَقۡطَعَ و ببڕێ دَابِرَ دوواوەی ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان (٧) لِيُحِقَّ تا بچەسپێنێ

ٱلۡحَقَّ هەق و ڕاستی وَيُبۡطِلَ و پووچ بەتاڵ بکاتەوە ٱلۡبَٰطِلَ ناهەق و پڕ وپووچی وَلَوۡ هەرچەند كَرِهَ حەزیان نەکرد بێ

ٱلۡمُجۡرِمُونَ تاوانکارەکان (٨) إِذۡ ئەوەبوو کە تَسۡتَغِيثُونَ هاوار و هاناتان دەبرد بۆ رَبَّكُمۡ پەروەردیگارتان

فَٱسۡتَجَابَ جا وەڵامی دایەوە لَكُمۡ بۆتان أَنِّي کەوا بەدڵنیایی من مُمِدُّكُم دەنێرم بۆتان بِأَلۡفٖ هەزار مِّنَ لە

ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ فریشتەکان مُرۡدِفِينَ بەدوای یەک (٩) وَمَا و- جَعَلَهُ -- ٱللَّهُ خودا (--ئاوای(-نە) کرد)

إِلَّا تەنها (بۆئەوە نەبێ کە) بُشْرَىٰ مزگێنی (بێت) وَلِتَطْمَئِنَّ و تا هێمن بێت بِهِۦ پێی قُلُوبُكُمْ دڵەکانتان وَمَا و نیە

ٱلنَّصْرُ سەرکەوتن إِلَّا ئیللا مِنْ لە عِندِ لای ٱللَّهِ خودا إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا عَزِيزٌ زاڵی باڵا دەست

حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ یە (١٠) إِذْ کاتێ کە يُغَشِّيكُمُ - ٱلنُّعَاسَ خەواڵوویی (-داتاندەپۆشێ) أَمَنَةً ئارامش بێت مِّنْهُ لەوی

وَيُنَزِّلُ و دادەبەزێنێ عَلَيْكُم بەسەرتان ، لەسەرتان ، بۆ سەرتان مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان ەوە مَآءً ئاوێک

لِّيُطَهِّرَكُم تا پاک بکاتەوە بِهِۦ پێی وَيُذْهِبَ و لاببات عَنكُمْ لێتان رِجْزَ پیسی ٱلشَّيْطَٰنِ شەیطان

وَلِيَرْبِطَ و ببەستێ و توندبکات عَلَىٰ لە سەر قُلُوبِكُمْ دڵەکانتان وَيُثَبِّتَ و جێگیربکات بِهِ پێی ٱلْأَقْدَامَ پێیەکان (١١)

إِذْ کاتێ کە يُوحِي سروش و نیگا دەکات رَبُّكَ پەروەردیگارت إِلَى بۆ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ فریشتەکان أَنِّي کەوا بەدڵنیایی من

مَعَكُمْ لەگەڵ ئێوەم فَثَبِّتُوا جا ڕاگیربکەن و بچەسپێنن ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێناوە سَأُلْقِي وا دەهاوێمە

فِي ناو قُلُوبِ دڵەکانی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریانکردوە و بێ بڕوابوون ٱلرُّعْبَ ترس و بیم فَٱضْرِبُوا جا لێبدەن

فَوْقَ لە سەر ٱلْأَعْنَاقِ گەردەن و ملان وَٱضْرِبُوا و لێبدەن مِنْهُمْ لێیان كُلَّ لە هەموو بَنَانٍ پل و پەنجەکان (١٢)

ذَٰلِكَ ئەویان بِأَنَّهُمْ بەهۆی ئەوەی ئەوان شَآقُّوا ڕکابەریانکرد دژی ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی وَمَن و هەرکەسێ

يُشَاقِقِ بکات ڕکابەری ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی فَإِنَّ ئەوە بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا شَدِيدُ زۆر توندە

ٱلْعِقَابِ سزای (١٣) ذَٰلِكُمْ ئائەوە فَذُوقُوهُ ئیتر بیچێژن وَأَنَّ و بەدڵنیایی لِلْكَٰفِرِينَ بۆ بێبڕوا و کافرەکان هەیە

عَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجەیی ٱلنَّارِ ئاگر (١٤) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓا بڕواتان هێناوە إِذَا کاتێ

لَقِيتُمُ تووش بوون و گەیشن بە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا۟ كوفریانكردووە و بێ بڕوا ن زَحْفًا بە خشان خشان و لەشكركێشی

فَلَا تُوَلُّوهُمُ ئەوە لای- ٱلْأَدْبَارَ دواوە وپشتیان (-تێ مەكەن) (١٥) وَمَن و هەركەسێ يُوَلِّهِمْ - يَوْمَئِذٍ ئەوڕۆژە

دُبُرَهُۥٓ پشتی خۆی (-تێیان بكات) إِلَّا مەگەر مُتَحَرِّفًا خۆلابدات لِّقِتَالٍ بۆجەنگكردنێك أَوْ یان مُتَحَيِّزًا پاڵبدات

إِلَىٰ بۆ ، بۆلای فِئَةٍ كۆمەڵێك فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی بَآءَ دەستی كەوتووە بِغَضَبٍ رقێك مِّنَ لە ٱللَّهِ خوداوە

وَمَأْوَىٰهُ و جێگای مانەوەی هەتاهەتایێ جَهَنَّمُ دۆزەخە وَبِئْسَ و خەراپترین ٱلْمَصِيرُ چارەنووس و سەرئەنجام ە (١٦)

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ ئێوە ئەوانتان نەكوشت وَلَٰكِنَّ بەڵام ٱللَّهَ خودا قَتَلَهُمْ ئەوانی كوشت وَمَا و - رَمَيْتَ تۆ(-نە) تهاوێشت

إِذْ كاتێ كە رَمَيْتَ هاوێشتت وَلَٰكِنَّ بەڵام ٱللَّهَ خودا رَمَىٰ هاوێشتی و گەیاندی وَلِيُبْلِيَ و تا تاقی بكاتەوە

ٱلْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەكان مِنْهُ تیایدا بَلَآءً تاقیكردنەوەیەكی حَسَنًا چاك إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا سَمِيعٌ زۆر بیسەری

عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادارە (١٧) ذَٰلِكُمْ ئائەوە وَأَنَّ و بێگومان - ٱللَّهَ خودا مُوهِنُ (-هەر) بێهێزكەرەوەی كَيْدِ پیلانی

ٱلْكَٰفِرِينَ كافران ە (١٨) إِن ئەگەر تَسْتَفْتِحُوا۟ داوای فەتح و یەكلایوونەو بكەن فَقَدْ ئەوەتە جَآءَكُمُ بۆ لاتان هات

ٱلْفَتْحُ سەركەوتن و لابەلابوونەوە وَإِن و ئەگەر تَنتَهُوا۟ كۆتایی پێ بهێنن فَهُوَ ئەوە ئەو خَيْرٌ چاكتر ە لَّكُمْ بۆ ئێوە

وَإِن و ئەگەر تَعُودُوا۟ بگەڕێنەوە نَعُدْ دەگەڕێینەوە وَلَن وهەرگیز - تُغْنِيَ سود (-نا) بەخشێ عَنكُمْ پێتان

فِئَتُكُمْ كۆمەڵەكەتان شَيْـًٔا (هیچ) شتێ وَلَوْ هەرچەند كَثُرَتْ زۆریش بوو (بێت) وَأَنَّ و بێگومان- ٱللَّهَ خودا (-هەر)

مَعَ لەگەڵ ٱلْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەكان ە (١٩) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓا۟ بڕواتان هێناوە

أَطِيعُوا گوێڕایەڵی بکەن لە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی وَلَاتَوَلَّوۡا و پشت مەکەن عَنۡهُ لێی وَأَنتُمۡ لەکاتێ ئێوە

تَسۡمَعُونَ دەبیسن (٢٠) وَلَاتَكُونُوا و ئاوا مەبن كَٱلَّذِينَ وەک ئەوانەی قَالُوا گوتیان سَمِعۡنَا بیستمان وَهُمۡ و ئەوانیش

لَايَسۡمَعُونَ نابیسن (٢١) إِنَّ بەدڵنیایی شَرَّ خراپترین ٱلدَّوَآبِّ (گیاندارێک لەسەرزەوی بگەڕێ) عِندَ لای ٱللَّهِ خودا

ٱلصُّمُّ کەڕ ٱلۡبُكۡمُ و لاڵ ەکانن ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَايَعۡقِلُونَ تێناگەن و هۆش ناکەن (٢٢) وَلَوۡ وئەگەر عَلِمَ -

ٱللَّهُ خودا (-بیزانیا کە) فِيهِمۡ تیایاندا هەیە خَيۡرًا چاکە و خێر(ێک) لَّأَسۡمَعَهُمۡ ئەوە بەدڵنیایی بەگوێی دەخستن وَلَوۡ وئەگەر

أَسۡمَعَهُمۡ بەگوێی خستبان لَتَوَلَّوا ئەوە بێگومان ڕویان وەردەگێڕا وَّهُم لە حاڵێ مُّعۡرِضُونَ پشتیان تێکردبوو (٢٣)

يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە ٱسۡتَجِيبُوا وەڵام بدەنەوە لِلَّهِ بۆ خودا وَلِلرَّسُولِ و بۆ پێغەمبەر

إِذَا کاتێ دَعَاكُمۡ بانگی کردن لِمَا بۆ ئەوەی يُحۡيِيكُمۡ زیندووتان دەکاتەوە وَٱعۡلَمُوٓا و بزانن أَنَّ بێگومان کە ٱللَّهَ خودا

يَحُولُ ناوبڕی دەکات بَيۡنَ لە نێوان ٱلۡمَرۡءِ کەسێک وَقَلۡبِهِۦ و دڵەکەی وَأَنَّهُۥٓ و کەوا بەڕاستی إِلَيۡهِ هەر بۆ لای ئەو

تُحۡشَرُونَ کۆدەکرێنەوە و حەشر دەکرێن (٢٤) وَٱتَّقُوا و بترسن وپارێزکاربن لە فِتۡنَةً فیتنە و تاقیکردنەوەیەک لَّا -

تُصِيبَنَّ بەرناکەوێتە ٱلَّذِينَ ئەوانەی ظَلَمُوا ستەمکاریانکردوە مِنكُمۡ لەنگۆ خَآصَّةً بەتایبەت وَٱعۡلَمُوٓا و بزانن

أَنَّ بێگومان کە ٱللَّهَ خودا شَدِيدُ زۆر توندە ٱلۡعِقَابِ سزاکەی (٢٥) وَٱذۡكُرُوٓا و یادبکەنەوە إِذۡ کە أَنتُمۡ ئێوە

قَلِيلٌ کەمێکی مُّسۡتَضۡعَفُونَ لاوازکراو (بوون) فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی تَخَافُونَ دەترسان أَن کە يَتَخَطَّفَكُمُ -

ٱلنَّاسُ خەڵک (-بتانفڕێنێ) فَـَٔاوَىٰكُمۡ ئیتر ئێوەی پەنادا و جێگای بۆکردنەوە وَأَيَّدَكُم و پاڵپشتیکردن

بِنَصۡرِهِۦ به كۆمەكی و سەرخستنی خۆی وَرَزَقَكُم و پێیدان مِّنَ له ٱلطَّيِّبَٰتِ (رزق و رۆزیە) خۆش و پاكەكان لَعَلَّكُمۡ بەڵكو ئێوە

تَشۡكُرُونَ سوپاسگوزاری بكەن (٢٦) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە لَا تَخُونُواْ خیانەت مەكەن له

ٱللَّهَ خودا وَٱلرَّسُولَ و پێغەمبەر وَتَخُونُوٓاْ و خیانەتی (مەكەن) له أَمَٰنَٰتِكُمۡ ڕاسپاردەو ئەمانەتەكانتان وَأَنتُمۡ لەو كاتەی كه ئێوە

تَعۡلَمُونَ دەزانن و ئاگادار ن (٢٧) وَٱعۡلَمُوٓاْ و بزانن أَنَّمَآ بەڕاستی- أَمۡوَٰلُكُمۡ ماڵ و سامانتان وَأَوۡلَٰدُكُمۡ و كوڕ و منداڵتان

فِتۡنَةٞ (-هەر) بەڵاو و تاقیكردنەوە يە وَأَنَّ و بێگومان هەر ٱللَّهَ - عِندَهُۥٓ لای (-خودا) هەيە أَجۡرٌ پاداشتی

عَظِيمٞ زۆر گەورە و مەزن (٢٨) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە إِن ئەگەر

تَتَّقُواْ پارێزكاری بكەن و بترسن له ٱللَّهَ خودا يَجۡعَل (ئەوە خودا) دەبەخشێ لَّكُمۡ پێتان فُرۡقَانٗا ڕۆشنكاری و لێكجياكەرەوە

وَيُكَفِّرۡ و دەپۆشێ و لادەدات عَنكُمۡ لەسەرتان سَيِّـَٔاتِكُمۡ تاوان و خراپەكانتان وَيَغۡفِرۡ و ئەبەخشی و دەبووری لَكُمۡ لێتان

وَٱللَّهُ و خودا ذُو خاوەنی ٱلۡفَضۡلِ زيادەبەخشی ٱلۡعَظِيمِ زۆر مەزن و گەورە يە (٢٩) وَإِذۡ و (يادكەوە) كه

يَمۡكُرُ پيلانگێڕی دەكەن بِكَ بەرامبەر بەتۆ ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ كوفريانكرد و بێ بڕوابوون

لِيُثۡبِتُوكَ تا جێگیرت بكەن (لەماڵەوە حەپست بكەن) أَوۡ يان يَقۡتُلُوكَ بتكوژن أَوۡ يان يُخۡرِجُوكَۚ (دەربە) دەرت بكەن

وَيَمۡكُرُونَ و پلانرێژی دەكەن وَيَمۡكُرُ و - ٱللَّهُۖ خوداش (-پيلانسازی دەكات) وَٱللَّهُ و خودا خَيۡرُ چاكترینی ٱلۡمَٰكِرِينَ پيلانسازەكانە

(٣٠) وَإِذَا وئەگەر تُتۡلَىٰ دەخوێندرێتەوە عَلَيۡهِمۡ بەسەريان ، بۆ سەريان ، لەسەريان ءَايَٰتُنَا ئايەتەكانمان قَالُواْ دەڵێن

قَدۡ بەدڵنيايی سَمِعۡنَا بيستمان لَوۡ ئەگەر نَشَآءُ ئێمە ويستبامان لَقُلۡنَا بێكومان دەمانگوت مِثۡلَ (شتێ) وەک هَٰذَآ ئەوە

إِنۡ هَٰذَآ ئەوە هیچ نیە إِلَّآ ئیللا أَسَٰطِيرُ ئەفسانەگەلی ٱلۡأَوَّلِينَ پێشینەکان ە (٣١) وَإِذۡ و (باس بکە) کاتێ کە

قَالُواْ گوتیان ٱللَّهُمَّ ئەی خودایە إِن ئەگەر كَانَ - هَٰذَا ئەوە هُوَ خۆی ٱلۡحَقَّ هەق و ڕاستی (-بوا) مِنۡ لە

عِندِكَ لەلای تۆ یەوە فَأَمۡطِرۡ ئەوە داببارێنە عَلَيۡنَا بەسەرماندا حِجَارَةٗ چەو و بەردێک مِّنَ لە ٱلسَّمَآءِ ئاسمان ەوە أَوِ یان

ٱئۡتِنَا بۆمان بهێنە بِعَذَابٍ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٖ زۆر بەژان و ئازار (٣٢) وَمَا و نە كَانَ بوو ە کە ٱللَّهُ خودا

لِيُعَذِّبَهُمۡ عەزاب و ئەشکەنجەیان بدا وَأَنتَ لەکاتێ تۆ فِيهِمۡ لە ناویانی وَمَا و نە كَانَ بوو ە ٱللَّهُ خودا

مُعَذِّبَهُمۡ عەزابدەریان بێت وَهُمۡ لەکاتێ ئەوان يَسۡتَغۡفِرُونَ داوای لێخۆشبوون بکەن (٣٣) وَمَا و - لَهُمۡ بۆیان (-چی یە)

أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ کە عەزابیات نەدات ٱللَّهُ خودا وَهُمۡ و ئەوان يَصُدُّونَ پێشگری و ڕێگری دەکەن عَنِ لە ٱلۡمَسۡجِدِ مزگەوتی

ٱلۡحَرَامِ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز) وَمَا و ئەوان- أَوۡلِيَآءَهُۥٓ دۆستانی (-نەبوون) إِنۡ - أَوۡلِيَآؤُهُۥٓ دۆستانی ئەو (-نیە)

إِلَّا کەسێک جگەلە ٱلۡمُتَّقُونَ لەخوداترس و پارێزکاران وَلَٰكِنَّ بەڵام أَكۡثَرَهُمۡ زۆربەیان لَا يَعۡلَمُونَ نازانن (٣٤) وَمَا و نە

كَانَ بوو صَلَاتُهُمۡ نوێژیان عِندَ لای ٱلۡبَيۡتِ (کەعبە) إِلَّا تەنها مُكَآءٗ فیکە وَتَصۡدِيَةٗ و چەپڵەلێدان (بوو)

فَذُوقُواْ ئیتر بچێژن ٱلۡعَذَابَ عەزاب و ئەشکەنجە بِمَا بەوەی كُنتُمۡ ئێوە پێشان تَكۡفُرُونَ کوفرتان دەکرد (٣٥)

إِنَّ بەدڵنیایی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون يُنفِقُونَ دەبەخشنەوە و سەرف دەکەن أَمۡوَٰلَهُمۡ ماڵ و سامانیان

لِيَصُدُّواْ تا بەربەسکاری بکەن عَن لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا فَسَيُنفِقُونَهَا ئیتر لەداهاتوودا دەبەخشن و سەرفدەکەن

ثُمَّ پاشان تَكُونُ - عَلَيۡهِمۡ لەسەریان (-دەبێتە) حَسۡرَةٗ پەشیمانی و حەسرەت ثُمَّ ئینجا يُغۡلَبُونَ ئەدۆڕێن و ژێردەکەون

وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی كَفَرُوٓا كوفریانكردو بروایان نەهێنا إِلَىٰ بۆ جَهَنَّمَ دۆزەخ يُحْشَرُونَ حەشردەكرێن و كۆدەكرێنەوە

(٣٦) لِيَمِيزَ تاكوو- ٱللَّهُ خودا (جیا بكاتەوە) ٱلْخَبِيثَ پیسی مِنَ لە ٱلطَّيِّبِ چاكی و پاكی وَيَجْعَلَ و دانێ ٱلْخَبِيثَ پیسی

بَعْضَهُۥ هەندێكی عَلَىٰ لە سەر بَعْضٍ هەندێ فَيَرْكُمَهُۥ ئیتر كۆیبكاتەوە بەسەریەك جَمِيعًا گشتیان فَيَجْعَلَهُۥ جا بیكاتە

فِي ناو جَهَنَّمَ دۆزەخ أُوْلَٰٓئِكَ و ئەوان هُمُ هەرخۆیان ٱلْخَٰسِرُونَ خەسارەتمەند و دۆڕاوون (٣٧) قُل بڵێ

لِّلَّذِينَ بە ئەوانەی كَفَرُوٓا كوفریانكردو بروایان نەهێنا إِن ئەگەر يَنتَهُوا كۆتایی پێبهێنن يُغْفَرْ دەبوردرێ لَهُم بۆئەوان

مَّا ئەوەی قَدْ تازە سَلَفَ تێپەڕی وَإِن و ئەگەر يَعُودُوا بگەڕێنەوە فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی مَضَتْ ڕۆیشتوە

سُنَّتُ سونەت و یاسای ٱلْأَوَّلِينَ پێشینەكان (٣٨) وَقَٰتِلُوهُمْ و بجەنگن دژیان حَتَّىٰ هەتاكو لَا تَكُونَ نەمێنێ و نەبێتە

فِتْنَةٌ بەڵایەك (شیرك) وَيَكُونَ و - ٱلدِّينُ دین و ملكەچی كُلُّهُۥ هەمووی لِلَّهِ بۆ خودا (-بێت) فَإِنِ جائەگەر

ٱنتَهَوْا كۆتاییان پێهات فَإِنَّ ئەوە دڵنیابن ٱللَّهَ خودا بِمَا بەوەی يَعْمَلُونَ ئێوە دەبكەن بَصِيرٌ تەواوی تەواو بینایە (٣٩)

وَإِن و ئەگەر تَوَلَّوْا پشتیان تێكرد فَٱعْلَمُوٓا ئەوە بزانن أَنَّ بێگومان هەر ٱللَّهَ خودا مَوْلَىٰكُمْ دۆست و پشتیوانی ئێوەیە

نِعْمَ جا چاكترین ٱلْمَوْلَىٰ دۆست ە وَنِعْمَ و چاكترین ٱلنَّصِيرُ پشتیوانە (٤٠) وَٱعْلَمُوٓا و بزانن أَنَّمَا ئەوەی

غَنِمْتُم دەستتان كەوتووە لە جیهادا مِّن شَيْءٍ هەر شتێكك بێت فَأَنَّ ئەوە بەدڵنیایی لِلَّهِ بۆ خودایە خُمُسَهُۥ پێنج یەكی

وَلِلرَّسُولِ و بۆ پێغەمبەرەكەیەتی وَلِذِي و بۆ هی ٱلْقُرْبَىٰ نزیك و خزمان وَٱلْيَتَٰمَىٰ و هەتیوان وَٱلْمَسَٰكِينِ و دەستكورتەكان

وَٱبْنِ و كوڕی ٱلسَّبِيلِ ڕێگا (ئەوەی سەفەریكردوە و لێی براوە) إِن ئەگەر كُنتُمْ ئێوە- ءَامَنتُم بڕواتان هێنا (-بێت)

بِٱللَّهِ بەخودا وَمَآ و ئەوەی أَنزَلۡنَا دامانبەزاند عَلَىٰ لە سەر عَبۡدِنَا بەندەی خۆمان يَوۡمَ رۆژی ٱلۡفُرۡقَانِ لێک جیاکەرەوە

يَوۡمَ ئەورۆژەی ٱلۡتَقَى پێک گەیشتن ٱلۡجَمۡعَانِۗ هەردوو کۆمەڵ وَٱللَّهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيۡءٖ شتێک

قَدِيرٌ تەواو توانادارە (٤١) إِذۡ کاتێ کە أَنتُم ئێوە بِٱلۡعُدۡوَةِ لە دامێنی ٱلدُّنۡيَا خوارەوە و نزیک (بوون) وَهُم و ئەوان

بِٱلۡعُدۡوَةِ لە دامێنی ٱلۡقُصۡوَىٰ دوور و بەرزتر (بوون) وَٱلرَّكۡبُ و کاروانەکەش أَسۡفَلَ خوارتر بوو لە مِنكُمۡۚ ئێوە وَلَوۡ وئەگەر

تَوَاعَدتُّمۡ بەڵێنتان بدابوا بەیەک لَٱخۡتَلَفۡتُمۡ ئەوە بەدڵنیایی رێک نەدەکەوتن فِي لە ٱلۡمِيعَٰدِ مەوعد و بەڵێنەکەتان وَلَٰكِن بەڵام

لِّيَقۡضِيَ تا بگەیەنێتە جێ ٱللَّهُ خودا أَمۡرٗا کار و فەرمانێک كَانَ - مَفۡعُولٗا روویدا (-بوو) لِّيَهۡلِكَ تا لەناوچێ مَنۡ هەرکەسەی

هَلَكَ لەناوچوو عَنۢ بە بَيِّنَةٖ بەڵگەداری و بەرچاوڕۆنی وَيَحۡيَىٰ و بژێ مَنۡ هەرکەسەی حَيَّ ژیا عَنۢ بە

بَيِّنَةٖۗ بەڵگەی ڕوون و ئاشکرا وَإِنَّ و بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَسَمِيعٌ تەواو بیسەری عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ە (٤٢)

إِذۡ (ئەوەبوو) کە يُرِيكَهُمُ - ٱللَّهُ خودا (-ئەوانی پیشان دەدای) فِي لە مَنَامِكَ خەوتدا قَلِيلٗاۖ بە (ژمارەیەکی) کەم

وَلَوۡ وئەگەر أَرَىٰكَهُمۡ ئەوانی پشاندابوای كَثِيرٗا بە (ژمارەیەکی) زۆر لَّفَشِلۡتُمۡ ئەو بەدڵنیاییەوە دەدۆڕان

وَلَتَنَٰزَعۡتُمۡ و بێگومان پشێوی و کێشە دەکەوتە نێوانتان فِي دەربارەی ٱلۡأَمۡرِ کارەکان وَلَٰكِنَّ بەڵام ٱللَّهَ خودا

سَلَّمَۚ سەلامەتی کرد إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو عَلِيمُۢ تەواو زانایە بِذَاتِ بەوەی هەیە لەناو ٱلصُّدُورِ سینگ و دڵەکان (٤٣)

وَإِذۡ و کاتێ کە يُرِيكُمُوهُمۡ ئەوانتان پێ دەبینێ إِذِ کاتێ کە ٱلۡتَقَيۡتُمۡ بەیەک گەیشتن فِيٓ لە أَعۡيُنِكُمۡ چاوتان دا قَلِيلٗا کەم ن

وَيُقَلِّلُكُمۡ و ئێوەش کەم دەکات فِيٓ لە أَعۡيُنِهِمۡ چاوی ئەوان لِيَقۡضِيَ تا بیرێنێتەوە ٱللَّهُ خودا أَمۡرٗا کار و بڕیارێک

كَانَ پێشان مَفۡعُولٗا هاتبوەجێ وَإِلَى وهەر بۆ ٱللَّهِ خودا تُرۡجَعُ دەگێردرێتەوە ٱلۡأُمُورُ کار و فەرمانەکان (٤٤)

يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە إِذَا کاتێ لَقِيتُمۡ تووش بوون و گەیشن بە فِئَةٗ کۆمەڵێک

فَٱثۡبُتُواْ ئەوە جێگیر بن و خۆڕاگرن وَٱذۡكُرُواْ و یادبکەنەوە یادی ٱللَّهَ خودا كَثِيرٗا زۆر لَّعَلَّكُمۡ بەلکوو ئێوە

تُفۡلِحُونَ سەرکەوتوو و سەرفراز بن (٤٥) وَأَطِيعُواْ و گوێڕایەڵی بکەن لە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی

وَلَا تَنَٰزَعُواْ و ناکۆکی مەکەن فَتَفۡشَلُواْ ئەوسابە ئەنجام ناگەن و دەدۆڕێن وَتَذۡهَبَ و - رِيحُكُمۡ بۆن و بەرامتان (-دەڕوا) (نامێنێ)

وَٱصۡبِرُوٓاْ و خۆڕاگر بن إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا مَعَ لەگەڵ ٱلصَّٰبِرِينَ خۆڕاگرانە (٤٦) وَلَا تَكُونُواْ و ئێوە -

كَٱلَّذِينَ وەک ئەوانە (-نەبن) خَرَجُواْ (کە) دەرچوون مِن لە دِيَٰرِهِم زێد و ماڵەکانیان بَطَرٗا بۆ خۆهەڵکێشان

وَرِئَآءَ و خۆنیشاندانی ٱلنَّاسِ خەڵکی وَيَصُدُّونَ و ئەوان ڕێگری دەکەن و بەرهەڵستی دەکەن عَن لە سَبِيلِ ڕێگای

ٱللَّهِ خودا وَٱللَّهُ و خودا بِمَا بەوەی يَعۡمَلُونَ ئەوان دەیکەن مُحِيطٞ تەواو ئاگادارە و دەوری (هەموشتێکی) داوە (٤٧)

وَإِذۡ و کاتێ کە زَيَّنَ - لَهُمُ لۆیانی (ڕازاندەوە) ٱلشَّيۡطَٰنُ شەیطان أَعۡمَٰلَهُمۡ کار و کردەوەکانیان وَقَالَ و گوتی

لَا غَالِبَ نیە بەزێنەر لَكُمُ بۆتان ٱلۡيَوۡمَ ئیمڕۆ مِنَ لە ٱلنَّاسِ خەڵک وَإِنِّي و دڵنیابن من جَارٞ پەنادەر و هاوسێم

لَّكُمۡ بۆتان فَلَمَّا جا کاتێ تَرَآءَتِ بۆیەک دەرکەوتن ٱلۡفِئَتَانِ هەردوو کۆمەڵ نَكَصَ پاشەکشەی کرد عَلَىٰ لە سەر

عَقِبَيۡهِ هەردوو پاژنەپێی وَقَالَ و گوتی إِنِّي بەدڵنیایی من بَرِيٓءٞ بێبەریم و هاقم نیە مِّنكُمۡ لەنگۆ إِنِّيٓ بەڕاستی من

أَرَىٰ دەبینم مَا لَا تَرَوۡنَ شتێ ئێوە نایبینن إِنِّيٓ بەدڵنیایی من أَخَافُ ئەترسم لە ٱللَّهَ خودا وَٱللَّهُ و خودا

شَدِيد زۆر توند و تیژە ٱلۡعِقَاب سزای (٤٨) إِذۡ (و باس بکە) کاتێ کە يَقُول - ٱلۡمُنَٰفِقُون موونافیق و دووڕووەکان

وَ ٱلَّذِين و ئەوانەی فِي هەیە لەناو قُلُوبِهِم دڵەکانیان مَّرَض نەخۆشیێک (-دەڵێن) غَرَّ فریوی داوە هَٰٓؤُلَآءِ ئەوانێ

دِينُهُمۡ دینەکەیان وَمَن و هەرکەسێ يَتَوَكَّلۡ پشت ببەستێ عَلَى بە ٱللَّه خودا فَإِنَّ ئەوە بەڕاستی ٱللَّه خودا

عَزِيز زاڵی باڵەدەستی حَكِيمٞ تەواو کاربەجێ (یە) (٤٩) وَلَوۡ وئەگەر تَرَىٰٓ دەبینی إِذۡ کە يَتَوَفَّى - ٱلَّذِين ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون ٱلۡمَلَٰٓئِكَة فریشتەکان (-تەواویان دەکەن) يَضۡرِبُون لێدەدەن لە وُجُوهَهُمۡ دەموو چاوەکانیان

وَأَدۡبَٰرَهُمۡ و دوواوەیان وَذُوقُوا و دە بچێژن عَذَاب عەزاب و ئەشکەنجەیی ٱلۡحَرِيق ئاگر (ی دۆزەخ) (٥٠) ذَٰلِك ئەوە

بِمَا بە(هۆی ئە) وەی قَدَّمَتۡ پێشیخست و کردی أَيۡدِيكُمۡ دەستەکانتان وَأَنَّ و بێگومانهەرگیز- ٱللَّه خودا لَيۡس -

بِظَلَّٰم ستەمکار (-نەبووە) لِّلۡعَبِيد بۆ بەندەکان (٥١) كَدَأۡب وەک عادەتی ءَال بنەماڵە و شوێنکەوتەی فِرۡعَوۡن فیرعەون

وَ ٱلَّذِين و ئەوانەی مِن لە قَبۡلِهِم پێش ئەوان (بوون) كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بِـَٔايَٰت بە ئایەتەکانی ٱللَّه خودا

فَأَخَذَهُم جا ڕاپێچیکردن ٱللَّه خودا بِذُنُوبِهِمۡ بەگوناحەکانیان إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّه خودا قَوِيّٞ بەهێزی شَدِيد زۆر توند وتیژ

ٱلۡعِقَاب سزایە (٥٢) ذَٰلِك ئەویان بِأَنَّ بە(هۆی) ئەوەی ٱللَّه خودا لَمۡ يَك هەرگیز- مُغَيِّرٗا بگۆڕی

نِّعۡمَةً ناز و نیعمەتێ (-نەبووە) أَنۡعَمَهَا کە نیعمەتی کردبێ عَلَىٰ لە سەر قَوۡمٍ قەومێک حَتَّىٰ تاکو يُغَيِّرُوا (نە) گۆڕن

مَا بِأَنفُسِهِمۡ ئەوەی بەخۆیانە وَأَنَّ و بێگومان ٱللَّه خودا سَمِيع زۆر بیسەری عَلِيمٞ تەواو زانا و ئاگادارە (٥٣)

كَدَأۡب وەک عادەتی ءَال بنەماڵە و شوێنکەوتەی فِرۡعَوۡن فیرعەون وَ ٱلَّذِين و ئەوانەی مِن لە قَبۡلِهِم پێش ئەوان (بوون)

كَذَّبُوا بەدرۆیاندانا وباوەڕیان نەكرد بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی رَبِّهِمۡ پەروەردگاریان فَأَهۡلَكۡنَٰهُم جا لەناومانبردن

بِذُنُوبِهِمۡ بەگوناحەکانیان وَأَغۡرَقۡنَآ و ژێر ئاووماخستن و خنکاندمان ءَالَ بنەماڵە و شوێنکەوتەی فِرۡعَوۡنَ فیرعەون

وَكُلّٞ و هەموویان كَانُواْ - ظَٰلِمِينَ ستەمکار و زاڵم (-بوون) (٥٤) إِنَّ بەدڵنیایی شَرَّ خراپترینی

ٱلدَّوَآبِّ لە سەر خاک ڕۆیشتوان عِندَ لای ٱللَّهِ خودا ٱلَّذِينَ ئەوانەن كَفَرُواْ (کە) کوفریانکرد فَهُمۡ ئیتر ئەوان

لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن (٥٥) ٱلَّذِينَ ئەوانەی عَٰهَدتَّ پەیمانت بەست مِنۡهُمۡ لەگەڵیان ثُمَّ پاشان

يَنقُضُونَ ئەوان هەڵدەوەشێننەوە عَهۡدَهُمۡ پەیمانەکانیان فِي لە كُلِّ هەموو مَرَّةٖ جارێکدا وَهُمۡ و ئەوان

لَا يَتَّقُونَ خۆیان ناپارێزن و ناترسن (٥٦) فَإِمَّا جا ئەگەر تَثۡقَفَنَّهُمۡ دەستەو یاقەیانت گرت فِي لە ٱلۡحَرۡبِ جەنگدا

فَشَرِّدۡ ئەوە دەربەدەربکە بِهِم پێیان مَّنۡ ئەوەی خَلۡفَهُمۡ لە دوایان دایە لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان يَذَّكَّرُونَ پەندوەرگرن (٥٧)

وَإِمَّا و ئەگەر تَخَافَنَّ ترسای مِن لە قَوۡمٍ قەومێک خِيَانَةٗ لە خیانەت و پەیمانشکێنی فَٱنۢبِذۡ ئەوە دەستبەرداری بکە

إِلَيۡهِمۡ بەڕوویاندا عَلَىٰ بە سَوَآءٍ یەکسانی إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يُحِبُّ -

ٱلۡخَآئِنِينَ خاین و پەیمانشکێنان (-ی خۆشی ناوێت) (٥٨) وَلَا يَحۡسَبَنَّ و وانەزانن ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون سَبَقُوٓاْ پێشکەوتن و دەربازیان بوو إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان لَا يُعۡجِزُونَ دەستەوەسان ناکەن

(٥٩) وَأَعِدُّواْ و ئامادە بکەن لَهُم بۆیان مَّا ئەوەی ٱسۡتَطَعۡتُم لەتواناتاندابوو مِّن لە قُوَّةٖ هێز وَمِن و لە

رِّبَاطِ جلەوی ٱلۡخَيۡلِ ئەسپ و سوار تُرۡهِبُونَ بترسێنن بِهِۦ پێی عَدُوَّ دوژمنی ٱللَّهِ خودا وَعَدُوَّكُمۡ و دوژمنی خۆتان

وَءَاخَرِينَ و کەسانی تریش مِن - دُونِهِمۡ بێجگە (-لە) وان لَا تَعۡلَمُونَهُمُ ئێوە نایانناسن ٱللَّهُ خودا يَعۡلَمُهُمۡ دەزانێ و دەیانناسێ

وَمَا و هەرچی تُنفِقُوا ببەخشن و مەسرەف بکەن مِن لە هەر شَيۡءٖ شتێک فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا

يُوَفَّ تەواو دەدرێتەوە إِلَيۡكُمۡ پێتان وَأَنتُمۡ و ئێوە ش لَا تُظۡلَمُونَ لێتان کەم ناکرێتەوە (٦٠) وَإِن و ئەگەر

جَنَحُوا پاڵیانگرت لِلسَّلۡمِ بۆ ئاشتی فَٱجۡنَحۡ تۆش باڵبگرە لَهَا لۆی وَتَوَكَّلۡ و پشت ببەستە و تەوەککول بکە عَلَى لە سەر

ٱللَّهِ خودا إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەوە هُوَ ئەو ٱلسَّمِيعُ تەواوبیسەر(ناوێکی پیرۆزی خودایە)

ٱلۡعَلِيمُ تەواو زانا و ئاگادار (ناوێکی پیرۆزی خودایە) (٦١) وَإِن و ئەگەر يُرِيدُوٓا ئەوان بیانەوێت أَن کە

يَخۡدَعُوكَ فریوت بدەن فَإِنَّ ئەوە دڵنیابە کە حَسۡبَكَ بەسسە بۆ تۆ ٱللَّهُ خودا هُوَ هەر ئەو (بوو) ٱلَّذِيٓ ئەوەی

أَيَّدَكَ پاڵپشتی کردی بِنَصۡرِهِۦ بە پشتیونی و سەرخستنی خۆی وَبِٱلۡمُؤۡمِنِينَ و بە بڕواداره‌کان (٦٢)

وَأَلَّفَ و گونجاندی و سازاندی بَيۡنَ نێوان قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان لَوۡ ئەگەر أَنفَقۡتَ سەرفت کردبا مَا فِي ئەوەی هەیە

ٱلۡأَرۡضِ لە زەویدا جَمِيعٗا هەر هەمووی مَّآ - أَلَّفۡتَ نەتئەگونجاند بَيۡنَ نێوان قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان وَلَٰكِنَّ بەڵام

ٱللَّهَ خودا أَلَّفَ گونجاندی و سازاندی بَيۡنَهُمۡ نێوانیان إِنَّهُۥ بەدڵنیایی هەر ئەوە عَزِيزٌ زاڵی باڵەدەست ی

حَكِيمٞ تەواو کاربەجێ (٦٣) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّبِيُّ پێغەمبەر حَسۡبُكَ بۆ تۆ بەسسە ٱللَّهُ خودا وَمَنِ و(بۆ) ئەوەی

ٱتَّبَعَكَ دوات کەتووە مِنَ لە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕواداره‌کان (٦٤) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّبِيُّ پێغەمبەر حَرِّضِ هان بدە

ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕواداره‌کان عَلَى لە سەر ٱلۡقِتَالِ جەنگ و کوشتار إِن ئەگەر يَكُن بێ مِّنكُمۡ لە ئێوە عِشۡرُونَ بیست ی

صَٰبِرُونَ خۆڕاگر يَغۡلِبُوا دەبەزێنن مِاْئَتَيۡنِ دووسەد وَإِن و ئەگەر يَكُن هەبێ مِّنكُم لە ئێوە مِّاْئَةٞ سەد يَغۡلِبُوٓاْ دەبەزێنن

أَلۡفًا هەزار مِّنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا كوفریانكرد و بێ بڕوابوون بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەوەی ئەوان قَوۡمٞ قەومێكن لَّا -

يَفۡقَهُونَ تێ(-نا) گەن (٦٥) ٱلۡـَٰٔنَ ئێستاكە خَفَّفَ سووكی كرد ٱللَّهُ خودا عَنكُمۡ لەسەرتان وَعَلِمَ و زانی أَنَّ كە

فِيكُمۡ لەنگۆدا (هەیە) ضَعۡفًا لاوازییێك فَإِن جا ئەگەر يَكُن هەبێ مِّنكُم لە ئێوە مِّاْئَةٞ سەد ی صَابِرَةٞ خۆڕاگر

يَغۡلِبُوا دەبەزێنن مِاْئَتَيۡنِ دووسەد وَإِن و ئەگەر يَكُن هەبێ مِّنكُمۡ لە ئێوە أَلۡفٞ هەزار يَغۡلِبُوٓاْ دەبەزێنن

أَلۡفَيۡنِ دوو هەزار بِإِذۡنِ بە ئیزن و مۆڵەتی ٱللَّهِ خودا وَٱللَّهُ و خودا مَعَ لەگەڵ ٱلصَّٰبِرِينَ خۆڕاگران ە (٦٦)

مَا كَانَ نابێت لِنَبِيٍّ بۆ پێغەمبەرێك أَن كە يَكُونَ - لَهُۥٓ بۆی (-هەبێت) أَسۡرَىٰ ئەسیر و دیلان حَتَّىٰ تاكو

يُثۡخِنَ پایەی جێگیر دەبێت فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی تُرِيدُونَ دەتانەوێ عَرَضَ كەلو پەلی ٱلدُّنۡيَا دونیا وَٱللَّهُ و خودا

يُرِيدُ دەیەوێت ٱلۡأٓخِرَةَ (بۆتان) ژیانی دووایی وَٱللَّهُ و خودا عَزِيزٌ زاڵی باڵەدەست ی حَكِيمٞ تەواو كاربەجێ (یە) (٦٧)

لَّوۡلَا كِتَٰبٞ ئەگەر نوسراوێك نەبوا مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا سَبَقَ پێشكەوتووە لَمَسَّكُمۡ ئەوە بەدڵنیایی پێتان دەكەوت فِيمَآ لەوەی

أَخَذۡتُمۡ بردتان عَذَابٌ عەزاب و ئەشكەنجەیەكی عَظِيمٞ زۆر گەورە و مەزن (٦٨) فَكُلُوا جا بخۆن مِمَّا لەوەی

غَنِمۡتُمۡ لەجەنگ دەستتان كەوتووە حَلَٰلٗا بە حەڵاڵی طَيِّبٗا بەخۆشی وَٱتَّقُوا و بترسن وپارێزكاربن لە ٱللَّهَ خودا إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەیە رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٦٩) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّبِيُّ پێغەمبەر قُل بڵێ

لِّمَن بەوەی فِيٓ لە أَيۡدِيكُم دەستەكانتاندایە مِّنَ لە ٱلۡأَسۡرَىٰٓ دیلان إِن ئەگەر يَعۡلَمِ - ٱللَّهُ خودا (-بزانێ)

فِي (كە هەیە) لەناو قُلُوبِكُمۡ دڵەکانتان خَيۡرٗا چاکە و خێرێک يُؤۡتِكُمۡ (ئەوە) پێتان دەدات خَيۡرٗا چاکتر مِّمَّآ لەوەی

أُخِذَ بردراوە مِنكُمۡ لەنگۆ وَيَغۡفِرۡ و ئەبەخشی و دەبووری لَكُمۡ لێتان وَٱللَّهُ و خودا غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەیە

رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٧٠) وَإِن و ئەگەر يُرِيدُواْ بیانەوێت خِيَانَتَكَ پەیمانشکێنی و خیانەت بکەن لەتۆ

فَقَدۡ ئەوە بەدڵنیایی خَانُواْ ئەوان خیانەتیانکردبوو لە ٱللَّهَ خودا مِن لە قَبۡلُ پێشا فَأَمۡكَنَ جا -

مِنۡهُمۡ ئەوانی (خستە ژێر رکێف) وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ یە (٧١) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَهَاجَرُواْ و کۆچیانکرد وَجَٰهَدُواْ و تێکۆشاون و جیهادیانکردوە

بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمۡ و خۆیان فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی ءَاوَواْ جێگایانکردنەوە

وَّنَصَرُوٓاْ و پشتیوانیانکرد و سەریانخستن أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان بَعۡضُهُمۡ هەندێکیان أَوۡلِيَآءُ دۆست و پشتیوانی بَعۡضٖ هەندێکن

وَٱلَّذِينَ و ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَلَمۡ يُهَاجِرُواْ و کۆچیان نەکرد مَا لَكُم بۆتان نییە مِّن لە

وَلَٰيَتِهِم پشتیوانی ئەوان مِّن هیچ شَيۡءٍ شتێ حَتَّىٰ تاکو يُهَاجِرُواْ ئەوان کۆچ دەکەن وَإِنِ و ئەگەر

ٱسۡتَنصَرُوكُمۡ داوای یارمەتی و پشتیوانیان لێکردن فِي لە ٱلدِّينِ ئاینەکەدا فَعَلَيۡكُمُ ئەوە لەسەرتانە

ٱلنَّصۡرُ پشتیوانیکرد و سەرخستن إِلَّا مەگەر عَلَىٰ لە سەر قَوۡمِۢ قەومێک بَيۡنَكُمۡ نێوانتان وَبَيۡنَهُم و نێوانیان (هەبێت)

مِّيثَٰقٌۗ وادە و بەڵێنێک وَٱللَّهُ و خودا بِمَا بەوەی تَعۡمَلُونَ ئێوە دەیکەن بَصِيرٞ هەموو بینە (٧٢) وَٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بَعۡضُهُمۡ هەندێکیان أَوۡلِيَآءُ دۆست و پشتیوانی بَعۡضٍۚ هەندێکن إِلَّا ئەگەر-

تَفۡعَلُوهُ (وا-نه) کەن تَكُن دەبێتە فِتۡنَةٞ تاقیکردنەوە و بەڵایەک فِي لەناو ٱلۡأَرۡضِ زەوی وَفَسَادٞ و تێکوپێکچوونێکی

كَبِيرٞ گەورە (٧٣) وَٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَهَاجَرُواْ و کۆچیانکردووە

وَجَٰهَدُواْ و تێکۆشاون و جیهادیانکردووە فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی ءَاوَواْ داڵدەیان دا

وَّنَصَرُوٓاْ و پشتیوانیانکرد و سەریانخستن أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان هُمُ وبەڕاستی ئەوانن ٱلۡمُؤۡمِنُونَ بڕواداری حَقّٗاۚ هەق و ڕاستی

لَّهُم بۆیان هەیە مَّغۡفِرَةٞ لێخۆش بوونێک وَرِزۡقٞ و رزق و ڕۆزیەکی كَرِيمٞ زۆر فرەوان (٧٤) وَٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا مِنۢ لە بَعۡدُ دوایی وَهَاجَرُواْ و کۆچیانکردوو وَجَٰهَدُواْ و تێکۆشان و جیهادیانکرد مَعَكُمۡ لەگەڵ ئێوە

فَأُوْلَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان مِنكُمۡۚ لەنگۆن وَأُوْلُواْ و خاوەن ٱلۡأَرۡحَامِ (پەیوەندی) خزمایەتی بَعۡضُهُمۡ هەندێکیان أَوۡلَىٰ لەپێشترن

بِبَعۡضٖ بە هەندێک فِي لە كِتَٰبِ کیتابی ٱللَّهِۚ خودا إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيۡءٍ شتێ

عَلِيمُۢ تەواو زانایە (٧٥)

سُورَةُ التَّوۡبَةِ سورەتی التَّوْبَة

بَرَآءَةٞ پاکانە دەست شۆری مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا وَرَسُولِهِۦٓ و پێغەمبەرەکەیەوە إِلَى بۆ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

عَٰهَدتُّم پەیمانتان پێدان مِّنَ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران (١) فَسِيحُواْ جا بگەڕێن فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی

أَرۡبَعَةَ چوار أَشۡهُرٖ مانگان وَٱعۡلَمُوٓاْ و بزانن أَنَّكُمۡ کەئێوەهەرگیز غَيۡرُ . مُعۡجِزِي دەسەوەسانکەری ٱللَّهِ خودا (-نینە)

وَأَنَّ و بێگومان ٱللَّهَ خودا مُخۡزِي شەرمەزارکەر و ڕیسواکەری ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکانە (٢) وَأَذَٰنٞ و بانگ و ڕاگەیاندنێکە

مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا وَرَسُولِهِۦٓ و پێغەمبەرەکەی إِلَى بۆ ٱلنَّاسِ خەلکی يَوۡمَ ڕۆژی ٱلۡحَجِّ حەجی ٱلۡأَكۡبَرِ هەرەگەورە

أَنَّ بێگومان بن کە ٱللَّهَ خودا بَرِيٓءٞ پاکانەکارە و دەستی شۆریە مِّنَ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران

وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەشی (دەستی شۆریە) فَإِن جا ئەگەر تُبۡتُمۡ تۆبەتانکرد و گەڕانەوە فَهُوَ ئەوە هەر ئەوە خَيۡرٞ چاکتر ە

لَّكُمۡ بۆ ئێوە وَإِن و ئەگەر تَوَلَّيۡتُمۡ پشتتان هەلکرد فَٱعۡلَمُوٓاْ ئەوە بزانن أَنَّكُمۡ کەئێوە بێگومان غَيۡرُ -

مُعۡجِزِي دەسەوەسانکەری ٱللَّهِ خودا (-نین) وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون

بِعَذَابٍ بە عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٍ زۆر بەژان و ئازار (٣) إِلَّا جگەلە ٱلَّذِينَ ئەوانەی عَٰهَدتُّم پەیمانتان پێیابداوە

مِّنَ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران ثُمَّ پاشان لَمۡ يَنقُصُوكُمۡ پابەند بوون بە پەیمانەکە و لێتانیان کەم نەکردوە

شَيۡـٔٗا (هیچ) شتێ وَلَمۡ يُظَٰهِرُواْ و پشتیوان و هاوکار نەبوون عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان أَحَدٗا (لەگەل هیچ) کەسێک

فَأَتِمُّوٓاْ ئەوە تەواو بکەن إِلَيۡهِمۡ بۆیان عَهۡدَهُمۡ عەهد و پەیمانەکەیان إِلَىٰ تاکو مُدَّتِهِمۡ ماوەکەیان (تەواو دەبێ) إِنَّ بێگومان

ٱللَّهَ خودا يُحِبُّ - ٱلۡمُتَّقِينَ لەخودا ترس و پارێزکارەکانی (-خۆشدەوێت) (٤) فَإِذَا جاکاتێ ٱنسَلَخَ داماڵا و بەسەرچوو

ٱلۡأَشۡهُرُ مانگە ٱلۡحُرُمُ قەدەغە و پیرۆزکراوەکان فَٱقۡتُلُواْ ئەوە بکوژن ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران حَيۡثُ لەکوێ و چۆن

وَجَدتُّمُوهُمۡ ئەوانتان بینیەوە و دەست کەوت وَخُذُوهُمۡ و بیانبەن وَٱحۡصُرُوهُمۡ و تەنگاویان بکەن وَٱقۡعُدُواْ و دانیشن

لَهُمْ بۆیان كُلَّ لە هەموو مَرْصَدٍ بۆسەیەک فَإِن جا ئەگەر تَابُوا پەشیمان بوونەوە و گەڕانەوە

وَأَقَامُوا و ڕێک ودامەزراویانکرد ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَءَاتَوُا و ێنایان و بەخشیان ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و برەودان)

فَخَلُّوا ئەوە ئازادیان بکەن و واڵا بکەنەوە سَبِيلَهُمْ ڕێگەیان إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا غَفُورٌ ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٥) وَإِنْ و ئەگەر أَحَدٌ یەکێک مِّنَ لە ٱلْمُشْرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران

ٱسْتَجَارَكَ داوای پەنای لێکردی فَأَجِرْهُ ئەوە پەنای بدە حَتَّىٰ تاکو يَسْمَعَ دەبیستێ كَلَٰمَ گوتاری ٱللَّهِ خودا (قورئان)

ثُمَّ پاشان أَبْلِغْهُ بیانگەیەنە مَأْمَنَهُۥ ئەوجێگایەی ئەوان پێیان وایە دورن لە ترس و دڵنیادەبن ذَٰلِكَ ئەوە

بِأَنَّهُمْ بەهۆی ئەوەی ئەوان قَوْمٌ قەومێک لَّا - يَعْلَمُونَ (-نا) زانن و تێ(نا) گەن (٦) كَيْفَ چۆن يَكُونُ دەبێ

لِلْمُشْرِكِينَ بۆ موشریک و هاوبەشدانەران عَهْدٌ عەهد و پەیمانێک عِندَ لای ٱللَّهِ خودا وَعِندَ و لای رَسُولِهِۦٓ پێغەمبەرەکەی

إِلَّا مەگەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی عَٰهَدتُّمْ پەیمانتان بەستوە لەگەڵیان عِندَ لای ٱلْمَسْجِدِ مزگەوتی ٱلْحَرَامِ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز)

فَمَا جا ئەوەندەی ٱسْتَقَٰمُوا سەقامگیربوون (لەسەر پەیمانەکەیان) لَكُمْ بۆتان فَٱسْتَقِيمُوا ئەوە سەقامگیر بن لَهُمْ بۆیان

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا يُحِبُّ - ٱلْمُتَّقِينَ لەخودا ترس و پارێزکارەکانی (-خۆش دەوێت) (٧) كَيْفَ چۆنە؟ وَإِن و ئەگەر

يَظْهَرُوا ئەوان سەرکەون عَلَيْكُمْ بەسەرتان لَا يَرْقُبُوا چاودێری ناکەن فِيكُمْ لەنگۆ

إِلًّا هیچ حورمەت و ڕێزێک (لە بەڵێننامە و خزمایەتی و هاوسێیەتی) وَلَا ذِمَّةً و نە عەهد و پەیمانیش يُرْضُونَكُم ڕازیتان دەکەن

بِأَفْوَٰهِهِمْ بە زاریان وَتَأْبَىٰ و حەزناکات و قبوڵ ناکات قُلُوبُهُمْ دڵەکانیان وَأَكْثَرُهُمْ و زۆربەیان

فَٰسِقُونَ فاسیق و بەڕەلان لە دین (٨) ٱشۡتَرَوۡا کڕیویانە بِـَٔايَٰتِ بە ئایەتەکانی ٱللَّهِ خودا ثَمَنٗا پارەیەکی قَلِيلٗا کەمێک

فَصَدُّوا جا ڕێگر بون و بوونە کۆسپ عَن لە سَبِيلِهِۦٓ ڕێگای وی إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان سَآءَ خراپترین شتە

مَا كَانُوا ئەوەی پێشان يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (٩) لَا يَرۡقُبُونَ چاودێری ناکەن فِي لە مُؤۡمِنٍ بڕوادارێک

إِلّٗا هیچ حورمەتێک بۆ بەڵێننامە و خزمایەتی و هاوسێیەتی وَلَا ذِمَّةٗ و نە عەهدێک وَأُوْلَٰٓئِكَ و ئەوان هُمُ هەرخۆیانن

ٱلۡمُعۡتَدُونَ دەستدرێژیکار (١٠) فَإِن جا ئەگەر تَابُوا پەشیمان بوونەوە و گەڕانەوە وَأَقَامُوا و ڕێک ودامەزراویانکرد

ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَءَاتَوُا و هێنایان و بەخشیان ٱلزَّكَوٰةَ زەکات فَإِخۡوَٰنُكُمۡ ئەوە (ئەوان) براتانن فِي لە ٱلدِّينِ ئاین

وَنُفَصِّلُ و ئێمە ڕۆن و شی دەکەینەوە ٱلۡأٓيَٰتِ ئایەتەکانی قورئان لِقَوۡمٖ بۆ قەومێک يَعۡلَمُونَ بزانن (١١) وَإِن و ئەگەر

نَّكَثُوٓا هەڵیانوەشاندەوە أَيۡمَٰنَهُم سوێندەکانیان مِّنۢ لە بَعۡدِ دوای عَهۡدِهِمۡ پەیمانەکانیان وَطَعَنُوا و تانە و تەشەریاندا فِي لە

دِينِكُمۡ دینەکەتان فَقَٰتِلُوٓا ئەوە بجەنگن دژی أَئِمَّةَ پێشەوایان و سەرانی ٱلۡكُفۡرِ کوفر و بێبڕوایی إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان لَآ -

أَيۡمَٰنَ عەهد و پەیمان و سوێند (-نیە) لَهُمۡ بۆیان لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان يَنتَهُونَ کۆتایی و واز (لەبێباوەڕی و دژەدینی) بهێن (١٢)

أَلَا تُقَٰتِلُونَ ئایا ناجەنگن دژی قَوۡمٗا قەومێک نَّكَثُوٓا هەڵیانوەشاندۆتەوە أَيۡمَٰنَهُمۡ سوێندو پەیمانەکانیان وَهَمُّوا و هەوڵی تەواویاندا

بِإِخۡرَاجِ بۆ دەرکردنی ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر وَهُم و هەر ئەوانیش بَدَءُوكُمۡ دەستیان بە ئێوە کرد أَوَّلَ یەکەم مَرَّةٍ جار

أَتَخۡشَوۡنَهُمۡ ئایا ئەترسن لێیان فَٱللَّهُ ئەوە هەر خودا أَحَقُّ شایستە ترە أَن کە تَخۡشَوۡهُ لێی بترسن إِن ئەگەر كُنتُم ئێوە-

مُّؤۡمِنِينَ بڕوادار (-بوون) (١٣) قَٰتِلُوهُمۡ بجەنگن دژیان يُعَذِّبۡهُمُ عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدات ٱللَّهُ خودا

بِأَيۡدِيكُمۡ به دەستی ئێوه وَيُخۡزِهِمۡ و شەرمەزار و ڕیسوایان دەکات وَيَنصُرۡكُمۡ و سەر تان دەخا عَلَيۡهِمۡ بەسەریان

وَيَشۡفِ و سارێژدەکات و چاک دەکاتەوه صُدُورَ سینه و دڵی قَوۡمٖ قەومێکی مُّؤۡمِنِينَ بڕوادار (١٤)

وَيُذۡهِبۡ و لادەبات و ناهێڵێت غَيۡظَ خەشم و کینەی قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان وَيَتُوبُ و-

ٱللَّهُ خودا (-تۆبه و گەڕانەوه قبوڵ دەکات) عَلَىٰ له مَن ئەو کەسەی يَشَآءُ بیەوێت وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی

حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ یه (١٥) أَمۡ یان حَسِبۡتُمۡ واتانزانیوه أَن که تُتۡرَكُواْ وازتان لێبهێنرێ وَلَمَّا لەو کاتەی هێشتا -

يَعۡلَمِ -

ٱللَّهُ

خودا (-نه) یزانیوه و دەرنەکەوتووه (زانینی هاتنەجێی ئەوەی خودا به تقدیر دەیزانێ بەس هێشتا نەهاتووتەجێ و قضاء نەبووه و له دونیا دەرنەکەوتووه و ئاشکرا نەبووه)

ٱلَّذِينَ ئەوانەی جَٰهَدُواْ تێکۆشاون و جیهادیانکردوه مِنكُمۡ لەنگۆ وَلَمۡ يَتَّخِذُواْ وهەڵیان نەبژاردوه مِن له دُونِ غەیری

ٱللَّهِ خودا وَلَا رَسُولِهِۦ و غەیری پێغەمبەرەکەی وَلَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ و غەیری بڕواداران

وَلِيجَةٗ دۆستی گیانبەگیانی و هاوڕاز و متمانەپێکراوی نهێنیان وَٱللَّهُ و خوداش خَبِيرُۢ تەواو شارەزای ورد و درشته بِمَا بەوەی

تَعۡمَلُونَ ئێوه دەیکەن (١٦) مَا كَانَ نەبووه لِلۡمُشۡرِكِينَ بۆ موشریک و هاوەڵدانەرەکان أَن که يَعۡمُرُواْ ئاوەدان بکەنەوه

مَسَٰجِدَ مزگەوتەکانی ٱللَّهِ خودا شَٰهِدِينَ شایەتیدەر بن عَلَىٰٓ له سەر أَنفُسِهِم خۆیان بِٱلۡكُفۡرِ به کوفر أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان

حَبِطَتۡ پوچ و بەتاڵ بوویتەوه أَعۡمَٰلُهُمۡ کار وکردەوەکانیان وَفِي و هەر له ٱلنَّارِ ئاگر هُمۡ ئەوان خَٰلِدُونَ دەمێنن هەتا هەتایێ

(١٧) إِنَّمَا لەڕاستیدا هەر يَعۡمُرُ (ئەوکەسانه) ئاوەدان دەکەنەوه مَسَٰجِدَ مزگەوتەکانی ٱللَّهِ خودا مَنۡ ئەوانەی

ءَامَنَ بڕوای هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی وَأَقَامَ و ڕێکی کردوە ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَءَاتَى و بەخشیویەتی

ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و برەودان) وَلَمۡ يَخۡشَ و نەترساوە لە شتێ إِلَّا جگەلە ٱللَّهَ الله فَعَسَىٰٓ ئەوە هیواوایە أُوْلَـٰٓئِكَ ئەوان

أَن کە يَكُونُواْ - مِنَ لە ٱلۡمُهۡتَدِينَ ڕێناسان و هیدایەتدراوان (-بن) (١٨) أَجَعَلۡتُمۡ ئایا -داتاننا سِقَايَةَ ئاودێری

ٱلۡحَآجِّ حاجیان وَعِمَارَةَ و ئاوەدانکردنەوەی ٱلۡمَسۡجِدِ مزگەوتی ٱلۡحَرَامِ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز) كَمَنۡ وەک ئەو کەسەی

ءَامَنَ بڕوای هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی وَجَٰهَدَ و تێکۆشاوە و جیهادی کردوە فِي لەپێناو

سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا لَا يَسۡتَوُۥنَ یەکسان نابن عِندَ لای ٱللَّهِ خودا وَٱللَّهُ و خودا

لَا يَهۡدِي هیدایەت و ڕێنمونی نابەخشێ بە ٱلۡقَوۡمَ ئەو نەتەوە و خەلکەی ٱلظَّـٰلِمِينَ ستەمکارن (١٩) ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا وَهَاجَرُواْ و کۆچیانکردوە وَجَٰهَدُواْ و تێکۆشاون و جیهادیانکردوە فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا

بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمۡ و خودی خۆیان أَعۡظَمُ زۆرگەورە یە دَرَجَةً پلە و پایە یان عِندَ لای ٱللَّهِ خودا

وَأُوْلَـٰٓئِكَ و ئەوان هُمُ هەرخۆیان ٱلۡفَآئِزُونَ سەرکەوتووەکانن (٢٠) يُبَشِّرُهُمۡ مزگێنیان پێدەدات رَبُّهُم پەروەردگاریان

بِرَحۡمَةٖ بە ڕەحمەت و بەزەیی یێک مِّنۡهُ لەوی یەوە وَرِضۡوَٰنٖ و ڕەزامەندی وَجَنَّـٰتٖ و باخاتێک لَّهُمۡ بۆیان هەیە فِيهَا تیایدا

نَعِيمٞ خۆشی و نیعمەتێکی مُّقِيمٌ بەرپاکراوی بەردەوام (٢١) خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا أَبَدًا بە نەبڕاوەیی

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا عِندَهُۥٓ لایەتی أَجۡرٌ پاداشتی عَظِيمٞ زۆر گەورە و مەزن (٢٢) يَـٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە لَا تَتَّخِذُوٓاْ - ءَابَآءَكُمۡ باب و باپیرانتان وَإِخۡوَٰنَكُمۡ و براکانتان (-مەکەن بە) أَوۡلِيَآءَ دۆست و پشتیوان

إِن ئەگەر ٱسۡتَحَبُّوا۟ خۆشیان دەهات بە ٱلۡكُفۡرَ كوفر و بێبڕوایی عَلَى بەسەر ٱلۡإِیمَٰنِۚ بڕوا وئیمان وَمَن و هەركەسێ

یَتَوَلَّهُم دۆستایەتی و پشتیوانیان لێبكات مِّنكُمۡ لە ئێوە فَأُو۟لَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان هُمُ هەرخۆیان ن ٱلظَّٰلِمُونَ ستەمكارن (٢٣)

قُلۡ بڵێ إِن ئەگەر كَانَ - ءَابَآؤُكُمۡ باب و باپیرانتان وَأَبۡنَآؤُكُمۡ و كوڕەكانتان وَإِخۡوَٰنُكُمۡ و براكانتان

وَأَزۡوَٰجُكُمۡ و خێزانەكانتان وَعَشِیرَتُكُمۡ و عەشیرەتتان وَأَمۡوَٰلٌ و ماڵ و سامانێ ٱقۡتَرَفۡتُمُوهَا بەزەحمەت دەستتان كەوتوە

وَتِجَٰرَةٌ و بازرگانییێک تَخۡشَوۡنَ دەترسن لە كَسَادَهَا توشی بێبازاڕی بێت و زەرەر مەند بێت وَمَسَٰكِنُ و ماڵ و نشینگای

تَرۡضَوۡنَهَآ پێی ڕازین أَحَبَّ خۆشەویستترە إِلَیۡكُم بۆتان مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەكەی

وَجِهَادٍ و جیهاد و تێكۆشان فِی لە سَبِیلِهِۦ ڕێگای وی فَتَرَبَّصُوا۟ ئەوە چاوەڕوانی (خراپەیەک) بن حَتَّىٰ تاكو یَأۡتِیَ -

ٱللَّهُ خودا بِأَمۡرِهِۦ فەرمانی خۆی (-دێنێت) وَٱللَّهُ و خودا لَا یَهۡدِی ڕێنموونی ناكات ٱلۡقَوۡمَ ئەوقەومەی

ٱلۡفَٰسِقِینَ كە فاسیق و (لەدین) دەرچوون (٢٤) لَقَدۡ بەدڵنیایی نَصَرَكُمُ - ٱللَّهُ خودا (-سەریخستن) فِی لە مَوَاطِنَ -

كَثِیرَةٍ زۆر (-جەنگ و جێگایان) وَیَوۡمَ و ڕۆژی حُنَیۡنٍ حونەین إِذۡ كاتێ كە أَعۡجَبَتۡكُمۡ سەرسامیكردن كَثۡرَتُكُمۡ ژمارە زۆریتان

فَلَمۡ تُغۡنِ جا سودی نەگەیاند عَنكُمۡ پێتان شَیۡـًٔا (هیچ) شتێ وَضَاقَتۡ و تەنگ بوو عَلَیۡكُمُ بەسەرتان ، لەسەرتان

ٱلۡأَرۡضُ زەوی بِمَا بە هەموو ئەوەی رَحُبَتۡ لەخۆیگرتوە و بەهەموو فرەوانی ثُمَّ پاشان وَلَّیۡتُم ڕاتانكرد مُّدۡبِرِینَ پشتتێكەر انە

(٢٥) ثُمَّ پاشان أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاند) سَكِینَتَهُۥ هێمنی و ئارامی عَلَىٰ بەسەر رَسُولِهِۦ پێغەمبەرەكەی

وَ عَلَى و بەسەر ٱلۡمُؤۡمِنِینَ بڕوادارەكان وَ أَنزَلَ و دایبەزاند جُنُودًا سەربازگەلێک لَّمۡ ئێوە نە تَرَوۡهَا تان بینی

وَعَذَّبَ و(خودا) عەزاب وئەشکەنجەی ٱلَّذِينَ ئەوکەسانەی (-دا) كَفَرُوا (کە) کوفریانکرد و بڕوایان نەهێنا وَذَٰلِكَ و ئەوەیە

جَزَآءُ سزای ٱلْكَٰفِرِينَ کافرەکان (٢٦) ثُمَّ پاشان يَتُوبُ وەردەگرێ و قبوڵ دەکات ٱللَّهُ خودا مِنۢ لە بَعْدِ پاش

ذَٰلِكَ ئەوە عَلَىٰ لە سەر مَن ئەو کەسەی يَشَآءُ ئەو بیەوێت وَٱللَّهُ و خودا غَفُورٌ ئەوپەڕی لێبوردەیە

رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٢٧) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓا بڕواتان هێناوە إِنَّمَا لەڕاستیدا -

ٱلْمُشْرِكُونَ موشریک و هاوبەشدانەران (-هەر) نَجَسٌ پیسی ن فَلَايَقْرَبُوا جا با نزیک نەکەونەوە لە ٱلْمَسْجِدَ مزگەوتی

ٱلْحَرَامَ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز) بَعْدَ لەدوای عَامِهِمْ - هَٰذَا ئەو (-ساڵەیان) وَإِنْ و ئەگەر خِفْتُمْ ترسان لە عَيْلَةً فەقیری

فَسَوْفَ ئەوە لەداهاتوو دا يُغْنِيكُمُ دەوڵەمەندتان دەکات ٱللَّهُ خودا مِن لە فَضْلِهِۦٓ زێدە بەخششی خۆی إِن ئەگەر

شَآءَ بیەوێت إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگاداری حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ (یە) (٢٨) قَٰتِلُوا بجەنگن دژ بە

ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَايُؤْمِنُونَ بڕوا ناهێنن (نە) بِٱللَّهِ بەخودا وَلَابِٱلْيَوْمِ و نە بە ڕۆژی ٱلْأَخِرِ دووایی

وَلَايُحَرِّمُونَ و حەرام ناکەن مَا حَرَّمَ ئەوەی حەرام و قەدەغەی کردوە ٱللَّهُ خودا وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەی

وَلَايَدِينُونَ و ملکەچ نابن بۆ دِينَ ئاین و دینی ٱلْحَقِّ حەق مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی أُوتُوا پێیاندراوە

ٱلْكِتَٰبَ کیتابە (ە ئاسمانییەکان) حَتَّىٰ هەتاکو يُعْطُوا - ٱلْجِزْيَةَ سەرانە (-دەدەن) عَن بە يَدٍ دەست (خۆیان)

وَهُمْ بەجۆرێ ئەوان صَٰغِرُونَ زەلیل و بچوکبوون (٢٩) وَقَالَتِ و - ٱلْيَهُودُ جولەکە (-گوتیان) عُزَيْرٌ عوزێر ٱبْنُ کوڕی

ٱللَّهِ خودا یە وَقَالَتِ و - ٱلنَّصَٰرَى گاور(مەسیحی) و دیانەکان یش (-گوتیان) ٱلْمَسِيحُ مەسیح (عیسا) ٱبْنُ کوڕی

ٱللَّهُ خودا یە ذَٰلِكَ ئەوە قَوۡلُهُم قسەی ئەوان ە بِأَفۡوَٰهِهِمۡ بەدەم و زاریان یُضَٰهِـُٔونَ (قسەیەک) پێک دەچێت لەگەڵ

قَوۡلَ قسە و گوتاری ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِن لە قَبۡلُ پێشا قَٰتَلَهُمُ بیانکوژێت ٱللَّهُ خودا

أَنَّىٰ چۆن يُؤۡفَكُونَ لادەدرێن و وێڵدەکرێن (لە حەق) (٣٠) ٱتَّخَذُوٓاْ - أَحۡبَارَهُمۡ مالمی (زانای) جولەکەکان

وَرُهۡبَٰنَهُمۡ و قەشە و پەرستکارە دیانەکانیان (-کردبووە) أَرۡبَابًا پەرستراو خودا گەلێک مِّن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ الله

وَٱلۡمَسِيحَ و مەسیح (عیسا) ٱبۡنَ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم (یش) وَمَآ و - أُمِرُوٓاْ فەرمانیان پێ(-نە) کرا بە إِلَّا شتێ جگەلە

لِيَعۡبُدُوٓاْ ئەوەی کە بپەرستن إِلَٰهًا پەرستراوێک ی وَٰحِدًا تاک و تەنها لَّآ نیە إِلَٰهَ خوداو (کردگار) و پەرستراوێ إِلَّا جگەلە

هُوَ ئەو سُبۡحَٰنَهُۥ پاکی و بێگەردی بۆئەو عَمَّا لەوەی يُشۡرِكُونَ هاوەڵ و هاوبەش دادەنێن (٣١) يُرِيدُونَ دەیانەوێ

أَن کە يُطۡفِـُٔواْ بکوژێننەوە نُورَ ڕۆناکی ٱللَّهِ خودا بِأَفۡوَٰهِهِمۡ بە زاریان وَيَأۡبَى و قبوڵ ناکات ٱللَّهُ خودا إِلَّآ ئیللا

أَن ئەوەی کە يُتِمَّ تەواو تەواو بکات نُورَهُۥ ڕۆناکی و نوری خۆی وَلَوۡ هەرچەند كَرِهَ حەز نەکەن و پێیان ناخۆش بێت

ٱلۡكَٰفِرُونَ کافر و بێبڕواکان (٣٢) هُوَ ئەو ٱلَّذِيٓ ئەو زاتە یە کە أَرۡسَلَ ڕەوانیکرد رَسُولَهُۥ پێغەمبەرەکەی

بِٱلۡهُدَىٰ بە ڕێنموونی وَدِينِ و ئاین ی ٱلۡحَقِّ حەق لِيُظۡهِرَهُۥ تا سەربیخات عَلَى بەسەر ٱلدِّينِ -

كُلِّهِۦ گشت (-دین و ئاینێک) وَلَوۡ هەرچەند كَرِهَ حەز نەکەن و پێیان ناخۆش بێت ٱلۡمُشۡرِكُونَ موشریک و هاوبەشدانەران

(٣٣) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە إِنَّ بەڕاستی كَثِيرًا زۆرێک مِّنَ لە

ٱلۡأَحۡبَارِ زانا جولەکەکان وَٱلرُّهۡبَانِ و قەشە و گاور(مەسیحی)ە پەرستکارەکان لَيَأۡكُلُونَ بەدڵنیایی - أَمۡوَٰلَ ماڵ و سامانەکان ی

ٱلنَّاس خەلک (-دەخۆن) بِٱلۡبَٰطِل بە نارەوای و ناحەق وَيَصُدُّون و پێشگری و رێگری دەکەن عَن لە سَبِيل رێگای

ٱللَّه خودا وَ ٱلَّذِين و ئەوانەی يَكۡنِزُون کۆ دەکەنەوە و خەزنی دەکەن ٱلذَّهَب زێر وَٱلۡفِضَّة و زیو

وَلَا يُنفِقُونَهَا و خەرجی ناکەن فِي لە سَبِيل رێگای ٱللَّه خودا فَبَشِّرۡهُم ئەوە مزگێنیان بدێ

بِعَذَابٍ بە عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيم زۆر بە ئازار (٣٤) يَوۡم ئەورۆژەی يُحۡمَىٰ گەرم دەکرێت عَلَيۡهَا لەسەری فِي لە

نَار ئاگری جَهَنَّم دۆزەخ فَتُكۡوَىٰ جا داغ دەکرێت بِهَا پێی جِبَاهُهُمۡ نێوچەوانەکانیان وَجُنُوبُهُمۡ و تەنیشتەکانیان

وَظُهُورُهُمۡ و پشتیان هَٰذَا ئەمەیە مَا كَنَزۡتُمۡ ئەوەی پاشەکەوت و خەزنتانکردبوو لِأَنفُسِكُمۡ بۆخۆتان فَذُوقُوا دەبچێژن

مَا كُنتُمۡ ئەوەی ئێوە پێشان تَكۡنِزُون کۆتان دەکردەوە (٣٥) إِنَّ بەدڵنیایی عِدَّة ژمارەی ٱلشُّهُور مانگەکان عِند لای

ٱللَّه خودا ٱثۡنَا - عَشَر -دوازدە شَهۡرًا مانگە فِي لە كِتَٰب کیتابی ٱللَّه خودا يَوۡم ئەورۆژەی

خَلَق بەدیهێناوە و دروستیکردوە ٱلسَّمَٰوَٰت ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡض و زەوی مِنۡهَآ لەوان أَرۡبَعَة چوار (مانگی)

حُرُمٌ پیرۆزی قەدەغەکراو ذَٰلِك ئەوە ٱلدِّين ئاین و دەستور وشەریعەتی ٱلۡقَيِّم ڕاست و دروستە

فَلَا تَظۡلِمُوا جا زوڵم و ستەم نەکەن فِيهِنّ تیایاندا أَنفُسَكُمۡ لە خۆتان وَقَٰتِلُوا و بجەنگن دژ بە

ٱلۡمُشۡرِكِين موشریک و هاوبەشدانەران كَآفَّة بەگشتی كَمَا هەرچۆن يُقَٰتِلُونَكُمۡ ئەوان دەجەنگن دژتان كَآفَّة بەگشتی

وَٱعۡلَمُوٓا و بزانن أَنَّ بێگومان - ٱللَّه خودا (-هەر) مَع لەگەڵ ٱلۡمُتَّقِين لەخودا ترس و پارێزکارەکان ە (٣٦) إِنَّمَا لەڕاستیدا -

ٱلنَّسِيٓء دواخستن (ی مانگە قەدەغەکراوەکان) زِيَادَةٌ (-هەر تەنها) زیادەیەکە فِي لە ٱلۡكُفۡر کوفر و بێبڕوایی

يُضَلّ گومڕا دەبێت بِهِ پێی ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا كوفریانكرد و بێ بڕوابوون يُحِلُّونَهُۥ حەڵاڵ و ڕەوای دەكەن عَامًا ساڵێک

وَيُحَرِّمُونَهُۥ و حەرام و قەدەغەی دەكەن عَامًا ساڵێک لِّيُوَاطِـُٔوا تاهاوتای بکەن لەگەڵ عِدَّةَ ژمارەی

مَا حَرَّمَ ئەوەی قەدەغەی کردوە ٱللَّهُ خودا فَيُحِلُّوا ئیتر حەڵاڵ دەكەن مَا حَرَّمَ ئەوەی قەدەغەی کردوە ٱللَّهُ خودا

زُيِّنَ ڕازاندراوەتەوە لَهُمْ بۆیان سُوٓءُ ناڵەباری و خراپەی أَعْمَٰلِهِمْ کارەکانیان وَٱللَّهُ و خودا لَا يَهْدِي ڕێنموونی ناکات

ٱلْقَوْمَ ئەو خەڵک و قەومەی کە ٱلْكَٰفِرِينَ کافرن (٣٧) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە

مَا لَكُمْ ئەوە چیتان ە إِذَا کاتێ قِيلَ گوترا لَكُمُ پێتان ٱنفِرُوا ڕاپەڕن فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا

ٱثَّاقَلْتُمْ خۆتان گران و قورس کرد إِلَى بەرەو ٱلْأَرْضِ زەوی أَرَضِيتُم ئایا ڕازی بوون بِٱلْحَيَوٰةِ بە ژیانی ٱلدُّنْيَا دونیا

مِنَ لە (جیات) ٱلْأٓخِرَةِ (ژیانی) دوایی فَمَا جا (هیچ) نیە مَتَٰعُ کەل و پەل و ڕابواردنی ٱلْحَيَوٰةِ ژیان ی ٱلدُّنْيَا دونیا

فِي لە (چاو) ٱلْأٓخِرَةِ (ھی) ژیانی دوایی إِلَّا ئیللا قَلِيلٌ کەمێک (٣٨) إِلَّا ئەگەر- تَنفِرُوا ڕا(-نە) پەڕن

يُعَذِّبْكُمْ ئەوە عەزاب و سزاتان دەدات عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمًا زۆر بە ئازار وَيَسْتَبْدِلْ و ئێوە دەگۆڕێتەوە بە

قَوْمًا قەومێک ی غَيْرَكُمْ غەیری ئێوە وَلَا تَضُرُّوهُ و زەرەری لێنادەن شَيْـًٔا هیچ شتێ وَٱللَّهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر

كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێک قَدِيرٌ تەواو توانادارە (٣٩) إِلَّا ئەگەر - تَنصُرُوهُ سەری (-نا) خەن و پشتیوانی ناکەن

فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی نَصَرَهُ پشتیوانی کرد و سەری خست ٱللَّهُ خودا إِذْ کاتێ کە أَخْرَجَهُ دەریانکرد ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون ثَانِيَ دووەمینی ٱثْنَيْنِ دوو(کەس) ان إِذْ کە هُمَا هەردووکیان فِي لە -

ٱلۡغَارِ ئەشكەوت (-بوون) إِذۡ كاتێ كە يَقُولُ دەیگوت لِصَٰحِبِهِۦ بە هاوەڵەكەی لَا تَحۡزَنۡ خەم مەخۆ إِنَّ دڵنیابە ٱللَّهَ خودا

مَعَنَاۖ لەگەڵمان ە فَأَنزَلَ ئەوەبوو دایبەزاند ٱللَّهُ خودا سَكِينَتَهُۥ هێمنی و ئارامی عَلَيۡهِ بۆ سەری

وَأَيَّدَهُۥ و پاڵپشتی كرد و بەهێزی كرد بِجُنُودٖ بە سەربازانێک لَّمۡ كە نە تَرَوۡهَا تان بینی وَجَعَلَ و وایكرد - كَلِمَةَ وتەی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ كوفریانكرد و بێ بڕوابوون ٱلسُّفۡلَىٰۗ نزم و ژێركەوتوو (-بێت) وَكَلِمَةُ و وتەی ٱللَّهِ خودا هِيَ هەر ئەو

ٱلۡعُلۡيَاۗ بەرز و بڵند (-بێت) وَٱللَّهُ و خودا عَزِيزٌ زاڵی باڵادەست ی حَكِيمٌ تەواو كاربەجێ یە (٤٠) ٱنفِرُواْ ڕاپەڕن

خِفَافٗا بە سوكی وَثِقَالٗا و بە قورس و گرانی وَجَٰهِدُواْ و تێبكۆشن و جیهاد بكەن بِأَمۡوَٰلِكُمۡ بە ماڵەكانتان

وَأَنفُسِكُمۡ و (بە) نەفس و زاتی خۆتان فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِۚ خودا ذَٰلِكُمۡ ئا ئەوە خَيۡرٞ چاكتر ە لَّكُمۡ بۆتان

إِن ئەگەر كُنتُمۡ ئێوە وابووبێ تَعۡلَمُونَ بزانن (٤١) لَوۡ ئەگەر كَانَ - عَرَضٗا كەل و پەلێكی قَرِيبٗا نزیک

وَسَفَرٗا و سەفەرێكی قَاصِدٗا نزیک و ئاسان (-بوا) لَّٱتَّبَعُوكَ ئەوە بەدڵنیایی دوات دەكەوتن وَلَٰكِنۢ بەڵام بَعُدَتۡ دوور بوو

عَلَيۡهِمُ لەسەریان ٱلشُّقَّةُۚ سەفەرە ناخۆشەكە وَسَيَحۡلِفُونَ و بەدڵنیایی دوایی سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا لَوِ ئەگەر

ٱسۡتَطَعۡنَا بمانتوانیبا لَخَرَجۡنَا ئەوە هەر دەردەچووین مَعَكُمۡ لەگەڵ ئێوە يُهۡلِكُونَ ئەوان دەفەوتێنن أَنفُسَهُمۡ خۆیان

وَٱللَّهُ و خودا يَعۡلَمُ دەزانێ إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان لَكَٰذِبُونَ هەر درۆ دەكەن و درۆزنن (٤٢) عَفَا بورا و لێخۆشبوو

ٱللَّهُ خودا عَنكَ لێت لِمَ بۆچی أَذِنتَ مۆڵەتت دا لَهُمۡ پێیان حَتَّىٰ تاكو يَتَبَيَّنَ ڕۆن دەبویەوە لَكَ بۆت ٱلَّذِينَ ئەوانەی

صَدَقُواْ ڕاستیانكرد وَتَعۡلَمَ و دەتناسین ٱلۡكَٰذِبِينَ درۆزنەكان (٤٣) لَا يَسۡتَـٔۡذِنُكَ مۆڵەت وەرناگرن لێت ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يُؤۡمِنُونَ بڕوایان هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی أَن کە يُجَٰهِدُواْ تێکۆشان و جیهاد بکەن

بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمۡۗ و (بە) خۆیان وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمُۢ تەواو زانایە بِٱلۡمُتَّقِينَ بە لەخوداترس و پارێزکاران

(٤٤) إِنَّمَا لەڕاستیدا هەر ئەوانە يَسۡتَـٔۡذِنُكَ مۆڵەتت لێ وەردەگرن ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن بِٱللَّهِ بەخودا

وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی وَٱرۡتَابَتۡ و پڕ گومان بوە قُلُوبُهُمۡ دڵەکانیان فَهُمۡ جا ئەوان فِي لە رَيۡبِهِمۡ گومانی خۆیان

يَتَرَدَّدُونَ دوودڵ و سەرلێشێواو دەبن (٤٥) وَلَوۡ وئەگەر أَرَادُواْ - ٱلۡخُرُوجَ دەرچوونیان (-بویستبایا)

لَأَعَدُّواْ ئەوە بەدڵنیایی ئامادەیان دەکرد لَهُۥ بۆی عُدَّةٗ ئامادەکاریەک (ی پێویست) وَلَٰكِن بەڵام كَرِهَ -

ٱللَّهُ خودا (-پێی ناخۆش بوو) ٱنۢبِعَاثَهُمۡ دەرپەڕین و دەرچونیان فَثَبَّطَهُمۡ ئیتر تاقەتی دەرچونیانی لێبڕی و دایانیشاندن وَقِيلَ و گوترا

ٱقۡعُدُواْ دانیشن مَعَ لەگەڵ ٱلۡقَٰعِدِينَ دانیشتوەکان (لە ئافرەت و نەخۆش و پەککەوتەکان) (٤٦) لَوۡ ئەگەر

خَرَجُواْ دەرچووبوان فِيكُم لەناوتان مَّا - زَادُوكُمۡ زیادیان(-نە) دەکرد بۆتان إِلَّا شتێک جگەلە

خَبَالٗا ئاژاوە و ئاشوب و سەرلێشێوان وَلَأَوۡضَعُواْ بێگومان درۆ هەڵدەبەستن و بوهتان بڵاودەکەنەوە و دووزمانی دەکەن

خِلَٰلَكُمۡ لەنێوانتان يَبۡغُونَكُمُ مەبەستیان پێتان ٱلۡفِتۡنَةَ ئاشوب و شیرک و لەخشتەبردن ە وَفِيكُمۡ و کەسانێک و لەناوتان هەیە

سَمَّٰعُونَ زۆر گوێ دەگرن لَهُمۡۗ بۆیان وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمُۢ تەواو زانا یە بِٱلظَّٰلِمِينَ بە ستەمکاران (٤٧) لَقَدِ بەدڵنیایی

ٱبۡتَغَوُاْ ئەوان خواستیان ٱلۡفِتۡنَةَ ئاژەوەنانەوە و تێکدانی دین مِن لە قَبۡلُ پێشا وَقَلَّبُواْ و هەڵگێڕ وەرگێڕیانکرد لَكَ بۆ تۆ

ٱلۡأُمُورَ کار و بارەکان حَتَّىٰ تاکو جَآءَ هات ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستی وَظَهَرَ و دەرکەوت و سەرکەوت أَمۡرُ فەرمانی ٱللَّهِ خودا

وَهُمۡ و ئەوان كَٰرِهُونَ ناحەز بوون (٤٨) وَمِنۡهُم لەوان هەیە مَّن كەسانێک يَقُولُ دەڵێ ٱئۡذَن مۆڵەتم بدە لِّي پێم

وَلَا تَفۡتِنِّيٓۚ و توشم مەکە (تاقیکردنەوەیەک لێی دەرنەچم) أَلَا فِي دە بزانن ئەوە هەرلەناو ٱلۡفِتۡنَةِ فیتنە و لەخشتەبردن دا

سَقَطُواْۗ کەوتن وَإِنَّ و بەدڵنیایی جَهَنَّمَ دۆزەخ لَمُحِيطَةُۢ هەر بەتەواوی دەوری داوە بِٱلۡكَٰفِرِينَ بە کافرەکان (٤٩)

إِن ئەگەر تُصِبۡكَ پێت بکەوێت حَسَنَةٞ چاکەیێک تَسُؤۡهُمۡۖ پێیان ناخۆش دەبێت وَإِن و ئەگەر تُصِبۡكَ پێت بکەوێت

مُصِيبَةٞ موسیبەت و بەڵایەک يَقُولُواْ دەکێن قَدۡ بەدڵنیایی أَخَذۡنَآ وریاییمان وەرگرت لە أَمۡرَنَا کار و باری خۆمان مِن لە

قَبۡلُ پێشا وَيَتَوَلَّواْ و پشت هەڵدەکەن وَّهُمۡ بەحاڵێ ئەوان فَرِحُونَ دڵخۆشن (٥٠) قُل بڵێ لَّن هەرگیز-

يُصِيبَنَآ توشمان (-نا) یێت إِلَّا شتێ جگە لە مَا كَتَبَ ئەوەی نوسیویەتی ٱللَّهُ خودا لَنَا بۆ ئێمە هُوَ ئەو خۆی

مَوۡلَىٰنَاۚ دۆست و پشتیوانمانە وَعَلَى وهەر بە ٱللَّهِ خودا فَلۡيَتَوَكَّلِ با پشت ببەستن و تەوەککول بکەن ٱلۡمُؤۡمِنُونَ بڕوادارەکان

(٥١) قُلۡ بڵێ هَلۡ ئایا تَرَبَّصُونَ چاوەڕوانی بەڵایەکن (بە حسابی خۆتان) بەرکەوێت بِنَآ پێمان إِلَّآ شتێ جگەلە

إِحۡدَى یەکێک ٱلۡحُسۡنَيَيۡنِۖ لە دوو چاکەکان وَنَحۡنُ و ئێمەش نَتَرَبَّصُ چاوەڕوانین - بِكُمۡ پێتان (-بکەوێت) أَن ئەوەی کە

يُصِيبَكُمُ - ٱللَّهُ خودا (-توشتان بکات وگرفتارتان بکات) بِعَذَابٖ بە عەزاب و ئەشکەنجەیەک مِّنۡ لە عِندِهِۦٓ لایەنی خۆی ەوە

أَوۡ یان بِأَيۡدِينَاۖ بەدەستی ئێمە فَتَرَبَّصُوٓاْ جا چاوەڕوان بن إِنَّا بەراستی ئێمە مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مُّتَرَبِّصُونَ چاوەڕوانین

(٥٢) قُلۡ بڵێ أَنفِقُواْ خەرجی بکەن و خێر بکەن طَوۡعًا بە ویستی خۆتان و ڕەزامەندی أَوۡ یان كَرۡهٗا بەناچاری و پێناخۆشی

لَّن هەرگیز- يُتَقَبَّلَ قبوڵ (-نا) کرێت مِنكُمۡ لێتان إِنَّكُمۡ بەدڵنیایی ئێوە كُنتُمۡ خۆتان پێشان - قَوۡمٗا قەومێکی

فَٰسِقِينَ فاسیق و لەدین دەرچوو (-بوون) ﴿٥٣﴾ وَمَا و- مَنَعَهُمۡ رێگر (_نە) بووە لێیان أَن کە تُقۡبَلَ قبوڵبکریت

مِنۡهُمۡ لییان نَفَقَٰتُهُمۡ خەرج و خێرکردنەکانیان إِلَّآ ئیللا ئەوەندەبێ أَنَّهُمۡ کە بەڕاست ئەوان كَفَرُواْ بێ بڕوابوون و کوفریانکرد

بِٱللَّهِ بەخودا وَبِرَسُولِهِۦ و بە پێغەمبەرەکەی وَلَا يَأۡتُونَ و ئەوانیش نایەن بۆ ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ إِلَّا ئیللا وَهُمۡ ئەوان لە

كُسَالَىٰ تەمبەڵین وَلَا يُنفِقُونَ و خەرجی و خێر ناکەن إِلَّا مەگەر ئەوەی وَهُمۡ و ئەوان

كَٰرِهُونَ لایان ناخۆشە و حەزناکەن و ناچارن ﴿٥٤﴾ فَلَا تُعۡجِبۡكَ جا سەرسامت نەکات (نە) أَمۡوَٰلُهُمۡ ماڵ و سامانیان

وَلَآ أَوۡلَٰدُهُمۡ و نە منالێشیان إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا (-دەیەوێت) لِيُعَذِّبَهُم تا عەزاب و ئەشکەنجەیان بدا

بِهَا پێی فِي لە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا وَتَزۡهَقَ و - أَنفُسُهُمۡ گیان و رۆحیان (-دەربچێت) وَهُمۡ لەکاتێ ئەوان

كَٰفِرُونَ کافر و بێبڕوان ﴿٥٥﴾ وَيَحۡلِفُونَ و سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا إِنَّهُمۡ کە بەڕاستی ئەوان لَمِنكُمۡ هەر لەنگۆن

وَمَا و- هُم ئەوان مِّنكُمۡ لە ئێوە (-نین) وَلَٰكِنَّهُمۡ بەڵام ئەوان قَوۡمٞ خەڵکێکن يَفۡرَقُونَ دەترسێن ﴿٥٦﴾ لَوۡ ئەگەر

يَجِدُونَ بدۆزنەوە مَلۡجَـًٔا حەشارگەیەک أَوۡ یان مَغَٰرَٰتٍ ئەشکەوتان أَوۡ یان مُدَّخَلٗا هەرجێیەک خۆی تێبکوتن

لَّوَلَّوۡاْ پشتهەڵدەکەن و ڕوودەکەن إِلَيۡهِ بۆ لای ئەوێ وَهُمۡ و ئەوان يَجۡمَحُونَ خێرا ڕادەکەن و ئاوڕ نادەنەوە ﴿٥٧﴾

وَمِنۡهُم لەوان (هەیە) مَّن کەسانێک يَلۡمِزُكَ تانەو تەشەر و پەڵلارت لێدەدات فِي لەبارەی

ٱلصَّدَقَٰتِ (دابەشکردنی) خێر و صەدەقەکان فَإِنۡ جا ئەگەر أُعۡطُواْ پێیان بدرێت مِنۡهَا لێی رَضُواْ ڕازی دەبن وَإِن و ئەگەر

لَّمۡ - يُعۡطَوۡاْ پێیان (-نە) درێت مِنۡهَآ لێی إِذَا ئەو کات هُمۡ ئەوان يَسۡخَطُونَ تووڕەدەبن (وناڕەزایی دەردەبڕن) ﴿٥٨﴾

وَلَوۡ وئەگەر أَنَّهُمۡ ئەوان رَضُواْ ڕازی بووان بە مَآ ئەوەی ءَاتَىٰهُمُ - ٱللَّهُ خودا وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەی (-پێیان دان)

وَقَالُواْ و (بڵێن) حَسۡبُنَا بۆ ئێمە بەسسە ٱللَّهُ خودا سَيُؤۡتِينَا دوای - ٱللَّهُ خودا (-پێمان دەدات) مِن لە

فَضۡلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی وَرَسُولُهُۥٓ و پێغەمبەرەکەشی إِنَّآ بێگومان ئێمە إِلَى بۆلای ٱللَّهِ خودا یە

رَٰغِبُونَ ئارەزوو و خواستەکەنمان (٥٩) إِنَّمَا لەڕاستیدا - ٱلصَّدَقَٰتُ صەدەقەی زەکات (-هەر بۆ ئەوانەن:

لِلۡفُقَرَآءِ لۆ فەقیرەکان وَٱلۡمَسَٰكِينِ و دەستکورت و کەمدەرامەتەکان وَٱلۡعَٰمِلِينَ و کارکەرەکان عَلَيۡهَا لەسەری

وَٱلۡمُؤَلَّفَةِ و (ئەوانەی) - قُلُوبُهُمۡ دڵەکانیان (-ڕازیکراوە بۆ موسڵمانیەتی) وَفِي و لە پێناو

ٱلرِّقَابِ ئازادکردنی گەردەنەکان (ئازادکردن لەبەندایەتی) وَٱلۡغَٰرِمِينَ و قەردارەکان وَفِي و لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا

وَٱبۡنِ و کوڕی ٱلسَّبِيلِ ڕێگا (ئەوەی سەفەریکردوە و لێی براوە) فَرِيضَةً فەرز و واجبێکە مِّنَ لە لایە ٱللَّهِ خودا وە

وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٞ تەواو کاربەجێ (یە) (٦٠) وَمِنۡهُمُ و لەوانیش (هەیە) ٱلَّذِينَ ئەوانەی

يُؤۡذُونَ ئەزیەت دەدەنە ٱلنَّبِيَّ پێغەمبەر وَيَقُولُونَ و دەڵێن هُوَ ئەو أُذُنٞ گوێ یە (هەر گوێدەگرێ و باوەڕدەکا) قُلۡ بڵێ

أُذُنُ گوێ و گوێگری خَيۡرٖ خێر و چاکەیە لَّكُمۡ بۆتان يُؤۡمِنُ بڕوادێنێ بِٱللَّهِ بەخودا وَيُؤۡمِنُ و بڕوا دەکات

لِلۡمُؤۡمِنِينَ بە بڕواداران وَرَحۡمَةٞ و بەزەیی و میهرەبانیە لِّلَّذِينَ بۆ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا مِنكُمۡ لەنگۆ

وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُؤۡذُونَ ئەزیەت دەدەنە رَسُولَ پەیامبەری ٱللَّهِ خودا لَهُمۡ بۆیان (هەیە) عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی

أَلِيمٞ زۆر بە ئازار (٦١) يَحۡلِفُونَ سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا لَكُمۡ بۆتان لِيُرۡضُوكُمۡ تا ڕازیتان بکەن وَٱللَّهُ و خودا

وَرَسُولُهُۥٓ و پێغەمبەرەکەی أَحَقُّ هەقترە أَن کە يُرۡضُوهُ ڕازی بکەن إِن ئەگەر كَانُواْ ئەوان- مُؤۡمِنِينَ برواهێن (-بوو بن)

(٦٢) أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ ئایا نەیانزانیبوو أَنَّهُۥ بەدڵنیایی مَن ئەوەی يُحَادِدِ ڕکابەری بکات لەگەڵ ٱللَّهَ خودا

وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی فَأَنَّ ئەوە بەدڵنیایی لَهُۥ لۆ وی (هەیە) نَارَ ئاگری جَهَنَّمَ دۆزەخ خَٰلِدٗا هەتاهەتا ماوە یە

فِيهَا تیایدا ذَٰلِكَ ئەوەیە ٱلۡخِزۡيُ شەرمەزاری و ڕیسوایی ٱلۡعَظِيمُ زۆر گەورە و مەزن (٦٣) يَحۡذَرُ -

ٱلۡمُنَٰفِقُونَ موونافیق و دووڕووەکان (-وریا دەبن و دەترسن) أَن نەکا تُنَزَّلَ دابەزێ عَلَيۡهِمۡ لەسەریان سُورَةٞ سورەتێک

تُنَبِّئُهُم نهێنیان دەربکات بِمَا بەوەی فِي لە قُلُوبِهِمۡۚ دڵەکانیان دایە قُلِ بڵێ ٱسۡتَهۡزِءُوٓاْ هەر گاڵتە بکەن إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا مُخۡرِجٞ دەرخەری مَّا ئەوەیە تَحۡذَرُونَ کە ئێوە و وریایی لێدەکەن و لێی دەترسن (٦٤) وَلَئِن و ئەگەر

سَأَلۡتَهُمۡ پرسیاریان لێ بکەییت لَيَقُولُنَّ بەدڵنیایی ئەوان دەڵێن إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها كُنَّا ئێمە ئەوکات نَخُوضُ بەناودەکەوتین

وَنَلۡعَبُۚ و یاریمان دەکرد قُلۡ بڵێ أَبِٱللَّهِ بە خودا وَءَايَٰتِهِۦ و ئایەتەکانی وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی كُنتُمۡ ئێوە ئەوکات

تَسۡتَهۡزِءُونَ گەمە و گاڵتەتان دەکرد (٦٥) لَا تَعۡتَذِرُواْ عوزر مەهێننەوە قَدۡ بەڕاستی كَفَرۡتُم کوفرتان کرد بَعۡدَ لەدوای

إِيمَٰنِكُمۡۚ بڕوایەکەتان إِن ئەگەر نَّعۡفُ خۆش بین عَن لە طَآئِفَةٖ کۆمەڵێ مِّنكُمۡ لە ئێوە

نُعَذِّبۡ عەزاب و ئەشکەنجە دەدین طَآئِفَةَۢ کۆمەڵێک بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەوەی ئەوان كَانُواْ - مُجۡرِمِينَ تاوانکار (-بوون) (٦٦)

ٱلۡمُنَٰفِقُونَ موونافیق و دووڕووەکان وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ و موونافیق و دووڕووەکانیش (لە ئافرەتان) بَعۡضُهُم هەندێکیان مِّنۢ لە

بَعۡضٖۚ هەندێکن يَأۡمُرُونَ فەرمان دەکەن بِٱلۡمُنكَرِ بە خراپە و ناپەسەندی وَيَنۡهَوۡنَ و قەدەغەکاری دەکەن عَنِ لە

ٱلۡمَعۡرُوفِ چاکە و کاری پەسەند وَيَقۡبِضُونَ و قەپات دەکەن و دەقوچێننەوە أَيۡدِيَهُمۡۚ دەستەکانیان (قرچۆکی دەکەن)

نَسُواْ ئەوان وازیاهێنا و لەبیریانکرد ٱللَّهَ خودا فَنَسِيَهُمۡۚ جا ئەویش وازی لێهێنان و گوێی پێنەدان إِنَّ بەدڵنیایی

ٱلۡمُنَٰفِقِينَ دوو ڕووەکان هُمُ هەرخۆیان ن ٱلۡفَٰسِقُونَ فاسق و دەرچوو لەدین (٦٧) وَعَدَ - ٱللَّهُ خودا (-بەڵێنی داوە) بە

ٱلۡمُنَٰفِقِينَ پیاوە دوو ڕووەکان وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ و دووڕوە ژنەکان وَٱلۡكُفَّارَ و کافرەکان نَارَ ئاگری جَهَنَّمَ دۆزەخ

خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَاۚ تیایدایە هِيَ ئەو حَسۡبُهُمۡۚ بەسسە بۆیان

وَلَعَنَهُمُ و لەعنەتی لێکردوون و بێبەشی کردوون لەڕەحمەتی خۆی ٱللَّهُۖ خودا وَلَهُمۡ و هەیانە عَذَابٞ عەزاب وئەشکەنجەیێکی

مُّقِيمٞ بەرپاکراوی بەردەوام (٦٨) كَٱلَّذِينَ وەک ئەوانەی مِن لە قَبۡلِكُمۡ پێش ئێوە كَانُوٓاْ ئەوان -

أَشَدَّ توندتر و بەهێزتر (-بوون) مِنكُمۡ لەنگۆ قُوَّةٗ لە هێز و توانادا وَأَكۡثَرَ و زۆرتر (بوو) أَمۡوَٰلٗا ماڵ و سامانیان

وَأَوۡلَٰدٗا و منالیان فَٱسۡتَمۡتَعُواْ جا خۆشیان بینی و ڕایانبوارد بِخَلَٰقِهِمۡ بە بەشی خۆیان

فَٱسۡتَمۡتَعۡتُم ئیتر ئێوەش خۆشیتان بینی و ڕاتانبوارد بِخَلَٰقِكُمۡ بە بەشی خۆتان كَمَا هەرچۆن ٱسۡتَمۡتَعَ خۆشیان بینی و ڕایانبوارد

ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبۡلِكُم پێش ئێوە بِخَلَٰقِهِمۡ بە بەشی خۆیان وَخُضۡتُمۡ و بەناوکەوتن كَٱلَّذِي وەک ئەوەی

خَاضُوٓاْۚ ئەوان بەناوکەوتن أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان حَبِطَتۡ بۆش و بەتاڵ بوویەوە أَعۡمَٰلُهُمۡ کار وکردەوەکانیان فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا

وَٱلۡأٓخِرَةِۖ و ڕۆژی دوایی وَأُوْلَٰٓئِكَ و ئەوان هُمُ هەرخۆیان ن ٱلۡخَٰسِرُونَ زیانمەندان (٦٩) أَلَمۡ يَأۡتِهِمۡ ئایا بۆیان نەهات

نَبَأُ گرنگە هەواڵی ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبۡلِهِمۡ پێش ئەوان (بوون) قَوۡمِ قەومی نُوحٖ (پێغەمبەر) نووح وَعَادٖ و (قەومی) عاد

وَثَمُودَ و (قەومی) ثەموود وَقَوْمِ و قەومی إِبْرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم وَأَصْحَٰبِ و خەڵکی مَدْيَنَ شارۆچکەی مەدیەن

وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتِ و (دێیە) سەراوژێرکراوەکان أَتَتْهُمْ بۆیان هێنان رُسُلُهُم پەیامبەرانیان بِٱلْبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشکراو موعجیزات

فَمَا ئیتر شتێ نە كَانَ بوو ٱللَّهُ خودا لِيَظْلِمَهُمْ ستەمیان لێبکات وَلَٰكِن بەڵام كَانُوٓا ئەوان ئەوکات أَنفُسَهُمْ هەر لە خۆیان

يَظْلِمُونَ زوڵم وستەمیان دەکرد (٧٠) وَٱلْمُؤْمِنُونَ و بڕوا دارەکان وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ و بڕوادارەکانی (ئافرەت) بَعْضُهُمْ هەندێکیان

أَوْلِيَآءُ دۆست و پشتیوانی بَعْضٍ هەندێکن يَأْمُرُونَ فەرمان دەکەن بِٱلْمَعْرُوفِ بە کاری چاک و پەسند

وَيَنْهَوْنَ و قەدەغەکاری دەکەن عَنِ لە ٱلْمُنكَرِ خراپە و کاری ناپەسند وَيُقِيمُونَ و ڕێک و پێک دەکەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ

وَيُؤْتُونَ و دەبەخشن ودێنن ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و برەودان) وَيُطِيعُونَ و گوێڕایەڵی دەکەن لە ٱللَّهَ خودا

وَرَسُولَهُۥٓ و پێغەمبەرەکەی أُوْلَٰٓئِكَ ئەوان سَيَرْحَمُهُمُ بەدڵنیایی ڕەحمیان پێدەکان ٱللَّهُ خودا إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا

عَزِيزٌ زاڵی باڵەدەست ی حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ (یە) (٧١) وَعَدَ - ٱللَّهُ خودا (-بەڵێنی داوە) بە ٱلْمُؤْمِنِينَ پیاوە بڕوادارەکان

وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ و ئافرەتە بڕوادارەکان جَنَّٰتٍ باخ و بەهەشتانێ تَجْرِي دڕوات مِن لە تَحْتِهَا ژێریاندا ٱلْأَنْهَٰرُ ڕووبارەکان

خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَا تیایدا وَمَسَٰكِنَ و ماڵ و نشینگایانێکی طَيِّبَةً چاک و پاک فِي لە ناو جَنَّٰتِ باخ و بەهەشتانی

عَدْنٍ عەدن (نەبڕاوەی هەتاهەتایێ) وَرِضْوَٰنٌ و ڕەزامەندییێکی مِّنَ لە ٱللَّهِ خوداوە أَكْبَرُ گەورەترە ذَٰلِكَ و ئەوە

هُوَ هەرخۆی ٱلْفَوْزُ بردنەوەی ٱلْعَظِيمُ ئەوپەڕی شکۆداری گەورە یە (٧٢) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلنَّبِيُّ پێغەمبەر

جَٰهِدِ جیهاد بکە و بجەنگێ دژ بە ٱلْكُفَّارَ کافرەکان وَٱلْمُنَٰفِقِينَ و دوو ڕووەکان وَٱغْلُظْ و توووند بە عَلَيْهِمْ لەسەریان

وَمَأۡوَىٰهُمۡ و ماڵ و جێگایان جَهَنَّمُ دۆزەخە وَبِئۡسَ و خەراپترین ٱلۡمَصِيرُ چارەنووس و سەرئەنجام ە (٧٣)

يَحۡلِفُونَ سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا مَا قَالُواْ نەیان گوتووە وَلَقَدۡ و بەدڵنیایی قَالُواْ گوتیان كَلِمَةَ وتەی

ٱلۡكُفۡرِ کوفر و بێبڕوایی وَكَفَرُواْ و کوفریانکرد و بێبڕوا بوون بَعۡدَ لەدوای إِسۡلَٰمِهِمۡ ئیسلام بونیان وَهَمُّواْ و هەوڵی تەواویان دان

بِمَا بە شتێک لَمۡ يَنَالُواْ دەستیان نەگەیشتێ وَمَا و - نَقَمُوٓاْ ناڕازی و توورە (-نە) بوون لە إِلَّآ شتێ مەگەر أَنۡ ئەوەی کە

أَغۡنَىٰهُمُ - ٱللَّهُ خودا وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەی (-دەوڵەمەندیانی کردن) مِن لە فَضۡلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی فَإِن جا ئەگەر

يَتُوبُواْ پەشیمان ببنەوە و بگەڕێنەوە تۆبە بکەن يَكُ - خَيۡرٗا باشتر و خێرتر (-دەبێت) لَّهُمۡ بۆیان وَإِن و ئەگەر

يَتَوَلَّوۡاْ پشت هەڵبکەن يُعَذِّبۡهُمُ عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدات ٱللَّهُ خودا عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٗا زۆر بە ئازار

فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا وَٱلۡأٓخِرَةِ و ڕۆژی دوایی وَمَا و نیە لَهُمۡ بۆیان فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی مِن (هیچ) وَلِيّٖ دۆست

وَلَا نَصِيرٖ و نە (هیچ) پشتیوان و یارمەتدەرێک (٧٤) وَمِنۡهُم و لەوان (هەیە) مَّنۡ کەسانێک عَٰهَدَ بەڵێنی داوە بە ٱللَّهَ خودا

لَئِنۡ بەدڵنیایی ئەگەر ءَاتَىٰنَا ئەو پێمان بدات مِن لە فَضۡلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی لَنَصَّدَّقَنَّ ئەوە خێر و صەدەقە هەر دەکەین

وَلَنَكُونَنَّ و بەدڵنیایی - مِنَ لە ٱلصَّٰلِحِينَ پیاوچاکان (-دەبین) (٧٥) فَلَمَّآ جاکاتێ ءَاتَىٰهُم پێیدان مِّن لە

فَضۡلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی بَخِلُواْ ڕەزیلی و قرچۆکیانکرد بِهِۦ پێ وَتَوَلَّواْ و پشتیان هەلکرد وَّهُم و ئەوان

مُّعۡرِضُونَ ڕوو وەرگێڕاو بوون (ئاوڕیان نەدەداوە) (٧٦) فَأَعۡقَبَهُمۡ جا بۆیانی جێهێشت نِفَاقٗا دووڕوویی (جیای ڕووکار و ناخ)

فِي لە قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان إِلَىٰ تاکو يَوۡمِ ئەو ڕۆژەی يَلۡقَوۡنَهُۥ پێی دەگەن بِمَآ بەوەی أَخۡلَفُواْ نەیانبردەسەر لەگەڵ

ٱللَّهَ خودا مَا وَعَدُوهُ ئەو بەڵێنەی کە پێیان دابوو وَبِمَا و بەوەی كَانُوا۟ پێشان يَكْذِبُونَ درۆیان دەکرد (٧٧)

أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ ئایا نەیانزانیبوو أَنَّ بێگومان کە ٱللَّهَ خودا يَعْلَمُ دەزانێ سِرَّهُمْ نهێنیەکانیان

وَنَجْوَىٰهُمْ و چپەچپ و قسەی نێوانیان وَأَنَّ و بێگومان کە ٱللَّهَ خودا عَلَّٰمُ ئەوپەڕی زانای

ٱلْغُيُوبِ هەموو غەیب و نهێنی و نادیارەکان ە (٧٨) ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَلْمِزُونَ تانە و تەشەر و پەللار ئەدەن لە

ٱلْمُطَّوِّعِينَ بەخۆبەخشەکان مِنَ لە ٱلْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەکان فِى لە (بارەی) ٱلصَّدَقَٰتِ خێر و صەدەقەکان وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

لَا يَجِدُونَ نادۆزنەوە إِلَّا شتێ جگەلە جُهْدَهُمْ هەوڵ و توانای خۆیان فَيَسْخَرُونَ ئیتر گاڵتەدەکەن مِنْهُمْ پێیان سَخِرَ -

ٱللَّهُ خودا (-گاڵتەیکردوە) مِنْهُمْ پێیان وَلَهُمْ و بۆیان هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆر بەژان و ئازار (٧٩)

ٱسْتَغْفِرْ داوای لێخۆش بوون بکە لَهُمْ بۆیان أَوْ یان لَا تَسْتَغْفِرْ داوای لێخۆشبوون نەکەی لَهُمْ بۆیان إِن ئەگەر

تَسْتَغْفِرْ داوای لێخۆش بوون بکە لَهُمْ بۆیان سَبْعِينَ حەوتا مَرَّةً جار فَلَن ئەوەهەرگیز - يَغْفِرَ خۆش(-نا) بێت ٱللَّهُ خودا

لَهُمْ لێیان ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمْ بەهۆی ئەوەی ئەوان كَفَرُوا۟ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بِٱللَّهِ بەخودا

وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی وَٱللَّهُ و خودا لَا يَهْدِى ڕێنموونی ناکات ٱلْقَوْمَ ئەوقەومەی ٱلْفَٰسِقِينَ کە فاسیق و دەرچوون

(٨٠) فَرِحَ دڵخۆش بوون ٱلْمُخَلَّفُونَ دواکەوتە و بەجێماوەکان بِمَقْعَدِهِمْ بە دانیشتنیان خِلَٰفَ لەدوای رَسُولِ پێغەمبەری

ٱللَّهِ خودا وَكَرِهُوٓا۟ و حەزیان نەکرد أَن کە يُجَٰهِدُوا۟ جیهاد و تێکۆشان بکەن بِأَمْوَٰلِهِمْ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمْ و خۆیان

فِى لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَقَالُوا۟ وگوتیان لَا تَنفِرُوا۟ ڕامەپەڕن (بۆ جیهاد) فِى لە کاتی ٱلْحَرِّ گەرما قُلْ بڵێ

نَارُ ئاگری جَهَنَّمَ دۆزەخ أَشَدُّ توندتر و بەهێزتر حَرًّا لە گەرمی لَّوۡ ئەگەر كَانُوا ئەوان - يَفۡقَهُونَ تێگەیشت (-بووان)

(٨١) فَلۡيَضۡحَكُوا با پێبکەنن قَلِيلًا کەمێک وَلۡيَبۡكُوا و با بگریێن كَثِيرًا زۆر جَزَآءَۢ وەک سزایەک بِمَا بەوەی

كَانُوا پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا (٨٢) فَإِن جا ئەگەر رَّجَعَكَ - ٱللَّهُ خودا (-تۆی گێڕایەوە) إِلَىٰ بۆلای

طَآئِفَةٖ کۆمەڵێ مِّنۡهُمۡ لەوان فَٱسۡتَـٔۡذَنُوكَ ئەوسا داوای مۆڵەتیانکرد لێت لِلۡخُرُوجِ بۆ دەرچوون (بۆ جەنگ و جیهاد) فَقُل جا بڵێ

لَّن - تَخۡرُجُوا دەر(-نا) چن مَعِيَ لەگەڵم أَبَدًا هەرگیز وَلَن و - تُقَٰتِلُوا (-نا) جەنگن مَعِيَ لەگەڵ من

عَدُوًّا (دژ بە هیچ) دوژمنێک إِنَّكُمۡ بەدڵنیایی ئێوە رَضِيتُم ڕازی بوون بِٱلۡقُعُودِ بە دانیشتن أَوَّلَ یەکەم مَرَّةٖ جار

فَٱقۡعُدُوا دە دانیشن مَعَ لەگەڵ ٱلۡخَٰلِفِينَ بەجێماوەکان (پیر و پەککەوتە و ژن و منداڵەکان) (٨٣) وَلَا تُصَلِّ و نوێژ مەکە

عَلَىٰٓ لە سەر أَحَدٖ یەکێک مِّنۡهُم لەوان مَّاتَ (کاتێ) مرد أَبَدًا هەرگیز وَلَا تَقُمۡ و ڕامەوەستە عَلَىٰ لە سەر

قَبۡرِهِۦٓ قەبرەکەی إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بِٱللَّهِ بەخودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی

وَمَاتُوا و مردن وَهُمۡ و ئەوان فَٰسِقُونَ فاسیق و لەدین دەرچوو ن (٨٤) وَلَا تُعۡجِبۡكَ و سەرسامت نەکات

أَمۡوَٰلُهُمۡ ماڵ و سامانیان وَأَوۡلَٰدُهُمۡ و منداڵیان إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا (-دەیەوێت) أَن کە

يُعَذِّبَهُم عەزاب و ئەشکەنجەیان بدات بِهَا پێی فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا وَتَزۡهَقَ ودەربچێت أَنفُسُهُمۡ گیانیان

وَهُمۡ لەحاڵێ کە ئەوان كَٰفِرُونَ کافر و بێبڕوان (٨٥) وَإِذَآ و ئەگەر أُنزِلَتۡ دابەزێنرا سُورَةٌ سورەتێک أَنۡ کە

ءَامِنُوا بڕوا بهێنن بِٱللَّهِ بەخودا وَجَٰهِدُوا و جەنگ و جیهاد بکەن مَعَ لەگەڵ رَسُولِهِ پێغەمبەرەکەی

ٱسۡتَـٔۡذَنَكَ مۆڵەتت لێ وەردەگرێ أُوْلُواْ کەسە خاوەن ٱلطَّوۡلِ دەوڵەمەندی و تواناداره‌کان مِنۡهُمۡ لەوان وَقَالُواْ و (دەڵێن)

ذَرۡنَا لێمانگەڕێ نَكُن - مَّعَ لەگەڵ ٱلۡقَٰعِدِينَ دانیشتوەکان (-بین) (٨٦) رَضُواْ ڕازی بوون بِأَن بە ئەوەی

يَكُونُواْ ئەوان - مَعَ لەگەڵ ٱلۡخَوَالِفِ ژنانی لەماڵ ماوە (-بن) وَطُبِعَ و مۆر خرایە عَلَىٰ سەر قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان

فَهُمۡ جا ئەوان لَا يَفۡقَهُونَ باش تێناگەن (٨٧) لَٰكِنِ بەڵام ٱلرَّسُولُ پێغەمبەر وَ ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا مَعَهُۥ لەگەڵ ئەو جَٰهَدُواْ تێکۆشان و جیهادیانکرد بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمۡ و گیانی خۆیان

وَأُوْلَٰٓئِكَ و ئەوان لَهُمُ لۆیان هەیە ٱلۡخَيۡرَٰتُ خێر و چاکەکان وَأُوْلَٰٓئِكَ و ئەوان هُمُ هەرخۆیان

ٱلۡمُفۡلِحُونَ سەرکەوتوو و ڕزگاربوو ن (٨٨) أَعَدَّ ئامادەیکردوە ٱللَّهُ خودا لَهُمۡ بۆیان جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێ

تَجۡرِي دروات مِن لە تَحۡتِهَا ژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕوبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَاۚ تیایدایە ذَٰلِكَ ئەوەیە

ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡعَظِيمُ زۆر گەورە و مەزنی و ئەوپەڕی شکۆدار (٨٩) وَجَآءَ و هاتن ٱلۡمُعَذِّرُونَ عوزر خوازەکان مِنَ لە

ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان لِيُؤۡذَنَ تا مۆڵەتبدرێ لَهُمۡ پێیان وَقَعَدَ و دانیشتن ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَذَبُواْ بەدرۆیان دانا و بڕوایان نەهێنا بە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی سَيُصِيبُ و پاشان - ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِنۡهُمۡ لەوان (-توشیان دەبێت) عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٞ زۆر بە ئازار (٩٠)

لَّيۡسَ شتێ نییە عَلَى لە سەر ٱلضُّعَفَآءِ لاواز و بێهێزان وَلَا عَلَى و (نە) لە سەر ٱلۡمَرۡضَىٰ نەخۆشان وَلَا عَلَى و (نە) لە سەر

ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يَجِدُونَ نادۆزنەوە و دەستیان ناکەوێت مَا يُنفِقُونَ شتێ ببەخشن حَرَجٌ (نیە لەسەریان) گلەیی و تاوانێک

إِذَا ئەگەر نَصَحُوا ئامۆژگاری بکەن لِلَّهِ بۆ خودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی مَا عَلَى نیە لە سەر ٱلْمُحْسِنِينَ چاکەکارەکان

مِن (هیچ) سَبِيلٍ رێ و بەڵگەیەک (بۆ تاوانبارکردن) وَٱللَّهُ و خودا غَفُورٌ ئەوپەڕی لێبوردەی

رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٩١) وَلَا عَلَى و هەروەها نیە لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی إِذَا کاتێ مَآ کە

أَتَوْكَ هاتنە لای تۆ لِتَحْمِلَهُمْ تا سواریان بکەیت (سواریان بۆ دابین بکەی) قُلْتَ وتت لَآ - أَجِدُ دەستم (-نا) کەوێت

مَآ شتێ أَحْمِلُكُمْ ئێوە سوارکەم عَلَيْهِ لەسەری تَوَلَّوا ئەوان پشتیا هەڵکرد و ڕۆیشتن وَّأَعْيُنُهُمْ و چاوەکانیان

تَفِيضُ پڕ بوو لێ ڕژا مِنَ لە ٱلدَّمْعِ فرمێسک حَزَنًا لە خەمی ئەوەی أَلَّا يَجِدُوا کە نادۆزنەوە

مَا يُنفِقُونَ شتێ ببەخشنەوە (٩٢) إِنَّمَا لەڕاستیدا ٱلسَّبِيلُ ڕێگا و بەڵگە (بۆ تاوانبارکردن) عَلَى لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەیە

يَسْتَـْٔذِنُونَكَ کە مۆڵەت وەردەگرن لە تۆ وَهُمْ و ئەوانیش أَغْنِيَآءُ دەوڵەمەندان ێکن رَضُوا ڕازی بوون بِأَن بە ئەوەی يَكُونُوا -

مَعَ لەگەڵ ٱلْخَوَالِفِ ژنانی لەماڵ ماوە (-بن) وَطَبَعَ - ٱللَّهُ خودا (-مۆری ناوە) عَلَى لە سەر قُلُوبِهِمْ دڵەکانیان

فَهُمْ جا ئەوان لَا يَعْلَمُونَ نازانن و تێناگەن (٩٣) يَعْتَذِرُونَ بەهانە و عوزر دێننەوە إِلَيْكُمْ بۆتان إِذَا ئەگەر

رَجَعْتُمْ گەڕانەوە إِلَيْهِمْ بۆلایان قُل بڵێ لَّا - تَعْتَذِرُوا عوزر مەهێننەوە لَن نُّؤْمِنَ هەرگیز بڕوا ناکەین لَكُمْ پێتان

قَدْ بەڕاستی نَبَّأَنَا - ٱللَّهُ خودا (-خەبەری پێداین بە نەزانراوەکان) مِنْ لە أَخْبَارِكُمْ هەواڵی ئێوە وَسَيَرَى و بەدڵنیایی دوایی -

ٱللَّهُ خودا (-دەبینێ) عَمَلَكُمْ کارەکانتان وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەشی ثُمَّ ئینجا تُرَدُّونَ دەگێڕدرێنەوە إِلَى بۆلای عَٰلِمِ زانای

ٱلْغَيْبِ غەیب و پەنهانی ونادیارەکان وَٱلشَّهَٰدَةِ و (زانای) دیار و ئاشکراکان یش فَيُنَبِّئُكُم جا خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ

بِمَا بەوەی كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانكرد (٩٤) سَيَحۡلِفُونَ پاشان ئەوان سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا لَكُمۡ بۆتان

إِذَا كاتێ ٱنقَلَبۡتُمۡ گەڕانەوە إِلَيۡهِمۡ بۆ لایان لِتُعۡرِضُواْ تا ڕوو وەرگێڕن عَنۡهُمۡ لێیان فَأَعۡرِضُواْ جا ڕوو وەرگێڕن عَنۡهُمۡ لێیان

إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان رِجۡسٞ ناپاك و پیسن وَمَأۡوَىٰهُمۡ و ماڵ و جێگایان جَهَنَّمُ دۆزەخێكە جَزَآءَۢ سزابێت بِمَا بەوەی

كَانُواْ پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا و دەیانكرد (٩٥) يَحۡلِفُونَ سوێند دەخۆن لَكُمۡ بۆتان لِتَرۡضَوۡاْ تا ڕازی بن

عَنۡهُمۡ لێیان فَإِن جا ئەگەر تَرۡضَوۡاْ ئێوەش ڕازی ببن عَنۡهُمۡ لێیان فَإِنَّ ئەوە بێگومان ٱللَّهَ خودا لَا يَرۡضَىٰ ڕازی نابێت

عَنِ لەو ٱلۡقَوۡمِ نەتەوە و خەڵكەی كە ٱلۡفَٰسِقِينَ فاسق و لاڕێ و لە دین دەرچوو ون (٩٦) ٱلۡأَعۡرَابُ عارەبە دەشتەكیەكان

أَشَدُّ توندتر و بەهێزترن كُفۡرٗا لە كوفر و بێبڕوایی وَنِفَاقٗا و دوو ڕوویی وَأَجۡدَرُ و شایەن و نزیكترن أَلَّا يَعۡلَمُواْ كە نەزانن

حُدُودَ سنورەكانی مَآ ئەوەی أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاندوە) عَلَىٰ لە سەر رَسُولِهِۦ پێغەمبەرەكەی وَٱللَّهُ و خودا

عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٞ تەواو كاربەجێ (یە) (٩٧) وَمِنَ و لە ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەكیەكان (هەیە)

مَن ئەوكەسانەی كە يَتَّخِذُ - مَا يُنفِقُ ئەوەی ئەیبەخشی بۆ خێر (-دادەنێت بە) مَغۡرَمٗا غەرامە و بەزۆر لێسەنراو

وَيَتَرَبَّصُ و چاوەڕوانە بێت بِكُمُ بەسەرتان ٱلدَّوَآئِرَ بەڵا و موصیبەتەكان عَلَيۡهِمۡ بەسەر ئەوان بێت دَآئِرَةُ بەڵا و ڕووداوی

ٱلسَّوۡءِ خراپ و نابوود وَٱللَّهُ و خودا سَمِيعٌ زۆر بیسەری عَلِيمٞ تەواو زانا و ئاگادارە (٩٨) وَمِنَ و لە

ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەكیەكان (هەیە) مَن كەسانێك يُؤۡمِنُ بڕوا دێنێ بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی

وَيَتَّخِذُ و - مَا يُنفِقُ ئەوەی دەیبەخشێ بۆ خێركردن (-دادەنێ بە) قُرُبَٰتٍ نزیكخەرەوەكان عِندَ لە لای ٱللَّهِ خودا

وَصَلَوَٰتِ و (دەخوازێ پێی) دوعای خێری ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر أَلَآ دەبزانن إِنَّهَا بەدڵنیایی ئەوان

قُرۡبَةٞ نزیکخەرەوە و خێری قبوڵکراون لَّهُمۡ بۆیان سَيُدۡخِلُهُمُ بەدڵنیایی لە داهاتوو - ٱللَّهُ خودا (-دەیان خاتە) فِي ناو

رَحۡمَتِهِۦٓ میهرەبانی خۆی (لە بەهەشت) إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە

(٩٩) وَٱلسَّٰبِقُونَ و پێشەنگەکان ٱلۡأَوَّلُونَ یەکەمینەکانمان مِنَ لە ٱلۡمُهَٰجِرِينَ کۆچکەرەکان

وَٱلۡأَنصَارِ و پشتیوان و کۆمەککارەکان وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱتَّبَعُوهُم دوایان کەوتن بِإِحۡسَٰنٖ بە چاکە و بەزۆر چاکی

رَّضِيَ ڕازی بوو ٱللَّهُ خودا عَنۡهُمۡ لێیان وَرَضُواْ و ڕازی بوون عَنۡهُ لێی وَأَعَدَّ و ئامادەیکردوە لَهُمۡ بۆیان

جَنَّٰتٖ باخ و بەهەشتانێ تَجۡرِي دەڕوات تَحۡتَهَا لەژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕووبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا

أَبَدٗاۚ بەنەبڕاوەیی ذَٰلِكَ ئەوەیە ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡعَظِيمُ زۆر گەورە و مەزنی ئەوپەڕی شکۆدار (١٠٠) وَمِمَّنۡ ولەوانەی

حَوۡلَكُم دەوروبەری ئێوە هەیە مِّنَ لە ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان مُنَٰفِقُونَۖ دووڕوو و مونافیقانێک وَمِنۡ لە

أَهۡلِ خەڵکی ٱلۡمَدِينَةِ شاری مەدینە مَرَدُواْ ڕاهاتوون و شارەزا بوون عَلَى لە سەر ٱلنِّفَاقِ دووڕوویی لَا تَعۡلَمُهُمۡ تۆ نایانناسی

نَحۡنُ ئێمە نَعۡلَمُهُمۡ دەیانناسین سَنُعَذِّبُهُم پاشان عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدەین مَّرَّتَيۡنِ دووجاران ثُمَّ وئینجا

يُرَدُّونَ دەگێردرێنەوە إِلَىٰ بۆ عَذَابٍ عەزاب وئەشکەنجەی عَظِيمٖ زۆر گەورە و مەزن (١٠١)

وَءَاخَرُونَ و هی تریش (هەن) ٱعۡتَرَفُواْ دانیان ناوە بِذُنُوبِهِمۡ بەگوناحەکانیان خَلَطُواْ تێکەڵیان کردوە عَمَلٗا کردەوەی

صَٰلِحٗا کاری چاک وَءَاخَرَ و هیتریش سَيِّئًا کاری خراپ عَسَى بەلکو ٱللَّهُ خودا أَن کە يَتُوبَ تۆبە وەرگرێ عَلَيۡهِمۡ لێیان

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا غَفُورٌ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٌ زۆر میهرەبان وبە بەزەیی و بەخشندە یە (١٠٢) خُذۡ ببە

مِنۡ لە أَمۡوَٰلِهِمۡ ماڵ و سامانیان صَدَقَةً خێر و سەدەقەیەک تُطَهِّرُهُمۡ پاکیانبکەیتەوە وَتُزَكِّيهِم و گەشاوەیان بکەیت بِهَا پێی

وَصَلِّ و دوعا بکە عَلَيۡهِمۡ بۆیان إِنَّ بەدڵنیایی صَلَوٰتَكَ نوێژ و پاڕانەوەی تۆ سَكَنٌ ئارامییە لَّهُمۡ بۆیان وَٱللَّهُ و خودا

سَمِيعٌ وئەوپەڕی بیسەری عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادارە (١٠٣) أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ ئایا نەیانزانیبوو أَنَّ بێگومان هەر ٱللَّهَ خودا یە

هُوَ هەرخۆی يَقۡبَلُ وەردەگرێ و قبوڵ دەکات ٱلتَّوۡبَةَ پەشیمانی و گەڕانەوە و تۆبە عَنۡ لە عِبَادِهِۦ بەندەکانی وَيَأۡخُذُ و

ٱلصَّدَقَٰتِ خێرەکانیش وَأَنَّ و بێگومان هەر ٱللَّهَ خودا هُوَ خۆی ٱلتَّوَّابُ قبوڵکاری تۆبەی

ٱلرَّحِيمُ ئەوپەڕیبە بەزەیی و بەخشندە یە (١٠٤) وَقُلِ و بڵێ ٱعۡمَلُواْ دەستبەکار بن فَسَيَرَى ئیتر دوایی ٱللَّهُ خودا (-دەبینێ)

عَمَلَكُمۡ کارەکانتان وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەشی وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ و بڕوادارەکانیش وَسَتُرَدُّونَ و بێگومان دەگێردرێنەوە إِلَىٰ بۆلای

عَٰلِمِ زانای ٱلۡغَيۡبِ جیهانی غەیب و پەنهانی ونادیارەکان وَٱلشَّهَٰدَةِ و (زانای) جیهانی دیار و ئاشکراکان

فَيُنَبِّئُكُم جا خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ بِمَا بەوەی كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد (١٠٥)

وَءَاخَرُونَ و هێتریش (هەن) مُرۡجَوۡنَ دواخراون لِأَمۡرِ لۆ فەرمانی ٱللَّهِ خودا إِمَّا یائەوەی

يُعَذِّبُهُمۡ عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدات وَإِمَّا و یان يَتُوبُ تۆبە قبوڵ دەکات عَلَيۡهِمۡ لێیان وَٱللَّهُ و خودا

عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگاداری حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ (یە) (١٠٦) وَٱلَّذِينَ و ئەوانەی ٱتَّخَذُواْ دیاریانکردوە و دایاناوە

مَسۡجِدًا مزگەوتێکی ضِرَارًا بۆ زیانلێدان وَكُفۡرًا و کوفر کردن وَتَفۡرِيقَۢا و ناتەبایی خستنە بَيۡنَ نێوان ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان

وَإِرۡصَادٗا و بۆ چاوەڕوانی و چاودێری لِّمَنۡ بۆ ئەوکەسانەی حَارَبَ جەنگاون لەگەڵ ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی

مِن لە قَبۡلُ پێشا وَلَيَحۡلِفُنَّ و بەدڵنیایی سوندیش دەخۆن کە إِنۡ نە أَرَدۡنَآ مان ویستووە شتێ إِلَّا جگەلە ٱلۡحُسۡنَىٰ چاکە

وَٱللَّهُ و خودا يَشۡهَدُ شایەتی دەدات إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان لَكَٰذِبُونَ هەر درۆ دەکەن و درۆزنن (١٠٧)

لَا تَقُمۡ مەوەستە (و نوێژمەکە) فِيهِ تیایدا أَبَدٗا هەرگیز لَّمَسۡجِدٌ بەدڵنیایی مزگەوتێک أُسِّسَ دامەزابێت عَلَى لە سەر

ٱلتَّقۡوَىٰ خوداترسی و پارێزکاری مِنۡ لە أَوَّلِ یەکەم يَوۡمٍ ڕۆژ أَحَقُّ هەقترە أَن کە تَقُومَ بوەستی فِيهِ تیایدا

فِيهِ تیایدایە رِجَالٞ پیاوانێک يُحِبُّونَ حەزدەکەن أَن کە يَتَطَهَّرُواْ خۆپاک. بکەنەوە وَٱللَّهُ و خودا يُحِبُّ -

ٱلۡمُطَّهِّرِينَ خۆپاککەرەوەکانی (-خۆش دەوێت) . (١٠٨) أَفَمَنۡ ئایا ئەوەی أَسَّسَ بونیادیناوە بُنۡيَٰنَهُۥ بونیادەکەی

عَلَىٰ لە سەر تَقۡوَىٰ خوداترسی و پارێزکاری مِنَ لە ٱللَّهِ خودا وَرِضۡوَٰنٍ و ڕەزامەندی وی خَيۡرٌ چاکترە أَم یان

مَّنۡ وئەوەی أَسَّسَ بونیادیناوە بُنۡيَٰنَهُۥ بونیادەکەی عَلَىٰ لە سەر شَفَا ڕۆخی جُرُفٍ کەندەڵانێکی هَارٖ فشەڵ و ڕماو

فَٱنۡهَارَ جا دارما بِهِۦ پێی فِي بۆناو نَارِ ئاگری جَهَنَّمَ دۆزەخ وَٱللَّهُ و خودا لَا يَهۡدِي ڕێنموونی ناکات ٱلۡقَوۡمَ خەلکە

ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (١٠٩) لَا يَزَالُ هێشتا ماوە بُنۡيَٰنُهُمُ بونیادەکەی ٱلَّذِي ئەوەی بَنَوۡاْ دروستیانکردبوو

رِيبَةٗ وەک گومانێک فِي لەناو قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان إِلَّآ مەگەر ئەوەی أَن کە تَقَطَّعَ لەت و پەت بێت قُلُوبُهُمۡ دڵەکانیان

وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٌ تەواو کاربەجێی یە (١١٠) إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا ٱشۡتَرَىٰ کڕیویەتی

مِنَ لە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بروادارەکان أَنفُسَهُمۡ خۆیان وَأَمۡوَٰلَهُم و ماڵ وسامانیان بِأَنَّ بە ئەوەی لَهُمُ لۆیان هەیە ٱلۡجَنَّةَ بەهەشت

يُقَٰتِلُونَ دەجەنگێن فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا فَيَقۡتُلُونَ جا دەکوژن وَيُقۡتَلُونَ و دەکوژرێن وَعۡدًا بەڵێنێکە

عَلَيۡهِ لە سەر ئەو حَقّٗا هەق و ڕاستیە فِي لەناو ٱلتَّوۡرَىٰةِ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا)

وَٱلۡإِنجِيلِ و ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا) وَٱلۡقُرۡءَانِۚ و قورئان وَمَنۡ و کێ أَوۡفَىٰ وەفادار ترە

بِعَهۡدِهِۦ بە بەڵێنی خۆی مِنَ لە ٱللَّهِۚ خودا فَٱسۡتَبۡشِرُواْ جا مزگێنیتان لبێت و دڵشاد بن بِبَيۡعِكُمُ بە مامەڵە و فرۆشتنەکەتان

ٱلَّذِي ئەوەی بَايَعۡتُم فرۆشتنتانکرد بِهِۦۚ پێی وَذَٰلِكَ و ئەوە هُوَ بەڕاستی هەر ئەوە ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی

ٱلۡعَظِيمُ ئەوپەڕی شکۆداری گەورە یە (١١١) ٱلتَّٰٓئِبُونَ تۆبەکارەکان ٱلۡعَٰبِدُونَ خوداپەرستەکان ٱلۡحَٰمِدُونَ ستایشکارەکان

ٱلسَّٰٓئِحُونَ بەڕۆژووەکان ٱلرَّٰكِعُونَ کرنۆشبەرەکان ٱلسَّٰجِدُونَ سوژدەبەرەکان ٱلۡأٓمِرُونَ فەرمانکەرەکان

بِٱلۡمَعۡرُوفِ بە کاری چاک و پەسند وَٱلنَّاهُونَ و ڕێگر و قەدەغەکەرەکان عَنِ لە ٱلۡمُنكَرِ خراپە و کاری ناپەسند

وَٱلۡحَٰفِظُونَ و پارێزکار و ترساوەکان لِحُدُودِ لە ٱللَّهِۗ خودا وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان (١١٢)

مَا كَانَ ڕەوا نەبووە لِلنَّبِيِّ لۆ پێغەمبەر وَٱلَّذِينَ و ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوٓاْ بڕوایان هێنا أَن کە

يَسۡتَغۡفِرُواْ داوای لێخۆشبوون بکەن لِلۡمُشۡرِكِينَ لۆ موشریک و هاوبەشدانەران وَلَوۡ هەرچەند كَانُوٓاْ ئەوان - أُوْلِي خاوەنی

قُرۡبَىٰ نزیکیش (خزمیش-بن) مِنۢ لە بَعۡدِ دوای مَا تَبَيَّنَ ئەوەی ڕوونبووەوە لَهُمۡ بۆیان أَنَّهُمۡ کەوا بەڕاستی ئەوان

أَصۡحَٰبُ ڕەفیق و خەڵکی ٱلۡجَحِيمِ دۆزەخ ن (١١٣) وَمَا و نە كَانَ بوو ٱسۡتِغۡفَارُ داوای لێخۆش بوونی

إِبۡرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم لِأَبِيهِ بۆ باوکی إِلَّا ئیللا عَن لە مَّوۡعِدَةٖ بارەی بەڵنێک بوو وَعَدَهَآ بەڵێنی دابوو إِيَّاهُ بەوی

فَلَمَّا جا کاتێ تَبَيَّنَ دەرکەوت و ڕۆن بویەوە لَهُۥٓ بۆی أَنَّهُۥ کە بەدڵنیایی ئەو عَدُوٌّ دوژمنە لِّلَّهِ بۆ خودا

تَبَرَّأَ پاکانەی کرد و دەستی شوشت مِنْهُ لێی إِنَّ بەدڵنیایی إِبْرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم لَأَوَّٰهٌ زۆرپاڕاوەی بە ئاخە ئاخ ی

حَلِيمٌ ئەوپەڕی ئارام و لەسەرخۆیە (١١٤) وَمَا نە كَانَ بووە ٱللَّهُ خودا لِيُضِلَّ تا لابدا و گومڕا بکات قَوْمًۢا قەومێک

بَعْدَ لەدوای ئەوەی إِذْ کە هَدَىٰهُمْ ڕێنموونی کردوون حَتَّىٰ تاکو يُبَيِّنَ ڕۆن و دیاردەکات لَهُم بۆیان مَّا ئەو شتەی

يَتَّقُونَ دەبێ پارێزکاری لێبکەن إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيْءٍ شتێ عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ە (١١٥)

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ - لَهُۥ هی (-الله یە) مُلْكُ پادشایەتی وخاوەنداری ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکانەکان وَٱلْأَرْضِ و زەوی

يُحْيِۦ ئەژێیننەوە و زیندوو دەکاتەوە وَيُمِيتُ و دەمرێنێ وَمَا نیە لَكُم بۆتان مِّن - دُونِ بێجگە (-لە) ٱللَّهِ خودا(الله)

مِن (هیچ) وَلِيٍّ دۆست وَلَا نَصِيرٍ و نە (هیچ) پشتیوان و یارمەتدەرێک (١١٦) لَّقَد بەدڵنیایی تَّابَ -

ٱللَّهُ خودا (-تۆبەی قبوڵکرد) عَلَى لە ٱلنَّبِيِّ پێغەمبەر وَٱلْمُهَٰجِرِينَ و کۆچکەرەکان وَٱلْأَنصَارِ و پشتیوانان ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ٱتَّبَعُوهُ بەدوای کەوتن فِي لە سَاعَةِ کات و ساتی ٱلْعُسْرَةِ تەنگاوی و نەبوونی مِنۢ لە بَعْدِ دوای مَا كَادَ ئەوی خەریک بوو

يَزِيغُ - قُلُوبُ دڵەکانی فَرِيقٍ کۆمەڵێ مِّنْهُمْ لەوان (-لابدات و لەخشتەبچێت) ثُمَّ پاشان تَابَ پەشیمانی و تۆبەی قبوڵکرد

عَلَيْهِمْ لێیان إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو بِهِمْ پێیان رَءُوفٌ زۆر بەسۆز نەرم ونیانی رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان و بەخشندەیە (١١٧)

وَعَلَى و (تۆبەی بەخشیە) سەر ٱلثَّلَٰثَةِ سێ کەسەکان ٱلَّذِينَ ئەوانەی خُلِّفُوا بەجێهێشترابوون حَتَّىٰٓ هەتا إِذَا کاتێ

ضَاقَتْ تەنگ بوو عَلَيْهِمُ بەسەریان ، لەسەریان ٱلْأَرْضُ زەوی بِمَا بەوە رَحُبَتْ فراوانی یەی وَضَاقَتْ و تەنگ بوو

عَلَيۡهِمۡ لەسەریان أَنفُسُهُمۡ خودی خۆیان وَظَنُّوٓاْ و دڵنیا بوون أَن کە لَّا - مَلۡجَأَ نیە حەشارگەیەک مِنَ لە ٱللَّهِ خودا

إِلَّآ ئیللا إِلَيۡهِ بۆ لای ئەو ثُمَّ پاشان تَابَ پەشیمانی و تۆبەی بەخشیە عَلَيۡهِمۡ سەریان لِيَتُوبُوٓاْ تاک تۆبە بکەن و بگەڕێنەوە

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا هُوَ هەرخۆی ٱلتَّوَّابُ زۆر قبوڵکاری تۆبە و پەشیمانی ٱلرَّحِيمُ ئەوپەڕیبە بەزەیی و بەخشندە یە

(١١٨) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە ٱتَّقُواْ بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا وَكُونُواْ و -

مَعَ لەگەڵ ٱلصَّٰدِقِينَ ڕاستگۆکان (-بن) (١١٩) مَا كَانَ نە بووە لِأَهۡلِ بۆ خەڵکی ٱلۡمَدِينَةِ شاری مەدینە

وَمَنۡ و ئەوەی حَوۡلَهُم لەدەوریانە مِّنَ لە ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان أَن کە يَتَخَلَّفُواْ دواکەون عَن لە

رَّسُولِ پێغەمبەر ی ٱللَّهِ خودا وَلَا يَرۡغَبُواْ و (-نە) حەز بکەن بِأَنفُسِهِمۡ بەگیانی خۆیان عَن زیاتر لە نَّفۡسِهِۦ گیانی ئەو

ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەمەیە کە ئەوان لَا يُصِيبُهُمۡ توشیان نایێت ظَمَأٞ تونیەتیەک وَلَا نَصَبٞ و نە ماندوبونێک

وَلَا مَخۡمَصَةٞ و نە برسێتیەک فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَلَا يَطَـُٔونَ و پێ نانێنە مَوۡطِئٗا جێگایەک يَغِيظُ تورەبکات

ٱلۡكُفَّارَ کافرەکان وَلَا يَنَالُونَ و دەستیان ناکەوێت و لێنادەن مِنۡ لە عَدُوّٖ دوژمن نَّيۡلًا دەستکەوت و گورزێک إِلَّا ئیللا

كُتِبَ دەنوسرێ لَهُم بۆیان بِهِۦ پێی عَمَلٞ کارێکی صَٰلِحٌ چاک إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا لَا يُضِيعُ بەفیڕۆ نادا و نافەوتێنێ

أَجۡرَ پاداشتی ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکان (١٢٠) وَلَا يُنفِقُونَ و نابەخشن و خەرج ناکەن نَفَقَةٗ بەخشینێک و خەرجیەک

صَغِيرَةٗ (نە) بچوک وَلَا كَبِيرَةٗ و نە گەورە وَلَا يَقۡطَعُونَ و نابڕن و تێناپەڕێنن وَادِيًا دۆڵێک إِلَّا ئیللا كُتِبَ نوسراوە

لَهُمۡ بۆیان لِيَجۡزِيَهُمُ تا پاداشتیان بداتەوە ٱللَّهُ خودا أَحۡسَنَ بە چاکترینی مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان يَعۡمَلُونَ دەیانکرد

(١٢١) وَمَا نه كَانَ بووه ٱلْمُؤْمِنُونَ بڕوادارەکان لِيَنفِرُوا که ڕاپەڕن كَآفَّةً هەرهەموویان فَلَوْلَا نَفَرَ لۆ - مِن له

كُلِّ هەموو فِرْقَةٍ کۆمەڵێکی گەورەی جیا مِّنْهُمْ لەوان (-ڕانەپەڕێ) طَآئِفَةٌ کۆمەڵێکی دیار لِّيَتَفَقَّهُوا تا باش تێبگەن و فێربین

فِي له ٱلدِّينِ ئاین وَلِيُنذِرُوا و تا بێدار بکەنەوە وبترسێنن قَوْمَهُمْ قەومی خۆیان إِذَا کاتێ رَجَعُوٓا گەڕانەوە إِلَيْهِمْ بۆلایان

لَعَلَّهُمْ بەڵکو ئەوان يَحْذَرُونَ وریای و حەزەری خۆیان دەبن (١٢٢) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە

قَٰتِلُوا بجەنگن دژ بە ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَلُونَكُم نزیکتانن مِّنَ لە ٱلْكُفَّارِ کافرەکان وَلْيَجِدُوا و بە ببینن فِيكُمْ لەنگۆ

غِلْظَةً تووند و تیژی وَٱعْلَمُوٓا و بزانن أَنَّ کە بێگومان ٱللَّهَ خودا مَعَ لەگەڵ ٱلْمُتَّقِينَ لەخودا ترس و پارێزکارەکان ە

(١٢٣) وَإِذَا وئەگەر مَآ (هاتوو) أُنزِلَتْ دابەزێنرا سُورَةٌ سورەتێک فَمِنْهُم ئەوە لەوان (هەیە) مَّن کەسانێک

يَقُولُ دەڵێ أَيُّكُمْ کامەتان زَادَتْهُ - هَٰذِهِۦٓ ئەمەیان إِيمَٰنًا باوەڕی (-بۆی زیاد کرد) فَأَمَّا جا هەرچی ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی

ءَامَنُوا بڕوایان هێناوە فَزَادَتْهُمْ ئەوە بۆیانی زیادکرد إِيمَٰنًا باوەڕ وَهُمْ و ئەوان

يَسْتَبْشِرُونَ چاوەڕێی موژدە دەکەن و دڵیان گەش دەبێتەوە (١٢٤) وَأَمَّا و هەرچی ٱلَّذِينَ ئەوانەی فِي هەیە لەناو

قُلُوبِهِم دڵەکانیان مَّرَضٌ نەخۆشیێک فَزَادَتْهُمْ ئەوە بۆیان زیاد دەکات رِجْسًا پیسی و ناپاکی إِلَىٰ بۆ سەر

رِجْسِهِمْ پیسی و ناپاکی خۆیان وَمَاتُوا و (دەمرن) وَهُمْ لەبارێکا کە ئەوان كَٰفِرُونَ کافر و بڕوانەکەرن (١٢٥)

أَوَلَا يَرَوْنَ ئایا نابینن أَنَّهُمْ کە بەڕاستی ئەوان يُفْتَنُونَ تاقیدەکرێنەوە و توشی فیتنە دەبن فِي لە كُلِّ هەموو عَامٍ ساڵێک

مَّرَّةً جارێک أَوْ یان مَرَّتَيْنِ دووجار ثُمَّ پاشان لَا يَتُوبُونَ پەشیمان نابنەوە و تۆبە ناکەن و ناگەڕێنەوە وَلَا هُمْ و نە ئەوانیش

يَذَّكَّرُونَ يادی خودا دەكەنەوە و پەند وەردەگرن (١٢٦) وَإِذَا وئەگەر مَآ (هاتوو) أُنزِلَتۡ دابەزێنرا سُورَةٞ سورەتێک

نَّظَرَ - بَعۡضُهُمۡ هەندێکیان (-دەڕوانن) إِلَىٰ بۆلای بَعۡضٍ هەندێک هَلۡ ئایا يَرَىٰكُم دەتانبێنێ مِّنۡ (هیچ) أَحَدٖ یەكێک

ثُمَّ پاشان ٱنصَرَفُواْ ڕۆیشتن ودووركەوتنەوە صَرَفَ - ٱللَّهُ خودا (دوریخستەوە و ڕواندی) قُلُوبَهُم دڵەكانیان

بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەوەی ئەوان قَوۡمٞ قەومێکن لَّا - يَفۡقَهُونَ تێ (-نا) گەن (١٢٧) لَقَدۡ بەڕاستی جَآءَكُمۡ بۆتان هات

رَسُولٞ پەیامبەرێک مِّنۡ لە أَنفُسِكُمۡ نەفس و زاتی خۆتان عَزِيزٌ زەحمەت و قورسە عَلَيۡهِ لەسەری

مَا عَنِتُّمۡ ئەوەی تۆشی ناخۆشی و ئەزیەت بن حَرِيصٌ سوورە عَلَيۡكُم لەسەر(خێر و چاكە) بۆتان بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ بۆ بڕوادارەكان

رَءُوفٞ زۆر بەسۆزی نەرم و نیانی رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (١٢٨) فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّوۡاْ پشتیان هەڵكرد

فَقُلۡ ئەوە بڵێ حَسۡبِيَ - ٱللَّهُ -خودا (بۆ من بەسسە) لَآ نیە إِلَٰهَ خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە هُوَ ئەو عَلَيۡهِ هەربەو

تَوَكَّلۡتُ پشتم بەستوە و متمانەم كردوە وَهُوَ و هەر ئەوە رَبُّ پەروەردیگار وخاوەنی ٱلۡعَرۡشِ عەرش و تەختی فەرمانڕەوایی

ٱلۡعَظِيمِ ئەوپەڕی شكۆداری گەورە (١٢٩)